

श्रीआगमोदयसमितिग्रन्थोद्वारे, पूर्वमुद्रितग्रन्थाङ्कः-४५, अयं-ग्रन्थाङ्कः-४६.

श्रुतस्थविरसूत्रितं ।

चतुःशरणादिमरणसमाध्यन्तं प्रकीर्णकदशकं (छायाश्रुतम्)

प्रकाशकः—श्रीआगमोदयसमितिः कार्यवाहकः हवेरी-वेणीचंद सूरचंद ।

इदं पुस्तकं मोहम्ब्यां निर्णयसागसुद्रणालये कोलमाटवीध्यां-२६-२८ तमे गृहे

रामपदं येसू शेडगेद्वारा मुद्रापयित्वा प्रकाशितम् ।

प्रतयः १२५०.]

पीर सं० २४५३.

विक्रम सं० १९८३.

सन् १९२७.

[चेतव रु. २-०-०.

५/१२/२७

१ तं. २ अतु. ३ आत. ४ ओप. ५ दश. ६ पिंड. ७ उत्त. ८ आचा. ९ छत्र. १० स्था. ११ सम. १२ भग.
१३ ज्ञाता. १४ उपा. १५ अन्त. १६ अतुत्त. १७ प्रश्न. १८ वि. १९ औप. २० राज. २१ जीवा.
२२ प्रज्ञा. २३ ह्ये. २४ चन्द्र. २५ जंबू. २६ निया.

२७ तमसूत्रके प्रकीर्णकशकनामानि स्वतंत्रसामुदयिकगाथादुकाश्च ।

नाम.	गाथा.	समुदिताः	पत्रं.	नाम.	गाथा.	समुदिताः	पत्रं.
१ चतसरणपद्वयं	६३	सू. ३-१२३	५	६ संशयरापद्वयं	१२३	७०९	६१
२ भावरचक्षुष्यं	७०	२७५	१०	७ गच्छापारपद्वयं	१३७	८७६	७०
३ महापद्मरापद्वयं	१४२	४७५	१९	८ दण्डिजिज्ञापद्वयं	८२	९२८	७६
४ भलपद्वयं	१४२	४७७	३१	९ देविद्वयपद्वयं	३०७	१२३५	९६
५ तदुत्प्रेयाहियपद्वयं	१०-१६८	सू. २०-५८६	५३	१० मरणसमाह्वी	६६३	१८९८	१४३

Printed by Rameendran Yest Shedge, at the "Nirmalaya-sagar" Press, 26-28, Kolbhat Lane, Bombay.

Published by Shri Venichand Sareind for Shree Agamoday Samiti, At the Office of Shroth

Devchand Jalbhaj Jain Pustakodhar Fund, 114-116 Javeri Bazar, Bombay.

आगमोदयसमितेः सहायकानां नामावली ।

- १००० छगुमाइ विजोरदास, मेसाणा.
 १००१ मनीमदास जीवणजी, नवसारी.
 १२५० दणमपंद रवीमपंद, पाटण.
 १५०० फारदपंद वीरपंद, मेसाणा.
 १००१ तामपंद दुधमदास, आषीकावारी.
 १००१ दुकाजीवास गुंडीराम, मेसाणा.
 १००१ तामपुंरवाई, पोरबंदर.
 १००१ तामपंद वरमोमनदास, मेसाणा.
 १००० दाकाभाइ मगनलाड, पाटण.
 ५५१ गुताळभाइ कर्मपंद चैतायल.
 १२०१ गुढीलाड पसाराल, गुंबई.
 ५०१ विक्रमरास दीरापंद, मेसाणा.
 ५०१ मनीमदास उगमलाड, माणसा.
 ५०२ गंधूवाई, प्रसातराटण.
 ५०२ कल्याणपंद वडमीपंद, चैरावड.

- ५०२ बाळाभाइ देवपंद, कपडवंज.
 १००० वारदपंद शिरेपंद, मुराठ.
 १०१ छगुमाइ केपडदास, कपडवंज.
 ५०१ मगनलाड दीपपंद, माणसा.
 ५०१ परतनवाई, कपडवंज.
 १२५१ मगनदास दीरापंद, मुराठ.
 ५०० पावेंतीवाई, भामदावाड.
 ५०० मोपीवाई, मुराठ.
 ५०० सोभागपंद माजेकपंद,
 १००० धीन संप, छाप्पी.
 १००० मगनलाड धीनापरदास, भामदावाड.
 १००० दीपपंद मुरपंद, मुराठ.
 ७५१ क्षीराक्षेपाई, मरुच.
 १२५५ फारदपंद मानपंद, दगाव.
 ५०० तालिगाथनो उपाधय, गुंबई.

- १२०० उत्तमपंद मूलपंद, मुराठ.
 १२०० गोरीजीनी देवी, गुंबई.
 १००० भमीपंद गुसाळभाइ, मुराठ.
 ५०१ तुनीडाल उगमपंद,
 १००० तारपंद छगुमाइ, मेसाणा.
 १५१ मोहनलाड सांडळपंद, भामदावाड.
 ७५० गुळावपंद भमीपंद, गुंबई.
 ७५० मांगुमाइ गळकपंद, मुराठ.
 ५०० कल्याणपंद सोभागपंद,
 ५५० रतनवाई-तेतकोर,
 ५२० गंधकोरवाई,
 १५०१ गीटाभाइ कल्याणपंद, कपडवंज.
 १८०० जेगपंद तामपंद, गुंबई.
 १७५५ जैनरियासाळ, भामदावाड.

॥ अहम् ॥

सच्छाये प्रकीर्णकदशके-चउसरणपइण्णयं ।

सावज्जजोगधिरई ? उक्खित्तण २ गुणवओ अ. पड्वित्ती ३ । खल्लिअस्स निंदणा ४ चणत्तिगिच्छ ५ गुणधारणा
वेव ६ ॥१॥ चारित्तस्स विसोही कीरइ सामाइएण किल इहयं । सावज्जेअरजोगाण वज्जणासेवणत्तणओ ॥ २ ॥
वंसणयारविसोही चउचीसायत्थएण किचइ य । अब्बमुअगुणक्खित्तणरूवेण जिणवरिदाणं ॥ ३ ॥ नाणाईआ
उ गुणा तत्संपत्तपड्वित्तिकरणाओ । वंदणएणं विट्ठिणा कीरइ सोही उ तेसिं तु ॥ ४ ॥ खल्लिअस्स य तेसि पुणे

सावययोगविरत्तिः १ उत्कीर्तनं २ गुणवत्तश्च प्रतिपत्तिः ३ । खलित्तस्य निन्दनं ४ व्रणचिक्षा ५ गुणधारणं ६ धैव ॥ १ ॥ चारि-
ग्रस्य विशुद्धिः क्रियते संमार्गिकेन किञ्चेद् । सावधेतयोगानां वंजनाऽऽसेवनातः ॥ २ ॥ दर्शनाचारविशुद्धिश्चतुर्विंशत्यात्मसायेन क्रियते
च । अत्यद्भुतगुणकीर्तनरूपेण जिनवरेन्द्राणाम् ॥ ३ ॥ धानादिका एव गुणास्तत्संपन्नप्रतिपत्तिकरणात् । वन्दनकेन विधिना क्रियते शुद्धि-

१ स्युतिः (श्लोकस्थोद्योतकः) । २ वन्दनम् । ३ पद्मावरणमायधिकाराः ।

१ चउसर-
पपइत्यर्थे.

॥ १ ॥

विहिंसां लं निदणाइ पडिकमणं । तेण पडिकमणेणं तेसिंषि अ कीरण सोही ॥५॥ चरणाईयारा(इयाइया)णं
जहणम्मं चणतिगिच्छरुवेणं । पडिकमणामुद्धाणं सोही तह कावसगणेणं ॥ ६ ॥ गुणधारणरुवेणं पच्चकखा-
णेण तवइआरस्स । विरिआयारस्स पुणो सव्वेहिचि कीरण सोही ॥७॥ गय १ वसह २ सीह ३ अभिसेअ ४
दाम ५ ससि ६ दिणयरं ७ हायं ८ कुंभं ९ । पवमसर १० सागर ११ विमाण-भवण १२ रयणुच्चय १३ सि-
हिं १४ व ॥८॥ अमरिदिनरिदमुणिद्वंदिअं वंदिअं महावीरं । कुसलाणुयंभि बंधुरमच्छयणं किस्सइस्सामि ॥९॥
चउसरणगमण १ दुक्कडगरिहा २ सुकडाणुमोअणा ३ चेव । एस गणो अणवरयं कायच्चो कुसलहेउस्सि ॥१०॥
अरिइतं सिद्ध साहू केयलिकहिओ सुहावहो धम्मो । एए चउरो चउगइहरणा सरणं लहइ पत्तो ॥ ११ ॥ अह

रेव तेणं दु ॥ ४ ॥ स्सल्लितस्स च तेणं पुनर्विधिना यत् निन्दनादि प्रतिक्रमणम् । तेन प्रतिक्रमणेन तेषामपि च क्रियते शुद्धिः ॥ ५ ॥
चैरणाति चाराणां यथाक्रमं व्रणनिष्क्रिसारूपेण । प्रतिक्रमणाशुद्धानां शुद्धिस्तथा कायोस्सर्गेण ॥ ६ ॥ गुणधारणरूपेण प्रत्याख्यानं तपोऽति-
चारस् (शुद्धिः) । कीर्योचारस्स पुनः सर्वैरपि क्रियते शुद्धिः ॥ ७ ॥ गलं वृषमं सिंहं अमियेकं (श्रियः) दागं शशिनं दिनकरं ध्वजं
कुम्भम् । पक्खत्तरः सागरं विमानमवतं रज्जोशयं शिखिनं च ॥८॥ धमरेन्द्रवरेन्द्रुनीन्वन्दितां वन्दिता महावीर्यम् । कुसलाशुयानि वन्धुरमध्य-
यनं कीर्त्तयिष्यामि ॥९॥ चउसरणगमानं दुक्कडगहो सुहावहो धम्मो । एए गणोअणवरतं कर्त्तेब्बः कुसलहेउवुरिदि ॥१०॥ अहन्तः १

१ चरणाईयाइयाणं (प्र०) चरणातिमाईयाम् । २ गावमकण्डूच पक्खाचारशुद्धिः । ३ एतान् पस्समिंति विनमरातरः ।

पक्खाचा-
राः । उपो-
दयातः
गा- ११

॥ १ ॥

सो जिणभत्तिभरुच्छरंतरोमंचकुअकरालो । पहरिसणणउम्मीसं सीसमि कयंजली भणइ ॥ १२ ॥ रागदो-
सारीणं हंता कम्मट्ठाइ अरिहंता । विसयकसायारीणं अरिहंता हुंतु मे सरणं ॥ १३ ॥ रापसिसिखुवकमि-
(सि)त्ता तवचरणं दुवरं अणुवरित्ता । केवलसिरिमरिहंता ॥ १४ ॥ थुइवंदणमरिहंता अमरिद्वनरिद्वअमरि-
हंता । सासयसुहमरहंता ॥ १५ ॥ परमणगयं मुणंता जोइंदमहिंदक्षाणमरहंता । धम्मकहं अरहंता अरि-
हंता ॥ १६ ॥ सब्बजिआणमहिंसं अरहंता सवयणमरहंता । बंभवपमरहंता ॥ १७ ॥ ओसरणभवसरित्ता
चउतीसं अइसए निसेवित्ता । धम्मकहं च कहंता अरिहंता ॥ १८ ॥ एगाइ गिराडणेगे संवेहे देहिणं समं

सिद्धाः २ साधवः ३ केवलिकाथिताः सुखायहो धर्मः ४ । एवौअतुरअतुर्गतिहरणान् धरणं लभते धन्यः ॥ ११ ॥ अथ स जिनम-
किमरोच्छलद्रोमाश्चकुक्कुरालः । प्रहर्षणयोन्मिश्रं क्षीपे कृताश्लिभेति ॥ १२ ॥ रागद्वेयरीणां हन्तारः कर्माष्टकायरीणां हन्ता-
रः । विपक्षपायीणां (हन्तारः) अहंतो भवन्तु मे शरणम् ॥ १३ ॥ राजशियमुपकम्य तपश्चरणं दुश्चरममुचये । केवलश्रियमहंतोऽहं-
न्तो भवन्तु मे शरणम् ॥ १४ ॥ खुविवन्दस्महंतोऽमरेन्द्रनरेन्द्रपूजामहन्तः । शाश्वतसुखमहंतोऽहंतो ॥ १५ ॥ परसनोगतं ज्ञानन्तो
योगीन्द्रमहेन्द्रध्यानमहन्तः । धर्मकथामहंतोऽहंतो ॥ १६ ॥ सर्वजीवानामहिंसामहन्तः सत्यवचनमहन्तः । ब्रह्मघ्नतमहन्तोऽहंतो ॥
॥ १७ ॥ समवसरणे समवसूल चतुर्विंशतमाविशयान् निसेव्य । धर्मकथां कथयन्तः ॥ १८ ॥ एकया गिरा अनेकान् सन्देहान्

चिन्ता । तिहुणमणुसासंता अरिहंता० ॥ १९ ॥ वयणामण सुवणं निघाविता गुणेषु ठावता । जिअलोअ-
सुद्धरंता अरिहंता० ॥ २० ॥ अचण्डुययुणवंते निर्अजसससहरयसाहिअदिअंते । निअयमणाइअणंते पडि-
यत्तो सरणमरिहंते ॥ २१ ॥ उज्झअजरभरणणं समत्तदुक्खत्तत्तत्तसरणणं । तिहुअणजणसुहृपाणं अरिहंताणं
नमो ताणं ॥ २२ ॥ अरिहंतसरणमलसुद्धिलदंसुविमुद्धसिद्धबहुमाणो । पणयसिरइयकरकमलसेहरो सहसिसं-
भणइ ॥ २३ ॥ फम्मट्ठकलपसिद्धा साहाविअनाणदंसणसमिद्धा । सबट्ठलदिसिद्धा ते सिद्धा हुंतु मे सरणं
॥ २४ ॥ तिअलोअमत्थपरया परमपत्त्या अचित्तसामत्था । मंगलसिद्धपत्त्या सिद्धा सरणं सुहृवसत्था ॥ २५ ॥
मूलुफलपडिक्कला अमूढलक्खला सजोगिपक्खला । साहाविअत्तसुक्खला सिद्धा सरणं परमसुक्खला ॥ २६ ॥
पडिपिद्धिअपडिणीया समग्गघ्राणग्गिद्वह्ववीआ । जोईसरसरणीया सिद्धा सरणं सुमरणीया ॥ २७ ॥ पा-

देदिनां दुगपच्छित्त्वा । त्रिमुक्कतभनुशासवः० ॥ १९ ॥ वचनामूढेन सुबतं निर्वापन्तो गुणेषु स्वापन्तः । जीवलोकमुद्धर्त्ताः० ॥ २० ॥
अत्यदुत्तुगवतो निजयज्ञः सदापरप्रभासितदिरन्वान् । निवसन्तावन्तान् प्रतिपन्नः शरणमर्हतः ॥ २१ ॥ उज्झितजतमरणेभ्यः सम-
ल्लुपता तं सत्सद्वारणेभ्यः । त्रिमुक्कतजगत्सुखदेभ्योऽर्हस्यो नमस्तेभ्यः ॥ २२ ॥ अर्हच्छरणमलसुद्धिलदंसुविमुद्धसिद्धबहुमानः । प्रण-
यशियेरचित्कफक्कमलयेसरः सहर्षं भवति ॥ २३ ॥ कर्माट्ठक्खयसिद्धाः स्वाभाविकज्ञानदर्शनसमृद्धाः । सर्वार्थजिघ्रिसिद्धास्ते सिद्धा
भवन्तु नग शरणम् ॥ २४ ॥ त्रिलोकमस्तकल्याः परमपदस्या अचिन्त्यसामर्थ्याः । मङ्गलसिद्धपदार्थाः सिद्धाः शरणं सुहृवप्रश्लाः
॥ २५ ॥ मूलोत्पत्तप्रतिपक्षा जमुदल्ल्याः सयोगिप्रलक्षाः । स्वाभाविकसत्त्वौल्याः सिद्धाः शरणं परममोक्षाः ॥ २६ ॥ प्रतिप्रेरितप्रत्य-

विपपरमाणंदा गुणनीसंदा विभिन्न[विईण]भवकंदा । लहुईकरविचंदा सिद्धा सरणं खविअदंदा ॥ २८ ॥
 उवलद्धपरमवंभा दुलहलंभा विमुक्कसरंभा । सुवणधरपरणखंभा सिद्धा सरणं निरारंभा ॥ २९ ॥ सिद्धसर-
 णेण नयवंभहेउसाहुगुणजणिअयहुमाणो [अणुराओ] । मेईणिमिलंतसुपसत्थमत्थओ तत्थिमं भणइ ॥ ३० ॥
 जिअलोअयंधुणो कुगइसिंधुणो पारगा महाभागा । नाणाइएहिं सिवसुक्खसाहगा साहुणो सरणं ॥ ३१ ॥
 केवल्लिणो परमोही चित्तमई सुअहरा सिणमयंमि । आयरिअ उवज्झाया ते सवे साहुणो सरणं ॥ ३२ ॥
 चउदइदसनवपुषी दुवालसिक्कारसंणिणो जे अ । जिणकप्पाहालंद्रिअ परिहारचिसुद्धिसाहू अ ॥ ३३ ॥ स्त्री-
 रासयमहुआसवसंभिन्नस्तोअकुट्टवुद्धी अ । चारणवेउविपयानुसारिणो साहुणो सरणं ॥ ३४ ॥ उज्झियवइर-

नीकाः समप्रधानाप्रिदगपभवशीजाः । योगीभरसरणीयाः (सरणीयाः) सिद्धाः शरणं सरणीयाः ॥ २७ ॥ प्राप्तिपरमानन्दा गुण-
 निस्सन्दा विभिन्न (विदीर्ण) भवकन्याः । लघूत्तरविचन्द्राः सिद्धाः शरणं क्षयित्वद्वन्दाः ॥ २८ ॥ उपलब्धपरमब्रह्मणो दुर्लभत्वाभा-
 विगुणस्तरंभाः । सुवतपूढपरणलान्भाः सिद्धाः शरणं निरारंभाः ॥ २९ ॥ सिद्धशरणेन तवग्रहोत्साधुगुणजनितबहुमानः (०ता-
 नुरागाः) । नैदिनीनिलसुगमशतमत्तरत्नैदं भणति ॥ ३० ॥ जीवलोकमन्थयः कुगसिन्धोः पारगा महाभागाः । ज्ञानादिकैः
 शिष्यसौन्दर्यसापकाः साधवः शरणम् ॥ ३१ ॥ कैवलिनः परमात्मनो विपुलमतयः श्रुतपथ जिनमते । आचार्यो उपाध्यायास्तौ सर्वे सा-
 धवः शरणम् ॥ ३२ ॥ चतुर्दशदशनवपूर्विणो द्वादशैकादशान्नो नै च । जिनकल्पिका यथालन्धिकाः परिदारविदुद्धिक्कसापवथ ॥ ३३ ॥
 धीराश्रवमध्याश्रवसंभिन्नभोवसः कोट्टवुद्धिअ । चारणवैकियपदानुसारिणः साधवः शरणम् ॥ ३४ ॥ उज्झितवैरविरोधा नित्यमद्रोहाः प्रशा-

चिरोहा निचमदोहा पसंतमुहसोहा । अभिमयगुणसंदोहा हयमोहा साहुणो सरणं ॥ ३५ ॥ लंडिअसिणेह-
दामा अक्रामयामा निक्कामसुहकामा । सुपुरिसमणाभिरामा आयारामा मुणी सरणं ॥ ३६ ॥ भिल्लिहअविस-
यकसाया उज्झिपयरपरणिसंगसुहसाया । अकलिअहरिसविसाया साहू सरणं गयपमाया ॥ ३७ ॥ हिंसा-
हदोससुहा कयकास्ता सयंसुरूपप्ता (पुण्णा) । अजरामरपहखुदा साहू सरणं सुकयपुत्रा ॥ ३८ ॥ काम-
विडंपणयुक्ता कल्लिमलमुक्ता विवि(सु)कचोरिका । पावरयसुरयरिका साहू गुणरयणचच्चिका ॥ ३९ ॥ साहुत्तासु-
द्धिया जं आयरिआई तओ य ते साहू । साहुभणिण गहिया तम्हा ते साहुणो सरणं ॥ ४० ॥ पडिवन्नसाहु-
सरणो सरणं फाडं पुणोवि जिणघम्मं । पहरिसरोमंचपंचकंसुअंचिअतणू भणइ ॥ ४१ ॥ पवरसुकएहिं पसं

न्तगुरादोभाः । अभिमयगुणसन्दोहा हयमोहाः साधयः शरणम् ॥ ३५ ॥ लण्डितश्लेहदामानोऽक्रामयामानो विक्रामसुरकामाः । सुपु-
रिसमोऽभिरामा अत्मारामा गुणयः शरणम् ॥ ३६ ॥ मुक्कविपयकपाया वज्जितगृहगृहिणीसहसुरसाताः । अकलिवहर्पविपादाः साधवः
शरणं गतप्रमादाः ॥ ३७ ॥ हिंसादोषयुक्त्याः कुवकारुण्याः स्वयम्भूदस्त्रयाः (पूर्णः) । क्षुण्णजराग्रपरथाः साधवः शरणं सुकुत-
पूर्णः ॥ ३८ ॥ त्यक्तज्ञानविडम्बनाः मुक्ककल्लिमल विवि(सु)कचोर्याः । रिक्कपावरजःसुरवाः साधवो गुणरत्नमण्डिताः ॥ ३९ ॥
सागुल्लमुक्षिता यद् आचार्यादयस्तथा ते साधवः । साधुस्मणेन गृहीतास्तस्मात्ते साधवः शरणम् ॥ ४० ॥ व्रतियन्त्रसाधुशरणः शरणं
फसुं पुनरी विनापरमं । प्रदर्येरागाधमपचक्षुकाश्चित्तवदुर्भणति ॥ ४१ ॥ प्रवरसुकुतैः प्राप्तं पादैरपि परं कैश्चिन्न प्राप्तम् । तं केवलप्रसप्तं

पत्तेहि वि नवरि केहि वि न पत्तं । तं केवलपद्मत्तं धम्मं सरणं पवत्तोऽहं ॥ ४२ ॥ पत्तेण अपत्तेण य पत्ताणि
 अ जेण नरसुरसुहाहं । मुक्खलसुहं पुण पत्तेण नवरि धम्मो स मे सरणं ॥ ४३ ॥ निव्वल्लिअफल्लसक्कम्मो कयसु-
 हज्जम्मो खलीकयअहम्मो । पमुहपरिणामरम्मो सरणं मे होउ जिणधम्मो ॥ ४४ ॥ कालसाणवि न मयं जम्म-
 णजरमरणवाहिसयसमयं । अमयं व बहुमयं जिणमयं च सरणं पवत्तोऽहं ॥ ४५ ॥ पसमिअकामपमोहं
 दिट्ठादिट्ठसु नकलिअधिरहं । सिव्वसुहफलपममोहं धम्मं सरणं पवत्तोऽहं ॥ ४६ ॥ नरयगइगमणरोहं शुणसं-
 दोहं पवाइनिक्खोहं । निहणिअवम्महजोहं धम्मं सरणं पवत्तोऽहं ॥ ४७ ॥ भासुरसुवत्तसुंदररयणालंकारगा-
 रवमहगयं । निहिमिव दोगवहरं धम्मं जिणदेसिअं धेदे ॥ ४८ ॥ णडसरणगमणसंणिअसुचरिअरोमंचअंचि-
 पत्तरीरो । कयदुक्खडगरिहा असुहकम्मक्खपकंखिरो भणइ ॥ ४९ ॥ इहभयिअमत्तभयिअं मिच्छतापवत्तणं

धर्मं शरणं प्रपन्नोऽहम् ॥ ४२ ॥ पात्रेण अपात्रेण च श्रतानि येन नरसुरसुहाति । मोक्षसुखं पुनः पात्रेणैव फेयलो धर्मः स मे शरणम्
 ॥ ४३ ॥ निर्वल्लितकलुषकर्मां कृतशुभजन्मा खलीकृताधर्माः । प्रमुलपरिणामरम्यः शरणं मे भवतु जिणधर्माः ॥ ४४ ॥ कालप्रयेऽपि
 न मृतं जन्मतपमरणव्यापिशिवशमकम् । अमृतमिव बहुमतं जितमतं च शरणं प्रपन्नोऽहम् ॥ ४५ ॥ प्रसशितकाममोहं दृष्टादृष्टयोर्न कलि-
 तपरिणामः । सिव्वसुलसलपममोहं धर्मं शरणं प्रपन्नोऽहम् ॥ ४६ ॥ नरकगतिगमनरोषणं गुणराज्योहं प्रवादिनिधोभम् । निहृतगन्ध-
 पणोपे धर्मं शरणं प्रपन्नोऽहम् ॥ ४७ ॥ भास्वरसुवर्णसुन्दररत्नाः (रत्ना) लङ्कारणोरयगदाधर्मम् । निधिभिन्ने यौगत्स्यहरं धर्मं जितदेशितं
 नये ॥ ४८ ॥ ण्डुसरणगमनसंचितसुपरिवरोनाश्चाश्चित्तशरीरः । कृतदुःकृतगर्होऽगुणकर्मक्षयकाञ्क्षी भवति ॥ ४९ ॥ ऐहभयि-

जमहिगरणं । जिणपययणपडिक्कुटं दुट्ठं गरिहमि तं पावं ॥ ५० ॥ मिच्छस्ततमंघणं अरिहंताइसु अवन्नवयणं
जं । अत्ताणेण चिरइयं इण्हं गरिहमि तं पावं ॥ ५१ ॥ सुअघम्मसंघसाहुसु पावं पडिणीअयाइ जं रइअं ।
अन्नसु अ पावेसुं इण्हं गरिहमि० ॥ ५२ ॥ अन्नसु अ जीवेसुं मित्तीकरुणाद्दोयरेसु कयं । परिआवणाइ
दुप्परं इण्हं गरिहमि तं पावं ॥ ५३ ॥ जं मणवयकाएहिं कयकारिअअणुमईहिं आयरियं । धम्मविरुद्धमसुद्धं
सयं गरिहमि तं पावं ॥ ५४ ॥ अह सो दुक्कहगरिहादल्लिउक्कडदुक्कडो फुटं भणइ । सुकडाणुरायसमुहन्नपुत्तु-
त्तयं कुरकरालो ॥ ५५ ॥ अरिहत्तं अरिहंतेसु जं च सिद्धत्तणं च सिद्धेसु । आयारं आयरिए उज्झायत्तं
उयज्झाए ॥ ५६ ॥ साहण साहुचरिअं च देसविइं च सावयजणणं । अणुमन्ने सर्वेसिं सम्मत्तं सम्मदिट्ठीणं
॥ ५७ ॥ अहवा सयं चिअ वीअरायवयणाणुसारि जं सुकयं । कालत्तएवि त्तिविहं अणुमोएमो तयं सबं ।

कमन्यमविकं मिथ्यात्वप्रवर्तनं यदधिकरणम् । जिनप्रवचनप्रतिशुष्टं दुष्टं गहै तत्तापम् ॥ ५० ॥ मिध्यात्वतमोऽन्येन अर्हदाविपु अर्णवचनं
यत् । अज्ञानेन विरचितं इदानीं गहै तत्तापम् ॥ ५१ ॥ श्रुतधर्मसहस्राधु पापं प्रसक्तीकतादि यद्वचितम् । अन्येषु च पापेषु (यच्छ्रुतं)
इदानीं गहै तत्तापम् ॥ ५२ ॥ अन्येष्वपि जीवेषु मैत्राकरुणादिगोचरेषु कृतम् । परितापनादि दुःखं इदानीं गहै तत्तापम् ॥ ५३ ॥ यत्
मनोवपनभायैः कृतकारितानुमतिभिराचरितम् । धर्मविरुद्धम्युद्धं सर्वं गहै तत्तापम् ॥ ५४ ॥ अथ स दुष्कृतगर्हादिलोक्तदुष्कृतः
शुष्टं भगति । सुकृतानुरागसमुदीर्णेषुणुल्लङ्घनरुच्यलः ॥ ५५ ॥ अर्हत्सगर्हसु यच्च सिद्धत्वं च सिद्धेषु आचार्ये आचारम्, उपाध्याये
उपाध्यापत्वं च ॥ साधूनां साधुचरितं, देशविरतिं च श्रावकजनानाम् । अलुभन्ये सर्वेषां सम्पत्तत्वं सम्यग्दृष्टीनाम् ॥ ५६ ॥ ५७ ॥ अथवा

सुहृपरिणामो निचं चउसरणगमाइ आयरं जीयो । कुसलपयडीउ बंधइ बद्धाउ सुहाणुबंधाउ ॥ ५९ ॥ मंदणु-
भावा बद्धा तिणुभावाउ कुणइ ता चेव । असुहाउ निरणुबंधाउ कुणइ तिघाउ मंदाउ ॥ ६० ॥ ता एगं
कायधं बुहंहि निचंपि संकिलेसम्मि । होइ तिकांलं सम्मं असंकिलेसंमि सुनयफलं ॥ ६१ ॥ चउरंगो जिण-
धम्मो न कओ चउरंगसरणमपि न कयं । चउरंगमबुच्छेओ न कओ हा हरिओ जम्मो ॥ ६२ ॥ इअ-जी-
वप्पमाचमहरिरीरभदंतमेअमज्झयणं । क्षापसु तिसंक्षमयंझकारणं निमुइसुहाणं ॥ ६३ ॥ चउसरणं समसं ॥ ६४ ॥

अथातुरप्रत्याख्यानप्रकीर्णकम् ॥ २ ॥

देसिफदेसविरओ सम्मद्धि मरिज्ज जो जीयो । तं होइ यालपंडियमरणं जिणसासणे भणियं ॥ १ ॥ ६४ ॥
पंच य अणुपयाइं सत्त उ सिकखा उ देसजइधम्मो । सवेण व देसेण व तेण जुओ होइ देसजइ ॥ २ ॥ ६५ ॥

तपमेय पीवरगपचत्तानुसारि थलुसुतम् ॥ फालग्रयेऽपि त्रिविधं अनुगोद्यामि वक्तव्यम् ॥ ५८ ॥ शुभपरिणामो नित्यं चतुःशरणगमनादि
आचरन् जीवः । कुशलप्रकृतीर्यप्राप्ति, कष्टाः, (अशुभागुक्त्वाः) शुभानुग्रहाः ॥ मन्वातुभावा (शुभाः) यद्वास्तीव्रानुभावाद्या एव करोति ।
अशुभा निरुपग्रहाः करोति तीव्राश्च मन्दाः ॥ ५९ ॥ ६० ॥ तद् एतत् कर्त्तव्यं वृथैर्नित्यमपि सच्छुद्धे । भवति त्रिकांशं सम्मक् अस-
दृष्टेनो सुकृतफलम् ॥ ६१ ॥ चतुरङ्को जिनपगो न कृतः, चतुरङ्गशरणमपि न कृतम् । चतुरङ्गभवेच्छेदो व कृतो हा ! हारितं जन्म ॥ ६२ ॥
इति-जीवप्रमादमहाऽरिरीं भद्रान्तमेवदध्ययनम् । ध्याये त्रिसन्ध्यमवच्यकारणं निर्वृत्तिसुराणाम् ॥ ६३ ॥ इति चतुःशरणप्रकीर्णकम् ॥ १ ॥

अथातुरप्रत्याख्यानम् ॥ २ ॥ देसोक्तेसविरतः सम्मदृष्टिर्निवृत्ते यो जीवः । तद् भवति यालपण्डितगणं जिनशास्त्रे भणितम् ॥ १ ॥ पञ्च

पाणिग्रहमुसावाए अदत्तपरदारनियमणेहिं च । अपरिमिइच्छाओप्रवि य अणुवयाइं विरमणाइं ॥ ३ ॥ ६६ ॥
जं च दिसाचेरमणं अणत्थदंडाउ जं च वेरमणं । देसावगासियंपिय गुणवयाइं भवे ताइं ॥ ४ ॥ ६७ ॥ भो-
गाणं परिसंरा सामावयअनिहिसंविभागे य । पोसहचिही य सधो चउरो सिक्खाउ युत्ताओ ॥ ५ ॥ ६८ ॥
आसुष्कारे मरणे अच्छिन्नाए य जीवियासाए । नाएहि वा अमुक्को पच्छिमसंलेहणमकिया ॥ ६ ॥ ६९ ॥
आलोहए निस्सल्लो सघरे चेवाहहिंनु संधारं । जइ मरइ देसचिरओ तं वुत्तं बालपंडियं ॥ ७ ॥ ७० ॥ जो
भत्तपरिहाए उवयूमो वित्तरेण निविट्ठो । सो चेव बालपंडियंमरणे नेओ जहाजुगं ॥ ८ ॥ ७१ ॥ वेसाणि-
एसु फण्णोवगेसु नियमेण तस्स उवयाओ । नियमा सिउअइ उक्कोसएण सो सत्तमंमि भवे ॥ ९ ॥ ७२ ॥ इय
बालपंडियं होइ मरणमरिहंतसासणे दिट्ठं (अणियं) । इत्तो पंडियपंडियमरणं वुच्चं समासेणं ॥ १० ॥ ७३ ॥

चानुव्रतानि सत्तैव शिक्षा देवायस्मिधर्मः । सर्वेण वा देशेन वा तेन वृत्तो भवति देशवतिः ॥ २ ॥ प्राणियधमृषावादादत्तपरदापनियमनैश्च ।
अपरिमितेच्छातोऽपि च विरमणम्यनुव्रतानि ॥ ३ ॥ यथा दिग्विरमणं अनर्धदृष्टत्वा यथा विरमणम् । देशाथकाशिकमपि च गुणव्रतानि
भवेद्युल्लानि ॥ ४ ॥ भोगात्तां परिसहृष्या सामाशिकमतिथिसंविभागश्च । पौषधविधित्सु सर्वः चतस्रः शिक्षा उच्यते ॥ ५ ॥ आहुकारे मरणे
अच्युग्रावां च जीवितशायाम् । श्रान्तिमित्रोऽनुष्कः पश्चिमसंलेसनां वाऽदृष्ट्वा ॥ जालोच्य निःश्लथः खण्ड एवकक्ष संस्तारकम् । यदि
त्रिपते देशधितस्तदुक्तं बालपण्डितम् ॥ ६ ॥ ७ ॥ यो मच्छपरिस्त्रायसुपरक्रमो विस्तरेण निर्दिष्टः । स एव बालपण्डितमरणे क्षेत्रो यथा-
योग्यः ॥ ८ ॥ वैमानिकेपु कल्लोपणोपु निक्खमेन वल्लोपपाठः । नियमास्तिद्वल्लुल्लुट्ठवः स समो भवे ॥ ९ ॥ इति बालपण्डितं भवति

इच्छामि भंते ! उत्तमं पट्टिकामामि अहं पट्टिकामामि अणागयं पट्टिकामामि पशुपुत्रं पट्टिकामामि कयं पट्टिकामामि कारियं पट्टिकामामि अनुमोदयं पट्टिकामामि मिच्छत्तं पट्टिकामामि असंजमं पट्टिकामामि कंसायं पट्टिकामामि पवप्पओगं पट्टिकामामि, मिच्छादंसणपरिणामेसु वा इहलोकेसु वा परलोकेसु वा सच्चित्तेसु वा अधित्तेसु वा पंचसु इंदियत्थेसु वा, अन्नाणंज्ञाने अणायांज्ञाने कुंदसणंज्ञाने कोहंज्ञाने माणंज्ञाने मायं-
 ज्ञाने लोभंज्ञाने रागंज्ञाने दोसंज्ञाने मोहंज्ञाने इच्छंज्ञाने मिच्छंज्ञाने सुच्छंज्ञाने संकंज्ञाने कंलंज्ञाने गेहिं-
 ज्ञाने आसंज्ञाने तपहंज्ञाने पुंथंज्ञाने पंथंज्ञाने निहंज्ञाने नियणंज्ञाने नेहंज्ञाने कामंज्ञाने कलुसं-
 ज्ञाने कलहंज्ञाने जुज्झंज्ञाने निजुज्झंज्ञाने संगंज्ञाने संगहंज्ञाने ववहरंज्ञाने कयविक्रयंज्ञाने अणत्थदं-
 ढंज्ञाने आभोगंज्ञाने अणाभोगंज्ञाने अणाइल्लंज्ञानं घेरंज्ञाने वियंज्ञाने हिंसंज्ञाने हासंज्ञाने पहासंज्ञाने

मरणमइच्छासने दट्ठम् (मणित्वं) । इतः पण्डितपण्डितमरणं वदथे समासेन ॥ १० ॥ इच्छामि भदन्त ! उत्तमार्थं प्रतिक्रमामि जतीतं प्र० अनागतं प्र० प्रत्युत्पन्नं प्र० कृतं प्र० कारितं प्र० अनुमोदितं प्र० मिथ्यात्वं प्र० असंयमं प्र० कषायं प्र० पापमयोंगं प्र० ११, मिथ्यादर्शनपरिणामेषु वा इहलोकेषु वा परलोकेषु वा सच्चित्तेषु वा पञ्चस्त्रिन्दिर्यायेषु वा ६ (तस्य मिथ्यादुष्टतम्) अज्ञानध्याने अनाचारध्याने कुदशेनध्याने क्रोधध्याने मानध्याने मायाध्याने लोभध्याने रागध्याने द्वेषध्याने मोहध्याने इच्छाध्याने मिथ्याध्याने मूच्छाध्याने शङ्काध्याने काङ्क्षाध्याने गुद्विध्याने आत्माध्याने वृथाध्याने धुदध्याने पथिध्याने प्रशानध्याने निद्राध्याने निदानध्याने ज्ञेहध्याने कामध्याने फलुपध्याने कलहध्याने युलध्याने नियुद्धध्याने संगध्याने संप्रहध्याने व्यवहारध्याने क्रयविक्रयध्याने अनर्पणध्याने आमो-

पक्षोत्सङ्गाणे फलसङ्गाणे भयङ्गाणे स्वङ्गाणे अपपसंसङ्गाणे परनिदङ्गाणे परगिरिहङ्गाणे परिगहङ्गाणे परपरि-
रियाङ्गाणे परदूसङ्गाणे आरभङ्गाणे संरभङ्गाणे पावानुमोङ्गाङ्गाणे अहिगणङ्गाणे असमाहिमरणङ्गाणे
कम्मोदयपचङ्गाणे इहिगारयङ्गाणे रसगारयङ्गाणे सायागारयङ्गाणे अवेरमणङ्गाणे अमुत्तिमरणङ्गाणे,
पसुत्तस्स वा पडिबुद्धस्स वा जो मे कोई देवसिओ राहओ उत्तमट्टे अहकमो अहकमो अहयारो अणायारो तस्स
मिच्छामिदुक्कहं (सूत्रं १) एस करोमि पणामं जिणवरवत्तस्स वद्धमाणस्स । सेसाणं च जिणाणं सगणहराणं च
सवेसि ॥ ११ ॥ ७४ ॥ सवंप पाणारंभं पणवत्तामिस्ति अलिययणं च । सवमदिद्धादाणं मेहुणपरिग्गहं चेव
॥ १२ ॥ ७५ ॥ सम्मं मे सयभूएसु, वेरं मज्झ न केणई । आसाउ ओसिरिस्ताणं, समाहिमणुपालए ॥ १३ ॥ ७६ ॥

गध्याने अनाभोगध्याने क्खणविल्लध्याने नैरध्याने विवरुध्याने हिंसाध्याने हाराध्याने प्रहासध्याने प्रदोषध्याने परुषध्याने भयध्याने रूप-
ध्याने आत्मप्रशंसाध्याने परमिन्दाध्याने परगहङ्गाध्याने परिग्रहङ्गाध्याने परपरिवादध्याने परदूषणध्याने आरम्भध्याने संरम्भध्याने पापानुमोदन-
ध्याने अधिकरणध्याने असमाधिमरणध्याने कर्मोदयपचध्याने अहिगौरवध्याने रसगौरवध्याने सातगौरवध्याने अविरमणध्याने अमुत्ति-
मरणध्याने ६३ । श्रुतस्स वा प्रतिबुद्धस्स वा यो मया कश्चिदेवसिओ यात्रिक वत्तमाथोऽतिक्रमोऽतिचारोऽनापारस्वस्य निध्या मे
दुल्लभम् । एष करोमि प्रणामं जिनवररूपभाय वरुणानाय । नेपेय्यअ जिनेभ्यः खगणधरेय्यअ खवेभ्यः ॥ ११ ॥ सर्व प्राणारम्भं प्रत्याह्या-
न्यलीकयपत्तं च । सयंसदत्तादानं भैयुतं परिणहं पैव ॥ १२ ॥ साम्बं मे सर्वभूतेषु धैरं मम न केनचित् । आत्ता व्युत्सङ्ग्य (तोऽपट्ठल्य) सगाधि-

सव चारिहं सत्राओ गारवे कसाए य । सव चैव ममत्तं चएमि सव वमावेमि ॥१४॥७७॥ हुजा हममि
 समए उवक्कमो जीवियस्त जह मज्झ । एयं पवक्खाणं चिउला आराहणा होउ ॥ १५ ॥ ७८ ॥ सवहुक्खपही-
 णाणं, सिद्धाणं अरहो नमो । सवहे जिणपत्तं, पवक्खामि य पावगं ॥१६॥७९॥ नमुत्तु धुयपावाणं, सिद्धाणं
 च महेत्तिणं । संधारं पडिक्खामि, जहा केवलिदेसियं ॥ १७ ॥ ८० ॥ जं किंचिवि दुच्चरियं तं सव वोसिरामि
 निविहेणं । सामाइयं च तिविहं करोमि सव निरागारं ॥१८॥८१॥ मज्झं अन्निमतरं उवहिं, सरीराह सभोयणं ।
 मणसावयकार्तिं, सवभावेण वोसिरे ॥ १९ ॥ ८२ ॥ सव पाणारभं० ॥ २० ॥ ८३ ॥ सम्मं मे सवभूएउ०
 ॥२१॥८४॥ रागं पयं पओत्तं च, हरित्तं दीणभावयं । उस्तुगत्तं भयं सोगं, रहं अरहं च वोसिरे ॥ २२ ॥ ८५ ॥
 ममत्तं परिवज्जामि, निम्ममत्तं उवट्ठिओ । आलंयणं च मे आपा, अवसेत्तं च वोसिरे ॥ २३ ॥ ८६ ॥

मनुपालयामि ॥१३॥ सर्वमाहादविधिं च सत्त्वा गौरवाणि कथायांश्च । सर्वमेव ममत्वं त्यजामि सर्वं क्षमयामि ॥ १४ ॥ भवेदस्मिन् समये
 इपक्कमो जीवित्तस्य यदि मम । एतत्प्रत्याख्यानं विपुलाऽऽप्राधता मवतु ॥१५॥ प्रक्षीणसर्वदुःखेभ्यः सिद्धेभ्योऽईश्वरो नमः । श्रद्धे जिनप्रसन्नं
 प्रत्याख्यामि च पापकम् ॥ १६ ॥ नमोऽस्तु पूतणपेभ्यः सिद्धेभ्यश्च महर्षिभ्यः । संस्तारं प्रतिपद्ये यथा केवलदेष्टितम् ॥ १७ ॥ यत्
 किञ्चिदपि दुश्चरितं तत्सर्वं व्युत्तुजामि त्रिविधेन । सामायिकं च त्रिविधं करोमि सर्वं निराकारम् ॥१८॥ वास्तवभयन्तरुपाधिं शरीरादि
 सभोवनम् । मनोवाक्यैः सर्वभावेन व्युत्तुजामि ॥ १९ ॥ सर्वं प्राणारम्भं ॥ २० ॥ साम्यं मे सर्वभूतेषु ॥२१॥ रागं यन्धं प्रद्वेपं च
 एते दीनभावताम् । तलुक्कत्वं भयं शोकं रतिमरतिं च व्युत्तुजामि ॥ २२ ॥ ममत्वं परित्यजामि निर्ममत्वमुपस्थितः । आलम्भ्यं च मे

आया ह्रु महं नाणे आंया मे दंसणे चरिते य । आया एवक्खण आया म संजमं जागे ॥ २४ ॥ ८७ ॥ एगो वचइ जीवो, एगो चेलुववच्चइ । एगस्स चैव मरणं, एगो सिज्झइ नीरओ ॥ २५ ॥ ८८ ॥ एगो मे सासओ अप्पा, नाणदंसणसंजुओ । सेसा मे चाहिरा भावा, सवे संजोगलक्खणा ॥ २६ ॥ ८९ ॥ संजोगमूला जीवेणं, पप्पा वुस्सपरपरा । तन्हा संजोगसंयधं, सधभावेण (सधं तिचिहेण) वोसिरे ॥ २७ ॥ ९० ॥ मूलगुणे उत्तरगुणे जे मे नाराहिया पमाएणं । तमहं सधं निंदे पडिक्खे आगमिस्साणं ॥ २८ ॥ ९१ ॥ सत्त भए अट्ट भए सत्ता चत्तारि गारवे तित्ति । आसायण तेत्तीसं रागं दोसं च गरिहामि ॥ २९ ॥ ९२ ॥ असंसजममन्नाणं मिच्छत्तं सधमेव य ममत्तं । जीवेसु अजीवेसु य तं निंदे तं च गरिहामि ॥ ३० ॥ ९३ ॥ निंदामि निंदणिज्जं गरि-

णात्ता अवशेषं च धुत्तुजामि ॥ २३ ॥ अलैव मम ज्ञानं जाला मे दूशेवं चरित्रं च । आत्मा प्रलास्थानं आत्मा मे संयमो योगः ॥ २४ ॥ एको प्रकृति जीवः एकश्चैवोत्पद्यते । एकस्य चैव मरणं एकः सिध्यति नीरजस्कः ॥ २५ ॥ एको मे ज्ञाथत आत्मा ज्ञानदर्शनसंयुतः । ज्ञेया मे वाङ्मा भावाः सर्वे संयोगलक्षणाः ॥ २६ ॥ संयोगमूला जीवेन प्राप्ता दुःखपरम्परा । तस्मात्संयोगसंदब्धं सर्वभावेन (सर्वं त्रिविधेन) व्युत्तुजामि ॥ २७ ॥ मूलगुणा उत्तरगुणा ये मया नाऽऽराधिताः प्रभादेन । तदहं सर्वं निन्दामि प्रतिक्रमाभ्यामभिध्यतः ॥ २८ ॥ सप्त भयानि षट् भवान् पतयः सङ्काः गौरवाणि त्रीणि । आप्तातनाखवासिस्ततं रागं द्वेषं च गर्हे ॥ २९ ॥ असंयममज्ञानं मिथ्यात्वं सर्वमेव च ममत्तम् । जीवेष्वजीवेषु च तन्निन्दामि तथ गर्हे ॥ ३० ॥ निन्दामि निन्दनीयं गर्हे च यद्य मे गर्हणीयम् । आलोचयामि च सर्व-

हामि य जं च मे गरहणिल्लं । आलोणमि य सव्वं सन्निभतरवारिहरं उवहिं ॥ ३१ ॥ ९४ ॥ जह बालो जंपतो
 कल्लमकळं च उल्लुयं भणइ । तं तह आलोइल्ला मायामोसं (मायामद) पमुत्तूनं ॥ ३२ ॥ ९५ ॥ नाणंमि
 दसणंमि य तवे चरित्ते य चउत्तुवि अकंपो । धीरो आगमकुसलो अपरिस्सवी रहस्साणं ॥ ३३ ॥ ९६ ॥
 राणेण व दोसेण व जं भे अकयइया पमाएणं । जो मे किंचिवि भणिओ तमहं तिविहेण त्वाभेमि ॥ ३४ ॥
 ॥ ९७ ॥ तिविहं भणंति मरणं बालाणं बालपंडियाणं च । तइयं पंडितमरणं जं केवलणो अणुमरंति ॥ ३५ ॥
 ॥ ९८ ॥ जे पुण अट्ठमईया पयलियसत्ता य वंकभावा य । असमाहिणा मरंति न हु ते अराहणा भणिया
 ॥ ३६ ॥ ९९ ॥ मरणे विराहिए देवदुग्गई दुल्लहा य किर बोही । संसारो य अणंतो होइ पुणो आगमिस्साणं
 ॥ ३७ ॥ १०० ॥ का देवदुग्गई का अबोहि केणेव दुज्झई मरणं । केण अणंतमपारं संसारं हिंडई जीवो

मभ्यन्तरं बालमुपधिम् ॥ ३१ ॥ यथा बालो लक्ष्मन् कार्यमकार्यं च कञ्जुकं भणति । तथा तदालोचयेत् मायामृष्यां (मायामदौ) प्रमुच्य ॥ ३२ ॥
 शनै दर्शने च तपसि चारित्रे च चतुर्वज्रकम्पः । धीर आगमकुसलोऽपरिश्वावी रहस्सनाम् ॥ ३३ ॥ राणेण वा द्वयेण वा या भवताम-
 कृतज्ञता प्रमादेन । यन्मया किञ्चिदपि भणितं तदहं त्रिविधेन क्षाम्यामि ॥ ३४ ॥ त्रिविधं भणन्ति मरणं बालानां बालपण्डितानां च ।
 तृतीयं पण्डितमरणं यत्केवलिनोऽनुप्रियन्ते ॥ ३५ ॥ ये पुनरष्टमदिकाः प्रचलितबुद्धयो वक्रभावाश्च । असमाधिना प्रियन्ते नैव ते
 आराधका भगिताः ॥ ३६ ॥ मरणे विराट् देवदुर्गतिः दुर्लभश्च किञ्च बोधिः । संसारस्थान्तो भवति पुनरागमिष्यति ॥ ३७ ॥ का देवदुर्गतिः ?

॥ ३८ ॥ १०१ ॥ कंदपदेवकिन्विसअभोगा आसुरी य संमोहा । ता देवदुग्मईओ मरणंमि विराहिए हुंति
॥ ३९ ॥ १०२ ॥ मिच्छइंसणरत्ता सनियाणा कणह्लेसमोगाढा । इय जे मरंति जीवा तेसिं दुलहा भवे
योही ॥ ४० ॥ १०३ ॥ सम्मइंसणरत्ता अनियाणा सुख्लेसमोगाढा । इय जे मरंति जीवा तेसिं सुलहा भवे
योही ॥ ४१ ॥ १०४ ॥ जे पुण गुरुपडिणीया बहुमोहा ससबला कुसीला य । असमाहिणा मरंति ते हुंति
अणंतसंसारी ॥ ४२ ॥ १०५ ॥ जिणवयणे अणुरत्ता गुरुवणं जे करंति भावेणं । असवल असंकलिह्वा ते
हुंति परित्तसंसारी ॥ ४३ ॥ १०६ ॥ बालमरणाणि बहुसो बहुयाणि अकामगाणि मरणाणि । मरिंहति ते
घराया जे जिणवयणं न धारंति ॥ ४४ ॥ १०७ ॥ सत्थगहणं विसंभक्खणं च जलणं च जलपवेसो य ।

कोऽवोधिः? केनैवाक्षते मरणम् ? । केनानन्वमपारं संसारं हिच्छसि जीवः ? ॥ ३८ ॥ कन्दपदेवकिन्विसयोग्यासुरीसंमोहाः ।
ताः देवदुर्गतयो मरणे विराद्वे भवन्ति ॥ ३९ ॥ मिथ्यादर्शनरक्षाः समिदानाः कुण्ठेदयमवगाढाः । इह ये प्रियन्ते जीवास्तेषां
दुर्लभो भवेद्भोधिः ॥ ४० ॥ सम्यादर्शनरक्षा अभिदानाः शुक्लेदयामवगाढाः । इह ये प्रियन्ते जीवास्तेषां सुलभो भवेद्भोधिः ॥ ४१ ॥
ये पुनर्युगपत्सतीका बहुमोहाः ससबलाः कुलीलाश्च । असमाधिना प्रियन्ते ते भवन्त्यनन्तसंसारिणः ॥ ४२ ॥ निमग्नयेन्द्रुक्षा गुरुवचनं
ये कुर्वन्ति भावेन । अलवला अस्वच्छिद्यस्ते भवन्ति परित्तसंसारिणः ॥ ४३ ॥ बालमरणाणि बहुसो बहुकानि च अकामानि मरणाणि ।
प्रियन्ते ते घराया ये निमग्नचनं न जानन्ति ॥ ४४ ॥ शस्त्रमहणं विषमहणं च ज्वलनञ्च जलप्रवेशश्च । अनाचारमण्डसेवी(का)

अण्यारभंडसेवी जन्मणमरणानुबंधीणि ॥ ४५ ॥ १०८ ॥ उदुमहे तिरियंमिवि मयाणि जीवेण बालमर-
णाणि । दंसनानासहगओ पंडिअमरणं अणुसरिस्तं ॥ ४६ ॥ १०९ ॥ उवेयणयं जाई मरणं नरएसु वेपणाओ
य । एयाणि संभरंतो पंडियमरणं मरसु इण्हि ॥ ४७ ॥ ११० ॥ जइ उण्णजइ दुक्खं तो दट्ठवो सहावओ
नवरं । किं किं मए न पत्तं संसारे संसरतेणं ? ॥ ४८ ॥ १११ ॥ संसारचक्खवालेमि सवेडविय पुगला मए
बहुसो । आहारिया य परिणामिया य नाहं गओ तिस्ति ॥ ४९ ॥ ११२ ॥ तणकुट्टेहि व अगी लवणजलो
या नइसहस्सेहि । न इमो जीवो सक्को तिप्पेवं कामभोगेहि ॥ ५० ॥ ११३ ॥ आहारनिमित्तेणं मच्छा
गच्छति सत्तमिं पुढविं । सचित्तो आहारो न त्वमो मणसावि पत्थेडं ॥ ५१ ॥ ११४ ॥ पुढिं कयपरिकम्मो
अनियाणो ऊहिऊण मइयुद्धी । पच्छा मलियकसाओ सत्त्वो मरणं पडिच्छामि ॥ ५२ ॥ ११५ ॥ अक्कंहेडविर-

(पदानि) जन्ममरणानुबन्धीनि ॥ ४५ ॥ उदुमधस्तिरश्वपि मृतानि जीवेन पालमरणानि । दर्शनज्ञानसहगतः पण्डितमरणमनुभूयिष्ये
॥ ४६ ॥ उद्वेजनकं जातिमरणं नरेकेषु वेदनाश्च । एतामि सारन् पण्डितमरणं त्रियस्वेदानीम् ॥ ४७ ॥ यदि उत्सृजते दुःखं तर्हि द्रष्टव्यः
समात्रः परम् । किं किं मया न प्राप्तं संसारे संसरता ॥ ४८ ॥ संसारचक्रवाले सर्वेऽपि च पुद्गला मया बहुशः । आहारिताश्च परिणामि-
ताश्च न चाहं गतस्तस्मिन् ॥ ४९ ॥ वृणक्तौष्ठैरग्निरिव नदीसहस्रैर्लवणोद् इव । नायं जीवः कामभोगैस्तृप्तिं शक्यः ॥ ५० ॥ आहारनि-
मित्तेन मत्स्या गच्छन्ति सप्तमीं वृधिवीम् । सचित्त आहारो न क्षमो मनसाऽपि प्रार्थयितुम् ॥ ५१ ॥ पूर्वं कृतपरिकर्मा भनिदान ऊहि-
त्वा मतिवुद्धी । पश्चात् मर्दितकण्ठयः सर्वो मरणं प्रतीच्छामि ॥ ५२ ॥ अक्काण्डेऽपि रमाविवास्ते पुरुषाः कृतपूर्वकर्मपरिभावनया पश्चात्

भाविष्य ते पुरिसा मरणदेसकालम्भि । पुषकयकमपरिभाषणाएँ पञ्चा परिवदंति ॥ ५३ ॥ ११६ ॥ तम्हा
चंदगविज्जं सकारणं उज्जुण पुरिसेणं । जीवो अविरहियुणो कायधो सुखमगंगंमि ॥ ५४ ॥ ११७ ॥ याहि-
रजोगविरहो अविभतरद्वाणजोगमल्लीणो । जह तंमि देसकाले अमृदसन्नो चयइ देहं ॥ ५५ ॥ ११८ ॥
हंतूण रागदोसं छिन्नूण य अट्ठकम्मसंघायं । जम्मणमरणअहं भित्तूण भवा विमुचिहिंसि ॥ ५६ ॥ ११९ ॥
एयं सव्युवएसं जिणदिट्ठं सदहमि तिविहेणं । तसथावरस्वेमकरं पारं निद्याणमगगस्स ॥ ५७ ॥ १२० ॥ न हु
तम्मि देसकाले सक्को थारसविहो सुयक्खंधो । सवो अनुचितं धणियंपि समत्थचित्तेणं ॥ ५८ ॥ १२१ ॥
एगंमिचि जम्मि पए संवेगं धीयरयमगंगंमि । गच्छइ नरो अभिक्खं तं मरणं तेण मरियधं ॥ ५९ ॥ १२२ ॥
ता एगंमि सिलोणं जो पुरिसो मरणदेसकालम्भि । आराहणोवउत्तो चिंततो राहणो होइ ॥ ६० ॥ १२३ ॥

मरणदेशकाले परिपवन्ति ॥ ५३ ॥ तत्साध्वान्द्रवेष्यं सकारणं (प्रति) उच्यते (अनुकेन) पुरुषेण जीवोऽविराक्षितगुणः कर्तव्यो मोक्षमार्गे
॥ ५४ ॥ याहयोगविरहितोऽयन्तराग्यानयोगमाश्रितः (कर्तव्यः) । यथा तस्मिन्देशकालेऽमृदसन्नस्त्वजति देहम् ॥ ५५ ॥ हत्वा रागद्वेषो
छित्ता चाष्टकर्मसङ्घातम् । जन्ममरणपर्यट्टं मित्त्वा भवाद् विमोक्ष्यसे ॥ ५६ ॥ एवं सर्वोपप्लेखं जितदृष्टं श्रद्धे त्रिविधेन । ब्रह्मसा-
वस्थेमकरं पारं निर्वाणमार्गस्य ॥ ५७ ॥ नैव तस्मिन् देशकाले शक्यो द्वादशविधः सुतस्कन्धः । सर्वोऽनुचिन्तयितुं चादमपि समर्थचित्तेन
॥ ५८ ॥ एकस्मिन्नपि यस्मिन् पदे सवेगं धीवरगमार्गे । गच्छति नरोऽभीक्ष्णं तन्मरणं तेन मर्त्यव्यम् ॥ ५९ ॥ तदेकमपि श्लोकं यः पुरुषो

आराहणोवउत्तो कालं काऊज सुविहिओ सम्मं । उक्खोसं तिप्पि भवे गंतूणं लहइ निवाणं ॥ ६१ ॥ १२४ ॥
 समणोत्ति अहं पढमं वीणं सधत्थ संजओमिस्ति । सधं च वोसिरामि एयं भणियं समासेणं ॥ ६२ ॥ १२५ ॥
 लद्धं अलद्धपुवं जिणवयण सुभासियं अमियमृग्रं । गहिओ सुग्गइमग्गो नाहं मरणस्स धीहेमि ॥ ६३ ॥
 ॥ १२६ ॥ धीरेणवि मरियधं काउरिसेणवि अवस्स मरियधं । दुण्हंपि हु मरियवे वरं खु धीरत्तणे मरिउं
 ॥ ६४ ॥ १२७ ॥ सीलेणवि मरियधं निस्सीलेणवि अवस्स मरियधं । दुण्हंपि हु मरियधे वरं खु सीलत्तणे
 मरिउं ॥ ६५ ॥ १२८ ॥ नाणस्स दंसणस्स य सम्मत्तस्स य चरित्तजुत्तस्स । जो काही उवओगं संसारा सो
 चिसुविहिस्ति ॥ ६६ ॥ १२९ ॥ चिरउसिययंभयारी पप्फोडेऊज सेसयं कम्मं । अणुपुधीइ विसुद्धो गच्छइ
 सिद्धिं धुयकिलेसो ॥ ६७ ॥ १३० ॥ निक्कसायस्स दंतस्स, सूरस्स ववसाइणो । संसारपरिणीपस्स, पब-

मरणदेशकाले । आराधनोपयुक्तश्चिन्तयन् (भवति सः) आराधनोपयुक्तः कालं कृत्या सुविहितः सम्पक् । उत्तुष्टवर्त्तनं
 भवान् गावा लभते निर्वाणम् ॥ ६१ ॥ अहं श्रमण इति प्रथमं द्वितीयं सर्वत्र संयतोऽस्मीति । सर्वं च व्युत्सृजामि एतद्वर्णितं समासेन ॥ ६२ ॥
 कथमलब्धपूर्वं निमग्नपन्नं सुभाषितममृतमूत्रम् । गृहीतः सुगतिभागो नाहं मरणद्विभेदि ॥ ६३ ॥ धीरेणापि मर्त्तव्यं कानुपेयपाप्यवश्यं मर्त्त-
 व्यम् । द्वयोरपि मर्त्तव्ये वरमेव धीरत्नेन मर्त्तव्यं निःशीलनाप्यवश्यं मर्त्तव्यम् । द्वयोरपि मर्त्तव्ये वरमेव शीलवता
 मर्त्तुम् ॥ ६४ ॥ शानस्य दर्शनस्य च सम्पक्त्वस्य च चारित्र्युत्तस्य । यः फरिब्बत्तुपयोगं संसायत्त विमोक्षयते ॥ ६५ ॥ चितोपित्तप्रद्वयारी
 प्रशोभ्य शेपकं कर्म । आनुपूज्यो विशुद्धो गच्छति सिद्धिं धुक्छेयः ॥ ६६ ॥ निष्कपायस्य दान्तस्य शूरस्य व्यवसायिनः । संसारपरिणीतस्य

स्वस्वाणं सुहं भवे ॥ ६८ ॥ १३१ ॥ एयं पञ्चस्वाणं जो काही मरणदेसमालम्भि । धीरो अमृतसन्नो सो ग-
च्छद्द सांसयं टाणं ॥ ६९ ॥ १३२ ॥ धीरो जरमरणविक्रि वीरो विघ्नाणनाणसंपन्नो । लोगसुल्लोयगरो दिसव
स्वयं सवदुस्स्वाणं ॥ ७० ॥ १३३ ॥ इति आतुरप्रत्याख्यानम् ॥ २ ॥

॥ अथ महाप्रत्याख्यानप्रकीर्णकम् ॥ ३ ॥

एस करोमि पणामं तित्थयराणं अणुत्तरगईणं । सवोसिं च जिणाणं सिद्धाणं संजयाणं च ॥ १ ॥ १३४ ॥
सवदुक्खप्पहीणाणं, सिद्धाणं अरहओ नमो । सद्दहे जिणपन्नत्तं, पचयस्वामि य पावणं ॥ २ ॥ १३५ ॥ जं किं-
चिवि दुच्चरियं तमहं निंदामि सवभावेणं । सामाहयं च तिविहं करोमि सवं निरागारं ॥ ३ ॥ १३६ ॥ याहिद-
न्मंतारं उवाहिं, सरीरादि सभोअणं । मणसा वयकाएणं, सवं तिविहेण बोसिरे ॥ ४ ॥ १३७ ॥ रागवंधं पओसं

प्रत्याख्यानं शुभं भवेत् ॥ ६८ ॥ एतत्प्रत्याख्यानं यः करिष्यति मरणदेसकाले । धीरोऽमृतसन्धः स गच्छति शाश्वतं स्थानम् ॥ ६९ ॥ धीरो
जयमरणवित् वीरो विघ्नान्नामसंग्रहः । दोषसोदयोतकरो दिशतु क्षयं सर्वदुःस्थानाम् ॥ ७० ॥ इति आतुरप्रत्याख्यानम् ॥ २ ॥

अथ महाप्रत्याख्यानम् ॥ ३ ॥ एष करोमि णाणामं तीर्थकरेण्योऽनुत्तरगतिभ्यः । सर्वेभ्यश्च विनेभ्यः सिद्धेभ्यः संयतेभ्यश्च ॥ १ ॥ प्रक्षीण-
सर्वदुःखेभ्यः सिद्धेभ्योऽहं नमः । अस्मै विनम्रान्तं प्रत्याख्यामि च पापकम् ॥ २ ॥ यत्किञ्चिद् दुश्चारितं तद्दहं निन्दामि सर्वभावेन । सामायिकं
च त्रिविधं करोमि सर्वं निराकारम् ॥ ३ ॥ बहामभ्यन्तरसुषुप्तिं शरीरादि स्मोजनम् । मनोवाक्येन सर्वं त्रिविधेन व्युत्पद्यामि ॥ ४ ॥ रागवंधं

च, हरिसं दीणभावयं । उस्तुअसं भयं सोमं, रहमरुं च वोसिरे ॥ ५ ॥ १३८ ॥ रोसेण पडिनिवेसेण अक-
 पणुयाए तहेवउसउझाए । जो मे किंचिदि भणिओ तमहं (तिविहं) तिविहेण खामेमि ॥ ६ ॥ १३९ ॥
 खामेमि सघजीवे, सवे जीवा खमंतु मे । आसाओ (आसवे) वोसिरित्ताणं, समहिं पटिसंघए ॥ ७ ॥ १४० ॥
 निंदामि निंदणिजं गरिहामि य जं च मे गरहणिजं । आलोएमि य सयं जिणेहिं जं जं च पडिसिद्धं (कुट्टं)
 ॥ ८ ॥ १४१ ॥ उवही सरिरगं वेव, आहारं च चउधिहं । ममत्तं सघदोसु, परिजाणामि केवलं ॥ ९ ॥ १४२ ॥
 ममत्तं परिजाणामि, निम्ममत्ते उवट्ठिओ । आलंघणं च मे आया, अवसेसं च वोसिरे ॥ १० ॥ १४३ ॥ आया
 मे जं नाणे आया मे वंसणे चरिसे य । आया पयक्खाने आया मे संजमे जोगे ॥ ११ ॥ १४४ ॥ मूलगुणे
 उत्तरगुणे जे मे नाराहिया पमाएणं । ते सणे निंदामि पडिआमे आगमिस्साणं ॥ १२ ॥ १४५ ॥ इक्कोउहं

प्रह्वं च इयं दीनभावताम् । उत्सुखं भयं शोकं रतिगरतिं च व्युत्सुजामि ॥ ५ ॥ रोपेण प्रतिनिवेसेन अकृतप्रतया तथैवासद्व्यानेन यन्मया
 किञ्चिदपि भणितं तदहं (त्रिविधं) त्रिविधेन क्षाम्यामि ॥ ६ ॥ क्षाम्यामि सर्पजीवान् सर्वे जीवाः क्षाम्यन्तु मयि । आशा (आशयान्) व्यु-
 त्स्थसमाधिं प्रतिस्वये ॥ ७ ॥ निन्दामि निन्दनीयं गौं च यव मे गर्हणीयम् । आलोपयामि य सर्वं जिर्नियद् यव प्रतिपिद्धम् (कुष्ठं) ॥ ८ ॥
 उपधिं शरीरमेव आहारं च चतुर्थीयम् । ममत्वं सर्पद्रव्येषु परिजानामि फेवलम् ॥ ९ ॥ गगलं परिजानामि निर्मगत्वे उपस्थितः । आहम्यन्ते
 य मे आत्मा हवशेयं च व्युत्सुजामि ॥ १० ॥ यन्मे ज्ञानमात्मा आत्मा मे दर्शनं चारित्रं च । आत्मा प्रत्याह्वानं आत्मा मे संयमो
 योगश्च ॥ ११ ॥ मूलगुण उचरगुणाश्च ये मया नाराधिताः प्रसादेन । तान् सर्वान् निन्दामि प्रतिक्षाम्याम्यामि ग्वताम् ॥ १२ ॥ एक्कोउहं

नस्य मे कोई, न चाहमवि कस्सई । एवं अदीणमणसो, अप्पाणमणुसासए ॥ १३ ॥ १४६ ॥ इको उत्पत्तए जीवो, इको चेव विवजई । इहस्स होह मरणं, इको सिज्झइ नीरओ ॥ १४ ॥ १४७ ॥ एको करेइ कम्मं फल-मवि तस्सिक्कओ समणुहवइ । इको जायइ मरइ परलोअं इक्कओ जाइ ॥ १५ ॥ १४८ ॥ इको मे सासओ अत्था, नाणदंसणसंजुओ (लक्खणो) । सेसा मे याहिंरा भावा, सबे संजोगलक्खणा ॥ १६ ॥ १४९ ॥ संजोगमूला जीवेणं, पत्ता हुक्खपरंपरा । तन्हा संजोगसंयंचं, सबं तिविहेण वोसिरे ॥ १७ ॥ १५० ॥ अस्सं-जममणणां सिच्चत्तं सव्वओऽपि अ ममत्तं । जीवेसु अजीवेसु य तं निदे तं च गरिहामि ॥ १८ ॥ १५१ ॥ मिच्चत्तं परिजानामि सबं अस्संजमं अलीयं च । सव्वतो अ ममत्तं चयामि सबं खमावेमि (च खामेमि) ॥ १९ ॥ १५२ ॥ जे मे जाणंति जिणा अवराहा जेसु जेसु ठाणेसु । तं तह आलोएमी उवट्ठिओ सव्वभावेणं

नाद्धि ने कच्चित् न चाहमसि कस्यचित् । एवमदीनमत्ता आत्मानमनुशासि ॥ १३ ॥ एक उत्सवते जीव एकञ्चैव विपदते । एकस्मा भवति मरणं एकः सिद्ध्यति नीरव्याः ॥ १४ ॥ एकः करोति कर्म फलमपि तस्यैककः समनुभवति । एको जायते म्रियते परलोकमेकको जाति ॥ १५ ॥ एको मे शाश्वत आत्मा ज्ञानदर्शनसंयुतः (लक्षणः) । दोषा मे वाह्या भावाः सर्वे संयोगलक्षणाः ॥ १६ ॥ संयोगमूला जीवेन प्राप्ता दुःखपरंपरा । तस्मात्संयोगसम्बन्धं सर्वं त्रिविधेन व्युत्पन्नमिति ॥ १७ ॥ असंयममज्जनं मिथ्यात्वं सर्वतोऽपि च समतदम् । जीवेऽप्यजीवेषु च तन्निन्द्यामि तत्र शब्द ॥ १८ ॥ मिथ्यात्वं परिजानामि सर्वमसंयममलीकं च । सर्ववच्च समत्वं त्यजामि सर्वं च क्षमयामि (क्षाम्यामि) ॥ १९ ॥ यान् मे जानन्ति जिना अपराधान् येपु येपु स्थानेषु । तांख्याऽऽलोचयामि, उपस्थितः सर्वभावेन ॥ २० ॥ उत्प-

दुल्लभचोद्विपत्तं अणंतसंसारियत्तं च ॥ २८ ॥ १६१ ॥ तो उद्धरति गारवरद्विपा मूलं पुणञ्जवलयणं । मिच्छा-
वंसणसल्लं मायासल्लं नियणं च ॥ २९ ॥ १६२ ॥ कयणवोडवि मणूसो आलोइय निंदिओ (निन्दिय)
गुरुसगासे । होइ अइरेगलहुओ ओहरियभरुव भारवहो ॥ ३० ॥ १६३ ॥ तस्स य पापच्छित्तं जं मग्गविक
गुरु वचइसंति (वइसंति) । तं तह अनुसरियवं अणवत्थपसंगभीरणं ॥ ३१ ॥ १६४ ॥ दसदोसविप्पमुक्कं
तन्हा सबं अगूहमाणेणं । जं किंपि कयमकळं तं जहवत्तं कहेयवं ॥ ३२ ॥ १६५ ॥ सबं पाणारंभं पच्चक्खामि
य अलियवयणं च । सबमदिक्षादाणं अन्वभपरिगहं चेव ॥ ३३ ॥ १६६ ॥ सबंपि असणपाणं चउव्विहं जो
अ वाहिरो उवही । अन्निभतरं च उव्वहिं सबं तिचिहेण वोसिरे ॥ ३४ ॥ १६७ ॥ कंतारे दुन्निभक्खे आयकं व
महया समुत्पन्ने । जं पालियं न भगं तं जाणसु पालणासुद्धं ॥ ३५ ॥ १६८ ॥ रागेण व दोसेण च परिणामे

तत उद्धरन्ति गोस्वरदिता मूलं पुनर्भवलतानाम् । मिथ्यादर्शनशाल्यं मावाशाल्यं निदानशाल्यं च ॥ २९ ॥ कृतपापोऽपि मनुष्य आलोचित-
निन्दितः (आलोच्य निन्दितः) गुरुसकाशे । भवत्सतिरेकलघुः उत्तारितभर इव भारवाद् ॥ ३० ॥ तस्य च प्रायश्चित्तं यन्मार्गविदो
गुरु उपदिशन्ति (०धो वदिव्यन्ति) । तत्तयाऽनुसर्तचन्यमनवस्थाप्रसङ्गमीतेन ॥ ३१ ॥ दशदोषविप्रमुक्तं तस्मात्सर्वमगूहमानेन । यत्किमपि
कृतमकार्यं तद् यथावृत्तं कथयितव्यम् ॥ ३२ ॥ सर्वं प्राणारम्भं प्रत्याख्यामि चालीकवचनं च । सर्वमद्वादानमग्रद्वयं परिग्रहं चैव
॥ ३३ ॥ सर्वमप्यदानं पानं चतुर्विधं यच्च याज्ञ तपधिः(तं) । अथन्वरं चोपाधिं सर्वं त्रिविधेन न्युत्सृजामि ॥ ३४ ॥ कान्तारे दुर्भिक्षे
आतङ्गे वा महति समुत्पन्ने । कत्पलितं न भगं तत् (प्रत्याख्यानं) ज्ञानीहि पालनाशुद्धम् ॥ ३५ ॥ रागेण वा दोषेण वा परिणामेन वा न

ण व न दूषियं जं तु । तं खलु पञ्चखणं भावविमुद्धं मुणेष्वं ॥ ३६ ॥ १६९ ॥ पीयं धणअच्छीरं सागरस-
 लिलाड बहुतरं हुज्जा । संसारंमि अणंते माईणं अन्नमन्नाणं ॥ ३७ ॥ १७० ॥ बहुसोडवि मए रुणं पुणो पुणो
 तासु तासु जाईसु । नयणोदयंमि जाणसु बहुययरं सागरजलाओ ॥ ३८ ॥ १७१ ॥ नत्थि किर सो पएसो
 लोए बालगकोडिमिनोडवि । संसारे संसरंतो जत्थ न जाओ मओ वावि ॥ ३९ ॥ १७२ ॥ बुलसीई किल
 लोए जोणी पमुहाई (जोणीणं पमुहो) सयसहस्साई । इक्किंमि यइसो अणंतलुत्तो समुप्पन्नो ॥ ४० ॥ १७३ ॥
 उहुमहे तिरियंमि य मयाई बहुयाई बालमरणाई । तो ताई संभरंतो पंडियमरणं मरीहामि ॥ ४१ ॥ १७४ ॥
 माया मित्ति पिया मे भाया भगिणी य पुत्त धूया य । एयाई संभरंतो पंडियमरणं मरीहामि ॥ ४२ ॥ १७५ ॥
 मायापिइबंधूहि संसारत्थेहि पूरिओ लोगो । बहुजोणियासिएहि न य ते ताणं व सरणं च ॥ ४३ ॥ १७६ ॥ इक्को

दूषितं यत्तु । तत्तल्लु प्रत्याख्यानं भावविमुद्धं ज्ञातव्यम् ॥ ३६ ॥ पीतं खनक्षीरं सागरसलिलजद् बहुतरं भवेत् । संसारेऽनन्ते मातृणा-
 मन्यान्यासाम् ॥ ३७ ॥ बहुशोऽपि मया रुदितं पुनः पुनस्तासु वासु जातिषु । (तत्र) नवनोदयमपि ज्ञानीहि बहुतरं सागरजलात् ॥ ३८ ॥
 नास्ति किल स प्रदेसो लोके बालप्रकोटीमात्रोऽपि । संसारे संसरन् यत्र न जातो न मृतो वाऽपि ॥ ३९ ॥ चतुरशीतिः किल लोके योनि-
 यमुल्यानि शतसहस्राणि । एकैकस्मिन्नेवोऽन्यच्छ्रुतः समुत्पन्नः ॥ ४० ॥ ऊर्ध्वमधश्चिरञ्चि च मृतानि यदुक्तानि बालमरणाणि । ततस्तानि
 सरन् पण्डितमरणं मरिष्ये ॥ ४१ ॥ माता मे इति पिता मे भ्राता भगिनी च पुत्रा दुहितश्च । एतानि (अनन्तानि) सरन् पण्डितमरणं
 मरिष्ये ॥ ४२ ॥ नावापितृपुन्यगिः संसारसौः पूरितो लोकः । बहुयोनिवासिभिर्न च ते प्राणं च शरणं च ॥ ४३ ॥ एतः फरोति कर्म

फरेइ कम्मं इको अणुहवइ दुक्खविवांगं । इको संसरइ जिओ जरमरणचउग्गईयुविलं ॥ ४४ ॥ १७७ ॥
उपेयणयं जम्मणमरणं नरएसु वेयणाओ वा । एयाइं संभंतो पंडियमरणं मरीहामि ॥ ४५ ॥ १७८ ॥
उपेयणयं जम्मणमरणं तिरिणसु वेयणाओ वा । एयाइं संभंतो पंडियमरणं मरीहामि ॥ ४६ ॥ १७९ ॥
उपेयणयं जम्मणमरणं मणुएसु वेयणाओ वा । एयाइं संभंतो पंडियमरणं मरीहामि ॥ ४७ ॥ १८० ॥ उवे-
यणयं जम्मणमरणं चवणं च देवलोगाओ । एयाइं संभंतो पंडियमरणं मरीहामि ॥ ४८ ॥ १८१ ॥ इक्कं
पंडियमरणं छिदइ जाईसयाइं यहुआइं । तं मरणं मरियावं जेण मओ सम्मओ होइ ॥ ४९ ॥ १८२ ॥ कइया
णु तं सुमरणं पंडियमरणं जिणेहिं पन्नं । सुद्धो उट्टियसद्धो पाओवगओ मरीहामि ॥ ५० ॥ १८३ ॥ भव-
संसारे सये चउविहा पुगला मए वट्ठा । परिणामपसंगेणं अट्टविहे कम्मसंवाए ॥ ५१ ॥ १८४ ॥ संसारच-
क्खाले सये ते पुगला मए वट्ठसो । आहारिया य परिणामिया य नयउहं गओ तिसिं ॥ ५२ ॥ १८५ ॥

एवोऽनुभवति दुष्कृतविपाकम् । एकः संसरति जीवो जरामरणचतुर्गुण्युपिलम् (भव) ॥ ४४ ॥ उद्वेलकं जन्ममरणं नरकेषु वेदनाद्य ।
पताः स्मरन् पण्डितमरणं मरिये ॥ ४५ ॥ उद्वेलकं० तिर्य्यशु वेदनाद्य० ॥ ४६ ॥ उद्वेलकं० । मनुजेषु० ॥ ४७ ॥ उद्वेलकं० । च्यवन्ते
च वेपलोजान्० ॥ ४८ ॥ एकं पण्डितमरणं छिनत्ति जातिस्त्वानि बहुकालि । तन्मरणं मर्त्यं येन मृतः सन् मृतो भवति ॥ ४९ ॥ कदा
नरं सुमरणं पण्डितमरणं जिनैः श्रद्धासम् । शुद्धं उद्वृतशत्यः पादपोषणतो मरिये ॥ ५० ॥ भवसंसारे सर्वे पतुर्विधाः पुट्ठा मया यत्नाः ।
परिणामप्रसङ्गेन अट्टविधे कर्मसद्भाते ॥ ५१ ॥ संसारचक्खाले सर्वे ते पुट्ठा मया वट्ठसः । आहारिताद्य परिणामिताद्य न पादं गत-

आहारनिमित्तेणं अहयं सर्वेषु नरयलोऽसु । एववणोमि य बहुसो स्यासु य मिच्छजाईसु ॥ ५३ ॥ १८६ ॥
 आहारनिमित्तेणं मच्छा गच्छति दारुणे नरए । सचित्तो आहारो न त्वमो मणसावि पत्येउं ॥ ५४ ॥ १८७ ॥
 तणकट्टेण व अग्गी लवणजलो वा नईसहस्सेहिं । न इमो जीवो सक्को तिप्पेउं कामभोगेहिं ॥ ५५ ॥ १८८ ॥
 तणकट्टेण व अग्गी लवणजलो वा नईसहस्सेहिं । न इमो जीवो सक्को तिप्पेउं अत्थसारेणं ॥ ५६ ॥ १८९ ॥
 तणकट्टेण व अग्गी लवणजलो वा नईसहस्सेहिं । न इमो जीवो सक्को तिप्पेउं भोजणविहीए ॥ ५७ ॥ १९० ॥
 तणकट्टेण व अग्गी लवणजलो वा नईसहस्सेहिं । न इमो जीवो सक्को तप्पेउं गंधमल्लेहिं ॥ ५८ ॥ १९१ ॥
 वलपासुहसामाणो दुप्पारो व णरओ अयरिमिज्जो । न इमो जीवो सक्को तप्पेउं गंधमल्लेहिं ॥ ५९ ॥ १९२ ॥
 अविपद्दोऽ(अवितत्तो)पं जीवो अईयकालम्मि आगमिस्साए । सद्धान य रूवाण य गंधाण रसाण फासाणं
 ॥ ५९ ॥ १९२ ॥ कप्पतरुसंभवेसुं देवुत्तरकुखवंसपसूएसु । उववाए ण य तित्तो न य नरयिल्लाहरसुरेसु ॥ ६० ॥

स्तुप्तिम् ॥ ५९ ॥ आहारनिमित्तमहं सर्वेषु नरफलोकेषु । उत्तमोऽस्मि च बहुशः सर्वासु च स्नेच्छजातिषु ॥ ५३ ॥ आहारनिमित्तं मत्स्या
 गच्छति दारुणे नरके । सचित्त आहारो न क्षमो मत्ताऽपि प्राययितुम् ॥ ५४ ॥ तृणकाष्ठेवाग्निरिव लवणोवो नदीसहस्रैरिव । नायं
 जीवः शक्यस्तर्पयितुं कामभोगैः ॥ ५५ ॥ तृण० । अर्थसारेण ॥ ५६ ॥ तृण० । भोजनविधिना ॥ ५७ ॥ वडवायुरसमानो दुष्पारो
 नरक इवापरिमेयः । नायं० गन्धमाल्यैः ॥ ५८ ॥ अविविधो(अविविधो)ऽयं जीवोऽतीतकाले आगमिष्यति । शब्दात्तां रूपयां गन्धनां
 रसानां स्पर्शानाम् (भोगेषु) ॥ ५९ ॥ कल्पतरुसंभवेषु देवकुलचक्रवर्त्यप्रभृतेषु । उपपत्तेन च तृणो न च नरविद्याधरसुरेषु ॥ ६० ॥

॥ १०३ ॥ खद्वएण च पीएण व न य एसो ताइओ हवइ अप्पा । जह दुग्गहं न ववइ तो नूनं ताइओ होइ
॥ ६१ ॥ १०४ ॥ देविंदवक्कवट्टित्ताणहं रज्जाइ उत्तमा भोगा । पत्ता अणंतसुत्तो न यइं तित्ति गओ तेहिं ॥ ६२ ॥
॥ १०५ ॥ लीरदगेच्छुरसेसुं साऊसु महोदहीसु बहुसोवि । उववणो ण य तण्हा छिन्ना मे (मे) सीयलजलेणं
॥ ६३ ॥ १०६ ॥ तिविहेण य सुहमलं तण्हा कामरइविसयसुक्खाणं । बहुसो सुहमणुभूयं न य सुहतण्हा
परिच्छिण्णा ॥ ६४ ॥ १०७ ॥ जा काइ पत्थणाओ कया मए रागदोसवसेण । पडिपेण बहुविहं तं निंदे
तं च गरिहामि ॥ ६५ ॥ १०८ ॥ हंतूण मोहजालं छित्तूण य अट्टकम्मसंकलियं । जम्मणमरणउरहं भित्तूण
भवा विभुविहिसि ॥ ६६ ॥ १०९ ॥ पच य महवयाहं तिविहं तिविहेण चारुहेज्जं । मणवयणकायगुत्तो
सज्जो मरणं पडिच्छिज्जा ॥ ६७ ॥ २०० ॥ कोहं माणं मायं लोहं पिज्जं तहेव दोसं च । चइज्जा अप्पमत्तो

खादितेन वा पीतेन वा न कैप ज्ञातो भवत्यात्मा । यदि दुर्गतिं न ब्रजति तदा नूनं ज्ञातो भवति ॥ ६१ ॥ देवेन्द्रचक्रवर्तिसत्त्वानि राज्यानि
उत्तमा भोगाः । प्राप्ता अनन्तकृत्यो न चाहं कृतिं गतसैः ॥ ६२ ॥ क्षीरोदधीधुरसेषु त्वदिष्टेषु महोदधिषु बहुदोऽपि । इत्यशो न च
गृण्णा छिन्ना भवतां (मम) क्षीतलजलेन ॥ ६३ ॥ त्रिविधेन च सुखसुलं वसात्प्रमरति विषयसौख्यानाम् । बहुसाः सुखमनुभूतं न च सुख-
गृथ्णा परिच्छिन्ना ॥ ६४ ॥ याः काश्चिप्रायज्ञाः कृता मया रागद्वेषदोनेन । त्रसियन्तेन बहुविधेन तन्निन्दामि तत्र गेहं ॥ ६५ ॥ हत्वा मोह-
जालं छित्त्वा चाष्ट कर्माणि सङ्कुलितानि । जन्ममरणारुद्धं भित्त्वा भवाद्विभोक्षसे ॥ ६६ ॥ पञ्च च महाव्रतानि त्रिविधविविधेनारुह्य ।
मनोवचनकायगुणः सद्यो मरणं परिच्छिन्नात् (शरीच्छेत्) ॥ ६७ ॥ क्रोधं मातं मायां लोभं प्रेम तथैव द्वेषं च । तन्मत्वाऽप्यमत्तो रक्षामि महात्र-

रक्त्वामि महवए पंच ॥ ६८ ॥ २०१ ॥ कलहं जन्मकलाणं पेसुणंपि य परस्स परिवायं । परिवज्जंतो गुत्तो
 रक्त्वामि महवए पंच ॥ ६९ ॥ २०२ ॥ पंचिदियसंवरणं पंचेव निरंभिज्जण कामगुणे । अवासायणभीओ
 रक्त्वामि महवए पंच ॥ ७० ॥ २०३ ॥ किण्हानीलाकाज्जेसा क्षाणाहं अट्ठसाहं । परिवज्जंतो गुत्तो रक्त्वामि
 महवए पंच ॥ ७१ ॥ २०४ ॥ तेज्जपग्हासुक्खालेसा क्षाणाहं धम्मसुक्काहं । उपसंपन्नो जुत्तो रक्त्वामि महवए
 पंच ॥ ७२ ॥ २०५ ॥ मणत्ता मणसच्चयिज्ज वायासयेण करणसचेण । तिविहेणवि सच्चयिज्ज रक्त्वामि मह-
 वए पंच ॥ ७३ ॥ २०६ ॥ सत्तभयविप्पमुक्को चत्तारि निरंभिज्ज य कसाए । अट्ठमयट्ठाणज्झो रक्त्वामि
 महवए पंच ॥ ७४ ॥ २०७ ॥ गुत्तीओ समिहं भावणाओ नाणं च दंसणं चेव । उपसंपन्नो जुत्तो रक्त्वामि
 महवए पंच ॥ ७५ ॥ २०८ ॥ एवं तिदंडविरओ तिकरणसुद्धो तिसल्लनिरसल्लो । तिविहेण अप्यमत्तो रक्त्वामि

तानि पथा ॥ ६८ ॥ कलहमभ्याख्यानं पैशून्यमपि च परत्वं परिवादम् । परिवर्जयन् गुप्तो रक्षामि० ॥ ६९ ॥ पथेन्द्रियसंवरणं (कृत्य)
 पथैव निरुध्य कामगुणान् । अत्याशातनामीवो रक्षामि० ॥ ७० ॥ कृष्णानीलाकापोतीलेश्या ध्याने आर्त्तरोद्रे । परि० ॥ ७१ ॥ वैशमी-
 पद्माशुक्खालेश्या ध्याने धर्म्यशुक्ले । उपसंपन्नो युक्तो रक्षामि० ॥ ७२ ॥ मनसा मनःसत्त्ववित् वाक्स्वयेन फरणसत्त्वेन । त्रिविधेनापि
 सत्त्ववित् रक्षामि० ॥ ७३ ॥ साप्तभयविप्रमुक्कथतुरो निरुध्य च कथयान् । लज्जाट्ठमदल्यानो रक्षामि० ॥ ७४ ॥ गुप्तीः समितीर्भावना
 दानं च दर्शनं चैव । उपसंपन्नो युक्तो रक्षामि० ॥ ७५ ॥ एवं त्रिदण्डवित्तस्विकरणशुद्धविशुध्यनिःश्लस्यः । त्रिविधेनाप्रमत्तो रक्षामि० ॥ ७६ ॥

महद्यए पंच ॥ ७६ ॥ २०९ ॥ संगं परिजाणामि सल्लं तिविहेण उद्धरेज्जणं । गुत्तीओ समिईओ मल्लं ताणं
च सरणं च ॥ ७७ ॥ २१० ॥ जह खुहियचक्कवाले पोयं रयणभरियं समुद्धंमि । निज्जाभगा धरिंती कयक-
रणा दुद्धिसंपण्णा ॥ ७८ ॥ २११ ॥ तवपोयं गुणभरियं परिसहुम्मीहि खुहियमारद्धं । तह आराहिंति विज्ज
उधएसवलंयगा धीरा ॥ ७९ ॥ २१२ ॥ जइ ताव ते सुयुरिसा आयारोवियभरा निरवयक्खा । पक्कभारकंदर-
गया साहिंती अस्सणो अहं ॥ ८० ॥ २१३ ॥ जइ ताव ते सुयुरिसा गिरिकंदरकडगविसमहुग्गेसु । धिह्व-
णिययद्धकच्छा साहिंती अस्सणो अहं ॥ ८१ ॥ २१४ ॥ किं पुण अणगारसहायणेण अणुणसंगह्वलेणं ।
परलोए णं सक्को साहेउं अस्सणो अहं ? ॥ ८२ ॥ २१५ ॥ जिणवयणमप्पमेयं महुरं कण्णाहुइ सुणंतेणं । सक्को
हु साहुमज्जे साहेउं अस्सणो अहं ॥ ८३ ॥ २१६ ॥ धीरपुरिसपणत्तं सप्पुरिसनिसेवियं परमघोरं । धन्ना

सत्तं परिजातानि शल्यं त्रिविधेनोद्धृतं । गुप्तयः समितयश्च मम त्राणं च शरणं च ॥ ७७ ॥ यथा क्षुभितचक्रवाले पोतं रत्नभूतं समुद्रे ।
निर्वाणिका धारयन्ति कृतकरणा बुद्धिसंभवाः ॥ ७८ ॥ तपःपोतं गुणभूतं परिप्लव्हीभिः क्षोभितुमारब्धम् । तथाऽऽराधयन्ति विद उपदेक्षा-
यलम्बका धीराः ॥ ७९ ॥ यदि तावत्ते सुपुरुषा आत्यारोपितमया निरपेक्षाः । श्राभारकन्दरगताः साधन्यात्मनोऽर्थम् ॥ ८० ॥ यदि तावत्ते
सुपुरुषा गिरिकन्दरकडविपमदुर्गेषु । धृतिगाढवदकक्षाः साधऽर्थम् ॥ ८१ ॥ किं पुनस्तनूगारसहायकेन जन्यान्वयसद्गह्वलेन । अपरलोकेन
(न) शक्यः सापऽ ॥ ८२ ॥ जिनवचनप्रमेयं मयुरं कर्णाभ्यां (ज्वा)युस्ति) शृण्वता । शम्वाः (न) साधुमज्जे साधऽर्थम् ? ॥ ८३ ॥ धीरपुरुष-

सिलायलगया साहिती अप्पणो अट्टं ॥ ८४ ॥ २१७ ॥ बाहिति दंदिदाहं पुवमकारियपइण्णचारीणं । अक-
यपरिकम्मकीया मरणे सुहसंगतायंमि ॥ ८५ ॥ २१८ ॥ पुवमकारियजोगो समाहिकामो अ मरणकालंमि । न
भवइ परीसहसहो विसयसुहसमुइओ अप्पा ॥ ८६ ॥ २१९ ॥ पुविं कारियजोगो समाहिकामो यं मरण-
कालंमि । स भवइ परीसहसहो विसयसुहनिवारिओ अप्पा ॥ ८७ ॥ २२० ॥ पुविं कारियजोगो अनियाणो
ईविज्जा मइयुइं । ताहे मलियकसाओ सज्जो मरणं पडिच्छिज्जा ॥ ८८ ॥ २२१ ॥ पावीणं पावाणं कम्ममाणं
अप्पणो सकम्माणं । साप्पा पहाइउं जे तवेण समं पउत्तेणं ॥ ८९ ॥ २२२ ॥ इकं पंडियमरणं पडिवज्जिय
सुपुरिसो असंभतो । खियं सो मरणाणं काही अंतं अणंताणं ॥ ९० ॥ २२३ ॥ किं तं पंडियमरणं ? काणि

प्रज्ञां सत्पुरुषनिसेवितं परमयोरम् । यन्याः निलावलगता साधयन्त्यात्मनोऽर्थम् ॥ ८४ ॥ धाययन्तीन्द्रियाणि पूर्वमकारितप्रक्षीर्णचा-
रिणाम् । अदृढपरिकर्माणः शीघ्रा (आत्मानः) मरणे सुखसङ्कलागे (तावे) ॥ ८५ ॥ पूर्वमकारितयोगः समाधिकामश्च मरणकाले ।
न भवति परीपहसहिष्णुर्विषयसुखसमुचित आत्मा ॥ ८६ ॥ पूर्वं कारितयोगः समाधिकासश्च मरणकाले । संभवति परीपहसहो
नियारितविषयसुख आत्मा ॥ ८७ ॥ पूर्वं कारितयोगोऽनिदान इदित्वा यतिपूर्वम् । तदा भवितकपयाः तयो मरणं प्रतीच्छेत् ॥ ८८ ॥
पापानां पापेभ्यः कर्मभ्य आत्मानः सकर्मभ्यः (स्वकृतेभ्यः) । शक्यः पलायितुं तपसा सम्यक्प्रयुक्तेन ॥ ८९ ॥ एकं पण्डितमरणं प्रतिपद्य
सुपुरुषोऽसंश्रान्तः । क्षिप्रं स मरणाणां कारित्वत्वन्यमन्वतानाम् ॥ ९० ॥ किं तत्पण्डितमरणं ? कानि चाऽऽलम्बन्तानि भणितानि ? । एतानि

य आलंघयणाणि भणियाणि ? एयाहं नाऊणं किं आयरिया पसंसंति ? ॥ ११ ॥ २२४ ॥ अणसणपाओवगमं
आलंघयणाज्ञाणभावणाओ अ । एयाहं नाऊणं पंडियमरणं पसंसंति ॥ १२ ॥ २२५ ॥ इंदियसुहसावलओ
घोरपरीसहपराइपरखओ । अकयणरिकम्मकीवो सुज्झह आराहणाकाले ॥ १३ ॥ २२६ ॥ लब्धाह गारवेण
य वहुसुयमएण यावि दुच्चरियं । जे न कहंति गुरूणं न हु ते आराहणा हुति ॥ १४ ॥ २२७ ॥ सुज्झह दुक्क-
रकारी जाणह ममंति पावए किलिं । विणिगहिंते णिंदह तम्हा आराहणा सेया ॥ १५ ॥ २२८ ॥ नवि
कारणं तणमओ संथारो नविं य फासुया भूमी । अण्णा खलु संथारो होइ विमुद्धो मणो जस्स ॥ १६ ॥ २२९ ॥
जिनवयणअणुगया मे होउ मई ज्ञाणजोगमल्लीणा । जह तंमि देसकाले अमूहसन्नो वयइ देहं ॥ १७ ॥ २३० ॥
जाहे होइ पमत्तो जिनवयण (सह) रहिओ अणाइत्तो । ताहे इंदियचोरा करिति तवसंजमविलोमं ॥ १८ ॥ २३१ ॥

याथा किमाचार्योः प्रशंसन्ति ? ॥ ११ ॥ अनशनपादपोषणमनालम्बनं ध्याते भावनाश्च । एतानि ज्ञात्वा पण्डितवरणं प्रदांसन्ति
॥ १२ ॥ इन्द्रियसुरसाताकुलो घोरणीपदपरजितापरद्धः । बहुतरिकर्मा क्षीवो मुखलाराधनाकाले ॥ १३ ॥ लज्जया गौरवेण च यहु-
धुतमेतद्वाजमि दुश्चरितम् । ये न कथयन्ति गुरुभ्यो नैव ते आराधका भवन्ति ॥ १४ ॥ शुष्यति दुष्करकारी जानाति मार्गमिति
प्राप्नोति कीर्तिम् । विनिगृह्णानो मिन्दमि (विनिगृह्णानो मिन्दते) तस्मादाराधता श्रेयसी ॥ १५ ॥ नैव कारणं दणमयः संस्कारकः, नैव
च प्रासुका भूमिः । आलम्ब संस्कारको भवति विशुद्धं मनो यस्य ॥ १६ ॥ जिनवचनसमुगता मम भवतु मतिध्यानयोगमाधिता । यथा
तस्मिन् देशफालेऽमूहसन्नसंज्ञेयं देहम् ॥ १७ ॥ यथा भवति पमत्तो जिनवचन (स्थिति) रहितो ज्ञाकचः । तदेन्द्रियचौराः कुर्वन्ति तपःसंयम-

जिणवणमणुगयमई जं वेलं होइ संवरणविटो । अग्गीव वाउसहिओ समूलखालं डहइ कम्मं ॥ १०९ ॥ २३२ ॥
 जहइइ वाउसहिओ अग्गी रुक्खे विहरिवणलंटे । तह पुरिसकारसहिओ नाणी कम्मं खयं नेई ॥ १०० ॥
 ॥ २३३ ॥ जं अग्गाणीकम्मं खवेइ बहुआहिं वासकोडीहिं । तं नाणी तिहिं गुत्तो खवेइ जसासमित्तेणं ॥ १०१ ॥
 ॥ २३४ ॥ न ह मरणंमि उवग्गे सक्को बारसविहो सुयक्खंधो । सवो अणुचित्तं घणियंमि समत्थचित्तेणं
 ॥ १०२ ॥ २३५ ॥ इक्कंमिवि जंमि पए संवेगं कुणइ वीयरायमए । सो तेण मोहजालं छिंदइ अज्झप्यओगेणं
 ॥ १०३ ॥ २३६ ॥ इक्कंमिवि जंमि पए संवेगं कुणइ वीयरायमए । तं तस्स होइ नाणं जेण विरागत्तणमु-
 वेइ ॥ १०४ ॥ २३७ ॥ इक्कंमिवि जंमि पए संवेगं कुणइ वीयरायमए । ववइ नरो अभिक्खं तं मरणं तेण
 मरियव्वं ॥ १०५ ॥ २३८ ॥ जेण विरागो जायइ तं तं सव्वायरेण कायव्वं । सुवइ ह सुवेगी अणंतओ होइ असं-

विलेम(ण)म् ॥ १८ ॥ जिणवणमणुगयमतिर्या वेलां (यावत्) भवति संब्रवितः । अग्निरिव वायुसहितः समूहशालं दहति कर्म (दृक्म)
 ॥ ९९ ॥ यथा दहति वायुसहितोऽग्निर्विह्वल वनतण्डु ॥ तथा पुरुषकारसहितो ज्ञानी कर्म क्षयं नयति ॥ १०० ॥ यत् अज्ञानी कर्म
 क्षपयति पशुकामिर्धर्मकोटीभिः । तज्ज्ञानी त्रिभिर्गुणैः क्षपयत्युच्छ्वासमात्रेण ॥ १०१ ॥ नैव भरणे लपये सक्त्यो द्वादशविधः द्रुतस्तन्धः ।
 तर्लोऽनुचिन्तयितुं शक्यमपि समर्पयित्तेन ॥ १०२ ॥ एकस्मिन्नापि यस्मिन् पदे संवेगं करोति वीतरागमते । स तेन मोहजालं छिनत्त्यध्यात्मयो-
 नेन ॥ १०३ ॥ एकस्मिन्नापि यस्मिन् पदे संवेगं करोति वीतरागमते । तत्तस्य भवति ज्ञानं येन विरागत्त्वमुपैति ॥ १०४ ॥ एकस्मिन्नापि ० ।
 प्रवर्तते ततोऽस्मीत्येव हन्यमाणं तेन मर्त्यव्यम् ॥ १०५ ॥ येन विरागो जायते तत्तत् सर्वादरेण कर्त्तव्यम् । मुच्यते संवेगयेव

येती ॥ १०६ ॥ २३९ ॥ यमं जिणपन्नं सम्ममिणं सवहाभि तिविहेणं । तसंथावरभ्रूअहिंयं पंथं निघानन-
गरत्त ॥ १०७ ॥ २४० ॥ समणोमिस्सि य पदमं वीयं सवत्थ संजओ मिति । सवं च वोसिराभि जिणेहिं जं
जं च पट्टिहुटं ॥ १०८ ॥ २४१ ॥ उवही सरिरं चेव, आहारं च चवधिहं । भणसावथकाएणं, वोसिरामिति
भायओ ॥ १०९ ॥ २४२ ॥ मणसा अचित्तिज्जं सवं भासाइ अभासणिज्जं च । काएण अकरणिज्जं सवं तिविहेण
योसिरे ॥ ११० ॥ २४३ ॥ अस्संजमत्तोमसणं (अस्संजमे वेरमणं) उवही विवेगकरणं उवसमो (य) । अप्प-
विक्रयजोगयिरओ खंती मुत्ती वियेगो अ ॥ १११ ॥ २४४ ॥ एयं पक्खखाणं आउरज्जण आवइसु भावेण ।
अण्णपरं पट्टिपण्णो जंपंतो पायइ समाहिं ॥ ११२ ॥ २४५ ॥ एयंसि निमित्तामी पक्खखाज्जण जइ करे कालं ।
तो पद्याइययं इमेण इक्कणपि पण्णं ॥ ११३ ॥ २४६ ॥ मम मंगलमरिहंता सिद्धा साहू सुयं च धम्मो य ।

अनन्तगो भवत्तर्तविम्व ॥ १०६ ॥ धर्मं सिनप्रप्तं सम्यग् इमं श्रपे त्रिविधेन । त्रससारगुत्वहितं पन्थानं निर्योणनगरत्त ॥ १०७ ॥
प्रमणोऽस्मीति च प्रथमं द्वितीयं त्रयं च त्रयोविधं त्रिर्नैवैव च प्रतिष्ठम् ॥ १०८ ॥ त्रयं शरीरेभ आहारं
च पचिपिण ॥ मनोवाक्कायैर्युत्तुजाभि इति भावता ॥ १०९ ॥ मतसाऽचिन्तनीयं सर्वं भाषयाऽप्रापनीयं च । कायेनाकर्णीयं सर्वं त्रिवि-
धेन पचुरत्तुजाभि ॥ ११० ॥ असंयमादापचरणं (असंयमाद्विरूपणं) उपविधिवेककरणपुपक्षमः (च) । अप्रतिस्मययोगविरताः क्षान्तिगुक्तिवि-
वेकम् ॥ १११ ॥ एतत्संयमनमातुरजन आपत्सु भावेन । अन्यतस्तद्विपन्नो जल्पन् (वत् प्रप्राप्तः) प्राप्नोति समाधिम् ॥ ११२ ॥ एतस्मिन्
निमित्ते मत्तागत्याय यदि (यदिः) करोति दाढ्यम् । तात् मत्तागत्यायमनेनेकेनापि प्लेन ॥ ११३ ॥ गम मङ्गलमहंताः सिद्धाः साधयः

तसि सरणोवगओ सावज्जं वोसिरामित्ति ॥ ११४ ॥ २४७ ॥ अरहंता मंगलं मज्झ, अरहंता मज्झ देवया ।
 अरहंते कित्तइत्ताणं, वोसिरामित्ति पावगं ॥ ११५ ॥ २४८ ॥ सिद्धा य मंगलं मज्झ, सिद्धा य मज्झ देवया ।
 सिद्धे य कित्तइत्ताणं, वोसिरामित्ति पावगं ॥ ११६ ॥ २४९ ॥ आयरिया मंगलं मज्झ, आयरिया मज्झ देवया ।
 आयरिए कित्तइत्ताणं, वोसिरामित्ति पावगं ॥ ११७ ॥ २५० ॥ उज्झाया मंगलं मज्झ, उज्झाया मज्झ
 देवया । उज्झाए कित्तइत्ताणं, वोसिरामित्ति पावगं ॥ ११८ ॥ २५१ ॥ साहू य मंगलं मज्झ, साहू य मज्झ
 देवया । साहू य कित्तइत्ताणं, वोसिरामित्ति पावगं ॥ ११९ ॥ २५२ ॥ सिद्धे उवसंपणो अरहंते केवलित्ति
 भावेणं । इत्तो एगयेरेणयि एएण आराहओ होह ॥ १२० ॥ २५३ ॥ समुइणवेयणो पुण समणो हियएण
 किंपि चिंतिज्जा । आलंयणाइं काइं काऊण सुणी दुहं सहइ ? ॥ १२१ ॥ २५४ ॥ वेयणासु उइत्तासु, किं मे ससं

युवं च धर्मश्च । तेषां शरणमुपगतः सावधं व्युत्सृजामीति ॥ ११४ ॥ अहंन्तो मङ्गलं मम अहंन्तो मम देवताः । अहंतः कीर्त्तयित्वा
 व्युत्सृजामीति पापकम् ॥ ११५ ॥ सिद्धाश्च मङ्गलं मम सिद्धाश्च मम देवताः । सिद्धाश्च कीर्त्तयित्वा व्युत्सृजामीति पापकम् ॥ ११६ ॥
 आचार्या मङ्गलं मम आचार्या मम देवताः । आचार्यान् कीर्त्तयित्वा व्युत्सृजामीति पापकम् ॥ ११७ ॥ उपाध्याया मङ्गलं मम उपाध्याया
 मम देवताः । उपाध्यायान् कीर्त्तयित्वा व्युत्सृजामीति पापकम् ॥ ११८ ॥ साधवश्च मङ्गलं मम साधवश्च मम देवताः । साधूश्च कीर्त्तयित्वा
 व्युत्सृजामीति पापकम् ॥ ११९ ॥ सिद्धानुपसंपन्नाः अहंतः केवलिन इति भावेन । एवमेकतरेणापि पदेनाराधको भवति ॥ १२० ॥ समु-
 दीर्णवेदनः पुनः श्रमणो हृदये किमपि (किं वि) चिन्तयेत् । आलम्बनानि कानि कृत्वा मुनिदुःखं सहते ? ॥ १२१ ॥ वेदनाद्वर्दीर्णसु किं मम

नियेयम् । किं याऽऽल्यनं क्रिया, तं दुःखत्वमहियासाए ? ॥ १२२ ॥ २५५ ॥ अणुत्तरेषु नरास्तु, वेयणाओ अणु-
त्तरा । यमाए यदमाणेणं, मए पत्ता अणंतसो ॥ १२३ ॥ २५६ ॥ मए कयं इमं कम्मं, समासज्ज अचोहिअं ।
पोराणगं इमं कम्मं, मए पत्तं अणंतसो ॥ १२४ ॥ २५७ ॥ ताहि दुःखस्वविवागाहिं, उवचिण्णाहिं ताहिं ताहिं ।
न ए जीवो अजीवो उ, कयपुवो उ चित्तए ॥ १२५ ॥ २५८ ॥ अब्भुज्जुयं विहारं इत्थं जिणएसियं विउप-
सत्थं । नावं महापुरिससेवियं अब्भुज्जुयं मरणं ॥ १२६ ॥ २५९ ॥ जह पच्छिममि काले पच्छिमत्तिथरदे-
सियमुयारं । पच्छा निच्छयपत्थं उवमि अब्भुज्जुयं मरणं ॥ १२७ ॥ २६० ॥ यत्तीसमंडियाहिं कडजोगी
जोगसंगहपलेणं । उल्लमिज्जण य यारसविहेण तवणेहपणेणं ॥ १२८ ॥ २६१ ॥ संसारंगमल्लो विहवलय-
यसायपदकच्छाओ । हंतूण मोहमल्लं हराहि आराहणपडागं ॥ १२९ ॥ २६२ ॥ पोराणगं च कम्मं खवेइ

तत्त्वं (इति) निवेदयेत् । किं वाऽऽल्यनं कृत्वा गुरुः स्वम्याले ॥ १२२ ॥ अणुत्तरेषु नरकेषु वेदता अनुत्तराः । प्रसादे वर्तमानेन
मया प्राप्ता अनन्तदाः ॥ १२३ ॥ मया कृतमिदं कर्म समासाद्यावोधिक्कम् । पुराणमिदं कर्म मया प्राप्तमन्तदाः ॥ १२४ ॥ तामिदुःख-
विपाकामिदपरीणिमिद्धानं तत्र । न च जीवस्त्वजीवः कृतपूर्वस्तु (इति) चिन्तयेत् ॥ १२५ ॥ अभ्युद्यतं विहारमित्थं चिन्तयेदितं विद्वज्ज-
ज्ञम् । माता महापुरुषसेवितमभ्युद्यतं मरणम् ॥ १२६ ॥ यथा यस्मिन् काले पश्चिमतीर्थकरदिष्टपुष्पासम् । पश्चात्त्रिधयपथ्यमुप-
पात्यभ्युद्यतं मरणम् ॥ १२७ ॥ द्वात्रिंशन्मण्डिकाभिः कृत्वयोमी योगसद्वह्वलेन । स्वाम्य च द्वादशविधैव तपःश्रेष्ठपानेन ॥ १२८ ॥ संसार-
रज्जाप्ये धृतिपटव्ययसकयद्वकच्छः । हत्वा मोहमल्लं हृष्याधनापताकाम् ॥ १२९ ॥ युगम् । पुराणं च कर्म अपययति अन्यत्र च न

अन्नं नवं च न विणाह । कम्मकलंकलवल्लि छिद्वह संथारमाख्खो ॥ १३० ॥ आराहणोवउत्तो सम्मं
 काऊण सुविद्धिओ कालं । उक्कोसं तित्ति भवे गंतूण लम्बिन्न निधानं ॥ १३१ ॥ २६४ ॥ धीरपुरिसपन्नत्तं
 सत्पुुरिसनिसेवियं परमघोरं । ओइण्णो हु सि रंगं हरसु पडायं अविग्गेणं ॥ १३२ ॥ २६५ ॥ धीर ! पडागा-
 हरणं करेह जह तंमि देसकालंमि । सुत्तत्थमणुगुणंतो धिइनिचलवद्धकच्छाओ ॥ १३३ ॥ २६६ ॥ चत्तारि
 कसाण तित्ति मारवे पंच इंदियग्गामे । हंता परीसहचमूं हरादि आराहणपडागं ॥ १३४ ॥ २६७ ॥ माऽऽया !
 हु व चित्तिज्जा जीवामि चिरं मरामि व लहुंति । जइ इच्छसि तरितुं जे संसारमहोअहिमपारं ॥ १३५ ॥ २६८ ॥
 जइ इच्छसि नित्यरितुं सधेसिं चेव पावकम्माणं । जिणवयणनानंदं सणचरित्तमाउत्तुओ जग्ग ॥ १३६ ॥
 ॥ २६९ ॥ दंसणनानचरिसं तवे य आराहणा चउक्खंधा । सा चेव होइ तिविहा उक्कोसा मज्झिम जह्मा ॥ १३७ ॥

चिगाति । फर्मेकलद्धयही छिनसि संसारकमाख्खः ॥ १३० ॥ आराधनोपयुक्तः सम्यक् कृत्वा सुविहितः कालम् । उत्कर्षतत्त्वोन् भवान्
 गत्वा लभते निर्वाणम् ॥ १३१ ॥ धीरपुरुषप्रशंसः सत्पुरुषनिर्पेक्षितं परमपौरुषम् । धवर्तीर्णोऽसि रत्ने हर पवाकामविभ्रेन ॥ १३२ ॥ धीर !
 पताकाहरणं कुह यथा तस्मिन् देशकाले । सूत्रार्थमनुगुणबन्धं धृत्य निश्चलमव्यकच्छः ॥ १३३ ॥ चतुरः क्रमायान् श्रीणि गौरवानि पश्ये-
 न्निद्रयाग्रामम् । इत्या परीणद्वयमूं हरा(हरियत्सा)दाघनापत्ताकाम् ॥ १३४ ॥ मा आत्मन् ! चिन्तयेज्जीवामि चिरं त्रिये वा लघु इति ।
 यदीच्छसि तदीतुं संसारमहोदधिम्पारम् ॥ १३५ ॥ यदीच्छसि निस्सारितुं सर्वेभ्य एव पापकर्मभ्यः । जिमवचनज्ञानदर्शनचारित्र्यभक्त्योद्यतो
 जगृहि ॥ १३६ ॥ दर्शनज्ञानचारित्र्याणि तपश्चाराधना चतुःस्कन्धा । सा चेव भवति त्रिविधा उत्कृष्टा मध्यमा जपन्या ॥ १३७ ॥

॥ २७० ॥ आराहेऊजः पिऊ लकोसाराहणं. चउखंघं । कम्मरयविण्णमुद्धो तेणेवः भवेण सिञ्जिझळा
॥ १३८ ॥ २७१ ॥ आराहेऊजः. विऊ जहद्वमाराहणं चउखंघं । सत्तट्ठभवग्गहणे परिणामेऊजः सिञ्जिझळा
॥ १३९ ॥ २७२ ॥ सम्मं मे सवभूएसु, वेरं मज्झ न केणइ । स्वामेमि सवजीवे, खमामज्झं सवजीवाणं ॥ १४० ॥
॥ २७३ ॥ धीरेणवि मरियायं काऊरिसेणविऊवस्स मरियायं । दुण्हंमि य मरणाणं वरं खु धीरत्तणे मरिडं ॥ १४१ ॥
॥ २७४ ॥ एयं पयक्खलाणं अणुपालेऊजः सुविहिओ सम्मं । वेमानिओ व देवो हविस्स अहवाधि सिञ्जिझळा
॥ १४२ ॥ २७५ ॥ इति महापयक्खलाणपहणं संपत्तं ॥ ३ ॥

अथ भक्तपरिणयं ॥ ४ ॥

नमिऊज महाइसयं महाणुभावं सुणिं महावीरं । भणिमो भत्तपरिणं निअसरणट्ठा परट्ठा य ॥ १ ॥ २७६ ॥

आराभ्य विद्वान् लच्छारापयतां चतुःस्कन्धायाम् । कर्मरत्नोविप्रमुक्त्वन्तैव भवेन सिद्धोत् ॥ १३८ ॥ आराभ्य विद्वान् जयन्यमारापयतां चतुःस्क-
न्धायाम् । समाट्टमयमहर्गैः परिणम्य सिद्धोत् ॥ १३९ ॥ साम्यं मे सर्वभूषेणु वैरं मग न केनचित् । क्षमयामि सर्वजीवान् क्षाम्याम्यहं
सर्पजीवानाम् ॥ १४० ॥ धीरेणामि सर्वव्यं कण्ठरुपेणापि अवश्यं मर्त्येयम् । द्वारेणपि मरणयोर्वरेणैव धीरत्नेन मर्त्यम् ॥ १४१ ॥ एत-
त्कृत्याप्यनमनुपात्य सुविहितः सम्यक् । धैर्यानिष्ठो ना देवो भवेत् अववाडपि सिद्धोत् ॥ १४२ ॥ इति महाप्रत्यास्थानप्रकीर्णकम् ॥ ३ ॥
अथ भक्तपरिज्ञाप्रकीर्णकम् ॥ गत्वा महाविशयं महातुभावं सुनिं महावीरम् । मणामो भक्तपरिज्ञां निजसरणार्थं परार्थं च ॥ १ ॥

भवगहणभमणरीणा लहंति निवुइसुहं जमल्लीणा । तं कप्पहुमकाणसुहयं जिणसासणं जयइ ॥ २ ॥ २७७ ॥
 मणुअत्तं जिणवयणं च दुल्लहं पाचिऊण सप्पुरिसा ! । सासयसुहिकरसिण्हिं नाणवसिण्हिं होअवं ॥ ३ ॥
 ॥ २७८ ॥ जं अल्ल सुहं भविणो संभरणीअं तयं भवे कल्लं । मग्गंति निरुवसग्गं अपवग्गसुहं बुहा तेणं ॥ ४ ॥
 ॥ २७९ ॥ नरविबुहेसरसुक्खं दुक्खं परमत्थओ तयं विंति । परिणामदाकणमसासयं च जं ता अलं तेण ॥ ५ ॥
 ॥ २८० ॥ जं सात्तयसुहसाहणमाणाआराहणं जिणिंदाणं । ता तीए जइअवं जिणवयणविसुद्धबुद्धीहिं ॥ ६ ॥
 ॥ २८१ ॥ तं नाणदंसणां चारिस्तवाण जिणणीआणं । जं आराहणमिणमो आणाआराहणं विंति ॥ ७ ॥
 ॥ २८२ ॥ पवज्जाए अब्बुल्लओडवि आराहओ अहासुत्तं । अब्बुल्लअमरणेणं अविगलमाराहणं लहइ ॥ ८ ॥
 ॥ २८३ ॥ तं अब्बुल्लुअमरणं अमरणधम्मोहिं वस्तिअं तिविहं । इंगिणि पाओवग्गमं च धीरोहिं ॥ ९ ॥

भवगहनभ्रमणभमा लभन्ते निष्टुति सुखं यदाश्रिताः । वल्लभपदुमकाननसुखदं जिवसातं जयति ॥ २ ॥ मनुजत्वं जिनवचनं च दुर्लभं
 प्राप्य सलुकर्याः । श्रावधसुहैकरसिकैर्दानवसितैर्भवितव्यम् ॥ ३ ॥ यदप्य सुखं भवितः स्मरणीयं तद्भवेत्कस्ये । मार्गयन्ति निरुपसर्ग-
 मपवर्गसुखं दुधात्तेन ॥ ४ ॥ नरविबुधेष्वशसौख्यं दुःखं परस्पर्यतस्तद् ध्रुवते । परिणामदाकणमशशतं च यत्तद् अलं तेन ॥ ५ ॥
 यत् श्रावधसुखसापनमाज्ञाया आरापनं जिनेन्द्राणाम् । वत्तस्यां यत्तितव्यं जिनवचनविद्युद्बुद्धिभिः ॥ ६ ॥ तत् ज्ञानदर्शनयोश्चात्रि-
 तपसोः (च) जिनप्रणीतानाम् । नदाराधनमिदमाज्ञाया आरापनं ध्रुवते ॥ ७ ॥ प्रव्रज्यायामभ्युद्यतोऽपि आरापको यथासूत्रम् । अभ्युद्यत-
 मरणेनाविकलापाराधनं लभते ॥ ८ ॥ तदभ्युद्यतमरणमरणधर्मभिर्धर्नितं त्रिविधम् । मत्तपरिज्ञा इद्विनी पादोपेगमनं च (इति) धीरैः ॥ ९ ॥

॥ २८४ ॥ भक्तपरिग्रामरणं दुर्विहं सविआरमो य आविहारं । सपरक्कमस्त मुणिणो संलिहिअतणुस्त
सविआरं ॥ १० ॥ २८५ ॥ अपरक्कमस्त काले अप्पहुण्णंतिमि जं तमविआरं । तमहं भत्तापरिलं जहापरिलं
अणिस्सामि ॥ ११ ॥ २८६ ॥ धिइयलविअलाणमकालमच्चुअलआणमकयकरणणं । निरवज्जमज्जकालिअज-
इण जुगं निरुवस्सगं ॥ १२ ॥ २८७ ॥ परम(पसम)सुहसस्सिवासो असोअहासो सजीविअनिरासो । विस-
यसुहविगयरागो धम्मज्जमजायसंवेगो ॥ १३ ॥ २८८ ॥ निच्छिअमरणावत्यो वाहिग्घन्थो जई गिहत्यो
वा । भविओ भत्तापरिग्राह नायसंसारनिगुत्तो ॥ १४ ॥ २८९ ॥ पच्छापावपरद्धो पियधम्मो दोसहुसणस-
यण्हो । अरहइ पासत्थाईवि दोसदोसिह्ठकालिओज्जि ॥ १५ ॥ २९० ॥ वाहिजमरणमयरो निरंतरुप्पत्तिनीर-
निकुरंयो । परिणामदारुणदुहो अहो दुरंतो भवसमुदो ॥ १६ ॥ २९१ ॥ इअ कलिउण सहरिसं गुरुपामूलेऽ-

भक्तपरिग्रामरणं द्विविधं सविचारमविचारं च । सपरक्कमस्त मुनेः संलिखितवतोः सविचारम् ॥ १० ॥ अपरिक्कमणः काले अमभवति
यत्तदविचारम् । तमहं भक्तपरिहं यथापरिहं भणिज्जामि ॥ ११ ॥ धृतिवलाविकलानामकालमृत्पुलितानामकृतकरणानाम् । निरवधम-
धकालीनवतीनां योग्यं निरुपसंगम् ॥ १२ ॥ परम(प्रसंग)मुखसस्तिपासोऽशोकदासः सजीवितविरासः । विषयमुखविगतारागो धर्मोद-
गतावसवेगः ॥ १३ ॥ निश्चितमरणवशो व्याधिप्रल्लो वसिर्गृहस्यो वा । भव्यो भक्तपरिहारां हातसंसारस्तुण्यः ॥ १४ ॥ प्रात्यप-
आत्तापः प्रियदर्शो दोषदूषणसतृणः । अहंति पार्श्वस्थादिषु दोषदोषवत्कलितोऽपि ॥ १५ ॥ व्याधिज्वरमरणमकरो निरन्तरोत्पत्तिनीर-
कुहम्वः । परिणामदारुणदुःखोऽहो ! दुरन्तो भवसमुद्रः ॥ १६ ॥ इति कलियुगा सहस्रं गुरुपादमूलेऽभिगम्य विदयेन । भाटवलमितिलक-

भिगम् विणपणं । भालयलमिलिअकरकमलसेहरो वंदितं भणइ ॥ १७ ॥ २९२ ॥ आरुहिअमहं सुपुरिस !
 भत्तपरिस्नापसत्ययोहित्थं । निज्जामण गुरुणा इच्छाभि भवत्तवं तरितं ॥ १८ ॥ २९३ ॥ कारुण्यमयनीसंदं-
 वरो सोऽपि से गुरु भणइ । आलोअणवयलामणपुरस्सरं तं पवजेसु ॥ १९ ॥ २९४ ॥ इच्छामुत्ति भणित्ता
 भत्तीयहुमाणसुद्धसंकप्पो । गुरुणो विगयावाए पाए अभिवंदितं विहिणा ॥ २० ॥ २९५ ॥ सल्लं उद्धरिअ-
 मणो संवेगुअतिपसद्धाओ । जं कुणइ सुद्धिहेउं सो तेणाराहओ होइ ॥ २१ ॥ २९६ ॥ अह सो आलोअ-
 णदोसपज्जिअं वल्लुअं जहाऽऽयरिअं । बालुय बालफालाउ देइ आलोअणं समं ॥ २२ ॥ २९७ ॥ ठविए पाय-
 चित्ते गणिणा गणिसंपयासमगेणं । सम्ममणुमन्निअ तवं अपायभावो पुणो भणइ ॥ २३ ॥ २९८ ॥ दारु-
 णदुहजलपरनिअरभीमभवजलहितारणसमत्थे । निस्पववायपोए महवए अम्ह उक्खिवसु ॥ २४ ॥ २९९ ॥

प्रमथेसरो वन्दित्वा भणति ॥ १७ ॥ आरुहाहं सुपुरुष ! भक्तपरिस्नापस्तपोवत् । नर्यामकेन गुरुणा इच्छानि भवार्णवं तरितुम् ॥ १८ ॥
 दारुण्यागुनिरसन्दुन्दरः सोऽपि तस्य गुरुर्भणति । आलोचनाप्रतक्षामणापुरस्सरं तत् प्रपद्यस्व ॥ १९ ॥ इच्छामीति भणित्वा भक्ति-
 दृष्ट्यागन्तुमुद्दमः । गुरोर्विगतपात्रो पादावभिवन्द्य विधिना ॥ २० ॥ शल्यमुद्धृतुमनाः संवेगोद्विगतीव्रश्रद्धाकः । यत् करोति मुद्भिर्देतोः
 यं भोगायधो भवति ॥ २१ ॥ अथ स आलोचनादोषवर्जितं वल्लुकं यथाऽऽजीर्णम् । बाल इव बालफलद्वयद्वालोचनां सम्यक् ॥ २२ ॥
 धार्मिके प्रत्याश्रिते गणिना गणितदम्भसमगेण । सम्यगनुमत्य तपोऽपानमः पुनर्भणति ॥ २३ ॥ दारुणदुःखजलचरनिकरमीमभवजल-

जइऽवि स खंडिअचंदो असंडमहवओ जई जइवि । पव्ववउट्ठावणमुट्ठावणमरिहइ तहावि ॥ २५ ॥ ३०० ॥
 पहुणो सुकयाणत्ति भवा पव्विणंति जह विहिणा । जावजीवपइण्णाणत्ति गुरुणो तहा सोऽवि ॥ २६ ॥ ३०१ ॥
 जो साइआररणो आउट्ठिअदंडखंडिववओ वा । तह तस्सवि सम्ममुवट्ठिअस्स उट्ठावणा भणिआ ॥ २७ ॥
 ॥ ३०२ ॥ तत्तो तस्स महवपण्यभारो नमंतसीसस्स । सीसस्स समारोवइ सुगुरुवि महवए विहिणा ॥ २८ ॥
 ॥ ३०३ ॥ अह हुल्ल देसविरओ सम्मत्तरओ रओ अ जिणधम्मो । तस्सवि अणुवयाइ आरोविजंति सुद्धाइ
 ॥ २९ ॥ ३०४ ॥ अनियाणोदारमणो हरिसवसविसट्ठकंयुयकालो । एएइ गुरुं संघं साहम्मिअमाइ भत्तीए
 ॥ ३० ॥ ३०५ ॥ निअद्वमपुव्वजिणिंदभवणजिणयियवरपइट्ठासु । विअरइ पसत्थपुत्थयसुत्तित्थित्थयरपूआसु
 ॥ ३१ ॥ ३०६ ॥ जइ सोऽवि सधविरइकयाणुराओ विसुद्धमइकाओ । छिन्नसयणाणुराओ विसयविसाओ

पितारणसमर्थेन । निष्कल्पयं महाव्रतपोवेनासान् उद्विष्य ॥ २१ ॥ यद्यपि स सङ्घितवचनोऽष्टाण्डमहाव्रतो यतियंयपि । प्रव्रज्याव्रतोपस्था-
 प्त उद्यानमर्हति तथार्थि ॥ २५ ॥ प्रभोः मुकुटाशर्ति भूलाः प्रत्यर्पयन्ति यथा विधिना । यावजीवप्रतिष्ठाऽज्जर्ति गुरोस्तथा सोऽपि ॥ २६ ॥
 यः सातिचारवरण आकुट्टीदण्डसङ्घितव्रतो वा । तथा तस्यापि सम्यगुपस्थितलोपस्थापना भणिता ॥ २७ ॥ ततस्तस्य महाव्रतपर्वतभा-
 यवममच्छीर्षस्य शीर्षे समारोपयति सुगुरुरपि महाव्रतानि विधिना ॥ २८ ॥ अथ भवेद्देशविरतः सम्यक्त्वलो रत्नञ्च जिनवचने । तस्या-
 प्यनुव्रतान्यारोच्यते बुद्धानि ॥ २९ ॥ अनिदानोदारमना दर्पवशविसर्पद्रोमाश्चकुक्कुरालः । पूजयति गुणं सर्वं साधर्मिकादिं च भक्त्या
 ॥ ३० ॥ तिलद्रव्यमूर्धनिनेन्द्रमवनजित्निवन्धप्रविष्टासु । विवरति प्रशस्तमुत्तकमुतीर्यतीर्थं कुरुष्वआसु ॥ ३१ ॥ यदि सोऽपि सर्व-

विरक्तो अ ॥ ३२ ॥ ३०७ ॥ संयारयपव्वं पव्वइ सोऽपि निअम निरयजं । सबविहइप्पहाणं सामाअच-
 रित्तामारुइ ॥ ३३ ॥ ३०८ ॥ अह सो सामाअधरो पडिअन्नमह्वओ अ जो साहू । वेसविओ अ चरिमं
 पव्वस्सामिसि निच्छइओ ॥ ३४ ॥ ३०९ ॥ गुरुणुगुरुणो गुरुणो पयंपकय नमिअमत्थओ भणइ । भयवं !
 भत्तपरिन्नं तुम्हाणुमयं पव्वामि ॥ ३५ ॥ ३१० ॥ आराहणाइ खेमं तस्सेव य अप्पणो अ गणिवसहो ।
 विवेण निमित्तेणं पडिलेइइ इहरहा दोत्ता ॥ ३६ ॥ ३११ ॥ तत्तो भवचरिमं सो पच्चखाइत्ति तिविहमाहारं ।
 वक्कोसिआणि द्वाणि तस्स सदाणि दंसिज्जा ॥ ३७ ॥ ३१२ ॥ पासिच्च ताइं कोई तीरं पत्तरिसमेहिं किं
 मज्झं ? । वेसं च कोई भुवा संवेगगओ विचित्तेइ- ॥ ३८ ॥ ३१३ ॥ किं वत्तं नोवभुत्तं मे, परिणामासुइ सुइ ।

विरतिष्णानुरागो विशुद्धमतिक्रयः । छिन्नसज्जनानुरागो विषयविषाद्विरक्तश्च ॥ ३२ ॥ संस्वारकप्रग्रस्थां प्रतिपद्यते सोऽपि नियमाश्रित-
 धाम् । सर्वविरतिप्रधानं सामाधिकचारिन्मारोदति ॥ ३३ ॥ अयं स सामायिकधरः प्रतिपन्नमहाव्रतश्च यः साधुः । दैशविरतश्च चरमे
 प्रज्ञाख्यामीति निश्चयवान् ॥ ३४ ॥ गुरुगुणुरोरोः पदपद्वजे नतमस्तको भणति । भगवन् ! भक्तपरिणो गुण्माक्रमनुमतो प्रपद्ये ॥ ३५ ॥
 आराधनायां धेमे तस्यैव चारमनश्च गणितृपमः । ह्रियेन निमित्तेन प्रतिलिखतीतरया दोषाः ॥ ३६ ॥ ततो भवपरमं स प्रत्याह्वयति इति
 त्रिविषयमाहारम् । इच्छति सर्वाणि द्रव्याणि तस्मै दर्शयेत् ॥ ३७ ॥ दृष्ट्वा तानि काञ्चिच्चीर प्राप्तस्यैभिः किं मम ? । देशं च काञ्चिद् भुक्त्वा
 स्वेवगतो विचिन्तयेत् ॥ ३८ ॥ मयोऽनुक्तं सत् किं न शकं ? शुच्यपि परिणामाशुचि । दृष्टसारः सुखं ध्यायति चोदनेपाऽवसीदतः

दिदृशारो सुहं श्वाह, चोअणेसाअसीअओ ॥ ३९ ॥ ३१४ ॥ उअरमलसोहणट्टा समाहिपाणं मणुवमेसो-
अपि । मधुरं पलोअधो मंदं च विरेयणं खमओ ॥ ४० ॥ ३१५ ॥ एलतयनागकेसरतमालपत्तं ससकरं दुद्धं ।
पाऊण कटिअसीअलसमाहिपाणं तओ पच्छा ॥ ४१ ॥ ३१६ ॥ मधुरविरेअणमेसो कायधो फोफलाइदवेहिं ।
निषाविओ अ अग्गी समाहिमेसो सुहं लहइ ॥ ४२ ॥ ३१७ ॥ जावब्बीवं निविहं आहारं वोसिरइ इहं
खयगो । निब्बवगो आयरिओ संघस्स निवेअणं कुणइ ॥ ४३ ॥ ३१८ ॥ आराहणपचइअं खमगस्स य निरु-
यसगपचइअं । तो वस्सगो संघेण होइ-सवेण कायधो ॥ ४४ ॥ ३१९ ॥ पचक्खाविति तओ तं ते खमयं
चउधिहाहारं । संघसमुदायमज्जे चिइयंदणपुण्यं विहिणा ॥ ४५ ॥ ३२० ॥ अहया समाहिहेवं सागारं चयइ
तिविहमाहारं । तो पाणयंपि पच्छा वोसिरिअवं जहाकालं ॥ ४६ ॥ ३२१ ॥ तो सो नमंतसिरसंघडंतकर-

॥ ३९ ॥ वदरमलशोधनार्थं समाधिपानं मनोद्वेगोऽपि । मधुरं पातव्यः मन्दं च विरेचनं क्षपकः ॥ ४० ॥ एलतयनागकेसरतमाल-
पत्रयुतं सदाकरं दुग्धम् । शर्बपिला कथितशीतलसमाधिपानं ततः पश्चात् ॥ ४१ ॥ मधुरविरेचनमेव कर्तव्यः पुंस्फलादिद्रव्यैः । निर्यो-
षितामिश्रं समाधिमेव सुखं लभते ॥ ४२ ॥ यावज्जीवं निविषाहारं व्युत्पृज्यतीद् क्षपकः । निर्योमक आचार्यः सदाय निवेदतं करोति
॥ ४३ ॥ आराधनाप्रसादं क्षपकस्य च निरुपसर्गप्रत्यक्षम् । तव उत्सर्गः स्मृतेन भवति सर्वेण कर्तव्यः ॥ ४४ ॥ प्रत्याख्यापयन्ति ततस्तं
ते क्षपकं चतुर्विधाहारम् । सङ्गसमुदायसभ्ये चैतवन्दनपूर्वकं विधिना ॥ ४५ ॥ अथवा समाधिहेतोः साकारं स्रजमिति त्रिविधमाहारम् ।
ततः पानकमपि पश्चाद् व्युत्पृज्यं यथाकालम् ॥ ४६ ॥ ततः स नमस्त्रिदशसप्तदधानकुरकमलज्योत्स्नरो विधिना । क्षमयति सर्वसहं

कमलसेहरो विहिणा । त्वामेह सधसंधं संवेगं संलणेमाणो ॥ ४७ ॥ ३२२ ॥ आयरिअ उवज्झाप सीसे साह-
 म्मिए कुलगणे य । जे मे केइ कसाया सवे तिविहेण त्वामेमि ॥ ४८ ॥ ३२३ ॥ सवे अवराहए त्वामेह (मि)
 अहं त्वमेउ मे भयवं ! । अहमवि स्वामि सुद्धो गुणसंधायस्स संघस्स ॥ ४९ ॥ ३२४ ॥ इअ वंदणत्वमण-
 रिहणाहिं भवसयसिमज्झिअं कम्मं । उवणेइ खणेण त्वयं मिआवई रायपत्तिव ॥ ५० ॥ ३२५ ॥ अह तस्स
 महयसुद्धिअस्स जिणवयणभाविअमइस्स । पक्कवायाहारस्स तिवसंवेगसुहयस्स ॥ ५१ ॥ ३२६ ॥ आरा-
 हणलाभाओ कयत्थमप्पणयं मुणंतस्स । कलुसकलीतरणलट्ठिं अनुसट्ठिं देइ गणिवसहो- ॥ ५२ ॥ ३२७ ॥
 कुगहपरुडमूलं मूला उच्छिद वच्च ! मिच्छत्तं । भावेसु परमतत्तं सम्मतं सुत्तनीईए ॥ ५३ ॥ ३२८ ॥
 मत्तिं च कुणसु तिष्ठं गुणापुराएण वीअरायाणं । तह पंचनमुकारे पवयणसारं रइं कुणसु ॥ ५४ ॥ ३२९ ॥

संवेगं संजयन् ॥ ४७ ॥ आचार्योपाध्यायाः शिष्याः सार्धमिच्छाद् दुःखिणौ च । ये मया केचित् कणयिताः सर्वान् त्रिविधेन क्षमयामि
 ॥ ४८ ॥ सर्वोपपराधपदानि क्षमयाम्यहं क्षाम्यतु मयि भगवन् ! । अहमपि क्षमयामि शुद्धो गुणसहस्रतस्य सङ्घस्य ॥ ४९ ॥ इति धम्मन-
 क्षामणार्हैर्भगवतसमर्जितं कर्म । उपनयति क्षणेन ध्वयं राजपत्नी मृगवतीव ॥ ५० ॥ अथ तस्य महाव्रतसुस्थितस्य जिनधचनमावि-
 तमतेः । प्रत्याख्यावाहारस्य तीव्रसंवेगसुखस्य ॥ ५१ ॥ आरायनालभात् कृतार्थमात्मानं मन्यमानस्य । कलुषकलतरणयष्टिमनुशस्तिं ददाति
 गणियुपमः ॥ ५२ ॥ दुःप्रहप्ररुडमूलं मूलदुच्छिन्दि यत्स ! मिथ्यात्वम् । भावय परमतत्त्वं सम्यक्त्वं सूदनीत्या ॥ ५३ ॥ भक्तिं च

सुविहिदहिअनिज्झाए सज्झाए उज्झो सया होसु । निचं पंचमहवयरकसं कुण आयपच्चकखं ॥ ५५ ॥
 ॥ ३३० ॥ उज्झसु निआणसहं मोहमहलं सुकम्मनिससहं । दमसु अ सुणिदसंदोहनिदिए इदिअमयंदे ॥ ५६ ॥
 ॥ ३३१ ॥ निद्याणसुहावाए विइन्ननिरयाइदारुणावाए । हणसु कसायपिसाए विसयतिसाए सहसहाए ॥ ५७ ॥
 ॥ ३३२ ॥ काले अपहुण्यंते सामने सावसेसिए इण्हि । मोहमहारिउदारणअसिलट्ठिं सुणसु अणुसट्ठिं ॥ ५८ ॥
 ॥ ३३३ ॥ संसारमूलीअं मिच्छत्तं सवहा विवजेहि । सम्मत्ते ददचित्तो होसु नमुकारकुसलो अ ॥ ५९ ॥
 ॥ ३३४ ॥ मगत्तिण्हिअहि तोअं मन्नति नरा जहा सत्तण्हाए । सुक्खाइं कुहम्माओ तंहेव मिच्छत्तमूढमणो ॥ ६० ॥
 ॥ ३३५ ॥ नचि तं कोइ अग्गी नेअ विसं नेअ किण्हसणो अ । जं कुणइ महादोसं तिष्ठं जीचस्स

कुल तीत्रां दुण्णदुराणेण वीत्तराणाणाम् । तथा पञ्चनमस्कारे श्रवचतुसारे रत्ते कुल ॥ ५४ ॥ सुविहितविद(इदय)निष्पतिं स्वाध्याये
 उच्यते । तथा भव । नित्यं पञ्चमहाव्रतक्षां कुर्वात्मप्रत्यक्षाम् ॥ ५५ ॥ उक्तं निदानसत्यं सोहमहत्तरं सुकर्मनिःशङ्कम् । दाम्य च
 दुर्भीन्द्रसन्दोहनिन्दितानिन्द्रियमुनेन्द्रान् ॥ ५६ ॥ निर्वाणमुत्थापयात् विर्तार्णनरकादिदारुणापातान् । जह्मि कृपयविद्याचान् विपयवृज्यायाः
 सदा सहायान् ॥ ५७ ॥ कालेऽपमन्त्रति आगण्ये सावशेषिते इदानीम् । मोहमहारिपुद्गारणासिखट्ठं शृण्वन्नुत्थातिम् ॥ ५८ ॥ संसार-
 मूलनीलं मिथ्यात्वं सर्वथा विवर्ज्य । सम्यक्त्वे ददचित्तो भव नमस्कारकुलज ॥ ५९ ॥ श्रग्वण्यासु तोयं मन्वते नरा यथा स्नहृज्याया ।
 सौख्यानि कुपमात् उक्तेव मिथ्यात्वमुत्पन्नाः ॥ ६० ॥ नैव तत्करोत्यग्निः नैव विपं नैव कुण्यसंपन्नः । यं करोति महदोप तीव्र

पसुखं लहइ सुखं ॥ ६९ ॥ ३४४ ॥ अरिहंतसिद्धचेइयपवणआयरिअसवसाहसुं । तिवं करोसु भत्ति तिग-
रणसुद्रेण भवेणं ॥ ७० ॥ ३४५ ॥ एगावि सा समत्था जिणभत्ती दुग्गइं निवारेंडं । दुल्लहाइं लहावेडं आ-
सिद्धि परंपरसुहाइं ॥ ७१ ॥ ३४६ ॥ चिज्जावि भत्तिमंतस्स सिद्धिसुवयाइ होइ फलया य । किं पुण निहुइ-
चिज्जा सिज्जिह्हिअ भत्तिमंतस्स ? ॥ ७२ ॥ ३४७ ॥ तेसिं आराहणनायमाण न करिज्ज जो नरो भत्ति ।
यणिअपि जज्जमंतो सालिं सो ऊसरे ववइ ॥ ७३ ॥ ३४८ ॥ बीएण विणा सत्तं इच्छइ सो वासन्नमएण
विणा । आराहणमिच्छंतो आराहयभत्तिमकरंतो ॥ ७४ ॥ ३४९ ॥ उत्तमकुलसंपत्तिं सुहनिष्फत्तिं च कुणइ
जिणभत्ती । मणिपारसिद्धिजीवस्स दहुरस्सेव रायगिहे ॥ ७५ ॥ ३५० ॥ आराहणापुरस्सरमण्णाहियओ
विसुद्धलेसाओ । संसारकलयकरणं तं मा मुंची नमुकारं ॥ ७६ ॥ ३५१ ॥ अरिहंतनमुकारोऽवि हविज्ज जो
पुनर्लब्धपक्षयसैखं लभते मोक्षम् ॥ ६९ ॥ अहंत्सिद्धवैसाप्रवचनाचार्यसर्वसाधु । तीत्रां कुरु भक्तिं विक्रणशुद्धेन भावेन ॥ ७० ॥
एवाऽपि सा समर्था जिनमर्किर्दुर्गतिं निवारयितुम् । दुर्लभाणि लभयितुं अस्मिद्धेः परम्परसुखानि ॥ ७१ ॥ विद्याऽपि भक्तिमतः सिद्धि-
मुरयाति भवति फलदा च । किं पुनर्निर्गुणविद्या सेत्स्यत्यभक्तिमतः ? ॥ ७२ ॥ तेषामाराधनानयकानां न कुर्वद् यो नरो भक्तिम् ।
यादमयुद्यच्छन् शालिं स ऊसरे वपति ॥ ७३ ॥ बीजेन विना नृत्यमिच्छति स यर्षाभभ्रकेण विना । आराधनामिच्छन् आराधकभक्ति-
मयुर्वन् ॥ ७४ ॥ उत्तमकुलसंपत्तिं सुहनिष्पत्तिं च करोति जिनमर्किः । मणिकारप्रेक्षिजीवस्य दहुरस्सेव रायगृहे ॥ ७५ ॥ आराधना-
पुरस्सरमन्यहृदयो विधुद्धलेखकः । संसारकलयकरणं तं मा मुच्य नमरकारम् ॥ ७६ ॥ अहंभ्रमस्कारो भवेदेकोऽपि यो मरणकाले ।

मरणकाले । सो जिणयोहिं दिट्ठो संसारुच्छेअणसमत्थो ॥ ७७ ॥ ३५२ ॥ भित्ठो किलिट्ठकम्मो नमो जिणा-
 णंति सुकयपणिहाणो । कमलदलख्लो जक्खो जाओ चोरुत्ति सल्लिहओ ॥ ७८ ॥ ३५३ ॥ भावनसुकारविव-
 जिआइं जीयेण अकयकरणाइं । गहियाणि अ मुक्खाणि अ अणंतसो दधल्लिगाइं ॥ ७९ ॥ ३५४ ॥ आराह-
 णापढागागहणे हत्थो भवे नमोक्कारो । तह सुगइमगगमणे रहुव जीवस्स अप्पडिहो ॥ ८० ॥ ३५५ ॥ अस्मा-
 णीउवि अ गोथो आराहिस्सा भओ नमुक्कारं । चंपाए सिट्ठिसुओ सुदंसणो विस्सुओ जाओ ॥ ८१ ॥ ३५६ ॥
 विस्सा जहा पिसायं सुदुवउत्सा करेह पुरिसयसं । नाणं हिययपिसायं सुदुवउत्तं तह करेह ॥ ८२ ॥ ३५७ ॥
 उवसमइ किण्हसस्यो जह मंतेण चिहिणा पउसेणं । तह हिययकिण्हसस्यो सुदुवउत्सेण नाणेणं ॥ ८३ ॥ ३५८ ॥
 जह मक्कडओ लणमवि मज्झस्थो अच्छिदं न सक्केह । तह लणमवि मज्झस्थो विसएहिं विणा न होइ मणो
 ॥ ८४ ॥ ३५९ ॥ तम्हा स उट्ठिउमणो मणमक्कडओ जिणोवएसेणं । काउं सुत्तनिघदो रामेअवो सुहउज्झाणे

जितवदः स संसारोच्छेदतसमर्थो दृष्टः ॥ ७७ ॥ मेष्ठः छिष्टकर्मा नमो जिनेभ्य इति सुकृतप्रणिधानः । कमलदलख्लो यक्षो जातक्षीर
 इति दलितः ॥ ७८ ॥ भावनमरुतारविर्बर्जितानि जीवेनाकृतकरणानि । गृहीतानि च मुक्तानि चाजन्तक्षो द्रव्यलिङ्गानि ॥ ७९ ॥ आरा-
 धनापताकाग्रहणे हल्लो भवेन्नमस्कारः । तथा सुगतिमार्गगमने रथ इव जीवत्वाप्रतिद्वतः ॥ ८० ॥ अस्मान्यपि च गोप आराध्य नमस्कारं
 मृतः । चम्पायां श्रेष्ठिसुतः सुदर्शनो विद्युतो जातः ॥ ८१ ॥ विद्या यया मित्राचं सुदूयुक्ता करोति पुरुषवशम् । ज्ञानं हृदयमिशाचं
 सुदूयुक्तं ॥ ८२ ॥ उपसाम्यति कृष्णसर्पों यया मन्त्रेण विधिना प्रयुक्तेन । तथा हृदयकृष्णसर्पः सुदूयुक्तेन ज्ञातेन ॥ ८३ ॥

॥ ८५ ॥ ३६० ॥ सृष्टं जहा समुत्ता न नस्सई कयवरंमि पडिआवि । जीवोऽपि तह समुत्तो न नस्सइ गओवि संसारं ॥ ८६ ॥ ३६१ ॥ खंडसिलोगेहि जवो जह ता मरणाउ रखिओ राया । पत्तो अ सुसामन्नं किं पुण जिणउत्तामुत्तेणं ? ॥ ८७ ॥ ३६२ ॥ अहवा चिलाहुपुत्तो पत्तो नाणं तहाऽमरत्तं च । उवसमविवेगसंवरपयसु-मरणमित्तमुअनाणो ॥ ८८ ॥ ३६३ ॥ परिहर छब्बीववहं सम्मं मणवयणकायजोगेहि । जीवविसेसं नाडं जावल्लीवं पयसेणं ॥ ८९ ॥ ३६४ ॥ जह ते न पिअं दुयलं जाणिअ एमेव सब्जीयाणं । सद्यायरसुवउत्तो असोयम्मेण कुणसु दयं ॥ ९० ॥ ३६५ ॥ तुणं न मंदराओ आगसाओ विसालयं नत्थि । जह तह जयंमि जाणसु धम्ममहिंसासमं नत्थि ॥ ९१ ॥ ३६६ ॥ सवेवि य संवधा पत्ता जीवेण सब्जीयेहिं । तो मारंतो

यथा मरुतः क्षणमपि मध्यस्थः स्थातु न शक्नोति । तथा क्षणमपि मध्यस्थं विपर्ययिना न भवति मतः ॥ ८४ ॥ तस्मात्स उत्थातुमना मनोमरुदो निनोपदेशेन । कृत्वा सूत्रनिवदो रमयितव्यः क्षुरो ध्याते ॥ ८५ ॥ शृत्वा यथा समुद्रा न नश्यति कचवरे पतिताऽपि । जीवोऽपि तथा समुद्रो न नश्यति गोतोऽपि संसारे ॥ ८६ ॥ राण्डश्लोकैर्यवर्षमिदं तावन्मरणद्रवितो यावता । प्रापञ्च सुश्रमण्यं किं पुनर्जिनो-पसूत्रेण ? ॥ ८७ ॥ अयथा चिल्लीपुत्रो ज्ञानं प्रापञ्चथाऽप्राप्तं च । तपश्श्रमविवेकस्ववरपदस्मरणमाश्रुतज्ञानः ॥ ८८ ॥ परिहर पइजीवययं तस्य्या मनोपयत्नपाययोगैः । जीवविशेषं ज्ञात्वा यास्वीव प्रयत्नेन ॥ ८९ ॥ यथा ते न प्रियं दुःखं ज्ञात्येवमेव सर्वज्जीयानाम् । सर्वार्थ-रेणोपयुक्तं आत्मीयमन्येन कुद्र दयाम् ॥ ९० ॥ बुद्धं न मन्दरात् आकशराक्षिस्ताडं नास्ति । यथा तथा जगति ज्वनीदि धनोऽद्वितारागो

जीवे मरइ संबंधिनो सबे ॥ ९१ ॥ ३६७ ॥ जीववहो अप्यवहो जीवदया अप्पणो दया होइ । ता सबजीव-
हिंसा परिचत्ता अत्तकामेहिं ॥ ९३ ॥ ३६८ ॥ जावइआइं दुक्खाइं हुंति चउगइगयत्तस्स जीयत्तस्स । सबाइं
ताइं हिंसाफलाइं नित्ठणं विआणाहिं ॥ ९४ ॥ ३६९ ॥ जंकिंचि सुहमुआरं पटुत्तणं पयइसुंदरं जं च । आरुग्गं
सोहगं तं तमहिंसाफलं संधं ॥ ९५ ॥ ३७० ॥ पणोऽवि पाडिहंरं पत्तो हूदोऽवि सुंसमारदहे । एगेणवि
एगदिणऽब्धिणऽहिंसावयगुणेणं ॥ ९६ ॥ ३७१ ॥ परिहर असच्चवयणं संधं पि चउडिहं पयत्तेणं । संजमवंतावि
जओ भासादोसेण लिप्पंति ॥ ९७ ॥ ३७२ ॥ हात्तेण व कोहेण च लोहेण भएण वावि तमसच्चं । मा भणसु
भणसु संधं जीवहिअत्थं पसत्थमिणं ॥ ९८ ॥ ३७३ ॥ विरससणिज्जो माया व होइ पुज्जो गुरुव लोअत्तस्स । सयणुव

तास्ति ॥ ९१ ॥ सर्वेऽपि च सम्बन्धाः प्राप्ता जीयेन सर्वजीवेः । तन्मारयन् जीवान् मारयति सम्बन्धितः सर्वान् ॥ ९२ ॥ जीववय
आत्मबधो जीवदयाऽऽत्मनो दया भवति । तत्सर्वजीवहिंसा परित्यज्याऽऽत्मकामैः ॥ ९३ ॥ यायन्ति दुःखानि भयन्ति चतुर्गतिगतस्य
जीवस्य । सर्वाणि तानि हिंसाफलानि निपुणं विजानीहि ॥ ९४ ॥ यत्किंचित्सुखमुदात्तं प्रसुखं प्रकृति सुन्दरं यद्य । आरोग्यं सौभाग्यं
वत्तद्विंसाफलं सर्वम् ॥ ९५ ॥ चण्डालोऽपि श्रान्तिद्वारं प्रापः क्षिप्तोऽपि सुसुखाद्ददे । एकेनाऽप्येकदिनाजितेनाहिंसाव्रतगुणेन ॥ ९६ ॥
परिहराऽस्तत्रवचनं सर्वमपि चतुर्विधं प्रवब्रजेन । सयमवन्तोऽपि यतो मायादोषेण लिप्यन्ते ॥ ९७ ॥ हात्सेन वा क्रोधेन वा लोभेन भयेन
वाऽपि तदसह्यम् । मा भण भण सत्यं जीवहितायं प्रशस्तमिदम् ॥ ९८ ॥ विश्वसनीयो मातेव भवति पूज्यो गुरुस्त्वि लोकल । खलन

सचवाई पुरिसो सधस्स होइ पिओ ॥ १९ ॥ ३७४ ॥ होउ व जही सिंहडी मुंडी वा वक्कली व नगो वा ।
लोए असचवाई भन्नइ पासडचंडालो ॥ १०० ॥ ३७५ ॥ अलिअं संहं पि भणिअं विहणइ बहुआइं सचवय-
णाइं । पडिओ नरयंसि वत्त इक्खण असचवयेणं ॥ १०१ ॥ ३७६ ॥ मा कुणसु घीर बुद्धि ! अप्पं व वहुं व
परयणं घित्तुं । वृत्तंतरोहणयं किलिचमिन्तं पि अविदिन्नं ॥ १०२ ॥ ३७७ ॥ जो पुण अत्थं अवहरइ तस्स
सो जीविअं पि अवहरइ । जं सो अत्थकएणं उच्छइ जीअं न उण अत्थं ॥ १०३ ॥ ३७८ ॥ तो जीवदयाप-
रमं धम्मं गहिज्जण गिणइ माउदिन्नं । जिणगणहरपडिसिद्धं लोगविब्बं अहम्मं च ॥ १०४ ॥ ३७९ ॥ चोरो
परलोगमिडवि नारयतिरिएसु लहइ हुक्खाइं । मणुअस्सणेवि दीणो दारिद्योवहुओ होइ ॥ १०५ ॥ ३८० ॥
चोरिक्खनिवित्तीए सावयपुत्तो जहा सुहं लहइ । किदि मोरपिच्छचित्तिअ गुट्टीचोराण चलणेसु ॥ १०६ ॥

ए सलवारी पुवणः सर्वस्य भवति मित्रः ॥ १९ ॥ भवतु वा तदी शिखायाम् गुणो वा वरूली वा तप्तो वा । लोकेऽसलवादी भण्यते
पाण्डुचाण्डालः ॥ १०० ॥ अलीकं सकुटुम्भे भगितं विद्वन्ति शूद्रकानि सत्तवचनानि । पतितो नरके वसु रेकेनासलवचनेन ॥ १०१ ॥
ना कुत धीर ! युद्धिमतरं वा बहु वा परधनं ग्रहीतुम् । दन्तान्तरशेषचक्रं शलाकमात्रमप्यविदितम् ॥ १०२ ॥ यः पुनरर्थमपहरति तस्य
स जीवितमप्यपहरति । यत्सोऽप्यङ्करो तद्व्यति जीवितं न पुनरर्थम् ॥ १०३ ॥ तवो जीवदयापरमं धर्मं गृहीत्वा भृशेण याउत्तम् । जिन-
गणधरप्रतिपिद्धं लोकविरुद्धमयम् च ॥ १०४ ॥ चौरः परलोकेऽपि नारकवियुक्तु लभते दुःखानि । मनुजत्वेऽपि दीनो वारिद्योपहतो
भवति ॥ १०५ ॥ चौर्यमिदृश्या थावकपुनो कथा सुप्रसक्तमव । किट्ट्यामप्यूर्ध्वपिच्छचित्तिरेतु गोष्ठिकौराणां चरेणु ॥ १०६ ॥

॥ ३८१ ॥ रक्ताहि यमचेरं यममुत्तीहि नवहिं परिमुद्धं । निबं जिणहि कामं दोसपकामं विअणिता
 ॥ १०७ ॥ ३८२ ॥ जायइआ किर दोसा इहपरलोए दुहावहा हुंति । आवहइ ते उ सवे मेहुणसआ मणू-
 सत्स ॥ १०८ ॥ ३८३ ॥ रइअरइतरलजीहाजुएण संकप्पवब्भडफणेणं । विसयायिलवासिणा मयमुहेण विब्बो-
 अरोसेणं ॥ १०९ ॥ ३८४ ॥ काममुअंणेण दढा लज्जानिम्मोअदप्पदाढेणं । नासंति नरा अवसा दुस्सहइक्खा-
 वइविसेणं ॥ ११० ॥ ३८५ ॥ लइक्कनिरयविअणाओ घोरसंसारसायस्वहणं । संगच्छइ न य पिच्छइ तुच्छसं-
 कामिअसुहस्स ॥ १११ ॥ ३८६ ॥ यम्महसरसयविदो गिदो वणिउव रायपसीए । पाउक्खालपगेहे दुग्गं-
 पेउणेगसो यसिओ ॥ ११२ ॥ ३८७ ॥ कामासत्तो न मुणइ गम्मागम्मपि वेसिआणुव । सिट्ठी कुपेरदत्तो
 निअयसुआसुरयरइसो ॥ ११३ ॥ ३८८ ॥ पडिपिड्डिअ कामकल्लिं कामग्घत्थासु सुअसु अणुयन्यं । महि-

एव ब्रह्मपर्यं ब्रह्मशक्तिर्निर्वर्तिः परिशुद्धम् । त्रियं जय कामं प्रकामदोषं विहाय ॥ १०७ ॥ यावन्तः किल बोपा इहपरलोफयोदुःखावहा
 भवन्ति । आवहति तांसु सर्वान् श्रेष्ठानसब्धा मनुष्यान् ॥ १०८ ॥ तत्परतिवर्तलजिहायुगेन सहस्योद्भटफणेन । विषयविलवासिना
 मयमुहेन विध्योक्तोपेय ॥ १०९ ॥ काममुजंणेन दृष्टा लज्जानिमोक्तवर्षदूरेण । नश्यन्ति नरा अवशा दुःसहदुःखावहवियेण ॥ ११० ॥
 लइक्कनरकयेदना घोरसंसारसागरोद्धनम् । संगच्छते न च प्रेक्षते तुच्छरं कानी (कामित) सुलस्य ॥ १११ ॥ मन्मथशरशतविदो
 गृहो यनिगिप राजपत्न्यम् । पाशुलालनगृहे दुर्गन्धेज्जिपक्क उपिठः ॥ ११२ ॥ कामासक्तो न जानाति गम्यागम्यमपि धैर्यायन इव ।
 धेधो कुपेरदत्तो निजमुत्तासुतरतिरक्कः ॥ ११३ ॥ प्रतिप्रेयं कामकल्लिं कामपत्तासु सुधातुबन्धम् । महिलासु दोषविषयक्षीपु प्रकृति

सचवाई पुरिसो सवस्स होइ पिओ ॥ ९९ ॥ ३७४ ॥ होव व जडी सिंहदी मुंढी वा वक्कली व नगगो वा ।
लोए असचवाई भद्रद पासंडचंडालो ॥ १०० ॥ ३७५ ॥ अलिअं संहं पि भणिअं विहणइ बहुआइं सचय-
पाइं । पडिओ नरयंमि वस्स इफेण असचवयणेणं ॥ १०१ ॥ ३७६ ॥ मा कुणसु धीर बुद्धिं ! अण्णं व यहं व
परधणं धिचुं । वंतंतसोइणयं किलिंचित्तं पि अविदिअं ॥ १०२ ॥ ३७७ ॥ जो पुण अत्थं अवहरइ तस्स
सो जीविअं पि अवहरइ । जं सो अत्थकएणं उज्झइ जीजं न एण अत्थं ॥ १०३ ॥ ३७८ ॥ तो जीवदयाप-
रमं धम्मं गहिऊण गिणइ माडदिअं । जिणगणहरपडिसिद्धं लोगविरुद्धं अहम्मं च ॥ १०४ ॥ ३७९ ॥ चोरो
परलोगंमिडवि नारयतिरिएसु लहइ दुक्खाइं । मणुअत्तणेवि दीणो दारिसेवहुओ होइ ॥ १०५ ॥ ३८० ॥
चोरिक्खनिचित्तीए सावयपुत्तो जहा सुहं लहई । किटि मोरपिच्छचित्तिअ गुट्टीचोराण चलणेसु ॥ १०६ ॥

इय तलवादी पुरुषः सर्वस्य भवति शिवः ॥ ९९ ॥ भवतु वा जटी शिखावान् मुण्डो वा वल्कली वा तप्तो वा । लोकेऽसत्यवादी भण्यते
पाण्डपपाण्डालः ॥ १०० ॥ ज्ञातीकं सकृदपि भ्रमिषं विहन्ति बहुकानि सत्यवचनानि । पतितो नरके यमुरेकेनासत्यवचनेन ॥ १०१ ॥
मा कुत धीर ! बुद्धिमत्स्यं वा यदु वा परधनं ग्रहीतुम् । वृत्तान्तरिशोपनकं श्रुलाकाभाद्रमप्यविदधम् ॥ १०२ ॥ यः पुनरर्थमपहरति तस्य
स जीवितमप्यपहरति । यत्सोऽर्पयते कञ्चति जीवितं न पुनरर्थम् ॥ १०३ ॥ ततो जीवदयापरमं धर्मं श्रुत्वा गुहाय याञ्छाम् । जिन-
गणधरप्रतिपिद्धं लोकविरुद्धमधर्मं च ॥ १०४ ॥ चोरः परलोकेऽपि नारकस्तिथ्येषु लभते दुःखानि । मृतजन्तेऽपि दीनो दारिद्र्यो बहुलो
भवति ॥ १०५ ॥ चौर्यनिधुरत्या शयकपुत्रो यथा मुखमलम्ब । पिष्टव्यामयुर्भीच्छचित्तिरितेषु गोष्ठिकपौराणं चरतेषु ॥ १०६ ॥

॥ ३८१ ॥ रक्त्वाहि यंभचैरं यंभयुत्तीहि नवाहिं परिमुद्धं । निबं जिणाहि कामं दोसपकामं विआणिता
 ॥ १०७ ॥ ३८२ ॥ जावइआ किर दोसा इहपरलोण दुहावहा हुंति । आवहइ ते उ सवे मेहुणसआ मणू-
 सस्स ॥ १०८ ॥ ३८३ ॥ रहअरइतरलजीहाजुएण संकप्पवब्भडफणेणं । विसयविलवासिणा मयमुहेण विब्भो-
 अरोसेणं ॥ १०९ ॥ ३८४ ॥ काममुअंगेण दट्ठा लज्जानिमोअदपदादेणं । नासंति नरा अवसा दुस्सहदुक्खा-
 वहविसेणं ॥ ११० ॥ ३८५ ॥ लल्लकनिरयविअणाओ घोसंसारसायकवहणं । संगच्छइ न य पिच्छइ तुच्छत्तं
 कामिअसुहस्स ॥ १११ ॥ ३८६ ॥ यम्महसरसयविद्धो निद्धो वणिज्व रायपत्तीए । पाउक्खालयगेहे दुगं-
 घेऽणेगसो वसिओ ॥ ११२ ॥ ३८७ ॥ कामासत्तो न मुणइ गम्मागम्मपि वेसिआणुव । सिट्ठी कुबेरदत्तो
 निअयसुआसुरयरत्तो ॥ ११३ ॥ ३८८ ॥ पडिपिल्लिअ कामकालि कामगयथासु मुअसु अणुबन्धं । महि-

रश् प्रहर्षं प्रहृष्टमितिर्नवमिः परिशुद्धम् । नित्यं जय क्रमं प्रकामदोषं विशाय ॥ १०७ ॥ रावन्तः किल दोषा इहपरलोकर्योदुःखावहा
 भवन्ति । आवहति तांस्तु सर्वान् मयुनसब्बा मनुज्यस्य ॥ १०८ ॥ रत्नरतिविलसिह्यायुगेन सहस्रोद्भूतफणेन । विषयविलवासिना
 मदमुत्तेन विव्योक्त्रोदयेण ॥ १०९ ॥ काममुज्ज्वेन दद्या लज्जानिमोक्तदपदादेण । नश्यन्ति नय अवसा दुःसहदुःखावहविवेपेण ॥ ११० ॥
 लल्लकनकरवेदना घोसंसारसायरोद्धनम् । संगच्छते न व प्रेक्षते तुच्छत्वं कामि (कामिव) सुखस्य ॥ १११ ॥ मन्मथशरशतविद्धो
 गृद्धो वणिगिव राजपत्न्याम् । पायुक्षालनगृहे दुर्गेन्धेऽनेकश उषितः ॥ ११२ ॥ कामासक्तो न जानाति गम्यागम्यमपि वैद्यायत इव ।
 श्रेष्ठी कुबेरदत्तो निजसुवासुरतरतिरक्तः ॥ ११३ ॥ प्रतिश्रेयं कामकालि कामग्रस्तासु युञ्जामुबन्धम् । महिलासु दोषविपवस्त्रीषु प्रकृति

लासु दोसविसधल्लीसु पयङ्गं नियच्छन्तो ॥ ११४ ॥ ३८९ ॥ महिला कुलं सुवंसं प्रियं सुअं मायरं च पिअरं
च । विसयंथा अगणंती दुक्खससुद्धम्मि पाढेइ ॥ ११५ ॥ ३९० ॥ नीअंगमाहिं सुपओहराहिं उप्पिच्छमं-
थसगईहिं । महिलाहिं निअयाहिं व गिरिवरगुरुआवि भिअन्ति ॥ ११६ ॥ ३९१ ॥ सुद्धवि जिआसु सुद्धवि
पिआसु सुद्धवि परहयेमासु । महिलासु सुअंगीसु व वीसंमं नाम को कुणइ ॥ ११७ ॥ ३९२ ॥ वीसंम-
निअमरंरपिहु उवयायरं परुद्धपणयंरपि । कयविप्पिअं पिअं झत्तिं निति निहणं हयासाओ ॥ ११८ ॥ ३९३ ॥
रमणीअदंसणओ सोमालंगीओ गुणनिवद्धाओ । नवमालइमालाए व हरंति हिअयं महिलिआओ ॥ ११९ ॥
॥ ३९४ ॥ किं तु महिलाण तासिं दंसणसुंदरजणिअमोहाणं । आलिणणमहरा देइ वज्झमालाण व विणासं
॥ १२० ॥ ३९५ ॥ रमणीण दंसणं चव सुंदरं होउ संगमसुहेणं । गंयुच्चिय सुरहो मालइइ मलणं पुण विणासो

नियच्छन् ॥ ११४ ॥ महिला कुलं सुवंशं प्रियं सुअं मातरं च पितरं च । विपयान्वाअणयन्ती दुःखससुद्रे पावयति ॥ ११५ ॥ मोक्षै-
र्गमाभिः सुपयोपाभिरुद्धेदयमन्यरातिभिः । महिलाभिर्निप्रगमिरिव निरिवगुरुका अपि सिवन्ते ॥ ११६ ॥ सुमृषि जितासु सुद्धवि
प्रियासु सुमृषि परुद्धप्रेमसु । महिलासु अजङ्घीअिव विअम्वं नाम कः करोति ॥ ११७ ॥ विअम्वभिर्भरमपि उपकारयरं परुद्धप्रणयमपि ।
कुतविप्रियं पतिं झटिति नयन्ति निषयं हताशाः ॥ ११८ ॥ रमणीयदर्शनाः सुकुमालाङ्गो गुणनिवद्धाः । नवमालतीमाला इव हरन्ति
हृदयं महिलाः ॥ ११९ ॥ किन्तु महिलानां तासां दर्शनमौन्दयजितमोहनाम् । आलिङ्गनमपिराददाति वध्यालानामिव विनाशम्

॥ १२१ ॥ ३९६ ॥ सोकेअपुराहिवह देवरई रजसुखलपन्मटो । पंगुलहेतुं छटो बुढो अ नईइ देवीए ॥ १२२ ॥
 ॥ ३९७ ॥ सोअसरी दुरिअदरी कवडकुडी महिलिआ किलेसकरी । वहरविरोअणअरणी दुक्खलणी सुक्ख-
 पडिवक्खा ॥ १२३ ॥ ३९८ ॥ अमुणिअमणपरिकम्मो सम्मं को नाम नासिअं तरइ । वम्महसरपसरोहे दिट्ठि-
 ँछोहे मयच्छीणं ? ॥ १२४ ॥ ३९९ ॥ घणमालाओ व दूस्समंतसुपओहराउ वहुति । मोहविसं महिलाओ
 अलक्खविसं व पुरिसस्स ॥ १२५ ॥ ४०० ॥ परिहरसु तओ तासिं दिट्ठिं दिट्ठीविसस्स व अहिस्स । जं रम-
 गिनयणवाणा चरिसापणे विणासंति ॥ १२६ ॥ ४०१ ॥ महिलासंसंगीए अग्गी इव जं च अपसारस्स ।
 मयणं व मणो मुणिणोऽवि हंत सिग्घं चिअ विलाह ॥ १२७ ॥ ४०२ ॥ जइवि परिचत्तसंगो. तवतणुअंगो

॥ १२० ॥ रमणीनां दर्शनमेव सुन्दरं कृतं सङ्गमसुखेन । गन्ध एव सुरभिर्मांलत्वा सर्वतं पुनर्विनाशः ॥ १२१ ॥ साकेतपुराधिपति-
 देववती राग्यसुखप्रप्लवः । पटुर्हेतोः क्षिप्तो व्यूढश्च नद्या देव्या ॥ १२२ ॥ शोकसरित् दुरितदरी फण्टकुटी महिला कुशकरी । वैरवि-
 रोचनाऽगर्भिर्दुःखक्षानिः सुखप्रतिपन्ना ॥ १२३ ॥ अज्ञातमनःपरिकर्मा सम्यक् को नाम नपुं शक्नोति । मन्मथशरप्रसरौघे दृष्टिक्षोभे
 मृगाक्षीणाम् ? ॥ १२४ ॥ पतन्मात्रा इव दूरोक्तमस्तुषोषरा वर्द्धयन्ति । मोहविषं महिला अलर्कविषवत्सुरुपस्य ॥ १२५ ॥ परिहर तत-
 स्मासां दृष्टिद्विषस्येवाहः । यद् रमणीनयनवाणश्चारित्र्यपाणान् विनाशयन्ति ॥ १२६ ॥ महिलासंसर्गेण अप्रेरिव यथालसारस्य । मदन-
 चन्मत्तो मुनेरपि हन्त ! शीघ्रमेव विलीयते ॥ १२७ ॥ यद्यपि परित्यज्यद्वैतापन्नव्यङ्ग्यसंन्यासि परिपतति । महिलासंसर्ग्यां कोशाभवनोपित

तदापि परिवडह । महिलासंसर्गाए कोसाभवणसिद्ध रिसी ॥ १२८ ॥ ४०३ ॥ सिंगारतरंगाए विलास-
वेलाइ जुवणजलाए । पहसिअफेणाइ मुणी नारिनहए न बुडुंति ? ॥ १२९ ॥ ४०४ ॥ विसयजलं मोहकलं
विनासविचोअजलयराइहं । मयमयरं उस्तिन्ना तारुन्नहन्नवं घीरा ॥ १३० ॥ ४०५ ॥ अविभतरवाहिरए
सवे संगे (गंधे) तुमं विवळेहि । कयकारिअणुमहंहि कायमणोवायजोगेहि ॥ १३१ ॥ ४०६ ॥ संगनिमित्तं
भारह भणइ अलीअं करइ चोरिकं । सेवइ मेहुण मुच्छं अप्परिमाणं कुणइ जीवो ॥ १३२ ॥ ४०७ ॥ संगो
महामयं जं विहोडिओ सावण सत्तेणं । पुत्तेण हिए अत्थंमि मणिवई कुंचिएण जहा ॥ १३३ ॥ ४०८ ॥
सधगंयविमुक्को सीईभूओ पसंनचिस्तो अ । जं पावइ मुत्तिसुहं न चक्कवटीवि तं लहइ ॥ १३४ ॥ ४०९ ॥
निरसल्लस्सेह महवयाइ अक्खंडनिवणगुणाइ । उवहम्मंति अ ताइं नियाणसल्लेण मुणिणोऽवि ॥ १३५ ॥ ४१० ॥

क्रापिटव ॥ १२८ ॥ शृङ्गातरङ्गायां विलासवेलायां यौवनबलायां । के के जगति पुरुषा (ग्रहसिद्धेभ्यः) मुनयः नारिनयां न द्रुहन्ति ? ॥ १२९ ॥
विषयजलं मोहकलं विलासविचोक्कजलयराक्षणेणम् । यदयकसुचीर्णोत्सारण्यमाहार्यवं घीराः ॥ १३० ॥ अग्र्यन्तरवाद्यान् सर्वान् सङ्गान्
(प्रत्यान्) त्वं विवर्जय । कुतश्चरितानुमतिभिः कवमतोवाययोगैः ॥ १३१ ॥ सङ्गनिमित्तं मारयसि मण्यलकीं करोति चौर्यम् । सेवते
मैथुनं मूलांगपरिमाणं करोति जीवः ॥ १३२ ॥ सङ्गो महासवं यद्वाधितः श्रावकेण सता । पुत्रेण हृतेऽर्थे मुनिपतिः कुञ्चिकेन यथा
॥ १३३ ॥ सर्वग्रन्थविमुक्तः शीतीभूतः प्रशान्तचित्तश्च । यत्प्राप्नोति मुक्तिमुखं न चक्कवत्येपि त्वं लभस्ते ॥ १३४ ॥ निःशस्त्रस्येह महा-

अहं रागदोषगन्धं मोहमग्नं च तं भये तिविहं । घम्यत्वं हीणकुलाहपत्थणं मोहमग्नं च ॥ १३६ ॥ ४११ ॥
 रागेण गंगदत्तो दोसेणं विस्समूहमाईआ । मोहेण चंडपिगलमाईआ हुंति दिट्ठता ॥ १३७ ॥ ४१२ ॥ अग-
 णिअ जो मुक्खसुहं कुणइ निआणं असारसुहंवेडं । सो कायमणिक्कणं वेरुद्धिअमणिं पणासेइ ॥ १३८ ॥
 ॥ ४१३ ॥ दुक्खस्सवप कम्मस्सवप समाहिमरणं च बोद्धिआभो अ । एअं पत्येअं न पत्यणिज्जं तओ अन्न
 ॥ १३९ ॥ ४१४ ॥ उज्झअनिआणसद्धो निसिभत्तनिअत्तिसमिइयुत्तीहिं । पंचमहद्वयरक्खं कयसिवसुक्खं
 पसादेइ ॥ १४० ॥ ४१५ ॥ इदिअविसयपत्ता पडंति संसारसागरे जीवा । पक्खिअ छिन्नपक्खा सुसील-
 गुणपेहुणविहूणा ॥ १४१ ॥ ४१६ ॥ न लहइ जहा लिहंतो मुहिह्लिअं अट्ठिअं रसं सुणओ । सो तइ तालु-

प्रतान्यतल्लहनिप्रणुणानि । उपहन्यन्ते च सानि निदानश्लेघेन गुतेरपि ॥ १३५ ॥ अथ रागद्वेषमोहमग्नं च तद्भवेष्टिविषयम् ।
 धर्मार्थे हीनकुलादि प्रार्थनं मोहमग्नं च तत् ॥ १३६ ॥ रागेण गङ्गदत्तो द्वेषेण विषयभूलादिकाः । मोहेन चण्डपिगलाद्याः (निदानेषु)
 भवन्ति दृष्टान्ताः ॥ १३७ ॥ आणवित्ता यो मोक्षमुखं करोति निदानमसारसुखहेतोः । स कापमणिक्खत्वे वैदूर्यमणिं प्रणशयति ॥ १३८ ॥
 दुःखस्य कर्मस्य तनाधिमरणं च पोपिलमग्नम् । एतत् प्रार्थयितव्यं न प्रार्थनीयं ततोऽन्यत् ॥ १३९ ॥ इति निदानश्लेषो निशा-
 भगनिगृत्तिसमिहिगुप्तिभिः । पञ्चमहाप्रतरथां कृताशिवसौख्यां प्रसाधयति ॥ १४० ॥ इन्द्रियविषयप्रसङ्गाः पतन्ति संसारसागरे जीवाः ।
 पश्चिण इव टिअपक्खाः सुशीलगुणविच्छेदविहीनाः ॥ १४१ ॥ न लभते यथा लिहन् गुब्बाओ रसं या । स स्वीयतालुरसं विलिहन्

अरमिअं पिलिहंतो मद्यं सुखं ॥ १४२ ॥ ४१७ ॥ महिलापसंगसेवी न लहइ किंचिवि सुहं तहा पुरिसो ।
सो मद्यं वराओ सपकायपरिस्समं सुखं ॥ १४३ ॥ ४१८ ॥ सुहुवि मग्गिजंतो कथवि केलीइ नत्थि जह
सारो । इंदिविसणसु तहा नत्थि सुहं सुहुवि गविट्ठं ॥ १४४ ॥ ४१९ ॥ सोएण पवसिअपिआ चयखूरा-
एण माटुरो यणिओ । घाणेण रायपुत्तो निहओ जीहाइ सोदासो ॥ १४५ ॥ ४२० ॥ फासिदिएण दुट्ठो नट्ठो
सोमालिआमहीपालो । इक्खिणवि निहया किं पुण जे पंचसु पसत्ता ? ॥ १४६ ॥ ४२१ ॥ विसयाविकखो
नियइइ निरविकखो तरइ इत्तरभवोहं । देवीदेवसमागयमाउयजुअलं व भणिअं च ॥ १४७ ॥ ४२२ ॥ छलिआ
अयपपरंतं निरावयक्खा गया अविगेणं । तम्हा पवयणसारं निरावयक्खेण होअवं ॥ १४८ ॥ ४२३ ॥
पिसण अविपयवंता पडंति संसारसागरे घोरे । विसणसु निराविकखा तरंति संसारकंतारं ॥ १४९ ॥ ४२४ ॥

मन्यते सांख्यम् ॥ १४२ ॥ महिलाप्रसङ्गसेवी न लभते किंचिदपि सुतं तथा पुरुषः । स मनुजे वराकः सकायपरिश्रमं सौख्यम् ॥ १४३ ॥
पुत्रपि मार्यमाणः पुत्रापि रुदत्यां यथा नास्ति साऽ । इन्द्रियविषयेषु तथा नास्ति सुतं सुपुत्रं गवेयितम् ॥ १४४ ॥ श्रोत्रेण मोषित-
रिवा पक्षुर्योगे मायुरो यणिक् । घ्राणेन उज्जुग्रो निहो निहया सौदासः ॥ १४५ ॥ सर्ववेन्द्रियेण दुष्टो नष्टः सुकुमालिकामही-
पालः । ऐष्टेनानि निहवाः किं पुनर्ये पञ्चसु ग्रसणाः ? ॥ १४६ ॥ विषयापेक्षो निपतति निरपेक्षस्तस्मिन् दुस्तरभयौघम् । देवीदेवस-
मागदभाद्युपगत्यद्वन्द्वितं च ॥ १४७ ॥ छलिना अपेक्षमाणा निरपेक्षा गता अविघ्नेन । वत्सात्यवचनसारे (लब्धे) निरपेक्षेण भवित-
व्यम् ॥ १४८ ॥ विषयानपेक्षमाणाः पतन्ति संसारसागरे घोरे । विषयेषु निरपेक्षास्तस्मिन् संसारकान्तारम् ॥ १४९ ॥

ता धीर ! धीयलेणं दुर्बले दमसु इदिवमहं । तेणुक्कसपण्डिवक्खो हराहि आराहणपडागं ॥ १५० ॥ ४२६ ॥
 कोहराईण विचायं नाऊण य तेसि निग्गहेण गुणं । निग्गिण्ह तेण सुयुरिस ! कसायकलिणो पयस्सेणं ॥ १५१ ॥
 ॥ ४२६ ॥ जं अहतिक्खं दुप्परं जं च सुहं उत्तमं तिलोईण । तं जाण कसायाणं बुद्धिक्खयहेउअं सव्वं ॥ १५२ ॥
 ॥ ४२७ ॥ कोहेण नंदमाई निहया माणेण फूसुरामाई । मायाइ पंडरब्बा लोहेणं लोहनंदाई ॥ १५३ ॥ ४२८ ॥
 इअ उयएसामयपाणएण पल्हाइअम्मि चित्तिंभि । जाओ सुनिदओ सो पाऊण च पाणिअं तिसिओ ॥ १५४ ॥
 ॥ ४२९ ॥ इच्छामो अनुसद्धिं भंते ! भवंपक्करणददलट्ठिं । जं जह उत्तं तं तह करेभि विणओणओ भणइ
 ॥ १५५ ॥ ४३० ॥ जइ कहवि असुहकम्मोदएण देहम्मि संभवे विअणा । अहया तण्हाईआ परीसहा से
 उदीरिज्जा ॥ १५६ ॥ ४३१ ॥ निज्जं महुरं पल्हायणिज्जविअयंगमं अणलिअं च । तो सेहावेअपो सो सयओ

तद् धीर ! धृतिश्लेणे बुर्वागतान् कान्येन्द्रियसुगेन्द्रान् । केनोत्साद्यप्रतिपक्षो दृष्टराशनपतागम् ॥ १५० ॥ श्लोकादीनां विपाकं श्रुत्वा च
 तेनो निम्नेन गुणम् । निगृहाण तेन सुगुण्य ! कषायकलीन् प्रयत्नेन ॥ १५१ ॥ यदतितीक्ष्णं दुःखं यत्त गुरमुत्तमं त्रिलोक्याम् । तज्जानीहि
 कषयाणां बुद्धिशय्येतुं सर्वम् ॥ १५२ ॥ श्लेषेन नन्दया निहया मानेन परसुरमाणाः । मायया पाण्डुरत्नो लोभेन लोभनन्यादयः
 ॥ १५३ ॥ इत्युपवेशानुत्पन्नेन प्रहृष्टिते चित्ते । जातः सुनिर्मुक्तः स पीत्येव पानीयं सुखिवः ॥ १५४ ॥ इच्छामोऽनुशासितं भवन्त !
 भवपदस्रणददलट्टिम । यद् यथोक्तं तत्तथा कृतोमि विन्यावन्तो भणति ॥ १५५ ॥ यदि कथमप्यहमुभक्तमोदयेन वेदे सर्वमेव देयना ।
 अथवा एषायाः परिपदास्ततोदीर्येतुः ॥ १५६ ॥ सिग्वं मयुरं प्रज्ञाकवीं इदमहमगन्तुलीकं च । तदा शिक्षयितव्यः स क्षपकः

पत्रवनेनं ॥ १५७ ॥ ४३२ ॥ संसरसु सुखण ! जं तं मच्छामि चवविहस्स संघस्स । वूढा महापट्ठा अहयं
 आराहस्सामि ॥ १५८ ॥ ४३३ ॥ अरिहंतसिद्धकेवलपचक्खं सबसंघसक्खिस्स । पचक्खाणस्स कयस्स
 भंजणं नाम को कुणह ? ॥ १५९ ॥ ४३४ ॥ भालुकीए करुणं खज्जंतो घोरविअणत्तोवि । आराहणं पवन्नो
 द्वाणेण अवंतिसुख्खालो ॥ १६० ॥ ४३५ ॥ सुगिअगिरिंमि सुकोसलोच्चि सिद्धयदहअओ भयवं । वग्घीए
 खज्जंतो पडिबन्नो उत्तमं अट्ठं ॥ १६१ ॥ ४३६ ॥ गुटे पाओवगओ सुबंधुणा गोमए पलिविअग्ग्मि । हज्जंतो
 चाणक्को पडिबन्नो उत्तमं अट्ठं ॥ १६२ ॥ ४३७ ॥ अवलंविज्जण सत्तं तुमंमि ता घीर ! घीरयं कुणसु । भावेसु
 अ नेगुलं संसारमहासमुदस्स ॥ १६३ ॥ ४३८ ॥ जम्मज्जरामरणजलो अणाइमं वसणासावयाइओ । जीवाण
 दुक्खवहेज कट्ठं वदो भवसमुदो ॥ १६४ ॥ ४३९ ॥ धन्नोऽहं जेण मए अणोरपारंमि भवसमुदग्ग्मि । भवसप-

प्रज्ञापया ॥ १५७ ॥ सार सुज्जत ! वद कत्तुर्विधत्त सद्दत्त सज्जे । वदस्सारावयिष्थामीति सहायतिष्ठा न्यूढा ॥ १५८ ॥ अहंस्सि-
 द्धकेयतिप्रत्यक्षं सर्वसद्दत्ताक्षिणः । कुतश्च प्रत्याख्यातस्य मद्दं को नाम करोति ? ॥ १५९ ॥ श्रिवया करुणं दादामानो घोरवेदनात्तो-
 ऽपि । आराधनां प्रतिपत्तो ध्यानेनावन्तीसुखालः ॥ १६० ॥ मोहल्यगिरौ सुकोसलोऽपि सिद्धार्यदयितो भगवान् । व्याज्या लाद-
 मानः प्रतिपन्न उत्तममर्थम् ॥ १६१ ॥ गोष्ठे पादपोषणतः सुबन्धुना गोमये प्रदीप्ते । दक्षामानश्चाणक्यः प्रतिपन्न उत्तमार्थम् ॥ १६२ ॥
 अवलम्ब्य सत्त्वं त्वमपि वदीर ! घीरतां कुरु । भावय च नैर्गुण्यं संसारमहासमुद्रस्य ॥ १६३ ॥ जन्मजरामरणजलोऽनादिमान् न्यस-
 तयापदाधीर्णः । जीवानां दुःखहेतुः कष्टं हृदो भवसमुद्रः ॥ १६४ ॥ धन्योऽहं येन मयाऽनार्वाक्षणारे भवसमुद्रे । भवशतसहस्रदुर्लभं

सहस्रसदुलहं लद्धं सद्धम्मजाणमिणं ॥ १६५ ॥ ४४० ॥ एअस्स पभावेणं पालिजंतस्स सह पयत्तेणं । जम
 नेरुवि जीवा पावंति न दुक्खदोग्गं ॥ १६६ ॥ ४४१ ॥ चिंतामणी अउवो एअमपुवो अ कप्पय्यवुत्ति । ए
 यरमो मंतो एअं परमामयसरिच्चं ॥ १६७ ॥ ४४२ ॥ अह मणिमंदिरसुंदरफुरंतजिणगुणनिरंजणुज्जोओ ।
 वनसुधारसमे पाणे पणओ विसब्जेइ ॥ १६८ ॥ ४४३ ॥ परिणामविसुद्धीए सोहन्मे सुखरो महिहीओ । ३
 राद्धिऊण जायइ भत्तपरिन्नं जहन्नं सो ॥ १६९ ॥ ४४४ ॥ उक्कोसेण गिहत्थो अञ्चुअकप्पमि जायए अमर
 निघाणसुहं पावइ साहू सधट्टसिद्धिं वा ॥ १७० ॥ ४४५ ॥ इअ जोइसरजिणवीरमहमणिआणुसारिणीमिणम
 भत्तपरिन्नं धन्ना पढंति निसुणंति भावेंति ॥ १७१ ॥ ४४६ ॥ सत्तरिसयं जिणण व गाहाणं समयवित्तपन्न
 आराहंतो विहिणा सासयसुक्खं लहइ सुक्खं ॥ १७२ ॥ ४४७ ॥ इति भत्तपरिन्नापयणं सन्मत्तं ॥ ४ ॥

लब्धं सद्धर्मयाननिदम् ॥ १६५ ॥ एतस्स प्रभावेण पात्यमानस्य सकृत् प्रयत्नेन । जन्मान्तरेऽपि जीवाः प्राप्नुयन्ति न दुःखदौर्गत्यम् ॥ १६६
 चिन्तामणिरपुर्वं एतदपूर्वञ्च कल्पवृक्ष इति । एतन् परमो ग्राह्य एतत्परमाशुतसदृशम् ॥ १६७ ॥ अय मनोमन्दिरे सुन्दरस्फुरजित्
 निरञ्जितोद्घोतः । पञ्चनमस्कारसमं प्राणान् प्रणतो विसर्जयति ॥ १६८ ॥ परिणयविशुद्ध्या सौधेयं सुखये महर्द्धकः । आराध्य ज
 भक्तपरिक्षां जयन्त्यां सः ॥ १६९ ॥ चत्तुष्टये गृहस्थोऽप्युत्तम्ये जायतेऽमर । निर्वाणसुखं प्राप्नोति साधुः सर्वार्थसिद्धिं वा ॥ १७०
 इति योगीश्वरजिनवीरभद्रमणितानुसारिणीमिमम् । भक्तपरिक्षां वय्याः पठन्ति शृण्वन्ति भावयन्ति ॥ १७१ ॥ विमानां सप्तं शत
 गाथानां समयक्षेत्रे प्रशस्तम् । तत् आराधयन् विधिना शाश्वतसौख्यं लभते मोक्षम् ॥ १७२ ॥ इति भक्तपरिज्ञापक्रीणकं समाप्तम् ॥

॥ अथ तन्दुलवेयालियपइण्णयं ॥ ५ ॥

निच्चरियजरामरणं यंदित्ता जिणवरं महावीरं । वोच्छं पइसगमिणं तंदुलवेयालियं नाम ॥ १ ॥ ४४८ ॥ सुणह
मणिए दस दसा वाससयाउत्त जह विभज्जति । संकलिए वाससए (वोगसिए) जं चाऊ सेसयं होइ ॥ २ ॥
॥ ४४९ ॥ जत्तियमिच्चो दिवसे जत्तिय राई सुहृत्ता ऊत्तासे । गम्भंमि वसइ जीवो आहारविहिं च वोच्छामि ॥ ३ ॥
(द्वारगथा) ४५० ॥ दोन्नि अहोरत्तसए संपुण्णे सत्तसत्तारिं चैव । गम्भंमि वसइ जीवो अद्धमहोरत्तमन्नं च ॥ ४ ॥
॥ ४५१ ॥ गण उ अहोरत्ता नियमा जीवस्स गम्भवासंमि । हीणाहिया उ इत्तो उवयायवसेण जायति ॥ ५ ॥
॥ ४५२ ॥ अट्ट सहस्सा तिग्गि उ सया मुहुत्ताण णणवीसा य । गम्भगओ वसइ जीवो नियमा हीणाहिया
इत्तो ॥ ६ ॥ ४५३ ॥ तिग्गव य कोटीओ चउदस य इवन्ति सयसहस्साइ । दस चैव सहस्साइ दोन्नि सया

अथ तन्दुलवेचारिकप्रकीर्णकम् ॥ ५ ॥ निर्दोर्णजरामरणं गन्दित्वा जिनवरं महावीरं । वक्ष्ये प्रकीर्णकमिदं तन्दुलवेचारिकं
नाम ॥ १ ॥ शृणुत ममिहै वर्षशतामुपत्यस यथा द्दं दद्या विमग्गन्ते । सङ्कलिते उपपदते (व्यवकलिते) यथायुः शेयं भवति ॥ २ ॥
यापयमात्रान् दिवसान् चावती यथमुद्दुच्चान् इच्छासान् । गर्भे यत्तवि जीवः (वान्) आहारविधिं च वक्ष्ये ॥ ३ ॥ द्वे अहोरत्तदशते
संपूर्णे सप्तरात्रादि पंद । गर्भे यत्तवि जीवोऽहोरत्तमन्नक ॥ ४ ॥ एषान्दहोरत्तानि नियमान् जीवस्य गर्भवासो । हीनाधिकनीत
उपपादयन्नेन जायन्ते ॥ ५ ॥ अट्ट सहस्राणि श्रीणि तु शतानि मुद्दुच्चानां पञ्चविंशति च । गर्भगतो वसति जीवो नियमात् हीनाधिक्का

पद्मवीसा य ॥ ७ ॥ ४५४ ॥ अस्मासा निस्सासा इत्तिअमिस्सा इवन्ति संकलिया । जीवस्स गम्भवासे नियमा
 हीणाहिआ इत्तो ॥ ८ ॥ ४५५ ॥ आउत्तो !-इत्थीए नाभिहिट्ठा सिरादुगं पुप्फनालियागारं । तस्स य हिट्ठा
 जोणी अहोमुहा संठिया कोसा ॥ ९ ॥ ४५६ ॥ तस्स य हिट्ठा वूयस्स मंजरी तारिसा उ मंसस्स । ते रिउ-
 फाले फुडिया सोणियलवया चिमुंचन्ति ॥ १० ॥ ४५७ ॥ कोसायारं जोणी संपत्ता सुखुमीसिया जइया ।
 तइया जीवुवयाए जोग्गा भणिया जिणिदेहि ॥ ११ ॥ ४५८ ॥ यारस्स चेव सुहुत्ता उवरि विट्ठस्स गच्छई सा
 उ । जीवाणं परिसंखा लक्खवुहुत्तं च उक्कोसा ॥ १२ ॥ ४५९ ॥ पणपणाय परेणं जोणी पमिलायए महिलि-
 याणं । पणसत्तरीय परओ पाएण पुमं भवेऽपीओ ॥ १३ ॥ ४६० ॥ वाससयाउयमेयं परेण जा होइ पुव-

इतः ॥ ६॥ तिस्र एव कोट्यश्वत्तुदंश च भवन्ति-शतसहस्राणि । इतीव सहस्राणि द्वे शते पञ्चविंशतिश्च ॥ ७ ॥ उच्छ्वासा निःश्वासा एताव-
 न्माना भवन्ति सङ्कलिताः । जीयसा गर्भवासे नियमात् दीनाधिका इतः ॥ ८ ॥ आयुष्मन्-न्स्त्रिया नाभेरधः शिराद्विकं पुष्पनालिकागारम् ।
 तस्य चाधो योनिरधोमुत्तरसंस्थितकोशाकारा ॥ ९ ॥ तस्या अधश्चतस्र यादृश्यो मध्यवर्त्तसादृश्यो मांसस्य (गमयः) । ता ऋतुकाळे स्फुटिताः
 शोणितव्यान् विमुञ्चन्ति ॥ १० ॥ कोशाकारं योनिं संश्रम्याः शुक्रमिश्रिता यदा (ते) । तदा जीवोत्पादे योया भणिता जिनेन्द्रः ॥ ११ ॥
 ब्रह्मशब्द एव मुहूर्त्तस्य उपरि विष्यंसमागच्छति सा तु । जीवानां परिसरया लक्षपृथक्त्वं चोत्कर्षात् ॥ १२ ॥ पथ्यपथ्याशतः परतो
 योनिः प्रम्लयते महिलानाम् । पथ्यसप्तत्याः परतः श्रायेण पुमान् मवेदपीजः ॥ १३ ॥ धर्मशतानुप एतत् परतो यावद् भवन्ति पूर्वोक्तोऽत्राः ।

कोटीओ । तस्मिन्ने अमिलाया सधाउयवीसभागो उ ॥ १४ ॥ ४६१ ॥ रचुण्डा य इत्थी लम्बपुद्गुत्तं च वारस
भुत्ता । पिउसंग सयपुद्गुत्तं वारस वासा उ गन्धस्स ॥ १५ ॥ ४६२ ॥ दाह्णिणकुञ्ची पुरिसस्स होइ वामा उ
अधिष्ठाण उ । उभयंतरं ननुमे तिरिण्ण अट्टेय वरिसाहं ॥ १६ ॥ ४६३ ॥ इमो ब्वलु जीवो अम्मापिउसयोगे
साऊओयं पिउरुण्णं तं तदुभयसंसट्ठं कलुसं कियिस्सं तप्पदमयाण आहारं आहारित्ता गन्धस्साण चक्रमह
(गृ० १) (गृ० २) सत्ताहं कललं होइ, सत्ताहं होइ अब्बुयं । अब्बुया जायण पेसी, पेसीओयि घणं भवे
॥ १७ ॥ ४६४ ॥ तो पदमे मासे करिण्णं पलं जायइ वीण मासे पेसी संजायण घणा तर्हण मासे माउण
ओहलं जणइ पउत्थे मासे माऊण अंगाहं पीणेइ पंचमे मासे पंच पिण्डियाओ पाणि पायं सिरं चैव नियत्तेइ
इट्टे मासे पिचासोणिं उयचिणेइ सत्तामे मासे सत्ता सिरासयाहं पंच पेसीसयाहं नव घमणीओ नवनउयं

गगाद्धंजलाना, (पुंगः) सर्पादुणो विरादित्ताभगणतु ॥ १४ ॥ स्फोटाद्य तु स्त्री, लक्षण्यस्त्वं च, द्वादश मुहूर्त्तान् । विदुसश्चा द्वादशकृतं,
द्वादश पर्णालि गर्भस्य ॥ १५ ॥ दक्षिणपुच्छिः पुरस्स भवति मामा तु ग्रियाश्च । उभयान्तरं ननुसंजस्य, तिराग्रि अष्टावेव पर्णालि ॥ १६ ॥
अयं तातु जीवो मातापितृलोगो मातुरोऽयः भित्तुः शुक्रं तद्यदुभयसंयुतं पलुपं कित्तिपं तद्वयसत्तावाऽऽक्षरगाहायं गर्भतया क्युल्लममति
(गृ० १) सत्ताहं पललं भवति मगाहं भवत्यर्जुत्सम् । अर्जुनायस्ते पेसी, पेसीओयस्ते पेसी, पेसीओयस्ते पंचं भवेत् ॥ १७ ॥ ततः प्रथमे मासि क्योतं
पठ जायते, द्वितीये मासे पेसी संजायते पना, तृतीये मासे मातुरोद्धं जययि, चतुर्थे मासे मातुरानि श्रीणयति, पञ्चमे मासे पञ्च
शिण्डियाः पार्णी पारो शिख्येति निर्वचयति, षष्ठे मासे शिचोणिवमुपविशेति, सप्तमे मासि स्म शिरासयति पञ्च पेसीनातानि नव घमणीः

च रोमकृष्यस्यसहस्राङ् १००००० निवृत्तेऽह, विणा केसमंशुणा, सह केसमंशुणा अदुष्टाओ रोमकृष्यकोडी-
उ निवृत्तेऽह ३५००००० अष्टमे मासे विक्तीकण्यो हवइ (सू० २) (सू० ३) जीवस्स णं भंते ! गब्भगयस्स
समाणस्स अत्थि उच्चारेइ वा पासवणेइ वा खेलेइ वा सिंघाणेइ वा पित्तेइ वा सुक्खेइ वा सोणिणइ वा ? , नो
इण्ठे समेठ्ठे, से केण्ठेणं भंते ! एवं दुब्बइ-जीवस्स गब्भगयस्स समाणस्स नत्थि उच्चारेइ वा जाव सोणि-
णइ वा ? , गोयमा ! जीवे णं गब्भगए समाणे जं आहारमाहारेइ तं चिणाइ सोइदियत्ताए चक्खुइदियत्ताए
घाणिदिअत्ताए जिब्बिदियत्ताए फासिदियत्ताए अट्ठिअट्ठिमिज्जेकेसमंसुरोमनहत्ताए, से एएणं अट्ठेणं
गोयमा ! एवं दुब्बइ-जीवस्स णं गब्भगयस्स समाणस्स नत्थि उच्चारेइ वा जाव सोणिणइ वा (सू० ३) (सू० ४)
जीवे णं भंते ! गब्भगए समाणे पट्ठु मुहेणं कावलियं आहारं आहारित्ताए ? , गोयमा ! नो इण्ठे, समेठ्ठे, से

नवन्तयति च रोमकृष्यसहस्राणि निर्दत्तयति, छिन्ना केशमंशुणा, सह केशमंशुणा अच्युष्टा रोमकृष्यकोटीर्निर्वर्तयति, अष्टमे मासे द्युत्तिकल्पो
भवति (सू० २) जीवस्य भदन्त ! गर्भगतस्य सवः अस्युधारो वा प्रप्रवणं वा निष्टीवनं वा नासिकान्द्रेष्मा या यान्तं या पित्तं वा शुक्रं वा
शोणितं वा ? , नायमयः समर्थः, तत्केनार्थेन भदन्त ! एवमुच्यते जीवस्य गर्भगतस्य सवो नास्युधारो वा यावच्छोणितं वा ? , गौतम ! जीवो
गर्भगतः सन् यमाहारसाधारयति तं विनोति श्रोत्रेन्द्रियतया चक्षुरिन्द्रियतया घ्राणेन्द्रियतया रसनेन्द्रियतया स्पर्शनेन्द्रियतया अस्थिस्थिमिक्षाके-
शरमधुरोमनसतया, तद् एतेनार्थेन गौतम ! एवमुच्यते-जीवस्य गर्भगतस्य सवो नास्युधारो वा यावच्छोणितं वा (सू० ३) जीवो
भदन्त ! गर्भगतः सन् प्रमुमुक्षेन कावलिकमाहारमाहर्तुम् ? , गौतम ! नायमयः समर्थः । तत्केनार्थेन भदन्त ! एवमुच्यते-जीवो गर्भ-

क्रेण्ट्रेणं भन्ते। एवं युवइ-जीवे णं गन्भगए समाणे नो प्हू सुहेणं काबलियं आहारं आहारित्तए?, गोयमा!
जीवे णं गन्भगए समाणे सवओ आहारेइ सवओ परिणामेइ सवओ जससइ सवओ नीससइ अभिक्खणं
आहारेइ अभिक्खणं परिणामेइ अभिक्खणं जससइ अभिक्खणं नीससइ आहच आहारेइ आहच परिणा-
मेइ आहच जससइ आहच निस्ससइ, से माउजीवरसहरणी पुत्तजीवरसहरणी माउजीवपडिबद्धा पुत्तजीव
फुडा तन्हा आहारेइ तन्हा परिणामेइ, अवराडि य णं पुत्तजीवपडिबद्धा माउजीवफुडा तन्हा चिणाइ
तन्हा उयचिणाइ, से एणं अट्टेणं गोयमा! एवं युवइ-जीवे णं गन्भगए समाणे नो प्हू सुहेणं काबलियं
आहारं आहारित्तए (सू० ४) (सू० ५)। जीवे णं गन्भगए समाणे किमाहारं आहारेइ?, गोयमा। जं से
माया नाणाविहाओ रसविहाओ तित्तकइअकसांगविलमहराइं दवाइं आहारेइ तओ एगदेसेणं ओअमा-

गतः सन् न प्रमुत्तेन काबलिकमाहारमाहंत्तुं?, गौतम! जीवो गर्भगतः सन् सर्वत आहारयति सर्वतः परिणमयति सर्वतः उच्छसिति
सर्वतो निःशसिति अमीत्समाहारयति अमीत्सं परिणमयति अमीत्सं उच्छसिति अमीत्सं निःशसिति आह्लाहारयति आहल्य परिणमयति
आहल्योच्छसिति आहल्य निःशसिति, अथ माउजीवरसहरणी पुत्तजीवपडिबद्धा माउजीवपडिबद्धा पुत्तजीवपडिबद्धा तस्मादाहारयति तस्मा-
त्परिणमयति, अपराडि य पुत्तजीवपडिबद्धा माउजीवपडिबद्धा तस्मादुपचिनावि, तदेतेनयेन योतय! एवमुच्छते-जीवो गर्भ-
गतः सन् मुत्तेन काबलिकमाहारमाहंत्तुं न शयुः। (सू० ४) जीवो गर्भगतः सन् निमाहारमाहारयति? गौतम! यत्तस्य माता नानाविधा
रसविष्टीतिरुदुरुक्कपायागन्धधुरणि द्रव्यण्याहारयति तदेकदेभेन ओज आहारयति, तस्य फलवृत्तसदृशी सत्पल्लालोपमा भवति

हारंइ, तस्स फलविंदसरिस्ता उण्णलनालोवमा भवइ नाभी, रसहरणी जणणीए सयाइ नाभीए पडिबद्धा
 नाभीए, ताओ गन्भो ओयं आइयइ, अण्हयंतीए ओयाए तीए गन्भोऽवि वहुइ जाव जाउत्ति (सू० ५)
 (सू० ६) कह णं भंते! माउअंगा पणत्ता?, गोयमा! तओ माउअंगा पणत्ता, तंजहा, मंसे सोणिए मत्थु-
 लुंगे। कह णं भंते! पिउअंगा पणत्ता?, गोयमा! तओ पिउअंगा पणत्ता, तंजहा-अट्टि अट्टिमिजा केस-
 मंभुरोमनहा (सू० ६) (सू० ७)। जीवे णं भंते! गन्भगए समाणे नरएसु उववज्जिआ?, गोयमा! अत्थे-
 गइए उववज्जिआ अत्थेगइए नो उववज्जिआ, से केणट्टेणं भंते! एवं वुचइ-जीवे णं गन्भगए समाणे नरएसु
 अत्थेगइए उववज्जिआ अत्थेगइए नो उववज्जिआ?, गोयमा! जे णं जीवे गन्भगए समाणे सन्धी पंचिदिए
 सघाहिं पज्जत्तीहिं पज्जत्तए वीरियलदीए धिमंगनाणलदीए वेउविअलदीए, वेउघिल्लिदिपत्ते पराणीअं आगयं

नामिः रसहरणी जनन्याः सदा नामो प्रतिबद्धा, तेन नामिना गर्भं ओज आदत्ते, अभ्रवां ओजसा तेन गन्भोऽपि वद्धते यावज्जात इति
 (सू० ५) कति भदन्त! मात्रहानि प्रज्ञप्तानि?, गौतम! व्रीणि मात्रहानि प्रज्ञप्तानि, वदथा-मांसं शोणितं मतुलुहम्। कति भदन्त!
 पैटुकहानि प्रज्ञप्तानि? गौतम! व्रीणि पैटुकहानि प्रज्ञप्तानि, वदथा-अस्थि अस्थिमिज्जा केशशमधुरोमन्तयाः। (सू० ६) जीवो भदन्त!
 गर्भगतः सन् नरकेषूपपद्यते?, गौतम! अस्त्येकक उत्पद्यते अस्त्येकको नोत्पद्येत, वत्केनार्येन भदन्त! एवमुच्यते जीवो गर्भगतः सन्
 नरकेषु अस्त्येकक उत्पद्येत अस्त्येकको नोत्पद्येत?, गौतम! यो जीवो गर्भगतः सन् सञ्जी पञ्चेन्द्रियः सर्वभिः पर्याप्तको
 वीर्यलब्धिको विभक्तज्ञानलब्धिको वैक्त्रियलब्धिप्राप्तः पपनीकमागतं शुक्ला विशुध्य प्रदेसास्त्रिकाशयति, निष्काश्य वैक्त्रि-

सुधा निसम्म पएसै निच्छूहइ निच्छूहिता वेडविसमुग्धाएणं समोहणइ समोहणिता चाउरंगिणिं सेत्रं
सन्नाहेइ सन्नाहिता पराणीएण सद्धिं संगमं संगमोइ, से णं जीवे अत्यकामए रत्नकामए भोगकामए काम-
कामए अत्यकंखिए रत्नकंखिए भोगकंखिए कामकंखिए अत्यपिवासिए रत्नपिवासिए भोगपिवासिए काम-
पिवासिए, तच्चित्ते तम्मणे तल्लेसे तदुल्लवसिए तत्तिव्वज्जवसाणे तयट्ठोवउत्ते तदप्पियकरणे तवभा-
वणाभाविए, एयंसिं च णं अंतरंसि कालं करिखा नेरइएसु उववज्जिआ, से एएणं अट्टेणं एवं बुचइ-
गोयमा ! जीवे णं गम्भए समाणे नेरइएसु अत्येगइए उववज्जिआ, अत्येगइए नो उववज्जिआ (सू० ७)
(सू० ८) । जीवे णं भंते ! गम्भए समाणे देवलोएसु उववज्जिआ !, गोयमा ! अत्येगइए उववज्जिआ अत्ये-
गइए नो उववज्जिआ, से केणट्टेणं भंते ! एवं बुचइ-अत्येगइए उववज्जिआ अत्येगइए नो उववज्जिआ ? ,

यस्समुच्चतेन सनवहन्ति समवहल चाहुट्ठिनीं सेतां सन्नाहयति, सन्नल परानीकेन सद्धं सद्धमं सङ्गमयति, स जीवोऽयंकामको
राग्यकामको भोगकामकः कामकमकः, अयंकड्डुवो रज्जकड्डुवो भोगकड्डुवः, अयपिणसितो रज्जपिणसितो भोगपि-
णसितः कामपिणसितः, तव्विचसम्मगसद्धेयवसद्धयवसितसत्तीमाध्यवसानः तदर्थोऽप्युत्तल्लवसकरणल्लववनाभावित एतास्मिञ्चेदन्तरे
कालं कुयां नैरयिकेपूत्तयेण, वेदेत्तायेन एवमुच्यते-गौतम ! जीवो गर्मगतः सन् नैरयिकेपु अस्त्येकक उत्तयेत अस्त्येकको नोत्तयेत ।
(सू० ७) जीवो भदन्त ! गर्मगतः सन् देवलोकेपूत्तयेत ! गौतम ! अस्त्येकक उत्तयेत अस्त्येकको नोत्तयेत । सत्केनायेन भदन्त !
एवमुच्यते ? अस्त्येकक उत्तयेत अस्त्येकको नोत्तयेत ? , गौतम ! चो जीवो गर्मगतः सन् सव्विष्णुचेन्द्रियः सर्वमिः पर्याप्तिमिः

वा आसद्वज्र वा सद्वज्र वा माऊए सुयमाणीए सुयइ जागरमाणीए जागरइ सुहिआए सुहिओ भवइ दुहि-
आए दुक्खिओ भवइ^१, हेता गोयमा^२ ! जीवे णं गवमए समाणे उत्ताणए वा जाव दुक्खिआए दुक्खिओ
भवइ (सू० ९) (सू० १०) । थिरजायपि दु रक्खइ सम्मं सारक्खइ तओ जणणी । संवाहइ तुयइइ
रक्खइ अप्पं च गवमं च ॥ १८ ॥ ४६६ ॥ अणुसुयइ सुयतीए जागरमाणीए जागरइ गवमो । सुहियाए होइ
सुहिओ दुहिआए दुक्खिओ होइ ॥ १९ ॥ ४६७ ॥ उच्चारे पासवणे खेले सिंघाणओजवि से नत्थि । अट्टट्टी-
मिजजहकेसमंसुरोमेसु परिणामो ॥ २० ॥ ४६७ ॥ आहारो परिणामो उस्तासो तह य चेष नीसासो । सब-
पएसंसु भवइ कवलाहारो य से नत्थि ॥ (प्र०) एवं बुंदिमइगओ गवमे संवसइ दुक्खिओ जीवो । परमतमं-
घयारे अमेज्झभरिए पएसंमि ॥ २१ ॥ ४६८ ॥ आउसो ! तओ नवमे मासे तीए वा पहुण्णवे वा अणागए

जाग्रत्तां जागतिं सुखितायां सुखिवो भवति दुःखितायां दुःखिवो भवति^१, इत्थं ! गौतम ! जीवो गर्भगतः सन् उत्तान्तो वा यथहुःसि-
तायां दुःखिवो भवति ॥ (सू० ९) स्मिरज्जवमपि यथ्वि सम्यङ् संरथति त्वो वननी । संवाहरसि त्वगवर्त्तयसि रक्खतास्मात्तं च गर्भं
च ॥ १८ ॥ अनुत्थपिपि लिपदां जाग्रत्तां जागतिं गर्भः । सुखितायां भवति सुखिवो दुःखितायां दुःखिवो भवति ॥ १९ ॥ उच्चारः
प्रश्रवणं श्रेया सिद्धिन्कोऽपि तस्य नास्ति । अरय्यसिधिसिद्धानरुक्खेयप्रश्रुपत्तया परिणमः ॥ २० ॥ आहारः परिणम उच्छ्वास-
थैव परिणमः । सर्वप्रदेहेरु भवति कयलहाए तस्य नास्ति ॥ (प्र०) एवं शरीरमतिगतो गर्भो संवसति जीवः । परमतमोऽथकोऽमे-
वधृते प्रदेहे ॥ २१ ॥ अनुप्पान्^२ त्वो नवमे मासेऽतीते वा प्रत्युत्तरे वाऽन्तमते वा चतुर्णामन्यतरत्वात् माता प्रसूते, तदथार्त्तं वा

पा चउण्हं माया अक्षरं पयायइ, तंजहा-इत्थि या इत्थिरूयेणं ? पुरिसं या पुरिसरूयेणं ? ननुसंगं या
 ननुसंगरूयेणं ? पिबं या पियरूयेणं ४ । अप्यं सुकं यहुं अउयं, इत्थीया तत्थ जायइ । अप्यं अउयं यहुं सुकं,
 पुरिसो तत्थ जायइ ॥ २२ ॥ ४६९ ॥ पुण्हं पि रत्तसुक्काणं, तुल्लमाये ननुसमो । इत्थीओयसमाओगे, पियं
 (या) तत्थ जायइ ॥ २३ ॥ ४७० ॥ (सू० १०) (सू० ११) ॥ अहं णं पत्तयणकालसमयंसि सीसेण या पाण्हिं या
 आगच्छ समगच्छइ, तिरियमागच्छइ विणिगायमायच्चइ (सू० ११) (सू० १२) । कोइ पुण पायकारी पारस
 संरच्छाहं उणोत्तं । अच्छइ उ गन्मयासे असुइप्पमये असुइगंमि ॥ २४ ॥ ४७१ ॥ जायमाणस्स जं दुक्कं,
 मरमाणस्स पा पुणो । तेण दुक्केण संमूओ, जाइ सरइ नडप्पणो ॥ २५ ॥ ४७२ ॥ विसरमरं रसंतो सो
 जोजीमुहाउ निक्किउइ । माऊए अप्पणोडपि य येणमउलं जणोमाणे ॥ २६ ॥ ४७३ ॥ गन्मयरयस्मि जीवो

भीरुते, दुहं वा पुररूयेण, ननुसंगं वा ननुसंगरूयेण, विनं वा विनरूयेण, अत्थं दुहं द्वाहं वा तत्र जायते । अत्थमात्तं यहु
 गृह पुररूयार जाते ॥ २२ ॥ इवोत्थि रत्तसुक्कोगुत्थमाये ननुसंगं, कयांसिसमाओगे विनं यत्र जायते ॥ २३ ॥ (सू० १०) अय
 यत्र अगमये रीपेण वा कट्ठनं वा आगच्छति समागच्छति, विनं गागच्छति, विनिगायमायच्छते ॥ (सू० ११) कश्चिच्च पुनः पाप-
 यति आस सत्तमएणुत्तुत्ताः । शिउत्थि गु गमयतो भगुपिप्पमयेडुविक्के ॥ २४ ॥ जायमाणस्स यहुःसं विनमागत्थ वा पुनः । तेन
 रत्तं गमये जाति मरति नागमनः ॥ २५ ॥ विनरूयारं रनइ स योनिमुखाशिंगच्छति । मातुएत्तनोडपि य वेदनामबुलं जनयन्

कुंभीपागमि नरयसंकासे । बुच्छो अमिज्झमज्झे असुइणभवे असुइयमि ॥ २७ ॥ ४७४ ॥ पित्तस्स य
सिंभस्स य मुक्कस्स य सोणियस्सऽविअ मज्जे । मुत्तस्स पुरीसस्स य जायइ जइ ववकिमिज्ज ॥ २८ ॥ ४७५ ॥
तं दाणिं सोयकरणं केरिस्सयं होइ तस्स जीवस्स ? । सुक्खरुहिरागराओ जस्सुणत्ती सरीरस्स ॥ २९ ॥ ४७६ ॥
एअरिसे सरीरे कलमलभरिए अमिज्झसंभूए । निययं विगणिज्जतं सोयमयं केरिसें तस्स ? ॥ ३० ॥ ४७७ ॥
आउसो ! एवं जायस्स जंतुस्स कमेण दस दसाओ एवमाहिल्लति, तंजहा-याला ? किड्डा २ मंदा ३ बला
य ४ पत्ता य ५ हायणि ६ पवंचा ७ । पंभारा ८ मुम्मुही ९ सायणी य १० दसमा य कालदत्ता ॥ ३१ ॥ ४७८ ॥
जायमित्तस्स जंतुस्स, जा सा पढमिआ दसा । न तत्थ मुंजितं भोए, जइ से अत्थि घरे धुवा ॥ ३२ ॥ ४७९ ॥

॥ २६ ॥ गर्भगृहे जीवः (नरक) कुम्भीपाक्रमदशे । वषितोऽप्रेच्यमाद्येऽधुचिप्रभवेऽधुचिके ॥ २७ ॥ पित्तस्य व श्लेष्मणश्च दुरास्य च
शोणितस्यापि च मध्ये । मूत्रस्य पुरीषस्य च लायते यथा वचसि कुमिरिव ॥ २८ ॥ तद्विद्वान् शौचकरणं कीदृशं भवति ॥ अन्तर्जीवस्य ।
दुराधिराकराद् यत्सोत्पत्तिः शरीरस्य ॥ २९ ॥ एतादृशे शरीरे कलमलभृतेऽप्रेच्यसंभूते । नियतं विगण्यमानं शौचमयत्वं कीदृशं तस्य ?
॥ ३० ॥ आयुधम् ! एवं नातस्य जन्तोः क्रमेण दश दशा एवमाख्यायन्ते, तथा-याला १ श्रीला २ मन्दा ३ बला ४ च प्रज्ञा ५ च
हापनी ६ प्रपञ्चा ७ । प्रभारा ८ मुन्मुही ९ शायनी १० दशमा च कालदत्ता ॥ ३१ ॥ जातमात्रस्य जन्तोर्गो सा प्रथमा दशा । न

१ जायमिज्जस्स जंतुस्स, जा ॥ पढमिया दसा । न तत्थ सुहं दुयसें या, न दु ज्ञानति वालया ॥ १ ॥

गीषं च दसं पत्तो, वाप्पकीलाहिं वीरुई । न य से कामभोगेसु, तिच्चा उप्यजई रई ॥ २ ॥ (अण्)

वीयाए किडुया नामं, जं नरो दसमस्सिओ । किडुारमणभावेण, दुलहं गमइ नरभवं ॥ ३३ ॥ ४८० ॥ तई-
याए मंदया नामं, जं नरो दसमस्सिओ । मंदस्स मोहभावेण, इत्थीभोगेहिं मुच्छिओ ॥ १३४ ॥ ४८१ ॥
चवत्थी उ पलानाम, जं नरो दसमस्सिओ । समत्थो यलं दरिसेवं, जइ सो भवे निरुवहवो ॥ ३५ ॥ ४८२ ॥
पंचमी उ दसं पत्तो, आणुपुद्दीजो नरो । समत्थोऽत्थं विचित्तं, कुडुवं चाभिगच्छइ ॥ ३६ ॥ ४८३ ॥ छट्ठी उ

तत्र भोक्तुं भोगान् (क्षमः) यदि तस्य सन्ति गृहे भुवाः ॥ ३२ ॥ द्वितीयायाः क्रीडा नाम यां नरो दशमाश्रितः । क्रीडारमणभावेन
दुलहं गमयति तरभवम् ॥ ३३ ॥ तृतीयाया मन्दा नाम यां नरो दशमाश्रितः । मन्दस्य मोहभावेन स्त्रीभोगैर्मूर्च्छितो (भवति) ॥ ३४ ॥
चतुर्थी तु पला नाम यां नरो दशमाश्रितः । समर्थो यलं ददयितुं यदि स भवेन्निरुपद्रवः ॥ ३५ ॥ पञ्चमी तु दशां प्राप्त आनुपुज्यां यो
नरः । समर्थोऽयं विचित्रयितुं कुडुवं चाभिगच्छति ॥ ३६ ॥ षष्ठी तु दापनी नाम यां नरो दशमाश्रितः । विरज्यते च कामेभ्य इन्द्रियैः

तदर्थं च दसं पत्तो, एवं कामगुणे नरो । समत्थो मुत्तिउं भोगे, जइ से लसि घरे भुवा ॥ ३ ॥

इति जीर्णप्रश्नो ॥ ५६०-१० ति० वृत्तौ च । 'सुखदुःखादं बहु चयंति' इत्याद्यायोत्तरादे ।

आतमात्रस्य क्षन्तोर्था सा प्रथमा दशा । न एव सुखं दुःखं वा भव जानन्ति बालकाः ॥ १ ॥

द्वितीयां च दशां ग्रामो नानाश्रीदामिः क्रीडति । न च तस्य कामभोगेषु वीरोत्पद्यते रतिः ॥ २ ॥

तृतीयां च दशां शयः पञ्च कस्यपुणान् नरः । समर्थो भोक्तुं भोगान् यदि तस्य सन्ति गृहे भुवाः ॥ ३ ॥

१ क्षमन् पदान्तराणि सहेय () दोषान्तरे निवेदितामि, यत्र तु मध्यपर्यटितमावत् यत्र धृतं पाठान्तरे ।

हायणी नाम, जं नरो दसमस्सिओ । विरब्धं अ कामेसुं, इदिणसु पहायइ ॥ ३७ ॥ ४८४ ॥ सत्तमी य पंचा
उ, जं नरो दसमस्सिओ । निच्छुभइ चिक्कणं खेळं, खासइ य खणे खणे ॥ ३८ ॥ ४८५ ॥ संछुइअवलीचम्मो,
संपत्तो अट्टमिं दसं । नारीणं च अणिट्ठो य, जराए परिणामिओ ॥ ३९ ॥ ४८६ ॥ नवमी मुग्गुहीनाम, जं
नरो दसमस्सिओ । जराघरे विणस्संते, जीवो वसइ अकामओ ॥ ४० ॥ ४८७ ॥ हीणभिन्नसरो दीणि,
विवरीओ विचिचिओ । दुब्वलो दुक्खिओ सुयइ, संपत्तो दसमिं दसं ॥ ४१ ॥ ४८८ ॥ वसगस्स उवक्खेवो
वीसइवरिसो उ निण्हइं विजं । भोगा य तीसगस्स य चत्तालीसस्स बलमेव (चिन्नाणं) ॥ ४२ ॥ ४८९ ॥
पन्नासयस्स चक्खुं हायइ सट्ठिक्कयस्स बाहुवलं । भोगा य सत्तरिस्स य, असीययस्सा य विन्नाणं ॥ ४३ ॥
॥ ४९० ॥ नवइ नमइ सरिरं वाससए जीविजं चयइ । कित्तिओअथ सुहो भागो दुहभागो य कित्तिओ ?

प्रदीयते ॥ ३७ ॥ सप्तमी च प्रपञ्चा तु यां नरो दशमाश्रितः । निष्ठीव्यति चिक्कणं श्रेय्याणं कासते च क्षणे क्षणे ॥ ३८ ॥ तत्कुचित-
पत्नीचर्मा संग्रामोऽष्टमी दशम् । नारीयां वानिष्ठश्च जराया परिणामितः ॥ ३९ ॥ नवमी मुग्गुही नाम यां नरो दशमाश्रितः । जरा-
गृहे विनश्यति जीवो वस्तकामः ॥ ४० ॥ हीनभिन्नसरो दीनो विषरीतो विचिक्कः । दुर्वलो दुःखितः स्वपिति संग्रामो दशमी दशम्
॥ ४१ ॥ दशवर्षलोपनयनं विशन्निवर्पितु गृह्णाति विद्याम् । भोगाश्च त्रिदशकस्य चत्वारिंशत्कस्य बलमेव (विज्ञानं) ॥ ४२ ॥ पञ्चाश-
त्कस्य चतुर्दशिते पष्टिकस्य बाहुबलम् । भोगाश्च सप्ततिकस्य अनीतिकस्य चैव विज्ञानम् ॥ ४३ ॥ नवविकस्य नमति शरीरं वर्षयते जीवितं
यजति । कियान् अत्र सुरो भागो ? दुःखभागाश्च कियान् ? ॥ ४४ ॥ (सं १२) यो वर्षयतं जीवति सुखी भोगाश्च मुनकि । तस्यापि

॥४४॥ ४९१ ॥ (सू० १२) (सू० १३) जो वाससयं जीवह, सुही भोगे य भुंजई। तस्सावि सेविउं सेओ, धम्मो य जिणदेसिओ ॥ ४५ ॥ ४९२ ॥ किं पुण सपचवाए, जो नरो निचदुक्खिओ । सुदुयरं तेण कायवो, धम्मो य जिणदेसिओ ॥ ४६ ॥ ४९३ ॥ नंदमाणो चरे धम्मं, वरं मे लट्ठतरं भवे । अणंदमाणोवि चरे, मा मे पावतरं भवे ॥४७॥४९४॥ नवि जाई कुलं वाचि, विज्जा वावि सुसिक्खिया । तारे नरं व नारिं या, सघं पुण्णेहिं बहुई ॥४८॥४९५॥ पुण्णेहिं हायमाणेहिं, पुरिसगारोडवि हायई । पुण्णेहिं वहुमाणेहिं, पुरिसगारोडवि बहुई ॥ ४९ ॥ ४९६ ॥ पुण्णाइं खलु आउसो ! किचाइं करणिज्जाइं पीइकराइं यत्रकराइं घणकराइं (जसकराइं) कित्ति-कराइं, नो य खलु आउसो ! एवं चित्तेयधं-एसंति खलु बहवे समया आवलिया खणा आणापाणू थोवा लवा मुहुत्ता दिवसा अहोरत्ता पक्खा मासा रिऊ अयणा संवच्छरा जुगा वाससया वाससहस्सा वाससयस-

सेवितुं श्रेयान् धर्मञ्च जिनदेवितः ॥ ४५ ॥ किं पुनः सप्तसप्तये यो नरो निहदुःखितः । सुदुतरं तेन कर्त्तव्यो धर्मञ्च जिनदेवितः ॥ ४६ ॥ नर्दैस्त्रेदं धर्मं वरं मे लट्ठतरं भवेत् । अनन्दन्नि चरेत् मा मे पापतरं भवेत् ॥ ४७ ॥ नैव ज्ञातिः कुलं वाऽपि विद्या वाऽपि मुदिक्षिता । तास्यति नरं वा नारीं वा सर्वं पुण्यैर्वद्धते ॥ ४८ ॥ पुण्येषु हीयमानेषु पुरुषकारोऽपि हीयते । पुण्येषु यद्धमानेषु पुरुषकारोऽपि वद्धते ॥ ४९ ॥ पुण्यानि खलु आयुष्मन् ! कृत्यानि करणीयानि ग्रीतिकराणि वर्णकराणि धनकराणि (यशःकराणि) कीर्तिकराणि, न च खलु आयुष्मन् ! एवं चिन्तयितव्यं-एष्यन्ति बहवः समया आवलिकाः खणा अनवशणाः स्तोका लवा मुहुत्ता दिवसा अहो-रत्नाः पक्षा मासा ऋतवोऽयनानि संवत्सरा युगानि वर्षावनि वर्षसहस्राणि वर्षशतसहस्राणि वर्षकोट्यो वर्षकोटकोट्यः, यत्र वयं

हरसा वासकोहीओ वासकोडाकोहीओ जात्य णं अम्हे बहूइं सीलाइं वयाइं गुणाइं वेरमणाइं पचवसाणाइं पोसहोववासाइं पडिवजिरसामो पट्टविस्सामो करिसामो, ता किमत्थं आउसो! नो एवं चित्तेयं भवइ? अंतरायबहुले खलु अयं जीविए, इमे य बहवे चाइयपित्तजिस्सिभियसन्निवाइया विविहा रोगायंका पुसंति जीविअं (सू० १३) (सू० १४) आसी य खलु आउसो! पुर्वि मणुया ववगयरोगायंका बहुवाससयसहरस- जीविणो, तंजहा-जुयलधम्मिआ अरिहंता वा चक्खवदी वा यलदेवा वा वासुदेवा वा चारणा विज्झाहरा, ते णं मणुया अणतिवरसोमचारुत्वा भोगुत्तमा भोगलक्खणधरा सुजायसंवंगसुंदरगा रसुप्पलपउमकरचरण- क्रोमलंगुलितला नगनगरभगरसागरचक्कंकरंकरंकरंक्रियतला सुपइद्विद्विपकुम्मचारुचलणा अणुपुविमुला- यपीवरंगुलिआ उन्नयतणुतंयनिद्धनहा संठिअसुसिलिट्ठुदगुप्फा एणीकुसुविदावत्तवट्ठणुपुविजंघा समुग्गनि-

वहूनि शीलानि त्रतानि गुजात् विरणानि प्रलाब्धानि पौषोपवासान् ग्रक्षिपत्स्यामहे प्रक्षापयिष्यामः क्रूरिष्यामः, तत्किमन्न आयुष्मन्! नैवं चिन्तयितव्यं भवति!, अन्तरायबहुलं क्षत्विदं जीवितम्, इमे य बहवो वातिकैश्चिकित्सैश्चिकित्सान्निपतिका विविधा रोगा- तद्वाः सृष्टान्ति जीवितम् ॥ (सू० १३) आसीरथ खलु आयुष्मन्! पूर्वं मनुजा न्यपगतरोगतद्वा बहुवर्षद्वतसहस्रजीविनसलया- शुगलधार्मिगः अर्हेन्दो वा चक्रवर्त्तिनो वा बलदेवा वा वासुदेवा वा चारणा विद्याधराः, ते मनुजा अन्तिवरसोमचारुत्वा भोगोत्तमा भोगलक्षणधराः सुजातसर्वाङ्गसुंदराश्च, रत्नोत्पलपद्मकरचरणकोमलाङ्गुलीतलाः, नगनगरभगरसागरचक्राङ्कुराङ्गुलक्षणाङ्किततलाः, सुप्र- तिष्ठितकूर्मचारचरणाः, आनुपूर्वा सुजातपीवपाङ्गुलिकाः, उन्नतवदुताग्रशिखनस्ताः, संक्षिप्तमुष्टिप्रभूदुल्लभाः, एणीकुसुदृढवत्तुत्तानुपूर्वा-

म्मुग्गगृहजाणू गयससणसुजायसन्निभोरू वरवारणमत्ततुल्लविक्रमविलासियगई सुजायवरतुरयगुल्लदेसा
 आइनहपव निरुवेलेवा पमुइअवरतुरंगसीहअइरेगवदियकडी साहअसोणंदमुसलदप्पणनिगारियवरकणग-
 च्छरुसरिसवरवहरवलिअमंज्जा गंगावत्तपयाहिणावत्तरंगमंगुररविकिरणतरुणयोहियउक्कोसायंतपडमगभी-
 रविअडनाभा उल्लुयसमसहियसुजायजखतणुक्सिणनिद्रयाइज्जलडहसुकुमालमउयरमणिज्जरोमराई झसयि-
 हगसुजायपीणकुच्छी झसोयरा पम्हयिअडनाभा संगयपासा सद्ययपासा सुंदरपासा सुजायपासा मिअमाइ-
 यपीणरइयपासा अकरंदुयकणगरुगनिम्मलसुजायनिरुवहयेदहधारी पसत्थवत्तीसलक्खणधरा कणगसि-
 लायल्ललपत्तयसमतलउयचिअवित्थिन्नपिहुलवच्चा सिरिवच्छंकियवच्चा पुरवरफलिहवद्वियमुया सुयगी-
 सरविउलभोगआयाणफलिहउच्छूडदीहवाहू जुगसन्निभपीणरइअपीवरपउट्टसंठियउवचियघणधिरसुयद्धसुय-

जङ्घा; समुद्रकनिमगूजानुका; गजअसमसुजातसन्निभोरव; मत्तवरवारणतुल्यविक्रमविलासितगतय; सुजातवरतुरगुल्लदेसा;
 आक्कीणंदियधन्निरुपलेपा; प्रमुदितवरतुरगसिंहासिरेकवर्चितकटय; संहृतसौतनदुशालदंपणियातिवरकनकत्तरुसदृग्वयभवलितमध्या;
 मद्भवत्तप्रदक्षिणावर्चतद्भङ्गुररविकिरणवरुणवोधितविकोशीकृतपद्मगमीरविकटनाभा; ऋलुकसमसहितसुजातजालतुकुण्णस्निग्घादेयल-
 टभसुकुमालमदुरमणीयरोमराजिका; झपविहगसुजातपीनकुक्षय; झपोदयः पद्मविकटनाभयः सद्भवपार्थोः सन्नतपार्थोः सुन्दरपार्थोः
 सुजातपार्थोः मितमारिकपीनरतिदपार्थोः अपट्टकरण्डककनकरुचकविर्मलसुजातनिरुपहत्तदेहधारिणः प्रशस्तद्वात्रिशङ्खक्षणधराः कनक-
 मिलातलोच्चलप्रशस्तसमवलोपचितविस्त्रीर्णपुलवक्षसः श्रवत्साङ्घितवक्षसः पुरवरपरियवर्चितमुजाः मुजगेथरविपुलभोग(शरीर)-

दसुसिलिष्टपवसंधी रत्ततलोचिचयमयमंसलसुजायलकखणपसत्यअच्छिहजालपाणी पीवरवदियसुजायको-
मलयंगुलिआ तंवतालिणसुद्धरनिद्वनवस्त्रा चंदपाणिलेहा सूरपाणिलेहा संखपाणिलेहा चक्कपाणिलेहा सो-
त्थिअपाणिलेहा ससिरविसंखचक्कसोत्थियविभत्तसुविरदयपाणिलेहा वरमदिसवराहसीहसहलउसमनागवर-
विउलउन्नयमउदकसंधा चउंगुलसुपमाणकंबुवरसरिसगीवा अवट्टिअसुविभत्तचित्तमसू मंसलसंठियपसत्तय-
सहूलवियलहणुआ ओअचियसिलप्पवालियिक्कलसंन्निमायक्कहा पंडुरससिसगलविमलनिम्मलसंखगोखीरकुं-
ददगरयसुणालियाधवलदंतसेढी अखंडवंता अफुडिपदंता सुनिद्धदंता सुजायदंता एगदंतसेढी
धिव अणेगदंता हुययहनिदंतधोयतत्तवणिज्जरत्ततलतालुजीहा सारसनवणियमहुगंभीरकुंचनिगयोसंदुदु-
दिसरा गरुलायउज्जुतुंगनासा अयदारिअपुंदरीयवयणा कोकासियधवलपुंडरियपत्तलच्छा आनामिअचाव-

आदानपरिपोद्धितदीपयाहव; युगत्तन्निमीनरत्तिदीपरप्रकोष्ठसंस्थितोपचितपदस्त्रिसुधसुद्धसुग्गिष्टपवसंखदः रत्ततलोपचितमृदुक-
मंसलसुजातलक्षणाच्छिद्रजातपाणयः, पीवरवर्चित्तसुजातकोमलवराकुलिहा; ताम्रतलिकुशुविरचिराक्किगधनाः चन्द्रपाणिरेखाः
सूर्यपाणिरेखाः शृङ्गपाणिलेहाश्चक्रपाणिरेखाः त्वत्किक्काणिरेखाः शशिरेविदाहचक्रल्लिकविक्कसुविरचितपाणिरेखाः, वरमदिएवराह-
सिंहशार्दूलपभनागवरविपुलोज्जतमृदुरक्त्याः, चतुरकुलसुभमाणकन्नुक्कसट्ठीवाः जवसितसुविमक्कचित्तमश्रुका मंसलसंस्थितप्रदालाशार्द-
लविपुलदुक्काः, परिकर्मितशिलाप्रवालविक्कफलसन्निभावरोगाः पाण्डुराशिशक्कलविमलशृङ्गोशीरुन्दककोमृणालिकाधवलदन्तश्रेणिकाः
अलण्डदंता अस्तुद्विदंता अविरल्यङ्गा सुस्तिगदन्ताः मुजातदन्ताः एकदन्तश्रेणीवोनकदन्ताः हुतवृद्धनिष्कर्मधोततवपनीयरकल्लवा-

रुद्लकिण्वचिहुराद्रमुसंठियसंगयआययसुजायसुमया अह्मीणपमाणजुससवणा सुसवणा पीणमंसलक-
 योलदेसभागा अहुरुगयसमगसुनिद्रचंदसंठिनिडाला वदुवदपडिपुत्रसोभवयणा छत्तागारुसमंगदेसा
 पणनिचियसुयदलकलपुत्रयकूडाभारनिरुवमापिडियगसिसरा हुयवहनिद्रंतयोपुतरातवणिज्जकेसंतकेसन्मी
 सामलीयोंवपणनिचिअच्छोडिअमिडविसयसुहुमलकलपसत्यसुगंधिसुंदरसुयमोयगभिगनीलकज्जलपड-
 ममरगणनिद्रनिउरंयनिचियकुंचिअपयाहिणावत्तमुद्रसिरया लकलपवजणगुणोवेयया माणुग्माणपमाणपडि-
 पुत्रसुजायसपंगसुदंरंगा ससिसोमागारा कंता पिपदंसणा सन्भावसिगारचारुखा पासाईया दरिसणिज्जा
 अभिरूया पडिरूया, ते गं मणुया ओहरस्सरा मेहरस्सरा हंसस्सरा कौवस्सरा नंदिस्सरा नंदियोसा सीह-

दुतिह्मा, सारसमवन्तानितमपुरग्मरीरग्मैश्चमिषोपदुनुमितया गरहायतजुहुत्तनासिका; विकशितयुण्ढरीकवदनाः विकशितयवलयुण्ढ-
 रीषयप्राक्ष। आनामितपापचिरिउष्णचिहुराजीगुच्छितसद्गायतसुजातभुवः; आलीनप्रमाणयुच्छ्रवणाः सुश्रवणाः पीनमंसलरूपोल-
 देसभागा; अचिरोत्तसमप्रसुक्षिपचन्द्रादंस्तिहालढाढा; उदुपतिप्रतिपूर्णसौन्यवदनाः छत्राकारोत्तमाद्रदेशाः पननिपिपसुयदलक्षणो-
 प्रतदूढाका। निमनिरुपमशिडिउकाप्रशिरस्तः; हुयवहनिष्मातयोत्तततपनीयकेशान्तकेशमयः; शात्तमलीयेंडुनिचितच्छोदितमद्युविराद-
 सुद्मालक्षणप्रदास्तमुगन्धिधुन्यरुजमोचकधृनीलकज्जलप्रदृष्टभ्रमरणक्षिपयनिकुरन्निचितकुञ्चितप्रक्षिणावत्तमूदंशिरोजा; लक्षणव्य-
 उतगुणोपपेता मानोन्मात्रगणप्रक्षिपणसुजातसर्वाङ्गसुन्दरप्राज्ञाः शशिसौम्याकाराः कान्ताः प्रियवदनाः सद्गायदृष्टारुपरुखाः प्रासादीया
 रदानीया अभिरूपाः प्रतिरूपाः, ते मनुजा ओपलरा मेघलरा हंसकराः क्रौञ्चलरा नन्दीलरा नन्दीपोषाः सिंहलराः सिंहपोषा मनु-

स्तरा सीहयोसा मंजुस्तरा मंजुघोसा सुस्तरा सुसरथोसा अणुलोमधाउवेगा कंकगहणी कयोयपरिणामा
सउणीफोसपिट्टरोनपरिणया पञ्चमुपलसुगंधिसरिसनीसासा सुरभिवपणा छवी निरायंका उत्तामपसत्था-
इसेसनिरुमतणू जल्लमलकलंसेपरयदोसवज्जियसरीरा निरुवलेया छायाउल्लोवियंगमंगा वज्जरिसहना-
रायसंघयणा समचउरंसंठाणसंठिया छयणुसहस्साइं उहुं उद्यत्तेणं पणत्ता, ते णं मणुया दो छप्पन्नपिट्ट-
करंडगसया पणत्ता, समणाउसो, ते णं मणुया पगइभइया पगइविणीया पगइउवसंता पगइपयणुकोह-
माणमायालोभा मिउमदवसंपन्ना अल्लीणा भइया विणीया अप्पिच्छा असन्निहिंसंचया अचंढा असिमसि-
निसियाणिज्जिविज्जिया विडिमंतरनिवासिणो इच्छियकामकामिणो गेहगारस्सकयनिलया पुढविपुप्फ-
लान्नारा ते णं मणुयगणा पणत्ता ॥ (सू० १४) (सू० १५) आसी य समणाउसो ! पुर्वि मणुयाणं छविहे

स्तरा मणुयोपाः सुसराः सुस्तरापोषाः अणुलोमधाउवेगाः कंकगहण्यः कयोयपरिणामाः शकुनीपोसपुष्टान्तरोरपरिणताः पधोत्तल्लमुगन्ध-
दग्निःश्वासाः सुरभिपदताः छविमन्तः निरायंका उत्तामपसत्तातिशेयनिरुपमतनवाः जल्लमलकल्लुस्वेदरोपयोजितनिरुपलेपशरीराः, छायाद-
दोतिवाङ्गोपादाः, वयसंपन्नारायसंहननाः समचउरसंठाणसंस्थिताः पडधनुःसहस्राण्णद्वोषत्वेन भण्णान्, ते मनुजान् पदपञ्चाशदधिकदि-
शुवपुष्टकरण्डकाः प्रमत्ताः, श्रमणायुमन् ! ते मनुजान् प्रकृतिभद्रकाः प्रकृत्युपशान्ताः प्रकृतिप्रतनुकोषमानमायालोभाः मृदु-
मार्दवसंपन्ना आलीना भद्रका विनीता धन्येच्छा असंनिधिसंपया अपण्णाः अस्मिन्पण्णियणिग्यविचरिता विडियान्तरनिवासिनः इप्सित-
फामकाभाः गृहाकारपुष्पवनिज्याः पृथिवीपुष्पपल्लाहारा ते मनुजगणाः प्रमत्ताः (सू० १४) आसीदंश्च श्रमणायुमन् ! पूर्व मनुजानां पद्विपानि

संघयणे, तंजहा—चञ्जरिसहनारायसंघयणे १ रिसहनारायसंघयणे २ नारायसंघयणे ३ अद्धनारायसंघयणे ४ कीलियासंघयणे ५ छेयट्टसंघयणे ६, संपइ खलु आउसो ! मणुयाणं छेवट्टसंघयणे वट्ठइ । आसी य आउसो ! पुर्विमणुयाणं छविहे संठाणे, तंजहा-समचउरसे १ नगोहपरिमंडले २ सादि ३ खुजे ४ वामणे ५ हुंटे ६, संपइ खलु आउसो ! मणुयाणं हुंटे संठाणे वट्ठइ ॥ (सू० १५) (सू० १६) संघयणं संठाणं उच्चसं आउयं च मणुयाणं । अनुसमयं परिहायइ ओत्तप्पिणिकालदोसेणं ॥ ५० ॥ ४९७ ॥ कोहमयमायलोभा; उत्सन्नं बहुए य मणुयाणं । कूडतुला कूडमाणा तेणऽणुमाणेण सवंधि ॥ ५१ ॥ ४९८ ॥ विसमा अज्ज तुलाओ विसमाणि य जणवएस्तु माणाणि । विसमा रायकुलाइं, तेण उ विसमाइं वासाइं ॥ ५२ ॥ ४९९ ॥ विसमेसु य वासेसु हुंति असारइं ओसहिपलाइं । ओसहिदुव्यहेण य, आउं परिहायइं नराणं ॥ ५३ ॥ ५०० ॥ एवं परिहाय-

संहनानि, तथा—वन्नपमनारायसंहननं क्रपमनारायसं० नारायसं० अद्धनारायसं० कीलिकासं० सेयार्त्तसंहननं; संप्रति खलु आयु-
प्पम् ! मनुजानां सेवार्त्तं संहननं यत्तते । आसीरत्रायुप्पम् ! पूर्वं मनुजानां पद्धिविधानि संस्थानानि, तथा—समचउरत्तं न्यमोधपरिमण्डले
सादि कुत्तं वामनं दुण्डं, सग्नति खलु आयुप्पम् ! मनुजानां दुण्डं संस्थानं यत्तते । (सू० १५) संहननं संस्थानमुच्चयमायुश्च मनु-
जानाम् । अनुसमयं परिहीयतेऽवसापिणीकालदोषेण ॥ ५० ॥ श्रोपमदमायालोभा उत्सन्नं यद्धते च मनुष्याणाम् । कूटतुलाः कूटमानास्ते-
नानुमानेन सर्वमिति ॥ ५१ ॥ विपमा अद्य तुला विपमाणि च जनपदेषु मानानि । विपमाणि राजकुलानि तेन तु विपमाणि वर्षाणि
॥ ५२ ॥ त्रिमेसु च वर्षेभ्यः भवत्यसाराण्यौषधिवलानि । औषधौषधेभ्यः च आयुः परिहीयते नराणाम् ॥ ५३ ॥ एवं परिहीयमाने

माणे लोए चंदुव कालपक्खंमि । जे घम्मिया मणूसा सुलीयिं जीवियं तेसं ॥ ५४ ॥ ५०१ ॥ आवसो । से
जहा नामए केइ पुरिसे ण्हाए कयवलकम्मो कयकोउयमंगलपायच्छित्तं सिरसिण्हाए कंठमालकडे आवि-
द्धमणिमुवण्णे अहसुमहग्गवत्थपरिहिए चंदणोक्खिण्णगायसरीरे सरससुराहिंगघगोसीसचंदणाणुलित्तगते
सुइमालावन्नगविलेवणे कथियहारद्वहारतिसरयालंवलंघमाणे कडिसुत्तयमुकयसोहे पिणिद्धगेविल्ले अंगु-
लिज्जगल्लियंगायललियकयाभरणे नाणामणिक्कणगरणकडगतुंडिययंभियमुए अहिअरूवे सस्सिरीए कुंड-
ल्लोविपाणणे मउडदित्तिसरए इरुच्छयमुकयरइयवच्छे पालवलंघमाणसुकयपडउत्तरिल्ले सुधियारिणुलं-
गुलिए नाणामणिक्कणगरयणिमलमहरिहनिउणोयियमिसिमिसित्तविरइयसुसिल्लिविसिल्लद्वआविद्धवीर-
वलए, किं बहुणा? कप्परुक्खए चेव अलंकिययिभूसिए सुइपपए भवित्ता अम्मापियरो अभिचाइज्जा,

छोके चयवत्कृष्णपक्षे ये धार्मिका मनुव्यास्तेषां जीवितं सुजीविवत् ॥ ५४ ॥ आयुधम्! तवया नाय कश्चित् पुरुषः स्नातः कृतमालि-
कर्मा कृतकौतुकमग्नप्रायश्चित्तः निरसिन्नातः कण्ठेकृतमालः आविद्धमणिमुवर्णः परिहिताहवसुगादायंवल्लः चन्दनचर्चितगात्रशरीरः
सरससुराभिगन्धोशीर्षपद्मनामुलिमग्नः शुचिमांसायर्णकविलेपनः कल्पितहार्षदंष्ट्रावसिरसिफिरलम्बमानप्राञ्जल्यः कटिसूत्रकमुकृतशोभः
पित्तद्वयैवकोऽङ्गुलीयकल्लियाङ्गदल्लितवक्त्राभरणः नानामणिवन्कट्यकटकुटिकसांभितमुजः, अधिकरूपः सशोकः, युगल्लोद्गोतिवा-
नतः सुमुट्ठदीप्तशिरस्कः हाराक्खतसुकुत्तरतिवब्बाः शल्लम्बमानप्राञ्जल्यमुकृतपटोत्तरीयः युग्निकाणिद्वालाल्लिकः आविद्धगानामणिक्कण-
रत्नमल्लमहार्घमणिपुणपरिकर्मातिदीप्यमानविरचितसुशिष्टविशिष्टलवरीरवल्लः, किं बहुना? कल्पपृष्ठ इवाल्लद्वयभूषितः शुचिप्रवृत्तो भूत्वा

तए नं तं पुरिसं अम्माप्पियरी एवं वड्ढा-जीव पुत्ता ! चाससयंति, तं पि आइं तस्स नो बहुयं भवइ,
कन्हा?, वाससयं जीवंतो वीसं जुगाइं जीवइ, वीसं जुगाइं जीवंतो दो अयणसयाइं जीवइ, दो अयणसयाइं
जीवंतो छ उज्जसयाइं जीवइ, छ उज्जसयाइं जीवंतो बारस माससयाइं जीवइ, बारस माससयाइं जीवंतो
चउवीसं पक्खसयाइं जीवइ, चउवीसं पक्खसयाइं जीवंतो छत्तीसं राइंदिअसहस्साइं जीवइ, छत्तीसं राइं-
दिअसहस्साइं जीवंतो दस असीयाइं मुहुत्तसयसहस्साइं जीवइ, दसअसीआइं मुहुत्तसयसहस्साइं जीवंतो
चत्तारि जसासकोडिसए सत्त ए कोडीओ अडयालीसं च सयसहस्साइं चत्तालीसं च जसाससहस्साइं
जीवइ, चत्तारि य जसासकोडिसए जाय चत्तालीसं च जसाससहस्साइं जीवंतो अद्धतेवीसं तंदुलवाहे
मुंजइ, कहमाउसो ! अद्धतेवीसं तंदुलवाहे मुंजइ?, गोयमा ! दुब्बलाए खंडियाणं थलियाए छडियाणं खइ-

मातापितरावमिषादयेत्, ततस्त्वं पुरुषं मातापितरावेवं वदेतां-जीव पुत्र ! वर्षशतमिति, तदपि च तस्य नो यद् बहु भवति, कस्मात् ? वर्षशतं जीवन् विंशतिं युगानि जीवति, विंशतिं युगानि जीवन् द्वे अयनशते जीवति, द्वे अयनशते जीवन् पद् ऋतुशतानि जीवति, पद् ऋतुशतानि जीवन् द्वादश मासशतानि जीवति, द्वादश मासशतानि जीवन् चतुर्विंशतिपक्षशतानि जीवति, चतुर्विंशतं रात्रिद्विसहस्राणि जीवति, पद्विंशद् रात्रिद्विसहस्राणि जीवन् अशीतिसहस्राधिकदशमुहूर्तशतशहस्राणि जीवति, अशीतिसहस्राधिकदशमुहूर्तशतशहस्राणि जीवन् चतुःशतसप्तकोट्यष्टचत्वारिंशद्विंशत्यधिकदशमुहूर्तशतशहस्राणि जीवन् चतुःशतसप्तकोट्यष्टचत्वारिंशद्विंशत्यधिकदशमुहूर्तशतशहस्राणि जीवन् अर्द्धत्रयोविंशतिं तन्दुलमाहान् गुणकि, कथमायुमन् ! अर्द्धत्रयोविंशतिं तन्दुलमाहान् मुनकि ? गौतम ! दुर्धलया सण्डितानां दलवत्या जीवन् अर्द्धत्रयोविंशतिं तन्दुलमाहान् मुनकि, कथमायुमन् ! अर्द्धत्रयोविंशतिं तन्दुलमाहान् मुनकि ? गौतम ! दुर्धलया सण्डितानां दलवत्या

रमुसलपचाह्याणं ववगयतुसकणियाणं असंहाणं अफुडियाणं फलगसरियाणं इक्षिकीयाणं अदत्तेरसप-
लियाणं पत्थएणं, सेऽविद्यं पं पत्थए मागहए, कल्लं पत्थे ? सायं पत्थो ? चउसट्टिसाहस्सीओ मागहओ
पत्थो, यिसाहस्सिएणं कवल्लेणं वंत्तीसं कवल्ला पुरिसस्स आहारो, अट्ठावीसं इत्थियाए, चउवीसं पंडगरस्स,
एवामेव आउत्तो ! एयाए गणणाए दो असइओ पसइ दो पसइओ य सेइया होइ चत्तारि सेइया कुलओ
चत्तारि कुलया पत्थो चत्तारि पत्था आढगं सट्टिए आढगाणं जहन्नए कुंभे असीई आढगाणं मज्झिमे कुंभे
आढगसपं उक्खोसए कुंभे अट्टेव य आढगसयाणि वाहे, एणं चाहप्पमाणेणं अदत्तेवीसं तंदुलवाहे भुंजह,
ते य गणियनिदिट्ठा-चत्तारि य कोडिसया सट्टि चेव य हवन्ति कोडीओ । असीइं च तंदुलसयसहस्साणि
हवंतिस्सिमकलायं ४६०८००००० ॥ ५५ ॥ तं एवं अदत्तेवीसं तंदुलवाहे भुंजतो अदच्छट्ठे सुगकुंभे

छट्टितानां खदिरमुशुभ्रप्रसाहवानां व्यपगतुपकषिफनामखण्डानामसुट्टितानां फलकसस्तिनानामेकैचीजानां सार्द्धद्वापञ्चपलानां (तन्दुलानां)
प्रसक्तः, सोऽपि च प्रसक्तो मागधः, प्रातः प्रसक्तः सायं प्रसक्तः, चतुःषष्टिसहस्रतन्दुले मागधकः प्रसक्तः, द्विसाहस्रिकेण कवल्लेण द्वानि-
शम् कवल्लाः पुरुषस्याहारः, अष्टाविंशतिः क्षियाः, चतुर्विंशतिः पण्डकस्य, एवमेवानुमन् ! इत्थया गणनया द्वे अमृती प्रमृतिः, द्वे प्रमृती
सेविका भवति, चतस्रः सेक्षिकाः कुलवाः, चत्वारः कुलवाः प्रस्थाः, चत्वारः प्रस्थाः शाडकः, पष्ट्याऽऽडकानां जघन्यः कुम्भः, अशीत्याऽऽ-
डकानां मध्यमः कुम्भः, आढकभक्तमुत्तुष्टः कुम्भः, अष्टैवाऽऽडकभक्तानि वाहः, एतेन वाहप्रमाणेनाद्भर्योर्विक्रति तन्दुलवाहान् मुक्के, ते च
गणितनिर्दिष्टाः—चत्वारि च कोटिशतानि पष्टिश्चैव भवन्ति कोट्यः । अशीतिश्च तन्दुलानां शतसहस्राणि भवन्तीत्याख्यातम् ॥५५॥ तदे-

मुंजइ अद्धछट्टे सुगकुंभे मुंजंतो चउयीसं नेहाढगसयाइं मुंजइ चउयीसं नेहाढगसयाइं मुंजंतो छसीसं
 लवणपलसइस्साइं मुंजइ छसीसं लवणपलसइस्साइं मुंजंतो छप्पडसाढगसयाइं नियंसेइ दोभासिएणं
 परिअट्टणं मासिएण वा परियट्ठेणं धारस पडसाढगसयाइं नियंसेइ । एवामेव आउसो । वाससयाउयस्स
 सधं गणिअं तुलिअं मविणं नेहलवणभोयणच्चायणंपि, एयं गणियप्पमाणं बुचिहं भणिणं महरिसीहिं,
 जस्सअत्थि तस्स गणिल्लइ, जस्स नत्थि तस्स किं गणिल्लइ? । ववहारगणिअ दिट्ठं सुहुमं निच्चयगं मुणेधवं ।
 जइ एयं नचि एयं विसमा गणणा मुणेयवा ॥ ५६ ॥ ५०३ ॥ कालो परमनिरुद्धो अविभज्जो तं तु जाण समयं
 तु । समया य असंखिज्जा ह्वंति उस्सासनिस्सासे ॥ ५७ ॥ ५०४ ॥ इट्ठस्स अणवगल्लस्स, निरुपकिट्ठस्स
 जंतुणो । एगे जसासनीसासे, एस पाणुत्ति वुचइ ॥ ५८ ॥ ५०५ ॥ सत्त पाणूणि से थोवे, सत्त थोवाणि से

यमद्वयविविधतिं तन्मुल्याहान् भुञ्जन् अर्द्धपद्मान् मुद्रकुम्भान् भुनक्ति, अर्द्धपद्मान् मुद्रकुम्भान् मुञ्जन् चतुर्विंशतिं श्लेहाढकशतानि भुनक्ति,
 पदुर्विंशतिं श्लेहाढकशतानि मुञ्जन् अर्द्धपद्मान् मुद्रकुम्भान् भुनक्ति, अर्द्धपद्मान् मुद्रकुम्भान् मुञ्जन् चतुर्विंशतिं श्लेहाढकशतानि भुनक्ति,
 यथाति द्विमासिन्नेन परिकर्त्तेन वा परिकर्त्तेन द्वादश पटशाढकशतानि परिकर्त्तयति, एवमेवायुमन् ! वर्षशतयुज्जस्य सर्वं गणितं
 तुलितं नापितं, श्लेहलवणभोजनच्छादनान्यपि, पदद्वणितप्रमाणं द्विविधं भणितं मदर्पिभिः । यस्यास्ति यस्य गण्यते, यस्य नास्ति यस्य किं
 गण्यते? । व्यवहारगणितं दृष्टं सूक्ष्मं मिश्रणगतं ज्ञातव्यम् । यद्येतद् नैवेत्तद् विषमा गणना ज्ञातव्या ॥ ५६ ॥ फालः परमनिरुद्धोऽपि-
 नाथो जनीद्वि वं समयम् । सप्रयाश्वासहोया भवत इच्छासमिःभासो ॥ ५७ ॥ इट्ठस्सानवकल्पस्य निरुपकिट्ठस्य जन्तोः । एक उच्छा-

लवे । लवानं सत्तहत्तरीए, एस मुहुत्तै वियाहिं ॥ ५९ ॥ एगमेगस्स णं भंते ! मुहुत्तस्स केवहया
ऊसासा वियाहिंया ? गोपमा !-तिन्नि सहस्सा सत्त य सयाहं तेवत्तारिं च ऊसासा । एस मुहुत्तो भणिओ
सवेहिं अणंतनणीहिं ॥ ६० ॥ दो नालिया मुहुत्तो सट्ठिं पुण नालिया अहोरोत्तो । पन्नरस अहोरोत्ता
पयसो पयसा दुवे मासो ॥ ६१ ॥ ५०८ ॥ दाडिमपुष्पाभारा लेहमई नालिया उ कापधा । तीसे तलम्भि
छिंदं छिहपमाणं पुणो वोचं ॥ ६२ ॥ ५०९ ॥ छन्नउई पुच्छवाला तिवासजायाए गोतिहाणीए । अस्संब-
लिया उल्लुय नायवं नालियाछिंदं ॥ ६३ ॥ ५१० ॥ अहवा उ पुच्छवाला दुवासजायाए गयकरेणूए । दो
वाला उ अभग्गा नायवं नालियाछिंदं ॥ ६४ ॥ ५११ ॥ अहवा सुवणमासा चत्तारि सुवट्ठिया घणा सई ।
चउरंगुलपमाणं नायवं नालियाछिंदं ॥ ६५ ॥ ५१२ ॥ उदग्गस्स नालियाए भवंति दो आदयाउ परिमाणं ।

सनिःश्वास एए प्राण इलुप्यते ॥ ५८ ॥ ते सा प्राणाः स्त्रोके, ते सा लोका लवे । लवानं समस्तानिरेप मुहुत्तो व्याख्यातः ॥ ५९ ॥
एकैकस्य भदन्त ! मुहुत्तस्य क्रियन्त उच्छ्वासा व्याख्याताः ? गौतम ! श्रीणि सहस्राणि सप्त च शतानि त्रिसप्ततिश्चोच्छ्वासाः । एष मुहुत्तो
भणितः सर्वरत्नानामभिः ॥ ६० ॥ द्वे नालिके मुहुत्तः पट्टिः पुनर्नालिका अहोरात्रः, पञ्चदशाहोरात्राः पक्षः, पक्षौ द्वौ मासः ॥ ६१ ॥
दाडिमपुष्पाभारा लेहमयं नालिभ्यः तु कर्तव्या । तस्मात्तठे छिद्रं छिद्रप्रमाणं पुनर्वस्ये ॥ ६२ ॥ पण्णवतिः पुच्छवालास्त्रिपञ्चाशताया
गोवत्तिकायाः । अस्वत्थिना ऋजुका ज्ञातव्यं नालिकाछिद्रम् ॥ ६३ ॥ यथा तु पुच्छवालौ द्विपञ्चाशताया गजकलमिकायाः । द्वौ
वातौ अभौ ज्ञातव्यं नालिकाछिद्रम् ॥ ६४ ॥ यथा सुपर्णपाश्र्वाः सुवर्चिना घना सखी । चतुरद्व्यभ्यासा ज्ञातव्यं नालिका-

उद्वगं च भ्राणियधं जारिसयं तं पुणो बुब्धं ॥ ६६ ॥ ५१३ ॥ उद्वगं खलु नायधं कायधं दूषपटपरिपूयं । मेहो-
 द्वगं पस्यं सारद्वयं वा गिरिर्नईय ॥ ६७ ॥ ५१४ ॥ यास मासा संवच्छरो उ पक्खा य ते उ वडवीसं ।
 तिग्नेय य सद्विसया ह्वंति राइंदिआणं च ॥ ६८ ॥ ५१५ ॥ एणं च सयसहस्सं तेरस चेव य भवे सहस्साइं ।
 एणं च सयं नउयं ह्वंति राइंदिज्जासा ॥ ६९ ॥ ५१६ ॥ तित्तीस सयसहस्सा पंचाणउई भवे सहस्साइं ।
 सत्त प सया अणूणा ह्वंति मासेण ज्जासा ॥ ७० ॥ ५१७ ॥ चत्तारि य कोडीओ सत्तेव य हुंति सयसह-
 स्साइं । अडपालीससहस्सा चत्तारि सया य वरिसेणं ॥ ७१ ॥ ५१८ ॥ चत्तारि य कोडिसया सत्त य कोडीओ
 हुंति अवराओ । अडपाल सयसहस्सा चत्तालीसं सहस्सा य ॥ ७२ ॥ ५१९ ॥ वाससयाउस्सेए उस्सासा

छिद्रम् ॥ ६५ ॥ उद्वगं नातिक्रियां भवतो द्वे आढके परिमाणम् । उद्वं च भणितव्यं यादृशं तलुनयस्मे ॥ ६६ ॥ उद्वं तलु ज्ञातव्यं
 कर्तव्यं दूषपटपरिपूयम् । मेयोद्वं प्रसन्नं शारदिकं वा गिरिनद्याः ॥ ६७ ॥ द्वादश मासाः संवत्सरस्य पश्चात्तु ते पटुविशतिः ।
 त्रीण्येव च शतानि पक्षाधिकानि भवन्ति रात्रिदियानाम् ॥ ६८ ॥ एकं च शतसहस्रं श्रयोदशैव भवेयुः सहस्राणि । एकं च शतं नवत्य-
 पिक्तं भवन्ति रात्रिदियोच्छ्वासाः ॥ ६९ ॥ श्रवस्त्रिदशच्छतसहस्राणि पञ्चनयतिः सहस्राणि भवेयुः । सप्त च शताम्यनूतानि भवन्ति मासेनो-
 च्छ्वासाः ॥ ७० ॥ पवसा फोद्यः सप्तैव भवन्ति शतसहस्राणि । अष्टचत्वारिंशत्सहस्राणि पत्वारि च शतानि वर्षेण ॥ ७१ ॥ पत्वारि कोटि-
 शतानि सप्त च कोट्यो भवन्त्यपराः । अष्टचत्वारिंशच्छतसहस्राणि पत्वारिंशत्सहस्राणि ॥ ७२ ॥ वर्षशतायुःकस्यैते उच्छ्वासा एता-

लवे । लवाणं सत्तहत्तरीए, एस मुहुत्ते विपाहिए ॥ ५९ ॥ एगमेगस्स णं भंते ! मुहुत्तस्स केवइया
जसासा विपाहिया ? गोयमा । नितिनि सहस्सा सत्त य सयाहं तेवत्तारिं च जसासा । एस मुहुत्तो भणिओ
सवेहिं अणंतनानीहिं ॥ ६० ॥ ५०७ ॥ दो नालिया मुहुत्तो सट्ठि पुण नालिया अहोरत्तो । पत्तरस अहोरत्ता
पक्खो पक्खा दुचे मासो ॥ ६१ ॥ ५०८ ॥ दाडिमपुष्पागारा लोहमई नालिया ड कायद्या । तीसे तलम्मि
छिहं छिहपमाणं पुणो चोच्छं ॥ ६२ ॥ ५०९ ॥ छन्नउई पुच्छवाला तिवासजायाए गोतिहाणीए । असंवं-
लिया उल्लुप नायधं नालियाछिहं ॥ ६३ ॥ ५१० ॥ अहया ड पुच्छवाला दुवासजायाए गयकरेणूए । दो
वाला ड अभग्गा नायधं नालियाछिहं ॥ ६४ ॥ ५११ ॥ अहवा सुवण्णमासा वत्तारि सुवट्ठिया घणा सई ।
चउरंगुलप्पमाणं नायधं नालियाछिहं ॥ ६५ ॥ ५१२ ॥ उदगस्स नालिआए भवंति दो आदयाड परिमाणं ।

सनिःश्रास एए प्राण झुट्ठय्यते ॥ ५८ ॥ ते सप्त प्राणाः लोकैः, ते सप्त शोका लवे । लवानां सप्तसप्तरीए मुहुत्तो व्याख्यातः ॥ ५९ ॥
एकैकस्स भदन्त ! मुहुत्तस्य कियन्त उच्छासा व्याख्यातः ? गौतम ! शीणि सहस्राणि सप्त च शतानि निस्तप्ततिश्रोच्छासाः । एष मुहुत्तो
भणितः सर्वतन्तव्याभिः ॥ ६० ॥ द्वे नालिके मुहुत्तः पट्टिः पुनर्नालिका अहोरत्रः, पञ्चदशाहोरत्राः पक्षः, पक्षौ द्वौ मासः ॥ ६१ ॥
दाडिमपुष्पाकाप लोहभर्या नालिका तु कर्णव्या । तस्याच्छले छिहं छिद्रप्रमाणं पुनर्वदये ॥ ६२ ॥ पणवतिः पुच्छवालान्निवर्जवाद्या
गोवत्सिकायाः । असंवलित्वा अलुका झतब्बं नालिकाछिद्रम् ॥ ६३ ॥ अथवा तु पुच्छवालौ द्विवर्जवात्या गजकलनिकायाः । द्वौ
यावौ अभजौ झतब्बं नालिकाछिद्रम् ॥ ६४ ॥ अथवा सुवर्णमाणश्वलाः सुवर्चिवा घना सूषी । चतुरङ्कुलभमाणा झतब्बं नालिका-

उदगं च भाणियधं जारिसयं तं पुणो युच्छं ॥ ६६ ॥ ५१३ ॥ उदगं खलु नायधं कायधं दूषयदृपरिपुयं । मेहो-
 द्रगं पसधं सारदयं वा गिरिर्दृष्ट ॥ ६७ ॥ ५१४ ॥ वास्त मासा संवच्छरो उ पक्खा य ते उ वउवीसं ।
 तिष्ठेव य सदिसया हवंति राइदिआणं च ॥ ६८ ॥ ५१५ ॥ एगं च सयसहस्सं तेरस पेव य भवे सहस्साइं ।
 एगं च सयं नउयं हवंति राइदिउसासा ॥ ६९ ॥ ५१६ ॥ तित्तीस सयसहस्सा पंचाणउई भवे सहस्साइं ।
 सत्त य सया अणूणा हवंति मासेण उसासा ॥ ७० ॥ ५१७ ॥ वप्पारि य कोडीओ सत्तेव य हुंति सयसह-
 स्साइं । अडयालीससहस्सा चत्तारि सया य वरिसेणं ॥ ७१ ॥ ५१८ ॥ चत्तारि य कोडिसया सत्त य कोडीओ
 हुंति अवराओ । अडयाल सयसहस्सा चत्तालीसं सहस्सा य ॥ ७२ ॥ ५१९ ॥ वाससयाउस्सेए उस्सासा

छिद्रम् ॥ ६५ ॥ उदकस्य नालिकायां भवतो द्वे आढके परिमाणम् । एकं च भणितव्यं यादृशं तदुत्तमस्ये ॥ ६६ ॥ उदकं खलु ज्ञातव्यं
 कर्तव्यं दूषयदृपरिपुवम् । मेयोदकं प्रसन्नं दारदिकं वा गिरितथाः ॥ ६७ ॥ द्वावश्च मासाः संवत्सरश्च पक्षास्तु ते चतुर्विंशतिः ।
 त्रीण्येव च शतानि वृक्षाधिकानि भवन्ति रात्रिविवानाम् ॥ ६८ ॥ एकं च शतसहस्रं श्रयोवसेव भवेयुः सहस्राणि । एकं च शतं नवत्य-
 धिक् भवन्ति रात्रिदियोच्छ्वासाः ॥ ६९ ॥ श्रयश्चिच्छतसहस्राणि पञ्चनवतिः सहस्राणि भवेयुः । सप्त च शतान्यन्यूनानि भवन्ति मासेनो-
 च्छ्वासाः ॥ ७० ॥ पवत्सः क्रोवः सप्तैव भवन्ति शतसहस्राणि । अष्टचत्वारिंशत्सहस्राणि चत्वारि च शतानि वर्षेण ॥ ७१ ॥ चत्वारि कोटि-
 शतानि सप्त च कोट्यो भवन्त्यपराः । अष्टचत्वारिंशच्छतसहस्राणि चत्वारिंशत्सहस्राणि ॥ ७२ ॥ वर्षशताद्युक्तस्यैते वच्छ्वासा एता-

इत्तिपा मुणेयथा । पिच्छह आउस्स खयं अहोनिंसं शिञ्जमाणस्स ॥ ७३ ॥ राहंदिण्ण तीसं तु मुहुत्ता
नव सया उ मासेणं । हायंति पम्माणां न य णं अबुहा वियाणंति ॥ ७४ ॥ ५२१ ॥ तिञ्चि सहस्से सगले छव
सए उट्ठवरो हरह आउं । हेमंते गिम्हासु य वासासु य होइ नयायं ॥ ७५ ॥ ५२२ ॥ वात्ससयं परमाउं इत्तो
पन्नास हरह निहाए । इत्तो वीसह हायइं बालस्से उट्ठभावे य ॥ ७६ ॥ ५२३ ॥ सीउण्हपंथगमणे खुहा पियासा
भयं च सोगे य । नाणाविहा य रोमा हयंति तीसाइ पच्छे ॥ ७७ ॥ ५२४ ॥ एवं पंचासीई नट्टा पन्नरसमेव
जीयंति । जे हुंति वात्ससइया न य सुलहा वात्ससपजीयी ॥ ७८ ॥ ५२५ ॥ एवं निस्सारे माणुसत्तणे जीयिए
अवियढंते । न फरेह चरणवम्मं पच्छा पच्छाणुतपिह हा ॥ ७९ ॥ ५२६ ॥ घुट्ठम्मि सयं मोहे जिणेहिं वरध-
म्मतित्थमग्गस्स । अत्ताणं च न याणह इह जाया कम्ममूमीए ॥ ८० ॥ ५२७ ॥ नइयेगसमं चवलं जीयियं

पन्तो आणव्याः । मेससायुपः क्षयम्वेदिदं क्षीयमाणल ॥ ७३ ॥ रात्रिदिनेन विरुपु सुदुर्घो नव शकानि यासेन । दीयन्ते प्रसत्तागं
न पैसद् अमुथा विजानन्ति ॥ ७४ ॥ भीमि सहसाणि सकलानि मट् प शकानि ऋतुचरो हस्तायुपः । हेमन्ते प्रीन्ने च वर्षासु च भयति
शातवर्ष ॥ ७५ ॥ वर्षशतं परायापुः इवः पश्चादाजं हस्ति निद्रया । श्वो विस्मतिर्दीयन्ते बालवे पृथपावे च ॥ ७६ ॥ क्षीणोत्पयाभि-
गमनानि क्षुत्पिपासे भयं च शोकश्च । नानाविणाय रोगा मयन्ति निद्रतः पश्चादौ ॥ ७७ ॥ एवं पश्चादीर्तिनट्टा पश्चादशेषं जीयन्ति ।
ये भवन्ति वर्षशतिका न च सुलभा वर्षशतजीविनः ॥ ७८ ॥ एवं निस्सारे मनुष्यत्वे जीविते कश्चिच्छति । न कुला चरणपथं दा पम्माहु-
सस्सय ॥ ७९ ॥ योस्ति खवं जोये [मोहे] जिनैर्यपरमवीर्यभागं । आत्मानं च न जानीथ इह जाताः धर्मगुण्याम् ॥ ८० ॥ नदीयेगरामं

लोभं च कुसुमसमं । सुखं च लभनियंतं निश्चि वि तुरमाणशुभाई ॥ ८१ ॥ ६२८ ॥ एवं तु जलमरणं
 परिलिप्य वगुरा व मियज्जहं । न य नं पिच्छह पत्तं समूढा मोहजालेनं ॥ ८२ ॥ ६२९ ॥ आउसो ! जंषि
 इमं सरीरं इदं पियं कंतं मणुष्यं मणामं मणाभिरामं येज्जं वेसासियं समयं बहुमयं अनुमयं भंडकरडगस-
 माणं रणकरडओवि व सुसंगोवियं चेलापेडाएवि व सुसंपरिवुडं तिष्ठपेडावि व सुसंगोवियं मा नं उण्हं मा
 नं सीयं मा नं खुहा मा नं पिवासा मा नं घोरा मा नं बाला मा नं दंसा मा नं मसगा मा नं वाइयपि-
 सियसिंभियसंनिवाइया चिविहा रोगायंका फुसंतुसिकट्टु, एवंपि यादं अधुवं अनिययं असासयं चओव-
 वइयं विप्पणासघम्मं पच्छा व पुरा व अवस्स विप्पवइयधं, एयस्सवि याइ आउसो ! अनुपुवेणं अट्टारस य
 पिट्टकरडगसंघीओ बारस पांसुलिकरंडया छप्पंसुलिए कडाहे विहत्थिया कुच्छी बडरंगुलिआ गीवा चउप-

वपलं जीवितं योक्त्वं च कुसुमसमम् । सौख्यं च यदनियतं त्रीण्यपि त्वर्यमानभोग्यानि ॥ ८१ ॥ एवम् स तु जलमरणं परिक्षिपति वा-
 नुरेय मृगयथम् । न चैनं प्रेक्ष्यन् प्राप्तां समूढा मोहजालेन ॥ ८२ ॥ आयुष्मन् ! यद्यपि चेदं शरीरमिदं त्रियं कान्तं मनोदं मनोमं मनो-
 ऽभिरामं स्वैर्यं वैश्वसितं समतं यदुमतमनुमतं भाण्डकरण्डकसमानं रत्नकरण्डकमिव सुसङ्गोयं चेलमज्जूपेव सुसंपरिवृतं तैलभाजनमिव
 सुसङ्गोपितं मा उष्णं मा शीतं मा क्षुधा मा पिपासा मा चौरा मा व्याला मा दंश मा मशका मा च वातिकपैत्तिकश्चैत्तिकमसात्रिया-
 तिका विविधा रोगवद्भाः शुशन्ति तिकृत्वा, एवमपि चायुवमनियतमशाश्वतं चयापचयिकं विप्रणाशार्थं पश्चात् पुरा याउवश्यं विमहा-
 तमं, एतस्मापि चायुष्मन् ! अनुपूर्वेणाष्टादश पृष्ठकरण्डकसन्धयः द्वादश पांशुलिफण्डकाः पट्पांशुलिकः कटाहः द्विद्विष्टिका कुक्षिः चतु-

लिथा जिन्मा दुपदियाणि अञ्जीणि चउक्कवालं सिरं वत्तीसं दंता सत्तंशुलिया जीहा अद्धुपलियं हियंय
पणवीस पलाइं कालिद्धं, दो अंता पंचवामा पणत्ता, तंजहा-यूल्लं य तणुअंते य, तत्थ णं जे से थूल्लं तेण
उचारं परिणमइ, तत्थ णं जे से तणुयंते तेणं पासवणे परिणमइ, दो पासा पणत्ता, तंजहा-वामं पासं
दाहिणे पासं य, तत्थ णं जे से वामे पासं से सुहपरिणामे, तत्थ णं जे से दाहिणे पासं से दुहपरिणामे ।
आउसो ! इमंमि सररीए सट्ठिं संधिसयं सत्तुत्तरं मम्मसयं तिन्नि अट्ठिदामसयाइं नव ण्हारुयसयाइं सत्त
सिरासयाइं पंच पेसीसयाइं नव घमणीउ नवनउइं च रोमकूवसयसहस्साइं विणा केसमंमुणा, सह केसमं-
मुणा अद्धुटाउ रोमकूवकोडीओ । आउसो ! इमंमि सररीए सट्ठिं सिरासयं नाभिस्पभवाणं उड्डुगामिणीणं
सिरमुवागायाणं जाउ रसहरणीओत्तिं वुचंति, जाणंस्सि निरुवधातेणं चसुसुसोयघाणजीहावलं च भवइ;

रकुलिशा मीषा पतुपटा विद्धा द्विण्डे अक्षिणी पतुक्कपालं शिरः द्वाविंशदन्ताः सप्ताहुला विद्धा अभ्युट्ठपलं हृदयं पञ्चविंशतिपलं
फालेयकं द्वे अक्षे पञ्चवामे प्रक्षणे, वदया-सूल्लवं च तत्त्वचं च, वचत्थ सूल्लवं तेनोधारः परिणमति, तव यत्तत्तनुक्कवं तेन प्रश्रवणं
परिणमति, द्वे पार्श्वे प्रक्षणे, वदया-व्यामपार्श्वं दक्षिणपार्श्वं च, तव यत्तद्वागपार्श्वं वसुसुपरिणामं, तव यत्तदक्षिणपार्श्वं तदुःखपरिणामम् ।
आयुमन्न ! अस्मिन् शरीरे षट् सन्निपद्यन्तं सप्तोत्तरं मर्मस्सत्तं त्रीण्यवशिदागवामि नव द्वायुक्कवामि सप्ता शिरस्सत्तानि पञ्च पेरीदत्तानि तव
घमन्यः नवनवतिश्च रोमकूपसहस्साणि विना केसरसमुष्णा अभ्युष्णा रोमकूपकोट्यः सह केसरसमुष्णा, आयुमन्न ! अस्मिन् शरीरे पञ्च-
विंशं शिरसां दातं नाभिप्रभवाणामूर्ध्वगामिनीनां शिर उपगवानां या रसहरण्य इत्युच्यन्ते, यासां निरुषधातेव चक्षुःश्रोत्रघ्राणजिह्वावलं

जाणंसि उवघाएणं चक्खुसोयघाणजीहावलं उवहम्मइ, आवसो ! इमंभि सरीए सट्ठं सिरासयं नाभिप्प-
भवाणं अहोगामिणीणं पापतलमुवगयाणं जाणंसि निरुवघाएणं जंघावलं हवइ, जाणं चेव से उवघाएणं
सीसवेयणा अट्ठसीसवेयणा मत्थयसूले अच्छीणि अधिज्जंति । आवसो ! इमंभि सरीए सट्ठं सिरासयं
नाभिप्पभवाणं त्तिरियागामिणीणं हत्थतलमुवगयाणं जाणंसि निरुवघाएणं बाहुवलं हवइ, ता णं चेव से
उवघाएणं पासवेयणा पोइवेयणा (पुट्ठिवेयणा) कुच्छिवेयणा कुच्छिसूले भवइ, आवसो ! इमस्स जंतुस्स
सट्ठं सिरासयं नाभिप्पभवाणं अहोगामिणीणं गुदपविट्ठाणं जाणंसि निरुवघाएणं मुत्तपुरीसवाउकम्मं पव-
त्तइ, ताणं चेव उवघाएणं मुत्तपुरीसवाउनिरोहेणं अरिसाओ खुब्भंति पंडुरोगो भवइ, आवसो ! इमस्स
जंतुस्स पणवीसं सिराओ सिंभघारिणीओ पणवीसं सिराओ पित्तघारिणीओ दस सिराउ सुक्कधारिणीओ,

च भवति, यासामुपपातेन चक्षुःश्रोत्रघ्राणजिह्वावलमुपहन्यते, आयुष्मन् ! अस्मिन् शरीरे पक्षधिकं शिराणां द्रवं नाभिप्रभवाणामधो-
गामिनीनां पादतलमुपागतानां, यासां निरुपपातेन जङ्घावलं भवति, यासामेवोपपातेन क्षीयवेदना अक्षेरीपवेदना मस्तकशूलं (भवति)
अक्षिणी अन्धरीयते, आयुष्मन् ! अस्मिन् शरीरे पक्षधिकं शिराणां द्रवं नाभिप्रभवानां त्रियेगामिनीनां हस्ततलमुपागतानां, यासां निरु-
पपातेन बाहुवलं भवति, यासामेवोपपातेन फर्शवेदना उदरवेदना (पुट्ठिवेदना) कुक्षिवेदना कुक्षिशूलं भवति, आयुष्मन् ! अस्य जन्तोः
पक्षधिकं शिराणां द्रवं नाभिप्रभवाणामधोगामिनीनां गुदपविट्ठानां, यासां निरुपपातेन मूत्रपुरीपयायुर्कर्म प्रवर्त्तते, वृत्तासामेवोपपातेन
मूत्रपुरीपवायुनिरोधेनार्शसि दुग्ध्यन्ति पाण्डुरोगो भवति, आयुष्मन् ! अस्य जन्तोः पक्षविक्षतिः शिराः श्लेष्मधारिण्यः, पञ्चविंशतिः शिराः

मत्त सितसयाइं पुरिसस्स तीसूणाइं इत्थीयाए वीसूणाइं पंडगस्स, आडसो ! इमस्स जंतुस्स रुद्धिरस्स
आदयं वसाए अद्वाढयं मत्थुलुंगस्स पत्थो मुत्तस्स आढयं पुरीसस्स पत्थो पित्तस्स कुलवो सिंभस्स कुलवो
सुणस्स अद्दकुलवो, जं जाहे इदं भवइ तं तोहे अहप्पमाणं भवइ, पंचकोट्टे पुरिसे छकोट्टा इत्थिया, नव-
सोए पुरिसे इक्कारससोया इत्थिया, पंच पेसीसयाइं पुरिसस्स तीसूणाइं इत्थीयाए वीसूणाइं पंडगस्स (सू०
१६) (सू० १७) अचमंतरंसि कुणिमं जो (अइ) परियत्तेड गहिंरं कुब्जा । तं असुइं दहूणं सयावि जणणी दुग्ग-
छिज्जा ॥ ८३ ॥ ६३० ॥ माणुस्सयं सरिंरं सरींरं पूहंयं मंससुक्कहइणं । परिसंठचियं सोहइ, अच्छायणगंधमल्लेणं ॥ ८४ ॥
॥ ६३१ ॥ इमं चैव य सरींरं सीसघडीमियमज्जमंसटियमत्थुलुंगसोणिअवालुडयचम्मकोसनासियसिचाणय-
घीमलालंयं अमणुणगं सीसघडीमंजियं गलंतनयणकण्णोद्वंगडतालुयं अवालुयाविक्खिचिक्खणं चिलिचिलियं

रित्तचारिण्यः, दरा श्रियाः शुद्धचारिण्यः, सप्त श्रियाद्वानि पुरुषस्य निन्दनानि स्त्रियाः विंशत्युक्तानि पण्डकस्य, आयुधमन् ! अस्य जन्तोः
क्षरित्स्वाढकं यसाया अद्वाढकं मत्थुलुङ्गल प्रत्यः, मत्स्यढकं पुरीषस्य प्रत्यः पित्तस्य कुलवः श्लेष्मणाः कुलवः क्षुरुत्सादं कुलवः, यद्
यदा द्रुष्टं भवति तच्च द्रुष्टविप्रमाणं भवति, पञ्चकोट्टः पुरुषः पट्कोट्ठा स्त्री, नवकोट्ठा स्त्री, पञ्च पेसीशतानि पुरु-
षस्य, निन्दनानि स्त्रियाः, विंशत्युक्तानि पण्डकस्य, ॥ (सू० १६) अभ्यन्तरस्य कुणिमं यदि परावर्त्यं जाहं कुर्यात् । तदशुचि
इत्था सदा (न्यक्का) उपि जननी जुगुप्सेव ॥ ८३ ॥ मातृपुत्रं शरीरं पृथिकं मांसदुग्धाक्षिभिः । परिसंस्थापितं शोभते आच्छादतान्यमात्येन
॥ ८४ ॥ इत्येव शरीरं शरीरपटिकमग्नेमोमज्जामांसास्थिमत्सुदुग्धाणि त्रिषाङ्गुलं चर्माकोशतानासिकसिक्कानकविह्वलालयममनोऽहं शरीरपट्टीभिरुक्

दंतमलमइलं भीमत्यदरिसणिज्जं अंसुलगायाहुलगां गुलीयंगुदगनहसंधिसंघायसंधियमिणं बहुरसिआगारं
 तालखंधिच्छिराअणेगणहारुधुधमणिसंधिबद्धं पागडउदरकवालं कक्खनिकवुडं कक्खनिकालिअं दुरंतं अट्टि-
 धमणिसंताणसंतयं सवओ समंता परिसवंतं च रोमकूवेहिं सयं असुइं सभावओ परमदुगंधि कालिज्जयअं-
 तपित्तजरहिययफेफसपिलिहोदरगुज्झकुणिमनवच्छिदुधियिचिविधिवितहिययं दुरहिपित्तसिंभमुत्तोसहाय-
 तणं सवओ दुरंतं गुज्झोरुजाणुजंघापायसंघायसंधियं असुइ कुणिमगंधि, एवं वित्तिज्जमाणं भीमत्यदरिस-
 णिज्जं अपुवं अनिययं असासयं सडणपडणविद्धसणधम्मं पच्छा व पुरा च अवस्सचइयधं निच्छयओ सुहु-
 जाण एयं आइनिहणं, परिसं सवमणुयाण देहं, एस परमत्यओ सभावो (सू० १७) (सू० १८) सुक्कमि-
 सेणियम्मि य संभूओ जणणिक्खिअमज्झंसि । तं चेव अमिज्झरसं नवमासे बुद्धिउं संतो ॥ ८५ ॥ ५३२ ॥

गलभयनकणीगणहतालुकं अवालुलीपिच्छुडं व्यलीकं (चिक्रचिक्रयमानं) दन्तमलमलिनं भीमत्सदर्शनं अंशपाहसुल्लसुदुपुनलसन्धि-
 सहावसन्धिबन्धिं यदुपसिकागं तालकन्यशिगजेरुद्रादुधुधमनीसन्धिनदं प्रकटोदरकपालं कक्षानिप्लुटं कक्षाकालितं दुरन्तं अस्थि-
 पक्खीसन्धानसन्तदं सर्वतः समन्तात् परिसवत्रोमाश्चक्रूपैः स्वयमशुचि स्वभावतः परमदुर्गन्धि कालेय्यकाभ्रपित्तज्वरहृदयफेफसप्लीहो-
 रगुल्लकुणिमनवच्छिदरुद्रगटगपमानहृदयं दुष्टमिषित्तेभ्योममूत्रौषणयतनं सर्वतो दुरन्तं गुहोरुजाणुजंघादसहावसन्धितं अशुचि कुणि-
 मानिध, एवं चित्त्यमानं भीमत्सदर्शनीयमभुवमनियतमशायतं श्रुतनपतनविष्वंतगधर्मं पश्चाद्वा पुरा वाऽवश्यं त्यक्तव्यं निश्चयतः सुप्तु-
 जानीहि एतदादित्यतः, ईदृशं सर्वमुच्चात् शरीरं, एव परमार्थतः स्वभाषः ॥ (सू० १७) बुद्धे शोभिते च संभूतो जननीकुक्षिमध्ये ।

जोणीमुहनिस्फुटिओ धणगच्छीरेण वडिओ जाओ । पगईअमिज्झमइओ कह देहो धोइउं सक्को ? ॥ ८६ ॥
॥ ५३३ ॥ हा ! असुइसमुपप्पा(धया) निगया य जेण चेव दोरेण । सत्ता(त्तया)मोइयसत्ता(त्तया) रमंति
तत्तेय असुइद्वारमि ॥ ८७ ॥ ५३४ ॥ किह ताव धक्खवीरी कहसहस्सेहिं अपरितेहिं । वडिज्झइ असुइ-
पिलं जघणंति सफंझमुदेहिं ? ॥ ८८ ॥ ५३५ ॥ रामेण न जाणंति य दयाया कलमलस्स निद्धमणं । ताणं परिणं-
दंती कुल्लं नीलुपलवणं य ॥ ८९ ॥ ५३६ ॥ कित्तिअमित्तं वण्णे ? अमिज्झमइयमि वचसंघाए । रामो हु न
कायधो विरागमूले सरीरमि ॥ ९० ॥ ५३७ ॥ किमिकुलसयसंकिण्णे असुइमचुखे असासयमसारे । सय-
मलपुण्डमी निगेयं दधह सरीरे ॥ ९१ ॥ ५३८ ॥ दंतमलकणगहगसिघाणमले य लालमलयदुले । पयारिसे
यीमन्ये दुगुणज्झमि को रामो ? ॥ ९२ ॥ ५३९ ॥ को सलणपढणविकिरिणविद्धंसणचणमरणधम्ममि ।

दयेपयेपयसं नय मासान् दुष्टितं सत्त्वा(त्वा)श्रान्तः ॥ ८५ ॥ चोनिमुतनिर्गतः सत्त्वधीरेण दुष्टिं गतः । श्रुत्वाऽभेयमयः कथं वेदः क्षालयितुं
दास्यः ? ॥ ८६ ॥ हा ! अशुचिसुत्पन्ना निर्गला येन चेव दोरेण । सत्त्वा मोक्षप्रसङ्गा रमन्ते त्रैयाशुचिद्वारे ॥ ८७ ॥ कथं तावदुह-
कुत्त्राः कविसाक्षरैरपारितान्तिः । कर्णोऽशुचिविलं जपनं सकार्यमूढैः इति ॥ ८८ ॥ रामेण न जानन्ति य दयाया कलमलस्स निधेमनम् । ततः
(तासामक्षि) परितन्दन्ति मुहनीलोत्पल्यनमिव ॥ ८९ ॥ कियन्मात्रं वर्णयामि अमेघमये वर्णः सद्भाते । रामो नैव कर्त्तव्यो विरागमूले
दरीरे ॥ ९० ॥ कृमिदुल्लतासदृशे अशुचायचोद्वेष्टाभवेऽसारे । स्वेदगलचिक्चिक्शमाने निवेदं प्रजत दरीरे ॥ ९१ ॥ दन्तगलकण-
गूयधरिगागकमले च लालमलयदुले । पदादस्ति यीभक्ते जुगुप्सनीये को तामा ? ॥ ९२ ॥ कः श्रुतनपानविधिर्यथैतान्पथययमरण-

देहमि अहीलासो? कुहियकादिणकट्टमूयमि ॥ ९३ ॥ ५४० ॥ कागसुणगाण भक्खे किमिकुलभत्ते य वाहि-
 भत्ते य । देहमि मञ्जु(मच्छ)भत्ते सुसाणभत्तमि को रागो ? ॥ ९४ ॥ ५४१ ॥ असुईअमिज्झपुञ्जं कुणिम-
 कलेवरकुडिं परिसवंति । आगंतुय संठचियं नवच्छिद्वमसासयं जाण (जाणे) ॥ ९५ ॥ ५४२ ॥ पिच्छसि सुहं
 सतिलयं सविसेसं रायएण अहरेणं । सकडयसं सवियारं तरलच्छि जेवणत्थीए ॥ ९६ ॥ ५४३ ॥ पिच्छसि
 वाहिरमट्ठं न पिच्छसी उज्झरं कलिमलस्स । मोहेण नचयंतो सीसघडीकंजियं पियसि ॥ ९७ ॥ ५४४ ॥
 सीसघडीनिगालं जं निट्ठहसि दुंगुछसी जं च । तं चेव रागरत्तो मूढो अइमुच्छिओ पियसि ॥ ९८ ॥ ५४५ ॥
 पूइयसीसकवालं पूइयनासं च पूइदेहं च । पूइअछिदुविछिदुं पूइअचम्मेण य पिण्डं ॥ ९९ ॥ ५४६ ॥ अंज-
 णगुणसुविमुद्धं ण्हाणुवट्ठणगुणेहिं सुकुमालं । पुट्ठुम्मीसियेकसं जणेइ बालस्स तं रागं ॥ १०० ॥ ५४७ ॥
 जं सीसपूरजत्तिअ पुप्फाइं भणंति मंदवित्राणा । पुप्फाइं चिअ ताइं सीसस्स पूरयं सुणह ॥ १०१ ॥ ५४८ ॥

धर्मे । देहमिलापः कुयितकठिनकाष्ठभूते ॥ ९३ ॥ काकमुनोर्भक्ष्ये कृमिकुलभक्षे च व्यापिभक्षे च । देहे मृत्यु(मत्स्य)भक्षे इमशानभक्षे
 ज्ञो रागः ? ॥ ९४ ॥ अशुच्यश्रेष्ठपूर्णं कुणिमकडेवरकुडिं परित्यज्यत् । आगन्तुकसंस्थापितं नवच्छिद्रमशाश्वतं जानीहि (जाने) ॥ ९५ ॥
 प्रेक्षसे मृतं सविलकं सविशेषं रागेणायरेण । सकटाक्षं सविकारं तरलक्षि यौवनस्त्रियाः ॥ ९६ ॥ प्रेक्षसे यादमर्थं न प्रेक्षसे निर्हारं
 कलिमलस्य । मोहेन नर्त्यमानः शीर्षघटीकाक्षिकं पियसि ॥ ९७ ॥ शीर्षघटीनिर्गलदं यत् मिथीव्यसि यथ जुगुप्ससे । तदेव रागरत्तो
 मूढोऽपिमूर्च्छितः पियसि ॥ ९८ ॥ प्रतिकर्षापेकपालं प्रतिकवासं च प्रविदेहं च । प्रतिकच्छिद्रविच्छिद्रं प्रतिकचर्मणा च पिण्डम् ॥ ९९ ॥

मेदो यसा य रसिया गेले सिधाणए य छुभाए अ । अह सीसररओ मे नियमसरीरम्मि साहीणो ॥ १०२ ॥
॥ ५४० ॥ मा क्तिर दुष्पडिगूरा यधकुडी दुष्पया नवच्छिदा । लङ्कडगंधविलिता यालजणो अहमुच्छिधं गिद्धो
॥ १०३ ॥ ५५० ॥ जं येमरागरत्तो अपयासेऊण गूढ(थो)मुत्तोलिं । दंतमलचिकाणं सीसघडीकंजियं पियसि
॥ १०४ ॥ ५५१ ॥ दंतमुसलेसु गहणं गयाण मेसे य ससयमीयाणं । चालेसु य चमरीणं चम्मनहे दीविघाणं
च ॥ १०५ ॥ ५५२ ॥ गूहयकाए य इहं चयणमुहे निचकालयीसत्थो । आरक्खसु सन्भावं किम्हसि गिद्धो
तुमं मुद ! ॥ १०६ ॥ ५५३ ॥ दंतापि अक्खकरा चालापि यिवहुमाणवीभच्छा । चम्मपि य वीभच्चं भण
त्तिममि तं गओ रगं ॥ १०७ ॥ ५५४ ॥ सिंमे पित्ते मुत्ते गूहम्मि वसाए दंतकुडीसुं । भणसु किमत्थं

अणुणुणमुपिगुहं दानोउपगुहेः सुमुमाटम् । पुण्योनिगिन्निवेणं जनयति चालस्य तद्राणम् ॥ १०८ ॥ यत् शीर्षपूरक इति च पुण्यानि
भग्नानि सन्निविष्टानाः । पुष्पश्लेषेण वापि शीर्षस्य पूरकं जनीत ॥ १०९ ॥ मेदो यसा च रसिका श्लेष्मा सिद्धान्तं च क्षिपेत्
अथो शीर्षपूरको भयतां निन्दारिरे स्थायीनः ॥ ११० ॥ सा किंठ दुष्प्रातिपूर यचाकुटी द्विषदा नवच्छिद्रा । लङ्कडगन्धविलिप्ता
पादजलोऽनिर्मुष्णो गृहोऽय ॥ १११ ॥ यत् श्लेष्मरागत आलिङ्गा गृहमुकोलीम् । दन्तमलचिकाणां शीर्षपटीफक्षिकं पियसि
॥ ११२ ॥ दन्तुसाल्योर्गहणं यज्जानो मांसे च अणुऊणायाम् । चालेषु च चमरीणां चर्मनसयोर्दीपिकानां च ॥ ११३ ॥ पृथक्काये
चेद् व्यपनगुरो नितेषाढरिभलाः । आरक्ख सद्भावं कथमसि गूढत्वं मूढ ! ॥ ११४ ॥ दन्ता अपि अक्खयय पाळा अपि विपय-
मागवीभल्याः । पमोपि च वीभच्चं भण पेन निपेण (तंसि तं-वमिन् तत् प्र०) गतो राणम् ॥ ११५ ॥ श्लेष्माणि पिप्पे गुरो गुरो च

तुच्छं असुहृन्मिव वह्निर्गो ? ॥ १०८ ॥ जंघद्विद्यासु ऊरु पद्द्विद्या तद्विद्या कड्डीपिष्टी । कडि-
 यद्विद्विद्यां ह्मास पिष्टिअट्टीणि ॥ १०९ ॥ ५५६ ॥ दो अन्धिअट्टियाइं सोलस गीवद्विद्या सुणेयद्या ।
 पिष्टीपट्टीयाओ धारस किल पंसुली हुंति ॥ ११० ॥ ५५७ ॥ अट्टियकट्टिणे सिरण्हारुयंघणे मंसचम्मलेवम्मि ।
 विट्ठाकोट्टागारे को वच्चघरोवमे रागो ? ॥ १११ ॥ ५५८ ॥ जह नाम वच्चकूवो निच्चं भिणिभिणिभिणंत काय-
 कली । किमिहं सुलसुलायइ सोएहि य प्हयं वहइ ॥ ११२ ॥ ५५९ ॥ उट्टियनयणं खगमुहविकट्टियं विष्प-
 इन्नबामुलयं । अंतविकट्टियमालं सीसघटीपागड्डियचोरं ॥ ११३ ॥ ५६० ॥ भिणिभिणिभिणंतसइं विसर्पियं
 सुलसुलतमंसोढं । मिसिमिसिमंसंतकिमियं धिविधिवियिवंत बीभत्तयं ॥ ११४ ॥ ५६१ ॥ पागड्डियपासु-
 लीयं विगरालं सुक्कसंधिसंघायं । पड्डियं निवेयणयं सररीमेयारिसं जाण ॥ ११५ ॥ ५६२ ॥ वच्चाओ असुह-

वसायां इत्थुड्डायाम् । भगं किमत्र तवाशुचिनि अपि वर्द्धितो रागः ॥ १०८ ॥ जहासोरुह प्रतिष्ठितौ तस्थिते कटिपृष्ठी । कट्यसिखोद-
 तानि अष्टादश पृष्ठिकास्थानि ॥ १०९ ॥ द्वे अक्षिणो अक्षिनी षोडश प्रीवास्थानि शतत्रयानि । पृष्ठिमप्रतिष्ठिता द्वादश किल पांशुलिका
 मवन्ति ॥ ११० ॥ अस्त्रिकठिने क्षिरकायुवग्नये मांसचर्मलेपे । विष्टाकोट्टागारे को वचोऽगृहोन्मये रागः ? ॥ १११ ॥ यथा नाम
 वचोऽगृहो नित्यं भिनिभिनिभणत्काकलिः । कुमिभिः सुलसुलायते श्रोतोभिश्च पूर्विकं वदति ॥ ११२ ॥ उद्धृतनयनं खगमुहविकट्टं
 विप्रकीर्णयाहुलतम् । विकपित्वाभ्रमालं शीर्षघटिक्रया प्रकटिवयोर्त्वम् ॥ ११३ ॥ भिनिभिनिभिनायमानशब्दं विसर्पन् सुलसुलायमानमां-
 सपुटम् । मिसिमिसिमिसत्थमिकं धिविधिविधिवद्भीभत्सम् ॥ ११४ ॥ प्रकटितपांशुलिकं विकरालं शुक्कसन्धिसद्भातम् । पतितं निवे-

तरे नयहि सोणहि परिगलतेहि । आमगमल्लगस्त्वे निधेयं वचह सरीरे ॥ ११६ ॥ ५६३ ॥ दो हत्था दो पाया
मीसं उपापिणं कपणमिम् । कल्लिमल्लोद्वगारं परिवहसि दुयादुयं वच्चं ॥ ११७ ॥ ५६४ ॥ तं च किर रूववंतं
गपंतं रायमगमोद्वग्नं । परगणेहि सुगणपय मञ्जतो अप्पणो गंधं ॥ ११८ ॥ ५६५ ॥ पाटलचंपयमल्लियअगुरु-
एणंदणतुअग्रामीसं । गंधं समोयंतं मञ्जतो अप्पणो गंधं ॥ ११९ ॥ ५६६ ॥ सुहवाससुहरिगंधं वानसुह
अगुरुगंधिं अंगं । केसा एहणसुगंधा कपरो ते अप्पणो गंधो ॥ १२० ॥ ५६७ ॥ अञ्जिमलो कञ्जमलो खलो
सिगणओ अ एओ अ । असुहं मुत्तपुरीसो एसो ते अप्पणो गंधो ॥ १२१ ॥ (सू० १८) (सू० १९) जाओवि
अ इमाओ इत्थियाओ अणोणेहि कइयरसहस्सोहि विवित्थासपडियदोहि कामरागमोहेहि वन्नियाओ ताओऽ-
पि परिमाओ, तंजहा-पगइयिसमाओ (पियरुसणाओ कतिपइचदुप्पस्सुआतो अवक्कहसियभासियविलास-
अक्क शरीरेवगारं जनीहि ॥ ११५ ॥ पवंसोऽशुचितरे नवमिः श्रोतोमिः परिगळिभिः । आमगल्लरूपे निवेदं व्रजत शरीरे ॥ ११६ ॥
दो एवो दो पातो शीर्षमुचस्मिन् कपण्ये । कल्लिमल्लोद्वगारे परिवहसि दीपं वाच्यम् ॥ ११७ ॥ तथ किल रूपयत् व्रजत् राज्यमार्ग-
मरतीरम् । एरण्णोअ गुण्यं मय्यमान आत्मो गण्यम् ॥ ११८ ॥ पाटलचम्पकमद्विआरुचन्दगुरुकव्यमिश्रम् । गन्धं समयत-
त् गन्धमान आत्मनो गन्धम् (मोदसे) ॥ ११९ ॥ सुरावाससुरमिगन्धं वातसुखमगुरुगन्धितमद्रम् । केसाः स्नानसुगन्धाः फतरस्ते
जान्तनो गन्धाः ॥ १२० ॥ अश्विभलः कर्णमलः श्रोत्र्या सिद्धानक्य पृथिक्य । अशुची मृत्पृथिवी एष ते आत्मनो गन्धः ॥ १२१ ॥
(गू० १८) या अर्धं येष्वाः कविष्वरसहस्रेष्विषियपात्रविबद्धैः कर्मरागमदेर्धसिक्ताला अपीदृशः, तथा—प्रकृतिविषमाः

वीसंभूयाओ अविणयवातुलीड मोहमहावत्तिणीओ विसमाओ) पिपययणवल्लीओ फइयपेमगिरित-
 डीओ अचराहसहसयरिणीओ ४, पमवो सोगस्स विणासो यलस्स सूणा पुरिसाणं नासो लब्बाए संकरो
 अविणयस्स निलओ निअडीण १० खानी वहरस्स सरीरं सोगस्स भेओ मब्बायाणं आसओ रागस्स निलओ
 नुवरियाणं माईए सम्मोहो खलणा नाणस्स चलणं सीलस्स विग्घो घम्मस्स अरी साहूण २० दूत्तणं आया-
 रपत्ताणं आरामो कम्मरपस्स फलिहो मुक्खमग्गस्स भवणं दरिइस्स २४, अवि आइ ताओ आसीविसो
 चिव कुधियाओ मत्ताओ विव मयणपरयसाओ वग्घी यिव दुट्ठहिअयाओ तणच्छक्खवो विव अप्पगासहि-
 अयाओ मायाकारओ विव उवयारसयावंधणपओत्तीओ आयरिसिबिंधपिव दुग्गिज्जसब्भावाओ ३० कुंफ-
 या विव अंतोदहनसीलाओ नग्गयमग्गो विव अणवट्ठिअचित्ताओ अंतोदुट्ठयो विव कुहियहिययाओ कणह-

१ (प्रियरोणाः कृतिपयाविचाद्रुक्छदिताः अवाययइसितमापितविळासविअम्भभूताः अविनयवात्ता मोहमहायतिन्यः विपमाः) प्रिय-
 यपनयत्थः २ कैतवप्रसंगिरितिट्ठियः ३ अपययसइसगुहिय्यः ४ प्रभवः शोकस्य ५ विनाशो यलस्य ६ शूना पुरुषाणाम् ७ नाशो
 लज्जायाः ८ सद्दुरोडपित्तस्य ९ निलयो निरुत्तीनाम् १० खानिर्वल ११ शरीरं शोकस्य १२ भेदो मर्यादानाम् १३ आश्रयो रागस्य
 १४ निलयो दुश्चरितानाम् १५ भावकष्याः संमोहः १६ स्खलना ज्ञानस्य १७ चलनं ग्रीलस्य १८ विप्रो धर्मस्य १९ अरिः साधूनां
 २० दूषणमाचारप्रज्ञानाम् २१ आरुमः कर्मजस्यः २२ परिणो मोक्षमार्गस्य २३ भवनं दारिद्र्यस्य २४, अपिचेमा आशीविप इव
 गुणिताः २५ मत्ततल इय मदमस्खलाः २६ न्यामीव दुष्टहृदयाः २७ वृणच्छन्नरूप इवाप्रज्ञाशहृदयाः २८ मायाकारक इयोपचारस-

सम्पत्तौ विव अविस्ससणिज्जाओ संधारो विव छन्नमायाओ संज्झन्मरागो विव सुहुत्तरगाओ समुद्वीचीओ
विव चलस्सभावाओ मच्चो विव दुपरियत्तणसीलाओ वानरो विव चलचित्ताओ मच्चूविव निविसेसाओ ४०
कालो विव निरणुक्काओ वरुणो विव पासहत्थाओ सल्लमिव निन्नमामिणीओ क्विणो विव उत्ताणह-
त्थाओ नरओ विव उत्तासणिज्जाओ खरो इव दुस्सीलाओ दुट्ठस्सो विव दुइमाओ बालो इव सुहुत्तहिय-
याओ अंधकारमिव दुण्वेसाओ विसवल्ली विव अणल्लियणिज्जाओ ५० दुट्ठगाटा इव दावी अणवगाहाओ
ठाणभट्ठो विव इस्सरो अप्पसंसणिज्जाओ किंरागफलमिव सुहमहुराओ रित्तमुट्ठी विव बाल्लोभणिज्जाओ
मंसपेसीगह्णमिव सोचइवाओ जल्लियसुडली विव अमुच्चमाणडहणसीलाओ अरिट्ठमिव दुल्लंघणिज्जाओ

तावन्नयनयोक्कन्थः ३९ आरुशविम्यमिव दुआहंसद्वावाः ३० (बहुगिज्झसत्तावाओ यहुग्राहसद्वावाः ३०) कुन्नुक्क इवान्तद्वहनशीलाः
३१ नगमार्ग इवानवसितचित्ताः ३२ अन्तदुट्ठप्रणमिव कुमिवहइदयाः ३३ कृष्णसर्प इवाविशसनीयाः ३४ संहार इव छन्नमायाः ३५
सन्न्याभराण इव सुहूर्तरंगाः ३६ समुद्रवीचय इव चलसमावाः ३७ मत्स्य इव दुष्परिवर्तनशीलाः ३८ वानर इव चलचित्ताः ३९
मृत्युरिव निर्विकेयाः ४० काल इव निरणुक्याः ४१ वरुण इव पाशहत्ताः ४२ सल्लमिव निम्पगामिन्यः ४३ कृष्ण इवोत्तानहत्ताः
४४ नरक इवोत्रासनीयाः ४५ खर इव दुःशीलाः ४६ दुष्टाख इव दुर्दगाः ४७ बाळ इव सुहूर्तहइदयाः ४८ अन्यकारमिव दुण्वेसाः
४९ विपवधीवानाश्रयणीयाः ५० दुट्ठमाहा वापीवानवगाहाः ५१ खानभट्ट ईश्वर इवाप्रशंसनीयाः ५२ किंरागफलमिव सुहमहुराः
५३ रिक्कमुट्ठिरिव बाल्लोभनीयाः ५४ मांसपेगीग्रहणमिव सोपट्ठवाः ५५ प्रदीप्तहणपूलिकेवायुज्यमाना इहनशीलाः ५६ अरिट्ठमिव

कूडकारिसावणो विव कालविसंवायणसीलाओ चंडसीलो विव दुक्खरविस्वयाओ अइविसाओ ६० दुग्गुच्छि-
 याओ दुरुवचराओ अंगंभीराओ अविस्ससणिज्जाओ अणवतियाओ दुक्खरविस्वयाओ दुक्खपलियाओ अर-
 इकराओ कक्कसाओ दढवेराओ ७० रुवसोहगमउम्माताओ सुयगगइकुडिलहियाओ कंतारगइट्ठाणभूयाओ
 कुलसयणमित्तभेयणकारियाओ परदोसपगासियाओ कयग्घाओ यलसोहियाओ एगंतहरणकोलाओ चंच-
 लाओ जाइयभंडोचगारोविव (जबभंडोचरागो इव) सुहरागविरागाओ ८० अवि याइ ताओ अंतरं भंगसयं
 अरज्जुओ पासो अदारुया अडवी अणालस्सनिलओ अ(ण)दुक्खा वेयरणी अनामिओ बाही अविओगो
 विप्पलावो अरू उवसगो रइवंतो चित्तविभमो सवंगओ दाहो ९० अणवभप्पसूया (अणवभा) यज्जासणी
 असलिलप्पवाहो समुइरओ ९३॥ अवि याइ तासि इत्थिआणं अणेगाणि नामनिरुत्ताणि पुरिसे कामरागप्प-

दुर्लङ्घनीयाः ५७ झूटकार्पाण इव कालविसंवादनसीलाः ५८ चण्डशील इव दुःखरक्षिताः ५९ अतिविषाः ६० जुगुप्सनीयाः ६१
 दुरुपचाराः ६२ अगन्भीराः ६३ अविश्रयसनीयाः ६४ अनवस्थिताः ६५ दुःखरक्ष्याः ६६ दुःखपत्न्याः ६७ अरतिकराः ६८ कर्कशाः
 ६९ दढवेराः ७० रूपतौभाग्यमदोन्मत्ताः ७१ मुजगगतिकुटिलहृदयाः ७२ कान्तारागतिस्थानभूताः ७३ कुलसज्जनमित्रभेदनकारिकाः
 ७४ परदोषप्रकाशिकाः ७५ कृतघ्न्यः ७६ यलस्योपिकाः ७७ एकान्तहरणकोलाः ७८ चञ्चलाः ७९ यान्त्रितमाण्डोपकार (जालमा-
 ण्डोपराग) इव सुहरागविरागाः ८० अपि चन्दा आन्तरं मज्जशवम् ८१ अरज्जुः पाशः ८२ अदारुकास्टवी ८३ अनालस्यनिलयः
 ८४ जनीदया वैतरणी ८५ अनासिको व्याधिः ८६ अवियोगो विप्रलापः ८७ अरुगुपसर्गः ८८ रतिमान् चित्तविभ्रमः ८९ सर्वो-

डिबद्धे नाणाविहं उवायससहस्रेहि चहवधणमाणयति पुरिसाणं नो अब्बो एसो अरी अत्थिस्सि ना-
रीओ, तंजहानारीसमा न नराणं अरीओ नारीओ, नाणाविहं कम्महिं सिप्पइयाएहिं पुरिसे मोहंतिस्सि
महिलाओ, पुरिसे मत्ते करंतिस्सि एमयाओ, महंतं कलं जणयंतिस्सि महिलियाओ, पुरिसे हावभावमाइ-
एहिं रमंतिस्सि रामाओ, पुरिसे अंगाणुराए करंतिस्सि अंगणाओ, नाणाविहं सु जुद्धमङ्गणसंगामाडवीसु
सुहरणसिण्हणसीणहुदुक्खकिलेसमाइएसु पुरिसे लालंतिस्सि ललणाओ, पुरिसे जोगनिओएहिं वसे ठावि-
तिस्सि जोसियाओ, पुरिसे नाणाविहं भावोहिं चण्णतिस्सि वणिआओ, काई एमत्तभावं काई पणयं सवि-
इभमं काई सासिब वयहरंति काई ससुव रोरो इव काई पयएसु पणमंति काई उवणएसु उवणमंति काई
कोउयनम्भंति काउं सुकडक्खनिरिक्खिएहिं सविआसमहुरेहिं उवहसिएहिं उवगुहिएहिं उवसेहेहिं गुर(लङ्ग)ग-

त्तिको शहः ९० अतप्रप्रसूता (अतभ्रा) वकाशनिः ९१ असलिलः प्रवाहः ९२ समुद्रयः ९३॥ अपि च तासां स्त्रीणान्तेकानि नामनिरु-
त्तानि, पुरुषान् कामरागप्रतिद्वन्द्वान् नानाविधैरुपायकृतसहस्रैर्बन्धवन्धनान्वयन्ति पुरुषाणां नान्य ईदृशोऽरिरस्तीति नार्यस्तथा--नारीसमा
न नरराणामरयो नार्यः १, नानाविधैः कर्मक्रित्यैः पुरुषान् मोहयन्तीति महिलाः २, पुरुषान् सत्त्वान् कुर्वन्तीति प्रमदाः ३, महान्तं कलं
जनयन्तीति महिलिकाः (महिलिना) ४ पुरुषान् हावभावै रमयन्तीति रमाः ५, पुरुषान्द्वानुरागान् कुर्वन्तीत्यङ्गनाः ६, नानाविधेषु
युद्धमण्डनसङ्ग्रामादेषु युधाराणामहणशीतोष्णदुःखेष्टादिषु पुरुषान् ललयन्तीति ललनाः ७, पुरुषान् योगनियोगवदेो स्थापयन्तीति
योपिताः ८, पुरुषान् नानाविधैर्भावैर्बन्धयन्तीति बन्दिताः ९, कश्चित् प्रमत्तभावं, कश्चित् प्रणयं सविभ्रमं, कश्चित्सहस्रं श्लासीव व्यव-

दरिसेणेहि भूमिलिहणचिलिहणेहि च आरुहणनटणेहि अ वालयडवहणेहि च अंगुलीफोडणथणपीलणक-
 डितडजायणाहि तळणाहि च, अवि याह ताओ पासो विव सिउं जे पंकुव खुस्पिलं जे मधुव मोरंडं जे अग-
 णिव डहिउं जे असिघ छिल्लिउं जे । (सू० १८) (सू० २०) असिमसिसारिच्छीणं कंतारकवाडचारथस-
 माणं । घोरनिउरंयकंदरचलंतवीभच्छभावाणं ॥ २२ ॥ ५६९ ॥ दोससयगागरीणं अजससयविसय्यमाणहि-
 ययाणं । फइयवपक्षसीणं ताणं अन्नायसीलाणं ॥ २३ ॥ ५७० ॥ अन्नं रयंति अन्नं रमंति अन्नस दिति
 उल्लावं । अन्नो कडयंतरिओ अन्नो एयडंतरे ठविओ ॥ २४ ॥ ५७१ ॥ गंगाए वालुयाए सायरे जलं हिमवओ
 य परिमाणं । उगगस तवस्स गइं गन्मुप्पत्तिं च विलयाए ॥ २५ ॥ ५७२ ॥ सीहे कुंडुययारस्स पुटलं कुकु-

हरन्ति काश्चित् शत्रुरिय रोर इव काश्चित् पावयोः प्रणमन्ति, काश्चिदुपनैरुपनमन्ति, काश्चित् कौतुकनभैतिकृत्वा सुफटाक्षनिरीक्षितैः
 सविलासमधुरैरुपहसितैरुपपूदितैरुपशब्दैर्गुरु(ष)ब्ददर्शनैर्भूमिसिंहनविलिखनैः आरोहणनर्तदैर्वाल्म्योपहृतैश्च अहुलीमोटनस्तनपीडनकटी-
 तटयातनानिखलनानिश्च ॥ अयि च ताः पाश इव सेतुं (यदुं) पक्क इव क्षेप्तुं मृतुरिय मारयितुं अग्निव दग्धुमसिरिष छेतुम् । (सू०)
 असिमपीसटसीनां कान्तारकपटचारकसमानाम् । घोरनिकुरन्त्यकुन्दरचलद्वीभस्तभावानाम् ॥ १२२ ॥ दोपशतगंगेरिकाणामयशःशत-
 विसर्पद्वह्दयानाम् । फेतवप्रशतीनां वासाम्मावशीलानाम् ॥ १२३ ॥ जन्वं रजन्ति अन्यं रमयन्त्यन्यस्य ददत्युल्लासम् । अन्यः फटका-
 न्तरिओऽन्यः पटकान्तरे स्थापितः ॥ १२४ ॥ गद्वाया वालुकायाः सागरे जलस्य हिमवतश्च परिमाणम् । उग्रस्य तपसो गतिं गभोत्पाति
 च वनितायाः ॥ १२५ ॥ सिंहे शुटुम्बकरस्य पोटलं कुकुहायितं अथे । जानन्ति बुद्धिमन्तो महिलाह्वयं न जानन्ति ॥ १२६ ॥

हाइयं अस्से । जाणंति बुद्धिमत्ता महिलाहिययं न याणंति ॥ २६ ॥ ५७३ ॥ एरिसगुणजुत्ताणं ताणं कइय-
यसंठियमणाणं । न ह्रु मे थीससियवं महिलाणं जीवलोगम्मि ॥ २७ ॥ ५७४ ॥ निद्धन्नयं च खलयं पुप्फेहि
विवलियं च आरामं । निहुद्धियं च घणं लोएवि अतिल्लियं पिंडं ॥ २८ ॥ ५७५ ॥ जेणंतरेण निम्मिसंति लोयणा
तक्खणं च विगसंति । तेणंतरेण द्विययं चित्तसहस्सा(वियारसहसा)जलं होइ ॥ २९ ॥ ५७६ ॥ जड्डाणं बुद्धाणं
निद्धिण्णाणं च निविसेसाणं । संसारसूयराणं कहियं पि निरत्थयं होइ ॥ ३० ॥ ५७७ ॥ किं पुत्तेहिं पियाहि
य अत्थेण विटप्पिएण (वि पिंडिएण) चहुएणं । जो मरणदेसकाले न होइ आलंयणं किंचि ॥ ३१ ॥ ५७८ ॥
पुत्ता चयंति नित्ता चयंति भत्ताविणं मयं चयइ । तं मरणदेसकाले न चयइ सुयिहज्जओ धम्मो (सुविअ-
ज्जिओ) ॥ ३२ ॥ ५७९ ॥ धम्मो ताणं धम्मो सरणं धम्मो गइ पइटा य । धम्मेण सुचारिएण य गम्भइ अय-

इंदरएणपुत्तानो वासो कपरिवा(कुल)ससितमनसाम् । नैव भवता विशसिक्ख्यं महिजानां जीवलोकं ॥ १२७ ॥ निर्धान्यं हलसिध
पुप्फैर्विजितं आराम इव । निर्दग्धा घेनुरिव अदेलः पिण्ड इव लोके यथा (तथा महिला) ॥ १२८ ॥ यसिन्नन्तरे निमिपन्ति लोच-
नानि दत्तक्षणेव विफत्सयन्ति । तसिन्नन्तरे हृदयं क्ति (विचार) सहस्राकुलं भवति ॥ १२९ ॥ गह्वाणां बुद्धानां निर्विद्वानानां च निर्वि-
शेषेणाम् । संसारसूयराणां कथिक्कमपि निरर्थकं भवति ॥ १३० ॥ किं पुत्रैः प्रियमिवा अर्थेनोपाजितेन (०वापि पिण्डितेन) दद्रुकेन ।
यो मरणदेशकाले न भयत्तालम्बनं किञ्चित् ॥ १३१ ॥ पुत्रास्तत्त्वन्ति मित्राणि त्वन्नि शार्थाऽपि एतं मृतं त्ववति । तन्मरणदेशकाले न
त्वन्नति सुद्वितीयो (मुन्यर्द्धो) धर्मः ॥ १३२ ॥ धर्मस्त्राणं धर्मः क्षरणं धर्मो गतिः प्रतिष्ठा च । धर्मेण सुचरितेन च गम्यतेऽजपरमं

रामं ठाणं ॥ ३३ ॥ ५८० ॥ पीडकरो वर्णकरो भासकरो जसकरो रहकरो य । अभयकरनिवुडकरो (य
अभयकरो । निवुडकरो य सययं) पारत्ताविह्वलो धम्मो ॥ ३४ ॥ ५८१ ॥ अमरवरोसु अणोवमख्वं भोगोव-
भोगरिद्धी य । विद्याणनानमेव य लब्भइ सुकण धम्मणं ॥ ३५ ॥ ५८२ ॥ देविदचक्खवट्ठिणाइं रज्जाइं
इच्छिया भोगा । एयाइं धम्मलाभा फलाइं जं वावि निवाणं ॥ ३६ ॥ ५८३ ॥ आहारो उस्सासो संधिच्छि-
राओ य रोमकूवाइं । पित्तं रुहिरं सुक्कं गणियं गणियप्यहाणेहिं ॥ ३७ ॥ ५८४ ॥ एयं सोउं सरिरस्स वासाणं
गणिय पागडमहत्थं । सुक्खपउमस्स ईहह सम्मत्तसहस्सपत्तस्स ॥ ३८ ॥ ५८५ ॥ एयं सगडसरीरं जाइजरा-
मरणवेयणाबहुलं । तह घत्तह काउं जे जह सुच्चह सघदुक्खानं ॥ ३९ ॥ ५८६ ॥

॥ तन्दुलवेयालीपइणयं सम्मत्तं ॥ ५ ॥

स्थानम् ॥ १३३ ॥ प्रीतिकरो वर्णकरो भासकरो यशकरो रतिकरश्च अभयकरो निर्वृतिकरः । (०२आभयकरो निर्वृतिकरश्च सततं)
पत्त द्वितीयको धर्मः ॥ १३४ ॥ अमरवरोष्वनुपमरूपं भोगोपभोगा ऋद्वयश्च । विज्ञानं ज्ञानमेव च लब्धते सुकृतेन धर्मेण ॥ १३५ ॥
देवेन्द्रचक्रवर्त्तिनानि राश्यानीप्सिता भोगाः । एतानि धर्मलाभस्य फलानि यथापि निर्वाणम् ॥ १३६ ॥ आहार उच्छ्वासः सन्धयः शिरश्च
रोगकूपानि । पित्तं रुधिरं शुक्रं च गणितं गणितप्रधानैः ॥ १३७ ॥ एतत् क्षुत्वा शरीरस्य वर्षणां गणितं प्रकृतं महार्यम् । मोक्षपद्मादे-
ह्यर्थं सम्यक्त्वसहस्रपत्राय ॥ १३८ ॥ एतत् शरीरशकटं जातिजयामरणवेदनावहुलम् । तथा यतत्त्वं कर्तुं यथा मुच्यथ्वं सर्वदुःखैः
॥ १३९ ॥ इति तन्दुलवैचारिकप्रकीर्णकं समाप्तम् ॥ ५ ॥

काज्जण नमुकारं जिणवरवसहस्स चद्धमाणस्स । संधारमि निवद्धं गुणपरिवाडिं निसामेह ॥ १ ॥ ५८७ ॥
एस किरारहणया एस किर मणोरहो सुविहिआणं । एस किर पच्छिमंते पढागहरणं सुविहिआणं ॥ २ ॥
॥ ५८८ ॥ भूईगहणं जह नक्कयाण अवमाणयं अवब्बा(वज्जा)णस्स । मल्लणं च पढागा तह संधारो सुविहि-
आणं ॥ ३ ॥ ५८९ ॥ पुरिसवरगुंडरीओ अरिहा इव सव्वपुरिससीहणं । महिलण भगवईओ जिणजणणीओ
जयंमि जहा ॥ ४ ॥ ५९० ॥ वेरुल्लिउव्व मणीणं गोसीसं चंदणं व गंधाणं । जह व रण्येसु चहरं तह संधारो
सुविहिआणं ॥ ५ ॥ ५९१ ॥ धंसाणं जिणवंसो सव्वकुलाणं च सावयकुलाइं । सिद्धिगई व गईणं मुत्तिमुहं
सव्वमुदखाणं ॥ ६ ॥ ५९२ ॥ वग्गमाणं च अहिंसा जणवयवयणाण साहुवहणाइं । जिणवयणं च सुईणं सुद्धीणं
दंसणं च जहा ॥ ७ ॥ ५९३ ॥ कल्लणं अण्णुदओ देवाणं दुल्लहं तिहुअणंमि । वत्तीसं देविंदा जं तं ज्ञायति

कृत्वा तेनस्कारं जिनवरवसहस्य वर्धमानाय । संस्कारके निवद्धां गुणपरिपटीं निश्चस्य ॥ १ ॥ एष किंनरावना एष किल मनोरथः
सुविहितानां । एतत् किल पश्चिमान्ते षठाकहरणं सुविहितानाम् ॥ २ ॥ भूतिग्रहणं यथा दरीद्राणां(?) अपमानश्चाप्यथातस्य । महानां च
पताका तथा संस्कारः सुविहितानाम् ॥ ३ ॥ सर्वपुरुषसिंहानां पुरुषवरपुण्डरीकोऽर्द्धशिव । महिलां त्रया भगवत्यो जिनजनन्यो जयन्ति
(तथाऽयं) संस्कारः ॥ ४ ॥ वैदूर्यो मणीनामिव गोक्षीर्षं चन्दनमिव गन्धानाम् । रत्नेषु यथा वा वज्रं तथा संस्कारः सुविहितानाम्
॥ ५ ॥ वंशानां जितवंशः सर्वकुलानां च श्रावककुलानि । गतीनां सिद्धिगतिरिव सर्वसौख्यानां मुक्तिमुल्लाम् ॥ ६ ॥ धर्माणं चाहिंसा
जतपदवचनानां साधुवचनानि । श्रुतीनां च जितवचनं यथा च श्रुतीनां दर्शनम् ॥ ७ ॥ कल्याणमभ्युदयो देवानां दुर्लभं त्रिमुक्ते ।

एगमणा ॥ ८ ॥ ५९४ ॥ लद्धं तु तए एयं पंडिअमरणं तु जिणवरकत्वायं । हंतूण कम्ममल्लं सिद्धिपढागा तुमे
 लद्धा ॥ ९ ॥ ५९५ ॥ ज्ञाणाण परमसुखं नाणाणं केवलं जहा नाणं । परिनिघाणं च जहा कमेण भणिअं
 जिणवरोहिं ॥ १० ॥ ५९६ ॥ सन्वुत्तमलाभाणं सामंघं चेव लाम मंत्रांति । परमुत्तम तित्थयरो परमगई परम-
 सिद्धुत्ति ॥ ११ ॥ ५९७ ॥ मूलं तह संजमो वा परलोगरयाण किलिट्टकम्माणं । सन्वुत्तमं पहाणं सामंघं चेव
 मंघंति ॥ १२ ॥ ५९८ ॥ लेसाण सुक्कलेसा निअमाणं पंमचेरवासो ज । गुत्तिसमिई गुणाणं मूलं तह संज-
 मोचाओ ॥ १३ ॥ ५९९ ॥ सन्वुत्तमतित्थाणं तित्थयरपयासिअं जहा तित्थं । अभिसेजघ सुराणं तह संथारो
 सुविहियाणं ॥ १४ ॥ ६०० ॥ सिअकमलकलससत्थिअनंदावत्तवरमल्लदामाणं । तेत्तिपि मंगलाणं संथारो
 मंगलं अहिअं ॥ १५ ॥ ६०१ ॥ तचअग्गिनियमसूरा जिणवरनाणा विसुद्धपत्थयणा । जे नियहंति पुरिसा

द्वाविंशद्वेयन्ना यत्तद्धापन्येकमनसः ॥ ८ ॥ लघं तु लयेत्त पण्डितमरणं तु जिताख्यातम् । हत्वा कर्ममल्लं सिद्धिपताका त्वया
 लब्धा ॥ ९ ॥ ध्यानानां परमशुष्ठं ज्ञानानां केवलं यथा ज्ञानम् । परिनिर्वाणं च यथा क्रमेण भणितं जितयेन्द्रैः ॥ १० ॥ सर्वोत्तम-
 लाभानां श्रामण्यमेव लाभं मन्यन्ते । परमोत्तमस्त्रीर्येकरः परमगतिः परमसिद्ध इति ॥ ११ ॥ मूलं ताया संयमो वा परलोकरतानां
 क्षिप्रकर्मणाम् । सर्वोत्तमं प्रधानं श्रामण्यं चैव मन्यन्ते ॥ १२ ॥ लेशयानां शुशुलेद्या नियमानां ब्रह्मचर्यवासश्च । गुप्तिमित्तयो गुणानां
 मूलं तया संयमोपायः ॥ १३ ॥ सर्वोत्तमतीर्धानां तीर्थकरप्रवृत्तिं यथा तीर्थम् । अमियेक इव सुराणां तथा सुविहितानां संस्कारः
 ॥ १४ ॥ सितकमलकलससिअनन्यावर्चवरमात्स्यदामभयः । वेभ्योऽग्नि महलेभ्यः संस्कारोऽधिकं महत्तम् ॥ १५ ॥ तयोऽग्निनियम-

संधारगण्डमाल्हा ॥ १६ ॥ ६०२ ॥ परमदो परमउलं परमायणंति परमकप्युत्ति । परमुत्तमतिन्त्ययो परम-
गई परमसिद्धिस्ति ॥ १७ ॥ ६०३ ॥ ता एअं तुमि लद्धं जिणवयणामयविभूसिअं देहं । धम्मरयणंसिआ ते
(०णस्सिया ०णामया) पडिआ भवणंमि वसुहारा ॥ १८ ॥ ६०४ ॥ एत्ता उत्तमपुरिसा कल्लणपरंपरा पर-
मदिवा । पावयण साहु धीरं (०धीरा) कयं च ते अत्त सप्पुरिसा ! ॥ १९ ॥ ६०५ ॥ सम्मत्तनाणदंसणवर-
यणा नाणतेअसंजुत्ता । चारित्तसुद्धसीला तिरयणमाला तुमे लद्धा ॥ २० ॥ ६०६ ॥ सुविहिअगुणवित्थारं
संथारं जे लहंति सप्पुरिसा । तेसिं जिअलोगसारं रयणाहरणं कयं होइ ॥ २१ ॥ ६०७ ॥ तं तित्थं तुमि
लद्धं जं पवरं सव्वजीवलोगंमि । जहाया जत्थ मुणिवरा निवाणमनुत्तरं पत्ता ॥ २२ ॥ ६०८ ॥ आसव-
संवरनिब्बर तिग्निवि अत्था समाहिआ जत्थ । तं तित्थंति भणंती सीलवययदत्तोवाणा ॥ २३ ॥ ६०९ ॥

शूरा जिनवरत्थाना विदुद्वपथ्यदनाः । ये गुरुषाः संस्कारलग्नेन्द्रमाल्हाः (ते) निर्वहन्ति ॥ १६ ॥ परसायः परमउलं(ला)परमायनमिति
परमकृत्य इति । परमोचमतीर्यकः परमगतिः परमसिद्ध इति ॥ १७ ॥ तदेतत्त्वया लब्धं जितवचनामृतविभूषितं शरीरं । धर्मज्ञा-
श्रिता तव पतिता भवने वसुधारा ॥ १८ ॥ श्रान्ता इत्यपुरुषा कल्याणपरम्परा परमदिव्या । श्रवणे साधुधैर्यं कृतं त्वयाऽद्य सत्युत्तम !
॥ १९ ॥ सम्यक्त्वज्ञानदत्तानवरत्ना नाना(ज्ञान)तेजःसंयुक्ता । चारित्र्यशीलशुद्धा त्रिरत्नमाला त्वया लब्धा ॥ २० ॥ सुविहितगुणवि-
स्तारं संस्कारं ये लभन्ते ससुरुषाः । तैर्जीवलोगसारं रत्नाहरणं कृतं भवति ॥ २१ ॥ तत्तीर्थं त्वया लब्धं यत् प्रवरं सर्वजीवलोकं ।
श्रान्ता यत्र मुनिवरा निर्वाणमनुत्तरं श्रान्ताः ॥ २२ ॥ आश्रयसंवरनिर्जयाः त्रयोऽप्यर्थाः समाहिता यत्र । तत्तीर्थमिति भणन्ति शीलव्रत-

भंजिय परीसहचमूं उत्तमसंजमवलेण संजुत्ता । मुंजंति कम्मरहिआ निघणमणुत्तरं रज्जं ॥ २४ ॥ ६१० ॥ तिहुअणर-
 ज्जसमाहिं पत्तोऽसि तुमं हि (पि) समयकथंमि(त्ति) । रत्ताभिसेयमउलं विउलफलं लोइ विहरंति ॥ २५ ॥ ६११ ॥
 अभिनंदइ मे हियं तुब्भे मुक्खस्स साहणोवाओ । जं लद्धो संधारो सुविहिअ । परमत्यनिट्ठारो ॥ २६ ॥
 ॥ ६१२ ॥ देवादि देवलोए मुंजंता बहुविहाइं भोगाइं । संधारं चिंतता आसणसयणाइं मुंचंति ॥ २७ ॥ ६१३ ॥
 चंडुइ पिच्छणिज्जो सूरुओ इव तेअसा विदिपंतो । घणवंतो गुणवंतो हिमंवंतमंहतयिक्खाओ ॥ २८ ॥ ६१४ ॥
 गुत्तीसिमिइउवेओ संजमतघनिअमजोगजुत्तंमणो । समणो समाहिअमणो दंसणनाणे अणत्तमणो ॥ २९ ॥
 ॥ ६१५ ॥ मेरुइ पघयाणं सयंभुरमणुइ चैव उदहीणं । चंदो इव ताराणं तह संधारो सुविहिआणं ॥ ३० ॥
 ॥ ६१६ ॥ भण केरिसस्स भणिओ संधारो केरिसे व अयगांसे । उक्खंपिमस्स (०भिकस्स) करणं एअं ता

पद्धसोपानाः ॥ २३ ॥ भइस्सवा परिपइपमूं उत्तमसंजमवलेण संजुक्ताः । मुञ्चन्ति कर्मरहिवा निर्योणमनुत्तरं राज्ञं ॥ २४ ॥ त्रिभुवन-
 रागयलमाधिं प्राप्नोऽसि त्वं हि सर्वकल्पेषु । राज्यमिषेकमतुलं विपुलफलं लोकेऽनुभूतवान् ॥ २५ ॥ अभिनन्दति मे हृदयं त्वया मोक्षस्य
 साधनोपायः । ब्रह्मन्ः संस्कारकः सुविहितः परमार्थमिच्छातः ॥ २६ ॥ देवा अपि देवलोकं मुञ्चता बहुविधात् भोगान् । संस्कारकं
 चिन्तयन्त आसनशयनानि मुञ्चन्ति ॥ २७ ॥ चन्द्र इव प्रेक्षणीयः सूर्य इव तेजसा विर्दिव्यमानः । धनवान् गुणवान् दिग्वदद् महान्
 विल्यावः ॥ २८ ॥ गुप्तिमितिभिरुपेतः संयमतपोनियमयोगयुक्तमनाः । श्रमणः समाहितमनाः दर्शनक्षानयोरानन्दमनाः ॥ २९ ॥
 मेरुरिय पर्वतानां सयम्भूरमण इव उदधीनामेव । चन्द्र इव ताराणां तथा संस्कारकः सुविहितवान् ॥ ३० ॥ भग कीदृशस्य भग्नितः

इच्छिमो नां ॥ ३१ ॥ ६१७ ॥ हयति जस जोगा जरा यं विविहा यं हति आयकां । आरुहइ अं संधारं
 सुचिसुद्धो तस संधारो ॥ ३२ ॥ ६१८ ॥ जो गारयेण मत्तो निच्छइ आलोअणं गुरुसगासे । आरुहइ अं
 संधारं अविद्धो तस संधारो ॥ ३३ ॥ ६१९ ॥ जो पुण पत्तन्मूओ करइ आलोअणं गुरुसगासे । आरुहइ
 अं सुवि० ॥ ३४ ॥ ६२० ॥ जो पुण दंसणमइलो सिद्धिचरित्तो करइ सामन्नं । आरु० अवि० ॥ ३५ ॥
 ॥ ६२१ ॥ जो पुण दंसणसुद्धो आयचरित्तो करइ सामन्नं । आरु० सुवि० ॥ ३६ ॥ ६२२ ॥ जो रागदोसर-
 मिओ तिगुत्तिगुत्तो तिसल्लमयरहिओ । आरुहइ० सुवि० ॥ ३७ ॥ ६२३ ॥ तिहिं गारयेहिं रहिओ तिदंढ-
 पडिमोपगो पडिअकित्ती । आरुहइ० सुवि० ॥ ३८ ॥ ६२४ ॥ चलविहकसायमहणो चडहिं विकहाहिं विर-

संसारकः ? शीट्ठो पाडयफ़ाशे । उत्तन्दिदत्तस्य (अनशनस्य) फ़रणमेत्तु गावदिच्छिमो मातुम् ॥ ३१ ॥ हीयते यस्य योगा जरा य
 विविधा भयत्नात्तद्गाः । आरोहति च संसारकं सुविशुद्धस्य संसारकः ॥ ३२ ॥ यो गौरेवेण मत्तो नेच्छत्यालोचनां गुरोः सकाशे ।
 आरोहति च संसारकं अविशुद्धं ॥ ३३ ॥ यः पुनः पात्रभूतः फ़रोलालोचनां गुरोः सकाशे । आरोहति च संसारकं सुविशुद्धं
 ॥ ३४ ॥ यः पुनर्मलिनदर्शनः नृपचारित्र्यं करोति श्रामण्यम् । आरोहति च संसारकं अविशुद्धं ॥ ३५ ॥ यः पुनः शुद्धदर्शन आत्म-
 चारित्र्यं करोति श्रामण्यम् । आरोहति च संसारकं सुवि० ॥ ३६ ॥ यो रागदोषरहितः त्रिगुप्तिगुप्तिशून्यमरहितः । आरोहति च
 संसारकं सुवि० ॥ ३७ ॥ त्रिमिर्गोरे रक्षितस्त्रिदण्डविमोचकः प्रथितकीर्तिः । आरोहति च संसारकं सुवि० ॥ ३८ ॥ चतुर्विध-

हिओ निचं । आरुहइ० सुवि० ॥ ३९ ॥ ६२५ ॥ पंचमहदयकलिओ पंचसु समिईसु सुहु आउत्तो । आरुहइ० सुवि० ॥ ४० ॥ ६२६ ॥ छक्काया पडिविओ सत्तभयट्ठाणविरहिअमईओ । आरुहइ० सुवि० ॥ ४१ ॥ ६२७ ॥ अट्ठमयट्ठाणजट्ठो कम्मट्ठविहस्स खवणहेउत्ति । आरुहइ० सुवि० ॥ ४२ ॥ ६२८ ॥ नववंभचेरुत्तो उज्जुत्तो दसविहे समणधम्मे । आरुहइ० सुवि० ॥ ४३ ॥ ६२९ ॥ जुत्तस्स उत्तमहे मलिअकसायस्स निवियारस्स । भण केरितो उ लाभो संधारगयस्स समणस्स ? ॥ ४४ ॥ ६३० ॥ जुत्तस्स उत्तमहे मलिअकसायस्स निविआरस्स । भण केरिसं च सुक्खं संधारगयस्स खमणस्स ? ॥ ४५ ॥ ६३१ ॥ पढमिह्हुंगमि विवसे संधारगयस्स जो हवइ लाभो । को दाणि तस्स सक्का अगं काउं अणगघस्स ॥ ४६ ॥ ६३२ ॥ जो संखिल्लभवट्ठिई

कपयमयनअतट्ठमिर्विकथाभिर्विरहितो नित्यम् । आरोहति च संस्कारं सुवि० ॥ ३९ ॥ पञ्चमहाव्रतकलितः पञ्चसु समितिषु सुप्तः युक्तः । आरोहति च संस्कारं सुवि० ॥ ४० ॥ पट्ठम्यः फयेभ्यः प्रतिविरतः सप्तभयस्यानविरहितमतिकः । आरोहति च संस्कारं सुवि० ॥ ४१ ॥ लक्काट्ठमदस्यानः कर्मणोऽष्टविधस्य श्रृणुहेतोरिति । आरोहति च संस्कारं सुवि० ॥ ४२ ॥ तवप्रलयगुप्त उद्युक्तो दशविधे श्रमणधर्मे । आरोहति च संस्कारं सुवि० ॥ ४३ ॥ युक्त्योत्तमार्थे मर्दितकपायस्य निर्विकारस्य । भण कीदृशत्तु लाभः संस्कारकगतस्य श्रमणस्य ? ॥ ४४ ॥ युक्त्योत्तमार्थे मर्दितकपायस्य निर्विकारस्य । भण कीदृशं च सौख्यं संस्कारगतस्य श्रमणस्य ? ॥ ४५ ॥ प्रथमे दिवसे संस्कारकगतस्य यो भवति लाभः । क इदानीं तस्य शक्नोऽयं कर्तुमनर्पस्य ? ॥ ४६ ॥ यः संख्येयमवस्थितिकं सर्वमपि स

सद्यपि एतेह सो तदिह कर्म । अनुसमयं साहृपयं साहृ बुत्तो तदिह समए ॥४७॥६३॥ तणसंथारनिसन्नोऽपि
मुणियरो भट्टरागमयोहो । जं पावइ मुत्तिसुहं कत्तो तं चाक्खदीवि ? ॥ ४८ ॥ ६३४ ॥ तप्पु(नियपु०) रिस-
नाउंमिवि न सा(जो)रई तह सहस्स(त्थ)चित्थारो । जिणवयणंमिवि सा ते हेवसहस्सोवगहंमि ॥४९॥६३५॥
जं रागदोसमइअं सुत्तं जं होइ विसयमइयं च । अनुहवइ चाक्खदी न होइ तं वीअरागरस ॥ ५० ॥ ६३६ ॥
मा होइ पासणया न तत्थ पासणि परिगणिज्जंति । यहवे गच्छं दुत्था जम्मणमरणं च ते खुसा ॥ ५१ ॥
॥ ६३७ ॥ पच्छादि ते पयाया खिपं काहिति अप्पणो पत्थं । जे पच्छिमंमि काले मरंति संथारसारूढा ॥५२॥
॥ ६३८ ॥ नयि कारणं तणमओ संथारो नयि अ फासुआ मूमी । अप्पा खलु संथारो हवइ विसुद्धे चरि-
संमि ॥ ५३ ॥ ६३९ ॥ निचंमि तस्स भाउजुअस्स जत्थ च जहिं च संथारो । जो होइ अहक्खाओ विहार-

क्षपयति तत्र कर्म । अनुमयं साधुपदम् साधुगुरुप्र समये ॥ ४७ ॥ तृणसंसारकनिष्णोऽपि मुनिरतो भट्टरागात्सोहः । यत्
प्रोति मुक्तिसौख्यं गुणस्तत् फलमन्येपि ॥ ४८ ॥ निजगुणवदकेऽपि तथा सहस्रविद्यारे सा(या)रतिनं । विनयपत्नेऽपि सा ते हेतुल्ल-
सोपगते ॥ ४९ ॥ यद् एतदेकमेवं सौख्यं यद् भवति विषयमयं च । अनुभवति चक्रवर्त्ती न भवति वट् वीतराजस्य ॥ ५० ॥ मा गूए
पर्येषणा न वत्र पर्याणि परिगण्यन्ते । यद्यो गच्छे षडिता तन्मरणयोत्ते निमग्नाः ॥ ५१ ॥ पञ्चादपि ते प्रयाताः क्षिप्रं करिव्यन्या-
स्तानः पण्यम् । ये षडिमे काले प्रिकन्ते संन्यासकारूढाः ॥ ५२ ॥ नैव कारणं एणमयः संसारो नैव च प्रासुका भूमिः । अल्ला
राउ संनारो भवति विदुधे चारित्ते ॥ ५३ ॥ नित्यमपि वत्सोद्युतमावस्य न्न वा यदा वा संसारकः । यो भवति यथाक्यातो विहा-

मन्मुष्टि(सु)ओ लूहो ॥ ५४ ॥ ६४० ॥ वासारत्तमि तवं चित्तविचिताइ सुहु काज्जं । हेमंते संधारं आरुह
सववत्थासु ॥ ५५ ॥ ६४१ ॥ आसीअ पोअणपुरे अब्बा नामेण पुप्फचूलत्ति । तीसे धम्मपायरिओ पविस्सुओ
अन्निआवत्तो ॥ ५६ ॥ ६४२ ॥ सो गंगमुत्तरंतो सहसा उस्सारिओ अ नावाए । पडिवन्न उत्तिमट्ठं तेणवि
आराहिअं मरणं ॥ ५७ ॥ ६४३ ॥ पंचमहवयकलिआ पंचसया अब्बाया सुपुरिसाणं । नयरंमि कुंभकारे कट्ठगंमि
नियेसिआ तइआ ॥ ५८ ॥ ६४४ ॥ पंचसया एगूणा वारंमि पराजिण्ण रुट्ठेणं । जंतमि पावमइणा छुत्ता छेणेण
कम्मणेण ॥ ५९ ॥ ६४५ ॥ निम्ममनिरहंकारा निअयसरीरेवि अप्पडीयद्धा । तेवि तह छुज्जमाणा पडिवद्धा उत्तमं
अट्ठं ॥ ६० ॥ ६४६ ॥ वंदुत्ति विस्सुअजसो पडिमादसधारओ ठिओ पडिमं । जज्जणावके नयरे सरोहं विद्धो
सयंगीओ ॥ ६१ ॥ ६४७ ॥ जिणवयणनिच्छिअमई निअयसरीरेऽवि अप्पडीयद्धो । सोऽवि तह विज्जमाणो

रमभ्युत्थितो तस्यः ॥ ५४ ॥ वर्षारो तपासि चित्रविचित्राणि सुष्ठु कृत्वा । हेमन्ते संस्वारकमारोहवि सर्वायसासु ॥ ५५ ॥ आसीच्च
पोतनपुरे आर्यो नाम्ना पुष्पचूलेति । तस्या यमार्चायः प्रविशुबोर्ध्निकपुष्पः ॥ ५६ ॥ स यद्वासुत्तरन् सहस्रोत्सारितो नायश्च । प्रतिपन्न
वत्तमार्थं तैत्तान्याराखं मरणम् ॥ ५७ ॥ पञ्चमहाव्रतकलिताः पञ्च शतानि आर्याः सुपुरुषाणाम् । नगरे कुम्भकारे कटके नियेजिताब्बा
॥ ५८ ॥ पञ्च शतान्येफोनानि वादे पगजिदेन रुटेन । यत्रेण पापमतिना ह्रिसिताः प्रच्छन्नकर्मणा ॥ ५९ ॥ निर्मया विरहद्वारा निजकन्दरीरे-
ऽपि अप्रतिबद्धाः । तेऽपि तथा पीन्यमानाः प्रतिपन्ना उत्तममर्थम् ॥ ६० ॥ दण्ड इति विधुतयक्षाः प्रतिमादसधारकः स्थितः प्रतिमाम् ।
यसुनायके नगरे शरोर्विद्धः स्वयं गीतः ॥ ६१ ॥ जिनवचनमिश्रितमतिनिवृत्तकन्दरीरेऽव्यप्रतिपन्नः । सोऽपि तथा विध्यमानः प्रतिपन्न उत्त-

पडि० ॥ ६२ ॥ ६४८ ॥ आसी सुकोसलरिसी चाउम्मासस्स पारणादिवसे । ओरुहमाणो अ नगा खइओ
मायाइ वग्घीए ॥ ६३ ॥ ६४९ ॥ घीधणिअवद्धक्खो पवक्खणाग्गि सुट्ठ उवत्तो । सो तहवि खल्लमाणो
पडि० ॥ ६४ ॥ ६५० ॥ उल्लेणीनयरीए अवतिनामेण विस्सुओ आसी । पाओवगमनिव्वो सुसाणमज्झग्गि
एगंतो ॥ ६५ ॥ ६५१ ॥ तिन्नि रथणीइ खइओ भल्लुकी रुट्ठिया विकहुंती । सोवि तह खल्लमाणो पडि० ॥ ६६ ॥
॥ ६५२ ॥ जल्लमलंपकधारी आहारो सीलसंजमगुणाणं । अब्बीरणो अ गीओ कत्तिअ अब्बो सुरवरं(णं)भि
॥ ६७ ॥ ६५३ ॥ रोहीडगंभि नगरे आहारं फासुअं गवेसंतो । कोवेण खत्तिण्ण य भिन्नो सत्तिपट्टहारेणं
॥ ६८ ॥ ६५४ ॥ एगंतमगावाए विच्छिद्धे थंखिले चइअ देहं । सोइवि तह भिन्नदेहो पडि० ॥ ६९ ॥ ६५५ ॥
पाडलिपुत्तंमि पुरे चंदयगुत्तस्स चैव आसीअ । नामेण धम्मसीहो चंदसिरिं सो पयहिऊणं ॥ ७० ॥ ६५६ ॥

गमर्थम् ॥ ६३ ॥ आसीत् सुओदालर्हिः चतुर्मासाः पारणकदिवसे । अपरोहन् नगात् साहितो मात्रा व्याड्य ॥ ६३ ॥ गोदधृतिपद-
कजाकः प्रत्याख्येने सुप्तु उपयुक्तः । स तथापि सायमानः प्रतिपन्न उत्तममर्थम् ॥ ६४ ॥ उल्लविनीनयोर्यवन्तिनाम्ना विधुत आसीत् ।
पादयोपगमनेन सुप्तः (निपण्णः) श्मशानमध्ये एकाग्रे ॥ ६५ ॥ तिस्रः रात्रीः साधितः शृगल्या रुष्टया विकर्मयन्त्या । सोऽपि तथा
सायमानः प्रतिपन्न उत्तममर्थम् ॥ ६६ ॥ उल्लमल्लपङ्कधारक आचारः शीलसंयमगुणानाम् । अब्बीरणेवात् गीतायश्च कर्तिकार्यः सुरवणे
॥ ६७ ॥ रोहिउके नगरे जाहारं प्राहुकं गवेसन् । कोपेन च क्षत्रियेण भिन्नः शक्तिपट्टहारेण ॥ ६८ ॥ एकाग्रेऽप्यपते विस्तीर्णे सान्निहले
तपस्त्वा देहम् । सोऽपि तथा भिन्नदेहः प्रतिपन्न उत्तमार्थम् ॥ ६९ ॥ पाटलीपुत्रे पुरे चन्दयगुत्तस्वेव आसीत् । नामा धर्मसिद्धश्चन्द्रभि-

कुलउरमि पुरवरं अह सो अम्भुद्विओ ठिओ धम्मं । कासीअ गिद्धपट्टं पच्चक्खणं विगयसोगो ॥ ७१ ॥ ६५७ ॥
 अह सोवि चत्तदेहो तिरिअसहस्सेहिं खल्लमाणो अ । सोऽपि तहं ॥ ७२ ॥ ६५८ ॥ पाडलिपुत्तंमि पुरे
 चाणक्खो नाम विस्सुओ आसी । सवारंमनिअत्तो इंगिणिमरणं अह निवन्नो ॥ ७३ ॥ ६५९ ॥ अणुलोमपूअ-
 पाए अह से सन्नू जओ डहइ देहं । सो तहवि डज्झमाणो पडि० ॥ ७४ ॥ ६६० ॥ गुट्ठयपाओवगओ सुव-
 धुणा गोमये पलिवियंमि । डज्झंतो चाणक्खो पडि० ॥ ७५ ॥ ६६१ ॥ काइंदीनयरीए राया नामेण अमयघो-
 सुत्ति । तो सो सुअस्स रत्नं दाज्जणं इह चरे धम्मं ॥ ७६ ॥ ६६२ ॥ आहिंङ्किज्ज वसुहं सुत्तत्थवित्सारओ
 सुअरहस्सो । काइंदिं चैव पुरिं अह पत्तो विगयसोगो सो ॥ ७७ ॥ ६६३ ॥ नामेण चंडवेगो अह से पडि-

यं(भार्यो) स प्रहाय ॥ ७० ॥ कोहिपुरे नगरे अय सोऽभ्युत्थितः स्थितो धर्मे । अकार्षीच्च गृहपुत्रं प्रत्याख्यानं विगतशोकः ॥ ७१ ॥
 अय सोऽपि लक्ष्मवेदालिर्वक्षस्तैः श्रावमानः । सोऽपि तथा श्रावमानः प्रतिपन्न उत्तममर्थम् ॥ ७२ ॥ पाटलीपुत्रे पुरे चाणक्यो नाम्ना
 विबुध आसीत् । सर्वोत्तमनिवृत्त इङ्गिनीमरणमय निपण्णः ॥ ७३ ॥ अलुलोमपूजनयाऽय तस्य शत्रुर्यद्वहति वेदम् । स तथापि दहमानः
 प्रतिपन्न उत्तममर्थम् ॥ ७४ ॥ गोष्ठे पादुपोपगतः सुबन्धुना गोमये प्रदीपिते । दहमानश्चाणक्यः प्रतिपन्न उत्तममर्थम् ॥ ७५ ॥ काकन्यां
 तगर्घ्यं राजा नाम्नाऽमृतघोषे इति । ततः स सुताय राज्यं दत्त्वा इक्ष्वाकुरत्तं धर्मम् ॥ ७६ ॥ आहिण्ड्य वसुधां सूत्रार्थविशारदः श्रुतर-
 हत्यः । काकन्दीमेव पुरीमथ श्राप्ते विगतशोकः सः ॥ ७७ ॥ नाम्ना चण्डवेगोऽय तस्य प्रतिच्छिन्नचि त्रकं देहम् । स तथापि छिद्य-

छिद्वद् तयं वेत् । सो तद्वि चिद्विमाणो पडियद्यो ॥ ७८ ॥ ६६४ ॥ कोसंवीनयरीण ललिअघडा नाम
 विसुआ आसि । पाओयगमनिवहा पत्तीसं ते सुअरहस्सा ॥ ७९ ॥ ६६५ ॥ जलमज्जे ओगाडा नईह पूरेण
 निम्ममसरीरा । तद्वि ह्नु जलद्वद्मज्जे पडियद्या ॥ ८० ॥ ६६६ ॥ आसी कुलाणनयरे राया नामेण वेस-
 मणदासो । तस्स अमयो रिद्वो मिच्छदिद्वी पडिनिविद्वो ॥ ८१ ॥ ६६७ ॥ तस्य य मुणिवरयसहो गणिपि-
 द्दगधरो तद्वसि आयरिओ । नामेण उसहसेणो सुअसायरणारगो धीरो ॥ ८२ ॥ ६६८ ॥ तस्सासी अ गण-
 धरो नाणासत्थपगद्विअपेअलो । नामेण सीहसेणो वापमि पराजिओ रुद्वो ॥ ८३ ॥ ६६९ ॥ अह सो निरा-
 गुणंपो अग्गि दाज्जण सुविद्विअपसंते । सो तद्वि उज्ज्ज ॥ ८४ ॥ ६७० ॥ कुन्दत्तोडवि कुमारो सिंयलि-
 फालिय अग्गिणा दद्वो । सो तद्वि उज्ज्ज ॥ ८५ ॥ ६७१ ॥ आसी चिलाद्वुत्तो मुङ्गुलिआहि चालगिण

गानः प्रतिपन्न वसमगर्थम् ॥ ७८ ॥ कोसाम्बो नगरां छिन्नपटलागतो विदुता आसीत् । पाषोपगमने निपुणा द्वात्रिंशत्सु द्रुत-
 द्रव्याः ॥ ७९ ॥ जलसंस्थे उपगाढा नद्याः पूरेण निर्ममाः क्षरिरे । तथापि जलद्वयस्य प्रतिपन्ना वसमगर्थम् ॥ ८० ॥ आसीन् कुलाण-
 (कुलाड) नगरे राजा गम्भा वैद्यगणदासः । तस्यामस्तो रिद्वो सिप्याट्टिः प्रविनिविद्वः ॥ ८१ ॥ तत्र प मुनिवरद्वयस्यो गणिपिद्वय-
 तथाऽऽसीन्वापायः । नाम्ना कृपमसेनः ध्रुवसागरणारगो धीरः ॥ ८२ ॥ वसासीय गणधरो शूरीतनालशस्त्रार्थसारः । नाम्ना शिह-
 सेनो वादे पराजितो रुद्वः ॥ ८३ ॥ अथ स निरुज्जम्बोडपि दस्य सुविद्विते व्रतान्ते । स तथापि दक्षमागः प्रविपन्नः वसमगर्थम् ॥ ८४ ॥
 कुन्दत्तोडपि कुमारः शाल्मलीकासुखण्ड इवाग्निना दध्यः । स तथापि दक्षमागः प्रविपन्नः वसमगर्थम् ॥ ८५ ॥ आसीन् चिलादिपुत्रः

कञो । सो तहचि ल० ॥ ८६ ॥ ६७२ ॥ आसी गयसुकुमालो अल्लयचम्मं व कीलयसएहिं । धरणीअले
 उच्चिद्धो तेणवि आराहिअं मरणं ॥ ८७ ॥ ६७३ ॥ मंखलिणावि य अरहओ सीसा तेअस्स उवगया दहा ।
 ते तहचि डक्ख० ॥ ८८ ॥ ६७४ ॥ परिजाणई तिगुत्तो जाव्वीवाइ सधमाहारं । संघसमवायमज्झे सागारं
 गुरुनिओणेणं ॥ ८९ ॥ ६७५ ॥ अहवा समाहिहेउं करइ सो पाणगस्स आहारं । तो पाणगंपि पच्छा वोसिरइ
 मुणी जहाकालं ॥ ९० ॥ ६७६ ॥ सामेमि सबसंघं संवेगं सेसगाण कुणमाणो । मणवइजोगेहिं पुरा कपका-
 रिअअणुमए वाचि ॥ ९१ ॥ ६७७ ॥ सवे अचराहएए एस खामोमि अल्ल निस्सल्लो । अम्मपिजसरिसया
 सवेअयि खमंतु मह जीवा ॥ ९२ ॥ ६७८ ॥ धीरगुरिसण्णत्तं सधुरिसनिसेविअं परमघोरं । धन्ना सिलाय-
 लगया साहंती उत्तमं अट्ठं ॥ ९३ ॥ ६७९ ॥ नारयतिरिअगईए मणुस्सदेवत्तणे दसंतेणं । जं पत्तं सुह-

पिपीलिकाभिआलनीय कृतः । स तथापि स्वाद्यमानः प्रतिपन्नः इचममर्थम् ॥ ८६ ॥ आसीद् गजसुकुमाल आर्द्रचर्मण कीलकस्तहस्रैः ।
 घटगितले बद्धिद्वस्तेनाप्याराढं भरणम् ॥ ८७ ॥ मद्भलिनाऽप्यहृतः शिष्यो वैतसोपगमनेन दग्धो । तौ तथापि दक्षमानौ प्रतिपन्नायुत्त-
 नमर्थम् ॥ ८८ ॥ परिजानीते त्रिगुप्तो यावज्जीवतया सर्वसाहारम् । सहस्रसमवायमध्ये साकारं गुरुनिधेयेन ॥ ८९ ॥ अथवा समाधि-
 रेतोः करोति पातकस्याहारम् । ततः पातकमपि पश्चात् व्युत्सृज्यति मुनिर्यथाकालम् ॥ ९० ॥ क्षमयापि सर्वसङ्घं संवेगं ज्ञेयाणां कुर्वन् ।
 मनोबाणयोगैः पुरा कृतकारितानुसतीर्वापि ॥ ९१ ॥ सर्वाणि अपराधपदानि एष क्षमयापि अद्य निश्चल्यः । मातापितृसदृशाः सर्वेऽपि
 क्षाम्यन्तु मयि जीवाः ॥ ९२ ॥ धीरगुरुरपश्रव्यं सत्पुरुषनिधेयविदं परमघोरम् । धन्याः शिलालम्बाः साधवन्त्युत्तममर्थम् ॥ ९३ ॥ नारकति-

दुःखं तं अणुचिन्ते अणवप्रमाणे ॥ ९४ ॥ ६८० ॥ नरएसु वेअणाओ अणोवमाओ असायबहुलाओ । काय-
निमित्तं पत्तो अणंतखुत्तो यद्विहाओ ॥ ९५ ॥ ६८१ ॥ देवत्ते मणुअत्ते पराभिओगत्तणं उवगणं । दुक्ख-
परिकिलेसफरी अणंतखुत्तो समणयूओ ॥ ९६ ॥ ६८२ ॥ तिरिअगहं अणुपत्तो भीममहावेअणा अणोअरया
(यारा) । जम्मणमरणअरहदे अणंतखुत्तो परिअमिओ ॥ ९७ ॥ ६८३ ॥ सुविहिअ ! अरियकाले अणंतकाले
तु आगयगणं । जम्मणमरणमणंतं अणंतखुत्तो समणयूओ ॥ ९८ ॥ ६८४ ॥ नत्थि भयं मरणसमं जम्मण-
सरिसं न पिअए दुक्खं । जम्मणमरणायकं छिंद ममत्तं सरिआओ ॥ ९९ ॥ ६८५ ॥ अन्नं इमं सरिअं अन्नो
जीवरि निच्छयमईओ । दुक्खपरिकिलेसकरं छिंद ममत्तं ॥ १०० ॥ ६८६ ॥ जावति केइ दुक्खा सारीरा
माणसा व संसारे । पत्तो अणंतखुत्तो कायस्स ममत्तदोसेणं ॥ १०१ ॥ ६८७ ॥ तम्हा सरिअमाइं सव्विअतर-

यंगत्थोमानुयदेयत्तयोर्वसत्ता । यत् प्रातं सुखदुःखं तदनुचिन्त्यत्तन्यमत्ताः ॥ ९४ ॥ नरकेषु वेदना अनुपया असातबहुलाः । कायनि-
मित्तं प्राप्नोऽनन्वक्तृत्वो यद्विषयाः ॥ ९५ ॥ देवत्वे मनुजत्वे पराभियोगत्त्वपुण्यतेन । दुःखपरिक्षिकरिरनन्तकृत्वः समनुभूतवान् ॥ ९६ ॥
तिर्यग्गतिमनुप्राप्तो भीमा महावेदना अनुचायाः । जन्ममरणपरचट्टेऽनन्वक्तृत्वो(वेदबन्ध्) परिश्रान्तः ॥ ९७ ॥ सुविहित । अतीतकालेऽजन्म-
कालं तु गतागताभ्यां । जन्ममरणमनन्तमन्तकृत्वः समनुभूतवान् ॥ ९८ ॥ नास्ति भयं मरणसमं जन्मसदृशं न विद्यते दुःखम् । जन्म-
मरणावद्धं छिन्दि ममत्तं शरीरात् ॥ ९९ ॥ अन्यदिदं शरीरस्यो जीव इति मिश्रयमतिकः । दुःखपरिक्षिकं छिन्दि ममत्तं शरीरात्
॥ १०० ॥ यावन्ति कामिपिदू दुःखानि शरीराणि मानसानि वा संसारे । प्राप्नोऽनन्वक्तृत्वः कायस्य ममत्त्वदोषेण ॥ १०१ ॥ तस्मात्

बाहिरं निरवसेसं । छिंद मभक्तं सुविहिज ! जइ इच्छसि उत्तमं ठाणं ॥ १०२ ॥ ६८८ ॥ जगआहारो संघो
सघो मह खमउ निरवसेसंपि । अहमवि खमामि सुद्धो गुणसंघायस्स संघस्स ॥ १०३ ॥ ६८९ ॥ आयरिअ
उवज्झाए सीसे साहम्मिए फुलगणे य । जे मे केइ कसाया सवे तिविहेण खामेसि ॥ १०४ ॥ ६९० ॥ सवस्स
समणसंघस्स भयवओ अंजलिं करिअ सीसे । सवं खमावइत्ता अहमवि खामेसि सवस्स ॥ १०५ ॥ ६९१ ॥
सधस्स जीवरासिस्स भावओ घममनिहिअनिअचित्तो । सवं खमावइत्ता अहयंपि खमामि सवेसिं ॥ १०६ ॥
॥ ६९२ ॥ इअ खामिआहआरो अणुत्तरं तवसमाहिमारूढो । पप्फोडंतो विहरइ बहुविहयाहाकरं कम्मं
॥ १०७ ॥ ६९३ ॥ जं बद्धमसंखिआहि असुमभवसयसहस्सकोडीहि । एगसमएण विहुणइ संथारं आरुहंतो
य ॥ १०८ ॥ ६९४ ॥ इअ (ह) तह विहारिणो से विगघकरी वेअणा समुट्ठइ । तीसे विज्झयणाए अणुसट्ठि

दरिपदो साम्भन्तरे वाहो निरवसे । छिन्द ममत्वं सुविहिब ! यदीच्छसि उत्तमं ज्ञानम् ॥ १०२ ॥ जगदाधारः सधः
सर्वः क्षाम्यतु मम निरवशेषमपि । अहमपि क्षमयामि शुद्धो गुणसंघाते सत्ते ॥ १०३ ॥ आचार्यान् एपांग्यान् शिष्यान् साध-
र्मिकान् कुलगाणान् । ये मया कृपायिताः सर्वान् द्विविधेन क्षमयामि ॥ १०४ ॥ सर्वस्य भ्रमणसदृशस्य भगवतोऽञ्जलिं दृत्वा शीर्षे सर्व
क्षमयित्वा अहमपि क्षमयामि सर्वस्य ॥ १०५ ॥ सर्वस्य जीवराशेर्भावो घर्मे निहितनिजचिचः । सर्वं क्षमयित्वा अहमपि क्षान्दामि
सर्वस्य ॥ १०६ ॥ इति क्षमितातिचारोऽनुचरं वपःसमाधिमारूढः । यद्विविधवाधाकरं कर्म प्रस्फोटयन् विहरति ॥ १०७ ॥ यद् यद्ध-
मसंख्येयामिरशुभभवशतसहस्रकोटीभिः । एकसमयेन विधुनाति संस्कारकमारोहमेव ॥ १०८ ॥ इह तथाविहारिणस्य विगघकरी वेदना

दिति निज्यया ॥ १०९ ॥ ६९६ ॥ जइ ताव ते मुणिवरा आरोविजवित्थरा अपरिकम्मा । गिरिपन्भार
विलग्गा बहुसायपसकंढं भीमं ॥ ११० ॥ ६९७ ॥ घीघणिवद्वक्कच्छा अनुत्तरविहारिणो समक्खाया ।
सायवदादग्गाचिदु साहेत्ती उत्तमं अट्ठं ॥ १११ ॥ ६९७ ॥ किं पुण अण्णारसहायगेहिं धीरोहिं संगयम-
णेहिं । नहु नित्यरिइ इमो संधारो उत्तमं अट्ठं ॥ ११२ ॥ ६९८ ॥ उच्छूदसरीरघरा अन्नो जीवो सरिरम-
घंति । धम्मस्स कारणे सुविहिजा सरीरं पि उट्ठति ॥ ११३ ॥ ६९९ ॥ पोरणिअ पबुवत्तिआ उ अहिआसि-
ज्ज पियअणो । कम्मकलंकवल्लीं चिहुणइ संधारमात्थो ॥ ११४ ॥ ७०० ॥ जं अज्जाणी कम्म खवेइ बहु-
आहिं वासतोदीहिं । तं नाणी तिहिं गुत्तो खवेइ जसासमित्तेणं ॥ ११५ ॥ ७०१ ॥ अट्ठविहकम्ममूलं बहु-
एहिं भवेहिं संधिअं पावं । तं नाणी ॥ ११६ ॥ ७०२ ॥ एवं मरिऊण घीरा संधारंमि उ गुरु पसत्थंमि ।

समुत्तिष्ठति । तस्मा विज्यापनायानुशाहिं वदति निर्यपछा गीतार्याः ॥ १०९ ॥ यदि तावत् ते मुनिवरा आरोपितवित्थरा अपरिकर्माणाः ।
तिरिग्गामार विलग्गा षट्पदसंकटं नीमम् ॥ ११० ॥ यादृशृतिवद्वक्त्राणाः अनुत्तरविहारिणः समाख्याताः । श्वापददृग्गता अपि
साधयन्त्येषोत्तमार्थम् ॥ १११ ॥ किं पुनरन्णारसहायकेधरिः संगतमनोमिः । नैव मित्तीवेत्तं संत्तारक उत्तममर्थमाश्रित्य ॥ ११२ ॥
तण्णरीरुदा अन्यो जीवः शरीरमन्वदिति । धर्मस्य कारणत्वं सुविहितं शरीरमपि त्वन्ति ॥ ११३ ॥ पौराणिकीः प्रत्युत्पन्ना अज्यास्य
वेदनाः । धर्मकलङ्कवली निपुणाति संत्तारज्जमात्थः ॥ ११४ ॥ यद्व्यानी कर्म कपवाति बहुकामिर्विषेदीभिः । तद् ज्ञानी तिसृभिर्गुणः
अपग्लुङ्ग्यासमात्रेण ॥ ११५ ॥ अट्ठविषकम्ममूलं बहुकर्मैवः संधितं पाप्मम् । तद् ज्ञानी तिसृभिर्गुणः कपयल्लुच्छासमात्रेण ॥ ११६ ॥ एवं

तद्वैभवं च तेन व सिद्धिञ्जया स्वीणकम्मरया ॥ ११७ ॥ ७०३ ॥ गुत्तीसमिद्गुणहो संजमतवनिअमक-
रणकयमडो । सम्मत्तनाणदंसणतिरणसंपाधिअसंगघो (महग्घो) ॥ ११८ ॥ ७०४ ॥ संघो सहदयाणं
सदेवमणुआसुरम्मि लोगम्मि । दुल्लहतरो विसुद्धो विसुद्धो तो महामउडो ॥ ११९ ॥ ७०५ ॥ डज्झतेणवि
गिग्घे कालसिलाए कवल्लिभूआए । सूरणे व चंडेण व किरणसहसंपण्डेणं ॥ १२० ॥ ७०६ ॥ लोगविजयं
कारित्तेण तेण ह्माणोघउत्तचित्तेणं । परिसुद्धनाणदंसणविभूहमतेण चित्तेणं ॥ १२१ ॥ ७०७ ॥ चंदगविज्झं
लद्धं केवलसरिसं समाउ परिहीणं । उत्तमलेसाणुगओ पडिवन्नो उत्तमं अट्ठं ॥ १२२ ॥ ७०८ ॥ एवं मए अभि-
युआ संधारगइंदवंधमारुढा । सुत्तमनरींदचंदा सुहसंकमणं सया दिट्ठु ॥ १२३ ॥ ७०९ ॥ संधारगपइणयं
सम्मत्तं ॥ ६ ॥

मूला धीराः संसारके गुरुभिः प्रशंसिते । तृतीयभवेन वा तेन वा सिष्यन्ति क्षीणकर्मरजसः ॥ ११७ ॥ गुप्तिमिविगुणाढ्याः
संयमवपोनियमकरणकृतमुकुटा । सम्यक्त्वज्ञानदर्शनत्रिरत्नसंश्रितसमर्थवः ॥ ११८ ॥ सद्गः सेन्द्रे सदेवमतुजासुरे लोके । दुर्लभतरो
विशुद्धः सुविशुद्धस्ततो महासुकुटः ॥ ११९ ॥ दक्षमानेनापि प्रीप्ते कृष्णशिलायां कटाहभूतायाम् । सूर्येण वा चण्डेन किरणसहस्रप्रच-
ण्डेन ॥ १२० ॥ लोकविजयं कुर्वता तेन ध्यानोपयुक्तचित्तेन । परिशुद्धज्ञानदर्शनविभूतिसयत्वा-चित्तेन ॥ १२१ ॥ चन्द्रावेष्वयं लब्धं
फेवलसदृशं सान्नेनापरिहीणम् । उत्तमलेखयानुगतः प्रतिपन्न उत्तममर्थम् ॥ १२२ ॥ एवं गवाऽभिपुत्राः संसाररुज्जेन्द्रस्कन्धमारुढाः ।
सुश्रमणनेन्द्रचन्द्राः सुतसंकमणं सदा वदन्तु ॥ १२३ ॥ इति संसारकप्रकीर्णकम् ॥ ६ ॥

अथ गच्छाचारप्रकीर्णकम् ॥ ७ ॥

नमिच्छन् महावीरं तिसिंहद्वयमसिंघं महाभागं । गच्छाचारं किञ्ची वद्वरिमो सुअससुखाजो ॥ १ ॥ ७१० ॥
अत्येगो गोयमा ! पाणी, जे उम्मगगणहट्टिए । गच्छमि संवसित्ताणं, भमइ भवपरंपरं ॥ २ ॥ ७११ ॥ जामद्वं
जाम द्विण पक्कं, मासं संवच्छरं पि वा । संमगगणहट्टिए गच्छे, संवसमाणस्स गोयमा ! ॥ ३ ॥ ७१२ ॥ लीला-
अलसमाणस्स, निरुच्छादस्स धीमणं । पक्खाविकखीह अदोस्सिं, महणुभामाण साहणं ॥ ४ ॥ ७१३ ॥
उल्लमं सपथामेदु, घोरं वीरतवाइअं । लज्जं संकं अइयम्म, तस्स विरियं समुच्छले ॥ ५ ॥ ७१४ ॥ धीरिएणं तु
जीयस्स, समुच्छल्लिएण गोयमा ! । जम्भंतरकए पाये, पाणि मुहुत्तेण निदहे ॥ ६ ॥ ७१५ ॥ तम्हा निवणं निहा-
लेउं, गच्छे सम्मगगणहट्टियं । वसिज्ज तत्थ आजम्मं, गोयमा ! संजग मुणी ॥ ७ ॥ ७१६ ॥ मेही आलंबणं खंभं,

अथ गच्छाचारप्रकीर्णकम् ॥ ७ ॥ गत्ता महावीरं त्रिदशेन्द्रमसिंघं महाभागम् । गच्छाचारं कथित् वद्वरामि धृतसमुद्राम् ॥ १ ॥
सन्त्येके गौतम ! प्राणिनो ये उम्मागंप्रतिष्ठिवाः । गच्छे समुद्य ध्राम्यन्ति भवपरम्पराम् ॥ २ ॥ यमार्द्र दामं दिनं पक्वं मासं संवत्सर-
मपि मा । सान्नागंप्रतिष्ठे गच्छे संवसतो गोयम ! ॥ ३ ॥ लीलायाऽऽलस्यं कुर्वाणस्य निरुद्धगस्य विभक्तस्फस्य पश्यतामन्येषां गदागु-
गागालां तापूनाम् ॥ ४ ॥ उद्यमा सर्वप्रियादु घोरे वीरे तपआदौ । लज्जां शङ्कामतिप्रमथ्य यस्य वीर्यं समुच्छलेत् ॥ ५ ॥ धीर्येण तु
जीवस्य समुच्छलितेन गौतम ! । उन्मान्तरकृतानि पापानि प्राणी शुद्धयेन निर्वदेत् ॥ ६ ॥ तस्मात्प्रिणुजं निभास्य सन्मार्गप्रस्थितं गच्छे ।
वपाजन्म पसेत् गौतम ! संयतो मुनिः ॥ ७ ॥ यस्मात्पूरितोऽस्य मेही आलम्बनं सग्नो दष्टिः समुद्रं यानं भवति घराग्नौप

उवल्लिप्य । न सम्म भगं गहह, सो सूरी जाण वेरिओ ॥ १६ ॥ ७२५ ॥ जीहाए विलिहंतो न भदओ सारणा
जहिं नत्थि । ढंढेणवि ताहंतो स भदओ सारणा अत्थ ॥ १७ ॥ ७२६ ॥ सीसोऽवि वेरिओ सो उ, जो गुरुं
नवि वोहए । पमायमहराधत्थं, सामायारीविराहयं ॥ १८ ॥ ७२७ ॥ तुम्हारिसाविं मुणिवर ! पमाधवसागा
हवन्ति जइ पुरिसा । तो को अणो अन्हं आलंघण हुळ संसारे ? ॥ १९ ॥ ७२८ ॥ नाणंमि वंसणम्मि अ वर-
णंमि य तिसुवि समयसारेसु । वोएइ जो ठवेवं गणमण्यां च सो य गणी ॥ २० ॥ ७२९ ॥ पिंढं उवहिं
च सिद्धं वग्गमउप्पायणेसणासुद्धं । चारित्तरक्खणद्धा सोहिंतो होइ सचरिन्ती ॥ २१ ॥ ७३० ॥ अप्परि-
स्सायी सम्मं समपासी चय होइ कजेसु । सो रक्खइ चंखुंषिव सयालवुद्धाउलं गच्छं ॥ २२ ॥ ७३१ ॥ सीआ
वेइ विहारं सुहसीलगुणेहिं जो अबुद्धीओ । सो नवरि लिगधारी संजमजोएण निस्सारी ॥ २३ ॥ ७३२ ॥ कुलगा-

सूरि जानीहि वैरिणम् ॥ १६ ॥ जिह्वा विलिहत् यत्र सारणा नास्ति स न भद्रकः । दण्डेनापि यद्वयत् स भद्रको यत्र सारणम् ॥ १७ ॥
शिष्योऽपि धैर्यं स तु यो गुरुं नैव योषयेत् । प्रमादमदिराग्रस्तं सामाचारीविराधकम् ॥ १८ ॥ युष्मादहोऽपि मुनिवराः ! प्रमाव-
शगा भवन्ति यदि पुरुषाः । तर्हि क्रोड्योऽस्माकमात्मनं भवेत्संसारे ? ॥ १९ ॥ ज्ञाने दर्शने च चारित्रे च त्रिजगि समयसारेषु ।
प्रेरयति यः सापयितुं गणमाज्ञानं च स एव गणी ॥ २० ॥ पिण्डमुपविं शय्याधुनोत्पादनीयानुदम् । चरित्ररक्षणाय शोषकम् भवति
सचारित्र्ये ॥ २१ ॥ सम्यग् अपरिआवी कार्येषु यत्नयेव समदर्शो । स रक्षति चक्षुरिव सयालवुद्धाकुलं गच्छम् ॥ २२ ॥ सादयति
विहारं मुरगशीलवारणैर्गोऽनुदिकः । स केवलं लिङ्गधारी संयमयोगेन निस्सारः ॥ २३ ॥ कुलग्रामनगराव्यानि ग्रहाय यत्नेषु करोति

मनगरत्नं पयदिअ जो तेसु कुणइ अ ममत्तं । सो नवरि लिंगघारी संजमजोएण निस्सारो ॥ २४ ॥ ७३३ ॥
 विहिणा जो उ चोएइ, सुत्तं अत्थं च गाइए । सो घण्णो सो य पुण्णो य, स बंधू सुखदायगो ॥ २५ ॥
 ॥ ७३४ ॥ स एव भवसत्ताणं, चक्खुसूए विआहिइ । दंसेइ जो जिणुषिट्ठं, अणुट्ठाणं जहट्ठिअं ॥ २६ ॥
 ॥ ७३५ ॥ तित्थपरसमो सूरि सम्मं जो जिणमयं पयासेइ । आणं अइकमंतो सो कापुरिसो न सण्णु-
 रिसो ॥ २७ ॥ ७३६ ॥ भट्ठापारो सूरि भट्ठापारुणवेक्खजो सूरि । उम्मगगिओ सूरि तिन्निवि मग्गं पणा-
 संति ॥ २८ ॥ ७३७ ॥ उम्मगगिणं सम्मग्गनासए जो अ सेवए सूरि । निअमेणं सो गोपम । अप्पं पाडेइ
 संसारे ॥ २९ ॥ ७३८ ॥ उम्मगगिओ इक्कोअवि नासए भवसत्तसंघए । तं मग्गमणुसरंते जह कुतारु नरो
 होइ ॥ ३० ॥ ७३९ ॥ उम्मगगमगासंपट्ठिआण सूरिण गोअमा णूणं । संसारो य अणंतो होइ य सम्मग्ग-

मत्तं स केवलं लिङ्गघारी संयमयोगेन निस्सारः ॥ २४ ॥ विधिना यत्तु प्रेरयति सूत्रमयं चावगाहयति । स धन्यः स च पुण्यश्च
 स यन्धुमौक्षवायकः ॥ २५ ॥ स एव भव्यसत्त्वानां बहुभूतो व्याख्यातः । दर्शयति यो वित्तोद्दिष्टमनुष्ठानं ययास्थितम् ॥ २६ ॥
 तीर्थकरसप्तः सूरियो नितमतं प्रकाशयति । आश्रामतिशाम्बन् स कापुरुषो न सयुरुपः ॥ २७ ॥ भट्टाचारः सूरिर्भट्टाचाराणामुपेक्षकः
 सूरिः । उन्मार्गस्थितः सूरिस्त्रयोऽपि मार्गं प्रणशयन्ति ॥ २८ ॥ उन्मार्गस्थितान् सन्मार्गनाशकान् यस्तु सेवते सूरिन् । नियमेन स
 गौतम ! आत्मानं पातयति संसारे ॥ २९ ॥ उन्मार्गस्थित एकोऽपि नाशयति भव्यसत्त्वसङ्घान् । वं मार्गमनुसरतो यथा कुता-
 रंको नरो भवति ॥ ३० ॥ उन्मार्गमार्गसंप्रस्थितानां सूरिणां गौतम ! नूनम् । संसारद्वान्तो भवत्येव सन्मार्गनाशकानाम् ॥ ३१ ॥

नासीनं ॥३१॥७४०॥ सुदं सुसाहुमगं कहमाणो ठवइ तइयफवसंभि । अप्पणं इयरो पुण गिहत्थयम्माओ
पुक्केति ॥३२॥ ७४१ ॥ जइयि न सक्कं कावं समं जिणभासिजं अणुट्ठाणं । तो समं भासित्वा जह भणिअं
खीणरारोहि ॥ ३३ ॥ ७४२ ॥ ओसत्तोअवि विहारे कम्मं सोवेइ सुलभवेही अ । चरणकरणं विसुदं उववू-
द्धितो परुयितो ॥ ३४ ॥ ७४३ ॥ सम्मगगमगसंण्डिआण साहूण कुणइ वच्छहं । ओसहभेसजोहि अ सयम-
नेणं तु कारेइ ॥ ३५ ॥ ७४४ ॥ मए अत्थि भविसंति केइ तेलुक्कनमिअकमजुअला । जेसिं परहिअकरणेक्क-
पट्टलएराण दोलिही फालो ॥ ३६ ॥ ७४५ ॥ तीआणागयकाले केई होहिंति गोअमा ! सूरी । जेसिं नाम-
गहणेवि हुल्ल नियमेण पच्छित्तं ॥ ३७ ॥ ७४६ ॥ जओ-सयरीभवति अणविसवयाइ जह भिववाहणा
सोए । पडिपुच्छसोहिनोअण तग्हा उ गुरू सया भयइ ॥३८॥७४७॥ जो उप्पमायदोसेणं, आलस्सेणं तहेव य ।

सुदं सुसाहुमगं कययन् सापयति हृतीण्ड्ये । आत्मानं इतः पुनर्हस्यार्थमाह्वयति ॥ ३२ ॥ यद्यपि न शक्यं कर्तुं सम्याग्निनाभा-
पितमनुष्ठानम् । तथाऽपि सम्मग्न भाषेत यथा भणितं क्षीणरोगैः ॥ ३३ ॥ अवसमोऽपि विहारे कर्म शोधयति सुलभवोधिञ्च । चर-
णकरणं विसुदं उववूद्धयन् शरूपकञ्च ॥ ३४ ॥ सन्मार्गमार्गसंप्रस्थितानां साधूनां करोति वात्सल्यम् । औपवसैवज्येभ्य स्वयमन्येन तु
पारयेत् ॥ ३५ ॥ भूलाः सन्ति भविष्यन्ति केऽप्यैरेल्लेख्यतत्कमवुगलजः । येषां परहितकारैकवदलक्षणं न्यतिव्रजति कालः ॥ ३६ ॥
॥ ३६ ॥ जतीतानागतकालयोः केचिद्विष्यन्ति गौतम ! सूरयः । येषां नामगहणेऽपि भवति नियमेन प्रावक्षितम् ॥ ३७ ॥ यतः—
अनपैश्या यथा लोके सुलभाह्वयानि सैरीम्वन्ति यथा शक्तिपृच्छाशुद्धिनोदना (विना विष्याः) तस्मादुक्तं सदा भजेत् ॥ ३८ ॥ यत्तु

सीसवर्गं न चोण्ड, तेण आणा विराहिआ ॥ ३९ ॥ ७४८ ॥ संखेवेण मए सोम्म !, वण्णिअं गुरुलवखणं ।
 गच्छस्स लक्खणं धीर !, संखेवेणं निसामय ॥ ४० ॥ ७४९ ॥ गीयत्थे जे सुसंविग्गे, अणालसी दठवए ।
 अवललियचरिस्से सययं, रागदोसचिचवए ॥ ४१ ॥ ७५० ॥ निट्ठविअजट्टमयठाने, सुसिअकसाए जिहं-
 दिए । विहरिज्जा तेण सद्धिं तु, उउमत्तेणवि केवली ॥ ४२ ॥ ७५१ ॥ जे अणहिअपरमत्था, गोअमा !
 संजया भुये । तम्हा ते विवज्जिज्जा, दोग्गइं पंथायोगे ॥ ४३ ॥ ७५२ ॥ गीअत्थस्स वयणेणं, विसं हालाहलं
 पिचे । निद्धिक्खो य भविक्खज्जा, तप्पखणे जं समुद्देवे ॥ ४४ ॥ ७५३ ॥ परमत्थओ विसं णो तं, अमयरसायणं
 खु तं । निविग्गं जं न तं मारे, मओवि अमयस्समो ॥ ४५ ॥ ७५४ ॥ अगीअत्थस्स वयणेणं, असयंपि न
 धुंटर । जेण नो तं भवे अमयं, जं अगीयत्थदेसियं ॥ ४६ ॥ ७५५ ॥ परमत्थओ न तं अमयं, विसं हालाहलं

प्रमाददोषेण आलस्येन तथैव च । शिष्यवृगं न नोदयति तेनाज्ञा विराडा ॥ ३९ ॥ सङ्क्षेपेण यथा सौम्य ! वर्णितं गुरोर्लक्षणम् । गच्छस्स
 लक्षणं धीर ! संक्षेपेण निशम्य ॥ ४० ॥ गीतार्थो यः सुसंविगोऽनालस्यो दृढव्रतः । अस्सलितचारिद्रः सततं रागद्वेषविपर्ययकः ॥ ४१ ॥
 निष्ठिताष्टमदस्यातः शोषितकणवो जितेन्द्रियः । विहरेत्तेन छद्मार्थेनापि सार्द्धं तु केवली ॥ ४२ ॥ येऽनधीतपरमार्थो गौतम ! संयता
 भवेयुः । तस्मात् तान् दुर्गतिपथदायका इति विवर्जयेत् ॥ ४३ ॥ गीतार्थस्य वचनेन हालाहलं विपं शिवेत् । तत्क्षणे यत्समुपद्रवेत्तन्निर्वि-
 कल्पश्च भक्षयेत् ॥ ४४ ॥ परमार्थतो विपं न तत् अमृतरसायनमेव तत् । निर्विघ्नं यन्न तन्मारयेत् मृतोऽप्यमृतसमः ॥ ४५ ॥ अगी-
 तार्थस्य वचनेनामृतमपि न शिवेत् । येन न तद्वदेदमृतं यदगीतार्थेन दिष्टम् ॥ ४६ ॥ परमार्थतो न तदमृतं विपं हालाहलमेव तत् ।

यु तं । न तेन अजरामरो बुद्ध्या, तत्त्वणा निहणं वए ॥ ४७ ॥ ७५६ ॥ अगीअत्थकुसीलिहिं, संगं तिचिहेण
योसिरे । मुत्तमगसिमे विग्गं, पद्दमी तेणगे जहा ॥ ४८ ॥ ७५७ ॥ पबलियं हुयवहं दद्धं, निस्संको तत्थ
पयेसिउं । अत्ताणं निदहिल्लहि, नो कुसीलस्स अल्लिए ॥ ४९ ॥ ७५८ ॥ पजलंति जत्थ घग्गघग्गसरस
गुरुणाधि थोइए सीसा । रागधोसेण विअणुसएण तं गोअम ! न गच्छं ॥ ५० ॥ ७५९ ॥ गच्छो महाणुभावो
तत्थ वसंताण निज्जरा विउला । सारणवारणचोअणमाईहिं न दोसपडिचत्ती ॥ ५१ ॥ ७६० ॥ गुरुणो
संद्धयुयित्ती सुविणीए जिअपरिसिहे धीरे । णवि थदे णवि लुदे णवि गारयिए न विगहसीले ॥ ५२ ॥ ७६१ ॥
रते दंते गुत्ते गुत्ते गुत्ते घेरगमग्गमल्लीणे । दसविहसामायारीआवस्सगसंजुल्लुत्ते ॥ ५३ ॥ ७६२ ॥ खर-
कसकफसाएऽणिट्ठुट्ठाइ निट्ठुरगिराए । निम्भच्छणनिट्ठाडणमाईहिं न जे पजस्संति ॥ ५४ ॥ ७६३ ॥ जे अ न
न तेनाअणगे भयेचक्षणे निपनं प्रजेत् ॥ ४७ ॥ अगीतार्थकुसीलिः सद्धं त्रिविधेन व्युत्पद्येत । मोक्षमार्गस्येने विघ्नाः पथि स्तेना
यथा ॥ ४८ ॥ प्रत्यक्षिणं हुतवहं दद्धा निगदुत्तरा प्रयेदय । आत्मानं निदिहेत् नैव कुशीलमाश्रयेत् ॥ ४९ ॥ प्रबलान्ति यथ घग्ग-
गपणेति गुरुणाऽपि नोदिते दिव्याः । रागेदृपभ्यां व्ययुश्याभ्यां स गौतम ! गच्छो न ॥ ५० ॥ गच्छो महाणुभावलाभ वसतां निर्जरा
विषुला । म्प्राणावाराणोदनादिभिर्न दोषप्रतिपत्तिः ॥ ५१ ॥ गुरुच्छन्दोऽनुयुत्तिः सुविनीतो जितपरिप्लवो धीरः । नैव स्तब्धो नैव
लुब्धो नैव गौरविष्ठो न विरूपानीलः ॥ ५२ ॥ आन्तर्बो दान्तो गुप्तो बुक्तो वैराग्यमार्गमाश्रितः । दशविधसमाचार्यावश्यकसंयमोऽनुक्तः
॥ ५३ ॥ सरसगच्छलक्षणाऽनिष्टदुष्टाः निस्पृगिराए । निर्मत्सर्ननिर्घाटवोदिभिर्न यः प्रद्विष्यति ॥ ५४ ॥ यच्च नाकीर्त्तिजनको माययो-

अकिञ्चिज्जणं नाजसज्जणं नऽकञ्चकारी अ । न पवधणवड्ढाहारे कंठगयपाणसेसेऽवि ॥ ५५ ॥
 ॥ ७६४ ॥ गुरुणा कज्जमकज्जे खरकफसदुट्ठनिट्ठुरगिराए । भणिए तहत्ति सीसा भणंति तं गोअमा ! गच्छं
 ॥ ५६ ॥ ७६५ ॥ दूढज्झिअ पत्ताइसु ममत्तए निम्पिहे सरिरेऽवि । जायमजापाहारे पायालीसिसणाकुसले
 ॥ ५७ ॥ ७६६ ॥ तं पि न रुवरसत्थं न य वणत्थं न च वट्ठत्थं । संजमभरवहणत्थं अक्खोवंगं व वह-
 णत्थं ॥ ५८ ॥ ७६७ ॥ वेयण वेयावचे हरियट्ठाए य संजमट्ठाए । तह पाणवसियाए छट्ठं पुण धम्मचित्ताए
 ॥ ५९ ॥ ७६८ ॥ जत्थ य जिट्ठकणिट्ठो जाणिज्झइ जिट्ठविणयवहुमाणो । दिवसेणवि जो जिट्ठो न हील्लिज्झइ
 स गोअमा गच्छो ॥ ६० ॥ ७६९ ॥ जत्थ य अज्जाकप्पं पाणचाएवि रो(घो)र दुग्गिभक्खे । न य परिमुजइ
 सहसा गोअम ! गच्छं तयं भणियं ॥ ६१ ॥ ७७० ॥ जत्थ य अज्जाहि समं थेरावि न उल्लुविति गयदसणा ।

जनको नाकार्यकारी च । न प्रवयनोद्वाहकः कण्ठगतप्राणशेषोऽपि ॥ ५५ ॥ गुरुणा कार्येऽकार्ये वा खरकफशदुट्ठनिट्ठुरगिरा । भणिते
 तथेति शिष्या भणन्ति यत्र गौतम ! तं गच्छं जानीहि ॥ ५६ ॥ दूरोच्छ्रितपात्राविममत्वो निःशृङ्खः शरीरेऽपि । जाताजाताहारपरिहार-
 नायां विचत्वारिंशदेषणासु कुशलः ॥ ५७ ॥ तदपि न रूपरसार्थं न च वर्णार्थं न चैव द्वार्थं । संयमभरवहणार्थं वहनार्थमक्षोपाञ्जन-
 मिव ॥ ५८ ॥ वेदनार्यै वेदावृत्याय ईर्यार्थं संवमार्थं तथा प्राप्पप्रत्ययं पटुं पुनर्धर्मचिन्तार्यै ॥ ५९ ॥ यत्र च ज्येष्ठकनिष्ठौ ज्ञायते ज्येष्ठ-
 विनवदुमानश्च । दिवसेनापि यो ज्येष्ठो न च हील्यते यत्र स गौतम ! गच्छः ॥ ६० ॥ यत्र चार्याल्लब्धं रोदुभिंशे प्राणत्यागेऽपि ।
 न च परिसुष्यते सहसा गौतम ! गच्छः स भणितः ॥ ६१ ॥ यत्र चार्योमिः समं स्वविरा क्षपि नोक्षपन्ति गतदशनाः । न च ध्यायन्ति स्त्रीणा-

न य झायंति धीणं अंगोर्वगाई तं गच्छं ॥ ६२ ॥ ७७१ ॥ ब्रह्मेह अप्पमत्ता अज्ञासंसग्नि अग्निविसस-
रिसी । अज्ञानुपरो साह् लहइ अकिंतिं खु अचिरेण ॥ ६३ ॥ ७७२ ॥ येरस्स तवसिथस्स च बहुसुयस्स
च पमाणमूअस्स । अज्ञासंसग्गीए जणजंणयं इयिज्जाहि ॥ ६४ ॥ ७७३ ॥ किं पुण तरुणो अबहुस्सुओ अ
ण यइविहु पिगिट्ठवचरणो । अज्ञासंसग्गीए जणजंणयं न पाविज्जा ? ॥ ६५ ॥ ७७४ ॥ जइवि सयं
थिरचित्तो तहापि संसगित्तद्वप्पसराए । अग्गिसमीवेव ययं विलिज्ज चित्तं खु अज्जाए ॥ ६६ ॥ ७७५ ॥
सयत्थ इत्थियग्गमि अप्पमत्तो सया अवीसत्थो । नित्थरइ यंमचेरं तथिवरीओ न नित्थरइ ॥ ६७ ॥ ७७६ ॥
सयत्थेसु चिदुत्तो साह् सयत्थ होइ अप्पमत्तो । सो होइ अणप्पमत्तो अज्ञाणं अनुचरंतो उ ॥ ६८ ॥ ७७७ ॥
लेलपडिअमप्पणं न तरइ जह मच्छिआ विमोएडं । अज्ञानुचरो साह् न तरइ अप्पं विमोएडं ॥ ६९ ॥
॥ ७७८ ॥ साहुस्स नत्थि लोए अज्ञासरिसी हु यंथो उवमा । धम्मेण सह ठवंतो न य सरिसो जाण असि-

मत्तोपाह्वानि स गच्छः ॥ ६२ ॥ यतं यदाऽपमत्ता आर्यासंसर्गमपि विपसदशम् । आर्यानुचरः सायुर्लभतेऽस्तीति तत्त्वविवरेण ॥ ६३ ॥
साविरस्य तपसि यो यदुत्तमं प्रमाणभूतस्यपि । आर्यासंसर्गो जगत्तपनं भवेत् ॥ ६४ ॥ किं पुनस्तारुणोऽबहुदुतश्च न वैव विदुष्ट-
तपत्राणः । आर्यासंसर्गो जगत्तपनं न प्राप्नुयात् ॥ ६५ ॥ यद्यपि सयं स्थिरचित्तस्यार्थाणि संसर्गोल्लव्यप्रसरावाः । अप्रेः समीपे घृत-
मिव विलीयेत चित्तमार्गावाः ॥ ६६ ॥ सर्वत्र स्तीवर्गेऽग्रगताः सदाऽविभक्तः । निस्सरति ब्रह्मचर्यं वद्विपरितो न निस्सरति ॥ ६७ ॥
तथार्थेषु विमुक्तः तानुः सर्वत्र भयतानवशाः । स भवतनस्यवा आर्याणामनुचरंतु ॥ ६८ ॥ श्रेयसपतिवमालानं यथा मक्षिका विमो-

हेसो ॥ ७० ॥ ७७९ ॥ वायामित्तेणिवि जत्थ भट्ठचरित्तस्स निगहं विहिणा । बहुलद्विजुअस्तावि
 कीरइ गुरुणा तयं गच्छं ॥ ७१ ॥ ७८० ॥ जत्थ य सन्निहिउवत्तआहडमाईण नामगहणेऽपि । पूईकम्मा
 मीआ आउत्ता कप्पत्तिप्पेसु ॥ ७२ ॥ ७८१ ॥ मउए निहुअसहावे हासदवचिवच्चिए विगहसुके । असमं
 जसमकरित्ते गोअरभूमट्ट विहरंति ॥ ७३ ॥ ७८२ ॥ सुणिणं नाणाभिगह दुक्करपच्छित्तमणुचरंताणं । जापइ
 चित्तचमकं देविदाणंपि तं गच्छं ॥ ७४ ॥ ७८३ ॥ पुढविद्दग-अगणि-मारुअ-चणफ्फइ-तत्ताण विचिट्ठजीयाणं ।
 मरणंतेपि न पीढां कीरइ मणसा तयं गच्छं ॥ ७५ ॥ ७८४ ॥ तज्जूरिपत्तमुजेण, जो पमज्जे उवत्तयं । मो
 वया तत्तस जीवेसु, सम्मं जाणाहि गोयमा ! ॥ ७६ ॥ ७८५ ॥ जत्थ य याहिरपाणिस्स विट्ठमित्तेपि गिग्ग-
 चपिणुं न क्षाणेति तथाऽऽणुत्तुपरः साधुनं कालेत्थामाणं विमोचयितुम् ॥ ६९ ॥ अत्यंतसदृशी साधोर्द्वन्द्वे छेदं स्वप्ना नास्त्येव ।
 पर्येण सह स्थापयन् न च सद्व्योऽनेयं च तं जानीहि ॥ ७० ॥ यत्र वाद्वान्नेमापि भट्टपात्रस्य बहुलद्विजुस्येसापि । विधिना निमहो गुरुणा
 (यत्र) क्रियते स गच्छः ॥ ७१ ॥ यत्र च संनिभ्युपलताहृतादीनां नामगहणेऽपि पूर्विकर्मभीताः कल्पयन्तेत्यादुयाः ॥ ७२ ॥ मृदुतो निष्टुए-
 रमायो ह्युत्तमर्नविकर्जितो विमहमुषः । असमञ्जसमधुर्यन् गोचरगृह्येन विहरति ॥ ७३ ॥ मुनीनां नामाभिमतान् दुष्करप्रपञ्चिप्तं
 चानुपख्याम् । वेदेन्द्राणामपि भित्तचमत्कारो जायते यत्र स गच्छः ॥ ७४ ॥ शुब्बीदफाप्रिमात्त्वयनस्यजित्तानां विरिप्पयिनां ।
 मरणान्तेऽपि न पीढा क्रियते मनसा यत्र स गच्छः ॥ ७५ ॥ तज्जूरिपाधुवेन यः प्रमाजयेदुपागतम् । गौतम ! तस्य जीवेण दया नेति
 सम्यग् जानीहि ॥ ७६ ॥ यत्र च नाहापलक्य विन्दुयानमपि मीप्यादियु । हृत्काशोपितप्रणा मरणेऽपि मुनयो न गृह्णन्ति ॥ ७७ ॥

माईसु । तण्हासोसिअपाणा मरणेअवि मुणी न गिण्हंति ॥ ७७ ॥ ७८६ ॥ इच्छिब्बह जत्थ सयां वीअपणं-
 णावि फासुयं उदयं । आगमचिहिणा निडणं गोअम ! गच्छं तयं भणियं ॥ ७८ ॥ ७८७ ॥ जत्थ य सूल वि-
 सूअ अन्नयेर या विचित्तमायंके । उप्पन्ने जलणुब्बालणाह न कोइ तं गच्छं ॥ ७९ ॥ ७८८ ॥ वीअपणं
 सात्तुविगाइसद्दाइमाइहिं च । कारिती जयणाए गोयम ! गच्छं तयं भणियं ॥ ८० ॥ ७८९ ॥ पुप्फाणं
 यीआणं तयमाईणं च विविहदवाणं । संघट्टणपरिआवण जत्थ न कुब्जा तयं गच्छं ॥ ८१ ॥ ७९० ॥ हासं
 खेड्ढा फेद्वणं नाहिययाणं न कीरए जत्थ । घावणडेवणलंघणममकारावणलच्चरणं ॥ ८२ ॥ ७९१ ॥
 जत्थित्थीकरफरिसं अंतस्सिअं कारणेअवि उप्पन्ने । दिट्ठीविसदित्तमी विसं व वल्लिअए गच्छे ॥ ८३ ॥
 ॥ ७९२ ॥ वालाए बुद्धाए नमुय दुहिआए अहव भइणीए । न य कीरह तणुफरिसं गोअम ! गच्छं तयं

एवमेतं यत्र च सदा द्वितीयपदेनापि प्राप्तुमुदकम् । आगमविधिना निपुणं गौतम ! गच्छः स भणितः ॥ ७८ ॥ यत्र च शूलविशूचि-
 फादौ अन्यत्रएस्मिन् वा विचित्रे आतडे उत्पन्ने खलोलज्जलानि न करोति स गच्छः ॥ ७९ ॥ द्वितीयपदेन सारूपिकादिभ्राद्वादिक्छ । आर-
 यनिं यवनया गौतम ! गच्छः स भणितः ॥ ८० ॥ पुष्पाणां वीजानां लवणादीनां च विविधद्रव्यणाम् स हट्टनपरितापसे यत्र न कुर्यात्
 स गच्छः ॥ ८१ ॥ हासं श्रीहाट्टन्दुर्पो नास्तिस्वाइश्च यत्र न क्रियते घावणलुगलकुलानि समकारवर्णोच्चारणं च ॥ ८२ ॥ यत्रान्तरि-
 बोऽपि लीकरत्तमः कारणेऽप्युपन्ने । वन्येते दृष्टिविपरीताभिरिव विषयश्च स गच्छः ॥ ८३ ॥ घालया बुद्धाया नमुदुहिरयया भगिन्याः ।

भणियं ॥ ८४ ॥ ७९३ ॥ जतिथत्थीकरफरिसं लिंगी अरिदाचि सयमचि करिज्जा । तं निच्छयओ गोअम ।
 जाणिज्जा मूलगुणभट्टं ॥ ८५ ॥ ७९४ ॥ कीरइ वीअपणं सुत्तमभणियं न जत्थइविहिणा उ । उप्पत्ते पुण
 कज्जे द्विक्खाआयंकरमाईपु ॥ ८६ ॥ ७९५ ॥ मूलगुणेहि विमुक्कं बहुगुणकलिअंवि लद्धिसंपणं । उत्तमकु-
 लेअवि जायं निद्धाडिज्जइ तयं गच्छ ॥ ८७ ॥ ७९६ ॥ जत्थ हिरण्यसुवण्णे घणधण्णे कंसतंयफट्टिहाणं ।
 सयणाण आसणाण य सुसिराणं चेव परिभोगो ॥ ८८ ॥ ७९७ ॥ जत्थ य वारिडिआणं तत्त(तिक्क)डिआणं
 च तह य परिभोगो । मोत्तुं सुक्खिलवत्थं का भेरा तत्थ गच्छम्मि ॥ ८९ ॥ ७९८ ॥ जत्थ हिरण्यसुवण्णं हत्थेण
 परागयं(णगे)पि नो छिद्ये । कारणसमप्पिअंवि हु निमिसखणद्वंवि तं गच्छं ॥ ९० ॥ ७९९ ॥ जत्थ य
 अज्जालद्वं पडिगहमाई विविहसुवगरणं । परिसुंजइ साहहिं तं गोअम ! केरिसं गच्छं ॥ ९१ ॥ ८०० ॥

न च क्रियते तनुस्पर्शो गौतम ! स गच्छो भणितः ॥ ८४ ॥ यत्र सीकरस्पर्शो लिङ्गी अर्हप्रति स्वयमपि क्षुर्यात् । गौतम ! निश्चयतस्त-
 मूढगुणघट्टं ज्ञानीयाः ॥ ८५ ॥ क्रियते द्वितीयपदेन सूत्रेऽभिमितं न यत्राविधिना । उत्पन्ने पुनर्दीक्षाऽऽतद्वादिक्के कार्ये ॥ ८६ ॥ मूलगुणे-
 विमुक्कं बहुगुणकलिवमपि लब्धिसंपन्नम् । उत्तमकुलेऽपि जावं निर्घातयति स गच्छः ॥ ८७ ॥ यत्र हिरण्यसुवर्णयोर्धनधान्ययोः फलस-
 ताग्रस्फटिकनाम् । शयनानामासनानां च क्षुपिराणां चैव परिभोगः ॥ ८८ ॥ यत्र च रज्जुचक्रवर्णाणां भरतादियुक्तातो च तथा च परि-
 भोगः । मुक्त्वा मुहं वस्त्रं का भर्यादा तत्र गच्छे ॥ ८९ ॥ यत्र हिरण्यसुवर्णं परकीयमपि कारणे समापयितेऽपि । तिसैयस्सुणाद्वमपि च स्पृशेत्
 स गच्छः ॥ ९० ॥ यत्र चार्यालब्धं प्रतिग्रहाद्यपि विविधमुपकरणम् । साधुभिः परिभुज्यते स गौतम ! कीदृशो गच्छः ? ॥ ९१ ॥

अहदुल्लहभेसज्जं यल्लुद्विदिवहणंपि पुट्टिकरं । अज्जालद्धं सुंजह का भेरा तत्थ गच्छंमि ? ॥ ९२ ॥ ८०१ ॥ एगो
एगित्थिए सट्ठिं, जत्थ विट्ठिज्ज गोयमा ! । संजइए विसेसेणं, निम्मेरं तं तु भासिमो ॥ ९३ ॥ ८०२ ॥ दट्ठचा-
रित्तं मोत्तुं आइजं मयहरं च गुणरासिं । इक्को अज्झावेहं तमणायारं न तं गच्छं ॥ ९४ ॥ ८०३ ॥ घणग-
ज्जिएहयकुहिलं विज्ज दुगिगज्ज गट्ठहियाओ । अज्जा अवारियाओ इत्थीरज्जं न तं गच्छं ॥ ९५ ॥ ८०४ ॥
जत्थ ससुंसेसकाले साहूणं मंडलीह अज्जाओ । गोअम ! उव्वंति पाए इत्थीरज्जं न तं गच्छं ॥ ९६ ॥ ८०५ ॥
जत्थ मुणीण कत्ताए जगद्धिज्जंतावि परकसाएहिं । निच्छंति ससुंटेजं सुनिविट्ठो पंगुलो चेव ॥ ९७ ॥ ८०६ ॥
धम्मंतरायभीए भीए संसारगभवत्सहीणं । न उइरंति कत्ताए मुणी मुणीणं तयं गच्छं ॥ ९८ ॥ ८०७ ॥
कारणमकारणेणं अह कहवि मुणीण उट्ठहिं कत्ताए । उदिएवि जत्थ रुंभन्ति स्वामिज्जह जत्थ तं गच्छं ॥ ९९ ॥

अतिदुर्लभं भेषजं यल्लुद्विदिवहणमपि पुट्टिकरम् । अव्यालब्धं सुंजयते का भवेदा यत्र गच्छे ? ॥ ९२ ॥ एकस्मि एकस्मिन् क्रिया यत्र
क्षिपेत् गौतम ! विरोपेण संचला निर्मर्षादेवे तं मायमहे ॥ ९३ ॥ दट्ठचारित्र्यादेवां गुणरासिं महत्तरिकां मुक्त्वा । एकोऽव्याप-
यति यत्र सोऽजाचरो न स गच्छः ॥ ९४ ॥ यन्मार्गजित्पद्विहृद्विहृदुप्राहारगट्ठदया । अव्याज्जयति यत्र तत् स्त्रीराज्यं न स गच्छः
॥ ९५ ॥ यत्र भोजनकाले सायनं गच्छत्यागमार्गः । पादौ स्थापयन्ति गौतम ! यत्र स्त्रीराज्यं न स गच्छः ॥ ९६ ॥ यत्र मुनीनां परक्या-
दैर्दीप्यमाना अपि कपयः सुनिविष्टाश्च ह्येव न ससुखानुमिच्छन्ति ॥ ९७ ॥ धर्मान्तरायमीनां मीनाः संसारगर्भवत्सहीन्यः । तोदी-
रयन्ति कपयान् मुनीनां मुनयः स गच्छः ॥ ९८ ॥ कारणोऽकारणे च अथ क्वमपि मुनीनां कपया उत्तिष्ठन्ति । तावदुदितानपि यत्र रुद्रन्ति

॥ ८०८ ॥ सलितवदाणभाक्कण भउयिहधमंतंरायभयभीए । जत्थ षट्ठ गीअत्थे गोअम ! गच्छं तंयं
भणियं ॥ १०० ॥ ८०९ ॥ जत्थ य गोयमा ! पंचणह कहवि सूणाण इक्कमवि हुज्जा । तं गच्छं तिविहेणं वोसि-
रिय वइज्ज अन्नत्थ ॥ १०१ ॥ ८१० ॥ सूणारंभपयसं गच्छं वेसुज्जलं न सेविज्जा । जं वारिसंगुणेहिं उज्जलं
तं तु सेविज्जा ॥ १०२ ॥ ८११ ॥ जत्थ य मुणियो कययिक्कपाइं कुयंति संजमुल्लभट्ठा । तं गच्छं गुणसायर !
मिसं य दूरं परहरिज्जा ॥ १०३ ॥ ८१२ ॥ आरंभेरु पसत्ता सिद्धंतपरम्मुहा विसगगिद्धा । मोहं मुणियो
गोअम ! पसिज्ज मज्झे सुचिह्मिआणं ॥ १०४ ॥ ८१३ ॥ तम्हा समं निहालेवं, गच्छं सम्मग्गपट्ठिअं । वसिज्जा
परए मासं या, जायज्जीयं तु गोयमा ॥ १०५ ॥ ८१४ ॥ कुपे तुणे तहा सेहो, जत्थ रगले उयस्सयं । तक्को
या जत्थ एगामी, का मेरा तह्य भासिमो १ ॥ १०६ ॥ ८१५ ॥ जत्थ य पग्गा सुट्ठी पग्गा तक्की उ रक्खण

धारयते च यत् त गच्छः ॥ ९६ ॥ शीतलोदानभावात्सुखमुर्धियमोन्मदाभयमिहाः । यत् ददते भीतार्थाः नौसम ! गच्छः स
 भक्तिः ॥ १०० ॥ यत् य गीतम् ! कथमपि पञ्चानां दृष्टानायेकमपि भयेत् । तं गच्छं विधिपेन ह्युलटद्वयस्य प्रजेत् ॥ १०१ ॥
 यत्तत्प्रभृतं गच्छं येनोदत्तं न शयेत् । यथारिपुत्रैकमल्लभेयं शयेत् ॥ १०२ ॥ यत् य मुनयः कृतविक्रमार्ति कुर्वन्ति संयोगो-
 दयम् । तं गच्छं मुनसागर ! निपादूँ चरितरे ॥ १०३ ॥ आरोग्येण प्रसङ्गात् सिद्धान्तपरास्सुखान् विषयगुह्यतान् । गुणीन् मुनय-
 ः भूषिणान् गन्ने यसेत् ॥ १०४ ॥ तस्मात्सम्बन्धं निभात गच्छं तन्मार्गमपिशितम् । पसेत् पक्षं गार्सं वा शाल्मल्यमेव वा
 ॥ १०५ ॥ ॥ गच्छो यत्तत्तन्मा दैशो यत् रसेरुपाभनम् । वल्लो वा यौकिकी यां मयिनां तत् भाग्यमदे ? ॥ १०६ ॥ यत्

वसाहं । गोअम ! तस्य विहारे का सुद्धी वंभचेरस्स ? ॥ १०७ ॥ ८१६ ॥ जत्थ य उवस्सयाओ राइं गच्छे
 दुहत्थमित्तिपि । एगारत्तिं समणीं का मेरा तस्य गच्छस्स ? ॥ १०८ ॥ ८१७ ॥ जत्थ य एगा समणी एगो
 समणो अ जंपए सोम्म ! । निअंबणुणावि सद्धिं तं गच्छं गच्छगुणहीणं ॥ १०९ ॥ ८१८ ॥ जत्थ जयार-
 मयारं समणी जंपइ गिहत्थपचक्खं । पचक्खं संसारं अज्जा पक्खिवह अण्णं ॥ ११० ॥ ८१९ ॥ जत्थ य
 गिहत्थमासाह भासए अज्जिया सुरद्धावि । तं गच्छं गुणसायर ! समणगुणविवज्जिअं जाण ॥ १११ ॥
 ॥ ८२० ॥ गणि गोअम ! जा उचियं, सेअं यत्थं विवज्जिअं । सेवए चित्तस्सवाणि, न सा अज्जा विआहिआ
 ॥ ११२ ॥ ८२१ ॥ सीवणं तुन्नणं भरणं, गिहत्थाणं तु जा करे । तिल्लुउवट्ठणं वावि, अण्णो य परस्स य
 ॥ ११३ ॥ ८२२ ॥ गच्छइ सविलासगइं सयणीपं तूलियं सयिव्योअं । उवट्ठेइ सरीरं सिणाणमाइणि जा

वैका दुद्धिका एका वरुणी या रक्ते वसतिम् । गोतम ! तत्र विहारे (संयमे) का दुद्धिर्ब्रह्मचर्यस्य ? ॥ १०७ ॥ यत्र चोपाश्रयद्वारे-
 श्रमणी एकां रात्रिम् । द्विहस्तमात्रमपि गच्छेत् तत्र गच्छस्य का मर्यादा ? ॥ १०८ ॥ यत्र चैका श्रमणी एकः श्रमणश्च (मिथः) जल्पति
 सौम्य ! । निजबन्धुनाऽपि सार्द्धं स गच्छो गच्छगुणहीनः ॥ १०९ ॥ यत्र गृहस्थप्रत्याहं श्रमणी जकारमकारं जल्पति । तत्राऽऽर्योऽऽत्मानं
 प्रत्याहं संसारे प्रक्षिपति ॥ ११० ॥ यत्र च सुरक्षाऽपि आर्यो गृहस्थभाषामिर्मणते । गुणसामर ! तं गच्छं श्रमणगुणविवर्जितं जानीहि
 ॥ १११ ॥ गणिगौतम ! उचितं श्रेयं क्व वक्षं विवर्त्तं याऽऽर्यो चित्ररूपाणि (वस्त्राणि) सेवते साऽऽर्यो न व्याख्याता ॥ ११२ ॥ या
 गृहस्थानां सीवनतुण्णतमभरणानि कुर्यात् । तैलेद्धर्चनं वाऽऽत्मनश्च परस्स च ॥ ११३ ॥ गच्छति सवितासमतिः शयनीयं तूलिकं

कुण्ड ॥ ११४ ॥ ८२३ ॥ गेहेसु गिहत्थणं गंतूण कहा कहेइ काहीआ । तरुणाइअहिबडते अनुजाणे जा उ
 सा पटणी (साइ पडिणीया) ॥ ११५ ॥ ८२४ ॥ बुह्माणं तरुणाणं रत्ति अत्ता कहेइ जा धम्मं । सा गणिणी
 गुणसायर ! पटणीआ होइ गच्छस्स ॥ ११६ ॥ ८२५ ॥ जत्थ य समणीणमसंसडाइं गच्छंमि नेव जायंति ।
 तं गच्छं गच्छवरं गिहत्थभासाओ नो जत्थ ॥ ११७ ॥ ८२६ ॥ जो जत्तो चा जाओ नालोअइ दिवसप-
 विखअं वाचि । सच्छंदा समणीओ मयहरयाए न ठायंति ॥ ११८ ॥ ८२७ ॥ विंटलिआणि पडंजंति गिलाण-
 सेहीण नेव तित्थंति । अणगाढे आगाढं कैंति अणगाढि अणगाढं ॥ ११९ ॥ ८२८ ॥ अजयणाए पकुपंति,
 पाहुणगाण अवच्छला । चित्तलयाणि सेवंति, चित्ता रयहरणे तथा ॥ १२० ॥ ८२९ ॥ गइविन्भमाइएहि
 आगारविगार तह पमासिंति । जह बुह्माणवि मोहो समुईरइ किं नु तरुणाणं ? ॥ १२१ ॥ ८३० ॥

सविच्योफो (करोति) । शरीरसुद्वर्तयति स्थानादीनि वा करोति ॥ ११४ ॥ गृहस्थानां गृहेषु गत्वां कथिका कथाः कथयति । तरुणानभ्या-
 पतवोऽनुजानाति सा प्रसनीफा ॥ ११५ ॥ वृद्धानां तरुणानां वाऽप्यो रात्रौ धर्मं कथयति । गुणसागर ! सा गणिनी गच्छत्य प्रसनीफा
 भवति ॥ ११६ ॥ यत्र च गच्छे श्रमणीनां फलदा नेव जायन्ते । यत्र च न गृहस्थभाषा तं गच्छं गच्छवरं जानीहि ॥ ११७ ॥ यो
 यतो वा जातस्तमविचारं देवसिकं साक्षिकं वा नालोचयन्ति सच्छन्दाः श्रमण्यो महत्तरिकासायां न तिष्ठन्ति ॥ ११८ ॥ विण्टलिकाणि
 प्रयुज्यन्ति स्थानानां दीक्षीणां च न तर्पयन्ति । अणगाढे आगाढं आगाढेऽणगाढं च कुर्वन्ति ॥ ११९ ॥ अयतनया प्रकुर्वन्ति प्रायू-
 कानामवतत्सलाः । विप्राणि वस्राणि तथा चित्राणि रजोहरणानि सेवन्ते ॥ १२० ॥ गतिविप्रादिभिराभारविकारान् तथा प्रकाशयन्ति ।

बहुसो उच्छोलितीं मुहनयणे हृत्यपायकस्वाओ । मिणहेह रागमंडल (मंडणु) भोइति अ तह य कव्वट्टे ॥ १२२ ॥ ८३१ ॥ जत्थ य पेरी तरुणी पेरी तरुणी य अंतरे सुधह । गोअम । तं गच्छरं वरनाणचरित्तआहारं ॥ १२३ ॥ ८३२ ॥ धोइति कंठिआओ पोइति तह य द्विति पोत्ताणि । गिहकज्जाचित्तीओ न हु अल्ला मोअमा ! ताओ ॥ १२४ ॥ ८३३ ॥ खरघोडाइण्णे वयंति ते वाचि तत्थ वंचति । वेसित्थीसंसग्गी उवस्स-याओ समीवंमि ॥ १२५ ॥ ८३४ ॥ संस्साय (उक्कायं) मुक्कजोगा धम्मकहा विगहपेसण गिहीणं । गिहि-निस्सजं वाहिंति संयवं तह करंतीओ ॥ १२६ ॥ ८३५ ॥ समा सीसपरिच्छीणं, लोअणासु अणालंसा । मणिणी गुणसंपण्णा, पस्सत्थपुरिसाणुगा ॥ १२७ ॥ ८३६ ॥ संविग्गा भीयपरिसा य, उग्गदंडा य कारणे । सज्झाय-

यथा दृष्टानामपि मोहः ससुदेति किं नु उरुणनाम् ? ॥ १२१ ॥ बहुशो मुदतनवनानि हस्तपावकश्चात्र क्षालयन्ति । शिक्षते च रागम-
ण्डलं भोजयन्ति तथा च कल्पसकात् । (कल्पसकात् गृह्णाति रज्ज्वयति मण्डयति सोलयति च तथा) ॥ १२२ ॥ यत्र च स्वविरा-
तरुणी स्वविरा तरुणी अन्तरा स्पर्शति । गौतम ! स गच्छवरो वद्वानचारित्राधारः ॥ १२३ ॥ क्षालयन्ति कण्ठप्रदेशान् प्रोतयन्ति
य तथा च ध्वयति दक्षिणि गृहिआयचिन्तिकाः गौतम ! नैव ता जार्याः ॥ १२४ ॥ उपघोटकादिस्थाने प्रजन्ति ते (नदविट्टादयः)
वाऽपि तत्र प्रजन्ति । उपाश्रयसमीपे वेद्यास्त्रीसंसर्गाः ॥ १२५ ॥ मुक्कज्जाव्यावयोपा धर्मकयां विकथा गृहिणां प्रेषणं च (कुर्वन्ति)
गृहिनियतां वाहयन्ति संस्त्रवं तथा कुर्वन्ति च (यत्रार्था सं न गच्छः) ॥ १२६ ॥ शिष्यप्रतीच्छक्योः समा नोदनासु अतलसा । गुणसं-
पन्ना प्रशस्तपुदपालुगा गणिनी ॥ १२७ ॥ संविग्गा भीतपर्येष कारणे समदण्डा । स्वाव्यायव्यानुज्जा सङ्गहे च विशारदा ॥ १२८ ॥

ज्ञानजुता य, संगहे अ विसारया ॥ १२८ ॥ ८३७ ॥ जन्तुत्तरपडिततरवडिआ अजा व साहुणा सद्धि ।
 पलयंति सुद्धावी गोअम ! किं तेण गच्छेण ? ॥ १२९ ॥ ८३८ ॥ जत्थ य गच्छे गोअम ! उप्पण्णे कारणंमि
 अजाओ । गणिणी पिट्ठिठिआओ भासंती मउअसंवेणं ॥ १३० ॥ ८३९ ॥ माज्जए दुहिआए सुणहाए अहव
 भइणिमार्इणं । जत्थ न अजा अक्खइ दुत्तिविभेयं तयं गच्छं ॥ १३१ ॥ ८४० ॥ दंसणंयारं कुणइ चरिसा-
 नासं जणेइ मिच्छत्तं । दुण्हवि वगणेज्जा विहारभेअं करेमाणी ॥ १३२ ॥ ८४१ ॥ तंमूलं संसारं जणेइ
 अजावि गोअमा ! नूनं । तन्हा धम्मवएसं मुत्तुं, अन्नं न भासिज्जा ॥ १३३ ॥ ८४२ ॥ मासे मासे उ जा अजा,
 एगसित्थेण पारए । कलहइ गिहत्थभासाहि, सयं तीए निरत्ययं ॥ १३४ ॥ ८४३ ॥ महानिसीहकप्पाओ,
 पचत्ताराओ तहेव य । साहुसाहुणिअट्ठाए, गच्छायांरं समुद्धिअं ॥ १३५ ॥ ८४४ ॥ पढंतु साहुणो पअं, अस-

यत्रोत्तरप्रलुत्तरपतिता जायं दद्या अपि साधुना सार्द्धं प्रलपन्ति गौतम ! किं तेन गच्छेन ? ॥ १२९ ॥ यत्र च गच्छे गौतम ! आर्याः
 कारणे उत्सन्ने । गणिनीपुष्ठक्षिता गृधुशयेन भागन्ते ॥ १३० ॥ मातुदुहितुः क्षुपया अथवा ममित्यादीनां । यत्रायां मुनिविभेदं गत्वाति
 त गच्छः ॥ १३१ ॥ यत्रायां विहारभेदं दुर्वेती सूत्रातिपारं करोति । पारिव्रजानां जनयति द्वयोस्ति यमयोर्भिभ्यात्वं करोति ॥ १३२ ॥
 तन्मूलमायांऽपि गौतम ! नूनं संसारं जनयति । तस्मादगोपवेदां गुरत्वा गान्धर्वं भावेत ॥ १३३ ॥ याऽऽर्या मासे मासे तु एकसि-
 क्येन पारयेत् । गृहस्थमायमिः फलहयेन तस्याः सर्वं निरर्थकम् ॥ १३४ ॥ गृहनिर्दीपात् कस्यात् न्यवहारस्तथैव न । साधुसाध्वर्ग्यं
 गच्छन्तारः समुत्तमः ॥ १३५ ॥ पठन्तु साधव एतमस्याध्यायं विवर्ष्य । उत्तमं श्रुतनिसन्धं सुखं गच्छन्तारम् ॥ १३६ ॥ गच्छन्तारं

उद्भायं विवद्विदं । उत्तमं सुयनिससंदं, गच्छायारं तु उत्तमं ॥ १३६ ॥ ८४६ ॥ गच्छायारं सुणिचाणं, पढित्ता भियलुभियसुणी । कुणंतु जं जहा भणियं, इच्छंता हियमव्णो ॥ १३७ ॥ ८४६ ॥ गच्छाचारपइण्णयं सम्मत्तं ॥ ७ ॥

॥ अहं गणिविज्जापइण्णयं ॥ ८ ॥

धुच्छं यलायलविहिं नवयलविहिमुत्तमं विउपसत्थं । जिणवयणभासियमिणं पवयणसत्थमि जह विद्वं ॥ १ ॥ ८४७ ॥ दिवसं १ तिही २ नक्खत्ता ३ करण ४ गगहदिवसया ५ सुहुत्तं च ६ । सउणयलं ७ लगयलं ८ निमित्तयल ९ मुत्तमंवाचि ॥ २ ॥ ८४८ ॥ होरायलिआ दिवसा जुहा पुण दुब्बला उभययक्खे । धियरीयं राईसु य यलायलविहिं वियाणाहि ॥ ३ ॥ ८४९ ॥ दारं ॥ पाडियए पडिवत्ती नत्थि विवत्ती भणंति वीआए । तइयाए अत्थसिद्धी विजयग्गा पंचमी भणिया ॥ ४ ॥ ८५० ॥ जा एस सत्तमी सा उ बहुगुणा इत्थ संसओ

दुत्ता पढित्ता निधुमिदुययः । कुणंतु यद् यथा मणितमिच्छन्तो हितयालनः ॥ १३७ ॥ इति गच्छाचारप्रकीर्णकं समाप्तम् ॥ ७ ॥

अथ गणिविद्याप्रकीर्णकम् ॥ ८ ॥ धक्ष्ये यलायलविधिं नवयलविध्युत्तमं विद्वत्सत्तं । निजवचनभाषितमिणं प्रवचनशास्त्रे यया दट्ठम् ॥ १ ॥ दिवसाः १ द्विययो २ तक्कत्राणि ३ करणानि ४ प्रहदिवसाः ५ सुहुत्तं च । ६ शकुनयलं ७ लगयलं ८ निमित्तयल ९ मुत्तमगणि च ॥ २ ॥ होरायलिआ दिवसा ज्योत्सा पुनहुंवेला उवयपण्योः । विपरीतं रात्रिपु च यलायलविधिं विजानीहि ॥ ३ ॥ प्रतिपदि प्रतिपत्तिनां द्वितीयायां विपत्तिं भणन्दि । तृतीयायामर्थसिद्धिं विजयाया पञ्चमी भणित्ता ॥ ४ ॥ वैष्ण सप्तमी सा तु महु-

नन्थि । दसमीह पत्न्याणं भवन्ति निष्कट्या पंथा ॥ ५ ॥ ८५१ ॥ आरुगमविग्धं खेमिं च इकारसिं चिया-
 नाहि । जेऽयि हु हुति अमिता ते तेरसि पिट्ठो जिणह ॥ ६ ॥ ८५२ ॥ चावदसिं पत्तरसिं वज्जिा अट्ठमिं
 च नवमिं च । छट्ठिं चउत्थिं पारासिं च दुण्हं पि पक्खाणं ॥ ७ ॥ ८५३ ॥ पढमीपंचमि दसमी पत्तरसिंकारसी-
 विय तेह्व । एएसु य दिवसेसुं सेह्वे निक्खमणं करे ॥ ८ ॥ ८५४ ॥ नंदा भदा विजया उच्छा पुद्दा य पंचमी
 होइ । मासेण य उधारे इक्किावत्ताए नियए ॥ ९ ॥ ८५५ ॥ नंदे जए य पुत्ते, सेह्वनिक्खमणं करे । नंदे भइ
 सुभवावे, पुत्ते अणसणं करे ॥ १० ॥ ८५६ ॥ पुत्तसऽस्सिणिमिसिरिवइ भ्य हत्थो तेह्व चित्ता य ।
 अणुराहजिट्ठमूला नय नक्खत्ता गमणसिद्धा ॥ ११ ॥ ८५७ ॥ मिगसिर महा य मूलो विसाहा तेह्व होइ
 अणुराहा । हत्थुत्तररेवइअस्सिणी य सवणे य नक्खत्ते ॥ १२ ॥ ८५८ ॥ एएसु य अद्धाणं पत्थाणं ठाणयं

गुणाऽन संशयो नास्ति । दशन्धां प्रक्षितानां भवन्ति निष्कण्टकाः पन्थानाः ॥ ५ ॥ आरोग्यमविविधं धेमं चैकादश्यां विजानीहि । यान्यपि
 च भवन्त्यभिन्नाणि तानि त्रयोदश्यां पृथगतो जयन्ति (प्रस्थाता) ॥ ६ ॥ चतुर्दशी पूर्णिमां वज्रयेदष्टमीं च नवमीं च । पट्टी चतुर्थी द्वादशी
 च द्वयोरेषि पक्षयोः ॥ ७ ॥ श्रतिपत् पञ्चमी दशमी पूर्णिमाकादश्यपि च तथैव । एतेषु च दिवसेषु शिष्यो निष्क्रमणं कुर्यात् ॥ ८ ॥
 नन्दा मद्रा विजया तुच्छा पूर्णा च पञ्चमी भवति । मासेन च पट्वाए एकैकाऽऽवर्त्तते नियताः ॥ ९ ॥ नन्दायां जयायां पूर्णायां च
 शैश्वस्य निष्क्रमणं कुर्यात् । नन्दायां मद्रायां च मण्डयेत् पूर्णायां चानशनं कुर्यात् ॥ १० ॥ पुब्बोऽश्विनी मृगशिरौ रेयती च हस्तस्तथैव
 चित्रा च । अनुपपा ज्येष्ठा मूलं नव नक्षत्राणि गमनसिद्धानि ॥ ११ ॥ मृगशिरौ मया च मूलं विधाखा तथैव भवत्यनुपपा । हस्तो-

च कायं । जइ य गहुत्थं न चिट्ठइ संझासुणं च जइ होइ ॥ १३ ॥ ८६९ ॥ उप्पन्नभत्तापाणो अद्धानम्मि
सया उ जो होइ । फलपुष्पावगवओ गओवि सँमेण सो एइ ॥ १४ ॥ ८७० ॥ संझागयं रविगयं विदेरं
सग्गहं विलंयि च । राहुगयं गहभिन्नं च वल्लए सयनकरत्ते ॥ १५ ॥ ८७१ ॥ अत्थमणे संझागय रविगय
जइयं ठिओ उ आइयो । विदेरमवहारिय सग्गह करगहठियं तु ॥ १६ ॥ ८७२ ॥ आइचपिट्ठओ सँ विलंयि
राहुगयं जहिं गहणं । मल्लेण गहो जस्स उ गच्छइ तं होइ गहभिन्नं ॥ १७ ॥ ८७३ ॥ संझागयम्मि फलहो
होइ विवाओ विलंयिनकरत्ते । विदेरं परविजओ आइचगए अनिपाणी ॥ १८ ॥ ८७४ ॥ जं सग्गहम्मि
कीरइ नकरत्ते तत्थ निग्गहो होइ । राहुहयम्मि य मरणं गहभिन्ने सोणिउग्गाले ॥ १९ ॥ ८७५ ॥ संझागयं

यउ रेसती अभिनी च भयणं च चक्षयणि ॥ २२ ॥ एवेमु पाप्पा प्रस्थानं स्थानं च कर्त्तव्या । यदि प प्राणमयत्र न तिष्ठति सन्ध्या-
मुक्तं च यदि भयति ॥ १३ ॥ प्रत्यग्रगच्छानोऽयमि सदा तु यो भवति । फलपुष्पापोयताः (फलपुष्पाभि गोत्रिय) गतोऽपि क्षेमेण
रा षति ॥ १४ ॥ सन्ध्यागतं रमितां विद्वेरं सप्पदं विलम्बि च । यहुगतं प्रहृतिन्नं यज्येत्सर्पगच्छेत्तु ॥ १५ ॥ अस्तमयेन सन्ध्या-
गतं यत्र तु जातिताः क्षितस्त्रयविषयम् । अवदीर्णं विद्वेरं दूरप्रहसितिपात् सप्पदम् ॥ १६ ॥ जातिपण्डितः यत् तद्विलम्बि, यत्र प्राणं
गच्छादुद्वेगम् । यस्य मध्येन प्रहो गच्छति यदुद्वेगं प्रहृतिम् ॥ १७ ॥ सन्ध्यागतं फलः भयति विवायो विलम्बिगच्छेत्तु । विदेरं पर-
विजयाः जातिगतो अनिर्वाणी (परमरुद्रायम्) ॥ १८ ॥ यत् सप्पदं विजयेत् नक्षत्रे तत्र निग्गहो भवति । यहुहो च मरणं प्रहृतिमे
शोणितोद्धारः ॥ १९ ॥ सन्ध्यागतं यहुगतमारितगतं च दुर्बल्यम् । सन्ध्याविचयुर्गिणं प्रहृणं चैव बलिष्ठानि ॥ २० ॥

राहुगयं आइघगयं च दुन्यलं रिक्खं । संझाइचउचिमुक्कं गहमुणं चैव वल्लियाइ ॥ २० ॥ ८६६ ॥ पुंस्तो हृत्यो
अभीहिं य, अस्सिणी भरणी तथा । एएसु य रिक्खेसुं, पाओंयंगमणं करे ॥ २१ ॥ ८६७ ॥ 'संघणेण' घणिट्ठाइ
पुणवसु नचि करिळ्ळ निक्खलमणं । सयभिसयपूसयंभे (हत्ये) चिज्जारंभे पवत्तिज्जा ॥ २२ ॥ ८६८ ॥ मिगसिरं अदा
पुस्तो त्तिमि धणिट्ठा पुणयसु रोहिणी । पुस्तो

(१) ॥ २३ ॥ ८६९ ॥ पुणयसूणां
पुस्सेण, सचणेण घणिट्ठया । एएहिं चउरिक्खोहिं, लोयंकम्माणि कोरए ॥ २४ ॥ ८७० ॥ 'किंत्तिमोहिं' चिसा-
हाहिं, मयाहिं भरणीति य । एएहिं चउरिक्खोहिं, लोयकम्माणि वज्जए ॥ २५ ॥ ८७१ ॥ 'तिहिं' उत्तराहिं
रोहिणीहिं कुज्जा उ सेहनिक्खलमणं । सेहोवट्ठावणं कुज्जा, अणुत्ता गणिघायए ॥ २६ ॥ ८७२ ॥ गणसंगहणे
कुज्जा, गणहरं चैव ठायए । उगगहं वसाहिं ठाणं, धायराणि पवत्ताए ॥ २७ ॥ ८७३ ॥ 'पुस्तो' हृत्यो अभिइ,

पुव्यो हल्लोडमिज्जिबिधिनी भरणी तथा । एतेपु प नक्षत्रेपु पारपेणमनं कुर्यात् ॥ २१ ॥ श्रवणे धनिष्ठाया पुनर्वसौ नैव कुर्यान्निष्क्रमणम् ।
क्षतमिषपुप्यहस्तेषु विधारम्भं प्रयत्नेन ॥ २२ ॥ (मिगसिरं अदा पुस्तो त्तिमि य पुण्याइ गूलमास्सेसा । हृत्यो चित्ता य तथा
दुद्धिकाराइ नाणस्त) मृगाशिर आद्रा पुव्यं विदध पुराः मूलमाशेषा । हलात्रिगा य तथा यस गृद्धिकयाणि क्षान्त्यं ॥

॥ २३ ॥ पुनर्वसौ पुव्ये श्रवणे धनिष्ठायाम् । एतेषु चतुर्षु नक्षत्रेषु लोचकम् कारयेत् ॥ २४ ॥ कृत्तिकयां विशालायां गयायां
भरणी च । एतेषु चतुर्षु नक्षत्रेषु लोचकम् वर्जयेत् ॥ २५ ॥ त्रिपूतवासु रोहिण्यां च कुर्यात् शैथिल्यं निष्क्रमणम् । शैथिल्यप्रापनं कुर्यात्
अनुशो गणियाचक्रयोः ॥ २६ ॥ गणसेमहं कुर्यात् गणधरं चैव स्थापयेत् । अवगहं वसति स्थानं च स्थापयानि प्रयत्नेन ॥ २७ ॥ पुव्यो

अरिसणी य तदेव य । चत्वारि विक्षपकारीणी, कळारंभेसु सोहणा ॥ २८ ॥ ८७४ ॥ चिन्नाणं धारणं कुब्जा,
यंमजोगे य साहए । सज्झापं च अणुन्नं च, उदैसे य समुदिसे ॥ २९ ॥ ८७५ ॥ अणुराहा रेवई चेव, चित्ता
मिगसिरं तथा । भिज्जिनियाणि चत्तारि, मिजकम्मं तेसु कारए ॥ ३० ॥ ८७६ ॥ भिक्खाचरणमत्ताणं, कुब्जा
गहणधारणं । संगहोवगहं चेव, बालवुहुण कारए ॥ ३१ ॥ ८७७ ॥ अद्दा अस्सेस जिट्ठा य, मूलो चेव बह-
त्यथो । गुरुणो कारए पडिमं, तवोकम्मं च कारए ॥ ३२ ॥ ८७८ ॥ दिवमाणुसतेरिच्छे, उवसग्गाहियासए ।
गुरु सुचरणकरणो, उगगहोवग्गहं करे ॥ ३३ ॥ ८७९ ॥ महा भरणिपुद्धानि, तिन्नि उग्गा वियाहिया । एएसु
तवं कुब्जा, सज्झित्तयाहिरं चेव ॥ ३४ ॥ ८८० ॥ तिन्नि सयाणि सट्ठाणि, तवोकम्मणि आहिया । उग्गा-
नक्खलत्तजोएसु, तेसुमत्तंतेरं करे ॥ ३५ ॥ ८८१ ॥ किन्तिया य विसाहा य, उग्गा एयाणि दुन्नि उ । लिपणं

इत्तोप्रिजित् अशिनी च तथैव च । चत्वारि क्षिप्रकर्तृणि कार्यारम्भेषु शोभन्तानि ॥ २८ ॥ विद्यानां धारणं कुर्यात् ब्रह्मयोगंश्च
साधयेत् । साध्यायं चानुशां च उदरं च समुदरम् ॥ २९ ॥ अनुशाया रेवती चैव चित्रा मृगशिरस्तथा । मृदून्येतानि चत्वारि मृदुकर्म
तेषु कारयेत् ॥ ३० ॥ निशाचरणमार्तानां कुर्याद् ग्रहणधारणम् । सद्बहोष्महं चैव बालवृद्धानां कुर्यात् ॥ ३१ ॥ आर्द्राऽऽश्लेषा ज्येष्ठा
मूलं चैव चतुर्थम् । गुरोः कारकेत् प्रथिमां तपःकर्म च कारयेत् ॥ ३२ ॥ दिन्यमातुष्यतेरश्वात् उपसर्गानन्वासीत् । गुरुः चरणसुक-
रणयोऽद्भद्रदोमप्रदं कुर्यात् ॥ ३३ ॥ मया भरणी पूर्वाणि त्रीणि त्वाणि व्याख्यातानि । एतेषु तपः कुर्यात् साध्यन्तरवाहम् ॥ ३४ ॥ त्रीणि
शतानि पश्यानि तपःकर्मणि व्याख्यातानि । चयनश्चतुर्गेषु तेषामन्ववरत् कुर्यात् ॥ ३५ ॥ कृत्तिका विंशत्या च उष्णे एते द्वे तु । लेपनं

सीवणं कुब्जा, संधारुगहधारणं ॥ ३६ ॥ उवकरणभंडमार्हणं, विवायं चीवरानि य । उवगरणं
 विभागं च, आयरियाणं तु कारण ॥ ३७ ॥ ८८३ ॥ घणिद्धा सधभिसा सार्ह, सवणो य पुणवह्नु । एपसु गुरु
 सुस्सुसं, चेदयाणं च पूयणं ॥ ३८ ॥ ८८४ ॥ सज्झायकरणं कुब्जा, विज्जारय(विरहं च)कारण । वओवट्ठावणं
 कुब्जा, अपुन्नं गणिवायण ॥ ३९ ॥ ८८५ ॥ गणसंगहणं कुब्जा, संहनिकस्मरणं करे । संगहोवगहं कुब्जा,
 गणावच्छेदयं तथा ॥ ४० ॥ दारं ॥ ३ ॥ ८८६ ॥ यव १ यालवं च २ तह कोलवं च ३ धीलोयणं ४ गराहं च
 ५ । वणियं ६ विट्ठी य तथा ७ सुद्धपडिवए निसार्हया ॥ ४१ ॥ ८८७ ॥ सडणि चडप्पय नागं किंशुगयं च
 फरणा धुवा हुंति । किण्हचडवसरत्तिं सडणी पडिवज्जए करणं ॥ ४२ ॥ ८८८ ॥ काज्जण तिहिं विज्जणं जुणहणे
 सोहए न पुण काले । सत्तिहिं हरिज्ज मागं सेसं जं तं भवे करणं ॥ ४३ ॥ ८८९ ॥ ववे य यालवे चेध, कोलवे

सीवनं कुर्यात्संस्कारोपग्रहधारणम् ॥ ३६ ॥ उपकरणभाण्वादीनां विवादं चीवरानि च । उपकरणं विभागं च आचार्यैः कारयेत् ॥ ३७ ॥
 धनिष्ठा शतमिपक् स्वातिः प्रवर्णं च पुनर्वसुः । एतेषु गुरुशुभ्रणां चैत्यानां च पूजनम् ॥ ३८ ॥ स्वाध्यायकरणं कुर्यात् विद्यां विरतिं च
 कारयेत् । प्रतोपस्थापनं कुर्यात् अतुलां गणिवचकयोः ॥ ३९ ॥ गणसंग्रहणं कुर्यात् शैक्षनिष्क्रमणं कुर्यात् । सङ्ग्रहोपग्रहं कुर्याद् गणावच्छेदिकतां
 तथा ॥ ४० ॥ दवं यालवं च तथा कोलवं च स्त्रीलोचनं गरादि च । वणिक् विष्टिश्च तथा शुक्रप्रतिपत्तिश्रादिकानि ॥ ४१ ॥ शकुनिश्चतुष्पदं नागं किंस्तुत्रं
 च करणानि ध्रुवाणि भवन्ति । कृष्णचतुर्दशीप्रां शकुनिः प्रतिपद्यते कंरणम् ॥ ४२ ॥ कृत्वा तिथिं द्विगुणां ज्योत्स्ने शोधयेत् न पुनः
 कृत्ते । सप्तमिर्हरेद् मागं शेषं यच्च भवेत्करणम् ॥ ४३ ॥ यवे च यालवे चैवं कोलवे वणिजि तथा । नागे चतुष्पदे चापि शैक्षनि-

यणि ए तहा । नागे चउत्पण याधि, सेहनिक्खमणं करे ॥ ४४ ॥ ८९० ॥ धवे उवट्ठावणं कुब्जा, अणुन्नं गणि-
यापण । सउणीमि य विट्ठीए, अणसणं तत्थ कारए ॥ ४५ ॥ दारं ॥ ४ ॥ ८९१ ॥ गुरुसुक्कसोमदिवसे, सेह-
निक्खमणं करे । यओवट्ठावणं कुब्जा, अणुन्नं गणिवायण ॥ ४६ ॥ ८९२ ॥ (र)विभोमकोण(ह)दिवसे, धर-
णकरणाणि कारए । तयोकम्माणि कारिब्बा, पाओवगमणाणि य ॥ ४७ ॥ दारं ॥ ५ ॥ ८९३ ॥ रुधो उ मुहु-
त्ताणं आई छन्नयइअंगुलच्छाओ । सेओ उ हवइ सट्ठी यारसमित्तो हवइ जुत्तो ॥ ४८ ॥ ८९४ ॥ छवेव य
आरमढो सोमित्तो पंचअंगुलो होइ । चत्तारि य यइरिल्लो दुवेव य सायस्स होइ ॥ ४९ ॥ ८९५ ॥ परिमंडलो
मुहुत्तो असीयि मज्झंति ते णि ए होइ । दो होइ रोहणो पुणवलो य चउरंगुलो होइ ॥ ५० ॥ ८९६ ॥ विजउ
पंचगुट्ठिओ छवेव य नेरिओ हवइ जुत्तो । वरुणो य हवइ यारस अल्लमदीवा हवइ सट्ठी ॥ ५१ ॥ ८९७ ॥

अमणं कुयाण ॥ ४४४ ॥ धवे प्रतोप्सापनं कुयाइ अमुहां गणिवाचकवोः । इत्तुत्तो च विट्ठो अन्नसं तत्र कारयेण ॥ ४५ ॥ गुरुसुक्कसोम-
दिवसेषु शोक्षनिष्पन्नं कुर्वात् । प्रतोप्सापनं कुयाइ अमुहां गणिवाचकवोः ॥ ४६ ॥ रविभोमकोण(ह)दिवसे धरणकरणाणि
कुर्वात् । एषः कर्माणि कारेत् पादयोपगमनानि च ॥ ४७ ॥ इदंस्तु सुहृत्पूर्वासादिः पणवत्तुल्लच्छावः । श्रेयास्तु भवति पट्टिद्वावरा
मित्रो भवति युक्तः ॥ ४८ ॥ इदं चैवारसटः सौमित्रैः पञ्चाङ्गुलो भवति । चत्वारि च वैरेर्यः (वायव्यः) द्वावेव च सर्वसुः (सुप्रतीवाः)
भवति ॥ ४९ ॥ परिमण्डलो गुरुत्तोऽसिगमि मयाणे स्ति भवति । दो भवति रोहणः पुनर्वस्य चतुरङ्गुलो भवति ॥ ५० ॥ विजयः
पञ्चाङ्गुलिः इदं चैव नैर्दलो भवति युक्तः । वरुणश्च भवति पाण्डु अर्धमदीवो भवतः पट्टिः ॥ ५१ ॥ पणवत्तिरुहलानि, एते दिवस-

छन्नवद् अंगुलाहं ॥ एसा (ए) दिवसमुहुत्तारत्तिमुहुत्ता वियाहिया । दिवसमुहुत्तगईए छायामाणं मुणेयधं ॥ ५२ ॥
 ॥ ८१८ ॥ भित्ते नंदे तह सुट्टिए य, अभिई चंदे तहेव या । वरुणगिगेवेसईसाणे आणंदे विजए इय ॥ ५३ ॥
 ॥ ८१९ ॥ एएसु मुहुत्तजोएसु, सेहनिक्समणं करे । वडवढावणाई च, अणुत्ता गणिवायए ॥ ५४ ॥ ९०० ॥
 धंभे वलए वाडम्मि उसमे वरुण तहा । अणसणपाववगमणं, उत्तमट्टं च कारए ॥ ५५ ॥ द्वारं ॥ ५ ॥ ९०१ ॥
 पुत्तामथिज्जसवणेसु, सेहनियस्समणं करे । धीनामेसु सवणेसु, समारिं कारए विज्ज ॥ ५६ ॥ ९०२ ॥ नपुंस-
 एसु सवणेसु, सवक्कम्मपि वज्जए । वामिस्सेसु निमित्तेसु, सवारंभाणि वज्जए ॥ ५७ ॥ ९०३ ॥ तिरिचं पाह-
 रंतेंसु, अद्वाणागमणं करे । पुप्फियफलए वच्छे, सज्झायं करणं करे ॥ ५८ ॥ ९०४ ॥ हुमखंधे वाहरंतेंसु,
 सेहुयढावणं करे । गयणे वाहरंतेंसु, उत्तमट्टं तु कारए ॥ ५९ ॥ ९०५ ॥ यिलमूले वाहरंतेंसु, ठाणं तु परिगि-

मुहूपां रात्रिमुहुत्ताश्च व्याख्याताः । दिवसमुहुत्तंगत्ता छायामाणं ज्ञातव्यम् ॥ ५२ ॥ मित्रे (१) नन्दे (१६) तथा मुस्तिते (५) च अमि-
 विति (७) वन्त्रे (६) । वारुणा (१५) मित्रेययोः (२२) ईशाने (११) आनन्दे (१६) विजये (१७) इति ॥ ५३ ॥ पतेषु शुहूर्तयेषु
 शैक्षनिरुक्मणं कुर्यात् । प्रवोपस्थापनाणि च अनुज्ञां गणिवाचकयोः ॥ ५४ ॥ ब्रह्मणि (९) वल्ले (८) ययौ (३) द्रुपभे (२८) वरुणे
 (१५) तथा । अनशनपादोपगमने उत्तमार्धं च कारयेत् ॥ ५५ ॥ पुंनामपेयशकुनेषु शैक्षनिरुक्मणं कुर्यात् । स्त्रीनामसु शकुनेषु समाधिं
 कारयेद् विद्वान् ॥ ५६ ॥ नपुंसकेषु शकुनेषु सर्वकर्मणि वर्जयेत् । व्यामिभेषु निमित्तेषु सर्वोत्थानं वर्जयेत् ॥ ५७ ॥ तिर्यग् व्याहरत्सु
 अयगमनं कुर्यात् । पुप्पितफलिते पृष्ठे स्वाध्यायं क्रियां च कुर्यात् ॥ ५८ ॥ हुमखन्धेषु व्याहरत्सु शैक्षोपस्थापनं कुर्यात् । गगने व्याह-

पहम् । उत्प्रायमि दयतेत्सु, सज्जनेषु मरणं भवे ॥ ६० ॥ १०६ ॥ पक्ष्मतेषु सज्जनेषु, हरिसं तुष्टिं च वागेरे । द्वारं
७ । चतरासिविलगोषु, सहनिकस्वमणं करे ॥ ६१ ॥ १०७ ॥ थिरासिविलगोषु, वओवद्वाचणं करे । सुय-
यंघाणुआओ, उदिसे य समुदिसे ॥ ६२ ॥ १०८ ॥ विसरीरविलगोषु, सज्जायकरणं करे । रविहोराचिल-
गोषु, सहनिकस्वमणं करे ॥ ६३ ॥ १०९ ॥ चंदहोराविलगोषु, सेहीणं संगहं करे । सुम्मदिकोणलगोषु, चर-
णकरणं तु फारए ॥ ६४ ॥ ११० ॥ दूणदिकोणलगोषु, उत्तमहं तु फारए । गयं लग्गणि जाणिज्ज, दिकोणेसु
ण संसओ ॥ ६५ ॥ १११ ॥ सोमगहविलगोषु, सेहनिकस्वमणं करे । कूरगहविलगोषु, उत्तमहं तु फारए
॥ ६६ ॥ ११२ ॥ राहुकेडविलगोषु सवक्कमाणि चज्जए । विलगोषु पसत्थेसु, पसत्थाणि व आरभे ॥ ६७ ॥
॥ ११३ ॥ अप्पसत्थेसु लगोषु, सवक्कमाणि चज्जए । विलग्गणि जाणिज्जा, गहाण झिणभासिए ॥ ६८ ॥ ११४ ॥

रसु उत्तमार्थं तु फारयेत् ॥ ५९ ॥ विलगुले न्याहरणु स्थानं तु परियुद्धीयात् । उत्पत्ते द्रवजसु दशुनेषु मरणं भवेत् ॥ ६० ॥ प्रका-
म्यसु दशुनेषु द्वरं तुष्टिं च न्याह्वयात् । पलरासिविलगोषु शैथिल्यमणं कुर्यात् ॥ ६१ ॥ थिरासिविलगोषु प्रतोपस्थापनं कुर्यात् ।
मुत्तारुथानुष्ठा उद्देवांश्च समुद्देशात् ॥ ६२ ॥ त्रिद्वीपरिविलगोषु स्वाध्यायकरणं कुर्यात् । रविहोराविलगोषु शैथिल्यमणं कुर्यात् ॥ ६३ ॥
पन्त्रद्वोराविलगोषु शैथिल्यमणं सद्दं कुर्यात् । सौम्यदिकोणलगोषु चरणकरणं तु फारयेत् ॥ ६४ ॥ दूणदिकोणलगोषु वृत्तमार्थं तु फार-
येत् । एवं लग्गणि जानीयात् दिकोणेसु न संशयः ॥ ६५ ॥ सोमगहविलगोषु शैथिल्यमणं कुर्यात् । कूरगहविलगोषु वृत्तमार्थं तु क्वाणि
चेत् ॥ ६६ ॥ राहुकेडविलगोषु सर्वभ्यामि वर्जयेत् । विलगोषु प्रवृत्तेषु द्रवजसु तु आरभेत् ॥ ६७ ॥ जग्रदस्तेषु लभेसु सर्वधर्मोद-

दारं ८ । न निमित्ता चिद्व्रजंति, न मिच्छा रिसिभासियं । दुषिट्टेणं निमित्तेणं, आदेसो उ विणस्सइ ॥ ६९ ॥
 ॥ ९१५ ॥ सुदिट्टेण निमित्तेणं, आदेसो न विणस्सइ । जाण उप्पाइया भासा, जं च जंपंति घालया ॥ ७० ॥
 ॥ ९१६ ॥ जं चित्थीओ पभासंति, नत्थि तस्स वइक्कमो । तज्जाएण य तज्जायं, तत्तिभेण य तत्तिमं ॥ ७१ ॥ ९१७ ॥
 ताह्वेण य ताह्वं, सरिसं सरिसेण निदिसे । थीपुरिसनिमित्तेसु, सेहनिक्खमणं करे ॥ ७२ ॥ ९१८ ॥
 नपुंसकनिमित्तेसु, सयकज्जाणि कब्बए । धामिस्सेसु निमित्तेसु, सधारंभे विवज्जए ॥ ७३ ॥ ९१९ ॥ निमित्ते
 किस्सिमे नत्थि, निमित्ते भावि सुज्जए । जेण सिद्धा वियाणांति, निमित्तुप्पायलक्खणं ॥ ७४ ॥ ९२० ॥ निमि-
 त्तसु पसत्थेसु, दूठेसु पल्लिएसु य । सेहनिक्खमणं कुब्बा, वडवट्टावणाणि य ॥ ७५ ॥ ९२१ ॥ गणसंगहणं

वल्लयेत् । विल्लगानि जानीयद् ग्रहाणां दिनभाषिते ॥ ६८ ॥ न निमिच्चाद् विपद्यन्ते न मिथ्या ऋषिमाषिदम् । दुर्दिष्टेन निमित्तेन
 आदेशस्तु विनश्यति । मुहुरेन निमित्तेनादेशो न विनश्यति ॥ ६९ ॥ या चोत्पात्तिकी भाषा यथा जल्पन्ति बालकाः ॥ ७० ॥ यथापि
 स्त्रियः प्रभाषन्ते नास्ति तस्य व्यतिश्रमाः । तज्जातेन च तज्जातं वस्त्रिभेन च तद्विश्रमम् ॥ ७१ ॥ तादृग्वेण च तादृग्यं सदृशं सदृशेन निर्दि-
 शेत् । स्त्रीपुरुषनिमित्तेषु दौक्षानिष्कमणं कुर्यात् ॥ ७२ ॥ नपुंसकनिमित्तेषु सर्वकार्याणि कर्तव्येत् । व्याप्तिश्रेषु निमित्तेषु सर्वोत्तमान् विव-
 र्जयेत् ॥ ७३ ॥ निमित्ते कृत्रिमता नास्ति निमित्तं भावि कुर्यात् । येन सिद्धा विजानन्ति निमित्तोत्पादलक्षणम् ॥ ७४ ॥ निमित्तेषु
 प्रशस्तेषु दृढेषु पल्लिकेषु च । दौक्षानिष्कमणं कुर्याद् प्रतोपस्थापनानि च ॥ ७५ ॥ गणसङ्ग्रहणं कुर्यात् गणधरोऽत्र वा प्रजेत् । शुतरसन्धा-

कुजा, गणपते इत्य वा वय । सुपन्धुपाणुश्राओ अणुद्या गणिवायय ॥ ७६ ॥ १२२ ॥ निमित्तेसुऽपसत्येसु,
सिद्धिलेसुऽपलेसु य । सवकक्षाणि यज्जिवा, अपसहारणं फरे ॥ ७७ ॥ १२३ ॥ पसत्येसु निमित्तेसु, पस-
त्याणि सपारमे । अप्सस्थनिमित्तेसु, सपकक्षाणि चक्षय ॥ ७८ ॥ १२४ ॥ दिवसाओ तिही बलिओ तिहीड
यतिपं तु छुपई रिकनं । नयबला करणमाहंसु करणाव गहदिणा बलिणो ॥ ७९ ॥ १२५ ॥ गहदिणा उ मुहृत्ता,
मुहृत्ता सुउणो पत्ती । सउणाओ बलचं लग्गं, तओ निमित्तं पहाणं तु ॥ ८० ॥ १२६ ॥ बिलगाओ निमि-
त्ताओ, निमित्तपलमुत्तमं । न तं संविज्जय लोण, निमित्ता जं बलं भवे ॥ ८१ ॥ १२७ ॥ एसो बलाबलविही
समासओ कित्तिओ छुपिदिगहिं । अणुओगनाणज्जसो नायवो अप्समत्तेहिं ॥ ८२ ॥ १२८ ॥ गणिविज्जा-
पइणं सन्भत्तं ॥ ८ ॥

दुग्गममुत्तो गणिपपकयोः ॥ ७६ ॥ निमित्तेष्वप्रदातेषु शयेष्वपलेषु च । सर्वकषाणि पज्येतेषु आत्मासंभारणं कुर्वीत ॥ ७७ ॥ प्रदा-
तेषु निमित्तेषु प्रदातानि सदाऽऽरभेत । अप्रदाननिमित्तेषु सर्वकषाणि पज्येते ॥ ७८ ॥ दिवसाचिदिदलीयान् तिथेर्दलीयान् द्यूयते
सञ्चय । नयप्राट्टटलादाहः करणाद् प्रददिना बलिना ॥ ७९ ॥ गहरीतेभ्यो मुहूर्त्तो मुहूर्त्ताच्छुज्जो बली । शकुनाद्वलयक्षत्रं ततो निमित्तं प्रथानं
तु ॥ ८० ॥ बिलगाभिगणानिगित्तपलमुत्तमम् । न तद्विद्यते छोके निमित्ताद् यद्वलयद् भवेत् ॥ ८१ ॥ एष बलाबलविधिः समाप्तः
धीर्गता सुविदिताः । अनुगोपयानमाधो कालव्योऽप्रगता ॥ ८२ ॥ इति गणिविद्याप्रकीर्णम् ॥ ८ ॥

॥ अह देविदथयपहृणयं ॥ ९ ॥

अमरनरचंद्रि ए वंदिऊण उसभाइजिणवरिंदे । वीरवरअपच्छिमतं तेलुक्कगुरू पणमिऊणं ॥ १ ॥ ९२९ ॥
 कोइ पढमपाउसंमि सावओ समयनिच्छयचिहिणू । वनेइ थयमुयारं जिणमाणे (माणो) वद्धमाणम्मि ॥ २ ॥
 ॥ ९३० ॥ तस्स युणंतस्स जिणं सोइ(सामि)यकडा पिआ सुहानिसत्ता । पंजलिउडा अभिमुही सुणइ थयं
 वद्धमाणस्स ॥ ३ ॥ ९३१ ॥ इंदविलयाहिं तिलयरयणंकिए लक्खणंकिए सिरसा । पाए अवंगयमाणस्स
 वंदिमो वद्धमाणस्स ॥ ४ ॥ ९३२ ॥ चिणयपणएहिं सिदिलमउडेहिं अप(पय)डियजसस्स देवेहिं । पाया
 पसंतरोसस्स वंदिमो वद्धमाणस्स ॥ ५ ॥ ९३३ ॥ यत्तीसं देविंदा जस्स गुणेहिं उवहम्मिया छांयं । तो (नो)
 तस्स विपच्छेयं पायच्छायं उवेहामो ॥ ६ ॥ ९३४ ॥ यत्तीसं देविंदस्ति भणियमित्तंमि सा पियं भणइ । अंत-

अथ देवेन्द्रस्तथप्रकीर्णकम् ॥ ९ ॥ अमरनरचन्द्रितान् वन्दित्वा ऋषभादिनिवरेन्द्रान् । अपश्चिमवीरयान् तान् (शेषान्)
 त्रैलोक्यगुरुरूपप्रणम्य ॥ १ ॥ कश्चित् श्रावकः समयनिश्चयविधिद्वयं प्रथममावृष्य वर्णयति स्ववसुदारं ज्ञातवद्भुमाने(१) वर्द्धमाने ॥ २ ॥ तस्य
 जिनां सुवतः समीपे श्रुतश्रुतिका प्राञ्जलिपुटाऽग्निमुखी प्रिया वर्द्धयान्तस्य स्ववं सुखनिपण्णा शृणोति ॥ ३ ॥ इन्द्रवनितामिस्त्रिलकराङ्कितान्
 लक्षणाङ्कितान् । अपगतमानस्य वर्द्धमानस्य पादान् शिरसा वन्दामहे ॥ ४ ॥ विनयप्रणतैः शिथिलमुखैर्देवैः प्रशान्तरोपस्थापति(प्रकटि)-
 तपससो वर्द्धमानस्य पादान् वन्दामहे ॥ ५ ॥ द्वाविंशद् देवेन्द्रा गुणैर्यस्य छायायामागताः । तवत्स्य विगतच्छेदां पादच्छायाभावायामः

रभासं तादे काहेसो कोउइलेणं ॥ ७ ॥ ९३५ ॥ कयरे ते यत्तीसं देविदा को व कत्य परिवसह । केवइया फरस
ठिई को भवणपरिगहो तस्स ॥ ८ ॥ ९३६ ॥ केवइया व विमाणा भवणा नगरा व हुंति केवइया । पुढ-
वीण व वाहल्लं उयरा विमाणवन्नो वा ? ॥ ९ ॥ ९३७ ॥ जा रंति व का लेणा उक्कोसं मज्झिमजहणं । उम्मा-
स्सो निस्सासो ओही विसओ व को केसिं ? ॥ १० ॥ ९३८ ॥ विणओवयार ओवहम्मियाइ हासवसमुवह-
तीए । पडिउच्छिए पियाए भणइ सुअणु ! तं निसामेह ॥ ११ ॥ ९३९ ॥ सुअणाणसागराओ सुणिओ पडि-
पुच्छणाइ जं लद्धं । पुण वागरणावल्लं नमावल्लियाइ हंदाणं ॥ १२ ॥ ९४० ॥ सुण वागरणावल्लं रथणं
व पणामियं च वीरेहिं । तारावल्लिव यवलं हियएण पसन्नचित्तेणं ॥ १३ ॥ ९४१ ॥ रथणप्पभाइकुडनिकुड-
वासी सुतणू ! तेउलेसामा । वीसं चिक्कासियनयणा भवणवहू ते निसामेह (समदिट्ठी सवदेविदा) ॥ १४ ॥

॥ ६ ॥ द्वात्रिंशदेवेन्द्रा इति भणितमात्रे सा भणति । त्रियम्बन्तरभायां फरियासि कैतहूलेन ॥ ७ ॥ कतरे ते द्वात्रिंशद् देवेन्द्रा ?
को वा कुत्र परिधसति ? । कित्थी कस्य स्थितिः ? को भवन्तपरिग्रहलस ? ॥ ८ ॥ कियन्ति वा विमानानि भवन्तानि नगराणि वा भवन्ति
कियन्ति ? दृष्टिव्या वा वाहल्ययुक्तं विमानवर्णो वा ? ॥ ९ ॥ किराणाः किलयनाः उल्लुप्यमनपन्यैः । उच्छ्वासो निःश्वासोऽवधि-
विरयो वा कः केणम् ? ॥ १० ॥ विनयोपचारप्राप्तया वचनाद्रीकार(द्विसवस)मुद्धृत्या । इह प्रियया प्रतिपृष्टो भणति सुतनो ! त्वं निशमय
॥ ११ ॥ सुतमानसागरात् हुतं प्रतिपृच्छया यल्लभ्यं । पुनर्व्याकरणवल्लवज्जामावल्लिकदि इन्द्राणाम् ॥ १२ ॥ अणु न्याकरणपलवद् रत्नपद्
वीरदेवं । तारावलीय यवलं इहयेन प्रसन्नचेतसा ॥ १३ ॥ राजप्रभादिपुण्यनिपुटवासिनः सुतनो ! तेजोलेशवाकाः । विशतिर्विषसिव-

॥ १४२ ॥ भवणवई दो इंदा चमरे चइरोअणे असुराणं (चमरिंदर्यालद असुरनिकायं च) । दो नागकुमारिंदा भूयाणंदे य धरणे य ॥ १५ ॥ १४३ ॥ दो सुयणु ! सुवर्णिणदा वेणुदेवे य वेणुदाली य । दो दीवकुमारिंदा पुण्णे य तथा वसिट्ठे य ॥ १६ ॥ १४४ ॥ दो उदहिकुमारिंदा जलकंते जलपमे य नामेणं । अभियगइअमियवाहण विसाकुमारणा दो इंदा ॥ १७ ॥ १४५ ॥ दो वाउकुमारिंदा वेलंय पभंजणे य नामेण । दो धणियकुमारिंदा गोसे य तथा महाघोसे ॥ १८ ॥ १४६ ॥ दो चिञ्जुकुमारिंदा हरिकंत हरिस्सहे य नामेणं । अग्निस्सिहअग्निमाणव हुयात्तणवईवि दो इंदा ॥ १९ ॥ १४७ ॥ एए विकसितयणे ! दसदिसि वियसियजसा मए कहिया । भवणवरसुहृन्निस्सत्ते सुण भवणपरिगहमिमेसि ॥ २० ॥ १४८ ॥ चमरवइरोअणाणं असुरिंदाणं महाणुभागाणं । तेसिं भवणवराणं चउसट्ठिमेहे सयसहस्से ॥ २१ ॥ १४९ ॥ नागकुमारिंदाणं भूयाणं

नयना भवनपत्तपक्खात् निशमय (सत्यपट्टयः सयैवेन्द्राः) ॥ १४ ॥ द्वौ भवनपतीन्द्रौ चमरो वैरोचनोऽसुराणाम् । द्वौ नागकुमारैन्द्रौ भूतान्तव्यश्च धरणश्च ॥ १५ ॥ द्वौ सुतनो ! सुवर्णकुमारैन्द्रौ वेणुदेवश्च वेणुदालिश्च । द्वौ द्वीपकुमारैन्द्रौ पूर्णश्च तथा वसिष्ठश्च ॥ १६ ॥ द्वावुदधिकुमारैन्द्रौ जलकान्तो जलपभश्च नाम्ना । अभितगतिरसितवाहनो दिक्कुमारणा द्वाविन्द्रौ ॥ १७ ॥ द्वौ वायुकुमारैन्द्रौ वेलम्बः प्रभञ्जनश्च नाम्ना । द्वौ कर्मिकुमारैन्द्रौ घोषश्च तथा महाघोषः ॥ १८ ॥ द्वौ विजुलुमारैन्द्रौ हरिकान्तो हरिस्सहश्च नाम्ना । अभिशिलाऽग्निमानवौ हुताशनपती अपि द्वाविन्द्रौ ॥ १९ ॥ एते विकसितयने ! दशदिग्विकसितयशसो मया कथिताः । भवनवरसु-यनिपण्णे ! शृणु भवनपरिमहमेवाम् ॥ २० ॥ चमरवैरोचनयोस्तुरेन्द्रयोर्महानुभागायोः । तेषां भवनवराणां चतुःपट्टिरयः शतसहस्राणि

दधराणा दुण्हं पि । तेसिं भवणवराणं पुलसीहमहे सयसहस्से ॥ २२ ॥ ९५० ॥ दो सुयणु ! सुवर्णिणदा चेण-
देवे य येणुवाली य । तेसिं भवणवराणं चावत्तरिमो सयसहस्सा ॥ २३ ॥ ९५१ ॥ वाडकुमारिंदाणं वेलेव-
पभंजणाण दुण्हं पि । तेसिं भवणवराणं छन्नवहमहे सयसहस्सा ॥ २४ ॥ ९५२ ॥ चउसट्ठी असुराणं पुलसीई
चेव होह नाराणं । यावत्तरि सुवण्णाणं वाडकुमाराण छन्नवहं ॥ २५ ॥ ९५३ ॥ दीवदिसाउदहीणं विल्लुफु-
मारिंदयणियमग्गीणं । छण्हं पि जुयलयाणं यावत्तरिमो सयसहस्सा ॥ २६ ॥ ९५४ ॥ इक्खिक्खिम्म य जुयले
नियमा पावत्तरि सयसहस्सा । सुंदरि ! लीलाह ठिण्ठिं विसेसं निसामेहि ॥ २७ ॥ ९५५ ॥ चमरस्स साग-
रोयम्म सुंदरि ! उक्कोसिया ठिई भणिया । साहीया योदुपा थलिस्स वइरोयणिंदस्स ॥ २८ ॥ ९५६ ॥ जे दाहिं-
पाणा इंदा चमरं सुत्तण्ण सेसया भणिया । पलिथोचमं दिवहुं ठिई उक्कोसिया तेसिं ॥ २९ ॥ ९५७ ॥ जे

॥ २९ ॥ तागकुमारेन्द्रोभूतानन्दपरणयोद्वेयोसि । तेषां भवनयणां चतुरशीतिप्रथः शतसहस्राणि ॥ २२ ॥ द्वी सुतनो ! सुवर्णेन्द्रो
येणुदेवन्न येणुवालिश्च । तयोर्भवनयराणां द्वासप्ततिः शतसहस्राणि ॥ २३ ॥ वायुकुमारेन्द्रोर्वेळम्यप्रभञ्जनयोद्वेयोसि । तेषां भवन-
यराणां पण्यशतिरयः शतसहस्राणि ॥ २४ ॥ चतुःपट्टिसुराणां चतुरशसिचैव भवति नागनाम् । द्वासप्ततिः सुवर्णेनां वायुकु-
माराणां पण्यचतिः ॥ २५ ॥ द्वीपरिगुदुधीनां विष्णुकुमारेन्द्रस्त्वनिवासीनाम् । पण्यमापि युगलानां द्वासप्ततिः शतसहस्राणि ॥ २६ ॥
एकैकसिंघा युगले नियमावृत्तासतिः शतसहस्राणि । सुन्दरि ! लीलया स्थिते ! स्थितिचिद्येवं निश्चमय ॥ २७ ॥ चमरस्य सागरोपमं
सुन्दरि ! उरुश्रा स्थितिर्भविता । साधिका योद्धव्या चलेर्वरिचनेन्द्रस्य ॥ २८ ॥ ये वद्विणानामिन्द्रास्त्रमरं मुक्ता येषा मणिगाः । पत्त्यो-

उसरेण इवा पलिं पमुचूण सेसया भणिगा । पलिओवमाइं दुण्णि उ वेसूणाइं ठिई तेसिं ॥ ३० ॥ ९५८ ॥
एसोपि विइयिसेसो सुंवरूये । विसिद्धस्वाणं । ओमिच्चसुरपराणं सुण अणुभागो सुनयराणं ॥ ३१ ॥ ९५९ ॥
ओअणसहस्समेगं ओगाहिचूण भयणनगराइं । रणणप्पभाइ सये इफारस जोअणसहस्से ॥ ३२ ॥ ९६० ॥
अंतो वडरंसा ललु अहिगमणाहरस्सहारमणिग्घा । पादिरओडपिग पद्धा निम्मलघइरामया सये ॥ ३३ ॥ ९६१ ॥
उत्तिंसतरक्खिदा अज्झितरओ उ भयणपासीणं । भयणनगरा यिरागंति कणमसुसिलिद्धयागारा ॥ ३४ ॥ ९६२ ॥
वरपउमत्तपिणयासंदिपाहिं विव्वा सहायलहेहिं । सोहिंति पइव्वाणेहिं पियिहमणिमस्तिचित्तेहिं ॥ ३५ ॥ ९६३ ॥
पंअणपयट्ठिपहिं ग आससोरससमल्लदाभोहिं । दायेहिं पुरयरा ते पडागमालावरा रम्मा ॥ ३६ ॥ ९६४ ॥
अडेय जोयणाइं उयिदा हुंति ते दुवारवरा । पुमगाडिगाउलाइं कंणवामोचणद्धाणि ॥ ३७ ॥ ९६५ ॥ जाहिं

पने द्रवत्तं स्थितिरुद्धा तेषां ॥ ९६ ॥ ये उत्तरा इत्यादि प्रमुखा येण भणिगाः । पत्तोप्पे ये एव पेक्खेने स्थितिसोपाम् ॥ ३० ॥
पयोऽपि स्थितिरिदेषः सुत्तराः । निदिद्विज्ञाने । ओमेयसुरायणां पुण्डुमागं दुग्गयणां ॥ ३१ ॥ योजनसाहसमेकमपगाह भयन-
माराणि । स्वपथाय धर्मानि एकरसं दोहनसहसाणि ॥ ३२ ॥ अन्त्यधुत्तराणि रातु अधिकमनोहररायावराणीयानि । दाहतोऽपि
दुष्पति निर्मलजननीं तपति ॥ ३३ ॥ इत्येकैवत्तरा अन्त्यवराणामु भगवांसिनाम् । भयनमाराणि विरजन्तो सुनिष्ठकन-
नामगा ॥ ३४ ॥ रसपक्वैरकमलितजलैरसः स्वभावाद्भूः । शोभन्ते तिथिमणिप्रकिरिभैः प्रविष्टानैः ॥ ३५ ॥ पन्दनपयस्थितिरास-
नोपाकपादद्वाराभिर्ग्रीवैः (शेभन्ते) अथ दुरवराणि स्वाकासालसुताणि रम्याणि ॥ ३६ ॥ अष्टौ च योजगान्पुण्ड्रिम्मानि भवन्ति

देवा भवणयद् वरवरुणीगीयवाहयरेणं । निचसुहिद्या पसुहया गयपि कालं न याणन्ति ॥ ३८ ॥ ९६३ ॥ चमरे
धरणे तद् वेणुदेव पुण्णे य होइ जलकंते । अमियगई वेलये घोसे हरी अ अगिसिहे ॥ ३९ ॥ ९६७ ॥ कण-
गमणिरयणधूमियरम्माइं सयहयाइं भवणाइं । एएसिं दाहिणओ संसाणं दाहिणे(उत्तरे)पासे ॥ ४० ॥ ९६८ ॥
चउतीसा चोयाला अट्ठतीसं च सयसहस्साइं । चत्ता पन्नासा खलु दाहिणओ हुंति भवणाइं ॥ ४१ ॥ ९६९ ॥
तीसा चत्तालीसा चउतीसं चय सयसहस्साइं । उत्तीसा छायाला उत्तरओ हुंति भवणाइं ॥ ४२ ॥ ९७० ॥
भवणचिमाणवईणं तायत्तीसा य लोगपाला य । सवेसिं तिन्नि परिसा समाणचउगुणायरक्खा ड ॥ ४३ ॥
॥ ९७१ ॥ चउसट्ठी सट्ठी खलु उच्च सहस्सा तह्येव चत्तारि । भवणवह्वाणमंतरजोइसियाणं च सामाणे

वाने द्वारपरणि । पूषटिकागुलानि काञ्चनदामोपनन्दानि ॥ ३७ ॥ यत्र देवा भवनपत्नयो वरवरुणीगीतवाहितरेण । नित्यमुखाः
प्रमुदिता गतमसि कालं न जगन्ति ॥ ३८ ॥ चमरो धरणस्तथा वेणुदेवः पूर्णश्च भवति जलकान्तः । अमितगतियैल्लव्यो घोषो हरि-
आमिदितः ॥ ३९ ॥ कनकमणिजलपिङ्गारम्याणि सवेदिकानि भवनानि । एतेषां दक्षिणतः शेषाणामुत्तरे पार्श्वे ॥ ४० ॥ चतुर्भि-
न्नां चतुर्भुजानि शतशः । पट्टप्रिदात् पट्टचत्वारिंशत् पञ्चाशत् खलु दक्षिणस्यां भवन्ति भवनानि ॥ ४१ ॥ प्रिदात् चत्वारिंशत्
पट्टप्रिदात् शतशः । पट्टप्रिदात् पट्टचत्वारिंशत् उत्तरस्यां भवन्ति भवनानि ॥ ४२ ॥ भवनविमानपत्तीनां त्रायस्त्रिंशश्च लोकप-
दाश्च । सर्वेषां तिस्रः पदंशः सामानिकचतुर्गुणा आत्मरक्षाः ॥ ४३ ॥ चतुर्गुणिः षष्टिः खलु पट्टं च सहस्राणि तथैव चत्वारि । भवन-

॥ ४४ ॥ ९७२ ॥ पंचगमहिंसीओ चमरबलीणं हवंति नायद्या । सेसयभवर्णिदानं छवेव य अगमहिंसीओ
 ॥ ४५ ॥ ९७३ ॥ दो चेव जंबुदीवे चत्तारि य माणुसुत्तरे सेले । द्धारुणे समुदे अट्ट य अरुणम्मि दीवम्मि
 ॥ ४६ ॥ ९७४ ॥ जंनामए समुदे दीवे वा जंमि हुंति आवासा । तन्नामए समुदे दीवे वा तेसि उप्पाया ॥ ४७ ॥
 ॥ ९७५ ॥ असुराणं नागाणं उदहिक्कुमाराण हुंति आवासा । वरुणवरे दीवम्मी तत्थेव य तेसि उप्पाया
 ॥ ४८ ॥ ९७६ ॥ दीवदिसाअग्गीणं थणियकुमाराण हुंति आवासा । अरुणवरे दीवम्मि य तत्थेव य तेसि
 उप्पाया ॥ ४९ ॥ ९७७ ॥ वाउसुचर्णिणदानं एएसिं माणुसुत्तरे सेले । हरिणो हरिप्पहस्स य विज्जुप्पभमा-
 लघंतेसु ॥ ५० ॥ ९७८ ॥ एएसिं देवाणं वलवीरियपरक्कमो अ जो जस्स । ते सुंदरि ! वण्णेहं अहक्कमं आणु-
 पुधीए ॥ ५१ ॥ ९७९ ॥ जाव य जंबुदीवो जाव य चमरस्स चमरवंचा उ । असुरेहिं असुरकणाहिं तस्स

पतिव्यन्तरज्योतिष्काणां सामानिकाः ॥ ४४ ॥ पञ्चगमहिंयश्चमरयलिनोः भवन्ति ज्ञातव्याः । शेषमवनेन्द्राणां पट् वैव चात्रमहिंयः
 ॥ ४५ ॥ द्वावैव जम्बूद्वीपे चत्वारश्च मानुषोत्तरे शैले । पट् वारुणे समुद्रे अष्टौ चारुणे द्वीपे ॥ ४६ ॥ यन्नामके समुद्रे द्वीपे वा
 यस्मिन् भवन्त्यावासाः । तन्नामके द्वीपे समुद्रे वा तेषामुत्पत्तपर्वताः ॥ ४७ ॥ असुराणां नागानामुदधिक्कुमाराणां भवन्त्यावासाः । वरु-
 णवरे द्वीपे तत्रैव च तेषामुत्पत्ताः ॥ ४८ ॥ द्वीपदिग्भीनां क्षान्तिक्कुमाराणां भवन्त्यावासाः । अरुणवरे द्वीपे तत्रैव च तेषामुत्पत्तपर्वताः
 ॥ ४९ ॥ बाणुसुप्पण्णेन्द्राणन्तेसां मानुषोत्तरे शैले । इदंहरिप्रभस्य च विद्युत्प्रभस्य वलवीर्यपरक्रमश्च यो
 बल्य । तं सुन्दरी ! वर्णयेद्दं यथाक्रममानुपूर्व्या ॥ ५१ ॥ यावच्च जम्बूद्वीपो यावच्च चमरस्स चमरवंचा । असुरैरसुरकन्याभिर्भर्तुं तस्य

विसृज्यो भवेत् जे ॥ ५२ ॥ १८० ॥ तं चेव समहरेणं बलिस्त्वा वडरोयणस्स वोद्धवं । असुरेहि असुरकण्णाहि
तस्स विसृज्यो भवेत् जे ॥ ५३ ॥ १८१ ॥ घरणोवि नागरायां जंबुदीवं फळाह छाइत्ता । तं चेव समहरेणं
मृगणंदे य वोद्धवं ॥ ५४ ॥ १८२ ॥ गुल्लोऽपि वेणुदेवो जंबुदीवं छइत्त पक्खेणं । तं चेव समहरेणं वेणुदा-
लिस्मि वोद्धवं ॥ ५५ ॥ १८३ ॥ पुण्णोवि जंबुदीवं पाणितलेणं छइत्त इक्खेणं । तं चेव समहरेणं हवइ वसि-
ट्टेवि वोद्धवं ॥ ५६ ॥ १८४ ॥ इफाह जलुस्मीए जंबुदीवं भरिज्ज जलकंतो । तं चेव समहरेणं जलपप्पमे होइ
वोद्धवं ॥ ५७ ॥ १८५ ॥ अस्मिगइस्सवि विसृज्यो जंबुदीवं तु पायणहीए । कप्पिज्ज निरवसेसं इयरो पुण तं
समहरेणं ॥ ५८ ॥ १८६ ॥ इफाह वायुंजाइ जंबुदीवं भरिज्ज वेलयो । तं चेव समहरेणं पमंजणे होइ वोद्धवं
॥ ५९ ॥ १८७ ॥ घोसोऽपि जंबुदीवं सुंदरि । इक्खेण धणिघसदेणं । वहिरीकरिज्ज सवं इयरो पुण तं समहरेणं

विषयः ॥ ५२ ॥ स एव समतिरेको वलेद्वीचनस्य वोद्धव्यः । असुरैरसुरकन्याभिर्मनुं तस्य विषयः ॥ ५३ ॥ घरणोऽपि नागराजो
जम्बूद्वीपं फलेनाच्छादयेत् । तमेव समतिरेकं मृगानन्दे च वोद्धव्यः ॥ ५४ ॥ गरुडोऽपि वेणुदेवो जम्बूद्वीपमाच्छादयेत् पक्षेण । तमेव
समतिरेकं वेणुदाहो वोद्धव्यः ॥ ५५ ॥ पूर्णोऽपि जम्बूद्वीपं पाणितलेनाच्छादयेत्केन । तमेव समतिरेकं भवति वशिष्ठोऽपि वोद्धव्यः
॥ ५६ ॥ एषया जलोन्म्यां जम्बूद्वीपं गरेज्जलकान्तः । तमेव समतिरेकं जलप्रभे भवति वोद्धव्यः ॥ ५७ ॥ अस्मितयतेरपि विषयो जम्बू-
द्वीपं तु पादपाणिना । यम्येन्द्रिरवचोपमितरः पुनस्तं समतिरेकम् ॥ ५८ ॥ एषया वातगुह्या जम्बूद्वीपं भोदेहन्मन्त्रः । तमेव समतिरे-
कं प्रभञ्जने भवति वोद्धव्यः ॥ ५९ ॥ घोषोऽपि जम्बूद्वीपं सुन्दरि ! इक्खेन स्मन्तिशब्देन । वधिरीकुर्वोत्सर्वमितरः पुनस्तं समतिरे-

॥ ६० ॥ ९८८ ॥ इकाह चिह्नयाए जंबुदीवं हरी पक्तासिद्धा । तं चेव समदरेगं हरिसहे होइ योद्धपं ॥ ६१ ॥
 ॥ ९८९ ॥ इकाह अगिजालाइ जंबुदीवं उहिल्ल, अगिसिद्धो । तं चेव समदरेगं माणवए होइ योद्धपं ॥ ६२ ॥
 ॥ ९९० ॥ तिरियं तु असंलिज्जा दीविसमुदा सएहिं रुवेहिं । अयगागाउ करिज्जा सुंदरि ! एसि एगयरो
 ॥ ६३ ॥ ९९१ ॥ पम् अत्तयरो इंदो जंबुदीवं तु वामहत्थेण । छत्तं जहा धरिज्जा अद्यपथो मंदरं घित्तुं ॥ ६४ ॥
 ॥ ९९२ ॥ जंबुदीवं फाऊण छत्तयं मंदरं व से दंडं । पम् अत्तयरो इंदो एसो तेसिं यलधिसेसो ॥ ६५ ॥ ९९३ ॥
 ॥ ९९४ ॥ एसा भवणवर्धणं भवणठिई यत्तिया समासेणं । सुण वाणमंतराणं भयणवईआणुपीए ॥ ६६ ॥ ९९४ ॥
 ॥ ९९५ ॥ पिसाय भूआ जक्खा य रक्खसा कित्तरा य किंपुरिसा । महोरगा य गंधया अट्टविहा वाणमंतरिया ॥ ६७ ॥
 ॥ ९९६ ॥ एए उ समासेणं कहिया भे वाणमंतरा देवा । पत्तेयंपि य बुच्छं सोलस इंदे महिहीए ॥ ६८ ॥ ९९६ ॥

क्रम् ॥ ६० ॥ एकया विगुत्ता जम्बूदीपं हरिः प्रकाशयेत् । तमेव समतिरेकं हरिसहे भवति योद्धव्यः ॥ ६१ ॥ एकया उमिज्जालया
 जम्बूदीपं द्वादशितिलः । तमेव सगतिरेकं माणवके भवति योद्धव्यः ॥ ६२ ॥ तिर्यङ्क् तु असदृशेयान् दीपसमुदाह्न स्तौ रूपैः । अय-
 गागात् कुप्यां सुन्दरि ! एतेषामेकतः ॥ ६३ ॥ प्रयुरेकवर इन्द्रो जम्बूदीपं तु वाणहस्तेन । छत्रं यथा धत्तुमन्यतो मन्दरं महीतुम्
 ॥ ६४ ॥ जम्बूदीपं फर्तुं छत्रं मन्दरं च तस्य दण्डम् । प्रगुरन्यवर इन्द्र एव तेषां यलविशेषः ॥ ६५ ॥ एषा भवनपतीनां भवतस्त्रि-
 त्तिर्घर्षिता समासेन । ऽणु न्यन्तराणां भवनपलातुपूर्व्या ॥ ६६ ॥ पिशाया भूत्वा यक्षाश्च राक्षसाः कित्तराश्च किपुरुपाः । महोरगाश्च
 गान्धर्वा अष्टविधा न्यन्तराः ॥ ६७ ॥ एते तु समासेन कथिता भवन्ता न्यन्तरा देवाः । प्रत्येकमपि च वक्ष्ये योद्धोन्त्रान् माहर्षिकान्

इया गयं पि फालं न याणंति ॥ ७६ ॥ १००४ ॥ फाले सुखं पुणे भीमे तह किलरे य सण्णुरिसे । अइकाए
 गीयरई अट्टेय य हुंति दाहिणओ ॥ ७७ ॥ १००५ ॥ मणिक्कणगरयणयूभिअजं वूणायवेइयाइं भवणाइं । एएसिं
 दाहिणओ सेसाणं उत्तरे पासे ॥ ७८ ॥ १००६ ॥ दस वाससहस्साइं ठिई जइद्दा उ वंतरसुराणं । पलिओ-
 वमं तु इक्कं ठिई उ उक्कोसिया तेसिं ॥ ७९ ॥ १००७ ॥ एसा वंतरियाणं भवणठिई वन्निया समासेणं । सुण
 जोइसालयाणं आवासविहिं सुरवराणं ॥ ८० ॥ १००८ ॥ चंदा सूरा तारागणा य नक्खत्ता गहगण समत्ता ।
 पंचविहा जोइसिया ठिई विघारी य ते गणिपा ॥ ८१ ॥ १००९ ॥ अद्धकविट्ठगसंठाणसंठिया फालियामपा
 रम्मा । जोइसियाण विमाणा तिरियलोए असंखिज्जा ॥ ८२ ॥ १०१० ॥ धरणिपल्लव समाओ सत्तहिं नल-
 एहिं जोयणसएहिं । हिट्ठिल्लो होइ तलो खूरो पुण अट्ठहिं सएहिं ॥ ८३ ॥ १०११ ॥ अट्ठसए आसीए चंदो

व्यन्तरा यत्तकणीगीतथादिप्रदेण । भिल्लुक्षिताः प्रमुदिता गतमपि फालं न जानन्ति ॥ ७६ ॥ फालः सुरूपः पूर्णो भूमित्वा किन्न-
 रश्च सत्पुरुषः । अतिक्रान्तो गीतरस्तिः जगद्वयं च भवन्ति दक्षिणस्याम् ॥ ७७ ॥ मणिकणकरत्नस्तूपिकानि जाम्बूनद्वयेदिकानि भवन्ति । एतेषां
 दक्षिणतः शेषाणामुत्तरे पार्श्वे ॥ ७८ ॥ एसा वर्गसहस्राणि जपन्या सिंघिस्तु व्यन्तरसुराणाम् । पत्न्योपमां त्वेकं स्थितिस्तूच्छैषाम् ॥ ७९ ॥
 एषा व्यन्तराणां भवनस्थितिर्यजिन्ता समासेन । शृणु ज्योतिष्कणामावासविधिं सुरवराणाम् ॥ ८० ॥ चन्द्राः सूर्यास्तारकागणश्च मह-
 त्त्राणि प्रहगणः समत्ताः । पञ्चविधा ज्योतिष्काः स्थितिमन्त्रो विचारिणश्च ते गणिताः ॥ ८१ ॥ अर्द्धकपित्थसंस्थानसंस्थितानि स्फटिक-
 मयानि रम्यानि । ज्योतिष्काणां विमानानि तिर्यग्लोकेऽस्तादावानि ॥ ८२ ॥ समाद् धरणिपल्लवसमभिर्नवैर्वयोजनशतैः । अधस्तानं

फाले य महाकाले सुख्य ण्डिरुव पुत्रभेदे य । अमरवद् माणभेदे भीमे य तथा महाभीमे ॥ ६९ ॥ ९९७ ॥
फिररिगुरिसे रलु सपुरिसे रलु तथा महापुरिसे । अइकायमहाकाए गीयरई चैव गीयजसे ॥ ७० ॥ ९९८ ॥
सन्निहिए सामाणे धाव विधाए विसी य इसिपाले । इसर महिस्सरे या हवइ सुवच्छे विसाले य ॥ ७१ ॥
॥ ९९९ ॥ हासे हासरईविज सेए अ तथा भवे महासेए । एपाए पययावईविय नेयवा आणुपुवीइ ॥ ७२ ॥
॥ १००० ॥ वहुमहे तिरियसि य यसहि ओरिचि वंतरा देवा । भवणा पुणह रयण्यभाइ उवरिल्लए कंठे
॥ ७३ ॥ १००१ ॥ इक्किम्मि य जुयले नियमा भवणा वरा असंखिवा । संखिब्वित्थवा पुण नवरं एतत्थ
नाणत्तं ॥ ७४ ॥ १००२ ॥ जंहुदीवसमा खलु उक्कोसेणं भवति भवणवरा । खुवा खित्तसमाविज विदेह-
समया य मच्छिमया ॥ ७५ ॥ १००३ ॥ जहि देवा वंतरिया वरतरुणीगीयवाइपररेणं । निच्चसुहिया पसु-

॥ ६८ ॥ कालइ महाकालः सुलपः प्रतिकुपः पूर्णभद्रश्च । अमरपतिर्गणिभद्रो भीमश्च तथा महाभीमः ॥ ६९ ॥ किन्नरः किंपुरुषः
रलु उत्तुरुपः रलु तथा महापुरुषः । अतिकायो महाकायो गीतरतिश्चैव गीतरक्षाः ॥ ७० ॥ सन्निहितः समानो धावा विधाता
तपिः कपिपालः । ईश्वरो मोक्षश्च भवति सुवत्सो विद्यालब्धः ॥ ७१ ॥ हासो हासरदीरपि च श्रेयश्च तथा भवति महाभेदतः । पत-
द्रश्च पतद्रपतीरपि च प्रातन्या आनुपूर्व्यां ॥ ७२ ॥ ऊर्ज्वण्वस्तिरश्चि च वससियुपयन्ति व्यन्तरा देवाः । भवजानि पुनरेणं रत्नप्रभाया
उरतिणे फण्डे ॥ ७३ ॥ ऐक्यमग्निश्च युगले नियमाद्भवति यरण्यसद्भोयानि । सद्भवावसिद्धवानि पुनः परमत्र नानात्मम् ॥ ७४ ॥
गन्मूर्दीपरमानि राउ करुणं भवन्ति यवनवरानि । तुष्टानि सरतश्चेन्मसमान्यपि च विदेहसमानि च गन्धर्वाणि ॥ ७५ ॥ यत्र देवा

इया गयंपि कालं न याजन्ति ॥ ७६ ॥ १००४ ॥ काले सुख पुणे भीमे तह किन्तरे य सप्युरिसे । अइकाए
गीयरई अट्टेव य हुंति दाहिणओ ॥ ७७ ॥ १००५ ॥ मणिकणगरयणयूमिअलंबूणयवेइयाइं भवणाइं । एएसिं
दाहिणओ सेसाणं उत्तरे पासे ॥ ७८ ॥ १००६ ॥ दस वाससहस्साइं ठिई जहन्ना वंतरसुराणं । पलिओ-
वमं तु इकं ठिई उ उक्कोसिया तेसिं ॥ ७९ ॥ १००७ ॥ एसा वंतरियाणं भवणठिई वन्निया समासेणं । सुण
जोइसालयाणं आवासविहिं सुरवराणं ॥ ८० ॥ १००८ ॥ चंदा सूर तारागणा य नकखत्त गहगण समत्ता ।
पंचविहा जोइसिया ठिई विचारी य ते गणिया ॥ ८१ ॥ १००९ ॥ अट्टकविट्ठगसंठाणसंठिया फालियामया
रम्मा । जोइसियाण विमाणा तिरियलोए असंखिजा ॥ ८२ ॥ १०१० ॥ धरणिपलाउ समाओ सत्तहिं नउ-
एहिं जोयणसएहिं । हिट्ठिल्लो होइ तलो सूरु पुण अट्टहिं सएहिं ॥ ८३ ॥ १०११ ॥ अट्टसए आसीए चंदो

व्यन्तरा वरतरुणीगीतवादिन्द्रवेण । निलसुखिताः प्रमुखिता गतमपि कालं न जानन्ति ॥ ७६ ॥ कालः सुरुपः पूर्णो नीमस्तथा किन्न-
रश्च सत्पुरुषः । अतिक्रियो गीतरुतिः अष्टैव च भवन्ति दक्षिणस्याम् ॥ ७७ ॥ मणिकनकरत्नस्तूपिकावि जाम्बूनद्वेदिकानि भवन्तानि । एतेषां
दक्षिणतः शेषेणानुत्तरे पार्श्वे ॥ ७८ ॥ दश वयंसहस्रानि जघन्या स्थितस्तु व्यन्तरासुराणाम् । एतेषां त्वेकं स्थितिस्तुष्टपैपाम् ॥ ७९ ॥
एषा व्यन्तराणां भवनस्थितिर्वर्णिता समासेन । शृणु ज्योतिष्कणमावासविधिं सुरवराणाम् ॥ ८० ॥ चन्द्राः सूर्यास्तारकागश्च नक्ष-
त्राणि प्रहृगणः समस्ताः । पञ्चविधा ज्योतिष्काः स्थितिमन्त्रो विचारिणश्च ते गणिताः ॥ ८१ ॥ अर्द्धकपित्थसंस्थानसंस्थितानि स्फटिक-
मयानि रम्याणि । ज्योतिष्काणां विमानानि त्रिवर्गलोकेऽसहस्रावानि ॥ ८२ ॥ समाद् धरणिजलस्तप्तमिर्नवतैर्योजनशतैः । अद्यस्तानं

चंदसूराणं ॥ ९८ ॥ १०२६ ॥ पंचेव घणुसयाइं जह्द्वयं अंतरं तु ताराणं । दो चेव गाउआइं निवाघाएण
उक्खोसं ॥ ९९ ॥ १०२७ ॥ दोत्ति सए जावट्टे जह्द्वयं अंतरं तु ताराणं । वारस चेव सहस्सा दो वायाला य
उक्खोसा ॥ १०० ॥ १०२८ ॥ एयस्स चंदजोगो सत्ताट्ठि खंडिओ अहोरत्तो । ते हुंति नव मुहुत्ता सत्तावीसं
कलाओ अ ॥ १०१ ॥ १०२९ ॥ सयभिसया भरणीओ अदा अस्सेस साइ जिट्ठा य । एए छन्नकखत्ता पन्नर-
समुहुत्तसंजोगा ॥ १०२ ॥ १०३० ॥ तिस्सेव उत्तराइं पुणवसू रोहिणी विसाहा य । एए छन्नकखत्ता पणयाल-
मुहुत्तसंजोगा ॥ १०३ ॥ १०३१ ॥ अवसेसा नक्खत्ता पनरसया हुंति तीसइमुहुत्ता । चंदमि एस जोगो
नक्खत्ताणं मुण्यवो ॥ १०४ ॥ १०३२ ॥ अभिई छच मुहुत्ते चत्तारि अ केवले अहोरत्ते । सूरेण समं वच्चइ
इत्तो संसाण वुक्कामि ॥ १०५ ॥ १०३३ ॥ सयभिसया भरणीओ अदा अस्सेस साइ जिट्ठा य । चवंति
काश्चिन्मथे । अथः तसमुपरि च तारकाश्चन्द्रसूयोः ॥ ९८ ॥ पंचेव घणुःश्रवणि जघन्यमन्तरं तु तारकाणाम् । द्वे एव गण्यते निर्व्यो-
धांतोऽप्युष्टम् ॥ ९९ ॥ द्वे श्वे पट्पुष्पाधिके जघन्यमन्तरं तु तारकयोः । द्वादश चैव सहस्राणि द्वे श्वे द्विपत्वारिंशद्योक्तद्वयः ॥ १०० ॥
एतैश्चन्द्रयोगः सप्तपट्टिखण्डितोऽष्टोत्तरात्रः । ते भवन्ति नव मुहूर्त्ताः सप्तर्षिश्चन्द्रिभागाः (अमिजित्ति) ॥ १०१ ॥ शतमिण्य् भरणी
आर्द्राऽश्लेषा स्वातिर्नैषा च । एतानि पणनक्षत्राणि पञ्चदशमुहूर्त्तसंयोगानि ॥ १०२ ॥ श्रीष्वेवोत्तराणि पुनर्वसू रोहिणी विशाखा च । एतानि
पणनक्षत्राणि पञ्चचत्वारिंशन्मुहूर्त्तसंयोगानि ॥ १०३ ॥ अवशेषाणि नक्षत्राणि पञ्चदश निश्चिन्मुहूर्त्तसंयोगानि । पन्त्रे एव योगो नक्षत्राणां
सावय्यः ॥ १०४ ॥ अमिजित्त् पट् च मुहूर्त्तान् चतुष्टय फेवलनहोरात्रम् । सूरेण समं प्रजति एतवः शेषाणां षड्वे ॥ १०५ ॥ द्वातभि-

छऽहोरेत्ते इक्षवीसं मुहुत्ते य ॥ १०६ ॥ १०३४ ॥ तिन्नेव उत्तराहं पुणवसू रोहिणी विसाहा य । वक्षंति मुहुत्ते
 तिन्नि चेव वीसवहोरेत्ते ॥ १०७ ॥ १०३५ ॥ अवसेसा नक्खत्ता पणसरसवि सूरसहगया जंति । बारस चेव
 मुहुत्ते तेरस य समे अहोरेत्ते ॥ १०८ ॥ १०३६ ॥ दो चंदा दो सूरा नक्खत्ता खलु हवंति छप्पन्ना । छाव-
 त्तरं गहसयं जंबुदीधे वियारीणं ॥ १०९ ॥ १०३७ ॥ इक्षं च सयसहस्सं तिन्तीसं खलु भवे सहस्साहं । नव
 य सया पणणासा तारागणकोडिकोडीणं ॥ ११० ॥ १०३८ ॥ चत्तारि चेव चंदा चत्तारि य सूरिया लवण-
 जले । बारं नक्खत्तसयं गहाण तिन्नेव यावन्ना ॥ १११ ॥ १०३९ ॥ दो चेव सयसहस्सा सत्ताहं खलु भवे
 सहस्साहं । नव य सया लवणजले तारागणकोडिकोडीणं ॥ ११२ ॥ १०४० ॥ चडवीसं ससिरविणो नक्ख-
 त्तसया य तिणिण छत्तीसा । इक्षं च गहसहस्सं छप्पन्नं धायहंसंढे ॥ ११३ ॥ १०४१ ॥ अट्टेव सयसहस्सा

पण् भरणी आर्द्राऽसेषा स्वातिर्मेघा । प्रजन्ति पडहोरात्रान् एकविंशतिं मुहूर्चान् ॥ १०६ ॥ त्रीण्येवोत्तराणि पुनर्वसू रोहिणी
 विशाखा च । प्रजन्ति त्रीनेय मुहूर्चान् विंशतिं चाहोरात्रान् ॥ १०७ ॥ अवशेषाणि नक्षत्राणि पञ्चदशाऽपि सूर्यसहगतानि यान्ति । द्वावशौव
 मुहूर्चान् श्रयोवशा च समानहोरात्रान् ॥ १०८ ॥ द्वौ चन्द्रौ द्वौ सूर्यौ नक्षत्राणि खलु भवन्ति पट्पञ्चाशत् । पट्सप्तत्यधिकं ग्रहशतं जन्मू-
 द्वीपे विचारि ॥ १०९ ॥ एकं च शतसहस्रं त्रयविंशत्खलु भवन्ति सहस्राणि । नव च शतानि पञ्चास्य तारागणकोटीकोटयः ॥ ११० ॥
 चत्वार एव चन्द्राश्चत्वारश्च सूर्यो लवणजले । द्वादशं नक्षत्रशतं ग्रहाणां द्वापञ्चाशदधिकानि त्रीणि शतानि ॥ १११ ॥ द्वे एव शतसहस्रे
 सप्तपटिश्च खलु भवन्ति सहस्राणि । नव च शतानि लवणजले तारकगणकोटीकोटीनाम् ॥ ११२ ॥ चतुर्विंशतिः शशिनो खयश्च नक्ष-

तिणिण सहस्साः य सत्ताय सया उ । घायर्हसंढे दीके तारागणकोटिकोटीणं ॥ ११४ ॥ १०४२ ॥ यायालीसं
चंद्रा यायालीसं च दिगयरा दिता । कालोदीर्हिमि एए चरंति संवद्वलेसाया ॥ ११५ ॥ १०४३ ॥ नयखस्त-
मिगसहस्सं एगमेव छावत्तारिं च सयमन्नं । उच सया छन्नवजा महगहाण तिद्धि य सहस्सा ॥ ११६ ॥ १०४४ ॥
अट्टादीसं कालोदीर्हिमि यारस य सहस्साइ । नच य सया पद्मासा तारागणकोटिकोटीणं ॥ ११७ ॥ १०४५ ॥
चोपालं चंदसयं चोपालं चैव सूरियाण सयं । पुक्खवरमि एए चरंति संवद्वलेसाया ॥ ११८ ॥ १०४६ ॥
चत्तारिं च सहस्सा यत्तीसं चैव हुंति नक्खत्ता । उच सया यावत्तर महगहा यारस सहस्सा ॥ ११९ ॥ १०४७ ॥
छन्नवह सयसहस्सा चोयालीसं भवे सहस्साइ । चत्तारी य सयाइ तारागणकोटिकोटीणं ॥ १२० ॥ १०४८ ॥

श्रुतानि च श्रीणि पट्तिराणि । एकं च महसहस्रं पट्पञ्चाशं घातकीखण्डे ॥ ११३ ॥ अथैव श्रुतसहस्राणि श्रीणि सहस्राणि सप्त च
श्रुतानि । घातकीखण्डे तारागणकोटीकोटीनाम् ॥ ११४ ॥ द्विचत्वारिंशच्चन्द्राः द्विचत्वारिंशच्च दितकरा दीप्ताः । फालोद्यधवेते घरन्ति
संवद्वलेसायाः ॥ ११५ ॥ नक्षत्राणामेकं सहस्रं पट्सातं श्रुतमेकमन्यच्च । पट् च श्रुतानि पण्णवतानि महाप्रह्णानां श्रीणि च सह-
स्राणि ॥ ११६ ॥ अष्टाविंशतिख्यः कालोद्यो द्वादश च सहस्राणि । नच च श्रुतानि पञ्चाशच्च तारागणकोटीकोटीनाम् ॥ ११७ ॥ चतुश्च-
त्वारिंशं चन्द्रशतं चतुश्चत्वारिंशमेव सूर्याणां शतम् । पुक्खवरै प्ले चरन्ति संवद्वलेसायाः ॥ ११८ ॥ चत्वारि च सहस्राणि द्वाविं-
शान्येव भवन्ति नक्षत्राणि । पट् च श्रुतानि द्वासातानि महाप्रह्णानां श्रुतसहस्राणि ॥ ११९ ॥ पण्णवतिः श्रुतसहस्राणि चतुश्चत्वारि-

वायत्तरि च चंद्रा वायत्तरिमेव दिणयरा दिता । पुक्खवरदीवहुं चरंति एए पगासिता ॥ १२१ ॥ १०४९ ॥
 तिणिण सया छत्तीसा उच्च सहस्सा महग्गहाणं तु । नक्खत्ताणं तु भवे सोलाणि दुवे सहस्साणि ॥ १२२ ॥
 ॥ १०५० ॥ अडयालीसं लक्खा वायीसं खलु भवे सहस्साइ । दो अ सय पुक्खरद्धे तारागणकोटिकोडीणं
 ॥ १२३ ॥ १०५१ ॥ यत्तीसं चंदसयं यत्तीसं वेव सूरियाण सयं । सयलं मणुस्सलोयं चरंति एए पयासिता
 ॥ १२४ ॥ १०५२ ॥ इक्कारस य सहस्सा छप्पिय सोला महग्गहसया उ । उच्च सथा छन्नडआ नक्खत्ता तिणिण
 य सहस्सा ॥ १२५ ॥ १०५३ ॥ अट्टासीह चत्ताइ सयसहस्साइ मणुयलोगम्मि । सत्त य सयामणूणा तारा-
 गणकोटिकोडीणं ॥ १२६ ॥ १०५४ ॥ एसो तारापिंडो सवसमासेण मणुयलोगम्मि । बहिया पुण ताराओ
 लिणेहिं भणिगा असंखिज्जा ॥ १२७ ॥ १०५५ ॥ एवइयं तारगं जं भणिगं मणुयलोग(मज्झ)म्मि । चार

श्व भवन्ति श्वसहस्राणि । परवारि च श्वानि तारागणकोटीकोटीनाम् ॥ १२० ॥ द्वासप्ततिश्च पन्ना द्वासप्ततिरेव वित्तकरा दीप्ताः ।
 पुष्करवस्त्रीपादौ वरत्येते प्रकाशवन्तः ॥ १२१ ॥ त्रीणि श्वानि पट्त्रिंशानि पट् च सहस्राणि तु महाप्रहाणाम् । नक्षत्राणां तु भवतः
 पौढशे द्वे सहस्रे ॥ १२२ ॥ अष्टचत्वारिंशद्विंश द्वाविंशतिश्च खलु भवन्ति सहस्राणि । द्वे च श्वे पुष्करादौ तारकगणकोटीकोटीनाम्
 ॥ १२३ ॥ द्वात्रिंशं चन्द्रशत द्वात्रिंशमेव सूर्याणां शतम् । सकलं मनुज्यलोकं परत्येवम् प्रकाशयत् ॥ १२४ ॥ एकादश च सहस्राणि
 पौढशधिकानि पट्शतानि महाप्रहाः । पट् श्वानि एणववानि नक्षत्राणि त्रीणि च सहस्राणि ॥ १२५ ॥ चत्वारिंशत्सहस्राधिकानि
 अष्टाशीतिः श्वतसहस्राणि । मनुजलोके सप्त च श्वानि अन्यतानि तारागणकोटीकोटीनाम् ॥ १२६ ॥ एष तारापिण्डः सर्वसमासेन

कलंयुयाणुप्सठियं जोइसं चरह ॥ १२८ ॥ १०६६ ॥ रविससिगहनखस्ता एवहआ आहिया मणुयलोए ।
जेसिं नामागोयं न पगया पबवेहंति ॥ १२९ ॥ १०६७ ॥ छावटिं पिठयाइं चंदाहचाण मणुयलोगमि ॥ दो
चंदां दो सूरा य हुंति इक्किए पिठये ॥ १३० ॥ १०६८ ॥ छावटिं पिठयाइं नखस्ताणं तु मणुयलोगमि ।
छप्पत्तं नखस्ता य हुंति इक्किए पिठए ॥ १३१ ॥ १०६९ ॥ छावटिं पिठयाणं महग्गहाणं तु मणुयलो-
गमि । छावत्तरं गहसयं च होइ इक्किए पिठए ॥ १३२ ॥ १०७० ॥ चत्तारि य पंतीओ चंदाहचाण मणुय-
लोगमि । छावटिं छावटिं होइ इक्किया पंती ॥ १३३ ॥ १०७१ ॥ छप्पत्तं पंतीणं नखस्ताणं तु मणुयलो-
गमि । छावटिं छावटिं च होइ इक्किया पंती ॥ १३४ ॥ १०७२ ॥ छावत्तरं गहाणं पंतिसयं होइ मणुय-

मनुजलोकै । इहिल्लानुत्तारका निर्तभणिता असद्धोयाः ॥ १२७ ॥ एतावत्तारां यद्धणितं मनुजलोकमध्ये । कदन्वकपुष्पसंक्षितं
ज्योतिष्कारं चरति ॥ १२८ ॥ रविससिगहनखस्ताएवतावत्याख्यायानि मनुजलोकै । येषां नामसोत्रं न प्राकृताः प्रज्ञापयन्ति ॥ १२९ ॥
पट्पट्टिः पिटकानि चन्द्रादिलयोर्मनुजलोकै । द्वौ चन्द्रौ द्वौ सूर्यौ च भवन्त्येकस्मिन् पिटके ॥ १३० ॥ पट्पट्टिः पिटकानि नक्षत्राणां
तु मनुजलोकै । पट्पट्टाक्षतक्षत्राणि च भवन्त्येकस्मिन् पिटके ॥ १३१ ॥ पट्पट्टिः पिटकानि महाग्गहाणां तु मनुजलोकै । पट्पट्टाक्षत-
धिकं महाग्गतं च भवन्त्येकस्मिन् पिटके ॥ १३२ ॥ चतस्रश्च पट्पट्टाक्षतक्षत्राणां मनुजलोकै । पट्पट्टिः पट्पट्टिर्भवन्त्येकस्यां पट्टौ ॥ १३३ ॥
पट्पट्टाक्षतं पट्टयो नक्षत्राणां तु मनुजलोकै । पट्पट्टिः २ भवन्त्येकस्यां पट्टौ ॥ १३४ ॥ पट्पट्टाक्षतं पट्टाणां पट्टिगतं भवति मनुज-

लोगमि । छावट्टि छावट्टि च होइ इक्षिका पंती ॥ १३५ ॥ १०६३ ॥ ते मेरुमानुसुत्तर पयाहिणावत्तमं-
 डला सवे । अणवट्टिएहिं जोएहिं चंदा सूर गहगणा य ॥ १३६ ॥ १०६४ ॥ नक्खत्तत्तरयाणं अवट्टिया
 मंडला सुणेयवा । तेवि य पयाहिणावत्तमेव मेरुं अणुचरंति ॥ १३७ ॥ १०६५ ॥ रयणिपरट्टिणयराणं उहुमहे
 एव संक्रमो नत्तिथ । मंडलसंक्रमणं पुण अब्भितरयाहिरं तिरियं ॥ १३८ ॥ १०६६ ॥ रयणिपरट्टिणयराणं
 नक्खत्ताणं च महग्गाहाणं च । चारविसेसेण भवे सुहुइक्खविही मणुस्साणं ॥ १३९ ॥ १०६७ ॥ तेसिं पधि-
 संताणं तावक्खित्तं उ वहुए नियमा । तेणेय क्रमेण पुणो परिहायइ निक्खमिन्ताणं ॥ १४० ॥ १०६८ ॥ तेसिं
 कलंयुयापुक्कसंठिया धुंति तावक्खित्तमुहा । अंतो अ संकुला याहिं च चित्थडा चंदस्सराणं ॥ १४१ ॥ १०६९ ॥
 केणं वहुइ चंदो? परिहाणी केण होइ चंदस्स? । कालो वा जुण्हा वा केणऽणुभावेण चंदस्स? ॥ १४२ ॥

लोके । पट्टपट्टिः २ भवन्येकैकलां पट्टो ॥ १३५ ॥ ते मेरुमानुसुत्तरयोः प्रदक्षिणावत्तमण्डलाः सर्वे । अन्वस्थितेयोगीश्वन्द्राः सूर्या महग-
 णाश्च ॥ १३६ ॥ नक्षत्रवारणाणामवस्थितानि मण्डलानि दावव्यानि । तेऽपि च प्रदक्षिणान्तरेय मेरुमनुपरन्ति ॥ १३७ ॥ रजनीकर-
 दिनकराणामुर्ध्वमथ्य सहकर्मो नास्ति । मण्डलसङ्क्रमणं पुनरभ्यन्तरवाह्येषु निराश्रि ॥ १३८ ॥ रजनीकरदिनकराणां नक्षत्राणां महा-
 प्रदक्षिणां च । चारविशेषेण भवति सुरदुःखविधिर्मनुष्याणाम् ॥ १३९ ॥ तेषु श्रविशस्तु तापक्षेत्रं तु वर्द्धते नियमात् । तेनैव क्रमेण पुनः
 परिदीयते निष्कारणम् ॥ १४० ॥ तेषां कदम्बकपुष्पसंस्थितानि भवन्ति तापक्षेत्रमुत्तानि । अन्तश्च सदुत्तानि घट्टिश्च विस्तृतानि चन्द्र-
 सूर्याणाम् ॥ १४१ ॥ केन चन्द्रो वर्द्धते? परिहाणिः केन भवति पन्द्रत्य? । कालिमा या ज्योत्या वा केनानुभावेन चन्द्रस्स? ॥ १४२ ॥

॥ १०७० ॥ किण्वं राहुविमाणं निघ्नं चंद्रेण होह अविरहितं । चरंशुलमप्यतं हिट्टा चंदस्स तं चरह ॥ १०७१ ॥
॥ १०७२ ॥ छावोट्टं ज्जावट्टं दिवसे उ सुक्कापस्सस्स । जं परिवहुइ चंदो खवेइ तं चैव कालेणं ॥ १०७३ ॥
॥ १०७४ ॥ पन्नरसइ भागेण य चंदं पन्नरसमेव वंक्रमइ । पन्नरसइभागेण य पुणेवि तं चैव पक्कमइ ॥ १०७५ ॥
॥ १०७६ ॥ एवं बहुइ चंदो परिहाणी एव होह चंदस्स । कालो वा जुण्हा वा तेण य (ऽणु) भावेण चंदस्स ॥ १०७७ ॥
॥ १०७८ ॥ अंतो मणुस्सस्सेत्ते हवति चारोवगा य उववण्णा । पंचविहा जोहसिया चंदा सूरा गहगणा य ॥ १०७९ ॥
॥ १०८० ॥ तेण परं जे सेसा चंदाइव गहतारनक्खत्ता । नत्थि गइं नवि चारो अवट्टिया ते मुणेयहा ॥ १०८१ ॥
॥ १०८२ ॥ दो चंदा इव दीवे वत्तारि य सागरे लवणतोए । घायइसंडे दीवे वारस चंदा य सूरा य ॥ १०८३ ॥
॥ १०८४ ॥ एगे जंबुदीवे दुगुणा लवणे चउगुणा हुति । कालोएए तिथुणिघा ससिसूरा धायइसंडे ॥ १०८५ ॥

कुणं राहुविमानं नित्यं चन्द्रेण भवति विरहितम् । चतुरश्रमयामसवत्सावन्दस्स तस्मिन् ॥ १०८६ ॥ पट्ठपट्टि (भागं) विवसे
वियसे तु शुशुपस्स । यस्मिन् विरहितं चन्द्रं क्षप्यति वाक्कत्तमेव कुणस्स ॥ १०८७ ॥ पञ्चदशभागेन च चन्द्रस्स पञ्चदशभागमेयकासति ।
पञ्चदशभागेन च पुनरापि तत्र एव प्रक्रम्यति ॥ १०८८ ॥ एवं बहुते चन्द्राः परिहाणितेव भवति चन्द्रस्स । अस्मिन् वा ज्योत्स्ना वा तेन च
भावेन चन्द्रस्स ॥ १०८९ ॥ अन्तर्भुजक्षेत्रे भवन्ति चारोपगात्रो (आरो)पगात्राः । पंचविधा ज्योतिरिक्ताः, चंद्राः सूर्या ग्रहाणाञ्च ॥ १०९० ॥
तत्र परं ये शेषाश्चन्द्रादिसा ग्रहाणांका नष्टाभि । नास्ति गतिर्नैव नाह अवस्थितास्ते क्षातव्याः ॥ १०९१ ॥ द्वौ चन्द्राविह द्वीपे
चत्वारश्च सागरे लवणतोये । घातकीसण्डे द्वीपे द्वादश चन्द्राश्च सूर्याश्च ॥ १०९२ ॥ एको जम्बूद्वीपे द्विगुणा लवणे चतुर्गुणा भवन्ति ।

धापइसंडप्पभिई उदिट्ठा तिगुणिया भवे चंदा । आइल्लचंदसहिआ अणंतराणंतरे खित्ते ॥ १५१ ॥ १०७२ ॥
 रिक्खलगहतारग्गा दीघसमुदाण इच्छसे नाउं । तस्स ससीहि उ गुणियं रिक्खलगहतारयगं तु ॥ १५२ ॥
 ॥ १०८० ॥ वहिया उ माणुसनगरस्स चंदसूराणवट्ठिया जोगा । चंदा अभीइजुत्ता सूरा पुण हुंति पुस्सेहि
 ॥ १५३ ॥ १०८१ ॥ चंदाओ सूरस्स य सूरा ससिणो य अंतरं होइ । पण्णाससइस्साइं जोगणणं अणूणाइं
 ॥ १५४ ॥ १०८२ ॥ सूरस्स य ससिणो य अंतरं होइ । यहिया उ माणुसनगरस्स जोअ-
 णाणं सयसहस्सं ॥ १५५ ॥ १०८३ ॥ सूरंतरिया चंदा चंवंतरिया उ दिणयरा दित्ता । चित्तंतरलेसगा सुहं-
 लेसा मंदलेसा य ॥ १५६ ॥ १०८४ ॥ अट्ठासीयं च गहा अट्ठावीसं च हुंति नक्खत्ता । एगससीपरिवारो
 एत्तो ताराण वुच्चाभि ॥ १५७ ॥ १०८५ ॥ छावट्ठि सहस्साइं नव चेव स्याइं पंचसयराइं । एगससीपरिवारो

फालोदे त्रिगुणिताः दशिसूर्याः घातकीखण्डे ॥ १५० ॥ घातकीखण्डात् प्रभृति वरिष्ठास्त्रिगुणिता भवेयुश्चन्द्राः । आदिमचन्द्रसहिणा अन-
 न्तपान्तगरे क्षेत्रे ॥ १५१ ॥ ऋक्षग्रहवारकाग्रानि द्वीपसमुद्रयोरिच्छसि प्रापुं । तस्य दशसिगुणितं ऋक्षग्रहवारकाग्रं तु ॥ १५२ ॥
 यदिः पुनर्मानुषोत्तरनात् चन्द्रसूर्ययोरवशिता योगाः । चन्द्रा अभिजिता युक्ताः सूर्याः पुनर्भवन्ति पुन्यैः ॥ १५३ ॥ चन्द्रात् सूर्यस्य
 सूर्यात् दशिनश्चान्तरं भवति । पंचाशत् सहस्राणि योजनानामनूनाणि ॥ १५४ ॥ सूर्यस्य सूर्यस्य च दशितः दशिनश्चान्तरं भवति ।
 यहिष्ठात् मानुषनात् योजनानां दत्तसहस्रं ॥ १५५ ॥ सूर्यान्तरिताश्चन्द्राः चन्द्रान्तरिताश्च दैनिक्य दीप्ताः । चिदान्तरलेइयाकाः शुभ-
 लेइया मन्दलेइयाश्च ॥ १५६ ॥ अष्टासीविंश ग्रहाः अष्टाविंशतिश्च भवन्ति नक्षत्राणि । एकदशशिषीवारः इष्टास्तरकाणां यत्ने ॥ १५७ ॥

तारागणक्रोडिकोद्वीपं ॥ १५८ ॥ १०८६ ॥ वाससहस्रं पलिओवमं च सूरणा सा ठिई भणिपा । पलिओवम
चंद्राणं वाससयसहस्रमन्महियं ॥ १५९ ॥ १०८७ ॥ पलिओवमं गहाणं नक्खत्ताणं च जाण पलियदं ।
पलियचउत्थो भाओ ताराणवि सा ठिई भणिपा ॥ १६० ॥ १०८८ ॥ पलिओवमट्टभागो ठिई जहणणा उ
जोइसगणस्स । पलिओवममुक्कोसं वाससयसहस्रमन्महियं ॥ १६१ ॥ १०८९ ॥ भवणवइवाणवंतरजोइस-
वासी ठिई मए कहिया । कप्पवईवि य बुच्चं वारस इंदे महिहीए ॥ १६२ ॥ १०९० ॥ पढमो सोहस्मवई
ईसाणवई उ भन्नए वीओ । तत्तो सणंकुमारो हवह चउत्थो उ माहिदो ॥ १६३ ॥ १०९१ ॥ पंचमए पुण
वेमो छट्ठो पुण लंतओउत्थ देविंदो । सत्तमओ महसुक्को अट्टमओ भवे सहस्सारो ॥ १६४ ॥ १०९२ ॥ नवमो
अ आपणइंदो दसमो उण पाणउत्थ देविंदो । आरण इक्कारसमो वारसमो अचुण इंदो ॥ १६५ ॥ १०९३ ॥ एए

पट्ठपट्ठिः सहस्राणि तत्र चैव शतानि पंचसप्ततानि । एकत्रिंशत्परीवारस्तारकागणकोटीबोटीनां ॥ १५८ ॥ वर्षसहस्रं पत्तोपमं च सूर्याणां
ता सितिर्भगिता । पत्तोपमं चन्द्राणां वर्षत्रयसहस्राभ्याधिकम् ॥ १५९ ॥ पत्तोपमं ग्रहाणां नक्षत्राणां च ज्ञानीहि पत्तोपमार्ध । पत्त्य-
चतुर्यो भागस्तारकाणां ता सितिर्भगिता ॥ १६० ॥ पत्तोपमष्टभागः सितिर्यधन्या तु ज्योतिष्काणस्त । पत्तोपममुत्तुष्टं वर्षशतसह-
स्राभ्यधिकं ॥ १६१ ॥ भयनपतिव्यन्तरज्योतिष्कवासिनां सितिर्यया कथिता । कल्पपतीतिपि वक्ष्ये द्वादशेन्द्रान् महर्द्धिकान् ॥ १६२ ॥
प्रथमः सौधर्मपतिरीशानपतिस्तु अण्येते द्वितीयः । ततः सन्तुमारो भवति चतुर्यस्तु माहेन्द्रः ॥ १६३ ॥ पंचमकः पुनर्द्विष्टा षट्ः पुनर्लान्त-
कोऽत्र देवेन्द्रः । सप्तमस्तु महाशुक्रोऽष्टमो भवेत्सहस्राः ॥ १६४ ॥ नवग्रथानतेन्द्रो दशमः पुनः शण्णोऽत्र देवेन्द्रः । आरण एकाद-

वारस ईदा कल्पधई कल्पसांसिया भणिथा । आणार्हसरियं वा तेण परं नतिय देवाणं ॥ १६३ ॥ १०९४ ॥
 तेण परं देवगणा सयइच्छियभावणाइ उववत्ता । गेविजेहिं न सको उववाओ अन्नलिंगेणं ॥ १६७ ॥ १०९५ ॥
 जे दसणवावत्ता लिंगमहणं करंति सामणो । तेसिपिय उववाओ उक्कोसो जाव गेविज्जा ॥ १६८ ॥ १०९६ ॥
 इत्थ किर विमाणणं यचीसं वणिणया सयसहस्सा । सोहम्मकप्पवड्ढो सक्कस्स महाणुभागस्स ॥ १६९ ॥
 ॥ १०९७ ॥ ईसाणकप्पवड्ढो अट्ठावीसं भवे सयसहस्सा । यारस्स सयसहस्सा कप्पम्मि सणकुमारम्मि
 ॥ १७० ॥ १०९८ ॥ अट्ठेय सयसहस्सा माहिंदम्मि उ भवंति कप्पम्मि । चत्तारि सयसहस्सा कप्पम्मि उ
 वंमल्लोगम्मि ॥ १७१ ॥ १०९९ ॥ इत्थ किर विमाणणं पद्दासं लंतण सहस्साइं । चत्तारि महासुप्पे छच
 सहस्सा सहस्सारे ॥ १७२ ॥ ११०० ॥ आणयपाणयकप्पे चत्तारि सया ऽऽरणचुए तित्ति । सत्त विमाणस-

शो द्वादशोऽच्युत इन्द्रः ॥ १६५ ॥ एते द्वादश इन्द्राः कल्पपत्तयः कल्पस्वामिनो भणिताः । आह्वा ऐश्वर्यं या ततः परं नास्ति देवानां
 ॥ १६६ ॥ ततः परं देवगणाः स्मरंस्मितभावनायामुत्पन्नाः । भ्रूयेयकेषु न शक्योऽन्यलिंगेनोपपातः ॥ १६७ ॥ ये व्यापनादर्शना लिंग-
 प्रवर्णं कुर्वन्ति श्रान्तये । तेयमपि चोपपात उत्कृष्टो यावद् भ्रूयेयके ॥ १६८ ॥ अत्र किल विमानानां द्वाविंशद्वर्णितानि शतसहस्राणि ।
 तौघर्मकल्पपतेः शास्त्र महातुभागस्य ॥ १६९ ॥ ईशानकल्पपतेऽष्टाविंशतिर्भवन्ति शतसहस्राणि । द्वादश शतसहस्राणि कल्पे सगत्तु
 मारे ॥ १७० ॥ अष्टव शतसहस्राणि ग्राहेन्द्रे तु भवन्ति कल्पे । चत्वारि शतसहस्राणि कल्पे तु ग्रहलोके ॥ १७१ ॥ अत्र किल विमा-
 नानां पंचाशत् लान्तके सहस्राणि । चत्वारिंशत् महाशुक्रे पट् च सहस्राणि सहसारे ॥ १७२ ॥ आनवप्राणतकल्पयोश्चत्वारि शतानि

याई चउसुवि एएसु कल्पेसु ॥ १७३ ॥ ११०१ ॥ एयाइ विमाणाई काहियाई जाई जंत्य कप्पम्मि । कप्पवई-
णवि सुंदरि ! ठिईविसेसे निसामेहि ॥ १७४ ॥ ११०२ ॥ दो सागरोवमाई सक्कास ठिई महाणुभागस्स ।
साहीया ईसाणे सत्तेव सणकुमारम्मि ॥ १७५ ॥ ११०३ ॥ माहिदे साहियाई सत्त दस चेव बंभलोगम्मि ।
चउदस लंतइ कल्पे सत्तरस भवे महासुक्खे ॥ १७६ ॥ ११०४ ॥ कप्पम्मि सहस्सारे अट्टारस सागरोवमाई
ठिई । एणाऽऽणयकल्पे बीसा णु पाणए कल्पे ॥ १७७ ॥ ११०५ ॥ पुण्णा य इक्खवीसा उदहिसनामाण
आरणे कल्पे । अह अबुयम्मि कल्पे यावीसं सागराण ठिई ॥ १७८ ॥ ११०६ ॥ एसा कप्पवईणं कप्पठिई
वणिगया समासेणं । भेविहऽणुत्तराणं सुण अनुभाणं विमाणं ॥ १७९ ॥ ११०७ ॥ तिण्णेव य भेविज्जा
विट्ठिल्ला मज्झिमा य उवरिल्ला । इक्किक्कंपि य तिचिहं नव एवं हुंति भेविज्जा ॥ १८० ॥ ११०८ ॥ सुदंसणा अमोहा य,

आरणाऽनुगतोबीणि । सप्त विमानस्तानि चतुर्ध्वसि एतेषु कल्पेषु ॥ १७३ ॥ एतानि विमानानि कथितानि यानि यत्र कल्पे । कल्पप-
तीनानपि सुन्दरि ! स्थितिविशेषान् निश्चय ॥ १७४ ॥ द्वे सागरोपमे नक्तन् स्थितिरसहस्रभागस्य । सार्धिके ईशते सप्तैव सत्तकुम्भारे
॥ १७५ ॥ माहेन्द्रे सार्धिकानि सप्त दशैव प्रहल्लोके । चतुर्दश लान्तके कल्पे सप्तदश भवन्ति सहस्रान्ते ॥ १७६ ॥ कल्पे सहस्रारे
अष्टादश सागरोपमाणि स्थितिः । एकोनर्ध्वशतियन्तकल्पे विंशतिः पुनः प्राणते कल्पे ॥ १७७ ॥ पूर्णा एकविंशतिः उदधितन्नात्रां आरणे
कल्पे । अथाच्युते कल्पे द्वाविंशतिः सागरोपमाणां स्थितिः ॥ १७८ ॥ एषा कल्पपतीनां कल्पस्थितिवर्णिता समासेन । प्रैवेयकानुत्तराणां
अणु अनुभाणं विमानानां ॥ १७९ ॥ श्रोण्येव प्रैवेयकानि अधस्तानि मध्यगान्युपरितन्तानि च । एकोनर्ध्वसि त्रिविधानि सर्वेव भवन्ति

सुप्पबुद्धा जसोधरा । वच्चा सुवच्चा सुमणा, सोमणसा पियदंसेणा ॥ १८१ ॥ ११०९ ॥ एकारसुत्तारं हेट्ठि-
 मए सुत्तारं च मज्झिमए । समयेणं उवरिमए पंचेव अणुत्तरविमाणा ॥ १८२ ॥ १११० ॥ हेट्ठिमणेविज्जाणं
 तेवीसं सागरोयमाहं ठिई । इक्खिमासुहिज्जा अट्ठाहं सेसेहिं नमियंगी । ॥ १८३ ॥ ११११ ॥ विजयं च वेजयंतं
 जयंतमपराजियं च योद्धवं । सवट्ठसिद्धनामं होइ चउण्हं तु मज्झिमयं ॥ १८४ ॥ १११२ ॥ पुणेण होइ विजयं दाहि-
 णओ होइ वेजयंतं तु । अवरेणं तु जयंतं अवराइयमुत्तरे पासे ॥ १८५ ॥ १११३ ॥ एएसु विमाणेसु उ तिचीसं
 सागरोयमाहं ठिई । सवट्ठसिद्धनामे अजहमुक्कोस तिचीसा ॥ १८६ ॥ १११४ ॥ हिड्ढिज्जा उवरिज्जा दो दो
 जुयलऽद्धचंदसेठाणा । पडिपुण्णचंदसेठाणसेठिया मज्झिमा चउरो ॥ १८७ ॥ १११५ ॥ गेचिज्जाऽवलिसरित्ता

मयेयकानि ॥ १८० ॥ सुवर्धनः अमोघः सुप्रबुद्धो यशोधरः । यक्षाः सुवक्ताः सुमनाः सोमनसः त्रियवर्दानः ॥ १८१ ॥ अपस्तने
 एकवशोत्तरं क्षतं सप्तोत्तरं क्षतं च मये । दातमेकं उपरितने पंचैवानुत्तरविमातानि ॥ १८२ ॥ अपस्तनापस्तनमयेयकानां त्रयोविं-
 शतिः सागरोपमाणि स्थितिः । एकैकं वर्धयेत् अष्टसु शेयेषु नमितांगि ! ॥ १८३ ॥ विजयं च वेजयंतं जयन्तमपराजितं च योद्धव्यं ।
 सर्वाधसिद्धनाग भवति पतुर्णां तु मय्यमं ॥ १८४ ॥ पूर्वसां भवति विजयं दक्षिणतो भवति वेजयंतं तु । अपरसां तु जयन्तं अपरा-
 जितमुत्तरे पार्श्वे ॥ १८५ ॥ एतेषु विमानेषु तु त्रयस्त्रिंशत् सागरोपमाणि स्थितिः । सर्वाधसिद्धनामि अत्रापन्योल्लुष्टा त्रयस्त्रिंशत्सागरो-
 पमाणि ॥ १८६ ॥ अपस्तने उपरितने च द्वे द्वे युगले अर्धचन्द्रसेसाने । प्रक्षिपूषेचन्द्रसेसानसंस्थिता मध्यमाश्रयत्वात् (कल्पः) ॥ १८७ ॥

भेविज्जा तिणिण तिणिण आसन्ना । हुल्लयसंठाणाहं अनुत्तराहं विमाणाहं ॥ १८८ ॥ १११६ ॥ घणउदहिपड-
ट्टाणा सुरभवणा दोसु हुंति कप्पेसु । तिसु वाउपइट्टाणा तदुभयसुपइट्टिया तिञ्जि ॥ १८९ ॥ १११७ ॥ तेण
परं उवरिमया आगासंतरपइट्टिया सबे । एस पइट्टाणविही उहं लोए विमाणाणं ॥ १९० ॥ १११८ ॥ किण्हा
नीला काज्जे तेज्जेसा य भवणवंतरिया । जेइससोहम्मीसाणं तेज्जेसा सुणेयद्वा ॥ १९१ ॥ १११९ ॥ कप्पे
सणंकुमारे माहिंदे चेव यंभलोए य । एणसु पम्हलेसा तेण परं सुकलेसा उ ॥ १९२ ॥ ११२० ॥ कणगत्तय-
रत्ताभा सुरवसभा दोसु हुंति कप्पेसु । तिसु हुंति पम्हगोरा तेण परं सुक्खिळा देवा ॥ १९३ ॥ ११२१ ॥
भवणवइवाणमंतरजेइसिया हुंति सत्तरयणीया । कप्पवईणइसुंदरि । सुण उवत्तं सुरघराणं ॥ १९४ ॥ ११२२ ॥
सोहम्मीसाणसुरा उवत्ते हुंति सत्तरयणीया । दो दो कप्पा तुल्ला दोसुवि परिहायए रयणी ॥ १९५ ॥ ११२३ ॥

भवेयकवलिसहस्रानि भवेयकवि त्रीणि त्रीणि आसन्नाणि । हुल्लयसंठाणाणि अनुत्तराणि विमानानि ॥ १८८ ॥ घनोदधिप्रतिष्ठानानि
सुरभवन्नानि द्वयोर्भवन्ति कप्पयोः । त्रिषु वायुप्रतिष्ठानानि बहुभन्मप्रतिष्ठितान्युपरि त्रिषु ॥ १८९ ॥ ततः परमुपरितनानि अकाशान्तर-
प्रतिष्ठितानि सर्वाणि । एष प्रतिष्ठानविधिः कर्षलोके विमानानां ॥ १९० ॥ कृष्ण नीला कापेती तेजोलेश्या च भवन्तपतिव्यन्तराणां ।
ज्योतिष्कसौधमेशानानां तेजोलेश्या ज्ञातव्या ॥ १९१ ॥ कल्पे सनत्कुमारे माहेन्द्रे चैव ब्रह्मलोके च । एतेषु पञ्चोलेश्या ततः परं शुद्ध-
लेश्या तु ॥ १९२ ॥ कल्पवृक्षकल्पाः सुसृष्टपुष्पा भवन्ति द्वयोः कल्पयोः । त्रिषु भवन्ति पद्मगोपकृतः परं शुद्धलेश्याका देवाः ॥ १९३ ॥
भगवत्पतिव्यन्तरज्योतिष्का भवन्ति सप्तव्रजः । कल्पपतीनां अतिसुन्दरि ! शृणुष्वत्वं सुरवरणां ॥ १९४ ॥ सौधमेशानसुरा उवत्तेन

गेविज्जेसु य देवा रयणीओ दुद्धिं हुंति उच्चाओ । रयणी पुण उच्चत्तं अणुत्तरविमाणवासीणं ॥ १९६ ॥ ११२४ ॥
 कप्पाओ कप्पम्मि उ जस्स ठिई सागरोवमब्भहिंया । उस्सेहो तस्स भवे इक्कारसभागपरिहीणो ॥ १९७ ॥
 ॥ ११२५ ॥ जो अ यिमाणुस्सेहो पुढवीणं जं च होइ माहल्लं । दुण्हं पि तं पमाणं वत्तीसं जोयणसयाइं ॥ १९८ ॥
 ॥ ११२६ ॥ भयणवद्दवाणमंतरजोइसिया हुंति कायपवियारा । कप्पवईणवि सुंदरि । वुच्चं पवियारणविही
 उ ॥ १९९ ॥ ११२७ ॥ सोहम्मीसाणेसुं सुरवरा हुंति कायपवियारा । सणकुमारमाहिंदेसु कासपवियारया
 देवा ॥ २०० ॥ ११२८ ॥ बंभे लंतयकप्पे सुरवरा हुंति रूपपवियारा । महसुक्कसहस्सारे सत्पवियारया देवा
 ॥ २०१ ॥ ११२९ ॥ आणयपणयकप्पे आरण तह अत्रुए सुकप्पम्मि । देवा मणपवियारा तेण परं चूअप-
 वियारा ॥ २०२ ॥ ११३० ॥ गोसीसागुरुकेयइपत्तपुग्गागवउलंगंघा य । चंपयकुवलयगंधा तगरेलसुगंधगंधा

भवन्ति सप्त रत्नयः । द्वौ द्वौ कल्पौ दुल्लौ द्वयोरपि परिहीयते रत्निः ॥ १९५ ॥ ग्रैयेय्हेषु देवा द्वे द्वे रत्नी भवन्त्युद्याः । रत्निः पुनरुत्पन्नं
 अनुत्तरविमानशसिनां ॥ १९६ ॥ फल्पात्र कल्पे तु यस्य स्थितिः सागरोपमेणाधिका । उत्सेधस्तस्य भवेत् एकादशभागपरिहीणः ॥ १९५ ॥
 यश्च विमानानामुत्सेधो ब्राह्म्यं यथ भवति ग्रथिध्याः । द्वयोरपि तत्प्रमाणं द्वात्रिंशद्योजनस्ततति ॥ १९८ ॥ भवनपतिव्यग्रत्योतिष्का
 भवन्ति कायप्रविचाराः । कल्पपत्तीनामपि सुंदरि ! वक्ष्ये परिचारणविधिं ॥ १९९ ॥ सौयमोश्वात्मनोः सुरवरा भवन्ति कायप्रवीचाराः ।
 सप्तकुमारमाहेन्द्रयोः स्पर्शप्रविचारका देवाः ॥ २०० ॥ महादेवलोके लांतके कल्पे सुरवरा भवन्ति रूपप्रवीचाराः । महाद्रुहसहस्रा-
 रयोः शब्दप्रवीचारा देवाः ॥ २०१ ॥ आनतप्राणतक्कप्पयोरारणे ज्ञाया अच्युते सुकल्पे । देवा मनःप्रवीचाराः ततः परं च्युतप्र-

य ॥ २०३ ॥ ११३१ ॥ एसा णं गंधविही उवमाए चणिया समासेणं । दिट्ठीएवि य तिचिहा थिरसुकुमारा
य फासेणं ॥ २०४ ॥ ११३२ ॥ तेचीसं च विमाणा चउरासीहं च सयसहस्साइं । सत्ताणउई सहस्साइं उहुं-
लोए विमाणाणं ॥ २०५ ॥ ११३३ ॥ अवणणउई सहस्सा चउरासीहं च सयसहस्साइं । एणयं विवहुं सयं
च पुष्पावकिण्णाणं ॥ २०६ ॥ ११३४ ॥ सत्तेव सहस्साइं सयाइं भावत्तराइं अट्ट भवे । आवलियाइ विमाणा
सेसा पुरप्पावकिण्णाणं ॥ २०७ ॥ ११३५ ॥ आवलिआइ विमाणाण अंतरं नियमसो असंखिजं । संखिज-
मसंखिजं भणियं पुष्पावकिण्णाणं ॥ २०८ ॥ ११३६ ॥ आवलियाइ विमाणा वट्ठा तंसा तहेव चउरंसा ।
पुष्पावकिण्णया पुण अणेगविहरूपसंठाणा ॥ २०९ ॥ ११३७ ॥ वट्ठं खु वल्लयगंपिव तंसा सिंघाडयंपिव
विमाणा । चउरंसविमाणा पुण अक्खाडयसंठिया भणिया ॥ २१० ॥ ११३८ ॥ पढमं वट्ठविमाणं धीयं तंसं

वीचाराः ॥ २०३ ॥ गोत्रीपुसुखेत्तकीपुपुत्तागवकुलान्माश्र ॥ चम्पकुलवगन्थाः त्पारेलसुगविवगन्थाश्च ॥ २०३ ॥ एष गन्ध-
विधिरुपमया वर्णितः समासेन । दृष्टाद्री च त्रि(वि)विधाः सिस्सुकुमाराश्च स्पर्शेन ॥ २०४ ॥ त्रयोविंशतिश्च विमानानि चतुरशीतिश्च
शतसहस्राणि । सततवतिः सहस्राणि ऊर्म्यलोके विमादनां ॥ २०५ ॥ एकोनवतिः सहस्राणि चतुरशीतिश्च शतसहस्राणि । एकोन
चार्षद्वयशतं च पुष्पावकीर्णानाम् ॥ २०६ ॥ सतैव सहस्राणि द्वासप्तत्यानि श्रुतानि चाप्य भवन्ति । आवलिअसु विमानानि शेषाणि पुष्पा-
वकीर्णानि ॥ २०७ ॥ आवलिअयां विमानानामन्तरं नियमेनासंख्येयं (बोधनानां) । संख्येयमसंख्येयं भणितं पुष्पावकीर्णानां ॥ २०८ ॥
आवलिअयां विमानानि वृत्तानि त्र्यस्याणि चतुरस्याणि वयैव । पुष्पावकीर्णानि पुनरेकविधयरूपसंस्थानानि ॥ २०९ ॥ वृत्तानि खलु बल-

तदेव चउरसं । एगंतरचउरसं पुणोवि वट्टं पुणो तंसं ॥ २११ ॥ ११३९ ॥ वट्टं वट्टसुवर्णिं तंसं तंसस्स उप्परि
होइ । चउरसे चउरसं उट्ठं तु विमाणसेहीओ ॥ २१२ ॥ ११४० ॥ उवलंबयरब्बओ सबविमाणणं हुंति समि-
याओ । उवरिमचरिमतोओ हिट्ठिल्लो जाव चरिमंतो ॥ २१३ ॥ ११४१ ॥ पागारपरिक्खत्ता वट्टविमाणा
हवन्ति संधेवि । चउरसविमाणणं चउद्धिसिं वेइया भणिया ॥ २१४ ॥ ११४२ ॥ जत्तो वट्टविमाणं तत्तो
तंसस्स वेइया होइ । पागारो बोद्धवो अवसेसाणं तु पासाणं ॥ २१५ ॥ ११४३ ॥ जे पुण वट्टविमाणा एग-
दुवारा हवन्ति संधेवि । तिद्धि य तंसविमाणे चत्तारि य हुंति चउरसे ॥ २१६ ॥ ११४४ ॥ सत्तेव य कोडीओ
हवन्ति पावत्तारि सयसहस्सा । एसो भवणसमासो भोमिज्जाणं सुरवराणं ॥ २१७ ॥ ११४५ ॥ निरिओवया-

यसिं चउरसो विमानानि । चतुरस्रविमानानि पुनः अष्टादशस्थितानि भणितानि ॥ २१० ॥ प्रथमं घृतं विमानं द्वितीयं
त्रयं तथैव चतुरस्रं । घृतात् एकान्तरेण चतुरस्रं पुनरपि घृतं पुनस्तथं ॥ २११ ॥ घृतं इत्येतयोपरि त्रयस्रं त्रयस्रस्योपरि भवति । चतुर-
स्रस्य चतुरस्रं ऊर्ध्वं तु विमानश्रेण्यः (एवं) ॥ २१२ ॥ अवलम्बनरत्नवः सर्वविमानानां भवन्ति समाः । उपरितनवरत्नान्ताद् याव-
दधलनश्चरमान्तः ॥ २१३ ॥ प्राकारपरिक्षिप्तानि घृत्तानि विमानानि भवन्ति सर्वाण्यपि । चतुरस्रविमानानां चतस्तु दिक्षु वेदिका भणित्वा
॥ २१४ ॥ यतो घृत्तविमानं तदुत्तरस्य वेदिका भवति । प्राकारो योद्धव्यः अवशेषयोस्तु पार्श्वयोः ॥ २१५ ॥ यानि पुनर्घृत्तविमानानि
एकद्वाराणि भवन्ति सर्वाण्यपि । ग्रीणि च त्रयस्रविमाने चत्तारि च भवन्ति चतुरस्रे ॥ २१६ ॥ सर्वैव च कोटयो भवन्ति द्विसप्ततिः
शतसहस्राणि । एष भवनसमासो भोमेयकानां सुरवराणां ॥ २१७ ॥ त्रिवेणुपपात्तिकानां भौमानि नगराणि असंख्येयानि । ततः

माणवासिणं ॥ २२५ ॥ ११५३ ॥ सोलसहि सहस्सेहि पंचेहि सएहि होइ पुणेहि । आहारो देवाणं मज्झि-
ममाउं धरित्ताणं ॥ २२६ ॥ ११५४ ॥ दस वाससहस्साइं जह्वमाउं धरंति जे देवा । तेसिंपि य आहारो
वउत्थभत्तेण योद्धवो ॥ २२७ ॥ ११५५ ॥ संवच्छस्स सुंदरि ! मासाणं अद्धपंचमाणं च । उरसासो देवाणं
अणुत्तरविमाणयसीणं ॥ २२८ ॥ ११५६ ॥ अद्धट्ठमेहि राइंदिएहि अट्टहि य सुतणु ! मासेहि । उरसासो
देवाणं मरिझममाउं धरित्ताणं ॥ २२९ ॥ ११५७ ॥ सत्तण्हं योवाणं पुण्णाणं पुण्णइंदुसरिसमुहे ! । जसासो
देवाणं जह्वमाउं धरित्ताणं ॥ २३० ॥ ११५८ ॥ जइ सागरोवमाइं जस्स ठिइं तरस्स तत्तिपहि पक्खेहि ।
जसासो देवाणं वाससहस्सेहि आहारो ॥ २३१ ॥ ११५९ ॥ आहारो जसासो एसो मे वन्निओ समासेण ।
सुहुमंतरायनाहि ! (घणाहि) सुंदरि ! अचिरेण कालेण ॥ २३२ ॥ ११६० ॥ एएसिं देवाणं ओही उ चिसे-

सिनाम् ॥ २२५ ॥ पोढशनिः सहस्रैः पूर्णैः पञ्चमिः शतैर्मवाति । आहारो देवानां मध्यममायुर्धरताम् ॥ २२६ ॥ इहा वर्षसहस्राणि जघ-
न्यमायुर्धरन्ति ये देवाः । तेषामपि चाहारध्वतुर्भक्तेन योद्धव्यः ॥ २२७ ॥ संवत्सरे अर्धपञ्चसु मासेषु च सुन्दरि ! । उच्छ्वासो देवा-
नामनुत्तरविमानवासिनाम् ॥ २२८ ॥ अष्टसु मासेषु सार्धसप्तसु सुतनो ! रात्रिन्दिवेषु च । उच्छ्वासो देवानां मध्यममायुर्धरताम् ॥ २२९ ॥
सप्तसु खोकेषु पूर्णेषु पूर्णेन्दुसदृशसुति ! । उच्छ्वासो देवानां अघन्यमायुर्धरताम् ॥ २३० ॥ यति सागरोपमाणि जगता स्थितितस्य ततिभिः
पक्षैः । उच्छ्वासो देवानां वर्षसहस्रैर्याहारः ॥ २३१ ॥ आहार उच्छ्वास एष मया वर्णितः समासेन । सूक्ष्मान्वरायनाभे ! सुन्दरि ! अचि-
रेण कालेन ॥ २३२ ॥ एतेषां देवानामवधिसु विदोषतसु यो यस्य । तं सुन्दरि ! वर्णयिष्याम्यहं यथाक्रमं अनुपूर्व्या ॥ २३३ ॥

सओ उ जो जस्स । तं सुंदरि ! वणेऽहं अहकमं आपुण्वीए ॥ २३३ ॥ ११६१ ॥ सोहम्मीसाण पढमं दुचं
च सणकुमारयाहिदा । तच्चं च बंभलंतगा सुक्खसहस्सारय चउत्थि ॥ २३४ ॥ ११६२ ॥ आणयणणयकप्पे देवा
पासंति पंचमिं पुदव्विं । तं चेव आरणच्चुय ओहियनाणेण पासंति ॥ २३५ ॥ ११६३ ॥ छट्ठिं हिट्ठिमसज्झिम-
नेविज्जा सत्तामिं च उवरिल्ला । संभिल्लोगगाले पासंति अपुत्तरा देवा ॥ २३६ ॥ ११६४ ॥ संखिल्लजोयणा
खलु देवाणं अद्धसागेरं जणे । तेण परमसंखिल्ला जहन्नयं पत्तवीसं तु ॥ २३७ ॥ ११६५ ॥ तेण परमसंखिल्ला
तिरियं दीवा य सामरा चेव । बहुययं उवरिमया वहुं तु सकल्पयूमाहं ॥ २३८ ॥ ११६६ ॥ नेरइयदेवतित्थं-
करा य ओहिस्सऽयाहिरा हुंति । पासंति सद्यओ खलु सेसा देसेण पासंति ॥ २३९ ॥ ११६७ ॥ ओहिह्म्याणे
विसओ एसो मे वणिगओ समासेणं । वाइल्लं उवत्तं विमाणवन्नं पुणो वुच्छं ॥ २४० ॥ ११६८ ॥ सत्तावीसं

सौयमेशानाः प्रथमां द्वितीयां च सनत्कुमारमाहेन्द्राः । तृतीयां च ब्रह्मलान्तकाः शुक्रसहस्रारकाश्च चतुर्थीम् ॥ २३४ ॥ आनतप्राणत-
कस्ययोर्देवाः पश्यन्ति पञ्चमीं पृथ्वीम् । तामेवाराच्युता अवधिज्ञानेन पश्यन्ति ॥ २३५ ॥ पृथीं अथस्तनमच्यममैवेयकाः सप्तमीं
चोपरितना । संपूर्णलोकनालिकां पश्यन्त्यनुत्तरा देवाः ॥ २३६ ॥ देवानामनूर्ध्वसागरोपमे आधुनि संख्येयवोजनानि । ततः परम-
संख्येयानि जयन्ततः षड्विंशतिं (पश्यन्ति) ॥ २३७ ॥ ततः षोडशस्येवा द्वाषाः सागराश्चैव त्रियंक् । उपरितना बहुकं ऊर्ध्वं तु
सकल्पस्तूपात् ॥ २३८ ॥ नेरयिकदेवतीर्धकराश्चावधेखाहा मवन्ति । पश्यन्ति सर्वतः खलु शेषा देशेन पश्यन्ति ॥ २३९ ॥ अव-
धिज्ञाने विपय एव मया वर्णिताः समासेन । वाइल्लं उवत्तं विमाणवन्नं पुनर्वद्वे ॥ २४० ॥ सप्तविंशतिर्बोजनशतानि पृथ्वीनां तयोः

जोयणसयाई पुढवीण ताण [होइ] बाहलं । सोहम्मीसाणेसुं रयणविचिता य सा पुढवी ॥ २४१ ॥ ११६९ ॥
 ततथ विमाणा बहुचिहा पासायपगइवेदयारम्मा । वेरुलियथूभिथागा रयणामयदामलंकारा ॥ २४२ ॥ ११७० ॥
 केइत्थडसियविमाणा अंजणघाउसरिसा सभावेणं । अद्वयरिट्टसवणा जत्थावासा सुरगणाणं ॥ २४३ ॥
 ॥ ११७१ ॥ केइ य हरियविमाणा मेयगयाऊसरिसा सभावेणं । मोरग्गीवसवणा जत्थावासा सुरगणाणं
 ॥ २४४ ॥ ११७२ ॥ दीवसिहासरिसयणित्थ केई जासुमणसूरसरिसवन्ना । हिंगुल्यघाउवणणा जत्थावासा
 सुरगणाणं ॥ २४५ ॥ ११७३ ॥ कोरिट्टघाउवणित्थ केई कुल्लकणिपारसरिसवणणा य । हालिइमेयवणणा
 जत्थावासा सुरगणाणं ॥ २४६ ॥ ११७४ ॥ अविउत्तमल्लदामा निम्मलगाया सुगंधनीसासा । सवे अवट्टिय-
 वया सयंपभा अणिमिसच्छा य ॥ २४७ ॥ ११७५ ॥ यावत्तरिकलापंडिया उ देवा हवन्ति सवेडवि । भवसं-

याइत्थम् । सौधेनैसानयोः रत्नविचित्रा च सां पृथ्वी ॥ २४१ ॥ तत्र विमानानि यद्विधानि प्रासादभृतेविवेदिकारम्यानि । वैद्वर्यस्त-
 रिकानि रत्नमयदामालङ्काराणि ॥ २४२ ॥ कानिचिद्वन्न कृष्णानि विमानानि अस्त्रधनुसदृशानि स्वभावेन । आर्द्राकरिप्तसवर्णानि यत्रा-
 वासाः सुरगणानाम् ॥ २४३ ॥ कानिचिच्च हरितानि विमानानि मेदकधनुसदृशानि स्वभावेन । मयूरभीवसवर्णानि यत्रावासाः सुरगणा-
 नाम् ॥ २४४ ॥ दीपशिखसदृशवर्णान्यत्र कानिचित् ज्वासरसदृशवर्णानि । हिंगुलकधनुवर्णानि यत्रावासाः सुरगणानाम् ॥ २४५ ॥
 कोरण्टधनुवर्णान्यत्र कानिचित् विरुसितकर्णिकारसदृशवर्णानि । हारिदमेदवर्णानि यत्रावासाः सुरगणानाम् ॥ २४६ ॥ अवियुक्तमा-
 ल्यदामानो निर्मलगात्राः सुगन्धिनिःश्यासाः । सर्वेऽप्यस्त्रितययसः स्वयंप्रभा अनिमेषाश्चात्र ॥ २४७ ॥ द्वासप्तविकलापण्डितास्तु देवा भवन्ति

कमणे तेसि पडिवाओ होइ नायवो ॥ २४८ ॥ ११७७ ॥ कल्याणफलचिवागा सच्छंदविडविद्याभरणधारी ।
आभरणवसनरहिआ हवति साभावियसरीरा ॥ २४९ ॥ ११७८ ॥ वसुलसरिसवरूवा देवा इक्ष्मि ठिइ-
चिसेसम्मि । पदगडहीणमहिमा ओगाहणवणपरिमाणा ॥ २५० ॥ ११७९ ॥ किण्हा नीला लोहिय हालिहा
सुक्खिला विरायंति । पंचसए उचिद्धा पासाया तेसु कप्पेसु ॥ २५१ ॥ ११८० ॥ तत्थासणा बहुविहा सय-
णिज्जा मणिभत्तिसयविचिन्ता । विरइयवित्थडभूसा रयणामयदामलंकारा ॥ २५२ ॥ ११८१ ॥ छवीस जोय-
णसयाइं पुढवीणं ताण होइ बाहल्लं । सणकुमारमार्हिदे रयणविचिन्ता य सा पुढवी ॥ २५३ ॥ ११८२ ॥
तत्थ य नीला लोहिय हालिहा सुक्खिला विरायंति । छन सए उचिद्धा पासाया तेसु कप्पेसु ॥ २५४ ॥ ११८३ ॥
तत्थ विमाणा बहुविहा० (२४२) ॥ २५५ ॥ ११८३ ॥ पण्णावीसं जोअणसयाइं पुढवीण होइ बाहल्लं । वंभयलंतय-

सयेइपि । भवसुक्रमणे तेपा प्रतिपवो भयति ज्ञातव्यः ॥ २४८ ॥ कल्याणफलविषकाः स्वच्छन्दविद्वद्विद्याभरणधारिणः । आभरणवसन-
रहिता भवन्ति स्वाभाविकररीराः ॥ २४९ ॥ वृत्तसंपरूपा देवा एकस्मिन् स्थितिविशेषे । प्रत्यगा अदीप्तमहिमावगाहयणपरिणामाः
॥ २५० ॥ वृज्जा नीला लोहिया हारिद्राः शुद्धाः विराजन्ते । पंच शतान्युद्धिताः शाखास्तपु कल्पेषु ॥ २५१ ॥ तत्रासनाणि बहुवि-
धानि शयनीयानि मणिभस्मिदावचिचिन्तानि । विरचितविरक्तगूणाणि रत्नमयदामलंकाराणि ॥ २५२ ॥ पट्टिदातियोजनशतानि पृथ्वीना
तयोः भवति बाहल्यम् । समुद्रमात्माहेन्द्रयोः रत्नविचित्रा च सा पृथ्वी ॥ २५३ ॥ तत्र च नीला लोहिया हारिद्राः शुद्धा विराजन्ते ।
पद्म शतान्युद्धिताः शाखास्तपु कल्पेषु ॥ २५४ ॥ तत्र विमानानि बहुविधानि० ॥ २५५ ॥ पंचविंशद्वियोजनानि पृथ्वीना भवति

कल्पे रयणविचिन्ता य सा पुढवी ॥ २५६ ॥ ११८४ ॥ तत्प विमाणा बहुविहा० ॥ २५७ ॥ ११८५ ॥ लोहिय-
 हालिवा पुण सुक्खिलवण्णा य ते विरायंति । सत्तसए उद्धिद्धा पासाया तेसु कप्पेसु ॥ २५८ ॥ ११८६ ॥ चउ-
 वीसं जोयणसयाइं पुढवीण होइ याहलं । सुक्खे य सहस्सारे रयणविचिन्ता य सा पुढवी ॥ २५९ ॥ ११८७ ॥
 तत्प विमाण बहुविहा० ॥ २६० ॥ ११८८ ॥ हालिइमेयवण्णा सुक्खिलवण्णा य ते विरायंति । अट्ट य ते उ-
 धिद्धा पासाया तेसु कप्पेसु ॥ २६१ ॥ ११८९ ॥ तत्पासणा बहुविहा० ॥ २६२ ॥ ११९० ॥ तेवीसं जोयणसयाइं
 पुढवीणं [उण] तासिं होइ याहलं । आणयपाणयकप्पे आरणसुए [रयण]विचिन्ता उ सा पुढवी ॥ २६३ ॥
 ॥ ११९१ ॥ तत्प विमाणा बहुविहा० ॥ २६४ ॥ ११९२ ॥ संखं कसत्तिकासा सव्वे दगरयतुसारसिरिचण्णा ।
 नव य सए उद्धिद्धा पासाया तेसु कप्पेसु ॥ २६५ ॥ ११९३ ॥ थावीसं जोयणसयाइं पुढवीणं तासिं होइ

याहल्यं । अल्लान्तकल्पयो रत्नविचित्रा च सा पृथ्वी ॥ २५६ ॥ अत्र विमानानि० ॥ २५७ ॥ लोहिवा दारिद्राः पुनः शुद्धवर्णो-
 स्ते विराजन्ते । सा शतान्युद्धिद्धाः प्रासादास्तु फल्पे ॥ २५८ ॥ चतुर्विंशतिर्योजनशतानि पृथ्व्या भवति बाहल्यम् । शुक्रतद्द्वारायोः
 रत्नविचित्रो च सा पृथ्वी ॥ २५९ ॥ तत्र विमानानि बहुविधानि० ॥ २६० ॥ दारिद्र्यभेदवर्णः शुद्धवर्णाश्च ते विराजन्ते । अष्टौ च
 योजनशतान्युद्धिद्धाः प्रासादास्तयोः फल्पयोः ॥ २६१ ॥ तत्रासनानि बहुविधानि० ॥ २६२ ॥ त्रयोविंशतिर्योजनशतानि पृथ्वीनां तासां
 पुनर्भवति बाहल्यम् । आनवप्राणतत्त्वमथोरणाच्युतयोश्च रत्नविचित्रा तु सा पृथ्वी ॥ २६३ ॥ तत्र विमानानि बहुविधानि० ॥ २६४ ॥
 शतान्युद्धिद्धाः प्रासादास्तयोः फल्पयोः ॥ २६५ ॥ द्वाविंशतिर्योजनशतानि पृथ्वीनां

चाहुलं । नेचिच्चिमाणेसु रयणविचिन्ता उ सा पुढवी ॥ २६६ ॥ ११९४ ॥ तत्थ विमाणा बहुविहा० ॥ २६७ ॥
॥ ११९५ ॥ संलंकसत्रिकासा सधे दगरयतुसारसरिवण्णा । दस य सए लविद्धा पासाया ते विरायंति
॥ २६८ ॥ ११९६ ॥ एगवीस ज्ञेयणसयाहं पुढवीणं तेसि होइ चाहुलं । पंचसु अपुत्तरेसुं रयणविचिन्ता य
सा पुढवी ॥ २६९ ॥ ११९७ ॥ तत्थ विमाणा बहुविहा० ॥ २७० ॥ ११९८ ॥ संलंकसत्रिकासा सधे दगरय-
तुसारसरिवण्णा । इक्कारसलविद्धा पासाया ते विरायंति ॥ २७१ ॥ ११९९ ॥ तत्थासणा बहुविहा सयणिज्जा
मणिभत्तिसपविचिन्ता । विरइयवित्थइदूसा य रयणामयदामलंकारा ॥ २७२ ॥ १२०० ॥ सधट्टविमाणस्स
उ सधुवरिल्लाड थुभिथंताओ । चारसहिं जोअणेहिं इसिपन्मारा तओ पुढवी ॥ २७३ ॥ १२०१ ॥ निम्मलद-
गरयवण्णा तुसारगोलीरफेणसरिवण्णा । भणिआ उ जिणवेरहिं उत्ताणयउत्तसंठाणा ॥ २७४ ॥ १२०२ ॥

वासां भवति शाद्वल्यम् । श्रेयस्कविमानेषु रत्नविचित्रा तु सा पृथ्वी ॥ २६६ ॥ तत्र विमानानि बहुविधानि० ॥ २६७ ॥ शस्त्राहुत्संनि-
काशाः सर्वे इकरजतुषारसदृशवर्णाः । ददा च शतान्युद्धिदाः शासादाते विरजन्ते ॥ २६८ ॥ एकर्विशतिर्बोजनशतानि पृथ्वीनां वासां
भवति शाद्वल्यम् । पंचलज्जुत्तरेषु रत्नविचित्रा च सा पृथ्वी ॥ २६९ ॥ तत्र विमानानि बहुविधानि० ॥ २७० ॥ शंसांपसंनिकाशाः
सर्वे इकरजतुषारसदृशवर्णाः । एकदश शतान्युद्धिदाः शासादाते विरजन्ते ॥ २७१ ॥ तत्रासनानि बहुविधानि शयनीयानि मणिभ-
क्षितविविचित्रानि । विरचितविस्मृतदृष्यानि रत्नसंश्रद्धामालंकाराणि च ॥ २७२ ॥ सर्वार्थसिद्धविमानस्य सर्वोपरितान् स्तूपिकान्वात् ।
गतौ वादशसु योजनेषु ईषध्याभ्यां पृथ्वी ॥ २७३ ॥ निर्मलदृकरजोवर्णां तुषारगोलीरफेणसदृशवर्णां । मणिवा तु जिगवेरुत्तानक-

पणयालीसं आपामवित्थदा होइ सयसहसाइ । तं तिउणं सविसेसं परीओ होइ वोद्वो ॥ २७५ ॥ १२०३ ॥
 एमा जेयणकोडी बायालीसं च सयसहसाइ । तीसं चैव सहसा दो अ सया अउणपन्नासा ॥ २७६ ॥
 ॥ १२०४ ॥ खिचद्वयविच्छिन्ना अट्टेव य जेयणाणि बाहलं । परिहायमाणी चरिंते मच्छियपत्ताउ तणुय-
 परी ॥ २७७ ॥ १२०५ ॥ संवत्सद्विक्तासा नामेण सुवंसणा अमोहा य । अज्जुणसुवण्णयमई उत्ताणयउत्त-
 संठाणा ॥ २७८ ॥ १२०६ ॥ ईसीपन्भाराए सीआए जेअणमि लोगंतो । तस्सुवरिमम्मि भाए सोलसमे
 सिद्धमोगादे ॥ २७९ ॥ १२०७ ॥ कहिं पडिहया सिद्धा, कहिं सिद्धा पडिहया ? । कहिं योदिं चइत्ताणं, कत्थ
 गंतूण सिज्झई ! ॥ २८० ॥ १२०८ ॥ अलोए पडिहया सिद्धा, लोयगो य पडिहया । इहं योदिं चइत्ताणं,
 तत्थ गंतूण सिज्झई ॥ २८१ ॥ १२०९ ॥ जं संठाणं तु इहं भवं चयंतस्स चरमसमयम्मि । आसी य पए-

छउरसंस्थाना ॥ २७४ ॥ पंचवत्स्यारिंदात्सहस्राणि आयामविस्वाराम्या भवन्ति । तन्निगुणानि सविशेषाणि परित्यो भवति योद्वव्यः ॥ २७५ ॥
 एता योजनानां कोटी द्वापत्वारिंशश्च शतसहस्राणि । त्रिदशैव सहस्राणि द्वे च शते एकोनपंचाशत् ॥ २७६ ॥ क्षेत्रार्धकेऽष्ट योजनानि या-
 पत् माहृत्यगट् योजनानि । परिदीयमाना चरमान्तेषु मथिकापन्नात् तनुवरा ॥ २७७ ॥ शंखाकुसुमिकासा नासा सुदर्शना अमोघा च ।
 अर्जुनपुष्पगमपी रत्नानकच्छत्रसंस्थिता ॥ २७८ ॥ ईपत्वाग्भारायाः सीतापरमिधानायाः योजने लोकान्तः । तस्योपरितन्भागे योहश्चे
 सिद्धा अयगात्राः ॥ २७९ ॥ केन सिद्धाः प्रविष्टाः क सिद्धाः प्रविष्टिताः । क योदिं त्यक्त्वा फ गत्वा सिद्ध्यन्ति ? ॥ २८० ॥ अलोकेन
 प्रविष्टाः सिद्धा लोकान् च प्रविष्टिताः । इह योदिं त्यक्त्वा वय गत्वा सिध्यन्ति ॥ २८१ ॥ यत् संस्थानं तु इह भवं लगतश्चरमासमये ।

सयणं तं संठाणं तहिं तस्स ॥ २८२ ॥ १२१० ॥ दीहं वा हस्सं वा जं संठाणं हचिच्च चरमभवे । तत्तो तिभा-
गहीणा सिद्धाणोपाहणा भणिया ॥ २८३ ॥ १२११ ॥ तिन्नि सया छासद्धा घणुत्तिभागो अ होह वोद्धो ।
एसा गल्लु सिद्धाणं उक्कोसोगाहणा भणिया ॥ २८४ ॥ १२१२ ॥ चत्तारि य रयणीओ रयणी तिभागूणिया
प योद्धया । एसा गल्लु सिद्धाणं मज्झिमओगाहणा भणिया ॥ २८५ ॥ १२१३ ॥ इक्का य होह रयणी अट्ठेव
प अंगुलार्हं साहीपा । एसा गल्लु सिद्धाणं जहणओगाहणा भणिया ॥ २८६ ॥ १२१४ ॥ ओगाहणाइ सिद्धा
भवत्तिभागोणं हुंति परिहीणा । संठाणमणित्थं जरामरणविप्पमुक्काणं ॥ २८७ ॥ १२१५ ॥ जत्थ य एगो
सिद्धो तत्थ अणंता भयस्सययविमुक्का । अहुत्तसमोगादा पुट्टा सवे अलोगंते ॥ २८८ ॥ १२१६ ॥ असरीरा
जीयघणा उवउत्ता दंसणे प नाणे य । सागारमणागारं लक्खणमेयं तु सिद्धाणं ॥ २८९ ॥ १२१७ ॥

आसीप प्रदेशणत्तं वा स्थानं वत्तं तस्स ॥ २८२ ॥ दीर्घं वा इत्थं वा यत्तं भवेत्तु चरमभवे । तत्तस्मिन्नाह्निना सिद्धानामपाहना
भणित्ता ॥ २८३ ॥ प्रीणि श्रवणि पट्ठण्णिपुत्ततीयो भागश्च भवति योद्धव्यः । एषा गल्लु सिद्धानाहुक्कावपाहना भणित्ता ॥ २८४ ॥
एषागो रत्तो रत्तिस्मिन्नाहोना प योद्धव्या । एषा गल्लु सिद्धानां मध्यमाज्जवाहना भणित्ता ॥ २८५ ॥ एका च भवति रत्तिरत्तावे-
वांगुलि साधिचिरी । एषा गल्लु सिद्धानां जयन्निक्काज्जवाहना भणित्ता ॥ २८६ ॥ अवगाहनायां सिद्धा स्वविभागोत्तं भवन्ति परि-
दीनाः । संसावमत्तिपयं जरावरणविप्पमुक्कानाम् ॥ २८७ ॥ यैक्कः सिद्धस्तान्ता मयस्सययविप्पमुक्काः । अन्योऽन्यसमपाहनाः
एट्ठाः सोऽज्जोरात्थे ॥ २८८ ॥ अद्वरीया जीयपत्ता उपयुक्ता दर्शने च शाने च । साकारत्तमनाकारत्वं च लक्षणमेतत्तु सिद्धानाम्

कुसुह् अणते सिद्धे सद्यप्यसंहि णियमसो सिद्धो । तेवि असंखिज्जगुणा देसपएसेहि जे पुट्टा ॥ २९० ॥ १२१८ ॥
 केवलनाणुवउत्ता जाणंती सवभायगुणभावे । पासंति सधओ खलु केवलदिट्ठिअणंताहि ॥ २९१ ॥ १२१९ ॥
 नाणंमि दंसणम्मि य इत्तो एगयरम्मि उवउत्ता । सवस्स केवलस्सा जुगवं दो नत्थि उवओगा ॥ २९२ ॥
 ॥ १२२० ॥ सुरगणसुहं समत्तं सधद्धापिडियं अणंतगुणं । नवि पावइ मुत्तिसुहं णंताहि यगयगगहि
 ॥ २९३ ॥ १२२१ ॥ नवि अत्थि माणुसाणं तं सुखं नपि य सधदेवाणं । जं सिद्धाणं सुखं अथायाहं उवग-
 याणं ॥ २९४ ॥ १२२२ ॥ सिद्धस्स सुहो रासी सधद्धापिडिओ जइ हविज्जा । णंतगुणयगुमइओ सधागासे
 न माइज्जा ॥ २९५ ॥ १२२३ ॥ जइ नाम कोइ मिच्छो नयरगुणे बहुविहे विघाणंतो । न चएइ परिकहेउं
 उवमाए तहि असंतीए ॥ २९६ ॥ १२२४ ॥ इअ सिद्धाणं सुखं अणोयमं नत्थि तरस्स ओवम्मं । किंचि वि-

॥ २८९ ॥ शृणोति अगवान् सिद्धान् सर्वप्रदेशैर्नियमतः सिद्धः । ये देशप्रदेशैः शृणोत्येवमर्थेयगुणाः ॥ २९० ॥ येवलज्ञानोप-
 युक्ता जानन्ति सर्वपदार्थगुणभाधान् । पश्यन्ति सर्वतः खलु फेवलदृष्टिमिरुन्ताभिः ॥ २९१ ॥ ज्ञाने वर्तते चानयोरेकतरास्मिन् उप-
 युक्ताः । सर्वस्य फेयलिनी दुग्गप्दं द्वी न स्त उपयोगी ॥ २९२ ॥ सुरगणसुरं समस्तं सर्वोद्धापिडितं अवन्तगुणं । नैव प्राप्नोति मुक्ति-
 सुखं अनन्तैर्वर्गैः ॥ २९३ ॥ नैवास्ति गनुव्याणां सत् सौख्यं नैव च सर्वदेवानां । यत् सिद्धानां सौख्यमध्यापायत्तमुपगतानाम्
 सिद्धस्य सुतराशिः सर्वोद्धापिण्डितो यदि भवेत् । अन्तर्गुणवर्गमच्छः सर्वोक्ताशे न भायात् ॥ २९५ ॥ यथा नाम कश्चिन्नेच्छो
 नगरगुणान् पशुविधान् विजानानः । न ज्ञातेति परिग्रथयिन् तत्रासत्यासुपमायात् ॥ २९६ ॥ इति सिद्धानां सौख्यमनुपमं नास्ति

संसेपितो सारिवलिमिणं सुणह बुच्छं ॥ २९७ ॥ जह सवकामगुणिपं पुरिसो भोत्तूण भोगणं कोई ।
तण्हासुहायिमुखो अच्छिज्ज जहा अभियत्तित्तो ॥ २९८ ॥ इय सवकालमिन्ता अडलं निवाणसुवगया
सिद्धा । सासयमधावाहं चिद्धंति सुही सुहं पत्ता ॥ २९९ ॥ १२२७ ॥ सिद्धत्ति य बुद्धत्ति य पारगयन्ति य
परंपरायन्ति । उम्मुक्ककम्मकयया अजरा अमरा असंगा य ॥ ३०० ॥ १२२८ ॥ निच्छिन्नसवहुक्खा ज्ञाइज-
रामरणबंधणचिमुक्का । सासयमधावाहं अणुहवन्ति सुहं सया कालं ॥ ३०१ ॥ १२२९ ॥ सुरगणहृदिसमगा सव-
द्धापिडियं अणंतगुणा । नयि पावइ जिणइहुं णतेहिंवि वग्गवग्गहिं ॥ ३०२ ॥ १२३० ॥ भवणवह्वाणमंतर-
जोइसवासी विमाणवासी य । सविहीपरिरिया अरहंते वंदया हुंति ॥ ३०३ ॥ १२३१ ॥ भवणवह्वाणमं-
तरजोइसवासी विमाणवासी य । इसिवाल्लियमयमहिंया करितं महिमं जिणवाराणं ॥ ३०४ ॥ १२३२ ॥

तसोपपन्नं । किंचिद्विज्ञेयेणतः सादस्वमिदं शृणुत कस्ये ॥ २९७ ॥ यथा सर्वकामगुणितं भोजनं भुक्त्वा कश्चित् पुरुषः । हृषा क्षुधा
विमुक्त आसीत् यथाऽदृष्टग्राहः ॥ २९८ ॥ इति (एवं) सर्वकल्लग्राः अतुल्यं निर्वाणमुपाताः सिद्धाः । ज्ञाधतमव्यावायं सुखिनः
सुखं प्राप्तास्त्रिगुणं ॥ २९९ ॥ सिद्ध इति य बुद्ध इति य पारगत इति य परंपरागत इति । उम्मुक्ककर्मकयया अजरा अमरा असे-
गाय ॥ ३०० ॥ इच्छिन्नसवहुक्खा ज्ञातिजरापरणवन्त्यनविमुक्ताः । ज्ञाधतमव्यावायस्तमुभवन्ति सदाश्रमम् ॥ ३०१ ॥ सुरा-
णर्द्धिः समगा सर्वाद्धापिडिया अनन्तरगुणा । नैव प्राप्नोति जिनिर्द्ध अन्तर्वेगेकोत्तरे ॥ ३०२ ॥ भवनपत्तयो ज्वन्तरा ज्योतिष्कवासिनो
विमानवासिनश्च । सर्वद्विगारुद्धा जिनामां वंदका भवन्ति (वन्द्याव यांति) ॥ ३०३ ॥ भवनपत्तयो ज्वन्तरा ज्योतिष्कवासिनो विमा-

इसिवालियस्स भवं सुरवरययकारयस्स वीरस्स । जेहिं सया युवता सवे इंदा पवरकित्ती ॥३०५॥ १२३३ ॥ इसिवा०
तेसिं सुरासुरगुरु सिद्धा सिद्धिं उवणमंतु ॥ ३०६ ॥ १२३४ ॥ भोमेब्बवणयराणं जोइसियाणं विमाणवासीणं ।
देवनिक्काया णं (णंदउ) यवो सहस्सं [समत्तो] अपरिसेसो ॥ ३०७ ॥ १२३५ ॥ देविंदत्थयपइण्णं समत्तं ॥ १ ॥

अथ मरणसमाधिः ॥ १० ॥

तिहुयणसरीरिवंदं सप्प (संव) वयणरयणमंगलं नमिउं । समणस्स उत्तमट्ठे मरणविहीसंगहं युच्छं ॥ १ ॥
॥ १२३६ ॥ सुणह् सुयसारनिहस्सं सत्तमपरसमयवायनिम्मायं । सीसो समणगुणहुं परिपुच्छइ वायगं कंचि
॥ २ ॥ १२३७ ॥ अभिजाइसत्तविक्रमसुयसीलविमुत्तिलंतिगुणकलियं । आयारविणपमइवविज्जाचरणगार-

नयासिनश्च । अपिपालितमवहाहिताः कुर्वन्ति मदिमानं निन्दमाणम् ॥ ३०४ ॥ अपिपालिताय भद्रं वीरस्य सुखरत्नयकारकाय ।
येन सदा स्तुतिकारकाः सर्वे इन्द्राः परिकीर्त्तिताः (प्रवरकीर्त्तिताः) ॥ ३०५ ॥ अपिपालिताय भद्रं वीरस्य सुखरत्नय सखकारकाय ।
तेषां सुरासुराणां गुरवः सिद्धाः सिद्धिसुपनयन्तु ॥ ३०६ ॥ भोमेयव्यन्वराणां ज्योतिष्काणां विमानवासिनां । देवनिक्कायानां सखः [सहस्रो]
अपरिदोषः समाप्तः ॥ ३०७ ॥ इति देवेन्द्रस्तवः ॥

अथ मरणसमाधिः ॥ त्रिमुक्कशरीरिवन्धं सखववरचतामंगलं नत्वा । श्रमणस्योत्तमार्थाय मरणविधिसंग्रहं वक्ष्ये ॥ १ ॥ शृणुत
धुतसारनिरुपं ससमयपरसमयवादनिष्णातं । श्रमणगुणाल्भ्यं कंचित् वाचकं शिष्यः परिपुच्छति ॥ २ ॥ अभिजातिसत्त्वविक्कमधुतदानीलविमु-

मुद्वारं ॥ ३ ॥ १२३८ ॥ किंतीगुणगन्धहरं जसस्वार्णिं तवनिहिं सुयसभिद्धं । सीलगुणनानन्दसणचरित्तरय-
णागरं धीरं ॥ ४ ॥ १२३९ ॥ तिविहं तिकरणमुद्धं मयराहियं दुविहठाण पुणरत्तं (रुद्धं) । विणएण कमवि-
सुद्धं षडस्मिंरं थारसावत्तं ॥ ५ ॥ १२४० ॥ दुजोणयं अहाजायं एयं काळण तस्स किइकम्मं । भत्तीइ भरि-
यहियज्जो हरिस्सवसुन्निभद्वरोमंचो ॥ ६ ॥ १२४१ ॥ उवएसहेवकुसलं तं पवयणरयणसिरिधरं भणइ ।
इच्छामि जाणिउं ले मरणस्समाहिं समासेणं ॥ ७ ॥ १२४२ ॥ अन्मुत्तुयं विहरं इच्छं जिणदेसियं विउपसत्थं ।
नाउं महापुत्तिसेसियं तु अन्मुत्तुयं मरणं ॥ ८ ॥ १२४३ ॥ तुन्निभस्य सामि ! सुअजलहिपारणा समणसं-
यनिज्जवया । तुज्जं खु पायमूले सामन्नं उज्जमिस्सामि ॥ ९ ॥ १२४४ ॥ सो भरियमहुरजलहरगंभीरसरो

सिआन्तिगुणकलितं । आचारविनयमार्गविविधाचरणक्रयुद्वारं ॥ ३ ॥ कीर्त्तिगुणगर्भधरं यशःस्वार्णिं तपोनिधिं धृतसमिद्धं । शीलगुणशा-
नार्द्रासनचारित्र्यरत्नाधरं धीरं ॥ ४ ॥ त्रिविणीम्बरणमुद्धं मयराहियं द्विमिषे स्वाने पुना रक्तं (रुद्धं) । वितयेन क्रमविहृद्धं चतुरिंशो
द्वारसावत्तं ॥ ५ ॥ अथनत्तं यथावातं एगदत्तं कृत्तिकर्म्म तस्य कृत्वा । मक्खला मृदवहृदयो हर्षवशोद्विज्जरोमाश्रः ॥ ६ ॥ उपदेशहेतुकुशलं
तं प्रवचनाल्लभशृङ्गितं भणति । इच्छामि ज्ञातुं सम्यसेन मरणसमार्थिं ॥ ७ ॥ अम्युद्यत्तं विहारमिच्छामि जिनदेशितं विहृदमशक्तं ।
भानुं महापुत्तरदेशितं अम्युद्यत्तं मरणं (इच्छामि) ॥ ८ ॥ यद्यथा स्वामिनः धृतजलधिपारणाः भ्रमणसंचरिर्न्यामकाः । युष्माकमेव
पादगूले श्रमण्यगुधापिप्लव्यामि (० मुदंस्सामि) ॥ ९ ॥ स धृतजलधरसधुरलंगंभीरसरो निषण्णो भणति । अणु इदानीं धर्मवत्सल

निसन्नओ भणह । सुण दाणि घम्मवच्छल ! मरणसमाहिं समासेणं ॥ १० ॥ १२४५ ॥ सुण जह पच्छिमफाले
 पच्छिमतिथयरदेसियमुयारं । पच्चा निच्छियपत्थं उर्विति अञ्जुलुयं मरणं ॥ ११ ॥ १२४६ ॥ पयल्लाई सपे
 काऊणालोयणं च सुयिसुद्धं । दंसणनाणचरित्से निस्सहो विहर पिरफालं ॥ १२ ॥ १२४७ ॥ आउपेयसम-
 सी तिगिच्छिए जह विसारओ विज्जो । रोआयंकागहिओ सो निरुयं आउरं कुणह ॥ १३ ॥ १२४८ ॥ एवं
 पवणसुयसारपारगो सो चरित्तसुद्धीए । पायच्छित्तविहिद्धू तं अणमारं विसोहेइ ॥ १४ ॥ १२४९ ॥ भणए
 य तिविहा भणिया सुयिहिय ! आराहणा जिणिदेहिं । सम्मत्तम्मि य पढमा नाणचरित्तेहिं दो अणणा
 ॥ १५ ॥ १२५० ॥ सव्वहगा पत्तियगा रोयगा जे य वीरवयणस्स । सम्मत्तमणुसरंता दंसणआराहगा हुंति
 ॥ १६ ॥ १२५१ ॥ संसारसमायणणे य छविहे सुखत्तमरिसए चेव । एए द्रुविहे जीये आणाए सव्वहे निरं

मरणसमार्षि समासेन ॥ १० ॥ शृणु यथा पश्चिमफाले पश्चिमतीर्थं करदेशि वसुदारम् । पश्चात् निश्चयपथं उपयान्त्यभ्युक्षतं मरणं (तथा
 पर्यये) ॥ ११ ॥ प्रपन्नादि सर्वं कृत्वाऽऽलोकनं च सुविद्युदां । दर्शनज्ञानपारिषेणु निशस्यो विहर चिरञ्जलम् ॥ १२ ॥ समाग्रायुर्दे-
 श्चिक्कितायां विहारदक्ष यथा वैद्यः । रोगांतंकागृहीतः स नीरुज्जमातुरं करोति ॥ १३ ॥ एवं प्रवचनश्रुतसारपारायः स चारित्र्यशुद्धा । प्राय-
 श्चित्तविधिदत्तमनगारं विशोधयति ॥ १४ ॥ भणति च त्रिविधा भणिता सुविहित ! आपयथा जितेन्द्रैः । सम्यक्त्वे च प्रथमा ज्ञानचारि-
 त्रयोद्धे शब्दे ॥ १५ ॥ श्रद्धानाः प्रज्ञायका रोचका ये च वीरवचनस्य । सम्यक्त्वमनुसरन्तो दुर्गेने आपयका भवन्ति ॥ १६ ॥ संसारस-

॥ १७ ॥ १२५२ ॥ धर्माधर्मागासं च पुमाले जीवमत्थिकायं च । आणाह सवहंता सम्मत्ताराहगा भणिया
॥ १८ ॥ १२५३ ॥ अरहंतसिद्धचेइययुस्तु सुयधम्मसाहुवणे य । आयरियउवज्झाए पव्वणे सवसंघे य
॥ १९ ॥ १२५४ ॥ एणसु भत्तिजुत्ता पूयंता अहरहं अणणमणा । सम्मत्तमणुसरिन्ता परित्तसंसारिया हुंति
॥ २० ॥ १२५५ ॥ सुचिहिय ! इमं पइण्णं असवहंतं हि जेगजीवेहि । बालमरणाणि तीए मयाहं काले अण-
ताइं ॥ २१ ॥ १२५६ ॥ एणं पंडियमरणं मरिज्ज पुणो बहूणि मरणाणि । न मरंति अप्पमत्ता चरित्तमारा-
प्पियं जेहि ॥ २२ ॥ १२५७ ॥ दुविहम्मि अइक्खाए सुसंबुडा पुवसंगओमुक्का । जे उ चयंति सरीरं पंडिय-
मरणं मयां तेहि ॥ २३ ॥ १२५८ ॥ एयं पंडियमरणं जे धीरा उवगया उवाणं । तरस उवाए उ इमा परिक-

मापक्रां पट्ठियान् नोक्षमाशिकांघेय । एवान् द्विवियान् जीवान् आइया भदयति नित्थम् ॥ १७ ॥ धर्माधर्माकाशान् च पुद्गलान् जीवा-
निकायं च । आरुया भदपानाः सम्पत्त्यापयन्ता भगिनाः ॥ १८ ॥ अहंस्तिष्ठवैत्सुस्तु सुतधर्मं साधुयणं च । आचार्यं वपाध्याये
प्रयत्ने तत्संघे च ॥ १९ ॥ एतेषु भणियुक्ताः (दान)पूजयन्ताः अहरहः अन्यमनसः । सम्यक्समनुसरन्तः परित्तसंसारिका भवन्ति
॥ २० ॥ सुविदित्वा दग्धां प्रतिद्यां (इदं प्रलीर्णं) अश्रदयानैरेकजीवेः । आलमरणाणि अतीते भूतानि कालेऽनन्तानि ॥ २१ ॥ एकं
पंडियमरणं मूला पुनर्युगंति मरणाणि । न भिक्वते अप्रमत्ताः चाग्निप्रमायदं यैः ॥ २२ ॥ द्वित्वे यथाख्याते सुसंबुताः पूर्वसंगोन्मुक्ताः ।
ने तु तान्ति सरीरं पंडितमरणं मृतं वै ॥ २३ ॥ एतत् पंडितमरणं ये धीरा उपगता उपयेन । तस्योपाये इमं तु परिकर्मविधिं तु योज-

ममविही उ-जुंजीया ॥ २४ ॥ १२६९ ॥ जे कुम्म (फेस) संखताटणमानअजिअगगणपंकयतरूणं । सरि-
 क्कया सुयकप्पियआहारविहारचिट्ठागा ॥ २५ ॥ १२७० ॥ निचं तिदंडविरया तिगुत्तिगुत्ता तिसल्लनिसल्ला ।
 तिविहेण अप्पमत्ता जगजीविदयावरा समणा ॥ २६ ॥ १२७१ ॥ पंचमहदयसुत्थिय संपुण्णचरित्त सीलसं-
 जुत्ता । तह तह मया महेसी ह्वंति आराहगा समणा ॥ २७ ॥ १२७२ ॥ इणं अप्पाणं जाणिऊण काऊण
 अत्तहिपयं च । तो नाणदंसणचरित्तवसुट्ठिया सुणी हुंति ॥ २८ ॥ १२७३ ॥ परिणामजोगसुद्धा दोसु य
 दो दो निरासयं पत्ता । इहलोए परलोए जीवियमरणासए चेव ॥ २९ ॥ १२७४ ॥ संसारबंधणानि य राग-
 दोसनियलाणि छिच्छूणं । सम्मदंसणसुनिसियसुतियसल्लधिदमंडलगोणं, ॥ ३० ॥ १२७५ ॥ दुप्पणिहिहिए य पि-

येह ॥ २४० ॥ ये दूर्मे (हेसगुणः) शंस (वतिरुपेयाः) जाडन (सहाः) माकत (वदप्रतियद्धाः) जी० (वदप्रतिवृत्तायः) ग-
 नन (वज्जिरालम्बाः) पंकज (यत्तच्छक्राभभोगाः) सर (यदाश्रयीयाः) पथिः । सहगाचाराः श्रुतकस्सिपताहारविहारचेष्टाकाः ॥ २५ ॥ नित्यं
 त्रिपण्डवित्ताः त्रिगुमिगुमाब्धिशस्यनिश्चाल्याः । त्रिविधेनाप्रभत्ता जगजीविदयापराः श्रमणाः ॥ २६ ॥ पंचमहाव्रतसुस्थिताः संपूर्णचारिन्नाः
 शीलसंयुक्ताः । तथा तथा गृता मर्षयो भयन्त्याश्रयाः श्रमणाः ॥ २७ ॥ एकगारमानं ज्ञात्वा कुर्या चारमहितदं च । ततो ज्ञानदर्शन-
 चारित्र्यतः सुस्थिता मुनयो भवन्ति ॥ २८ ॥ शुद्धपरिणामयोगाः द्वयोश्च (कागभोगयोः) द्वे स्पर्शनरसने द्वे चक्षुःश्रोत्रे दान्ते निराश्रयं च
 घ्राणं श्रुतं । इहलोके च परलोके च जीविते मरणे च (याः) आश्रंताः (भीतयश्च ताः त्यज्यः) ॥ २९ ॥ संसारकथनानि च रागद्वेष-
 निराख्यान छिरायां सम्मरदर्शनमुनिशितसुतीदणधृतिवंडलमेण ॥ ३० ॥ दुष्कणिधीश्च पिपाय मीनं विभ्य एव गौरवेभ्यो विमुक्ताः । कायं मनो

द्विजुण तिन्नि तिहिं चैव गारवविमुक्ता । कायं मणं च वायं मणवयसा कायसा चैव ॥ ३१ ॥ १२६६ ॥ तव-
परमुणा य छिन्नूण तिणिण उजुसंतिविहियनिसिएणं । दुग्गहमग्गा नरिएण मणवयसाकायं दंडे ॥ ३२ ॥
॥ १२६७ ॥ तं नाऊण कसाए चउरो पंचहि य पंच हन्तूणं । पंचासेवे उदिणो पंचहि य महवयगुणेहिं ॥ ३३ ॥
॥ १२६८ ॥ छज्जीवनिक्काए रक्खिऊण छलदोसवज्जिया जइणो । तिगलेसापरिहीणा पच्छिमलेसातिगजुआ
य ॥ ३४ ॥ १२६९ ॥ एकगुणतिगउपणसत्तदुगनवदसगठाणंसुं । असुहेसु विग्गहीणा सुभेसु सय संठिया
जे उ ॥ ३५ ॥ १२७० ॥ वेयणवेयाववे हरियट्ठाए य संजमट्ठाए । तह पाणवत्तियाए छट्ठं पुण धम्मचिंताए
॥ ३६ ॥ १२७१ ॥ उमु ठाणेसु हमेसु य अणायरे कारणे समुत्पण्णे । कइजोगी आहारं करंति जयणानि-
मित्तं तु ॥ ३७ ॥ १२७२ ॥ जोएसु किल्लायंती सरिरसंकल्पचेट्टमचयंता । अविकल्पडवज्जमीरु उर्विति अउमु-

यायं प मनोवचनआयगुत्तिमिरेव निरुग्गत्त ॥ ३१ ॥ उवग्गउत्तना च छित्त्वा त्रीन् दुवर्गित्तियायां ऋजुसान्तिविहितैश्चयेन । पौनरेण
मनोपयग्गयान् दण्डान् ॥ ३२ ॥ गह्वा कपावांधतुरः पंचमिश्च पंच हत्वा । पंचाश्वानुदर्णान् पंचमिश्च महाव्रतगुणैः ॥ ३३ ॥
पइलीयनिपायां रक्षयित्वा दोषपट्टवर्जिता यतयः । त्रिकलेश्यापरिहीणाः पश्चिमलेश्यात्रिकुवाश्च ॥ ३४ ॥ एकद्वित्रिचतुःपंचसप्ताष्ट-
तपद्दशानेभ्यः अमुभेभ्यो विग्रहीणाः दुग्गेषु च सदा संस्विता ये तु ॥ ३५ ॥ वेदनोपसमाय वैयावुरयाय ईयांधाय च संयमार्थाय ।
तथा ग्राणप्रस्रायाय पष्ठं पुनर्धर्मचिन्तायै ॥ ३६ ॥ पदसु कारणेवेषु चान्यतरस्मिन् कारणे समुत्पन्ने । ऊवयोगिन आहारं कुर्वन्ति
यतनानिमित्तं तु ॥ ३७ ॥ योगेषु ह्यस्यसु शरीरसंकल्पचेष्टासहकृन्तवः । अविकल्पा अवतदीरव उपयान्त्यभ्युदतं मरणं ॥ ३८ ॥

ज्ञयं मरणं ॥ ३८ ॥ १२७३ ॥ आयंके वचसगो नितिकत्वयायंभचेरुत्तीसु । पाणिदयातवहेडं सरीरपरिहार
 बुच्छेओ ॥ ३९ ॥ १२७४ ॥ पडिमासु सीहनिक्कीलियासु घोरे अभिगहाईसु । छंथिय अन्निभतरए वज्झं य
 तवे समणुरत्ता ॥ ४० ॥ १२७५ ॥ अधिकलसीलायारा पडिक्का जे उ उत्तमं अट्टं । पुघिह्लाण इमाण य
 भणिया आराहणा चेव ॥ ४१ ॥ १२७६ ॥ जह पुब्बहुअगमणो करणविहीणोऽपि सागरे पोओ । तीरासन्नं
 पावइ रहिओऽपि अचल्लगाईहिं ॥ ४२ ॥ १२७७ ॥ तह सुकरणो महेसी तिकरण आराहओ धुवं होइ । अह
 लहइ उत्तमट्टं तं अइलाभत्तजं जाण ॥ ४३ ॥ १२७८ ॥ एस समासो भणियो परिणामवसेण सुविहियज-
 णस्स । इत्तो जह करणज्जं पंडियमरणं तहा सुणह ॥ ४४ ॥ १२७९ ॥ फासेहिंति वरित्तं सवं सुहसीलयं
 पज्जहिज्जं । घोरे परीसहचमुं अहियासितो घिइयलेणं ॥ ४५ ॥ १२८० ॥ सइ रूपे गंधे रसे य फासे य निग्घि-

आतंक वपस्सर्गः तितिक्षाश्रवचर्येगुप्तिषु । प्राणिदयाहेतोः वपोहेतोः शरीरपरिहारय व्युच्छेयः ॥ ३९ ॥ प्रतिमासु च सिंहनिःक्रीडितानिषु घोरा-
 निमहादिषु । यदसु चैवाभ्यन्तरेषु बाधेषु च (बाधशथा) तपसि समनुरक्ताः ॥ ४० ॥ धविकलसीलाचाराः प्रतिपन्ना ये दत्तममर्थम् । पूर्वो-
 पानेषो य भजिता आरायनं च ॥ ४१ ॥ यथा पूर्वंमुदुतगमनः करणविहीनोऽपि सागरे पोतः । तीरासन्नं प्राप्नोति रक्षितोऽप्ययङ्गनादिभिः
 ॥ ४२ ॥ तथा सुकरणो महर्षिः त्रिकरण आराधको ध्रुवं भवति । अतो लभते उत्तममर्थं तद् अलिलाभवत्त्वं जानीहि ॥ ४३ ॥ एष समासो
 भजितः परिणामवशेन सुविहितजनस्य । इतो यथा करणीयं पंडितमरणं तथा शृणुत ॥ ४४ ॥ श्राद्ध्यति चारित्र्यं सर्वं सुलसीलितं प्रहाय ।
 पोरो परिसहचमूमासीनो धृतिकलेन ॥ ४५ ॥ शब्दे रूपे गन्धे रसे च सर्वो च निर्घृणतया घृणा । सर्वान् कषायान् निहन्तुं सदा परमो

णधिर्हृदः । सधेसु कसाणसु य निहंतु परमो सयाः होहि ॥ ४६ ॥ १२८१ ॥ चहृज्ज कसाए इदिए य सवे य
मारवे वंतु । तो मलिपरागदोसो करेह आराहणासुद्धि ॥ ४७ ॥ १२८२ ॥ दंसणनणचरित्ते पव्वज्जाईसु
जो य अइयारो । तं सव आलोयहि निरवसेसं पणिदियप्पा ॥ ४८ ॥ १२८३ ॥ जह कंटाएण विद्धो सवंगे वेय-
णदिओ होइ । तह चेय उद्धियंमि उ निसल्लो निवओ होइ ॥ ४९ ॥ १२८४ ॥ एवमणुद्धियदोसो माइल्लो
तेण दुक्खिओ होइ । सो चेय चत्तादोसो सुविमुद्धो निवओ होइ ॥ ५० ॥ १२८५ ॥ रागादोसाभिहया सस-
द्धिमरणं मरंति जे मूढा । ते दुक्खसल्लयहुला भमंति संसारकंतारे ॥ ५१ ॥ १२८६ ॥ जे पुण निगारेयजहा
निससल्ला दंसणे चरित्ते य । विहरंति मुक्कसंगा खवंति ते सबहुक्खाइ ॥ ५२ ॥ १२८७ ॥ सुचिरमवि संकि-
लिटं विहरितं ज्ञाणसंवरविहीणं । नाणी संवरजुत्तो ज्विणइ अहोरात्तमित्तेणं ॥ ५३ ॥ १२८८ ॥ जं निज्जेरेइ

भव ॥ ४६ ॥ सत्यत्वा कृपायाम् इन्द्रियाणि च सर्वानि च गौरवाणि हत्वा । ततो मर्दितराष्ट्रेणः क्षुब्धवारधनाशुद्धि ॥ ४७ ॥ दर्श-
नमानपात्रिण्यु प्रमृग्यादीषु यथातिचारः । तं सर्वं आलोचय निरवक्षेपं प्राणिहितात्मा ॥ ४८ ॥ यथा कण्टकेन विद्धः सर्वेष्वंगेषु वेदना-
दर्शितो भवति । तदैव उद्धते निरुक्त्यो निर्वृणो (निर्वातः) भवति ॥ ४९ ॥ एवमनुद्धतदोषो मायावी तेन दुःस्तिनो भवति । स एव त्यक्तदोषः
सुविमुक्तो निर्गतो (निर्वातः) भवति ॥ ५० ॥ रागादेषामिहताः सप्तत्यं मरणं प्रियन्ते ये मूढाः । ते दुःखिनो बहुशल्या भ्राम्यन्ति संसारकान्तारे
॥ ५१ ॥ ये पुनस्मिन्मोक्षरहिता निरुक्त्यया दग्धे चरित्ते च । विहरन्ति मुक्कसंगाः क्षपयन्ति तानि सर्वदुःखानि ॥ ५२ ॥ सुचिरमपि
सङ्कटं निवृत्तं ध्यानसंवरविहीनं । शानी संवरजुत्तो जयति अहोरात्रमात्रेण ॥ ५३ ॥ यद् निर्जस्यति कर्म असंशृतः सुचतुर्नाडपि फालेन ।

कर्म-असंबुद्धो सुबहुणाऽवि-क्लालेपं । तं संबुद्धो तिगुत्तो खवेइ ऊसासमित्तेणं ॥ ५४ ॥ १२८९ ॥ सुबहुस्सु-
 यावि संता जे मूढा सीलसंजमगुणेहिं । न करंति भावसुद्धिं ते दुवस्सनिभेल्णा हुंति ॥ ५५ ॥ १२९० ॥ जे
 पुण सुयसंपन्ना चरित्तदोसोहिं नोवलप्पंति । ते सुविसुद्धचारित्ता करंति दुवस्सक्खयं साह ॥ ५६ ॥ १२९१ ॥
 पुष्पकारियजोगो समाहिकामोऽपि मरणकालम्मि । न भवइ परीसहसहो विसयसुहपराइओ जीयो ॥ ५७ ॥
 ॥ १२९२ ॥ तं एवं जाणंतो मंहतरं लाहणं सुविहिण्णसु । दंसणचरित्तसुद्धीइ निस्सल्लो विहर तं धीर ! ॥ ५८ ॥
 ॥ १२९३ ॥ इत्थ पुण भावणाओ पंच इमा हुंति संकिलिटाओ । आराहित सुयिहिया जा निच्चं वज्जणि-
 ज्जाओ ॥ ५९ ॥ १२९४ ॥ कंदप्पा देवकिविस अभिओगा आसुरी य संमोहा । एयाउ संकिलिटा असंकि-
 लिटा हयइ छट्ठा ॥ ६० ॥ १२९५ ॥ कंदप्प कोकुयाइय दवसीलो निघहासणकहाओ । विम्वहविंतो उ परं

तत् संगतकिगुत्तः क्षणययुच्छासमानेन ॥ ५४ ॥ सुयदुधुता अपि सन्तो ये मूढाः शीलसयमगुणेषु । न कुर्वन्ति भावसुद्धिं ते दुःखभा-
 गिनो (शुद्धमि) भवन्ति ॥ ५५ ॥ ये पुनः द्रुतसंपन्नाधारित्रदोषैर्नोपलभ्यन्ते । ते सुविसुद्धचारित्राः कुर्वन्ति दुःसख्यं साययः ॥ ५६ ॥ पूर्व-
 मकृतयोगः समाधातु रमोऽपि मरणकाले । न भवति परीयहसहो विषयसुहसपयजितो जीयः ॥ ५७ ॥ उदये जागन्नो महत्तरं लाभं
 सुविहितेषु । दर्शनचारित्रशुद्ध्या निश्चल्यो विहर त्वं धीर ! ॥ ५८ ॥ अत्र पुनर्गवनाः पञ्चेभा भवन्ति संछिष्टाः । आरथकैः सुचि-
 हिताः ! या नित्यं वर्जनीयाः ॥ ५९ ॥ कान्दर्पो देवकित्विणी आसुरी च संगोही । एताः संछिष्टा असंछिष्टा भवति
 पत्नी ॥ ६० ॥ वन्दर्पचेष्टानाम् कोहुनिकः द्रवशीलो नितहासकथावत्र । विस्मापयन् परं तु कान्दर्पो भावनां करोति ॥ ६१ ॥

भावणं कुणह ॥ ६१ ॥ १२०६ ॥ नाणस्स केवलीणं घम्मायरियस्स संघसाहूणं । माहं अवण्णवाहं
 ।यं भावणं कुणह ॥ ६२ ॥ १२०७ ॥ मत्ताभियोगं कोउग भूईकम्मं च जो जणे कुणह । सायरसहहि-
 भेओणं भावणं कुणह ॥ ६३ ॥ १२०८ ॥ अनुवदरोसयुग्गहसंपत्तं तथा निमित्तपडिसेवी । एएहिं
 । आसुरियं भावणं कुणह ॥ ६४ ॥ १२०९ ॥ उम्मगग्गहसणा नाण(मग्ग)दूसणा मग्गविप्पणासो अ ।
 मोहयंतंति भावणं जाण सम्मोहं ॥ ६५ ॥ १३०० ॥ एयाउ पंच वल्लिय इणमो छट्ठीइ विहर तं
 पंचसमिओ तिगुत्तो निस्संगो सवसंगेहिं ॥ ६६ ॥ १३०१ ॥ एयाए भावणाए विहर यिसुद्धाह दीह-
 र । काऊण अंतं सुद्धिं दंसणनाणे चरित्ते य ॥ ६७ ॥ १३०२ ॥ पंचविहं जे सुद्धिं पंचविहचिवेगसंजु-
 । इह उवणमंति मरणं ते उ समाहिं न पाविति ॥ ६८ ॥ १३०३ ॥ पंचविहं जे सुद्धिं पत्ता निसि-

वल्लिनां धर्माचार्यस्य संपत्त साधूनां च । मार्वा अवर्णवादी किन्त्विषी भावनां करोति ॥ ६२ ॥ मंत्राभियोगो फौतुकं भूतिकर्म च
 करोति । सावरसाद्धितोरामियोगो भावनां करोति ॥ ६३ ॥ अनुवदरोपबुद्धसंप्राप्तास्तथा निमित्तप्रतिसेविनः । एतैः (एव) कारणै-
 र्गतां करोति ॥ ६४ ॥ ऊर्गाग्गहसना ज्ञान(मार्ग)दूष्णं मार्गविमणास्य (वान् कुर्वति) । मोहेन च मोहयति भावनां जानीहि संमोहीम्
 गाः पंच वर्वाशित्वा अनया पट्ठया विहर त्वं धीर ! । पञ्चसमिवाकिगुणो निस्संगः सर्वसंगः ॥ ६५ ॥ एतया भावनया विमुद्धया
 विहर । कुत्ता अन्त्ये शुद्धं दर्शनज्ञानचारीनेषु च ॥ ६७ ॥ पंचविधां ये शुद्धिं पंचविधिवेकसंयुतामकूया । इदोपगच्छन्ति
 इ समाधिं न प्राप्नुवन्ति ॥ ६८ ॥ पंचविधां ये शुद्धिं ग्राप्ता निखिलेषु निखयगमिक्काः । पञ्चविधं च विवेकं ते एव समाधिं परं

लेण निच्छियमईया । पंचदिहं च विवेगं ते ह्यु समाहिं परं पत्ता ॥ ६९ ॥ १३०४ ॥ लहिऊणं संसारे सुदुल्लहं
 कहवि माणुसं जम्मं । न लहंति मरणदुल्लहं जीवा धम्मं जिणक्खायं ॥ ७० ॥ १३०५ ॥ किच्छाहि पाचिय-
 म्मिचि सामणणे कम्मसत्तिओसत्ता । सीयंति सायदुल्लहा पंक्तोसन्नो जहा नागो ॥ ७१ ॥ १३०६ ॥ जह
 कागणीह हेवं मणिरयणाणं तु हारए कोडिं । तह सिद्धसुहृत्स्वखा अबुहा सज्जंति कामेसुं ॥ ७२ ॥ १३०७ ॥
 चोरो रक्खसपहओ अत्थत्थी हणइ पंधियं मूढो । इय लिंगी सुहरक्खसपहओ विसयादरो धम्मं ॥ ७३ ॥
 ॥ १३०८ ॥ तेसुवि अलद्धपसरा अचियणहा दुप्पिखया गयमईया । समुविति मरणकाले पगामभयभेरयं नरयं
 ॥ ७४ ॥ १३०९ ॥ धम्मो न कओ साहू न जेमिओ न य नियंसियं सण्हं । इण्हं परं परासुत्ति य नेव य
 पत्ताइं सुक्खवाइं ॥ ७५ ॥ १३१० ॥ साहूणं नोवकयं परलोपच्छेय संजमो न कओ । दुहओऽपि तओ चिह-

प्राप्ताः ॥ ६९ ॥ लब्ध्या संसारे सुदुर्लभं कथमपि मानुषं जन्म । न लभंते मरणे दुर्लभं जीवा धर्मं जिनाख्यतं ॥ ७० ॥ कष्टैः प्राप्ते-
 ऽपि धाम्मण्ये कर्मशब्दस्वसन्नाः । सीदन्ति दुर्लभसाताः पंक्कावसन्नो यथा नागः ॥ ७१ ॥ यथा फाकिषया हृतोर्मणिरत्नात्तो तु हारयेत्
 कोटी । तथा परोक्षसिद्धसौख्याः सख्यन्तेऽब्रुवाः नागेषु ॥ ७२ ॥ चोरो राक्षसग्रहतोऽर्थार्थी पांधं मूढो हन्ति । इति लिंगी सुलराक्षसग्र-
 हतो विषयदुरो धर्मं ॥ ७३ ॥ तेष्वपि अलब्धप्रसराः अवितृष्णा दुःखिता गतमतिक्राः । समुपयान्ति मरणकाज्जद् (परं) प्रसमभयभैरयं
 नरकं ॥ ७४ ॥ धर्मो न कृतः साधुर्न जिमितः न च शृङ्खं निवसितं । इदानीं परं परासुरिति च नैव च प्राप्नानि सौरयानि ॥ ७५ ॥ साधुभ्यो

लो अहं जन्मो धम्मरुक्खणं ॥ ७६ ॥ १३११ ॥ दिक्खं मइलेमाणा मोहमहावत्तागाराभिहया । तस्स
अण्डिमंता मरंति ते चालमरणाहं ॥ ७७ ॥ १३१२ ॥ इय अवि मोहपउत्ता मोहं मोचूण गुरुसगासम्मि ।
आलोइय निस्सइहा मरिउं आराहणा तेउवि ॥ ७८ ॥ १३१३ ॥ इत्थ विसंसे भण्णइ छलणा अवि नाम हुल्ल
जिणकप्पो । किं पुण इयसुणीणं तेण विही देसिओ इणमो ॥ ७९ ॥ १३१४ ॥ अप्यविहीणा जाहे धीरा
सुयसारइरियपरमत्था । ते आपरिण चिदिदं उचंति अब्बुल्लयं मरणं ॥ ८० ॥ १३१५ ॥ आलोयणाइ १
संलेइणाइ २ खमणाइ ३ काल ४ उत्संगं ५ । उग्गासे ६ संयारे ७ निसग्ग ८ वेरग्ग ९ सुक्खग्ग १० ॥ ८१ ॥
॥ १३१६ ॥ द्वाणविसंसे ११ लेसा १२ सम्मत्तं १३ पायगमणयं १४ चेव । चउदसओ एस विही पढमो
मरणंमि नागयो ॥ ८२ ॥ १३१७ ॥ चिणओवधार माणस्स भंजणा पूयणा गुरुजणस्स । तित्थयराण य

नोपट्ठतं परलोक्कच्छेहः संयमश्च न कृतः । द्विधातोऽपि ततो विफलमिव जन्म धर्मस्थानां ॥ ७६ ॥ दीक्षां मलिनवन्तो
मोहमादवर्त्तसागराभिहताः । तस्मादप्रतिक्राम्यन्तो श्रियन्ते ते बालमरणानि ॥ ७७ ॥ एवमपि मोहश्रयुक्ता मोहं मुक्त्वा गुरुसङ्काशे ।
आलोच्य निदशल्या मृतं (प्रतलाः) आराधयन्तेऽपि ॥ ७८ ॥ अत्र विदेशे भण्यते छलनमपि नाम भवेत् किं नस्ते । किं पुनरितर-
गुणीनां ? तेन विधिर्विशिष्टोऽयम् ॥ ७९ ॥ यदाऽऽ (वीर्या) त्स्मविहीनाब्धदा घीराः स्मृतश्रुतसागरपरमार्थाः । ते आचार्यविरुद्धं मरणमा-
भ्युदयतुष्यान्ति ॥ ८० ॥ आलोचना सखेतना क्षामणा काल उत्सर्गः । अयकादाः संस्काराः निसर्गो वैराग्यं मोक्षः ॥ ८१ ॥ ध्यान-
विदेशो लेइया सम्भवत्वं पादोपासनं चैव । चतुर्दश एव विधिः प्रथमं मरणे ज्ञातव्यः ॥ ८२ ॥ विनाय उपचारो मानस्य भंगः

आणा सुययम्माऽऽराहणाऽकिरिया ॥ ८३ ॥ १३१८ ॥ छत्तीसाठाणेसु य जे एवयणसारझरियपरमत्था । तेसि
 पासे सोही पन्नत्ता धीरपुरिसेहिं ॥ ८४ ॥ १३१९ ॥ वयछक्क ६ कायछक्क १२ बारसगं तह अकप्प १३ गिहि-
 भाणं १४ । पल्लियं १५ गिहिनिसिज्जा १६ ससोभ १७ पटिमल्लण सिणाणं १८ ॥ ८५ ॥ १३२० ॥ आयाव
 च १ उवधारवं च २ ववहारविहिचिहिद्वू य । उवीलगा य धीरा पक्खणाए विहिण्णू या ३ ॥ ८६ ॥ १३२१ ॥
 तह य अवापविहिद्वू ४ निज्जवगा ५ जिणमयम्मि गहियत्था ६ । अपरिस्साइ ७ य तहा विस्सासरहस्स
 निच्छिद्वा ८ ॥ ८७ ॥ १३२२ ॥ पढमं अट्टारसगं अट्ट य ठाणाणि एव भनियाणि । इत्तो दस ठाणाणि य जेसु
 उवट्ठावणा भनिया ॥ ८८ ॥ १३२३ ॥ अणवट्ठतिगं पारंचिगं च तिगमेय छहि गिहीभूया ६ । जाणंति जे उ
 एए सुअरयणकरंडगा सूरी ॥ ८९ ॥ १३२४ ॥ सम्मदंसणवत्तं जे य वियाणंति आगमविहिद्वू ७ । जाणंति चरि-

पूजना गुरुजत्तस्य । तीर्थकराणां च आद्या धुतधर्माद्यथाऽक्रिया ॥ ८३ ॥ पद्विंशति स्थानेषु च ये स्मृतप्रयचनसारपरमार्थाः । तेषां
 पार्श्वे शुद्धिः प्रज्ञा धीरुत्तमैः ॥ ८४ ॥ प्रतपट् कायपट् द्वादशकं तथा अरुत्तयं गृहिभाजनं । पल्यंको गृहनिपद्या सशोभतं परिभार्जनं
 ज्ञानं ॥ ८५ ॥ आचारवन्तः उपधारणावन्तश्च व्यहाराविविविधिज्ञाश्च । अपर्षादकाश्च धीराः प्ररूपणया विविशाश्च ॥ ८६ ॥ तथा
 चापायनिधिज्ञा निर्यामवा जिनप्रते गृहीतार्याः । अपरिशयिनिश्च ॥ ८७ ॥ विद्यासरहस्यनिश्चिद्राः ॥ ८७ ॥ प्रथममष्टादशकं अष्ट च
 स्थानानि एवं भणितानि । इतो दश स्थानानि च चेयूपस्थापना मणिता ॥ ८८ ॥ अनवस्थाप्यत्रिकं पाराध्वकत्रिकं चैतानि पद्मिर्गृही-
 भूताः । जानन्ति ये त्वेतान् धुतरत्नरूपदकाः सूरयः ॥ ८९ ॥ त्रयस्त्रयस्यदर्शनान् योश्च विजानन्ति आगमविधिज्ञाः । जानन्ति चारि-

त्ताओ अ निरायं अपरिसंसाओ ८ ॥ १० ॥ १३२५ ॥ जो आरंभे वट्ट चिअत्ताकिओ अणुतावीय ९ । सोगो
 य भवे दसमो १० जेस्यद्वाराणा भणिया ॥ ११ ॥ १३२६ ॥ एणसु विहिविहणू छत्तीसाठाणएसु जे सूरौ । ते
 पवणसुहकेऊ छत्तीसगुणत्ति नायवो ॥ १२ ॥ १३२७ ॥ तेसं मेरुमहोयहिमयणिससिस्तरसरिसकध्याणं ।
 पायमूले य विसोही करणिज्जासुविद्वियज्जेणं ॥ १३ ॥ १३२८ ॥ काइयवाइयभाणसियसेवणं दुय्यओगसंभूयं ।
 जो अइयारो कोई तं आलोए अगहिंतो ॥ १४ ॥ १३२९ ॥ अमुगंमि इउ कोले अमुगतथे अमुगगामभावेणं ।
 जं जह निसेविंयं ललु जेण य सधं तहाऽऽलोए ॥ १५ ॥ १३३० ॥ मिच्छादंसणसहं मायासहं नियाणसहं
 च । तं संखेवा दुविहं दवे भावे य वोद्धवं ॥ १६ ॥ १३३१ ॥ त्रि(ति)विहं तु भावसहं दंसणनाणे चरित्त-
 जोगे य । सवित्ताचित्तेऽयिय मीसए यादि दधंमि ॥ १७ ॥ १३३२ ॥ सुहुमंमि भावसहं अणुदरित्ता उ जो

शात् निर्गतं चापरिदोषात् ॥ १० ॥ य आरंभे वट्टे तत्कर्मयोग्येऽनुतोर्णी च । होक(भोग)श्च भवेदशमो चेष्टस्यापना भणित्ता ॥ ११ ॥
 एतेषु विधिविधानाः पदार्थिनस्ति स्मार्तेषु ये सूत्राः । ते प्रवचनमुभक्तवः पदार्थिभिरुणा इति ज्ञातव्याः ॥ १२ ॥ तेषां मेरुमहोदधि-
 मेदिनीरादिसूर्यस्तद्वत्त्वार्ता । पादमूले च विदोधिः करणीयः सुविहितवनेन ॥ १३ ॥ कथिकवाचिकमातसिकसेवनं दुष्टयोगसंयुतं ।
 (तद्रूपो) योऽतिचारः कश्चित् तमालोच्चैर्द्वयगूढयम् ॥ १४ ॥ ज्ञानः अमुकस्मिन् काले अमुकार्थे असुखग्रामभावेन । यद्यथा निये-
 वितं देत च सर्वं तथैवालोचयेत् ॥ १५ ॥ मीय्यादर्शनसह्यं मायाज्ञात्वं निदानसह्यं च । वत् (ज्ञत्वं) संक्षेपात् द्विविधं द्रव्ये भावे
 च वोद्धव्यं ॥ १६ ॥ त्रि(ति)विधं तु भावसह्यं दशने ज्ञाने चरित्रयोगे च । सचित्ताचित्तयोरपि च मिथे चापि द्रव्ये ॥ १७ ॥ सूक्ष्ममपि

कुण्ड कालं । लज्जाय गारवेण य नहु सो आराहओ भणिओ ॥ ९८ ॥ १३३३ ॥ तिविहं पि भावसहं समु-
 द्धरिन्ता उ जो कुण्ड कालं । पवज्जाई सम्मं स होइ आराहओ मरणे ॥ ९९ ॥ १३३४ ॥ तम्हा सुत्तरमूलं
 अविक्कूलमचिद्धुयं अनुविगो । निम्मोहियमणिगुढं सम्मं आलोअए सवंधं ॥ १०० ॥ १३३५ ॥ जह बालो
 जंपंतो कज्जमकज्जं च उज्जुयं भणइ । तं तह आलोएज्जा मायामयिप्पसुक्को य ॥ १०१ ॥ १३३६ ॥ कयपावो-
 ऽपि मणूसो आलोइय निदिउं गुरुसगासे । होइ अइरेगलहुओ ओहरियमरोष भारवहो ॥ १०२ ॥ १३३७ ॥
 लज्जाइ गारवेण य जे नालोयंति गुरुसगासम्मि । धंतपि सुयसमिद्धा न हु ते आराहगा हुंति ॥ १०३ ॥ १३३८ ॥
 जह सुक्कुसलोऽपि विज्जो अन्नस फेहइ अत्तणो वाहिं । तं तह आलोयवं सुद्धवि यवहारकुसलेणं ॥ १०४ ॥
 ॥ १३३९ ॥ जं पुवं तं पुवं जहाणुपुषिं जहक्कमं सवंधं । आलोइज्जा सुविहिओ कमकालविहिं अभिंदंतो

भावसह्यमनुदुल्लु तु यः कुर्यात् फालं । लज्जया गौरवेण च नैव स आराधको भणितः ॥ ९८ ॥ श्रिविधमपि भावसाध्यं समुदुल्लु तु
 यः करोति फालं । प्रप्रव्यादौ सन्त्यक् स भवति आराधको मरणे ॥ ९९ ॥ तस्मात् सोत्तरमूलं अविक्कलं अविद्वुतमनुद्धिमः । निर्मोहितं
 अनिगूहितं सन्त्यक् आलोचयेत् सर्वं ॥ १०० ॥ यथा बालो जल्पन् कार्यमकार्यं च क्रतुकं भणति । तत् तथा आलोचयेत् मायामद-
 विप्रमुक्छ ॥ १०१ ॥ कृतपाणोऽपि मनुष्य आलोच्य निन्दयित्वा गुरुसकाशे । उच्चारितमर इव भारवाद्दो भवत्यतिरेकलघुतरः ॥ १०२ ॥
 लज्जया गौरवेण च ये नालोचयंति गुरुसकाशे । यादमपि श्रुतसमृद्धा नैव ते आराधका भवन्ति ॥ १०३ ॥ यथा सुक्कुसलोऽपि वैद्यः
 अन्यसौ कथयति आत्मनो व्याधिं । तत् तथाऽऽलोचयितव्यं सुपुषि व्यवहारकुसलेन ॥ १०४ ॥ यत् पूर्वं तत् पूर्वं यथादुर्पुषि यथाक्रमं सर्वं ।

॥ १०५ ॥ १३४० ॥ अत्तपरजोगेहि य एवं समुवट्टिए पञ्जोगेहि । अमुगेहि य अमुगेहि य असुपगसंठाणकरणेहि
॥ १०६ ॥ १३४१ ॥ वण्णेहि य गंधेहि य सबफरिसरसरुवगंधेहि । (संधेहि य रसफरिसठाणेहि) पडिसेवणा
कया पज्जेवेहि कया जेहि य जेहि च ॥ १०७ ॥ १३४२ ॥ जो जोगओ अपरिणामओ अ दंसणचरित्त अइथारो ।
छट्ठाण पाहिरो या छट्ठाणअन्तरो यापि ॥ १०८ ॥ १३४३ ॥ तं उल्लुभावपरिणउ रागं दोसं च पयणु काळणं ।
त्तिविहेण उद्धरिज्जा सुवपासूले अगहिंतो ॥ १०९ ॥ १३४४ ॥ नचि तं सत्थं च विसं च दुष्पउत्तुव कुणइ
वेयालो । जंतं च दुष्पउत्तं सप्पुव पमादणो कुद्धो ॥ ११० ॥ १३४५ ॥ जं कुणइ भावसल्लं अणुद्वियं उत्तमदु-
कालमि । दुल्लहयोहीपत्तं अणंतसंसारियत्तं च ॥ १११ ॥ १३४६ ॥ तो उद्धरंति गारवरहिया मूलं पुणअम-
वलपाणं । मिच्छादंसणसल्लं मायासल्लं नियानं च ॥ ११२ ॥ १३४७ ॥ रागेण य दोसेण च भएण हासेण

आलोचयेत् सुविदितः क्रमकालविधीन् अभिन्दानः ॥ १०५ ॥ आत्मपरयोगाभ्यां चैवं प्रयोगैः समुपस्थिते । असुकेत्युक्त्वा अमुकैः
संसासनकरैः ॥ १०६ ॥ यथैव गम्येय शब्दस्पर्शरसस्पर्शनयोः (सन्धेऽथ रसस्पर्शसौम्यैः) । प्रतिसेयना कृता या पर्यवैः कृता येनैव च
॥ १०७ ॥ यो योगतोऽपरिणामतश्च दर्शनचारीत्राविचारः । यद्वैश्यानां यावो वा यद्वैश्यानां अभ्यन्तरो यापि ॥ १०८ ॥ तदनुभावपरिणतो
रागं द्वेपं च प्रयत्नौ कृत्वा । त्रिविधेनोद्धरेत् सुखात्मके वगाहयन् ॥ १०९ ॥ नैव तत् शस्त्रं च विपं च दुष्पयुजो वा करोति धैता-
लः । यत्नं वा दुष्पयुक्तं सर्वं वा प्रमादितः कुतः ॥ ११० ॥ यत् करोति भावशाल्यमुद्धृत्युत्तमार्यकाले । दुर्लभयोपि कृत्यं अनन्तरसंनि-
कृत्यं च ॥ १११ ॥ तव उद्धरन्ति गौरवद्विता मूलं पुनर्भयलवानां । मिथ्यादर्शनमूलं मायाशाल्यं त्रिवानं च ॥ ११२ ॥ रागेण वा द्वेपेण वा

तह पमाणं । रोगेणायकेण च वत्तीह पराभिओगेणं ॥ ११३ ॥ १३४८ ॥ गिहिविज्जापडिण्ण व सपक्खप-
 रयम्मिओघसगेणं । तिरियंजोणिगण व दिवमणूसोवसगेणं ॥ ११४ ॥ १३४९ ॥ उवहीइ व नियडीइ
 व तह साययपेड्डिण्ण च परेणं । अप्पाण भएण कयं परस्स छंदाणुवत्तीए ॥ ११५ ॥ १३५० ॥ सहसकार-
 मणाभोगओ अ जं पवयणाहिगारेणं । सन्निकरणे विसोही पुण्णागारो य पणत्ता ॥ ११६ ॥ १३५१ ॥ उज्जु-
 अमालोइत्ता इत्तो अकरणपरिणाम जोगपरिसुद्धो । सो पयणुइ पइकम्मं सुग्गइमग्गं अभिसुहेइ ॥ ११७ ॥
 ॥ १३५२ ॥ उवहीनिघडिपइद्धो सोहिं जो कुणइ सोगईकामो । माई पल्लिकुंचंतो करेइ वुंदुछियं सुद्धो ॥ ११८ ॥
 ॥ १३५३ ॥ आलोचयणाइदोसे दस दोग्गइयंघणे परिहरंतो । तन्हा आलोइज्जा मायं मुत्तूण निस्सेसं ॥ ११९ ॥
 ॥ १३५४ ॥ जं मे जाणंति जिणा अवराहा जेसु जेसु ठाणेसु । ते तह आलोएमी उचट्ठिओ सहभावेणं ॥ १२० ॥

भयेन हत्सेन तथा प्रमादेन । रोगेणतंकेन वा दृष्ट्या परानियोगेन ॥ ११३ ॥ गृहिविवापतितेन वा स्वपक्षपरधार्मिकोपसर्गेन । तिर्य-
 ग्योनिस्वंधित्वा वा दिव्यतनुव्योपसर्गेन ॥ ११४ ॥ उपधिना वा निष्ठया वा तथा श्वापदभेदितेन वा परेण । आत्मनो गयेन कृतं परस्व
 छन्दोऽनुष्ठृत्या ॥ ११५ ॥ सहस्रकारात् अनाभोगात्तत्र यत्र प्रवचनाधिकारेण । संक्षीकरणं विशुद्धिः पूर्णाकारश्च प्रशस्ताः (पर्यायाः)
 ॥ ११६ ॥ ऋग्गलाच्य इतोऽकरणपरिणामयोगपरिशुद्धः । स प्रतनुकरोति प्रकृतिकर्म सुगतिमार्गमभिमुखयति ॥ ११७ ॥ उपधिमिकृ-
 तिमिच्छः शुद्धिं यः करोति सुगतिकामः । मायी परिकुंचयन् करोति विन्दुंछितं मूढः ॥ ११८ ॥ आलोचनाया दोषान् दस दुर्गतिवन्त्य-
 तान् परिहरन् । तस्मादालोचयेत् मायां मुक्त्या निश्शेषम् ॥ ११९ ॥ यान् मे जानन्ति जिना अपघातान् येषु स्थानेषु । तांस्तया-

॥ १३५६ ॥ एवं उवद्विपससि चालोएउं विसुद्धभावस्स । जं किंचिचि विस्सरियं सहसकारेण वा चुक्कं ॥ १२१ ॥ १३५६ ॥ अराहओ तहवि सो गारवपरिक्कुचणमयविहूणो । जिणदेसियस्स धीरो सहगो मुत्ति-
मग्गस्स ॥ १२२ ॥ १३५७ ॥ आरुपण १ अनुमाणण २ जंदिट्ठं ३ वायरं ४ च सुहुमं ५ च । छन्नं वे सदाउलंगं
७ बहुजण ८ अवत्त ९ तस्सेवी ॥ १२३ ॥ १३५८ ॥ आलोयणाइ दोसे दस दुग्गहवहुणा पमुत्तूणं । आलोइल्ल
सुचिहिओ गारवमायामयविहूणो ॥ १२४ ॥ १३५९ ॥ तो परियागं च यलं आगम कालं च कालकरणं च ।
पुरिसं जीअं च तहा खित्तं णडिसेवणविहिं च ॥ १२५ ॥ १३६० ॥ जोगं पायच्छित्तं तस्स थ दाऊण विंति
आपरिया । वंस्सनानावरित्ते तवे य कुणमप्पमायंति ॥ १२६ ॥ १३६१ ॥ अणसणसूणोरिया विसिच्छेओ
रसस्स परिचाओ । कायस्स परिकिलेसो छट्ठो संलीणया चेव ॥ १२७ ॥ १३६२ ॥ विणए वेयावघे पायच्छिछेओ

ऽऽलोचयामि उपस्थितः सर्वभावेन ॥ १२० ॥ एवमुपस्थितस्यापि आलोचयितुं विबुद्धभावस्य । यस्मिंश्चिदपि विस्मृतं सहस्रकारेण वा
विस्मृतं ॥ १२१ ॥ आराधकत्वादिभिः स गौरवपरिक्कुचणमयविहीनः । जिनेदेसितस्य धीरः श्रद्धायुक्तो मुक्तिमार्गस्य ॥ १२२ ॥ आकंठ-
नमनुमानं यदुष्टं यादृशं च । छन्नं शब्दबहुलं बहुजनं अव्यक्तं तस्मै ॥ १२३ ॥ आलोचनाया दोषान् दस दुर्गविवर्धनान्
प्रमुच्य । आलोचयेत् सुविहितो गौरवमायामयविहीनः ॥ १२४ ॥ ततः पर्यायं च वलं चागमं कालं च कालकरणं च । पुरुषं जीतं च
तथा क्षेत्रं प्रतिसेवनाविधिं च (कात्रा) ॥ १२५ ॥ योग्यं यावच्छित्तं तस्मै दत्त्वा हुवते आचार्यः । दर्शनस्नानचारित्यु तपसि च कुरुव्याम-
मादमिति ॥ १२६ ॥ अतस्तमममौर्ध्वं वृत्तिच्छेदो रसस्य परित्यागः । कायस्य परित्येयः पादो संलीनता चैव ॥ १२७ ॥ विनयो वेया-

विवेग सज्ज्ञाप । अहिंभतरं तवविहिं छटं द्वाणं विपाणाहि ॥ १२८ ॥ १३३३ ॥ चारसविहग्भिमिचि तवे अग्नि-
 तरयाहिरे कुसलदिष्टे । नदि अत्थि नवि य दोही सज्ज्ञायसमं तवोक्कम्मं ॥ १२९ ॥ १३३४ ॥ जे पयणुभत्त-
 पाणा सुयहेऊ ते तवरिसणो समए । जो अ तवो सुयहीणो वाहिरयो सो छुहाहारो ॥ १३० ॥ १३३५ ॥
 छट्टमवसमदुवालसेहिं अयहुसुयस्स जा सोही । तत्तो बहुतरगुणिपा हविज्ज जिमियस्स नाणिस्स
 ॥ १३१ ॥ १३३६ ॥ कल्लं कल्लपि वरं आहारो परिमिओ अ पंतो अ । न य स्वमणो पारणए यहु यहुसरो बहु-
 चिहो होइ ॥ १३२ ॥ १३३७ ॥ एगाहेण तवस्सी हविज्ज नत्थित्य संसओ कोइ । एगाहेण सुयहरो न होइ
 पंतपि तूरमाणो ॥ १३३ ॥ १३३८ ॥ सो नाम अणसणतवो जेण मणो मंगुलं न चिंतेइ । जेण न इंदिय-
 द्वाणी जेण य जोगा न हायंति ॥ १३४ ॥ १३३९ ॥ जं अजाणी कम्मं स्वचेइ यहुआहिं वासकोडीहिं । तं नाणी

पुरयं शायश्चित्तं विवेकः साध्यायः । अम्यन्तरं तपोविधिं पष्टं ध्यानं विजानीहि ॥ १२८ ॥ द्वादशविधेषु तपसि साभ्यन्तरवाद्यो कुश-
 लदष्टे । नैवास्ति नापि च भविष्यति स्वाध्यायसमं तपःकर्म ॥ १२९ ॥ ये प्रतनुभक्तपन्थाः श्रुतहेतोस्ते तपरिभनः समये । पण तपः
 श्रुतहीनं वाह्यः स सुदाहारः ॥ १३० ॥ पञ्चाष्टमदशमद्वादशयष्टश्रुतस्य वा शुद्धिः । ततो यदुत्तरगुणिता भवेत् जितितस्य ज्ञानिनः
 ॥ १३१ ॥ कल्ये कल्येऽपि यद आहारः परिभित्तस्य ग्रान्तस्य । न च क्षपणस्य पारणके बहुः यदुत्तरो बहुविधो भयति ॥ १३२ ॥ एकेनाह्ना
 तपस्वी भवेत् नास्त्रय सप्तकः कश्चित् । एकेनाह्ना श्रुतधरो न भवति चादमापि त्वरमाणः ॥ १३३ ॥ तन्नाम अतश्चतुर्वयो येन मनोऽम-
 गढं न चिन्तयति । येन तेन्द्रियहानिर्येन च योगा न दीयन्ते ॥ १३४ ॥ यदज्ञानी कर्म क्षपयति यदुक्तमिर्वर्षकोटीभिः । तत् ज्ञानी

निहिं शुक्तो खवेह् जसासमित्तेणं ॥ १३५ ॥ १३७० ॥ नाणे आउत्ताणं नाणीणं नाणजोगजुत्ताणं । को निज्जरं
तुल्लिज्जा चरणे य परक्कमंताणं ? ॥ १३६ ॥ १३७१ ॥ नाणेण वज्जणिज्जं वज्जिज्जइ किज्जइ य करणिज्जं । नाणी
जाणइ करणं कज्जमकज्जं च वज्जेउं ॥ १३७ ॥ १३७२ ॥ नाणसाहिंयं चरित्तं नाणं संपायगं गुणसयाणं । एस
ज्जिणाणं आणा नत्थि चरित्तं विणा जाणं ॥ १३८ ॥ १३७३ ॥ नाणं सुसिक्खियवं नरेण लद्धूणं दुल्लहं योहिं ।
जो इच्छइ नाउं ले जीवस्स विसोहणममगं ॥ १३९ ॥ १३७४ ॥ नाणेण सबभाया जल्लंती सबजीवल्लोअंमि ।
तम्हा नाणं कुसलेण सिक्खियवं पयत्तेणं ॥ १४० ॥ १३७५ ॥ न हु सका नासेउं नाणं अरहंतभासियं
लोए । ते धत्ता ते पुरिसा नाणी य चरित्तजुत्ता य ॥ १४१ ॥ १३७६ ॥ बंधं मुक्खं गव्वरागयं च जीवाण
जीवल्लोयम्मि । जाणंति सुयसमिद्धा जिणसासणचेइयविहिण्णू ॥ १४२ ॥ १३७७ ॥ भइं सुयहुसुयाणं सब-

निनिगुत्तः क्षपयत्युच्छ्रासमात्रेण ॥ १३५ ॥ ज्ञाने आयुक्तानां ज्ञानिनां ज्ञानयोगयुक्तानां । को निर्जरां तोलयेत् चरणे च पराक्रममाणानां
॥ १३६ ॥ ज्ञानेन वर्जनीयं कथ्यते किञ्चिदे च करणीयं । ज्ञानी जानाति करणं कार्यमकार्यं च वर्जयितुम् ॥ १३७ ॥ ज्ञानसहितं चारित्रं
ज्ञानं संपादकं गुणशतानां । एषा निगानामाद्या नास्ति चारित्रं विना ज्ञानं ॥ १३८ ॥ ज्ञानं सुशिक्षयितव्यं नरेण लब्ध्वा सुदुर्लभं
योहिं । य इच्छति ज्ञातुं जीवल्ल विदोषेणवामार्गम् ॥ १३९ ॥ ज्ञानेन सर्वभावा ज्ञायन्ते सर्वजीवल्लोके । तस्मात् ज्ञानं कुशलेन शिक्ष-
यितव्यं प्रयत्नेन ॥ १४० ॥ नैव शक्यं नादायितुं लोकेऽर्द्धज्ञाणिनं ज्ञानं । ते धन्यास्ते पुरुषा ज्ञानिनश्च चारित्रयुक्ताश्च ॥ १४१ ॥
बन्धं मोक्षं गतिमार्गानि च जीवानां जीवल्लोके । जानन्ति कुतसमृद्धा जितशसनचैत्यविधिक्काः ॥ १४२ ॥ भद्रं बह्मुद्धतेभ्यः सर्वपदायुधेयु

पयथेऽसु पुच्छणिज्ज्ञानं । नाणेन जोऽव्यारे सिद्धिपि गणसु सिद्धेऽसु ॥ १४३ ॥ १३७८ ॥ किं इको लट्परं
 अच्छेऽस्यं च सुंदरतरं वा ? । चंदमिव सबलोमा बहुसुखसुहं पलयंति ॥ १४४ ॥ १३७९ ॥ चंदाउ नीइ जुणहा
 यहुसुयमुहाओ नीइ जिणवयणं । जं सोऊण सुविहिया तरंति संसारकंतरं ॥ १४५ ॥ १३८० ॥ चउदससु-
 वधराणं ओहीनाणीण केवलीणं च । लोगुत्तमपुरिसाणं तेसिं नाणं अभिज्ञाणं ॥ १४६ ॥ १३८१ ॥ नाणेण
 विणा करणं न होइ नाणंपि करणहीणं तु । नाणेण य करणेण य दोहिवि दुक्खक्खयं होइ ॥ १४७ ॥ १३८२ ॥
 ददमूलमहाणंमिवि वरमेगोऽवि सुयसीलसंपणो । मा हु सुयसीलविगला फाहिसि माणं पययणम्मि
 ॥ १४८ ॥ १३८३ ॥ तग्हा सुयस्मि जोगो कायवो होइ अप्पमत्तेणं । जेणऽण्णाण परंपि य मुग्गलससुवाओ
 नोरेड ॥ १४९ ॥ १३८४ ॥ परमत्थस्मि सुदिट्ठे अविणट्ठेऽसु तयसंजमगुणेऽसु । लम्भइ गई थिसुवा गरीरमार

नञ्जनेऽव्यः । ज्ञानेन वेऽव्यारयति सिद्धिमपि गतान् सिद्धान् ॥ १४३ ॥ किमितो लट्परमाश्रयकारकं वा मुन्दरपरं वा ? । अप्रक्षिप्त
 पदं देवश्च दृष्टुमुत्तुनं प्रलोचन्ते ॥ १४४ ॥ चन्द्रात् निर्गच्छति ज्योत्स्ना बहुश्रुतस्वात् निर्गच्छति जिवक्चनं । गत् शुभा शुभितिनाभा-
 रति संसागच्छन्तारं ॥ १४५ ॥ चतुर्दशपूर्वघराणां अवधिज्ञानिनां केवलिनं च । लोकोत्तमपुरुषाणां तेषां ज्ञानगतिज्ञानात् ॥ १४६ ॥
 ज्ञानेन विना चरणं न न्वन्ति ज्ञानमपि करणहीनं तु । ज्ञानेन च करणेन च द्वाभ्यामपि दुःखश्रयो भवति ॥ १४७ ॥ लट्परमाश्रय-
 णी गतोऽपि दुःखं न न्वन्ति दत्तं । शुभनीलविक्रान् मा मानं प्रवचने कार्षीः ॥ १४८ ॥ तस्मात् श्रुते योगः फलियो भगवत्प्राप्तोऽयम् ।
 योगमानं परमपि च दुःखमन्त्रान् जालन्ति ॥ १४९ ॥ परमार्थे मुष्टे अविनष्टेषु तपाःसंभवगुणेषु । लभ्यते गतिर्विशुद्धा धरिणार

विण्टमि ॥ १५० ॥ १३८५ ॥ अचिरद्विया जस्स मई पंचाहं समिहं तिहिवि गुत्तीहं । न य कुणहं रागं
 दोसे तस्स चरितं हयइ सुद्धं ॥ १५१ ॥ १३८६ ॥ उक्कोसचरित्तोडवि य परिचइहं मिच्छभावनं कुणहं । किं
 पुण सम्मदिट्ठी सरागधम्ममि वट्ठतो ॥ १५२ ॥ १३८७ ॥ तम्हा घत्तहं दोसुवि काउं जे उल्लमं पयत्तेणं ।
 सम्मत्ताम्मि यरित्ते करणम्मि अ मा पमाणुहं ॥ १५३ ॥ १३८८ ॥ जाव य सुई न नासइ जाव य जोगा न
 ते पराहीणा । सद्धा व जा न हायइ इंदियजोगा अपरिहीणा ॥ १५४ ॥ १३८९ ॥ जाव य खेमसुभिवलं
 आपरिया जाव अत्थि निल्लवगा । इहोणारवरहिया नाणचरणदंसणमि रया ॥ १५५ ॥ १३९० ॥ ताव लमं
 काउं जे सरीरनिक्खेवणं विउपसत्यं । समयपडगाहारणं सुविहियइहं नियमजुत्तं ॥ १५६ ॥ १३९१ ॥ इदि
 अगिद्या सद्धा सुई य जोगा य इंदियाइं च । तम्हा एयं नाउं विहरहं तवसज्जुत्ता ॥ १५७ ॥ १३९२ ॥ ता-

विनेटे ॥ १५० ॥ अचिरद्वितं पञ्चसु समित्तपु तिसुधपि गुप्तिपु ण्ण मतिः । न च करोति रागद्वेषौ चारित्रं तस्य भवति बुद्धं ॥ १५१ ॥
 लच्छट्ठचारियोऽपि च परिपतति मित्यात्मभावनां (यदि) करोति । किं पुनः सम्यग्दृष्टिः सरागधर्मे वर्तमानः ? ॥ १५२ ॥ तस्माद् यतस्तव
 द्वयोरपि कर्तुं उद्यमं प्रपद्येत । सम्भवत्येव चारित्रे, कस्येव च सा प्रमादित ॥ १५३ ॥ चाप्य शुचिर्न नश्यति यावच्च योगा न तव परा
 धीनाः । श्रद्धा च यावत्त इत्येते इन्द्रिययोगाश्चापरिहीणाः ॥ १५४ ॥ यावच्च श्रेयसुभिश्चे यावचाचार्याः सन्ति नियमकाः । अद्वि-
 गोय्यरहितानां ज्ञानचरणदर्शनेषु रथाः ॥ १५५ ॥ तावत् क्षमं कर्तुं शरीरनिक्षेपणं विद्वत्प्रज्ञतं । समयपटाकाहरणं सुविहितेष्टं नियमयुक्तम्
 ॥ १५६ ॥ इत्थं अनिता श्रद्धा शुचिश्च योगाश्चेन्द्रियाणि च । तस्मादेतत् ज्ञात्वा विद्वत् तपःसंयमोद्युक्ताः ॥ १५७ ॥ तद् एतत्

परीसहस्रहा विसयसुहृदपमोदया अप्पा ॥ १६५ ॥ १४०० ॥ इन्द्रियसुहृत्साडलओ घोरपरीसहपराहयपरज्ज्ञो ।
अरुपपरिकम्म कीचो सुज्झह आराहणाकाले ॥ १६६ ॥ १४०१ ॥ बहति इन्द्रियाइं पुर्वि दुन्नियमित्यप्यपाराइं ।
अरुपपरिकम्मकीचं मरणे सुअसंपत्तं ॥ १६७ ॥ १४०२ ॥ आगममयप्यभाविष इन्द्रियसुहृत्सालुयापह-
दत्तस । जइवि मरणे समाही हुअ न सा होइ बहुयाणं ॥ १६८ ॥ १४०३ ॥ असमत्तसुओऽवि मुणी पुर्वि
सुत्तपपरिकम्मपरिहृत्यो । संजमनियमपइअं सुहमत्तहिओ समणेइ ॥ १६९ ॥ १४०४ ॥ न चयंति किंचि
त्ताइं पुर्वि सुत्तपपरिकम्मजोगस्स । खोहं परीसहचम् धिइवलपराहया मरणे ॥ १७० ॥ १४०५ ॥ तो तेऽवि
पुव्वचरणा जयणाए जोगसंगहविहीहिं । तो ते करिंति इंसणचरित्तसइ भावणाहेइं ॥ १७१ ॥ १४०६ ॥ जा
पुव्वभाविया किर होइ सुइ चरणदंसणे यहुहा । सा होइ धीयमूया कयपरिकम्मस्स मरणम्मि ॥ १७२ ॥ १४०७ ॥

परीपइसहाः विपयसुरप्रमो(तो)दितामानः ॥ १६५ ॥ इन्द्रियसुरमावाकुओ घोरपरीपहपरावितः अपराद्धः (पयवत्तः) । अकृतपरिकर्मा ढुवो
मुहवि आराधनाकाले ॥ १६६ ॥ याघन्ते इन्द्रियाणि पूर्वं दुन्नियमित्यप्यपाराणि । अकृतपरिकर्माणं ढोव मरणे त्वा(धुत्त)प्रसयुक्तमपि ॥ १६७ ॥
आगममयाभावितस इन्द्रियमुदल्लोत्ताप्रतिष्ठस्य । क्वपि मरणे समाधिमेवेत् न सा भवति बहुकतां ॥ १६८ ॥ असमाश्रुतोऽपि
मुनिः पूर्वं सुकृतपरिकर्म्मणिपुणः । स्वयमनियम्यप्रविश्यां सुलग्नमहिदः समन्वेति ॥ १६९ ॥ न शक्नोति किंचित् कर्तुं पूर्वं सुकृतपरिकर्म्मयो-
गस्य । क्षोभं परीपहचम् धृतिचलपराजिता मरणे ॥ १७० ॥ ततस्तेऽपि पूर्वचरणा(भवन्ति)वत्तया योगसम्पदविधिमिः । ततस्तेऽपि भाव-
नाहोर्दोर्दशनचारित्रस्युर्त्तुं कुर्वन्ति ॥ १७१ ॥ या पूर्वं भाविता फिल भवति श्रुतिश्रणे द्दोने न बहुधा । सा भवति वीजभूता कृतपरिक-

तं फासेहि चरित्तं तुमपि सुहसीलयं पमुत्तूणं । सवं परीसहचमूं अहियासंतो धिह्वलेणं ॥ १७३ ॥ १४०८ ॥
 सदे रूवे गंधे रसे य फासे य सुधिहियजणेहिं । सवेसु कसाएसु अ निगहपरमो सया होहि ॥ १७४ ॥
 ॥ १४०९ ॥ सवे रसे पणीए निज्जेहेऊण पंतलुक्खोहिं । अन्नयरेणुवहाणेण संलिहे अप्पगं कमसो ॥ १७५ ॥
 ॥ १४१० ॥ संलेहणा य दुविहा अन्निभतरिया य बाहिरा चेव । अन्निभतरिय कसाए बाहिरिया होइ य सरिरे
 ॥ १७६ ॥ १४११ ॥ उग्गमउप्पायणएसणाचिसुद्धेण अण्णपाणेणं । मियविरसल्लुक्खल्लहेण दुब्बलं कुणसु
 अप्पागं ॥ १७७ ॥ १४१२ ॥ उल्लोलीनेहि य अहव न एगंतवद्धमाणेहिं । संलिह सरिरमेयं आहारविहिं
 पयणुयंतो ॥ १७८ ॥ १४१३ ॥ तत्तो अणुणुणाहारं उवहिं सुओवएसेणं । विविहतवोक्कमेहि य इंदिय-
 चिक्कीलिपाईहिं ॥ १७९ ॥ १४१४ ॥ तिचिदाहिं एसणाहि य विविहेहिं अभिग्गहेहिं उग्गोहिं । संजममविरा-

र्मणो भरणे ॥ १७२ ॥ तत् स्पृश चारित्रं स्वमपि सुतशीलतां प्रमुच्य । सर्वा परीपहचमून्वासीनो वृत्तिवलेन ॥ १७३ ॥ शब्दे रूपे
 गन्धे रसे च स्पर्शे च सुविहितजनेषु (जनेः) । सर्वेषु कृपायेषु च निग्रहरसाः सदा भव ॥ १७४ ॥ सर्वान् रसान् प्रणीतान् निर्गूढान्
 प्रान्तहृदयैः । अन्यवरेणोपयानेन संलिखेत्कालानं क्रमशः ॥ १७५ ॥ सलेखता च द्विविधा अग्रन्तरा च बाह्या चैव । अभ्यन्तरा कृपाये
 बाह्या भवति च शरीरे ॥ १७६ ॥ उद्गमोत्पादनेपणाविशुद्धेन अन्नपानेन । मितविरसातिरुद्धेण दुर्बलं कुरुष्वालानम् ॥ १७७ ॥ हीय-
 मानदीयमानैश्चाथवा न एकान्तवर्धमानैः । संलिय शरीरमिदं आहारविधिं प्रतनुकुर्वन् ॥ १७८ ॥ क्तोऽनुपूर्व्याऽऽहारं उपधिं श्रुतोपदे-
 शेन । विविधतपःकर्मभिश्च इन्द्रियविक्रीडितादिभिः ॥ १७९ ॥ त्रिविधामिरेणणाभिश्च विविधैरभिग्रहैरुपैः । संयममविरायन् यथा-

हिंतो जहायलं संलिहं सरीरं ॥ १८० ॥ १४१५ ॥ विविहाहिं च पट्टिमाहिं यं वलवीरियजई यं संपहोइ
सुहं । ताओवि न याहिंती जह्कमं संलिहंतामि ॥ १८१ ॥ १४१६ ॥ छम्मासिया जह्ना उक्कोसा वारिसेव
वरिसाई । आयंयिलं महसी तत्थ य उक्कोसयं विति ॥ १८२ ॥ १४१७ ॥ छट्ठमदसमदुवालसोहिं भत्तोहिं
पिनकरोहिं । मियलहुकं आहारं करेहि आयंयिलं विहिणा ॥ १८३ ॥ १४१८ ॥ परिवट्ठिओवहाणो प्हासवि-
रायिवियउपासुलिकडीओ । संलिहियतनुसरीरो अज्झप्परओ मुणी निचं ॥ १८४ ॥ १४१९ ॥ एवं सरीर-
संलेहणाविहिं बहुविहं पि फासितो । अज्झवसाणविसुद्धिं खणपि तो मा पमाइत्था ॥ १८५ ॥ १४२० ॥
अज्झवसाणविसुद्धीयियज्झिया जे तवं विगिट्टमवि । कुवंति बालेसा न होइ सा केवला सुद्धी ॥ १८६ ॥
॥ १४२१ ॥ एवं सरागसंलेहणाविहिं जइ जई समायरइ । अज्झप्परसंखुयसई सो पावइ केवलं सुद्धिं ॥ १८७ ॥

पठं संलित्तर शरीरं ॥ १८० ॥ विविपाभिन्न प्रतिमाभिर्वा यलवीर्यं वरि संप्रसवति सुखाय । ता अपि न बाधन्ते यवाक्रमं संलित्तरमाने
॥ १८१ ॥ पद्मसाक्षपण्या वटुष्टा द्वादशैव वर्षाणि । आचान्तं तत्र य महर्षिरुत्कृष्टं भुवते ॥ १८२ ॥ पश्चादमदमद्वारशेभ्यो भक्ते-
भ्यश्चित्रकपेभ्यः । मितं तपु आहारं कुरुष्वप्यगमान्तं विधिना ॥ १८३ ॥ परिवर्धितोपधतः शयस्त्रायुर्विकृष्टपद्मलिक्रीकः । संलित्तर-
तनुशरीरः अभ्यासतो मुनिर्नित्यं ॥ १८४ ॥ एवं शरीरसंलेखनाविधिं बहुविधमपि पृशन् । अध्ययसातविसुद्धिं (मतिं) क्षणमपि ततो मा
प्रमादीः ॥ १८५ ॥ अध्ययसायविसुद्धिर्विवर्जिता ये तपो विकृष्टमपि । कुर्वन्ति बालेन्द्रया न भवन्ति सा संपूर्णा शुद्धिः ॥ १८६ ॥
एवं सरागसंलेखनाविधिं यद् यतिः समाचरति । अध्यात्मवर्तिसंयुतः स प्राप्नोति केवलं शुद्धिं ॥ १८७ ॥ निःशिल्पः स्पर्शयितव्यः

॥ १४२२ ॥ निखिला फासेयथा सरीरसंलेहणाविही एसा । इत्तो कसायजोगा अजंझपविहिं परम पुच्छं
 ॥ १८८ ॥ १४२३ ॥ कोहं खमाइ माणं मइवया अजवेण मायं च । संतोसेण य लोहं निज्जिण चत्तारिवि
 कसाए ॥ १८९ ॥ १४२४ ॥ कोहस्स व माणस्स व मायालोभेसु वा न एएसिं । वचइ वसं खणंपि हु दुग्ग-
 इइयहुणकारणं ॥ १९० ॥ १४२५ ॥ एवं तु कसार्याग्गं संतोसेणं तु विज्झवेयधो । रागदोसपयत्तिं वज्जे-
 माणस्स विज्झाइ ॥ १९१ ॥ १४२६ ॥ जावन्ति केइ ठाणा उदीरगा हुंति हु कसायाणं । ते उ सया यज्जंतो
 विमुत्तसंगो सुणी विहरे ॥ १९२ ॥ १४२७ ॥ संतोयसंतविहमं परीसइविहिं व समहिंयासंतो । नित्संगयाइ
 सुविहिंय ! संलिह मोहे कसाए य ॥ १९३ ॥ १४२८ ॥ इट्ठाणिट्ठेसु सया सइफरिसरसरुवगंधेहिं । सुहइदुक्ख-
 निदिसेसो जियसंगपरीसहो विहरे ॥ १९४ ॥ १४२९ ॥ समिइसु पंचसमिओ जिणाहि तं पंच इंदिए सुहु ।

सरीरसंलेहनाविधिरूपः । अतः कृपाव(जय)योग्यमध्यात्मविधिं परमं यस्ये ॥ १८८ ॥ क्रोधं क्षमया मातं मार्दवेन आर्जवेन मायां च ।
 संतोषेण च लोभं निर्जय चतुरोऽपि कृपायान् ॥ १८९ ॥ क्रोधस्तु च मातस्तु च मायालोभयोश्च नैतेषां । प्रव्रजति वशं क्षणमपि दुर्गतिगति-
 (मात्रि)वर्धनकराणाम् ॥ १९० ॥ एवं तु कृपायाग्निः संतोषेण तु विषयापयितव्यः । रागद्वेषप्रवृत्तिं वर्जयतो विव्रजति ॥ १९१ ॥ यावन्ति
 कानिचित् स्थानानि उदीरकाणि भवन्ति कृपायाणां । तानि सदा वर्जयन् विमुक्तसंगो मुनिर्विहरेत् ॥ १९२ ॥ शान्त उपशान्त धृतिमान्
 परीणहविधिं समध्यासयन् । निस्संगतया सुविहित ! संलित कृपायान् मोहं च ॥ १९३ ॥ इष्टानिष्टेषु सदा शब्दस्पर्शस्वरूपगन्धेषु ।
 सुप्रदुःस्सनिर्दिशेयो नित्संगपरीणहो विहरेः ॥ १९४ ॥ समितिषु पंपसु समितो जय त्वं पंचिन्द्रियाणि सुप्र । त्रिसिगौरवे रहितो भवति

तिहिं गारवेहिं रहियो होह निगुत्तो य दंढहिं ॥ १९५ ॥ १४३० ॥ सत्रासु आसवेसु अ अटे रुहे अ तं विसु-
द्वप्पा । रागदोसपर्वचे निजिणिठं सवणोबुत्तो ॥ १९६ ॥ १४३१ ॥ को दुक्खं पावित्रा ? कस्स य सुक्खेहिं
विम्हओ हुत्ता ? । को व न लभिज सुक्खं ? रागदोसा जइ न हुत्ता ॥ १९७ ॥ १४३२ ॥ नवि तं कुणह
अमितो सुट्टु विय विराहियो समथोचि । जं दोचि अनिगाहिया करंति रागो य दोसो य ॥ १९८ ॥ १४३३ ॥
तं मुयह रागदोसे सेयं चित्तेह अप्पणो निचं । जं तेहिं इच्छह गुणं तं बुक्कह यहुतरं पच्छा ॥ १९९ ॥ १४३४ ॥
इहलोए आयासं अयसं च करंति गुणविणासं च । पसवंति य परलोए सारीरमणोए दुक्खे ॥ २०० ॥
॥ १४३५ ॥ धिद्धी अहो अकळं जं जाणंतोऽपि रागदोसेहिं । फलमलं कटुपरसं तं घेय निसेवए जीवो
॥ २०१ ॥ १४३६ ॥ तं जह इच्छसि गंतुं तीरं भवसायरस्स घोरस्स । तो तवसंलमभंडं सुविहिय ! गिणहाहि

त्रिगुप्त दण्डेण ॥ १९५ ॥ संखाटु आश्वेणु च आर्ते रौद्रे च त्वं विमुक्तात्मन् ! । रागद्वेषप्रपंचान् निजेतुं सत्रज ! उद्युक्तो (भव)
॥ १९६ ॥ को दुःखं श्रम्यताम् ? कस्य वा सौख्यैर्विस्मयो भवेत् ! । को वा न लभेत मोक्षं ? रागद्वेषौ यदि न स्याताम् ॥ १९७ ॥
नैव तत् करोति अमित्रं सुद्वेषं विराट् समर्थोऽपि । यद् द्वावपि अनिष्टद्वौ कुरुतो रागाश्च द्वेषश्च ॥ १९८ ॥ तत् मुञ्चत रागद्वेषौ
श्रेयः चिन्तयत आत्मनो विलम्बम् । यं चाभ्यागच्छत गुणं तस्माद्दुतरं पश्चात् लभ्यम् ॥ १९९ ॥ इह लोके आयासं अयशश्च कुरुतो
गुणविनाशं च । प्रमुच्यते च परलोके च शारीरमणोऽपि दुःखानि ॥ २०० ॥ विष्णु भिक्षु बहो अकार्यं यत् जानानोऽपि रागद्वेषा-
भ्याम् । फलमलं कटुपरसं वाकेषु निषेधते जीवः ॥ २०१ ॥ तद् यदीच्छसि गन्तुं तीरं भवसागरस्य घोरस्य । तर्हि तपःसंयममाण्डं

अनुत्तरार्द्धं । सर्वेति च जिणानं सिद्धाणं संजयाणं च ॥ २१० ॥ १४४५ ॥ जं किंचिचि दुच्चरियं तमहं
निंदामि सधभावेणं । सामाहयं च तिविहं तिविहेण करमणागारं ॥ २११ ॥ १४४६ ॥ अर्निभतरं च तह
याहिरं च उवहीं सरीर साहारं । मणवयणकायतिकरणसुद्धोऽहं भित्ति पकरेमि ॥ २१२ ॥ १४४७ ॥ वंधपओ-
संहरिसं रइमरइ दीणयं भयं सोमं । रागदोस विसायं उस्सुगभावं च पयहामि ॥ २१३ ॥ १४४८ ॥ रागेण
च दोसेण व अहवा अक्यखुया षड्विधेसेणं । जो मे किंचिचि भणिओ तमहं तिविहेण खामेमि ॥ २१४ ॥
॥ १४४९ ॥ सवेसु य वंधेसु य उवट्ठिओ एस निम्ममत्ताए । आलंबणं च आया दंसणत्ताने चरित्सेया ॥ २१५ ॥
॥ १४५० ॥ आया पक्कत्ताने आया मे संजमे तवे जोगो । जिणवयणविहिविलगो अवसेसविहिं तु दंसोहि
॥ २१६ ॥ १४५१ ॥ मूलगुण उत्तरगुणा जे मे नाराहिया पमाएणं । ते सवे निंदामि षडिक्खमे आगमिस्साणं

प्रणमं तीर्थकरेभ्यः अनुत्तरगतिभ्यः । सर्वेभ्यश्च जिनेभ्यः सिद्धेभ्यः संवतेभ्यश्च ॥ २१० ॥ यत्किंचिदसि दुच्चरितं तदहं नित्यानि
सर्वभावेन । सामाधिकं च त्रिविधं त्रिविधेन क्रोम्यनाकारं ॥ २११ ॥ अभ्यन्तरं च तथा यासं च उपधिं सरीरं साहारं (व्युत्पत्त्यं) ।
मनोवचनकपयैः त्रिकरणमुद्धोऽहं प्रकरोमि (मैत्री) इति ॥ २१२ ॥ दन्त्यं प्रद्वेगं हर्षं रतिमरतिदीप्ततां भयं शोकं । रागेद्वेयो विषादं दुस्तुक-
भावं च प्रजहामि ॥ २१३ ॥ रागेण वा द्वेषेण वा अथवा अकृतकृत्या प्रतिनिवेदेन वो मया किञ्चिदपि गणितः तमहं त्रिविधेन क्षम-
यामि ॥ २१४ ॥ सर्वेषु च द्रव्येषु च निर्ममत्वात् एष उपस्थितः (भग्नः) । आलम्बनं चात्मा दर्शनक्षाने चारियं च ॥ २१५ ॥ आत्मा
प्रत्याख्यानं आत्मा मे सर्वमहाणः योगः । निस्वत्तनविधिविलग्नः अवश्येपनिधिं तु दर्शय ॥ २१६ ॥ मूलगुणा उत्तरगुणा ये मया नारा-

॥ २१७ ॥ १४५२ ॥ एगो संयंकडाहं आया मे नणदंसणवलकस्यो । संजोगलक्खणा खलु सेसा मे बाहिरा
भावा ॥ २१८ ॥ १४५३ ॥ पत्ताणि दुहसयाहं संजोगस्सा(वसा)णुएण जीवेणं । तम्हा अणतदुक्खं चयामि
संजोगसंबंधं ॥ २१९ ॥ १४५४ ॥ असंजममणणाणं मिच्छत्तं सवओ ममत्तं च । जीवेसु अजीवेसु य तं निदे
तं च गरिहामि ॥ २२० ॥ १४५५ ॥ परिजाणे मिच्छत्तं संबंधं अस्संजमं अकिरियं च । संबंधेव ममत्तं चयामि
संबं च खामेमि ॥ २२१ ॥ १४५६ ॥ जे मे जाणंति जिणा अवराहा जेसु जेसु ठाणेसु । ते तह आलोएमि
उवट्ठिओ सवभावेणं ॥ २२२ ॥ १४५७ ॥ उप्पत्ता उप्पत्ता माया अनुमग्गओ निहंतवा । आलोएणनिदणग-
रिदणहिं न पुणेत्ति या विहयं ॥ २२३ ॥ १४५८ ॥ जह यालो जंपंतो कज्जमकब्बं च उज्जुपं भणइ । तं तह

द्याः प्रसादेन । तान् सर्वान् निन्दामि प्रतीक्षामि आगमिष्यद्भ्यः ॥ २१७ ॥ एकः स्वयं कृतानि (मुक्ते) आत्मा मे दानदर्शन-
वर्धकः । संयोगलक्षणाः खलु दोषा दाहा भावाः ॥ २१८ ॥ प्राप्ताणि दुःखकृतानि संयोगवशादुपेयं जीवेन । तस्मादन्तदुःखं लजामि
संयोगसम्बन्धं ॥ २१९ ॥ असंयममज्ञानं मिथ्यात्वं सर्वेषु जीवेषु अजीवेषु च समत्वं तन्निन्दामि वयं गृहे ॥ २२० ॥ परिज्ञानमि
मिथ्यात्वं सर्वसंयममक्रियां च । सर्वमेव ममत्वं लजामि सर्वं च क्षमयामि ॥ २२१ ॥ यान् मम जानन्ति जिता अपपादान् येषु २
स्थानेषु तस्मादऽऽलोचयामि उपस्थितः सर्वभावेन ॥ २२२ ॥ एतन्ना एतन्ना माया अनुमार्गतो निहन्तव्या । आलोचननिन्दना-
गर्हाणिः न पुनरिति च द्वितीयम् ॥ २२३ ॥ यथा यालो जन्तुं कार्यमकार्यं च कज्जुं भणति । तत्तथा आलोचयितव्यं मायां

आलोप्य मायं मुचूण निस्सेसं ॥ २२४ ॥ १४६९ ॥ सुवहृषि भावसलं आलोएऊण गुरुसगासम्मि । निस्सल्लो
संथारं उवेइ आराहओ होइ ॥ २२५ ॥ १४७० ॥ अप्यंपि भावसलं जे णालोयंति गुरुसगासम्मि । धंतंपि
सुयसमिद्धा न हू ते आराहगा हंति ॥ २२६ ॥ १४७१ ॥ नचि तं विसं च सत्यं च दुष्णउत्तो च कुणइ वेयालो ।
जंतं च दुष्पउत्तं सत्थो च पमायओ कुविओ ॥ २२७ ॥ १४७२ ॥ जं कुणइ भावसलं अणुदियं उचामट्टका-
लम्मि । दुल्लहयोहीपत्तं अणंतसंसारियत्तं च ॥ २२८ ॥ १४७३ ॥ तो उद्धरंति गारवरहिंया मूलं पुणभव-
लयाणं । मिच्छादंसणसल्लं मायासल्लं नियाणं च ॥ २२९ ॥ १४७४ ॥ कथपावोडवि मणूसो आलोइय निंदिय
गुरुसगासो । होइ अहेरगलहुओ ओहरियभरुव भारवहो ॥ २३० ॥ १४७५ ॥ तस्स य पायच्छिंतं जं मग-
घिज्ज गुरू उवइसंति । तं तह अणुचरियधं अणवत्थपसंगभीणं ॥ २३१ ॥ १४७६ ॥ दसदोसविप्पमुक्कं तग्गहा
मुस्सथा तिःशेषाम् ॥ २२४ ॥ हुयक्कमि भावसलालोच्य गुरुसकासो । निःशस्यः संसारकमुयेति (शः सः) आराधको भवति ॥ २२५ ॥
अस्समि भावदाहं ये नालोचयंति गुरुसकासो । नादमपि धृतसमुदा नैव त आराधका भवन्ति ॥ २२६ ॥ नैव तत् विपं च शक्वं च
दुय्युओ वा करोति वेतालः । वत्तं वा दुय्युक्कं सर्पो वा प्रमादतः क्षुपितः ॥ २२७ ॥ वत्तरोति भावसलं अनुदुत्तं उत्तमार्थकाले ।
दुल्लभयोगिकत्वं अन्तःसंसारिकत्वं च ॥ २२८ ॥ एत उद्धरन्ति गौरवरहिंया मूलं पुणमयल्लानां । निन्दयादर्शनसल्लं मायासल्लं निन्दानं
च ॥ २२९ ॥ धृतपापोऽपि मनुज्यः गुरुसकासो आलोच्य निन्दयित्वा । भवसतिरेकलघुः उत्तारितभर इव भारयाद् ॥ २३० ॥
तस्स च श्रावश्चिचं यन्मार्गविदो गुरुः उपदिशन्ति । तच्च अनुचरित्वं अतस्साप्रसङ्गमीतेन ॥ २३१ ॥ दसदोयविप्पमुक्कं तस्मात्

सधं अमग्ग(गृह)माणेणं । जं किंचि कयमकज्जं आलोए तं जहावत्तं ॥ २३२ ॥ १४६७ ॥ सधं पाणारंभं
 पच्चक्खाभित्ति अलियवयणं च । सधं अदिद्वदाणं अब्भंभपरिगहं चेव ॥ २३३ ॥ १४६८ ॥ सधं च असण-
 पाणं चउविहं जा य घाधिरा उवही । अब्भिभतरं च उवहिं जावलीवं वोसिरामि ॥ २३४ ॥ १४६९ ॥ कंतारे
 दुग्गिअक्खे आयंके वा महया समुप्पन्ने । जं पालियं न भग्गं तं जाणसु पालणासुद्धं ॥ २३५ ॥ १४७० ॥
 रागेण व दोसेण च परिणामेण च न दूसियं जं तु । तं खलु पच्चक्खाणं भावविसुद्धं सुणेयधं ॥ २३६ ॥ १४७१ ॥
 पीयं धणअच्छीरं सागरसलिलाउ यहुरंरं हुज्जा । संसारे संसरंतो माज्जं अन्नमन्नाणं ॥ २३७ ॥ १४७२ ॥ नत्थि
 किर सो पएसो लोए बालग्गकोडिमित्तोऽपि । संसारे संसरंतो जत्थ न जाओ मथो वाऽपि ॥ २३८ ॥ १४७३ ॥
 बुलसीई किर लोए जोणीणं पमुह सयसहस्साइं । इक्किंसि य इत्तो अणंतखुत्तो समुप्पन्नो ॥ २३९ ॥

सर्वमगहूयता । यत्किञ्चिदपि अकार्यं कृतं तद्यथापृत्तमालोचयेत् ॥ २३२ ॥ सर्वं प्राणारम्भं प्रत्याख्यासीति पालीकथयन् च । सर्व-
 मदृष्टादानमन्नस्य परिग्रहं चैव ॥ २३३ ॥ सर्वं च अदानपानं चतुर्विधः यच्च बाह्योपधिः (व) । वाक्यन्तरं य उपधिं यावज्जीयं व्युत्सृ-
 जामि ॥ २३४ ॥ कान्तारे दुर्भिक्षे आतङ्गे वा गहति समुत्पन्ने । यत्पालितं न भग्नं तत् (प्रत्याख्यानं) जानीहि पालनाशुद्धम् ॥ २३५ ॥
 रागेण वा द्वेषेण वा परिणामेन वा न दूषितं यत्तु । तत्खलु प्रत्याख्यानं भावविशुद्धं ज्ञातव्यम् ॥ २३६ ॥ पीतं स्नग्धीरं सागरसलिलाद्
 बहुतरं भवेत् । संसारे संसरता मातृणां अन्यान्यासाम् ॥ २३७ ॥ नास्ति किल स प्रदेशो लोके बालाग्रकोटीमात्रोऽपि । संसारे संसरन्
 यत्र न जातो मृतो वाऽपि ॥ २३८ ॥ चतुरसीतिः किल लोके योमिप्रमुखाणि शतसहस्राणि । एकैकसिंश्रेतोऽजन्तकृत्वः समुत्पन्नः ॥ २३९ ॥

॥ १४७४ ॥ उहमहे तिरियम्मि य मयाणि वालमरणाणिऽन्ताणि । तो ताणि संभरंतो पंडियमरणं
मरीहामि ॥ २४० ॥ १४७५ ॥ माया मित्ति पिपा मे भाया भज्जत्ति पुत्त घूया य । एयाणिऽच्चित्तयंतो पंडि-
यमरणं मरीहामि ॥ २४१ ॥ १४७६ ॥ मायापिहवंधूहिं संसारत्थेहिं पूरिओ लोगो । बहुजोणिनिवासीहिं न
य ते ताणं च सरणं च ॥ २४२ ॥ १४७७ ॥ इहो जायह मरइ इहो अणुहवइ दुक्खविवागं । इहो अणुसरह
जीओ जरमरणचउमइगुचिलं ॥ २४३ ॥ १४७८ ॥ उवेवणं जम्ममरणं नरएसु वेयणाओ य । एयाणि
संभरंतो पंडियमरणं मरीहामि ॥ २४४ ॥ १४७९ ॥ इहं पंडियमरणं छिदइ जाइसयाणि यहुयाणि । तं मरणं
मरियधं जेण मओ सुम्मओ (सुक्खओ) होइ ॥ २४५ ॥ १४८० ॥ कइया णु तं सुमरणं पंडियमरणं जिणेहि
पणत्तं । सुद्धो उट्ठियसल्लो पाओवगमं मरीहामि ॥ २४६ ॥ १४८१ ॥ संसारचक्खवाले सर्वेऽपि य पुग्गला

उद्धुयपत्तिरिचि च मृतानि वालमरणाणि अनन्तानि । तत्त्वानि सारन् पण्डितमरणं मरिये ॥ २४० ॥ माता मे इति पिता मे
भ्राता भार्या इति पुत्रो दुहेला च । एतानि अचित्तवन् पण्डितमरणं मरिये ॥ २४१ ॥ मातापितृबन्धुभिः संसारस्थैः पूरितो लोकः ।
यद्युयोनित्थासिभिर्न च ते प्राणं च शरणं च ॥ २४२ ॥ एको जायते त्रियते एकोऽनुमवति दुष्कृतविपाकं । एकोऽनुसरति
जीवो जरामरणचतुर्गतिगुणिलं (भवम्) ॥ २४३ ॥ उद्धवकं जन्ममरणं नरकेषु वेदंताम् । एताः सारन् पण्डितमरणं मरिये ॥ २४४ ॥
एकं पण्डितमरणं छिनत्ति जल्लिशवानि यहुयाणि । तेन मरणेन मत्तेव्यं येन मृतः सुमृतः (सुक्कः) भवति ॥ २४५ ॥ कदा तत् सुम-
रणं पण्डितमरणं जितैः श्रकम् । सुद्ध उद्धवकस्यः पादोपगतो मरिये ॥ २४६ ॥ संसारचक्रवाले सर्वेऽपि च पुद्गला मया यहुयाः ।

मए यहुसो । आहारिया य परिणामिया य न य तेसु तिचोडहं ॥ २४७ ॥ १४८२ ॥ आहारनिमित्तेणं मच्छा
वचंतिऽणुत्तरं नरयं । सचिच्छाहारविहिं तेण व मणसाऽवि निच्छामि ॥ २४८ ॥ १४८३ ॥ तणफट्टेण य अग्गी
लणसमुदो नईसहसोहिं । न इमो जीवो सको तिप्पेडं कामभोगोहिं ॥ २४९ ॥ १४८४ ॥ लणयसुदसामाणो
दुप्पूरो घणरओ अपरिमिज्जो । न हु सको तिप्पेडं जीवो संसारियसुहेहिं ॥ २५० ॥ १४८५ ॥ कप्पत्तकंसंभ-
वेसु य देवुत्तरकुरुवंसप्सएसुं । परिभोगेण न तिचो न य नरविज्जाहरसुरेसुं ॥ २५१ ॥ १४८६ ॥ देविद-
चकवद्वित्तणाइं रज्जाइं वत्तमा भोगा । पत्ता अणंतसुत्तो न यडहं तिस्ति गओ तेहिं ॥ २५२ ॥ १४८७ ॥ पय-
वल्लीरुचुरसेसु य साऊसु महोदहीसु यहुसोचि । उपवसो न य तणहा छिन्ना ते सीयलज्जेहिं ॥ २५३ ॥
॥ १४८८ ॥ तिचिहेणाचि सुहमउलं जग्गहा कामरइयिसयसुयत्ताणं । यहुसोऽचि समणुभूयं न ग तुह तणहा

आदस्ताश्च परिणामिताश्च न य तैस्तुमोऽहं ॥ २४७ ॥ आहारनिमित्तेण गत्स्या मज्जन्मि अनुपरं नरकं । यत्तिताऽश्चारविधिं धेग पु
मनसापि नेच्छामि ॥ २४८ ॥ दृणभाष्टेरमिरिय नहीसहसेः लवणसमुद्र इय । नायं जीवः क्षयः उपैयितुं कामभोगैः ॥ २४९ ॥ लव-
णमुलसमानः दुष्पूरः धनरयोऽपरिसेयः । नैव क्षणयः तर्पयितुं जीयः तार्सारिक्कुरौः ॥ २५० ॥ कल्पसत्तराभायैः पेयपुरुषा य्पुत्र-
स्तूः । परिभोगेनं दुष्टः न य नरविजापरसुरयवजैः ॥ २५१ ॥ देवेन्द्रपाण्यपरित्यागि राक्षसाणि जगता भोगाः । प्राप्ता अनन्ताश्चताः
न चाहं वृत्तिगतस्त्वैः ॥ २५२ ॥ पयशीरेकुरसेसु य सादुपु गणोयपिपु यहुसोऽपि । इत्थसो न य एत्थ्या छिन्ना यय श्रीपल्लवजैः
॥ २५३ ॥ त्रिविधेनापि सुलभतुलं यत्स्यात् कामरसीविषयसौदर्यैः । यहुसोऽपि समणुभूयं न य एव एत्थ्या परित्तिष्ठता ॥ २५४ ॥

परिच्छिण्णा ॥ २६४ ॥ १४८९ ॥ जा काइ पत्थणाओ कया मए रागदोसवसएणं । पडिवेधेण बहुविहा तं
निंदे तं च गरिहामि ॥ २६५ ॥ १४९० ॥ हंतूण मोहजालं छित्तण य अट्टकम्मसंकलियं । जम्भणमरणउरहं
भिन्नूण भवा णु मुचिहिंसि ॥ २६६ ॥ १४९१ ॥ पंच य महवयाहं तिविहं तिविहेण आरुहेज्जं । मणवय-
णकायगुत्तो सत्तो मरणं पडिच्छिज्जा (लहिल्ला) ॥ २६७ ॥ १४९२ ॥ कोहं माणं मायं लोहं पिज्जं तेहव दोसं
च । चइज्जण अण्णमत्तो रक्खामि महवए पंच ॥ २६८ ॥ १४९३ ॥ कलहं अव्वमक्खणं पेसुवांमि य परस्स
परियायं । परिवर्जितो गुत्तो रक्खामि महवए पंच ॥ २६९ ॥ १४९४ ॥ किण्हा नीला काज्ज लेसं ज्ञाणाणि
अण्णसत्थाणि । परिवर्जितो गुत्तो रक्खामि महवए पंच ॥ २७० ॥ १४९५ ॥ तेज्ज पम्हं सुक्कं लेसा ज्ञाणाणि
सुण्णसत्थाणि । उवसंपन्नो जुत्तो रक्खामि महवए पंच ॥ २७१ ॥ १४९६ ॥ पांचिदियसंवरणं पंचेव निरुंमि-

या काचिन् प्रापंना कुत्ता मया रागद्वेषद्वेगेन प्रतिजम्बेन बहुविधा तां निन्दे तां च गेहं ॥ २५५ ॥ इत्था मोहजालं छित्त्वा चाट्टकम्म-
शुद्धलो । जम्भमरणउरहं मित्त्वा मवाइ मुच्चसे ॥ २५६ ॥ पञ्च च महाव्रतानि त्रिविधं त्रिविधेनोरोह । मनेवचनकायगुणः सद्यो मरणं
प्रतीयेत् ॥ २५७ ॥ कोयं माणं मायां लोभं भ्रदं तथैव द्वेषं च । सत्त्वा अप्रमत्तः रक्षामि महाव्रतानि पञ्च ॥ २५८ ॥ कलहं अव्यवस्थानं
पेसुवन्मयि च परस्स परिव्रादं । परिवर्जन् गुणः रक्षामि महाव्रतानि पञ्च ॥ २५९ ॥ कुप्यां नीलां कापोतीं लेइयां ध्याने अप्रवृत्ते ।
परि० ॥ २६० ॥ तैवसीं पक्कां शुक्लां लेइयां ध्याने सुमदस्से उपसम्पन्नो युक्तः० ॥ २६१ ॥ पञ्चेन्द्रियसंवरणं पञ्चैव निरुद्धु काम-

ऊण कामगुणे । अद्यासायणचिराओ रक्खामि महघए पंच ॥ २६२ ॥ १४१७ ॥ सत्तामयचिप्पमुक्को चत्तारि
 निरुंभिऊण य कसाए । अट्टमयट्ठाणजुहो रक्खामि महघए पंच ॥ २६३ ॥ १४१८ ॥ मणसा मणसच्चविक
 वायासंघेण करणसंघेण । निविहेण अप्पमत्तो रक्खामि महघए पंच ॥ २६४ ॥ १४१९ ॥ एवं तिदंडविराओ
 तिकरणमुद्धो तिससुहनिस्सुद्धो । तिविहेण अप्पमत्तो रक्खामि महघए पंच ॥ २६५ ॥ १५०० ॥ सम्मत्तं समि-
 इओ गुत्तीओ भावणाओ भाणं च । उयसंपत्तो जुत्तो रक्खामि महघए पंच ॥ २६६ ॥ १५०१ ॥ संगं परि-
 जाणामि सद्धं पि य उद्धरामि तिविहेण । गुत्तीओ समिइओ मज्झं ताणं च सरणं च ॥ २६७ ॥ १५०२ ॥
 जह खुहियचक्खवाले पोयं रयणभरियं समुद्धम्मि । निज्झामया धरिती कयरय(कर)णा बुद्धिसंपण्णा ॥ २६८ ॥
 ॥ १५०३ ॥ तवपोअं गुणभरियं परीसहुम्मीहि धणियमाइदं । तह आराहिंति विज उयएसज्वलंयणा

गुणान् । अद्यासायणविराडः ० ॥ २६२ ॥ सप्तमयचिप्पमुक्कः चतुरो निरुद्धा च कपायान् । तत्ताष्टमदस्यानः ० ॥ २६३ ॥
 मनसा मनःसत्ताविण् वायसत्त्वेन करणसत्त्वेन (युक्तः) त्रिविधेनाप्यप्रमत्ताः ० ॥ २६४ ॥ एवं त्रिदण्डविरतः त्रिकरणशुद्धः त्रिशल्प-
 निःशल्यः । त्रिविधेनाप्रमत्तः ० ॥ २६५ ॥ सम्यक्त्वं समिद्धीः गुप्तीः भावना ज्ञानं च । उयसम्पत्तो युक्तः ० ॥ २६६ ॥ संगं परित्या-
 ताप्ति शल्यमपि चोद्धरामि त्रिविधेन । गुप्तयः समितयः मम ज्ञानं शरणं च ॥ २६७ ॥ यथा क्षुभितचक्रवाले समुद्रे रत्नयुतं पोतं ।
 निर्योगेन धारयन्ति कृतरचनाः (करणः) बुद्धिसम्पन्नाः ॥ २६८ ॥ तपःपोतं गुणभूतं परीपहोमिभिः बाढमाविष्टम् (धारयित्वा) ।

धीरा ॥ २६१ ॥ १५०४ ॥ जइ ताव ते सुपुरिसा आथारोविचभरा निरवयक्खा । गिरिक्खुहरकंदरगया साहंति
य अरपणो अट्ठं ॥ २७० ॥ १५०५ ॥ जइ ताव सावयाकुलगिरिकंदरविसमदुग्गमगेसु । धिइधणिगयवद्धक्खा
साहंति य उत्तमं अट्ठं ॥ २७१ ॥ १५०६ ॥ किं पुण अणगारसहायणेण वेरगसंगहवलेणं । परलोएण ण सक्का
संसारमहोदहिं तरिवं ? ॥ २७२ ॥ १५०७ ॥ जिणवयणमप्पमेयं महुरं कत्तामयं सुणताणं । सक्खा हु साहु-
मज्झा साहेजं अरपणो अट्ठं ॥ २७३ ॥ १५०८ ॥ धीरपुरिसपणत्तं सप्पुरिसनिसेवियं परमधोरं । धन्ना सिला-
तलगया सार्हिती अरपणो अट्ठं ॥ २७४ ॥ १५०९ ॥ बाहेइ हंदियाइं पुव्वमारियपइट्ठचारिस्स । अकयपरि-
क्कम कीवं मरणेसु अ संपउत्तंमि ॥ २७५ ॥ १५१० ॥ पुव्वमकारियजोगो समाहिकामोऽवि मरणकालम्मि ।
न भवइ परीसहसो विसयसुहस्राइओ जीवो ॥ २७६ ॥ १५११ ॥ पुर्व्वं कारियजोगो समाहिकामो य मर-

वपेवशावलम्बका धीराः विदुः तथाऽऽराधयन्ति ॥ २६९ ॥ यदि तावत्ते सुपुरुषा आत्मारोपितभाराः विरपेक्षा गिरिङ्खुहरकन्दरगताः
साधयन्ति चाल्लनोऽर्थम् ॥ २७० ॥ यदि तावद् श्वापदाकुलगिरिकन्दरविषमदुर्गमारेणु । बाढं धृतिवद्धक्खाः उत्तमार्थं साधयन्ति
॥ २७१ ॥ किं पुनरनारसहायकेन वैराग्यसङ्ग्रहवलेनापरलोकेन न शक्यः संसारमहोदधिलरीतुम् ? ॥ २७२ ॥ जितवचनसममेयं मधुरं
कर्णामृतं शृण्वता साधुमये आगमनोऽर्थः साधयितुं ? शक्य एव ॥ २७३ ॥ धीरुपपन्नं सत्युत्पन्निसंवितां परमधोरं आत्मनोऽर्थं धन्याः
शीलतल्लगताः साधयन्ति ॥ २७४ ॥ वाधयन्ति इन्द्रियाणि पूर्वं अकारिक्कमतिष्ठाचारित्तस्य अकृतपरिक्कमार्गेणं छीवं मरणे सम्ययुक्ते
॥ २७५ ॥ पूर्व्वमज्जयोगाः समाधिकागोऽपि मरणकले । न भवति परीषहसहः निषवसुसपराजितो जीवः ॥ २७६ ॥ पूर्वं कृतयोगाः

णकालस्मि । होइ उ परीसहसहो विसयसुहनिवारिओ जीवो ॥ २७७ ॥ १५१२ ॥ पुर्वि कारियजोगो अनि-
 याणो ईहिऊण सुहभावो । ताहे मलियकसाओ सबो मरणं पडिच्छिन्ना ॥ २७८ ॥ १५१३ ॥ पावाणं पावाणं
 कस्माणं अप्पणो सकस्माणं । सक्का पलाइं जे तवेण सम्मं पउत्तेणं ॥ २७९ ॥ १५१४ ॥ इक्कं पंडियमरणं
 पडियज्झइ सुपुरिसो असंभनो । खियं सो मरणाणं काहिइ अंतं अणंताणं ॥ २८० ॥ १५१५ ॥ किं तं पंडि-
 यमरणं ? काणि व आलंघणाणि भणिघाणि ? । एयाइं नाल्ळं किं आपरिया पसंसंति ? ॥ २८१ ॥ १५१६ ॥
 अणसणपाउउगमणं आलंघण झ्माण भावणाओ अ । एयाइं नाऊणं पंडियमरणं पसंसंति ॥ २८२ ॥ १५१७ ॥
 इंदियसुहसाउलओ घोरपरीसहपराइयपरज्झो । अकयपरिकम्म कीवो मुज्झइ आराहणाकाले ॥ २८३ ॥ १५१८ ॥
 लज्जाइ गारवेणं धहुसुयमएण नायि दुअरियं । जे न कहंतिं गुरूणं न हु ते आराहणा हुंति ॥ २८४ ॥ १५१९ ॥

समाधिनामश्च मरणकाले । भवति तु परीपहसहः निवारितविषयसुखः जीवः ॥ २७७ ॥ पूर्वं कृतयोगः अनिदानः शुभभावात् इह-
 सित्वा । तदा मर्शितकषयः सद्यो मरणं प्रतीप्सित् ॥ २७८ ॥ पापानामपि पापेभ्यः कर्मभ्यः आत्मना सहकृतैर्भ्यः । क्षम्यः पलायितुं
 तपसा तस्यैव प्रयुक्तेन ॥ २७९ ॥ एकं पण्डितमरणं प्रतिपद्यते सुपुरुषः असंभ्रान्तः । क्षिप्रं सः अन्तर्धानो मरणानामन्तं करोति ॥ २८० ॥
 किं तत् पण्डितमरणं कानि याऽऽलम्ब्यनानि भगवति । एतानि ज्ञात्वा किं आचार्योः प्रशंसन्ति ॥ २८१ ॥ अनशनं पादोपगमनं (मरणे)
 आलम्ब्यनानि ध्याते भावनाश्च एतानि ज्ञात्वा पण्डितमरणं प्रशंसन्ति ॥ २८२ ॥ इन्द्रियसुखसाताकुलः पोरपरीपहपराजितः परा-
 यतः । अकृतपरिकर्म्मो जीवः गुराति आराधनाकाले ॥ २८३ ॥ लज्जया गौरवेण बहुश्रुतमदेव वा दुश्चरितमपि । ये न कम्पयन्ति

धीरा ॥ २६१ ॥ १५०४ ॥ जइ ताव ते सुपुरिसा आपारोवियभरा निरवयक्खा । गिरिकुहरकंदरगया साहंति
 य अस्पणो अट्ठं ॥ २७० ॥ १५०५ ॥ जइ ताव सावयाकुलगिरिकंदरविसमदुग्गममगेसु । धिइधणिययद्धकच्चा
 साहंति य उत्तमं अट्ठं ॥ २७१ ॥ १५०६ ॥ किं पुण अणगारसहायणेण वेरग्गसंगहवलेणं । परलोएण ण सक्कां
 संसारमहोदाहं तरिउं ? ॥ २७२ ॥ १५०७ ॥ जिणवयणमप्पमेयं महुरं कत्तामयं सुणंतणं । सक्का हु साहु-
 मच्छा साहेउं अस्पणो अट्ठं ॥ २७३ ॥ १५०८ ॥ धीरपुरिसपणत्तं सप्पुरिसानिसेवियं परमघोरं । धक्खा सिला-
 तलगया साहिंती अस्पणो अट्ठं ॥ २७४ ॥ १५०९ ॥ चाहेइ हंदियाइं पुव्वमारियपइद्धचारिस्स । अकपपरि-
 कम्म कीवं मरणेसु अ संपउत्तंमि ॥ २७५ ॥ १५१० ॥ पुव्वमारियजोगो समाहिकामोऽचि मरणकालम्मि ।
 न भवइ परीसहसहो विसयसुहपराइमो जीवो ॥ २७६ ॥ १५११ ॥ पुर्व्वं कारियजोगो समाहिकामो य मर-

इपवेशबलक्खा धीराः विदः वयाऽऽपयन्ति ॥ २६९ ॥ यदि तावत्ते सुपुरुषा आत्मरोपितभाराः निरेक्षा गिरिकुहरकन्दरागताः
 साधयन्ति चात्मनोऽर्थम् ॥ २७० ॥ यदि तावद् भ्रातृदाकुलगिरिकन्दराविषमदुर्गमोऽग्रेषु । बाढं धृतिवद्धकच्छाः उत्तमार्थं साधयन्ति
 ॥ २७१ ॥ किं पुनरनागतसहायकेन वैराग्यसङ्ग्रहवलेनापरलोकेन न शक्यः संसारसहोदधिकारीतुम् ? ॥ २७२ ॥ जिनवचनमप्रमेयं मधुरं
 कर्णमृतं शृण्वता साधुमध्ये आत्मनोऽर्थः साधयितुं ? शक्य एव ॥ २७३ ॥ धीरपुरुषप्रद्युतं सत्पुरुषनिसिबितं परमघोरं । आत्मनोऽर्थं धन्याः
 शीलितलगताः साधयन्ति ॥ २७४ ॥ बाधयन्ति इन्द्रियाणि पूर्वं अकारितप्रतिष्ठाचारितस्व अक्षुण्णपरिकर्म्मणं ढींवं मरणे सम्प्रयुक्ते
 ॥ २७५ ॥ पूर्व्वमकृतयोगः समाधिक्रमोऽपि मरणकाले । न भवति परीक्षसहः विषयसुखपरान्वितो जीवः ॥ २७६ ॥ पूर्वं कृतयोगः

धीरा ॥ २६९॥ १५०४ ॥ जह ताव ते सुपुरिसा आगारोवियभरा निरवयक्खा । गिरिक्खुहरकंदरगया साहंति
य अप्पणो अट्ठं ॥ २७० ॥ १५०५ ॥ जह ताव सावयाकुलगिरिकंदरविसमदुग्गमग्गेसु । धिइधणियवद्धकच्छा
साहंति य उत्तमं अट्ठं ॥ २७१ ॥ १५०६ ॥ किं पुण अणगारसहायगेण वेरग्गसंगहवलेणं । परलोएण ण सक्कां
संसारमहोदहिं तरिहं ? ॥ २७२ ॥ १५०७ ॥ जिणवयणमप्पमेयं महुरं कवामयं सुणंताणं । सक्का हु साहु-
मज्झा साहेलं अप्पणो अट्ठं ॥ २७३ ॥ १५०८ ॥ धीरपुरिसपणत्तं सप्पुरिसनिसेवियं परमघोरं । यत्ता सिला-
तलगया साहंति अप्पणो अट्ठं ॥ २७४ ॥ १५०९ ॥ बाहेइ इंदियाइं पुहमकारियपइट्ठचारिस्स । अकयपरि-
क्कम्म कीवं मरणेसु अ संपउत्तांमि ॥ २७५ ॥ १५१० ॥ पुहमकारियजोगो समाहिकामोऽवि मरणकालम्मि ।
न भवइ परीसहसो विसयसुहपराइओ जीवो ॥ २७६ ॥ १५११ ॥ पुविं कारियजोगो समाहिकामो य मर-

उपेक्षाबलन्वका पीयाः विदुः सधाऽऽराधयन्ति ॥ २६९ ॥ यद्यि तावत्ते सुपुरुषा आत्मारोपितभाराः निरपेक्षा निरिक्खुहरकंदरगताः
साधयन्ति चात्मनोऽर्थम् ॥ २७० ॥ यदि तावद् श्वापदाकुलगिरिकन्दराविषमदुर्गमार्गेषु । दाढं धृतिवद्धकच्छाः उत्तमार्थं साधयन्ति
॥ २७१ ॥ किं पुनरगारसहायकेन वैराग्यसद्ब्रह्मलेनापरलोकेन न क्षम्यः संसारमहोदधिस्तरिणम् ? ॥ २७२ ॥ जिनवचनमप्रमेयं मधुरं
कर्णमृतं शृण्वता साधुमध्ये आत्मनोऽर्थः साधयितुं ? इत्यथ ॥ २७३ ॥ धीरपुरुषप्रज्ञमं सत्पुरुषनिसेवितं परमघोरं । आत्मनोऽर्थं धन्याः

सकारसहिओ नाणी कम्मं स्वयं नेह ॥ २९१ ॥ १५२६ ॥ जह अग्निमि व पवले खड्गूलिय लिप्पमेव क्षामेह ।
 तह नाणीवि सक्कम्मं स्वयेह क्कसासमित्तेणं ॥ २९२ ॥ १५२७ ॥ न ह्रु मरणम्मि उवगगे सक्को पारसविहो
 सुयस्सवंधो । सधो अणुचित्तं धंतं पि समत्थचित्तेणं ॥ २९३ ॥ १५२८ ॥ इक्कम्मिवि जंमि पए संवेयं कुणह
 वीयरगमए । ववह नरो अविगयं तं मरणं तेण मरितवंधं ॥ २९४ ॥ १५२९ ॥ इक्कम्मिवि जंमि पए संवेयं
 कुणह वीयरगमए । सो तेण मोहजालं छिंदह अज्झप्पओणेणं ॥ २९५ ॥ १५३० ॥ जेण विरागो जायह तं
 तं सदायरेण करणिल्लं । सुवह ह्रु ससंवेगी अणंतजो होह असंवेगी ॥ २९६ ॥ १५३१ ॥ धम्मं जिणपणस्सं
 समस्तमिणं सहहामि तिचिहंणं । तसयायरभूयहिंयं पंधं निद्याणमग्गस्स ॥ १ ॥ (प्रत्यंतरेऽधिका) समणोऽहंति
 य पढमं पीयं सदाय संजओमिस्ति । संधं च वोसिरामी जिणेहिं जं जं पडिहुं ॥ २९७ ॥ १५३२ ॥ मणसावि

कम्मं धायं नैति ॥ २९१ ॥ यथा प्रत्यलोऽग्निः तृणपुलिकाव् क्षिप्रमेव ध्यायति । तथा हान्यपि उच्छ्वासमात्रेण स्वकर्म क्षययति ॥ २९२ ॥
 नैव मरणे समीपतो शक्यो द्वादशविधः सुतस्म्यः । सर्वोऽदुश्चित्तयितुं पाद्वक्त्रे समर्थचित्तेन ॥ २९३ ॥ एकस्मिन्नपि यस्मिन् पदे संवेयं
 करोति वीतरागमार्गे । प्रजति च नरोऽधिगं तन्मरणं तेन मर्त्तव्यम् ॥ २९४ ॥ एकस्मिन् ० । सः तेन मोहजालं छिनत्ति अप्यात्मयोगेन
 ॥ २९५ ॥ येन विरागो जायते तद् तम् सर्वदारेण कर्त्तव्यम् । सुच्यते एव स संवेगः असंवेगोऽनन्तको भवति ॥ २९६ ॥ धम्मं जिण-
 प्रहातं इदं सम्यक्त्वं च अरुधमि त्रिविधेन । व्रतसादरभूतहिंयं पन्थानं निर्वाणमार्गस्य (१ प्र०) अग्रणोऽहमिति च प्रथमं द्वितीयं सर्वत्र
 संयतोऽस्मीति । सर्वं च व्युत्सृज्यामि क्षिन्नेः यद् यद् प्रतिकुट्टम् ॥ २९७ ॥ नतसाव्यचिन्तनीयं सर्वं भाषयाऽभाषणीयं च । फायेन

सुजझइ दुक्करकारी जाणह मगंति पावए किति । विणियहिंतो निंदं तम्हा आलोयणा सेया ॥ २८५ ॥ १६२० ॥
 अगिगिम्मि य उटयम्मि य पाणेषु य पाणयीयहरिणसुं । होह मओ संधारो पडिवज्झइ जो(जइ) असंभंतो
 ॥ २८६ ॥ १६२१ ॥ मवि कारणं तणमओ संधारो नवि य फासुया भूमी । अप्पा खल्लु संधारो होह विमुद्धो
 मरंतस्स ॥ २८७ ॥ १६२२ ॥ जिणवयणमणुगया मे होउ मई झाणजोगमल्लीणा । जह तम्मि देसकाले अमूढ-
 सओ चए देहं ॥ २८८ ॥ १६२३ ॥ जाहे होह पमत्तो जिणवयणरहिओ अणायत्तो । ताहे इंदियचोरा करेति
 तवसंजमचिलोमं ॥ २८९ ॥ १६२४ ॥ जिणवयणमणुगयमई जंचेलं होह संवरपाचिटो । अग्गी य वायसहिओ
 समूलखालं डहइ कम्मं ॥ २९० ॥ १६२५ ॥ जह डहइ वायसहिओ अग्गी हरियवि रुक्खसंघाए । तह पुरि-

गुरुभ्यः नैव तयाराधका भवन्ति ॥ २८४ ॥ शुद्धावि दुष्करकारी जानाति मार्गमिति प्राप्नोति कीर्त्तिम् । विनिगूह्यम् निन्द्यां तस्मादालोचना
 श्रेयसी ॥ २८५ ॥ अप्रौ च उदके च प्राणेषु च प्राणबीजहरितेषु । भवति मृतस्य संस्कारकः प्रतिपद्यते यदि असंभ्रान्तः ॥ २८६ ॥ नैव
 पारणं कृणम्यः संस्कारकः नापि च प्रासुका भूमिः । आत्मा खलु संस्कारको भवति विमुद्धो त्रिभमाणस्य ॥ २८७ ॥ जिणवचनादुगता
 ध्यानयोगाभिरा सम मतिर्भवेत् । यथा तस्मिन्प्रवसरेऽमूढसंक्षो देहं सजेयम् ॥ २८८ ॥ यदा भवति प्रमत्ताः विणवचनरहितः परायताः ।
 वदा इन्द्रियचोराः कुर्वन्ति दपयंयमप्रातिपुत्यम् ॥ २८९ ॥ जिणवचनादुगतमतिः यसां वेलायां भवति संवरप्रविटः । वातसहितः
 अप्रितिव समूलखालं कर्म दहति ॥ २९० ॥ यथा वातसहितोऽग्निः हरितानपि पृथक्सद्भावात् । इदमि स्या पुरुषकारसहितो ज्ञानी

सकारसहिओ नाणी कम्मं स्वयं नेह ॥ २९१ ॥ १५२६ ॥ जह अग्गिमि च पणले खट्ठपूलिय खिप्पमेव झामेह ।
तह नाणीवि सकम्मं खवेह जसाससिप्पेणं ॥ २९२ ॥ १५२७ ॥ न ह्नु मरणम्मि उवगो सको थारसविहो
सुपकखंधो । सवो अणुचित्तं धंतपि समत्थचित्तेणं ॥ २९३ ॥ १५२८ ॥ हक्कम्मि वि जंमि पए संवेयं कुणह
वीपरगमए । दवह नरो अविग्घं सं मरणं तेण मरितवं ॥ २९४ ॥ १५२९ ॥ हक्कम्मि वि जंमि पए संवेयं
कुणह वीयरगमए । सो तेण मोहजालं छिंदह अज्झप्पओगेणं ॥ २९५ ॥ १५३० ॥ जेण विरगो जायह तं
तं सदायरेण करणिजं । सुवह ह्नु ससंवेगी अणंतओ होह असंवेगी ॥ २९६ ॥ १५३१ ॥ धम्मं जिणपणत्तं
सम्मत्तमिणं सहहामि तिचिहेणं । तसपायरभूयहिंयं पंथं निघाणमगस्स ॥ १ ॥ (प्रत्यंतरेऽधिका) समणोऽहंति
य पढमं वीयं सवत्थ संजओमिस्ति । सवंधं च योसिरामी जिणेहिं जं जं पडिक्कुटं ॥ २९७ ॥ १५३२ ॥ मणसावि

कम्मं धयं नेति ॥ २९१ ॥ यथा प्रबलोऽग्निः वृण्णुल्लिखान् क्षिप्रमेव ध्मायति । तथा हान्त्यपि उच्छ्वासमारोग्यं स्वकर्म क्षपयति ॥ २९२ ॥
नैव मरणे समीपगे शक्यो ह्यदशविधः कृतस्मृत्यः । सर्वोऽनुचिन्तयितुं यादवपि समर्थचित्तेन ॥ २९३ ॥ एकस्मिन्नापि वसिन् पदे संवेगं
करोति वीतरागमार्गे । प्रजति च नरोऽपि तन्मार्गेण तेन मर्त्तव्यम् ॥ २९४ ॥ एकस्मिन् ० । साः तेन मोहजालं छिनति अध्यात्मयोगेन
॥ २९५ ॥ येन विरगो जायते तत् सर्वोदरेण कर्त्तव्यम् । मुच्यते एव ससंवेगः असंवेगोऽनन्तको भवति ॥ २९६ ॥ धम्मं जिग-
प्रह्मं इदं सम्यक्त्वं च ब्रह्ममि विविधेन । ब्रह्मवाद्ब्रह्मद्विदं धन्यान् निर्वाणमार्गस्य (१ प्र०) ब्रह्मणोऽस्मिन्नि च प्रथमं द्वितीयं सर्वत्र
संयतोऽस्मीति । सर्वं च व्युत्पन्नमि जिनैः यद् यद् प्रतिबुध्यते ॥ २९७ ॥ मनसाप्यचित्तवीथं सर्वं भाषयाऽभाषणीयं च । फायेन

अचिन्तिज्ज्ञं सर्वं भासाह अभासणिज्ज्ञं च । काण य अकरणिज्ज्ञं वोसिरि निचिहेण सावज्ज्ञं ॥ २९८ ॥ १५३३ ॥
 अरसंजमवोसिरणं उचहिचिवेगो तहा उवसमो अ । पडिख्वजोगविरिओ खंतो मुत्तो विवेगो य ॥ २९९ ॥ १५३४ ॥
 एयं पवक्खणं आउरजण आवईसु भावेणं । अत्तरं पडिक्खो जंपतो पावह समाहिं ॥ ३०० ॥ १५३५ ॥ मम
 मंगलमरिहंता सिद्धा साहू सुयं च धम्मो य । तेसिं सरणोवगओ सावज्ज्ञं वोसिरामिन्ति ॥ ३०१ ॥ १५३६ ॥
 (इति सिरिमरणविभत्तिमुए संलेहणासुयं सम्मत्तं ॥ २ ॥ अथ आराहणासुयं लिख्यते इति प्रत्यन्तरैऽधिकं ॥)
 सिद्धे उवसंपत्तो अरिहंते केवली य भावेण । इत्तो एगत्तरेणवि पएण आराहओ होइ ॥ ३०२ ॥ १५३७ ॥
 समुइधवेयणो पुण समणो हिययम्मि किं निवेसिज्जा ? । आलंपणं च काइं काऊण मुणी दुहं सहइ ? ॥ ३०३ ॥
 ॥ १५३८ ॥ नरएसु अणुत्तरेसु अ अणुत्तरा वेयणाओ पसाओ । वट्ठेण एमाए ताओवि अणंतसो पसा

चाकरणीयं व्युत्पन्नमि त्रिविधेन साक्यम् ॥ १९८ ॥ असंयमव्युत्सर्जनं उपविशिवेक्य तथा उपशमश्च । प्रतियोग्योर्गवयवान् शान्तो
 मुत्तो विविचश्च ॥ २९९ ॥ एतत् प्रत्यास्थानं आतुरजनः आप्तसु भावेनान्यत्रत्यविषयः (इदं) जल्प प्रप्नोति समाधिम्
 ॥ ३०० ॥ मम महत्कर्महन्तः सिद्धाः साधवः श्रुतं च धर्मस्य । तेषां शरणोपगतः सावधं व्युत्पन्नमीति ॥ ३०१ ॥ सिद्धास्तु
 पसपन्नः सर्वतः केवलिनश्च भावेन । एषाग्नेकवरेणापि पदेनारामको भवति ॥ ३०२ ॥ समुदीर्णवेदनः पुनः श्रमणो हृदये किं
 निवेद्ययेत् ? । आलंपयति च कानि कृत्वा मुक्तिर्दुःखं सहते ? ॥ ३०३ ॥ नरकेषु अनुत्तरेषु च अनुत्तरा घेदनाः प्राप्ताः । प्रमादे

॥ ३०४ ॥ १५३९ ॥ एयं सयं कयं मे रिणं व कम्मं पुरा असायं तु । तमहं एस धुणामी मणम्मि सत्तं निवे-
सिज्जा ॥ ३०५ ॥ १५४० ॥ नाणाविहदुक्खेहि य ससुहृत्तेहि उ सम्म सहणिज्जं । न य जीवो उ अजीवो
कयपुयो वेयणाईहि ॥ ३०६ ॥ १५४१ ॥ अन्मुज्जयं विहारं इत्थं जिणदेसियं विउपसत्थं । नाडं महापुरिस्स-
सेवियं जं अन्मुज्जयं मरणं ॥ ३०७ ॥ १५४२ ॥ जह पच्छिमम्मि काले पच्छिमत्तिथपरदेसियसुयारं । पच्छा-
निच्छयपत्थं जयेए अवहुज्जयं मरणं ॥ ३०८ ॥ १५४३ ॥ छत्तीसमट्ठियाहि य कइजोगी (जोग) संगहयलेणं ।
उज्जमिज्जं धारसविहेण तयनियमठाणेणं ॥ ३०९ ॥ १५४४ ॥ संसारंगमज्जे विहयलसत्तद्वयदक्खआओ ।
इंतूण मोहमहं हराहि आराहणपट्ठमं ॥ ३१० ॥ १५४५ ॥ पोरणयं व कम्मं खवेह अत्तत्तयंघणायाइं (यं) ।

वर्त्तमानेन पुनस्तथा अन्ततः प्राप्तव्याः ॥ ३०४ ॥ एतन् स्वयंकृतं शया भ्रूणमिव कर्म पुन असातं तु । तदहं एष धुनानि (एष) मनसि
सत्त्वं नियेशयेत् ॥ ३०५ ॥ नानाविधेषु दुःखेषु समुदीर्घेषु सम्यक् सदनीयम् । नैव जीवस्त्वजीवः कृतपूर्वो वेदतादिसिः ॥ ३०६ ॥
अभ्युपगतं विहारं एवं जिनेदेशितं विद्वत्प्रशस्तम् । श्रान्ता महापुरुषसेवितं यत् (वद् श्रेयं) अभ्युपगतं मरणं ॥ ३०७ ॥ यथा पश्चिमे
काले पश्चिमतीर्थकरदेशितमुपकारं पद्मान् निश्चयपथं जयेति अभ्युपगतं मरणम् (तथा कुरु) ॥ ३०८ ॥ पट्ठविज्ञाता आर्तजनकैः (उरणप-
रीपदोपसर्गैः) कृतयोगी योगसंग्रहयलेन । त्वाम्य द्वादशविधेन तपोनियमस्थेनेन ॥ ३०९ ॥ संसारंगमज्जे धृतिवलसत्तद्वयदक्खआकः ।
एत्या मोहमहं हरायथनापटाकाम् ॥ ३१० ॥ पुण्यं च कर्म कृपयति जन्थान्यबन्धनायातम् । कर्मकल्पपथे छिनत्ति संसारक-

कम्मकलङ्कलचिह्निं विदुह संथारमास्तु ॥ ३११ ॥ १५४६ ॥ धीरयुरिसेहिं कहियं सप्पुरिसनिसेवियं परमं-
घोरं । उत्तिण्णेमिं ह्म रंगं हरामि आराहणपडागं ॥ ३१२ ॥ १५४७ ॥ धीर ! पढागाहरणं करोहि जह तंसि
देसकालम्मि । सुत्तथमणुगुणितो विहनिचलपदकच्छाओ ॥ ३१३ ॥ १५४८ ॥ चत्तारि कसाए तिल्लि गारवे
पंच इवियगामे । जिणिउं परिसहसहे (०सहेउधिय) हरहि आराहणपडागं ॥ ३१४ ॥ १५४९ ॥ न य
मणसा चित्तिज्जा जीवामि चिरं मरामि च लहुंति । जह इच्छसि तरिउं जे संसारमहोअहिमपरं ॥ ३१५ ॥
॥ १५५० ॥ जह इच्छसि नीसरिउं संघसिं चेच पाचकम्माणं । जिणवयणनाणदंसणचरित्तभावुल्लुओ जग्ग
॥ ३१६ ॥ १५५१ ॥ दंसणनाणचरित्ते तवे य आराहणा चउक्खंथा । सा चेव ह्मोइ तिविहा उक्कोसा मज्झि-
मजहण्णा ॥ ३१७ ॥ १५५२ ॥ आराहेकण विज्ज उक्कोसाराहणं चउक्खंथं । कम्मरयविप्पमुक्को तेणेव भवेण

मारुढः ॥ ३११ ॥ धीरयुर्यैः कथितं मत्पुरुषनियेकितं परमघोरम् । उत्तीर्णोऽसिं रत्नं हराम्यारधनापाकाम् ॥ ३१२ ॥ धीर !
पताकाहरणं वृद्ध (पर्व) यस्या तस्मिन् देवकण्ठे । सूत्रार्पणमुगुणधनं धृतिभिश्चलनदक्षशक्कः ॥ ३१३ ॥ चतुरः कथयाम् त्रीणि गौरवाणि पंचे-
न्द्रियग्रामान् । नित्वा परीपदानि च हयराधनापताकाम् ॥ ३१४ ॥ न य मनसा चिन्तयेत् जीवामि चिरं त्रिवे वा लघु इति । यदीच्छसि
वरीतुं संसारमहोदधिमापाम् ॥ ३१५ ॥ यदीच्छसि निस्वरीतुं सर्वेभ्यश्चैव पापकर्मभ्याः । जिनद्वयब्रह्मानन्ददर्शनचरित्रभाषोचतो जागृहि
॥ ३१६ ॥ दर्शने ब्रह्मने चरित्रे वृषसि चाराधना चतुःस्तन्या । सैव भवति त्रिविधा उत्कृष्टा मध्यमा जगन्त्या ॥ ३१७ ॥ आराधय

सिद्धिज्ञा ॥ ३१८ ॥ १५५३ ॥ आराहेऊण विऊ मज्झिमआराहणं चउक्खं' । उक्कोसेण य चउरो भवे उ
 गंतूण सिद्धिज्ञा ॥ ३१९ ॥ १५५४ ॥ आराहेऊण विऊ जह्वमाराहणं चउक्खं । ससट्ठ भवग्गहणे परि-
 णामेऊण सिद्धिज्ञा ॥ ३२० ॥ १५५५ ॥ धीरेणवि मरियं कावरिसेणवि अवसस मरियं । तम्हा अवसस-
 मरणे वरं खु धीरस्तणे मरिडं ॥ ३२१ ॥ १५५६ ॥ एवं पचक्खणं अणुपालेऊण सुविहिओ सम्मं । येमाणि-
 ओ य वेवो हविज्ज अहयायि सिद्धिज्ञा ॥ ३२२ ॥ १५५७ ॥ एसो सवियारकओ उवक्कमो उप्पामट्ठफालम्मि ।
 हसो उ पुणो युच्छं जो उ क्कमो होह अचियारे ॥ ३२३ ॥ १५५८ ॥ साहू कयसंलेहो चिजियपरीसहक्कसा-
 यसंतानो । निज्जयए मणिगळा सुयरयणस(र)हस्सनिम्माए ॥ ३२४ ॥ १५५९ ॥ पंचसमिए तिगुत्ते अणिरिसए

विद्वान् बहुधामाराधनां बहुःस्कन्धाम् । फर्मरजोविप्रमुक्छदेनैव भवेन सिध्येत् ॥ ३१८ ॥ आराध्य विद्वान् मध्यमापराधनां
 बहुःस्कन्धाम् । उत्कर्षेण च चतुरो भवास्तु गत्या सिध्येत् ॥ ३१९ ॥ आराध्य विद्वान् क्षपन्त्यापराधनां चतुःस्कन्धाम् । समाधौ भव-
 प्रहृणालि परिणमप्य सिध्येत् ॥ ३२० ॥ धीरेणापि मर्त्यं कपुरुषेणाप्यवश्यमर्त्यं । तस्मादवश्यमरणे वरं दलु धीरत्वेन गतुम्
 ॥ ३२१ ॥ एतत् प्रत्याख्यानमनुपाल्य सुविहितः सम्यक् । वैयानिको वा देवो भवेत् धायवापि सिध्येत् ॥ ३२२ ॥ एष सविचारकृत्
 उपक्रम उत्तमार्थकाले । इतलु पुनर्वक्ष्ये यस्तु क्रमो भवत्यविचारः ॥ ३२३ ॥ साधुः कृतसंलेखनो विजितपरीपदकपयसंतानः । निर्या-
 मकान् मार्गयेत् सुतरन्नरहस्यनिष्णातान् ॥ ३२४ ॥ पञ्चसमितांशियुग्मान् जनिभितान् रागद्वेषमदरहितान् । कृतयोगिनः कालज्ञान् शान-

रागदोसमपरिहृय । मरुजोगी कालणू नाणचरणदंसणसमिद्धे ॥ ३२५ ॥ १५६० ॥ मरणसमाहीकुसले ढंगि-
यपथियसभायवेचार । बवहारविदिविहिणू अन्मुज्जमरणसारहिणो ॥ ३२६ ॥ १५६१ ॥ उवएसहेड-
कारणगुणनिसडा मायकारणविहणू । विणणानाणकरणोवयारसुयधारणसमत्थे ॥ ३२७ ॥ १५६२ ॥ एगं-
तगुणे रहिया बुद्धीइ चउविहाइ उवयेया । छंदणू पवइया पचक्खानंमि य विहणू ॥ ३२८ ॥ १५६३ ॥ दुण्हं
आपरियाणं दो येयावयकरणनिलुत्ता । पाणगयेयावचे तवस्सिणो यत्ति दो पत्ता ॥ ३२९ ॥ १५६४ ॥ उव-
सण परियत्तण उवाकरसास(ग)करणजोगेसुं । दो वायगत्ति गज्जा अ(उ प्र.) सुत्तकरणे जहसेणं ॥ ३३० ॥ १५६५ ॥
असहहयेयणाए वापच्छित्ते पडिकमणए य । जोगायकहाजोगे पचक्खाने य आयरिओ ॥ ३३१ ॥ १५६६ ॥
पाप्पाकप्पविहिणू दुयालसंगसुयसारही संध । उत्तीसगुणोयेया पच्छिसवियारया धीरा ॥ ३३२ ॥ १५६७ ॥

परिणदंसममुद्धान् ॥ ३२५ ॥ मरणसमाधिमुद्धान् शक्तिप्रार्थितसमायवेचन् । व्यवहारविविधिविधानज्ञान् अभ्युदात्तमरणसारभिनि-
॥ ३२६ ॥ उपदेशहेतुवाराणगुणज्ञान् न्यायकारणविधानज्ञान् । विमानज्ञानकरणोपचारशुद्धात्मसमर्थान् ॥ ३२७ ॥ एकांतं गुणेषु
स्थितान् सुदृष्टा चतुर्विधोपपन्नान् । छन्दोमान् प्रव्रजितान् प्रत्यास्थान् च विधिज्ञान् ॥ ३२८ ॥ द्वयोराचार्ययोर्द्वौ वेद्यावृत्त्यकरणनिपुणौ ।
पानकप्राप्तौ चैव विप्रो वेत्ति द्वौ प्राप्नो ॥ ३२९ ॥ चतुर्लक्षपरिवर्तनोपारोस्त्रात्रचरणयोगेषु । द्वौ वाचको इति श्रेयो सूत्रकरेण जय-
न्येन ॥ ३३० ॥ अधश्चाने चैव नानां प्रायश्चित्ते प्रतिक्रमणे च । योगात्मकयायोगे प्रत्यास्थाने च आचार्यः ॥ ३३१ ॥ कृत्यवत्कृत्य-

एए ते निज्वया परिकहिया अट्ट उत्तमदुम्मि । जेसिं गुणसंख्खारं न समत्या पायया वुत्तुं ॥ ३३३ ॥ १५६८ ॥
 एरिसयाण सगासें तूरीणं पवयणाप्पचारिणं । पटिवज्जिज्ज महत्थं समणो अब्बुज्जयं मरणं ॥ ३३४ ॥ १५६९ ॥
 आयरियवड्डाए सीसें साहम्मिए कुलगणे य । जे मे क्रिया सकाया (जंमि कसाओ कोईवि प्र.) सधे
 ति विहेण खामेमि ॥ ३३५ ॥ १५७० ॥ सधस्स समणसंघस्स भावओ अंजलिं करे सीसे । सधं खमावहत्ता
 खमामि सधस्स अहयंपि (खमिज्ज सधस्सवि सयंमि प्र०) ॥ ३३६ ॥ १५७१ ॥ गरहिता अप्पाणं अपुण्णकारं
 पडिक्कमित्ताण । नाणम्मि दंसणम्मि अ चरित्तजोगाहयारं प ॥ ३३७ ॥ १५७२ ॥ तो सीलगुणसमगो
 अनुबहयक्खो बलं च धामं च । विहरिज्ज तवसमगो अनियाणो आगमसहाओ ॥ ३३८ ॥ १५७३ ॥

विधिशा द्वादशाङ्गुतसंसारिज्जः सर्वथा । पट्त्रिंशदुणोपपेताः प्रायश्चित्तविशारदा धीराः ॥ ३३२ ॥ एते दुष्यं नियमकाः परिकथिता
 अष्ट इतमार्थे । चेपां गुणसंख्यानं न तमर्थः प्राकृता बहुम् ॥ ३३३ ॥ एतादृशानां सकाशे तूरीणां श्रवचनप्रवादिनाम् । प्रतिपद्येत महाधर्म
 श्रमणोऽभ्युद्यतं मरणम् ॥ ३३४ ॥ आचार्यान् वपाव्यायान् दिग्ध्यान् साधर्मिकान् कुलगणो च । ये मया कृताः कृपायिताः (यस्मिन्
 कृपायः कोऽपि) सर्वान् त्रिविधेन क्षमयामि ॥ ३३५ ॥ सर्वस्मै श्रमणसंघाय भावतोऽञ्जलिं कृत्वा क्षीर्षे । सर्वं क्षमयित्वा क्षमयामि
 सर्वस्याहमपि (क्षमेत सर्वस्यापि स्वस्मिन्) ॥ ३३६ ॥ गृह्यित्वाऽऽत्मानं अपुनःकारं प्रतिक्रम्य । ज्ञाने च दर्शने च पारिव्रज्योपातिचारे
 च ॥ ३३७ ॥ ततः क्षीलगुणसमग्रः अनुपपदाक्षो बलं च स्थाम च । (अपेक्ष्य) विहरेत् तपःसमोऽविदान आगमसहायः ॥ ३३८ ॥

तयसोसियंगमनो संधिसिराजालपागहसरीरो। किच्छाहियपरिहत्यो परिहरइ कलेवरं जाहे ॥३३९॥१५७४॥
पवकवाइ य ताहे अन्नन्नसमाहृत्तिर्यमिती। तिबिहेणाहारविहिं दियसुगइकायपगइए ॥ ३४० ॥ १५७५॥
इहलोए परलोए निरासओ जीविए अ मरणे य। सायाणुभवे भोगे जस्स य अवहट्टणाइए ॥३४१॥१५७६॥
निम्ममभिरहंकारो निरासयोऽकिंचणो अपडिक्कम्मो। वोसद्विसट्ठगो वत्तचियत्तेण देहेणं ॥ ३४२ ॥ १५७७॥
तिबिहेणवि सहमाणो परीसहे दूसहे अ ऊसग्नो। बिहरिज्ज विसयतणहारयमलमसुभं विहुणमाणो ॥३४३॥
॥ १५७८ ॥ नेहक्खए व दीवो जह स्वयसुचणेइ दीववट्ठिम्मि (टिपि)। स्त्रीणाहारसिणेहो सरीरवट्ठिं तह खवेइ
॥३४४॥१५७९॥ एव परज्झा असई परक्कमे पुषभणियसूरीणं। पासम्मि उत्तमहे कुब्जा तो एस परिकम्मं ॥३४५॥

सप्तसोषितगोपांगः प्रकटसन्धिराजालशरीरः। कृच्छ्राहितनपुण्यः (कृच्छ्रैः पूर्णः) परिहरति कलेवरं यदा ॥ ३३९ ॥ प्रत्याख्याति व
सदा अन्याऽन्यसमाधिप्रत्यमिति। त्रिविधेनाहारविधिं वदितुमतिक्रम्यप्रकृतिकः ॥ ३४० ॥ इहलोके परलोके च निराश्रयो जीविते
च मरणे वा। साताणुभवे भोगे यस्या चाण्डरणा (परित्यजना) ऽतीते ॥ ३४१ ॥ निर्ममभिरहंकारो निराश्रयोऽकिञ्चनोऽप्रतिकर्मा।
कल्यै (बुद्धयै) विसृष्टांगः सकृत्प्रीतिना देहेन ॥ ३४२ ॥ त्रिविधेनापि सहगतः परीयद्वा दुःसहांश्च उत्तमं वाच ॥ बिहरेत्
विषयदृष्ट्याऽलोमलसुभं विषूतयन् ॥ ३४३ ॥ ब्रह्मस्ये वा दीपो यस्मा क्षयमुपनयति दीपवत्तिमापि। शीघ्राद्धारज्जः शरीरवर्ति तथा
धूपयति ॥ ३४४ ॥ पुवं आरब्धः सति पराक्त्रो पूर्वभणितसूरीणाम्। गार्धे सत्तमावय कुर्यात्तदा एतत् परिकर्म ॥ ३४५ ॥

॥ १५८० ॥ आगरसमुद्रियं तह अज्जुसिरवागतणपत्तकडए य । कट्टसिल्लफलंगंमि व अणभिज्जय निप्प-
 कट्ठंमि ॥ ३४६ ॥ १५८१ ॥ निस्संधिणातणंमि व सुहपडिलेहेण जइपसत्थेण । संथारो कायवो उत्तर-
 पुवस्सिरो वावि ॥ ३४७ ॥ १५८२ ॥ दोसुत्थ अप्पमाणे अंधकारे समम्मि अ णिसिंहे । निरुवहयम्मि गुण-
 मणे वणम्मि गुत्ते (थणंनि गुत्ते) य संथारो ॥ ३४८ ॥ १५८३ ॥ जुत्ते पमाणरइओ उभउकालपडिलेहणा-
 सुद्धो । थिहिचिहिओ संथारो आरुहियवो त्तुगुत्तेणं ॥ ३४९ ॥ १५८४ ॥ आरुहियचरित्तभरो अत्तेसु उ
 (अन्नसउ) परमगुरुसगासम्मि । दंषेसु पज्जेसु य खित्ते काले य सधंमि ॥ ३५० ॥ १५८५ ॥ एएसु चैव
 ठाणेसु चउसु सवो चउविहाहारो । तयसंजमुत्ति किच्चा वोसिरियवो त्तुगुत्तेणं ॥ ३५१ ॥ १५८६ ॥ अहवा
 समाहिहंउं कायवो पाणगस्स आहारो । तो पाणगंवि पच्छा वोसिरियवं जहाकाले ॥ ३५२ ॥ १५८७ ॥

आकरसमुद्रियते ॥ १ ॥ अशुपिरवस्वरुणपत्रकटके च । कट्टशिल्लफलके वा अभियमाने निष्पकल्पे ॥ ३४६ ॥ निस्सन्धिकेन गुणेन वा सुख-
 प्रतिलेसनेन यत्तिप्रशस्तेन । संस्कारः कर्तव्य उत्तरस्थां पूर्वस्थां शिरो वाऽपि ॥ ३४७ ॥ दोषोऽय अप्रमाणे अन्धकारे च (ततः) समे च
 निष्ठे । निरुपहते गुणवति दने गुणे च संस्कारकः ॥ ३४८ ॥ गुणे प्रमाणरचित इभयकालप्रतिलेखनायुक्तः शुद्धः । विधिविहितः संस्कारकः
 आरुढव्यस्मिन्नेन ॥ ३४९ ॥ आरुढचारित्र्यभाटः अन्येष्वपि परमगुरुसकण्डे । द्रव्येषु पर्यायेषु च क्षेत्रे काले च सर्वस्मिन् (प्रशस्तोऽग्राह्यः)
 ॥ ३५० ॥ एतेषु चैव स्थानेषु चतुर्षु सर्वव्यतिर्विध आहारः । सप्तःसंयम इति कृत्वा व्युत्सष्टव्यस्मिन्नेन ॥ ३५१ ॥ अथवा समाधिदेतोः

निसिरित्ता अप्पाणं सर्वगुणसमन्त्रियम्मि निज्जवए । संथारगसंनिचिट्ठो अनियाणो चव विहरिज्जा ॥ ३५३ ॥
 ॥ १५८८ ॥ इहलोए परलोए अनियाणो जीविए य मरणे य । वासीचंदणकप्पो समो य माणावमाणेसु
 ॥ ३५४ ॥ १५८९ ॥ अह महुरं पुल्लवियडं तहप्पसायकरणिज्जविसयकयं । इज्ज कंहं निज्जवथो सुहंससन्ना-
 हरणहेडं ॥ ३५५ ॥ १५९० ॥ इहलोए परलोए नाणचरणदंसणंमि य अवायं । दंसेइ नियाणम्मि य माया
 मिच्छत्तासहेणं ॥ ३५६ ॥ १५९१ ॥ बालमरणे अवायं तह य उवायं अवालमरणम्मि । उस्सासरल्लुचेहाणसे
 य तह गिट्ठपट्टे य ॥ ३५७ ॥ १५९२ ॥ जह य अणुदुयसल्लो ससल्लमरणेण कइ मरऊणं । दंसणनाणचि-
 ट्ठणो मरंति असमाहिमरणेणं ॥ ३५८ ॥ १५९३ ॥ जह सायसे गिट्ठा इत्थिअहंकारपावसुयमत्ता । ओसन्न-

कर्त्तव्यः पानदस्याहारः । ततः पानदमपि पश्चात् मृत्प्राप्त्यैव यथाकाले ॥ ३५२ ॥ निस्तन्यात्पानं सर्वगुणसमन्त्रियेतु नियामकेषु सस्कार-
 कस्य निविष्टोऽतिदानकश्चैव विहरेत ॥ ३५३ ॥ इहलोकं परलोकं निदानो जीविते च मरणे च । धर्माचिन्दनकल्पः समश्च मानापमा-
 नयोः ॥ ३५४ ॥ अपि मधुरं सुदुर्बिषयं तथात्मसात्कारणीयविषयाम् । नियामकः कथा कथयेत् शु(स्मृ)तिसमन्वाहरणहेतोः ॥ ३५५ ॥
 इहलोकं परलोकं ज्ञानं चरणं दर्शनं च (कर्मणः) अपाय दर्शयति निदाने च मायाभिध्यालव्ययोश्च ॥ ३५६ ॥ बालमरणोऽप्यय तथा
 चोपायमालमरणे । उच्छ्वास(रोध)रज्जुवैहायसेषु च तथा गुणप्रेप्ते च ॥ ३५७ ॥ यथा चातुर्दशस्त्याः सशल्यमरणेन क्रेचिन्मृत्वा ।
 दर्शनज्ञानविहीना म्रियतेऽसमाधिमरणेन ॥ ३५८ ॥ यथा सातरस्योर्गृद्धाः रुतद्वद्धारपापधुतमत्ताः । बाह्वुत्येव बालमरणा भ्रान्त्यन्ति

बालमरणा भवन्ति संसारकृतारं ॥ ३५९ ॥ १५९४ ॥ अहं मिच्छन्त ससङ्गा मायासङ्गेण जह ससङ्गा य । जह
 य क्रियाण ससङ्गा मरन्ति असमाहिमरणेणं ॥ ३६० ॥ १५९५ ॥ जह वेयणावसद्धा मरन्ति जह केह इन्द्रिय-
 वसद्धा । जह य कसायवसद्धा मरन्ति असमाहिमरणेणं ॥ ३६१ ॥ १५९६ ॥ जह सिद्धिमग्ग दुग्गाइसग्ग-
 मलमोढयाणि मरयाणि । मरिज्ज केह सिद्धिं उर्विति सुसमाहिमरणेणं ॥ ३६२ ॥ १५९७ ॥ एवं बहुप्पयारं
 तु अवापं उत्तमट्ठकालम्भि । दंसन्ति अवायणू सद्धदरणे सुविहियाणं ॥ ३६३ ॥ १५९८ ॥ विंति य सिं
 उवयसं गुरुणो नाणाविदेहिं हेज्जहिं । जेण सुगइ भयंतो संसारभयहुओ (हुहो) होइ ॥ ३६४ ॥ १५९९ ॥ न दु
 तेसु वेयणं खलु अहो चिरम्मिस्सि दाकणं दुक्खं । सहणिज्जं देहेणं मणसा एवं विवित्तिज्जा ॥ ३६५ ॥ १६०० ॥
 सागरतरणत्थमइ इयरस पोयस्स जए (उज्जवे) धूवे । जो रल्लु (रक्ख) मुक्खकालो न सो विलंबस्सि

संसारकृतारं ॥ ३५९ ॥ अथ मिथ्यात्वेन सशल्या मायाश्लेयेन यथा ससल्याश्च । यथा च निद्वेतेन सशल्या त्रियन्तेऽसमाधिमरणेन
 ॥ ३६० ॥ यथा वेदनावशान्तो त्रियन्ते यथा केचिदिन्द्रियवशान्तोः । यथा च कृपायवशान्तो त्रियन्तेऽसमाधिमरणेन ॥ ३६१ ॥ यथा
 सिद्धिमागो दुरोत्तिस्सर्गागोदोतानि भरणानि । भुत्वा केचित्सुसमाधिमरणेन सिद्धिसुपणन्ति ॥ ३६२ ॥ एवं बहुमकारं त्वपायसुत्तमार्यकाले
 दर्शयन्त्यायकाः शल्योद्धरणाय सुविदियानाम् ॥ ३६३ ॥ इद्वति वैषायुपवेशं गुरवो तानाविधेयुभिः । येन सुगतिं मज्जनं संसारभयदुतो
 (मुक्ख) भवति ॥ ३६४ ॥ नैव तेषु वेदनां (नं) सल्लु, अतो चिरमिति दारुणं दुःखम् । सहनीयं देहेन मनसैव च विचिन्तयेत् ॥ ३६५ ॥ साग-

॥ १६०८ ॥ जाओ परवसेणं संसारे वेयणाओ घोराओ । पत्ताओ नारगत्ते अहुणा ताओ विचिन्तिज्जा ॥ ३७४ ॥
 ॥ १६०९ ॥ इण्हिह सयं वसिस्स व निरुवमसुक्खायसाणमुहदूयं (कट्टयं) । कल्लणमोसहं पिव परिणाम-
 सुहं न तं दुक्खं ॥ ३७५ ॥ १६१० ॥ संवधि बंधवेसु य न य अणुराओ खणपि कायवो । तेविप हुंति अभित्ता
 जह जणणी पंभदत्तस्स ॥ ३७६ ॥ १६११ ॥ वसिज्जण व सुहिमज्जे वचह एगाणिओ इमो जीवो । मोत्तूण
 सरीरघरं जह कण्हो भरणकालमि ॥ ३७७ ॥ १६१२ ॥ इण्हि व सुहुत्तेणं गोसे व सुए व अद्धरत्ते वा ।
 जस्स न नल्लह वेला कट्ठिवसं गच्छिह जीवो ॥ ३७८ ॥ १६१३ ॥ एवमणुचिंतयंतो भावणुभावानुरत्त सिय-
 लेसो । तद्विवस भरिलकामो व होह धाणम्मि उल्लुत्तो ॥ ३७९ ॥ १६१४ ॥ नरगतिरिक्खणहंसु य माणुसदे-

सत्तारभैरवदुःखानाम् । तैः श्रमत्तेषु सदा द्रुतः सौख्यं च मोक्षश्च ॥ ३७३ ॥ याः पारवश्येन संसारे वेदन्ता घोराः । प्राप्ता नारकवैड-
 धुन्ता ता विचिन्तय ॥ ३७४ ॥ इदानीं स्वशस्य तु निरुपमसौख्यावसांतमुखकटुकम् । कस्याणौपधं पिव परिणाममुखं न तदुःखम्
 ॥ ३७५ ॥ सम्बन्धिवान्यवेषु च न चानुरागः क्षणमपि कर्त्तव्यः । ते चैव भवन्त्यमित्राणि यथा जननी प्रह्लादत्तस्य ॥ ३७६ ॥ उपित्वा
 च सुहृन्नाभ्ये श्रजत्वेकावययं जीविः । मुक्त्वा स्वमीरगृहं यथा कृष्णो मरणकाले ॥ ३७७ ॥ अधुनां वा मुहूर्त्तेन प्रभाते वा श्रो धाउद्ध-
 रात्रे वा । यस्य न प्रायते वेला क दिवसे गमिष्यति जीवः ॥ ३७८ ॥ एवमुचिन्तयन् भावानुभावानुरक्तः सितलेश्यः । तस्मिन् दिने मर्तुं
 कामो वा (ऽपि) भवति ध्याने षड्युक्तः ॥ ३७९ ॥ नरके तिर्यग्गतिषु च मानुषदेवत्वयोर्वसता यत्सुखदुःखं श्राप्तं तदनु चिन्तयेत् सत्तारके

कापयो ॥ ३६६ ॥ १६०१ ॥ निहृद्यिहृणो दीवो न चिरं द्विष्यद् जगमि पञ्चस्व । न य जलरहिओ मञ्जो
जिअइ चिरं नैव पडमाई ॥ ३६७ ॥ १६०२ ॥ अन्नं इमं सरीरं अन्नोऽहं इय मणम्मि ठाविज्जा । जं सुचिरे-
यडवि मोचं देहे को मत्थ पडियंघो ? ॥ ३६८ ॥ १६०३ ॥ दूरत्थंवि विणासं अवस्सभावं उघट्टियं जाण । जो
अह घट्ठह कालो अणागओ इत्थ आसिण्हा ॥ ३६९ ॥ १६०४ ॥ जं सुचिरेणवि होहिइ अणावसं तंमि को
ममीकारो ? । देहे निस्सदेहे पिणवि सुयणत्तणं नत्थि ॥ ३७० ॥ १६०५ ॥ उवल्लो सिद्धिपहो न य अणु-
चिण्णो पमायदोत्तणं । हा जीव ! अप्पेवरिय ! न हु ते एयं न तिप्पिहिइ ॥ ३७१ ॥ १६०६ ॥ नत्थि य ते
संघपणं घोरा य परीसहा अहं निरया । संसारो य असारो अहप्पमाओ अ तं जीव ! ॥ ३७२ ॥ १६०७ ॥
कोहाइफसाया खलु पीयं संसारभेरवदुहाणं । तेसु पमत्तोसु सपा कत्तो सुखो य सुखो वा ? ॥ ३७३ ॥

रत्तरणार्थमतिष्ठः आयातस्य पोतस्य भुवे जये । यो रत्तुमोक्षकालः स कर्तव्यः, न विरुध्य इति (मत्वा) कर्तव्यः ॥ ३६६ ॥ तैलविहीनो दीपो
न चिरं दीप्यते जगति प्रलक्षम् । न च जलादिवो मत्स्यो जीवति चिरं नैव च यथावि (जलं विना) ॥ ३६७ ॥ अन्यदिददरीरं अम्योऽहमिति
ममसि थापयेत् । यत्सुचिरेणवि मोच्यं तत्र देहे कः प्रतिपन्थः ? ॥ ३६८ ॥ दूरस्थमपि विनाशमवश्यमिति युपस्थितं ज्ञानी हि । यो यथा यथाते
फालोऽनागतोऽत्र पासीनस्य ॥ ३६९ ॥ यत्सुचिरेणवि भविष्यति अकशं (दारीरं) वासिन् को ममीकारः ? । देहे निःसदेहं प्रियेऽपि सुजनत्वं
नास्ति ॥ ३७० ॥ उपलब्धः सिद्धिपयो न पातुषीर्णः प्रमाददोषेण । हा जीव ! आत्मवैरिन् ! नैव त्वेवम्, न च त्वयैवित्यति ॥ ३७१ ॥
नास्ति च त्वप संहतं पोषाश्च परीण्डा अपो नरकाः । संसारश्चासारः अतिप्रमादश्च त्वं जीव ! ॥ ३७२ ॥ मोक्षद्वयः कृपायाः खलु पीयं

॥ १६२२ ॥ वसिज्ज विमानेषु य जीवो पसरंतमणिमऊहेसु । वसिओ पुणोवि सुधिय जोगिसहस्संधया-
रेसुं ॥ ३८८ ॥ १६२३ ॥ वसिज्ज देवलोए निबुद्धोए सयंपमे जीवो । वसइ जलवेगकलमलविउलवल्या-
मुहे घोरे ॥ ३८९ ॥ १६२४ ॥ वसिज्ज सुरनरीसरचामीयररिद्धिमणहरघरेसु । वसिओ नरग निरंतरभ-
यभैरवपंजरे जीवो ॥ ३९० ॥ १६२५ ॥ वसिज्ज विचिंसेसु अ विमानगभवण सोभसिहरेसु । वसइ
तिरिएसु गिरिगुहविवरमहाकंदरदरीसु ॥ ३९१ ॥ १६२६ ॥ सुन्नूणवि भोगसुहं सुरनरखपरेसु पुण पमा-
पणं । पियइ नरएसु भैरवकलंततउतंवपाणाइं ॥ ३९२ ॥ १६२७ ॥ सोज्ज सुइयणरवइभवे अ जयसइ-
मंगलरवोपं । सुणइ नरएसु दुहपरं अकंदुहामसदाइं ॥ ३९३ ॥ १६२८ ॥ निइण इण गिणइ दह पय ववंध

यित्वा स्वयं मोक्षे मार्गं निवेक्षयेत् ॥ ३८७ ॥ अपित्वा विमानेषु च जीवः प्रसरन्मणिसूत्रेषु । अपितः पुनरपि स एव योनिसहस्रा-
न्यकारेषु ॥ ३८८ ॥ अपित्वा देवलोके नित्योद्योते स्वयंप्रभे जीवः । वसति विपुलजलवेगकलमलवलयसुले घोरे ॥ ३८९ ॥ अपित्वा
सुखरेधरचामीकराद्विमानमनोहरगृहेषु । अपिबो नरके निरन्तरमयैरखपञ्जरे जीवः ॥ ३९० ॥ अपित्वा विचित्रेषु च विमानगग-
नभवनेषु शोभिषिलिखरेषु । वसति तिर्थेषु गिरिगुहाविवरमहाकन्दरदरीषु ॥ ३९१ ॥ मुक्त्वाऽपि भोगसुखं सुरनरखचरेषु पुनः प्रमा-
देन । पितति नरकेषु भैरवकलकलायमानत्रणुवाग्रपानानि ॥ ३९२ ॥ कृत्वा मुदितनरपतिमवे च जयसुन्दरमङ्गलरवौघम् । शृणोति
नरकेषु दुःखकरान् आकन्दोदामश्रमदान् ॥ ३९३ ॥ निजिद्धि जद्धि गृहाण दह पच उद्धन्वय प्रबन्धय वधान रंद्धि स्थटय लोलय घोल-

पयं पंच रुद्राहिं । फाटे लीले घोले धुरे खोरहिं से गत्तं ॥ ३९४ ॥ १६२९ ॥ वेपरणिशारकलमलवैसङ्कुस-
लकरकयकुलेसु । वसिओ नरएसु जीवो हणहणघणघोरसदेसुं ॥ ३९५ ॥ १६३० ॥ तिरिएसु व भैरवसह-
पकूलणपरपक्खणच्छणसएसु । वसिओ उवियमाणो जीवो कुडिलम्मि संसारे ॥ ३९६ ॥ १६३१ ॥ मणुयत्त-
णेवि बहुविहविणिथायसहसस्येसणघणम्मि । भोगपिवासाणुगओ वसिओ भयपंजरे जीवो ॥ ३९७ ॥
॥ १६३२ ॥ घसियं दरीसु घसियं गिरीसु घसियं समुद्धमज्जसु । रुक्खगोसु य वसियं संसारे संसरत्तेणं
॥ ३९८ ॥ १६३३ ॥ पीयं थणअच्छीरं सागरसलिलाओ बहुयं हुज्जा । संसारम्मि अणत्ते माईणं अणम-
ण्णाणं ॥ ३९९ ॥ १६३४ ॥ नयणोदगंपि तासि सागरसलिलाओ यहुरं हुज्जा । गलियं वयमाणीणं माईणं
अणमण्णाणं ॥ ४०० ॥ १६३५ ॥ नत्थि भयं मरणसमं जम्मणसरिसं न विज्जए दुक्खं । तग्हा जरमरण-

य सूरय क्षारिस्सल गात्रं (छद्राय) ॥ ३९४ ॥ वैतरणिशारकलमलविविधशाल्यदुशल (० भङ्कुअ) ऋकचवुलेसु । वपितो मरकेसु जीवो हन्ह-
नपनयोद्वन्द्वेसु ॥ ३९५ ॥ त्रिर्धसु च भैरवद्वन्द्वपक्षणपरिपक्षणतक्षणतक्षेसु । वपित वद्विजम् जीवः कुटिले संसारे ॥ ३९६ ॥ मणुजत्वेऽपि
धद्विपविनिगतसहस्रमनीयणे । भोगपिपासानुगत वपितो भयपञ्जरे जीवः ॥ ३९७ ॥ वपितं दरीसु वपितं गिरिसु वपितं समुद्रम-
ध्येसु । वृक्षाप्रेषु वपितं संसारे संसारता ॥ ३९८ ॥ पीतं खनक्षीरं सागरसलिलादुहृतं भवेत् । संसारोऽज्जन्ते मातृणामन्यान्यासाम्
॥ ३९९ ॥ नपनोदकमसि तासां सागरसलिलादुहृतं भवेत् । गलितं रुदन्तीनां मातृणामन्यान्यासाम् ॥ ४०० ॥ ताल्लि भयं मरण-

करं छिदं ममत्तं सरीराओ ॥ ४०१ ॥ १६३६ ॥ अन्नं इमं सरीरं अणो जीयुत्ति निच्छियमईओ । दुक्खपरी-
 केसकरं छिदं ममत्तं सरीराओ ॥ ४०२ ॥ १६३७ ॥ जावइयं किंचि दुहं सारीरं माणसं च संसारं । पत्तो
 अणंतखुत्तो कायस्स ममत्तदोसेणं ॥ ४०३ ॥ १६३८ ॥ तम्हा सरीरमाई अन्मितर घाहिरं निरयसेसं । छिदं
 ममत्तं सुविहिय ! जइ हच्छसि सुचिउं दुहाणं ॥ ४०४ ॥ १६३९ ॥ सद्ये उवसग्ग परीसहे य तिधिहेण निब्बि-
 णाहि लहु । एएसु निज्जिएसुं दोहिसि आराहओ मरणे ॥ ४०५ ॥ १६४० ॥ मा हू य सरीरसंताघिओ अ
 तं झाहि अट्ठक्काइं । सुदुब्बि रूयियलिगेवि अट्ठक्काणि रूयंति ॥ ४०६ ॥ १६४१ ॥ मित्तसुयबंधवाइसु इट्ठा-
 णिट्ठेसु इंदियत्थेसुं । रागो वा दोसो वा ईसि मणेणं न कायधो ॥ ४०७ ॥ १६४२ ॥ रोगायंकेसु पुणो विउ-

त्तं जन्मसदृशं न विद्यते दुःखम् । तस्माज्जगमरणकरं छिन्दि ममत्वं शरीरात् ॥ ४०१ ॥ अन्यदिदं शरीरं अन्यो जीय इति निश्चित-
 मतिष्ठः । दुःखपरिछेदकरं छिन्दि ममत्वं शरीरात् ॥ ४०२ ॥ यावत्किञ्चिद्दुःखं शरीरं मानसं च संसारं । प्राप्नोऽनन्तकृत्यः कायस्य
 ममत्वदोषेण ॥ ४०३ ॥ तस्मात् शरीरादि अभ्यन्तरं बाह्यं निश्चयेणं बाह्यं निश्चयेणं (आश्रित्य) । छिन्दि ममत्वं सुविहित ! यदीच्छसि दुःखमन्यो
 मोहम् ॥ ४०४ ॥ सर्वानुपसर्गान् परीपहांश्च निर्जय त्रिविधेन लघु । एतेषु निर्जितेषु भविष्यसाराण्यको मरणे ॥ ४०५ ॥ मा च शरी-
 रसत्वापित्वा त्वमानन्तराद्रे ध्याय । सुश्रुषि निरूपितलिङ्गान् आचर्याद्रे रोदयतः ॥ ४०६ ॥ मित्रसुवचान्धवादिषु दृष्टानिष्टेव्यन्दिनार्थेषु ।
 रागो वा द्वेषो वा ईषदपि मनसा न कर्तव्यः ॥ ४०७ ॥ रोगावदेषु पुनर्विपुलासु च वेदनासूदीर्णसु । सम्यग्ध्यायसम्यग् इदं दृढयेन

पंचय पंच दक्षाहि । फाले लोले घोले धूरे खोरेहि से गच्छं ॥ ३९४ ॥ १६२९ ॥ वेयरणिखारकलिमलवेसहृकुस-
लफरफपकुलेसु । वसिओ नरएसु जीवो हणहणघघोरसधेसुं ॥ ३९५ ॥ १६३० ॥ तिरिएसु व भेरवसह-
पक्षलणपरपक्षलणच्छणसएसु । वसिओ जवियमाणो जीवो कुडिलिम्मि संसारे ॥ ३९६ ॥ १६३१ ॥ मणुयत्ता-
णेपि पट्टुविहयिणिवायसहसमेसणघणम्मि । भोगपिवासाणुगओ वसिओ भयपंजरं जीवो ॥ ३९७ ॥
॥ १६३२ ॥ वसियं दरीसु वसियं गिरीसु वसियं समुदमज्जेसु । वसियं संसारे वसियं संसारे
॥ ३९८ ॥ १६३३ ॥ पीयं धणअच्छीरं सागरसलिलाओ पहुरं हुब्बा । संसारम्मि अणत्ते माईणं अणम-
पणाणं ॥ ३९९ ॥ १६३४ ॥ नयणोदगंगि तासि सागरसलिलाओ पहुरं हुब्बा । गलियं रुपमाणीणं माईणं
अणमपणाणं ॥ ४०० ॥ १६३५ ॥ नत्थि भयं मरणसमं जम्मपसरिसं न विज्झए दुक्खं । तम्हा जरमरण-

य रथूरय धोरिस्सल गामं (कम्भय) ॥ ३९४ ॥ नैतरणिखारकलिमलविषयल्यहुशुल(०अंशुल)क्रुचपकुलेसु । वणितो नरकेसु जीवो हन्त-
नपनमोदधन्देसु ॥ ३९५ ॥ तिरियु च भेरवसहसपक्षणपरिषक्षणतक्षणद्वतेसु । वणिते वड्डिजन् वीयः कुटिले संसारे ॥ ३९६ ॥ ग्लुजलेडपि
पट्टुपिपिनिपातसहसपनमीप्फो । भोगपिपासानुगत वणितो भयपंजरं वीयः ॥ ३९७ ॥ वणितं दरीसु वणितं गिरियु वणितं समुद्रम-
ज्जेसु । पृष्ठांसेसु चोपितं संसारे संसारता ॥ ३९८ ॥ पीतं वन्यशीरं सागरसलिलादुदुवरं मवेत् । संसारोडन्ते मातृणामन्यायासाम्
॥ ३९९ ॥ नयनोदगमपि तासां सागरसलिलादुदुवरं मवेत् । गलितं रुदन्तीनां मातृणामन्यायासाम् ॥ ४०० ॥ तासि भयं मरण-

करं छिद ममत्तं सरीराओ ॥ ४०१ ॥ १६३६ ॥ अद्यं इमं सरीरं अणो जीवुत्ति निच्छियमईओ । दुक्खपरी-
 केसकरं छिद ममत्तं सरीराओ ॥ ४०२ ॥ १६३७ ॥ जावइयं किंचि दुहं सरीरं माणसं च संसारे । पत्तो
 अणंतुत्तो कायस्स ममत्तदोसेणं ॥ ४०३ ॥ १६३८ ॥ तम्हा सरीरमाई अन्मतर बाहिरं निरवसेसं । छिद
 ममत्तं सुविहिय ! जइ इच्छसि सुचिउं दुहाणं ॥ ४०४ ॥ १६३९ ॥ सवे उवसग्ग परीसहे य तिविहेण निज्जि-
 णाहि लहु । एएसु निज्जिएसुं दोहिसि आराहओ मरणे ॥ ४०५ ॥ १६४० ॥ मा ह्यु य सरीरसंतायिओ अ
 तं छाहि अट्ठकाइं । सुद्धि रूयिलिंगेवि अट्ठरुदाणि रूवन्ति ॥ ४०६ ॥ १६४१ ॥ मिच्चसुययंयइसु इट्ठा-
 णिट्ठेसु इंदियत्थेसुं । रागो धा दोसो धा ईसि मणेणं न कायवो ॥ ४०७ ॥ १६४२ ॥ रोगायंकेसु पुणो विउ-

समं जन्मसट्ठं न विद्यते दुःखम् । तस्माज्जगमरणकरं छिन्धि ममत्वं शरीरात् ॥ ४०१ ॥ अन्यदिदं शरीरं अन्यो जीव इति निश्चित-
 नस्तिः । दुःखपरिच्छेदकरं छिन्धि ममत्वं शरीरात् ॥ ४०२ ॥ यायत्किञ्चिदुःखं शरीरं मानसं च संसारे । प्राप्नोऽन्तकृत्यः क्वायस्य
 ममत्वदोषेण ॥ ४०३ ॥ तस्मात् शरीरादि अभ्यन्तरं बाह्यं निरवशेषं (आश्रित्य) । छिन्धि ममत्वं सुविहित ! यदीच्छसि दुःखेभ्यो
 मोक्षम् ॥ ४०४ ॥ सर्वानुपसर्गान् परीपदांश्च निर्जय त्रिविधेन लघु । एतेषु निर्वर्तितेषु भविष्यत्याययको मरणे ॥ ४०५ ॥ मा च शरी-
 रसत्तापित्थं त्यगन्तरोद्रे भयाय । शुद्ध्यपि निरूपितलिङ्गान् आत्तरोद्रे रोदयतः ॥ ४०६ ॥ मित्रसुवत्तान्धमादिषु इष्टानिष्टेऽबिचित्रिषु ॥
 रागो धा द्वेषो धा ईषदपि मनसा न कर्तव्यः ॥ ४०७ ॥ रोगावहेषु पुनर्विपुलासु च वेदनासूक्ष्मीषु । सम्यगाप्यासयन् इदं हृदयेन

धिरपहसो सबाहारं महत्तणू य ॥ ४१५ ॥ १६५० ॥ तिबिहोवसग सहिवं पडिमं सो अद्धमासियं धीरो ।
 ठाह य पुवाभिमुहो वसमधिइसससंजुत्तो ॥ ४१६ ॥ १६५१ ॥ सा य पातंतलोहियमेयवसामंसलपरी (लंघ-
 रा)पट्टी । खल्लइ खगेहिं दूसहनिसट्टचंबुप्पहारेहिं ॥ ४१७ ॥ १६५२ ॥ मसएहिं मच्छियाहिं य कीडीहिंवि
 मंसंसपलगाहिं । खल्लंतोवि न कंपइ कम्मविवागं गणेमाणो ॥ ४१८ ॥ १६५३ ॥ रल्लिं च एयइविहसिय-
 सियालियाहिं निरणुकंपाहिं । उवसगिगल्लइ धीरो नाणाविहुरूवधाराहिं ॥ ४१९ ॥ १६५४ ॥ वित्तेइ य खर-
 करवयअसिपंजरखगगुगरपहाओ । इणमो न हु कट्ठपरं दुक्खं निरणगिगदुक्खाओ ॥ ४२० ॥ १६५५ ॥
 एवं च गओ पक्खो यीओ पक्खो य दाहिणदिसाए । अवरेणवि पक्खोवि य समइकंतो महेसिस्स ॥ ४२१ ॥
 ॥ १६५६ ॥ तह उत्तरेण पक्खे भगवं अविकंपमाणसो सहइ । पडिओ य दुमासंते नमोत्ति वोचुं जिणिंदाणं

रशिखरे शिखावले निर्मले महाभागः । व्युत्पद्यति सिद्धिप्रदः सर्वोद्धारं महाबुधं य ॥ ४१५ ॥ विविधोपसर्गाच्च सहित्वा प्रतिमां
 सौर्ज्यमासिकीं धीरः । विप्रति च पूर्वाभिमुख उत्तमश्रुतिसत्त्वसंयुक्तः ॥ ४१६ ॥ सा च प्रागल्भ्यसेवयदानांसव्याप्ता प्रष्टिः ।
 स्थायते खगैः निस्तृष्टाः सहचक्षुःप्रदादः ॥ ४१७ ॥ मक्षकैर्मक्षिकामिष्य कीटिकामिषि मांससंप्रलप्राप्तिः । स्थावमानोऽपि न कम्पते कर्म-
 विपाकं गणयन् ॥ ४१८ ॥ यत्रो च प्रकृतिविहसितश्यालिअभिनिनुकम्पामिः । उपसम्येते धीरो नानावियरूपधारिणीभिः ॥ ४१९ ॥
 चिन्तयति च खरककपासिपक्षारत्नः सुहृत्प्रदायत् । इदं नैव कट्ठकरं दुःखं नरकमिदुःखाच्च ॥ ४२० ॥ एवं च गतः पक्षो द्वितीयः
 पक्षश्च वक्षिणस्यां दिशि । अपरस्यापि पक्षोऽपि च समविक्रान्तो महर्षेः ॥ ४२१ ॥ तयोत्तरस्यां पक्षं भगवान् अविकम्पमानतः सहते ।

॥ ४२२ ॥ १६५७ ॥ कंचणपुरन्मि सिद्धी जिणधम्मो नाम सावओ आसी । तस्स इमं चरियपयं तव एयं
कित्तिम मुणिसस् ॥ ४२३ ॥ १६५८ ॥ जह तेण वितथमुणिणा उवसग्गा परमदूसहा सहिया । तह उवसग्गा
सुविहिय ! सहियवा उत्तमट्ठमि ॥ ४२४ ॥ १६५९ ॥ निष्फेडियाणि दुण्णिवि सीसावेदेण जस्स अच्छीणि ।
न य संजमाल चलिओ मेअज्जो मंदरगिरिव ॥ ४२५ ॥ १६६० ॥ जो कुंचगावराहे पाणिदया कुंचगंपि नाह-
एव्वे । जीवियमणुपेहंतं मेयज्जरित्तं नमंसांमि ॥ ४२६ ॥ १६६१ ॥ जो तिहिं पएहिं धम्मं समइगओ संजमं
समारूढो । उवसमधिगेगसंवर चिलाइपुत्तं नमंसांमि ॥ ४२७ ॥ १६६२ ॥ सोएहिं अहगपाओ लोहियगंधेण
जस्स कीढीओ । खायंति उत्तमंगं तं दुक्करकारयं वंदे ॥ ४२८ ॥ १६६३ ॥ देहो पिपीलियाहिं चिलाइपुत्तस्स

पतितश्च द्विमासन्ते जिनेन्द्रेभ्यो नमोऽस्तिष्युस्त्वा ॥ ४२२ ॥ काञ्चनपुरे श्रेष्ठी जिनपणो नाम श्रवक आसीत् । तस्यैतद्वारितपदं तत्
एतच्छत्रिमसुनेः ॥ ४२३ ॥ यथा तेन वितथमुनिना उपसर्गाः परमदुष्कराः सोढाः । तद्योपसर्गाः सुबिहित ! सोढव्या उत्तमाश्च ॥ ४२४ ॥
निष्पादिते द्वे अपि सिरसावेष्टेव यस्याक्षिणी । न च सयमाबलितो सेतव्यो मन्दरगिरिव ॥ ४२५ ॥ यः क्रौञ्चकापराधे प्राणिदयायाः
क्रौञ्चकमपि नारण्यत् । तं सयमजीवितमणुभक्षमाणं मेतव्यमि नमस्यामि ॥ ४२६ ॥ यक्षिभिः पर्येधं समधिपतः संयमं च समारूढः ।
उपशमनिवेकसयैरस्तं चिदातीपुत्रं नमस्यामि ॥ ४२७ ॥ श्रोतोक्षिरमिगता रुधिरगन्धेन यस्य कीटिकाः । स्वादन्त्युत्तमाङ्गं तं दुष्करका-
रकं वन्दे ॥ ४२८ ॥ देहः पिपीलिकानिश्चिदातीपुत्रस्य चालनीव कृतः । तनुकोऽपि स्तनप्रेतो न च जावत्स्य दासामुपरि ॥ ४२९ ॥

चालनिव कओ । तणुओवि मणओसो न य जाओ तस्त ताणुवरिं ॥ ४२९ ॥ १६६४ ॥ धीरो चिलाहपुत्तो
 मूहंगलियाहिं चालिणिंघ कओ । न य धम्माओ चलिओ तं दुक्करकारयं वंदे ॥ ४३० ॥ १६६५ ॥ गयसुकुमा-
 लमेहेसी जह दहो पिइयणंसि समुरेणं । न य धम्माओ चलिओ तं दुक्करकारयं वंदे ॥ ४३१ ॥ १६६६ ॥ जह
 तेण सो हुयासो सम्मं अहेरगदूसहो सहिओ । तह सहियधो सुविट्ठिय ! उवसग्गो देहदुक्खं च ॥ ४३२ ॥
 ॥ १६६७ ॥ कमलामेलाहरणे सागरचंदो सुइहिं नभसेणं । आगंतूण सुरत्ता संपह संपाइणो वारे ॥ ४३३ ॥
 ॥ १६६८ ॥ जा तस्त खमा तइया जो भावो जा य दुक्करा पटिमा । तं अणगर ! गुणागर तुमं पि हियएण
 चित्तेहि ॥ ४३४ ॥ १६६९ ॥ सोऊण निसासमए नलिणियिमाणस्त वणणं धीरो । संभरियदेवलोओ उल्लेणि
 अयंतिसुकुमालो ॥ ४३५ ॥ १६७० ॥ धिच्छेण समणदिव्खं नियमुज्झियसव्विद्विआहारो । याहिं वंसकुड्ढंगे

धीराधिलालीपुत्रा । विधीलिकाभिध्यालनीव कृतः । न च धर्मांचलितत्वं दुष्करकारकं वन्दे ॥ ४३० ॥ गजसुकुमालमहर्षिर्यथा दग्धः निरुत्तने
 धशुरेण । न च धर्मांचलितत्वं दुष्करकारकं वन्दे ॥ ४३१ ॥ यथा तेन सहृदात्मनः सन्ध्यातिरेकदुःसहः सोढः । तथा सोढव्यः सुविहितः ।
 उपसर्गो देहदुःखं च ॥ ४३२ ॥ कमलामेलोदाहरणे सागरचन्द्रः सूचिभिः (श्वतः) नभःसेनम् । आगत्य गुरत्वात् तत्कालं संपातिनो घातयति
 ॥ ४३३ ॥ या एता धमा तदा यो भावो या य दुष्करा प्रतिमा । तद् अनगर ! त्वमपि हृदयेन चिन्तय ॥ ४३४ ॥ श्रुत्वा
 निसासमेयं नलिगीतुसमिमानस्य वर्णनं धीरः । संसृतदेवलोक् उज्जयिन्यामुबन्तीसुकुमालः ॥ ४३५ ॥ गृहीत्वा श्रमणदीक्षां नियमोद्भित-

पायवगमणं निवर्णो व ॥ ४३६ ॥ १६७१ ॥ वोसद्वनिसद्वगो तर्हि सो मुल्लुकिगह खहओ उ । मंदरगिरिनि-
कंपं तं दुक्करकारयं वंदे ॥ ४३७ ॥ १६७२ ॥ मरणंमि जसस मुकं मुकुसुमगंधोदयं च देवोहिं । अज्जवि गंधवई
सा तं च कुडंगीसरद्वगणं ॥ ४३८ ॥ १६७३ ॥ जह तेण तत्थ मुणिणा सम्यं सुमणेण इंगिणी तिण्णा । तह
तूरह उत्तमट्ठं तं च सणं सत्तिवेसेह ॥ ४३९ ॥ १६७४ ॥ ओ निच्छएण गिण्हइ देहचारएयि न अट्ठियं कुण्ह ।
सो सोहइ सकज्जं जह चंदवडिसओ राया ॥ ४४० ॥ १६७५ ॥ दीवाभिग्गहधारी दूसहयणविणयनिच्चल-
नगिंदो । जह सो निण्णपइण्णो तह तूरह तुमं पइत्तामि ॥ ४४१ ॥ १६७६ ॥ जह दमदंतमहेसी पंडयकोरय
मुणी धुयगरहिओ । आसि समो दुण्हं पि दु एव समा होह सबत्थ ॥ ४४२ ॥ १६७७ ॥ जह खंदगसीसेहि

संपदिव्य आहारः । धर्हिर्वसदुद्वेहो पादगोपममनेनोपविष्टः ॥ ४३६ ॥ निःसहन्मुष्टश्चक्षत्र सः मृगाल्पा स्थादितस्तु । मन्दरगिरिनिष्कम्पं
वं दुक्करकारणं वन्दे ॥ ४३७ ॥ मरणे यस्य मुक्तं मुकुसुमगन्धोदकं च देवैः । अद्यापि गन्धवती सा (मूर्तिः) तत्र कुडङ्गेधरस्थानम्
॥ ४३८ ॥ यथा तेन तत्र मुनिना सम्यक् सुमनसा इङ्गिनी दीर्घा । यथा त्वरत्न उत्सर्गार्थं तत्र सन्नसि सन्निवेशय ॥ ४३९ ॥ यो निब्र-
मेन गृह्णाति देहद्वारोऽपि नास्ति ति करोति । स साधयति स्वकार्यं यथा चन्द्रावन्तको रात्रौ ॥ ४४० ॥ दीपामिग्रहधारी दुःसह (पाप) द-
नविनपननिञ्जलगोन्द्रः । यथा स दीर्घप्रविशत्तथा त्वरत्न त्वं प्रतिज्ज्ञायाम् ॥ ४४१ ॥ कथा दमदन्तमहर्षिः कौरवपाण्डवान्यां गदिवस्तुलो
मुनिः । कासीद्वारोऽपि समः एवं समो भव सर्वत्र ॥ ४४२ ॥ यदा स्कन्दकश्चिच्चैः शुभमहायानसमुत्तमवर्त्तकैः । न कृतो मतः ग्रेष्ठो

सुखमहाक्षाणसंसिपमणेहिं । न कञ्चो मणप्पओसो पीलिज्जंतसु जंतमि ॥ ४४३ ॥ १६७८ ॥ तह धत्तसालिभद्वा अणगारा दोवि तवमहिहीया । वेमारगिरिसमीवे नालंदाए समीवंमि ॥ ४४४ ॥ १६७९ ॥ जुअलसिलासंथारे पायवगमणं उवगया जुगवं । मासं अणूणं ते वोसट्टनिसट्टसवंगा ॥ ४४५ ॥ १६८० ॥ सीयाचवद्दडियंगा लगुद्धियमंसण्हारुणि विणट्ठा । दोचि अणुत्तरवासी महेसिणो रिद्धिसंणणा ॥ ४४६ ॥ १६८१ ॥ अच्छेरयं च लोए ताण तहिं देवयाणुभावेणं । अब्बवि अट्टिनिवेसं पंक्तिव सनामगा हत्थी ॥ ४४७ ॥ १६८२ ॥ जह ते समंसचम्मे दुयलविलगेवि णो सयं चलिया । तह अहियासेयधं गमणे पेवंपिमें दुक्खं ॥ ४४८ ॥ १६८३ ॥ अयलगाम कुडुविय सुरहयसयेवसमणयसुभद्दा । सवे व गया खमगं गिरिगुहनिलयन्नियच्छीय ॥ ४४९ ॥ १६८४ ॥ ते तं तयोकिलंतं वीसामेऊण विणयपुद्दगं । उवलद्धपुणपावा फासुयसु-

यधेण पीडयमानैः ॥ ४४३ ॥ तथा धन्यशालिभद्रौ अन्तगौ द्वावपि तपोमहर्षिकौ । वैभारगिरिसमीपे नालन्दायाः समीपे ॥ ४४४ ॥ शिलागुलसत्तारके शृगपत्पादपोगमनसुपगतौ । मासमनूनं तौ निःसह्यस्तुष्टसर्वाङ्गौ ॥ ४४५ ॥ शीततपक्षपिवाहौ लभोद्धृत(भमाश्वि)-नांसकायुक्ौ विनटौ । द्वावपि अनुत्तरवासिनौ मर्ष्या अद्विसपन्नौ जातौ ॥ ४४६ ॥ आश्चर्यं च लोके तयोस्तत्र देवतासुभावेन । अद्यापि पट्टे द्वावासिनिवेशं स्नानमकौ हस्तिनौ (विद्येते) ॥ ४४७ ॥ यथा तौ समांसचर्मणि दुर्बलविलोपे देहे न स्वयं चलितौ तथाऽन्यासितवन् यमने स्तोकमपीदं दुःखम् ॥ ४४८ ॥ अचलप्रभे कौटुम्बिकाः सुरसिक्कतकदेवधमणकुसुमद्राः । सर्वेऽपि गताः क्षपणकं गिरिगुहानिलयेऽद्राक्षिषुः ॥ ४४९ ॥ ते तं तपःश्राम्यन्तं विश्रम्य विसयपूर्वम् । उपलब्धपुण्यपापाः प्राप्तुकं सुमहिमान्तमकार्षिरेह ॥ ४५० ॥

महं करोसीह ॥ ४५० ॥ १६८५ ॥ सुगहियसावयधम्मा जिणमहिमाणेसु जणिपसोहग्गा । जसहरमुणिणो
पासे निस्सवंता तिधसंवेगा ॥ ४५१ ॥ १६८६ ॥ सुगिहियजिणवयणमयपरिपुट्टा सीलसुरहिंघट्टा (ह्वा) । चिह-
रिय गुरुसंगासे जिणवरवसुज्जितियंमि ॥ ४५२ ॥ १६८७ ॥ कणगावलियुत्तावलिरयणावलिसिहकीलिय-
कळता । काही य ससंवेगा आयंचिलवहुमाणं च ॥ ४५३ ॥ १६८८ ॥ आसरिया य मणोहरसिहरंतरं-
चरंतपुक्खारयं । आहकरचलणंपक्खसिरसेवियमाल हिमवंतं ॥ ४५४ ॥ १६८९ ॥ रमणिज्जहरयत्तरवरपरुहु-
असिहिभमरमहुपरिविलोले । अमरगिरिचिसयमणहरजिणवयणसुक्काणुदेसे ॥ ४५५ ॥ १६९० ॥ तंमि
सिलापल पुहवी पंचवि देहट्टिदं सु मुणियत्था । कालगया उववण्णा पंचवि अपराजियचिमाणे ॥ ४५६ ॥
॥ १६९१ ॥ ताओ चहळ्जण इहं भारहवासे असेसरिउदमणा । पंडुनराहिवतणया जाया जयलच्छिम-

सुगृहीतभावकषमं जितमहिमसु वमित्तसौभाग्याः । वद्योधसुतेः पार्थे निज्जान्वात्तीम्वसंवेगाः ॥ ४५१ ॥ सुगृहीतजिनवचनामृतपरिपुट्टाः
श्रीलसुरगिरिगन्धर्वाः । विद्वताः गुरुसकांक्षे जितवरवासुपुन्यवीर्ये ॥ ४५२ ॥ कनकवलीगुक्कवलीरत्नावलीसिंहनिष्कीडितानि फल-
यन्तः । अकापुत्र ससंवेगा आचार्यद्वंद्वमानं च ॥ ४५३ ॥ आश्रिताश्च मनोहरशिष्टाग्रन्तस्संस्कारत्युक्करकम् । आदिक्करचरणपट्टजसेवित-
श्रियेमाळं हिमवन्तम् ॥ ४५४ ॥ रमणीयद्रवत्तरवरपरपट्टविशिष्टमरयधुक्करीविलोले । अमरगिरिविस्मदमनोहरजिनवच(भव)नसुक्कानोदेसे
॥ ४५५ ॥ तस्मिन् पिडातळे पञ्चाभि पार्थिवदेहस्त्रिविधु द्वाभार्याः । फालाताः पञ्चापुत्रा अपराजितविरमाने ॥ ४५६ ॥ तस्माच्चयुत्वा

तारा ॥ ४५७ ॥ १६९२ ॥ ते कण्ठमरणदूतसहस्रमुष्पलतिषसंवेगा । सुट्टियथेरसगासे निक्खंता खाय-
 किस्तीया ॥ ४५८ ॥ १६९३ ॥ जिह्वो चवदसपुष्पी चउरो इक्षारसंगवी आसी । विहरिय गुरुस्सगासे जसपड-
 हभरंतजियलोया ॥ ४५९ ॥ १६९४ ॥ ते विहरिक्खणि विहिणा नवरि सुरट्ठं कमेण संपत्ता । सोढं जिणिनि-
 द्वाणं भत्तपरिचं करेसीय ॥ ४६० ॥ १६९५ घोराभिगहधारी भीमो कुंतगगहियभिक्खलाओ । ससुंजयसे-
 लसिहरे पाओवगओ गयमवोयो ॥ ४६१ ॥ १६९६ ॥ पुवविराहियवंतखवसगसहस्समारुपनगिंदो ।
 अविकंपो आसि सुणी आईणं इक्षणासम्भि ॥ ४६२ ॥ १६९७ ॥ दो मासे संपुणे सम्मं धिइधणियपट्टक-
 छाओ । ताव लयसनिगओ सो जाव उ परिनिवुओ भगवं ॥ ४६३ ॥ १६९८ ॥ सेसायि पंडुपुत्ता पाओव-

इह मत्तसेवेऽपेरियुदमनाः । पाण्डुनराधिपत्तनुजा जाता जयलक्ष्मीमर्चारः ॥ ४५७ ॥ ते कुण्डमरणदुःसहदुःखसमुत्पन्नतीव्रसं-
 वेगाः । सुस्थितस्त्रविरसकाशे निष्कान्ताः स्वातकीर्तिदाः ॥ ४५८ ॥ ज्येष्ठश्रुतदर्शनपूर्वी चतस्र एकदशान्विद आसन् । व्यवहार्यः
 गुरुसकाशे यशःपट्टध्रियमाणजीवल्लोकाः ॥ ४५९ ॥ ते विह्वल विधिना नवरं सौराष्ट्रं क्रमेण संप्राप्ताः । भुत्वा जिननिर्वाणं भक्तपरिक्षा-
 मकापुंश्च ॥ ४६० ॥ घोराभिगहधारी मीनः कुन्तामणदीप्तिसिद्धाकः । अमुल्लवयैलशिष्टिरे पादपोषणतो गतभसौत्रः ॥ ४६१ ॥ पूर्वविरा-
 द्भव्यन्तरोपसर्गसहस्रमावतनगेन्द्रः । अविकम्प आसीन्निर्घातानमेकपायै ॥ ४६२ ॥ द्वौ मासौ संपूर्णौ सम्यग्धृतिवाढवद्वक्त्राकः ।
 तावदुपसर्गितः स यावदु परिनिर्वृतो भगवान् ॥ ४६३ ॥ नेया व्रषि पाण्डुपुत्राः पादपोषणत्वास्तु निर्वृत्ताः सर्वे । एवं धृतिस्पन्ना चान्ये-

गया च निधुया सधे । एवं धिहसंपन्ना अण्णेवि दुहाओ मुचंति ॥ ४६४ ॥ १६९९ ॥ दंढोवि य अण्णगारो
आयावणभूमिसंठिओ वीरो । सहिज्जण वाणघायं सम्मं परिनिवुओ भगवं ॥ ४६५ ॥ १७०० ॥ सेलम्मि
चित्तकूढे सुकोसलो सुट्ठिओ च पडिआए । नियज्जणीए खइओ वग्घीभावं उवगयाए ॥ ४६६ ॥ १७०१ ॥
पडि(णिय)मायगओ अ सुणी लंवेनु ठिओ बहूत्तु ठाणेंहुं । तहवि य अकल्लसभावो सा हु खमा
सधसाहूणं ॥ ४६७ ॥ १७०२ ॥ पंवसयापरिवुडया बहरिस्सी पधए रहावत्ते । मुत्तूण खुडुगं किं अन्नं गिरि-
मस्सिओ सुजसो ॥ ४६८ ॥ १७०३ ॥ तत्थ य सो उवलत्तले एगामी धीरिच्छियमइओ । वोसिरिज्जण सरीरं
उण्हम्मि ठिओ वियप्पणो ॥ ४६९ ॥ १७०४ ॥ ता सो अइसुक्कुमालो दिणपरिकिरणगिगतावियसरीरो ।
हविपिंडुव विलीणो उववण्णो देवल्लोयम्मि ॥ ४७० ॥ १७०५ ॥ तस्स य सरीरपूयं कासीय रहेहि लोगपाला उ ।

अपि दुःखानुच्यन्ते ॥ ४६४ ॥ इण्डोअपि चात्तारः आतापनभूमिसंस्थितो वीरः । सोढा वाणघातं सम्यक् परिनिवृतो भगवान् ॥ ४६५ ॥
शैले चित्रकूटे सुकोसलः सुस्थितस्तु प्रतिमथा । निजवन्नया सादितो व्याघ्रीभायुपंगवथा ॥ ४६६ ॥ प्रतिभापतन्न मुनिर्दूरेषु स्थितो
बहुषु स्थानेषु । तथाऽपि चाकल्लपभावः सैव खमा सर्वसाधनम् ॥ ४६७ ॥ पञ्चशतपरिवृतो वक्त्रभिः पर्वते रथावर्त्ते । मुक्त्वा कुडुकं
किञ्च अन्यं गिरिमाश्रितः सुयशः ॥ ४६८ ॥ तत्र च स उवलत्तले एकस्मिन् धीरिच्छियमतिकः । व्युत्सृज्य शरीरमुष्णे स्थितो विदाल्मा
॥ ४६९ ॥ ततः सोऽतिमुक्कुमालो निवक्रश्चिराप्तिवापितकरीरः । हविःपिण्ड इव विलीनं वत्तन्नो देवल्लोके ॥ ४७० ॥ तस्मा च शरी-

तेण रहावत्तगिरी अज्जवि सो विसुओ .लोए ॥ ४७१ ॥ १७०६ ॥ अगवंपि बहरसामी बिहयंगिरिदेवयाह कय-
 पूओ । संपूहओऽथ मरणे कुंजरभरिएण सक्केणं ॥ ४७२ ॥ १७०७ ॥ पूहयसुबिहियदेहो पयाहिणं कुंजरेण
 तं सेलं । कासीय सुरवरिंदो तम्हा सो कुंजरावत्तो ॥ ४७३ ॥ १७०८ ॥ तत्तो य जोगसंगहववहाणवखा-
 णयम्मि कोसंधी । रोहगमवंतिसेणो कल्लेह मणिप्पमो भासो (ऽभासं) ॥ ४७४ ॥ १७०९ ॥ धम्मगसुसी-
 लजुपलं धम्मजसे तत्प रणदेसम्मि । भत्तं पवक्खाइय सेलम्मि उ वच्छगानीरे ॥ ४७५ ॥ १७१० ॥ निम्म-
 मनिरहंकारो एगगी सेलकंदरसिलाए । कासीय उत्तमट्टं सो भावो सवसाह्वणं ॥ ४७६ ॥ १७११ ॥ उण्हम्मि
 सिलावट्टे जह तं अरहणएण सुकुमालं । विघारियं सरीरं अणुचिंत्तिज्जा तमुच्छाहं ॥ ४७७ ॥ १७१२ ॥ गुब्बर
 पाओवगओ सुबुद्धिणा णिगिघणेण चाणक्को । दहो न य संचलिओ सा हू धिई चिंतणिज्जा उ ॥ ४७८ ॥ १७१३ ॥

रपूजामकारुं रयैल्लेकपाळाः । तेम रथावत्तेगिरिरिदापि य विभुतो लोके ॥ ४७१ ॥ मगवानपि वखत्तायी द्वितीयगिरिदेवतया कृतपूजः ।
 संपूजितोऽत्र मरणे कुञ्जरसहितेन (रथेन) शक्रेण ॥ ४७२ ॥ पूजितसुबिहितदेहः प्रदक्षिणां कुञ्जरेण वस्य शैलस्य । अकार्पासुरमेन्द्रतात्मा-
 ता कुञ्जरावर्तः ॥ ४७३ ॥ ततश्च योगसङ्गदे इषधाताख्याने कोष्ठाग्नीम् । रोषेनावन्तीसेनो रुणद्धि मणिप्रभोऽग्यसम् (आगतः) ॥ ४७४ ॥
 धर्माचार्यमुशील्युगलं धर्मयशस्वत्प्राण्यदेसो । भक्तं प्रत्याख्याय शैले तु वत्सकातीरे (स्थितः) ॥ ४७५ ॥ निर्ममनिरहद्वार एकाकी शैलकन्दरा-
 शिलायाम् । अकार्षिदुत्तमार्थं स भावः सर्वसाधूनाम् ॥ ४७६ ॥ तज्जो शिलापट्टे यथाऽर्द्धबलेन सुकुमालं सत् । द्राविणं शरीरं तमुत्साह-
 ननुचिन्तयेत् ॥ ४७७ ॥ करीषे पादुपोपगतः सुबुद्धित्वा निर्धृतेन चाणक्चः । दग्धो न च संचलितः सेव धृतिश्चिन्तनीया ॥ ४७८ ॥

जह सोऽपि सत्पणसी वोसट्ठनिंसिट्ठत्तदेहो उ । वंसीपत्ताहे चिनिगएहि आगासमुक्खित्तो ॥ ४७९ ॥
॥ १७१४ ॥ जह सा वत्तीसघडा वोसट्ठनिंसिट्ठत्तदेहमा । घीरा चाएण उ दीवण विगलिम्मि ओलहया
॥ ४८० ॥ १७१५ ॥ जंतेण करकएण व सत्थेहि व सावएहि विविहेहि । देहे विद्धस्सते ईसिपि अकएणा-
रु(द्ध)मणा ॥ ४८१ ॥ १७१६ ॥ पडिणीययाह केसि चम्मसे खीलएहि निहणित्ता । महुधयमक्खियदेहं पि-
वीलियाणं तु दिज्जाहिं ॥ ४८२ ॥ १७१७ ॥ जेण विरागो जायह तं तं सघायेण करणिज्ज । सुधइ हु ससंवेगो
इत्थ इलायुत्तविट्ठतो ॥ ४८३ ॥ १७१८ ॥ समुहणेषु य सुविहिय ! घोरेसु परीसहेसु सहणेणं । सो अत्थो
सरणिज्जो जोऽधीओ उत्तरज्जयणे ॥ ४८४ ॥ १७१९ ॥ उब्बेणि हत्थिमित्तो सत्थसमगो वणम्मि कट्ठेणं ।
पायहरो संवरण चिल्लगमिक्खत्ता वण सुरेसुं ॥ ४८५ ॥ १७२० ॥ तत्थेव य वणमित्तो चेल्लुगमरणं नईह

यथा सोऽपि समदर्शी न्युत्सृष्टनिष्ठलत्तदेहस्तु । वंशीपौर्वविगित्तकथा दक्षिणः ॥ ४७९ ॥ यथा सा द्यव्निधादृढा व्युत्सृष्टनिष्ठल-
कट्टेरा । घीरा सयतेत प्रदीपनकेन विकाले विलीना ॥ ४८० ॥ यत्नेण कुरुतेत वा शर्त्तवै थापदैविविधैः । देहे विषयसमाते ईपदपि
असत्कल्पनाश्रयणा (अनास्तृढासन्मनःकल्पना) ॥ ४८१ ॥ (केचित्) प्रलतीकृत्या केपाक्षिचमाने कीलकाचिदह्य । मधुध्रुववन्नक्षितेदेहं
सिपीलिकाभ्यो द्यात् (अदुः) ॥ ४८२ ॥ येन विपणो वाक्ये वत्तत्सर्वादेण फरणीयम् । श्रूयते संसंवेगोऽजलायुत्रो दृष्टान्तः ॥ ४८३ ॥
समुदीर्णेषु च सुविहित ! गोरसु परीक्षेयु सहनाथ । सोऽयं सारणीयो योऽधीत इवराध्यवनेयु ॥ ४८४ ॥ उब्बन्निन्यां हस्तिनित्रः सार्धसम्मो
वते काट्टे(काटके)न हलपादुः श्रद्धास्मानं क्षुल्लकविद्या कमे सुरेण ॥ ४८५ ॥ तत्रैव च घनमित्रः क्षुल्लकमरणं तदां रुप्यथा नित्तीर्णेत्वं-

तण्हाए । निच्छिण्णेसुऽणञ्जंतं चिंटियविस्सारणं कासि ॥ ४८६ ॥ १७२१ ॥ मुणिबंधेण विदिण्णस्स रायगिहि
परीसहो महाघोरो । जत्तो हरिबंधविहसणस्स बुच्चं जिणिदस्स ॥ ४८७ ॥ १७२२ ॥ रायगिहनिगया खलु
पडिमापडिवक्कया मुणी चउरो । सीयविहूय कमेणं पहेरे गया सिद्धिं ॥ ४८८ ॥ १७२३ ॥ उसिणे
तगरऽरहसग चंपा मसएसु सुमणभहरिसी । खमसमण अज्जरविखय अचेह्लय यत्ते अ उल्लेणी ॥ ४८९ ॥
॥ १७२४ ॥ अरईय जाइसूकरो (सूओ) भवो अ दुलहबोहीओ । कोसंघीए कहिओ इत्थीए थूलभहरिसी
॥ ४९० ॥ १७२५ ॥ कुल्लहरम्मि य दत्तो चरियाइ परीसहे समक्खाओ । सिद्धिसुयतिगिच्छणं अंगुलदीवो
य वातम्मि ॥ ४९१ ॥ १७२६ ॥ गयपुर कुरुदत्तसुओ निसीहिया अइविदेस पडिमाए । गाविकुविएण दहो
गयसुकुमालो जहा भगवं ॥ ४९२ ॥ १७२७ ॥ तो(दो) अणगारा धिज्जाइयाइ कोसंयि सोमदत्ताई । पाओयगया

प्रायमानं बिच्छिकाविसरणमकार्षीत् ॥ ४८६ ॥ राजगृहे(मन्दिरे)(तत्र) महाघोरः परीरहो मुनियन्त्रेण विदत्तः । हरियंशविभूषणस्य जिने-
नस्य यत्र वसनं ॥ ४८७ ॥ राजगृहनिर्गताः प्रतिमाप्रतिपन्ना मुनयश्चत्वारः । शीतविधूलाः श्रेमेण ग्रहरे २ सिद्धिं गताः ॥ ४८८ ॥ इत्थे
तपराधामईसकश्चन्प्यायां मरुकेषु सुसमोभद्र ऋषिः । क्षमाश्रमणा आर्यरक्षिणा अनेलकत्वे सज्जयिन्याम् ॥ ४८९ ॥ अरत्तो च जातिसूकरो
मूढो भवयश्च दुर्लभो वोधिः । कौशाम्ब्यां कथितः स्त्रियां स्यूलभद्र ऋषिः ॥ ४९० ॥ कुल्लहरे च दत्तश्चर्यायाः परीपहे सनाल्यातः ।
श्रेष्ठिगुलचिच्छिन्नमकुलदीपश्च वपणे ॥ ४९१ ॥ गजपुरे कुरुदत्तसुवो नैपथिव्यामटवीदेशे प्रतिमया । गोहरेकेण दग्धो गजसुमुमालो
यथा भगवान् ॥ ४९२ ॥ द्वौ अन्तगारौ धिजातीयौ कौशाम्ब्यां सोमदत्तादौ । पादपोषणतो नर्दनैवधिव्यां सागरे क्षिप्तौ ॥ ४९३ ॥

णदिणेंसिजाए सागरे बुढा ॥ ४९३ ॥ १७२८ ॥ महुराह महुरखमओ अक्कोसपरीसहे उ सविसेसो । वीओ
 रायगिहम्मि उ अज्जुणमाटारदिहंतो ॥ ४९४ ॥ १७२९ ॥ कुंभारकढे नगरे खंदगसीसाण जंतपीलणया ।
 एवंविहे कहिइह जह सहियं तस्स सीसिहिं ॥ ४९५ ॥ १७३० ॥ तह द्वाणनाणवु(ज्)तं गीए संठि(पट्टि)पस्स
 समुयाणं । तत्तो अलाभगमि उ जह कोहं निज्जिणे कण्हो ॥ ४९६ ॥ १७३१ ॥ किसिपारासरढ्हो वीयं तु
 अलाभगे उदाहरणं । कपहबलभइसत्तं चइऊण समन्निओ सिद्धो ॥ ४९७ ॥ १७३२ ॥ महुरा जियसत्तुसुओ
 अणगारो कालवेसिओ रोगे । भोगल्लसेलसिहरे लइओ किल सरसियालेणं ॥ ४९८ ॥ १७३३ ॥ सावत्थी
 जियसत्तूनओ निक्खमण पडिम तणफाले । वीरिय पविय विंकचण कुसलेसणकहुणासहणं ॥ ४९९ ॥ १७३४ ॥
 चंपासु गंदगं चिय साहुदुगुंछाइ जल्लखउरगे । कोसंपि जम्मनिक्खमण वेयणं साहुपडिसाए ॥ ५०० ॥

मधुरायां मयुरः धृपक आक्कोसपरीसहे तु सविसेषः । द्वितीयो राजगृहेऽज्जुनमालाकारदृष्टान्तः ॥ ४९४ ॥ कुम्भकारकटे नगरे कल्य-
 कशिध्यानां दक्षपीडना । एवंविधे कथ्यते यथा सोढं नस्य शिष्यैः ॥ ४९५ ॥ तथा ध्यान्नाभ्युत्थस गीतार्थस्य समुदाने समश्रितस्य ।
 ततोऽज्जमे तु यथा क्रोधं निरुपैक्यज्जः ॥ ४९६ ॥ कृपिणरासटढ्हो द्वितीयमालाभके उदाहरणम् । कुणवज्जभद्रकमन्यत्तु लक्त्वा
 क्षमान्वितः सिद्धः ॥ ४९७ ॥ मधुरायां निवस्यज्जुसोऽज्जयाः कालवेसिओ रोगे । भौद्रल्यशैलेशिखरे स्थावितः किञ्च शरय्यगोलेन ॥ ४९८ ॥
 धावत्सां निवस्यज्जुवनयो निष्कम्पण प्रतिमा दृणस्सर्णे । प्रापिते वीर्ये विकिञ्चनं कुञ्जस्सैषणं कर्षणं सहनम् ॥ ४९९ ॥ चम्पायां नन्दकः

॥ १७३५ ॥ महुराह इंददत्तो सकारा पायछेयणे सहो । पत्ताह अज्जकालग सागरखमणो य दिट्ठतो ॥ ५०१ ॥
 ॥ १७३६ ॥ नाणे असगडताओ तंभगनिधी अणहियासणे भदो । दंसणपरीसहम्मि उ आसाहमूई उ
 आयरिया ॥ ५०२ ॥ १७३७ ॥ चरियाए मरणम्मि उ समुइण्णपरीसहो मुणी एवं । भाविज्ज निउणजिणम-
 यउयएससुइह अप्पाणं ॥ ५०३ ॥ १७३८ ॥ तम्मगसंपयायं मणहत्थि विसयसुमरियमणंतं । नाणंकुसेण
 धीरो घरेह दित्तंपिय गइदं ॥ ५०४ ॥ १७३९ ॥ एए उ अहासूरा महिहिण को व भाणिउं सत्तो ? । किं घाति-
 मूयमाए जिणगणधरयेरचरिएसुं ॥ ५०५ ॥ १७४० ॥ किं चित्तं जइ नाणी सम्मधिटी करंति उच्छाहं ।
 तिरिएहिवि दुरणुचरो केहिवि अनुपालिओ धम्मो ॥ ५०६ ॥ १७४१ ॥ अरुणसिद्धं दट्ठणं मच्छो सण्णी

साधुदुत्तायां जलप्रचुराणे कौशाम्ब्यां जन्म निष्कमणं वेदनं साधुप्रतिपायाम् ॥ ५०० ॥ मधुरायागिनिन्द्रवत्तः असत्कारः पादपीलने
 भ्रातृः । प्रज्ञायाभार्यकालकः सागरध्रमाभमणश्च दृष्टान्तः ॥ ५०१ ॥ ज्ञानेऽशक्यतातातः स्वप्ननिधिरन्तध्यासने स्थूलभद्रः । दर्शनपरीपदे तु
 आपादभूतव आपादोः ॥ ५०२ ॥ चर्यायां मरणे तु स्मृदीर्णपरीपदो मुनिः एवं । भावयेत् निष्पुजिनमतोपदेशश्रुत्याऽऽत्मानम् ॥ ५०३ ॥
 तन्मार्गसंप्रयातं मनोदत्तिनं स्मृतविषयमनन्तं । ज्ञानाहुशेन धीरो धारयति दत्तमिव गजेन्द्रम् ॥ ५०४ ॥ यत्तांतु यथाशूरान् गदद्विकान्
 को वा भजितुं शकः ? । किं वाऽप्युपमया जिनगणधरस्यविरचितेषु ॥ ५०५ ॥ किं चित्रं यदि ज्ञानिनः सम्पददृष्टयः दुर्यन्ति (धर्मो)
 वत्सादं ? । तिर्यग्भिरपि दुर्गुणैः कैश्चिदनुपालितो धर्मः ॥ ५०६ ॥ अरुणशिलं दृष्ट्वा मत्स्यः संघी महासमुद्रे एव ! न गृहीत इति काले

महासमुद्रम् । हा ण गहिउत्ति काले क्षसत्ति संवेगमावणो ॥ ५०७ ॥ १७४२ ॥ अत्थणं निंदतो उत्त-
रिक्कणं महद्भवज्जाओ । सावज्जोगविरओ भत्तपरिणं करेसीय ॥ ५०८ ॥ १७४३ ॥ खगंतुडभिन्नदेहो
दूसहस्ररग्गितायियसरीरो । कालं काऊण सुरो उववओ एव सहणिज्जं ॥ ५०९ ॥ १७४४ ॥ सो वानरजुहवई
कंतारे सुविहिथाणुकंपाए । भासुरवरुद्धिधरो देवो वेमाणिओ जाओ ॥ ५१० ॥ १७४५ ॥ तं सीहसेणा-
यवरचरियं सोऊण दुक्कंरणे । को हु णु तवे पमायं करेल्ल जाओ मणुस्सेसुं ? ॥ ५११ ॥ १७४६ ॥ सुयग-
पुरोहिदक्षो राया मरिऊण सल्लहवणम्मि । सुपसत्थांधहत्थी बहुभयगयभेलणो जाओ ॥ ५१२ ॥ १७४७ ॥
सो सीहंदमुणिवरपडिमापडियोहिओ सुसंवेगो । पाणवहाल्लियचोरियअव्यंभपरिगह नियत्तो ॥ ५१३ ॥
॥ १७४८ ॥ रागदोसनियत्तो छट्ठक्समणस्स पारणे ताहे । आसत्तिऊणं पंडं आयवत्तं जलं पासो ॥ ५१४ ॥

इति संवेगमावणः ॥ ५०७ ॥ आत्मानं निन्दयन् उत्तरीयं महार्णवजलात् । सावधयोगविरतो मत्तपरिणामकार्यम् ॥ ५०८ ॥ खग-
तुण्डभिन्नदेहो दुस्सहस्ररग्गितायिविरारः । काळं कृत्वा सुर वत्तन् एवं सहनीयम् ॥ ५०९ ॥ स वानरयुधपतिः कान्तारे सुविहिता-
नुकम्पया । मादुरवरवोन्दिधरो देवो वेमानिको जातः ॥ ५१० ॥ सत् सिंहसेनजनवत्स्वतिं कृत्वा दुष्करमरण्ये । को नु वपसि
प्रमादं कुर्यात् जातो मनुष्येषु ? ॥ ५११ ॥ सुलगपुरोहिदवदो राजा मृत्वा सहक्रीवने । सुप्रशस्तो गन्धहस्ती बहुभयगजभेषणो जातः
॥ ५१२ ॥ स सिंहचन्द्रमुनिवरप्रतिभाप्रविबोधितः सुसंवेगः । प्राणव्यालीकचैर्यान्मदपरिप्रदेभ्यो निवृत्तः ॥ ५१३ ॥ रागद्वेषनिवृत्तः

॥ १७४९ ॥ खमगत्तणनिम्मंसो घवणिसिरोजालसंतपसरीरो । विहरिय अप्पण्णणो मुणिउवएसं विबिंबित्तो
 ॥ ५१५ ॥ १७५० ॥ सो अन्नया णिदाहे पंकोससो घणं निरुत्थारो । चिरवेरिएण विट्ठो कुकुडसप्पेण घोरेण
 ॥ ५१६ ॥ १७५१ ॥ जिणवयणमणुयुणित्तो ताहे सधं चउविहाहारं । बोसिरिऊण गइंदो भावेण जिणे नम-
 सीय ॥ ५१७ ॥ १७५२ ॥ तत्थ, य वणयरसुरवरविम्बियकीरंतपूसक्कारो । मज्झत्थो आसी फिर कलहेसु
 य जल्लखित्तो ॥ ५१८ ॥ १७५३ ॥ सम्मं सहिऊण तओ कालगओ सत्तमंमि कप्पम्मि । सिरितिलयम्मि
 विमाणे उक्खोसठिई सुरो जाओ ॥ ५१९ ॥ १७५४ ॥ सुयदिट्ठिवायकहिंयं एयं अक्खाणयं निसामित्ता ।
 पडियमरणम्मि महं दणं निघेसिज्ज भावेणं ॥ ५२० ॥ १७५५ ॥ जिणवयणमणुस्सट्ठा दोवि सुयंगा महविस्सा
 घोरा । कासीय कोसियासय तणूसु भत्तं मुहंगाणं ॥ ५२१ ॥ १७५६ ॥ एगो विमाणवासी जाओ वरविज्ज-

पट्ठपणत्स पारणे वदा । आधात्सत्सामभावपत्तं जलमपात् ॥ ५१४ ॥ क्षपकत्वेन निर्मातः धममिशिरजालसंतपसरीरः । व्यहृषी-
 प्लवमाणो मुगुपदेरां विचिन्तयन् ॥ ५१५ ॥ सोऽन्यदा निदाये पद्मावसन्नो घने निरुत्साहः । चिरदैरिक्केण दृष्टः कुकुडसर्पेण घोरेण
 ॥ ५१६ ॥ निनवचनमनुगुणयन् तदा सर्वं घतुर्विधादरं । व्युत्सृज्य गलेन्द्रो भावेन जिताननसीत् ॥ ५१७ ॥ तत्र च विस्मितः श्रन्तर-
 एत्परकिममाणपूजासत्कारः । मयस्य आसीत् किलकलभ्रंश्च जलरीक्षियमाणः ॥ ५१८ ॥ सम्यक् सोढ्वा घतः कालजातः सप्तमे कल्पे ।
 भीषिक्केऽभिमाने वत्कुष्ठसिद्धिः सुरो जातः ॥ ५१९ ॥ दृष्टिवादुवकथितमेतदाख्यानकं निशाम्य पण्डितमरणे दृढां मतिं भावेन निवेशयेत्
 ॥ ५२० ॥ अनुगुणमिवचनो ह्यवशि शुल्लको महाविधौ घोरो । अकार्णं कौशिकान्नमे तनुभ्यां विपीलिकतां मरुम् ॥ ५२१ ॥ एको

पंजरसरीरो । धीओ उ नंदणकुले बलुत्ति जक्खो महहिओ ॥ ५२२ ॥ १७५७ ॥ हिमचूलसुरुषपत्ती भद्दग-
महिंसी य थूलभद्दो य । वेरोसवसमे कहणा सुरभावे दंसणे खमणो ॥ ५२३ ॥ १७५८ ॥ चावीसमाणुपुवि
निरिखलमाणुयाधि भेसणट्टाय । विसयाणुकंपरक्खण कोज्ज देवा उ उवसगं ॥ ५२४ ॥ १७५९ ॥ संघयण-
धिईकुत्तो नघदसपुणी सुएण अंगा वा । इंगिणि पाओवगमं पयियज्जइ एरिसो साहू ॥ ५२५ ॥ १७६० ॥
निघल निस्पट्टिकम्मो निक्खिखए जं जहि जहा अंगं । एयं पाओवगमं सनिहारिं वा अनीहारिं ॥ ५२६ ॥
॥ १७६१ ॥ पाओवगमं भणिगं समविसेमे पाययुव जह पट्टिओ । नवरं परएओगा कं पिब्ब जहा फलतवव
॥ ५२७ ॥ १७६२ ॥ तसपाययीयरहिण विक्किणविचारयंडिलविसुद्धे । एयंते निद्दोसे उविति अब्भुज्जयं मरणं
॥ ५२८ ॥ १७६३ ॥ पुद्यभयिययेरेणं देवो साहरह कोउवि पायाले । मा सो चरिमसरीरो न चेअणं किंचि

विमानवासी जादो वरविगुत्तिहएरीरा । द्वितीयसु नन्दकुले षष्ठ इति यक्षो महर्षिकः ॥ ५२२ ॥ द्विचूलसुरोत्पत्तिर्भद्रकामिणी च
सूक्ष्मशूद्रश्च । वैरोचनाय फलतं सुरभावे दर्शने क्षमायुक् ॥ ५२३ ॥ द्वाविंशतिमानुपूर्व्यां (विन्ध्य) । तिर्यच्छुज्या अपि आपनार्धं विपयानु-
कम्पापलरक्षणार्थं शुर्वुदेवास्तूपसर्गम् ॥ ५२४ ॥ संहनमष्टविशुद्धे नवदशपूर्वीं कुलेनाहने वा । इक्षिणी पादयोपगमनं प्रतिपद्यते ईदृशाः साधुः
॥ ५२५ ॥ निश्रब्धो निष्प्रतिकर्मा निक्षिपति यद् यत्र यथाद्रुम् । एतत्पादयोपगमनं समिहारं वाऽन्विष्टारम् ॥ ५२६ ॥ पादयोपगमनं
भणिगं समविपत्ते पादप इव यथा पतितः । नवरं परप्रयोगात्मन्येत यथा फलवत्करिष्य ॥ ५२७ ॥ प्रसप्राणवीनरहिते विरतीये विचार-
स्तपिदले विमुद्धे । एकान्ते विद्योपे खयान्तन्मृतार्थं मरणम् ॥ ५२८ ॥ पूर्वमभिकर्षेण देवः संहरति श्रेष्ठेऽपि पात्राले । मा स परमगरीरो

पावित्र्या ॥ ५२९ ॥ १७६४ ॥ उष्णंने उवसग्रे दिवे माणुस्सए तिरिक्खे अ । सवे पराजिणिन्ता पाओवगया
 पविहरन्ति ॥ ५३० ॥ १७६५ ॥ जह नाम असी कोसा अन्नो कोसो असीवि खल्ल अन्नो । इय मे अन्नो जीवो
 अन्नो देहुत्ति मच्चिन्ना ॥ ५३१ ॥ १७६६ ॥ पुषाघरदाहिणउत्तरेण वाएहिं आवटंतेहिं । जह नवि कंणह मेरू
 तह ज्ञाणाओ नवि चलन्ति ॥ ५३२ ॥ १७६७ ॥ पढमम्मि य संघयणे वट्ठे सेलकुइसामाणे । तेसिंपिय
 बुच्छेओ चउदस्सपुधीण बुच्छेए ॥ ५३३ ॥ १७६८ ॥ पुहविदगअगणिमाकयतरुमाइ तसेसु कोइ साहरह ।
 घोसट्टचत्तदेहो अहाउअं तं परिविस्सज्जा ॥ ५३४ ॥ १७६९ ॥ देवो नेहेण णए देवागमणं च इंदगमणं वा ।
 जहिंयं इही कंता सवसुहा हुंति सुहभावा ॥ ५३५ ॥ १७७० ॥ उवसग्रे तिविहेवि य अणुकूले चैव तह य
 पडिक्कूले । सम्मं अहियासंतो कम्मयस्सयकारओ होइ ॥ ५३६ ॥ १७७१ ॥ एयं पाओवगमं इंगिणि पडिक्क-

न चैवतां काश्चित् प्राप्नुयात् ॥ ५२९ ॥ उत्पन्नानुपसर्गान् दिव्यान् मानुष्यकांश्च वैरक्ष्यात् । सर्वान् पराजित्वा पादपोषणताः प्रविहरन्ति
 ॥ ५३० ॥ यथा नाम अस्तिः कोशादन्यः कोशोऽस्तेरपि स्वल्पः । एवं समान्यो जीवोऽन्यो देह इति मन्यते ॥ ५३१ ॥ पूर्वोपद-
 क्षिणोत्तरयवैरापतद्विर्यथा नैव कल्पते मेरुः तथा ध्यानादेव चलन्ति ॥ ५३२ ॥ प्रथमे च संहत्तने वर्त्तमाने शैलकुड्यसमाने । तथो-
 रपि च विच्छेदश्चतुर्दशपूर्विणां विच्छेदे ॥ ५३३ ॥ पृथ्वीदकाग्निमातृतर्षादिषु त्रसेषु च कोऽपि संहरति । द्युत्सृष्टलक्ष्मदेहो यथायुक्तं
 तत्परी(द्वती)येव ॥ ५३४ ॥ देवः खेदेन नयेत् देवागमनं चेन्द्रागमनं वा । यत्र क्रद्धिः क्रान्ता सर्वसुखा भवन्ति शुभभावाः ॥ ५३५ ॥
 उपसर्गोच्चिविधानपि चानुदुलांश्चैव तथैव प्रविदूढान् । सम्यग् अघ्यासयन् कर्मक्षयकारको भवति ॥ ५३६ ॥ एतत्पादुपोषणमनेर्हिनी-

म्म वणिणयं सुत्ते । नित्थयरगणहरं हि य साह्वहि य सेवियमुयारं ॥ ५३७ ॥ १७७२ ॥ सधे सबद्धाप सवहू
सवकम्मभूमीसु । सवगुरू सवहिया सवे मेरुसु अहिसिन्ता ॥ ५३८ ॥ १७७३ ॥ सवहिवि लद्धीहिं सवेऽवि
परीसहे पराहत्ता । सवेऽविय तित्थयर पाओवगयाड सिद्धिगया ॥ ५३९ ॥ १७७४ ॥ अवसेसा अणगारा
तीयपट्टुपट्टाणागया सधे । केह पाओवगया पवक्खाणिगिणि केह ॥ ५४० ॥ १७७५ ॥ सववि अ अजाओ
सवेऽवि य पढमसंघणवत्ता । सधे य देसचिरया पवक्खाणेण य मरंति ॥ ५४१ ॥ १७७६ ॥ सवसुहृप्पभ-
वाओ जीवियसाराओ सवजणिगाओ । आहाराओ रयणं न विज्जए उत्तमं लेए ॥ ५४२ ॥ १७७७ ॥ विग-
हगए य सिद्धे नुत्तुं लोगम्म जंमिया जीवा । सधे सवयत्थं आहारे हुंति आउत्ता ॥ ५४३ ॥ १७७८ ॥ तं
तारिसगं रयणं सारं जं सवलोयरयणाणं । सधं परिचहत्ता पाओवगया पविहरंति ॥ ५४४ ॥ १७७९ ॥

परिकर्म धर्जितं सूत्रे । तीर्यकरगणधैश्च साधुमिश्र सेवितमुदारम् ॥ ५३७ ॥ सर्वे सर्वोद्धारां सर्वदाः सर्वकर्मभूमिषु । सर्वगुरुषः सर्व-
हिताः सर्वे भैरवनिषिकाः ॥ ५३८ ॥ सर्वोभिरपि लब्धिमिदुताः सर्वानपि परिपहान् परजित्वा । सर्वेऽपि च वीर्यकराः पादपोषणता एव
सिद्धिगताः ॥ ५३९ ॥ अवशेषा अगारा अतीतप्रत्युत्पन्नानागताः सर्वे । केचित्पादपोषणताः इद्विनीमरेण प्रत्याख्यानेन च केचित् ॥ ५४० ॥
सर्वो वापि चार्योः सर्वेऽपि च प्रथमसंहननवर्जः । सर्वे च देशविरताः प्रत्याख्यानेनैव श्रियन्ते ॥ ५४१ ॥ सर्वसुखप्रमवात् जीवितसारा-
त्सर्वे व्यापारजनकात् । आहारात् घचमं खं लोके न विद्यते ॥ ५४२ ॥ विग्रहगतां सिद्धांश्च मुक्त्वा लोके यावन्तो जीवास्ते । सर्वे
सर्ववत्सासु आहारे आयुष्का भवन्ति ॥ ५४३ ॥ क्ताद्वयं खं सारं यत्सर्वलोकरत्नानाम् । सर्वे परित्यज्य पादपोषणताः प्रविहरन्ति ॥ ५४४ ॥

एयं पाओवगमं निष्पट्टिकम्मं जिणेहिं पत्तत्तं । तं सोऊजं स्वमओ ववसायपरक्कमं कुणह ॥ ५४५ ॥ १७८० ॥
 धीरुत्तिसपणत्ते सप्पुरिसनिसेविए परमम्मो । धण्णा सिलायलगया निरावयक्खा णिवज्जंति ॥ ५४६ ॥
 ॥ १७८१ ॥ सुवंति य अणगारा घोरासु भयाणिधासु अढवीसुं । गिरिकुहरकंदरासु य विजणेसु य रुक्ख-
 हेट्ठेसु ॥ ५४७ ॥ १७८२ ॥ धीधणियदक्कळा भीया जरमरणजम्मणसयाणं । सेलसिलासयणत्था साहंति
 उ उत्तमद्दाहं ॥ ५४८ ॥ १७८३ ॥ दीवोदहिरणेसु य खयरावहियासु पुणरविय तासु । कमलसिरीमहिला-
 विसु भत्तपरिन्ना कया थीसु ॥ ५४९ ॥ १७८४ ॥ जह ताव सावयाकुलगिरिकंदराधिसमकडगदुग्गासुं ।
 सार्हिति उत्तमद्वं धिइधणियसहायगा धीरा ॥ ५५० ॥ १७८५ ॥ किं पुण अणगारसहायगेण अणुत्तसंगह-
 पलेणं । परलोए य न सक्का साहंत्वं अप्पणो अट्ठं ॥ ५५१ ॥ १७८६ ॥ समुह्वेसु अ सुविहिय ! उवसग्गमह-

एतत् पादयोपगमं निष्प्रतिकर्मं विर्नः प्रसप्तम् । तच्छ्रुत्वा क्षपको व्यवसायपराक्रमं करोति ॥ ५४५ ॥ धीरुत्तपद्मज्ञात् सत्पुरुषनियवि-
 तात् परसरम्यात् (भावात्) । धन्याः शिलातल्लगता निरपेक्षाः प्रपद्यन्ते ॥ ५४६ ॥ श्रूयन्ते वानभाराः पोएसु भयानकास्त्वदीयु । गिरिकु-
 हरकन्दरासु च विजनेषु च वृक्षाणामधस्तात् ॥ ५४७ ॥ धृतिवाद्बद्धकक्षा मीवा जरामरणजन्मशतेभ्यः । शैलशिलाशयनस्थाः साधयन्त्ये-
 वोत्तमार्थम् ॥ ५४८ ॥ द्वीपोदधरण्येषु च खेचयपद्मभिः पुनरपि च । तासु कमलश्रीमहिलादिभिर्भक्तपरित्ता कृता कीपु ॥ ५४९ ॥
 यदि तावत् धामपाकुलगिरिकन्दरविषमकटकुर्गासु साधयन्त्युत्तमार्थं बाढं धृतिसाहायका धीराः ॥ ५५० ॥ किं पुनरन्गारसदायकेना-
 न्योन्यसंग्रहयलेन । परलोकाय च न शक्यः साधयितुमालातोऽर्थः ॥ ५५१ ॥ समुद्राण्ये च सुविहित ! उपसर्गमहाभयेषु विविधेषु ।

अमएसु विविहेसु । हियएण चित्तिणिज्जं रणनिही एस उवसगो ॥ ५५२ ॥ १७८७ ॥ किं जायं जह मरणं
अहं च एगाणिओ इहं पाणी । वसिओऽहं तिरियत्ते बहुसो एगागिओ रणे ॥ ५५३ ॥ १७८८ ॥ वसि-
ऊणऽवि जणमल्लो दचह एगागिओ इमो जीवो । मुत्तण सरीरवरं मबुसुहाफड्डिओ संतो ॥ ५५४ ॥ १७८९ ॥
जह धीहंति अ जीवा विचिहाण विहासियाण एगागी । तह संसारगएहिं जीवेहिं चिहेसिया अन्ने ॥ ५५५ ॥
॥ १७९० ॥ सावयभयाभिभूओ बहूसु अडवीसु निरभिरामासु । सुरहिहरिणमहिस्सयरफरवोडियरुक्ख-
छायासु ॥ ५५६ ॥ १७९१ ॥ गयगवयखगंगंउयवयतरच्छभल्लुचरिपासु । भल्लुकिंकिंकीदीवियसंवरस-
न्भावकिण्णासुं ॥ ५५७ ॥ १७९२ ॥ मत्तगहंदिनिवाडियभिल्लुपुल्लिदावकुडियवणासुं । वसिओऽहं तिरियत्ते
भीत्तणसंसारचारम्मि ॥ ५५८ ॥ १७९३ ॥ कत्थ य मुद्धमिगतं बहुसो अडवीसु पयहविसमासु । घरघ-
हदयेन चित्तनीयं खानिधिरेप उपसमो ॥ ५५९ ॥ किं जातं यदि मरणं अहं बैकाकीद श्राणी । वपितोऽहं तिरियत्ते बहुस एकास्सरणे
॥ ५५६ ॥ उदित्थाऽपि ज्ञानमये व्रजयेकात्म्यं जीवः । मुक्त्वा हरीरगुहं मृत्युमुराकर्षितः सन् ॥ ५५४ ॥ यथा विभ्यति च
जीपा विविधेभ्यो विमोदिकाभ्य एकाकिनः । तथा संसारगतैर्जीविर्ममिका अन्याः (सोढाः) ॥ ५५५ ॥ श्रापदभयाभिभूतो बहुष्व-
दवीपु निरभिरामासु । रविष्य(सुरगि)वरिणमहिपयसुरसिद्धिदवृक्षच्छायासु ॥ ५५६ ॥ गजगवयारक्षिण्डकन्याश्रतरक्षाच्छभल्लुचरितासु ।
शृगलकट्टीपिकसद्भावसंचारकीर्णासु ॥ ५५७ ॥ मत्तगजेन्द्रनिपातिवमिद्धपुल्लिन्नावकुण्डितवर्णासु (अटवीपु) । वपितोऽहं तिरियत्ते मीपणे
संसारचारक्ते ॥ ५५८ ॥ कचित् सुखसुगतं बहुसोऽटवीपु प्रकृतिविपमासु । व्याघ्रमुखापतिवैन रसितमसिभीतददेवैन ॥ ५५९ ॥ कश्चिदिति-

मुहावट्टिणं रसियं अहभीयदियणं ॥ ५५९ ॥ १७१४ ॥ कत्थइ अइडुप्पिक्खो भीसणचिगरालघोरवय-
 णोऽहं । आसि महंविद्य घग्घो रुक्महिसवराहविषवओ ॥ ५६० ॥ १७१५ ॥ कत्थइ दुधिट्ठिएहिं रक्खसवे-
 पालभूयस्सेहिं । छल्लिओ धहिओ य अहं मणुस्सजम्मम्मि निस्सारो ॥ ५६१ ॥ १७१६ ॥ पयइकुडिलम्मि
 कत्थइ संसारे पायिज्ज भूयत्तं । पहुसो वपियमाणो मएवि पीढाविपा सत्ता ॥ ५६२ ॥ १७१७ ॥ यिरसं
 आरत्तमाणो कत्थइ रणणेसु घाइओ अहयं । सावयगहणम्मि यणे भयभीरू खुभियचित्तोऽहं ॥ ५६३ ॥
 ॥ १७१८ ॥ पत्तं विचित्तविरसं दुक्खं संसारसागरगणं । रसियं च असरणेणं कयंतदंतंतंरगणं ॥ ५६४ ॥
 ॥ १७१९ ॥ तहया फीस न हायइ जीवो जइया सुसाणपरिविद्धं । भल्लुकिंकंकायससएसु दोकिज्जए देहं
 ॥ ५६५ ॥ १८०० ॥ ता तं निब्बिणिज्जं देहं नुत्तूण पयए जीवो । सो जीवो अविणासी भणिओ तेत्तुक्कदं-

दुप्पेओ नीएअविरुल्लओखइओऽइय ॥ एते महत्तपि य व्याघ्रो रुक्महिसवराहविद्रावकः ॥ ५६० ॥ कच्चिदुर्विहिते राक्षसवैतालभू-
 तस्त्वैरुचित्तो एतथाहं स्तुप्पयन्त्यसि निःसारः ॥ ५६१ ॥ प्रकृतिफुट्टिहो एवित्तंसारे प्राप्य भूतत्वं बहुश वद्विजन् मयाऽपि भाषिताः
 ॥ ५६२ ॥ विरतन्नास्तत् कचिदएप्पेसु एवित्तोऽइय । आपइगहने वने भयभीरुः क्षुब्धचित्तोऽइय ॥ ५६३ ॥ प्राप्तं विचित्रवि-
 ॥ ५६४ ॥ संसारसागरादेव । रसितं पाशरूपेन कृतान्वइत्यन्वयेन ॥ ५६४ ॥ कदा कथं न दीयते जीवो यदा (तस्य) श्मशानपरिविद्धः ।
 ॥ ५६५ ॥ तत्तं निर्धित्य देहं नुत्तूण पयए जीवः स जीवोऽविनाशी भणित्वैलोक्यदर्शनिः

सीहिं ॥ ५६६ ॥ १८०१ ॥ तं जह ताव न मुचह जीवो मरणस्स उचियंतोऽपि । तम्हा मज्झ न जुल्लह दाऊण
भयस्स अप्पाणं ॥ ५६७ ॥ १८०२ ॥ एवमणुचितयंता सुविहिय! जरमणभाविमर्हया । पावति कयप-
यत्ता मरणसमाहिं महाभागा ॥ ५६८ ॥ १८०३ ॥ एवं भावियचित्तो संथारवरंभि सुविहिय! सयावि ।
भावेहि भावणाओ धारस्स जिणवयणविट्ठाओ ॥ ५६९ ॥ १८०४ ॥ इह इत्तो चउरंगे चउत्थमगं (मंगं)
सुसाहुधम्मस्मि । वनेह भावणाओ धारसिमो धारसिमो वारसंगविऊ ॥ ५७० ॥ १८०५ ॥ समणेण सावएण य जाओ
निचंभि भावणिज्जाओ । दहसंवैगकरीओ विसेसओ उत्तमट्ठस्मि ॥ ५७१ ॥ १८०६ ॥ पढमं अणिक्कभावं
असरणयं एगयं च अन्नत्तं । संसारमसुभयाविय विविहं लोगस्सहावं च ॥ ५७२ ॥ १८०७ ॥ कम्मस्स आसवं
संयरं च निज्जरणसुरामे य गुणे । जिणसासणम्मि चोहिं च दुल्लहं चित्तए महमं ॥ ५७३ ॥ १८०८ ॥ सव्वट्ठा-

॥ ५६६ ॥ तद् यदि दावन्न मुच्यते जीवो मरणादुद्विजन्नपि । तस्मान्मम न युज्यते दातुं भयस्यात्मानम् ॥ ५६७ ॥ एवमसुचिन्तयन्तः
सुविहित! जरामरणभावितमविकाः । आशुवन्ति कृत्वप्रतिष्ठा मरणसमाधिं महाभागाः ॥ ५६८ ॥ एवं भावितचिन्ताः संस्तारकवरे सुवि-
हित! सदैव भावय भावना द्वादश जिनवचनद्वयाः ॥ ५६९ ॥ इहेवश्चलुक्के चतुर्यमाणं सुसाधुधर्मं । वर्णयति भावना द्वादशां द्वाद-
शान्नपित् ॥ ५७० ॥ अरणेन आवेकजं च या नित्यमपि भावनीयाः । दहसंवैगकारिण्यो विदेणत उत्तमार्थे ॥ ५७१ ॥ प्रथममनिस-
भावमशरणतामेकतां चान्यत्पण् । संसारमसुभयामपि च विविधं लोकलभावं च ॥ ५७२ ॥ कर्मण आश्रवं संवरं च निर्जरणसुत्तमाश्च
गुणान् । जिनशास्त्रे वोधिं च दुर्लेभां चिन्तयेन्मत्सिमान् ॥ ५७३ ॥ सर्वस्यानान्यस्याभयानि इहापि देवलोके च । सुरासुरजरादीनां

णाहं असासयाहं इह चेव देवलोके य । सुरअसुरनराईणं रिद्धिविसेसा सुहाहं वा ॥ ५७४ ॥ १८०९ ॥ माया-
 पिईहिं सहवट्टिएहिं भित्तेहिं पुत्तदारेहिं । एगयओ सहवासो पीई पणओऽविअ अणिचो ॥ ५७५ ॥ १८१० ॥
 भवणाहं च चणेहि य सयणासणजाणवाहणाईहिं । संजोगोऽवि अणिचो तह परलोकेहिं सह तेहिं ॥ ५७६ ॥
 ॥ १८११ ॥ यलवीरियरूवजोवणसामग्गीसुभगया चयूसोभा । देहस्स य आरुगं असासयं जीघियं चेव
 ॥ ५७७ ॥ १८१२ ॥ १ । जम्मजरामरणभए अभिहुए चिदिहवाहिसंतते । लोगम्मि नत्थि सरणं जिणिंदवरसा-
 सणं मुत्तुं ॥ ५७८ ॥ १८१३ ॥ आसेहि य इत्थीहि य पयमिस्सेहिं निचमिस्सेहिं । सावरणपहरणेहि य यल-
 वयमस्सेहिं जोहेहिं ॥ ५७९ ॥ १८१४ ॥ महया भट्टवडगरपहकरेण अवि चक्कयट्ठिणा मघू । न य जियपुट्ठो
 केणइ नीइपलेणावि लोगम्मि ॥ ५८० ॥ १८१५ ॥ विविहेहि मंगलेहि य विज्झामंतोसहीपओगेहिं । नवि

क्कट्टिविशेषाः सुखानि च ॥ ५७४ ॥ मातापितृभिः सहवट्टितैर्मित्रैः पुत्रद्वारैः । एकतः सहवासः प्रीतिः प्रणयोऽपि आनितः ॥ ५७५ ॥
 भवनेषां वनेषु श्रयनासनयानवाहनादिभिः । संयोगोऽप्यनिलसाया परलोकेऽपि सह तैः ॥ ५७६ ॥ यलवीर्यरूपयौवनसामग्रीसुभगताः
 धनुःशोभा । देहस्य चारोप्यमश्रयतं जीवितं चैव ॥ ५७७ ॥ जन्मजरामरणमयैरमिहुते विविधव्यापिसंस्तौ लोके नास्ति शरणं जितेन्द्रव-
 द्धासनं सुखा ॥ ५७८ ॥ अर्थश्च हस्तिमित्रं पर्वभिर्नैर्निलमित्रैः । सावरणप्रदणैश्च यलवयोगचैर्नैर्घैः ॥ ५७९ ॥ महता भट्टवन्दसगृहेणापि
 यद्यवर्तिना गृह्युः । न च जितपूर्वः केनापि नीतियलेनापि लोके (मृत्युः) ॥ ५८० ॥ विविधैर्मङ्गलैश्च विद्यामन्त्रौपयिप्रयोगैश्च नैव शक्यस्तारयितुं

सक्षा तारेणं मरणा णवि रुणसोणं ॥ ५८१ ॥ १८१६ ॥ पुत्ता भित्ता य पिप्पा सयणो बंधवजणो अ अत्थो
य । न समत्था ताएउं मरणा सिद्धावि देवगणा ॥ ५८२ ॥ १८१७ ॥ सयणस्स य मज्झमओ रोगामिहओ
फिलिस्सह इहेगो । सयणोऽविष से रोगं न चिरिचह नेव नासेह ॥ ५८३ ॥ १८१८ ॥ २ । मज्झमि बंधवणं
इको मरह फलणुदयताणं । न य णं अत्तेति तओ बंधुजणो नेव दाराहं ॥ ५८४ ॥ १८१९ ॥ इको करेह कम्मं
फलमवि तस्सेयओ समणुहयइ । इको जायइ मरह य परलोअं इफओ जाई ॥ ५८५ ॥ १८२० ॥ पत्तेयं पत्तेयं
नियणं कम्मफलमणुहवताणं । को कस्स जए सयणो ? को कस्स च परजणो भणिओ ? ॥ ५८६ ॥ १८२१ ॥ को केण
समं जायइ को केण समं च परभवं जाई । को वा करेह किंवी कस्स व को कं नियत्तेह ? ॥ ५८७ ॥ १८२२ ॥ अणु-

मरणा नेव च दग्गमोतोभ्यः (रुद्धिक्कोकः) ॥ ५८१ ॥ पुत्राः मित्राणि च मिता स्वजनो यान्त्वज्जोऽर्षश्च । न समर्थास्माहुं मरणात्सेन्द्रा अपि
देवगणाः ॥ ५८२ ॥ स्वजनस्यापि यान्त्वगतो रोगामिहतः छिद्यते इहैकः । स्वजोऽपि च तस्य योगं न विभजति नैव नाक्षयति ॥ ५८३ ॥
यान्त्वयानां गंधे एको प्रियते करणं रुद्धाम् । न चैतमन्वेति सको यन्धुजो नैव च दाराः ॥ ५८४ ॥ एकः करोति कर्म फलमपि
वत्स्यकः समनुभवति । एको जायते धियते च परलोकेको जाति ॥ ५८५ ॥ प्रत्येकं २ निबं कर्मफलमनुभवतां काः कस्य जगति
स्वजनः ? को वा कस्य परजो गणितः ? ॥ ५८६ ॥ कः केन समं जायते ? कः केन समं च परभवं याति ? । को वा करोति किञ्चित् ?
कस्यापि च कः कं निवर्तयति ॥ ५८७ ॥ अनुशोचत्यन्यजनमन्यभवान्तरगतं तु बालजनः । नैव शोचन्त्यात्मानं छिदयन्तं भयसमुद्रे

सोऽह अणजणं अन्नभयंतरायं तु बालजणो । नचि सोऽह अण्णं किलिस्समाणं भवसमुदे ॥ ५८८ ॥
 ॥ १८२३ ॥ ३ । अन्नं इमं सेरीरं अन्नोऽहं वंधवाविमे अन्ने । एवं नाळण खमं कुसलस्स न तं खमं काउं ? ॥ ५८९ ॥
 ॥ १८२४ ॥ ४ । हा ! जह मोहिपमइणा सुग्गइमग्गं अजाणमाणेणं । भीमे भवकंतारे सुचिरं भमियं भयकरस्मि
 ॥ ५९० ॥ १८२५ ॥ जोणिसयसहस्सेसु य असइं जायं मयं वड्ढेगासु । संजोगधिप्पओगा पत्ता दुक्खवाणि
 य बहूणि ॥ ५९१ ॥ १८२६ ॥ सग्गेसु य नरगेसु य माणुस्से तह तिरिक्खजोणीसुं । जायं मयं च बहूसो
 संसारं संसरंतेणं ॥ ५९२ ॥ १८२७ ॥ निवत्थणावमाणणवहंघणकंधणा धणविणासो । णेगा य रोग-
 सोगा पत्ता जाईसहस्सेसुं ॥ ५९३ ॥ १८२८ ॥ सो नत्थि इहोगासो लोए बालग्गकोडिमिच्चोऽवि । जम्म-
 णमरणायाहा अणेगासो जत्थ न य पत्ता ॥ ५९४ ॥ १८२९ ॥ सव्वाणि सव्वलोए रूयी दव्वाणि पत्तपुद्वाणि ।

॥ ५८८ ॥ अन्यदिवं शरीरं अन्योऽहं धान्यवा अपीमेऽज्ये । एवं क्षमं ज्ञात्वा कुशलस्य तत्कृतुं क्षमं न ॥ ५८९ ॥ हा ! यथा मोहिपमतिना
 सुगतिमार्गमज्ञानता । भीमे भवकान्तारे सुचिरं भ्रान्तं भयद्वरे ॥ ५९० ॥ योनिशतसहस्रेषु चासकृत् ज्ञातं मृतं वाऽनेकसु जातिषु ।
 संयोगविप्रयोगाः प्राप्ता दुःखानि च बहूनि ॥ ५९१ ॥ स्वर्गेषु च नरकेषु च मानुष्ये तथा त्रिर्योग्येण्येषु । जातं मृतं च बहुधाः संसारे
 संसरता ॥ ५९२ ॥ निर्भर्त्तनाऽपमाननवधन्यनरोधा धनविनाशः । अनेके च रोगशोकाः प्राप्ता जातिसहस्रेषु ॥ ५९३ ॥ स नास्ती-
 दावकाशो लोके वादाप्रकोटिमात्रोऽपि । जन्ममरणावाधा अनेकशो यत्र न प्राप्ताः ॥ ५९४ ॥ सर्वाणि सर्वलोके स्मिन्नन्यानि प्राप्तपूर्वाणि ।

देहोपपन्नपरिभोगथाद् दुःखेसु य बहूनु ॥ ५९५ ॥ १८३० ॥ संबंधिवधवत्ते सर्वे जीवा अणेगसो मज्झं ।
 चिचिद्वचहचरज्जया दासा सामी य मे आसी ॥ ५९६ ॥ १८३१ ॥ लोगसहावो धी धी जत्थ व माया मया
 हवद् दूया । पुत्तोऽपि य होह पिपा पिपावि पुत्तणमुवेद् ॥ ५९७ ॥ १८३२ ॥ जत्थ पियपुत्तगस्सवि माया
 छाया भवंतरायस्स । तुट्ठा स्वायद् मंसं इत्तो किं कट्ठयरमन्नं ? ॥ ५९८ ॥ १८३३ ॥ धी संसारो जहियं जुवा-
 णओ परमरुक्कधियओ । मरिज्ज जायद् किमी तत्थेव कलेवरे नियए ॥ ५९९ ॥ १८३४ ॥ बहुसो अणुभू-
 पाहं अईयफालमि सधदुक्खाहं । पाचिदिह पुणो दुक्खं न कोहिह जो जणो धम्मं ॥ ६०० ॥ १८३५ ॥ ५ ।
 धम्मणे विणा जिणेदसिएण नन्नत्थ अत्थि किंचि सुहं । ठाणं वा कज्जं वा सदेवमणुयासुरे लोए ॥ ६०१ ॥
 ॥ १८३६ ॥ अत्थं धम्मं कामं जाणि य कज्जाणि तिन्नि मिच्छंति । जं तत्थ धम्मकज्जं तं सुभमियराणि अनु-

देहोपररपरिभोगथा दुःखेसु य बहूनु ॥ ५९५ ॥ सम्बन्धियान्यवत्ते सर्वे जीवा अनेकशो मम । विविधवधैरजनका दाता। स्वामि-
 नश्च मे आसन् ॥ ५९६ ॥ लोपसभावं पिम् भिन् यत्र य मावा दृढा भवति दुर्दिता । पुत्रोऽपि च भवति पिता पिताऽपि पुत्रत्वसु-
 पयाति ॥ ५९७ ॥ यत्र मियपुत्रस्यापि माता छावया भवान्तरगतत्वं । तुष्टा तादति मांसं किमितोऽन्यत्कृत्करम् ? ॥ ५९८ ॥ धिक् संसारं
 यत्र युवा परमरूपगर्वितः । युवा जायते कृमिस्तत्रैव कलेवरे निजके ॥ ५९९ ॥ बहुशोऽणुभूतान्यतीवकाले सम्यदुःखानि । प्राप्स्यति
 पुनरुत्सं न परिप्यति यो जणो धर्मम् ॥ ६०० ॥ धर्मेण विना जिनेदंशितेन नान्यन्नास्ति किञ्चित्सुखम् । खानं वा कार्यं वा सदेवमनु-
 जासुरे लोके ॥ ६०१ ॥ अर्थे धर्मं कामं यानि च कार्याणि त्रीणि इच्छन्ति । यत्तत्र धर्मकार्यं वञ्छुमसितरे अशुभे ॥ ६०२ ॥

भाणि ॥ ६०२ ॥ १८३७ ॥ जायासकिलेसाणं वेराणं आगरो भयकरो य । बहुदुक्खदुग्गइकरो अत्थो मूलं
अणत्थाणं ॥ ६०३ ॥ १८३८ ॥ किञ्चादि पाविउं जे पत्ता बहुभयकिलेसदोसकरा । तक्खणसुहा यदुदुहा
संसारविवद्वणा कामा ॥ ६०४ ॥ १८३९ ॥ ६ । नत्थि इहं संसारे ठाणं किंचिचि निरुद्धयं नाम । ससुरासुरेसु
मणुए नरएसु त्तिरिक्खजोणीसुं ॥ ६०५ ॥ १८४० ॥ बहुदुक्खपीलियाणं मइमूढाणं अणप्पवसगाणं । तिरि-
याणं नत्थि सुहं नेरइयाणं कओ चेव ? ॥ ६०६ ॥ १८४१ ॥ हयगवभास जम्मणवाहिजामरणरोगसोगेहिं ।
अभिभूए माणुस्से बहुदोसेहिं न सुहमत्थि ॥ ६०७ ॥ १८४२ ॥ मंसट्टियसंघाए सुत्तपुरीसभरिए नयच्छिहं ।
असुहं परिससवंते सुहं सरीरम्मि किं अत्थि ? ॥ ६०८ ॥ १८४३ ॥ इट्ठजणविप्पओगो च्चयणभयं चेव देव-
लोगाओ । एयारिसाणि सग्गे देवावि दुहाणि पावित्ति ॥ ६०९ ॥ १८४४ ॥ ईसाविसायमयकोहलोहदोसेहिं

जायासखेसानां घेराणामाकरो भयंकख । बहुदुःखदुर्गतिकरो मूलमर्थोऽनर्थोनाम् ॥ ६०३ ॥ कृच्छ्रेः प्राप्तुं यात्र (शम्यं) ये च प्राप्ता पदुभयल्ल-
न्नदोषकपः । तत्त्वणमुल्ला बहुदुःखाः संसारविवर्दनाः क्रमाः ॥ ६०४ ॥ नास्तीह संसारे स्थावं किञ्चिदपि निरुपद्रुतं नाग । ससुरासुरेषु
मनुजेषु नरकेषु विर्यययोगिषु च ॥ ६०५ ॥ बहुदुःखापीडितानां मत्तिगूढानामनागवशानाम् । तिरियां नास्ति सुतं नैरयिकाणां कुतश्चैव
॥ ६०६ ॥ एतगर्भवासजन्मव्याधितरागरणरोगशोकैः । अभिभूते मानुष्ये बहुदोषेन सुरमस्ति ॥ ६०७ ॥ भांसास्थिसंघाते भूयपुरीषयुते तव-
च्छिद्रे । अद्यापि परिश्रयति शुभं क्षरीरे किमस्ति ? ॥ ६०८ ॥ इष्टजनविमोगधयवनभयं चेव देवलोकात् । एतादृशानि स्वर्गे देवा अपि
दृग्गानि प्राप्नुमन्ति ॥ ६०९ ॥ ईर्ष्याविषपादमदकोधलोभेर्दोषैरेवमादिभिः । देवा अपि च समभिगृह्णास्तैश्चपि च कुतः सुप्तमस्ति ?

एवमाहं हि । देवायि समभिभूया तेषुवि य कजो सुहं अस्थिः ॥ ६१० ॥ १८४५ ॥ ७ । एरिसयदोसपुण्णे खुत्तो
 संसारसायरे जीवो । जं अहचिरं किलिस्सइ तं आसवहेउअं सवं ॥ ६११ ॥ १८४६ ॥ रागदोसपमत्तो इंदि-
 यवसओ करेइ कम्महं । आसवदोरोहिं अचिगुहोहिं तिविहेण करेणं ॥ ६१२ ॥ १८४७ ॥ विधी मोहो जेणिह
 हियकामो खलु स पायसायरइ । न तु पावं हवह हियं विसं जहा जीवियत्थिस्स ॥ ६१३ ॥ १८४८ ॥ रागस्स
 य दोसस्स य धिरत्थु जं नाम सवहंतोऽपि । पावेसु कुणइ भावं आवरविल्लव अहिप्पुं ॥ ६१४ ॥ १८४९ ॥
 लोभेण अट्ठय घत्थो कल्लं न गणेइ आयअहियं पि । अइलोहेण विणस्सइ मच्छुव जहा गलं गिलिओ ॥ ६१५ ॥
 ॥ १८५० ॥ अत्थं धम्मं कामं तिण्णिचिबुद्धो जणो परिचयइ । तादं करेइ जेहि उ (न) किलिस्सइ इहं परमवे य
 ॥ ६१६ ॥ १८५१ ॥ हुंति अजुत्तस्स विणासगाणि पांचिदियाणि एरिसस्स । उरगा इव उगगयिस्ता गहिया

॥ ६१० ॥ ईट्ठोरोपपूर्णे ममाः संसारसागरे जीवः । यदतिविरं छिरयति तदाश्वहेतुकं सर्वम् ॥ ६११ ॥ एगद्वेपप्रमत्त इन्द्रियव-
 द्मगः करोति दर्माणि । आश्रयद्वारविगृहीतैस्त्रिविधेन करणेन ॥ ६१२ ॥ विग्गिप्पि सोहं चेनेइ हितअमः खलु स पापमाचरति । नैव
 पापं भयति हितं विपं यथा जीवितार्थिनः ॥ ६१३ ॥ रागं च द्वेषं च विगत्सु यन्नाम श्रदधानोऽपि । पापेषु करोति भावमदुर्बैव
 इवाक्षितेषु ॥ ६१४ ॥ लोभेनायथा म्रष्टाः कार्यं न गमयति आत्माहितमपि । दारिलोभेन तिनदयति मत्स्य इव यथा गलं गिलितः ॥ ६१५ ॥
 अर्थं धर्मं कामं त्रीनपि बुधो जनः परिलभति । तानि करोति यैस्तु (न) छिरवतीह परअवे च ॥ ६१६ ॥ मज्जन्त्युक्तस्य विनाशकानि पथे-

मंतोसहीहि विणा ॥ ६१७ ॥ १८५२ ॥ आसवदोरोहि सया हिंसाईएहि कम्ममासवइ । जह नावाइ चिणासो
 छिंदेहि जलं उपहिमज्जे ॥ ६१८ ॥ १८५३ ॥ ८ । कम्ममासवदाराइं निरुंभियाइं इंदियाइं च । इंतया य कसाया
 तिविधंतिचिहेण सुयलत्थं ॥ ६१९ ॥ १८५४ ॥ निग्गहिय कसाएहि आसवा मूलओ हया हुंति । अहियाहार
 सुणो रोगा इव आउरजणस्स ॥ ६२० ॥ १८५५ ॥ नाणेण य द्वाणेण य तयोपेण य बला निरुंभंति । इंदि-
 ययिसयकसाया धरिया तुरगा च रज्जुहि ॥ ६२१ ॥ १८५६ ॥ हुंति गुणकारगाइं सुपरज्जुहि धणिपं निप-
 मियाइं । निपगाणि इंदियाइं जइणो तुरगा इव सुदंता ॥ ६२२ ॥ १८५७ ॥ मणवयणकायजोगा जे भणिपा
 कारणसण्णिपा तिणिग । ते जुत्तारस गुणकरा हुंति अजुत्तस्स दोसकरा ॥ ६२३ ॥ १८५८ ॥ जो सम्मं भूयाइं

दिव्याणि पुटपल । करगा इशोभविषाः गओषविभिदिना गृहीताः ॥ ६१७ ॥ आभयदोरोः सदा हिंसाईकैः कर्माभयति । यथा तातो
 पिनाशदिष्टैरुदधिप्रये जलमाभयन्त्याः (कथाऽऽभवेर्जायस्) ॥ ६१८ ॥ कर्माभयद्वाराणि निरोद्धध्यानीन्द्रियाणि च । इत्यस्याद्य कथायाश्चि-
 द्धिप्रतिषेधेन गोक्षायम् ॥ ६१९ ॥ निगृहीतेषु कथायेषु आभया मूलवो हता भवन्ति । अद्विवाहारे मुक्ते योगे इव तुरज्जुनाम् ॥ ६२० ॥
 शानेन च ध्यानेन च तपोमलेन च यत्नाद्विरम्यन्ते । इन्द्रियविषयकथाया भूवालुरगा इव रज्जुभिः ॥ ६२१ ॥ भवन्ति गुणकारकानि
 धुनरनुगित्तार्ये नियमितानि । भिन्नकानीन्द्रियाणि यत्नलुरगा इव गुह्यन्ताः ॥ ६२२ ॥ मनोवचनकाययोगा ये भविताः करणतद्विवास्तपसो
 पुटस गुणकरा भवन्त्यपुटस दोषकराः ॥ ६२३ ॥ यः साक्यं भूवान् परयति भूतांश्चात्मभूवान् कर्त्तमलेन च तिष्ठते स तु भूवाभयदोरोः

एवमार्हेहि । देवावि समभिभूया तेसुवि य कओ सुहं अत्थि ? ॥ ६१० ॥ १८४५ ॥ ७ । एसियदोसपुणे खुत्तो
संसारसापरे जीवो । जं अइचिरं किलिस्सइ तं आसवहेउअं सवं ॥ ६११ ॥ १८४६ ॥ रागादोसपमत्तो इदि-
यवसओ करेइ कम्माइ । आसवदारेहिं अपियुहेहिं तिविहेण करणेणं ॥ ६१२ ॥ १८४७ ॥ धिधी मोहो जेणिह
हियकामो खलु स पायमायरइ । न हु पावं हवइ हियं विसं जहा जीवियत्थिस्स ॥ ६१३ ॥ १८४८ ॥ रागास्स
य दोसस्स य धिरत्थु जं नाम सहंताउवि । पावेसु कुणह भावं आउरविच्चव अहिएसुं ॥ ६१४ ॥ १८४९ ॥
लोभेण अएव घत्थो कल्लं न गणेइ आयअहियंपि । अहलोहेण विणास्सइ मच्छुघ जहा गलं गिलिओ ॥ ६१५ ॥
॥ १८५० ॥ अत्थं धम्मं कामं तिणिणविघुद्धो जणो परिचयइ । ताइं करेइ जेहि उ (न) किलिस्सइ इहं परभवे य
॥ ६१६ ॥ १८५१ ॥ हुंति अलुत्तस्स विणासगाणि पंचिट्ठियाणि पुरिसस्स । उरगा इव उगगयिस्ता गहिया

॥ ६१० ॥ ईटादोपण्ये यमाः संसारसागरे जीवः । यदतिचिरं तिश्यति तदाश्रद्धेतुकं सर्वम् ॥ ६११ ॥ रागद्वेषप्रमत्त इन्द्रियव-
शागः करोति फर्मानि । आश्रयद्वारविगृहीतैस्त्रिविधेन करणेन ॥ ६१२ ॥ धिग् विग् मोहं येनेह द्वितकायः खलु स पापमाचरति । नैव
पापं भवति द्वितं विपं यथा जीवितार्थिनः ॥ ६१३ ॥ रागं च द्वेषं च विगस्तु यन्नाग श्रद्धावर्जितः । पापेषु करोति भावसातुर्वैद्य
इवाहितेषु ॥ ६१४ ॥ लोभेनायवा प्रसूतः कार्यं न गणयति आत्माहिवमपि । अतिलोभेन विनश्यति मत्स्य इव यथा गलं गिलितः ॥ ६१५ ॥
अर्थं धर्मं कामं धीनपि युगो जनः परित्यजति । तानि करोति वैस्तु (न) तिश्यतीह परमवे च ॥ ६१६ ॥ भवन्त्ययुकस्य विनाशकानि पञ्चे-

पिज्ञानसाहि आसहं से पयं परमं ॥ ६३१ ॥ १८६६ ॥ ११। दुग्गो भवकन्तारे भसमाणेहिं सुचिरं पणट्ठेहिं ।
 दिट्ठो जिणोबदिट्ठो सुगहमग्गो कट्ठि लद्धो ॥ ६३२ ॥ १८६७ ॥ माणुस्सदेसकुलकालजाइइदियबलोवपाणं
 च । विद्याणं सद्धा दंसणं च दुलहं सुसाहणं ॥ ६३३ ॥ १८६८ ॥ पत्तेसुवि एएसुं मोहसुदण्ण दुल्लहो सुपहो ।
 कुपहयहुपत्तणेण घ विसयसुहाणं च लोभेणं ॥ ६३४ ॥ १८६९ ॥ सो य पहो उवलद्धो जस्स जए बाहिरो
 जणो बहुओ । संपत्तिविय न चिरं तम्हा न खमो पमाओ भे ॥ ६३५ ॥ १८७० ॥ जह जह दट्ठप्पहण्णो
 समणो वेरगभाषणं कुणह । तह तह असुभं आयवहयं च सीयं खयमुवेइ ॥ ६३६ ॥ १८७१ ॥ एगअहोरेस्से-
 णवि दट्ठपरिणामा अनुत्तरं जंति । कंठरिओ पुंठरिओ अहरगइवहुगयणेसुं ॥ ६३७ ॥ १८७२ ॥ १३। मारस्सवि
 भावणाओ एवं संखेवओ समसाओ । भावेमाणो जीवो जाओ समुवेइ वेरगं ॥ ६३८ ॥ १८७३ ॥

यथा दोषोपरमो यथा यथा विपक्षेपु भवति वैराग्यम् । तथा २ विजानीहि आसन्नमय पदं परमम् ॥ ६३१ ॥ भयकान्तारे भ्रा-
 म्यद्विः सुचिराणैर्दृष्टो दुर्गो जिनोपदिष्टः सुगतिमार्गः कथमपि च लब्धः ॥ ६३२ ॥ सानुष्यदेशकुलकालजातीन्द्रियबलोपचयाश्च ।
 विद्वान् धद्धा सुसाधूनां दर्शनं च दुर्लभम् ॥ ६३३ ॥ प्राप्तेष्वपि एतेषु मोहस्रोदयेन दुर्लभः सुपथः । कुपधवदुत्येन च विपथसुतातां च
 लोभेन ॥ ६३४ ॥ स च पन्थाः उपलब्धो यस्माज्जगति याहो ज्ञो बहुकः । संग्राहोऽपि न चिरं तस्मात्त क्षमः प्रमादो भवताम् ॥ ६३५ ॥
 यथा यथा दट्ठप्रतिद्वः भसणो वैराग्यभावनां करोति तथा तथाऽनुभमातपह्वमिव शीतं धृत्युपयाति ॥ ६३६ ॥ एकेनाहोरात्रेणापि दट्ठ-
 परिणामा अनुत्तरं यान्ति । कण्ठरीकः पुण्डरीकः (च) अधमगत्यूर्ध्वगमनयोः (स्रोते) ॥ ६३७ ॥ द्वादशापि भावना एवं संक्षेपतः समाप्ताः ।

पासइ मूए अ अपभए य। कम्ममलेण न लिप्पइ सो संवरियासवदुवारो ॥ ६२४ ॥ १८५९ ॥ १। धणणा सत्त
हिच्चाइं सुणंति धण्णा करंति सुणिचाइं । धणणा सुम्माइमगं मरंति धण्णा गया सिद्धिं ॥ ६२५ ॥ १८६० ॥
धण्णा कलत्तानियलेहिं विण्णमुक्का सुसत्तसंजुत्ता । वारीओव गयवरा घरवारीओवि निष्फिद्धिया ॥ ६२६ ॥
॥ १८६१ ॥ धण्णा (७) करंति तवं संजमजोगेहिं कम्ममट्टविहं । तवसल्लेणं सुणिणो धुणंति पोरणयं कम्मं
॥ ६२७ ॥ १८६२ ॥ नाणसयवायसहिओ सीलुल्लिओ तवो मओ अग्गी । संसारकरणीयं दहइ त्ववग्गी व
तणरासिं ॥ ६२८ ॥ १८६३ ॥ १०। इणमो सुगहगइहो सुदेसिओ लक्खिओ य जिणवरहिं । ते धत्ता जे एयं
पहमणयलं पवळंति ॥ ६२९ ॥ १८६४ ॥ जाहे य पाविचवं इह परलोए य होइ कल्लणं । ता एयं जिणकहिंयं
पड्डिबल्लइ भावओ धम्मं ॥ ६३० ॥ १८६५ ॥ जह जह दोसोवरमो जह जह विसएसु होइ वेरगं । तह तह

॥ ६२४ ॥ धन्याः सत्त्वा हितानि शृण्वन्ति धन्याः कुर्वन्ति शुभानि । धन्याः सुगतिमार्गः (यथा तथा) श्रित्वन्ते धन्या गवाः सिद्धिम् ॥ ६२५ ॥
धन्याः कलत्रनिगडेभ्यो विप्रमुक्ताः सुसत्त्वसंयुक्ताः । वारिभ्य इव गजवपाः गृहवारीतो निष्फिद्धिताः ॥ ६२६ ॥ धन्यास्तु कुर्वन्ति तपः
सयमयोगैः कर्माष्टविधम् (शुभदि) । तपःसल्लेखेन मुत्तवो धुत्तवो पुण्येन पौराणिकं कर्म ॥ ६२७ ॥ ज्ञातमववावसहिदं श्रीलोकमलं वपो मतोऽग्निः ।
सत्सारकरणवीजं दहति दवाग्निरिव कृणराशिम् ॥ ६२८ ॥ अवं सुगतिगमनपथः सुदेक्षित वल्लिप्रश्च जिनवरैः । वे धन्या ये एनं पन्थानमननचं
अपद्यन्ते ॥ ६२९ ॥ यदा च ज्ञातव्यमिह परलोके च भवति कर्माणम् । तद्धेनं सिद्धकथितं प्रसिष्यते भावतो धर्मम् ॥ ६३० ॥ यथा

विज्ञानयाहि आसन्नं ते परं परमं ॥ ६३१ ॥ १८६६ ॥ ११। दुग्गो भवकंतारे भसमाणेहिं सुचिरं पणट्ठेहिं ।
 द्विट्ठो जिणोच्चट्ठो सुगग्गमग्गो फहवि लद्धो ॥ ६३२ ॥ १८६७ ॥ माणुस्सदेसकुलकालजाहइदियबलोनयाणं
 च । विज्ञाणं सदा दंसणं च दुलहं सुसाहणं ॥ ६३३ ॥ १८६८ ॥ पत्तेसुवि एणसुं मोहस्सुदण्ण बुद्धो सुपरो ।
 कुपहधहुप्पणेण य विसयसुहाणं च लोभेणं ॥ ६३४ ॥ १८६९ ॥ सो य पही उवलद्धो जस्स जए माहिरो
 जणो महओ । संपत्तिचिय न चिरं तम्हा न स्समो पमाओ भे ॥ ६३५ ॥ १८७० ॥ जह जह दडप्पहणो
 समणो धेरग्गभावणं कुणह । तह तह असुभं आयधहयं व सीयं खयसुवेइ ॥ ६३६ ॥ १८७१ ॥ एगअहोरस्से-
 णवि दहपरिणामा अणुत्तरं जंति । फंडरिओ पुंडरिओ अहरग्गइउहग्गमणेसुं ॥ ६३७ ॥ १८७२ ॥ १२। मारसवि
 भावणाओ एयं संखेवओ समत्ताओ । भावेमाणो जीवो जाओ समुवेइ वेरग्गं ॥ ६३८ ॥ १८७३ ॥

यथा धोपोपरमो यथा यथा विप्रेषु भवति वैराग्यम् । तथा २ विजानीहि आसन्नस्य पदं परमम् ॥ ६३१ ॥ भवकान्तारे भ्रा-
 म्यङ्किः सुचिरप्रणट्ठितो दुग्गो जिनेषविष्टः सुगतिगतां कथमपि च लब्धः ॥ ६३२ ॥ माणुष्यदेशकुलकालजातीन्द्रियबलोनयाय ।
 विज्ञानं श्रद्धा सुसाधूनां दर्शनं च दुर्लभम् ॥ ६३३ ॥ प्राप्तेष्वपि प्रेतुषु गोहसोदयेन दुर्लभः सुपथः । कुपथयदुत्थेन च विषयसुदानो च
 लोभेन ॥ ६३४ ॥ रा च पन्थाः उपलब्धो यस्याजगति बाह्यो जनो बहुकः । संमाप्नोऽपि न चिरं तस्यान्धमः प्रमादो भवताम् ॥ ६३५ ॥
 यथा यथा दडप्रतिष्ठाः धमणो वैराग्यभावनां करोति तथा यथाऽनुभवावपहृत्तमिव शीतं ध्वस्युपयाति ॥ ६३६ ॥ एकेनाहोरात्रेणापि दड-
 परिणामा अनुत्तरं यान्ति । कण्ठरीकः पुण्डरीकः (च) अथमगत्पुद्गलमनयोः (घाते) ॥ ६३७ ॥ द्वादशापि भावना एवं संक्षेपतः समाप्ताः ।

भावित्र भावणाओ पालिज वयाइं रयणसरिसाहं । पट्टिपुणपावखमणे अहरा सिद्धिं पि पावहिंसि ॥६३॥
॥१८७॥ कथइ सुहं सुरसमं कथइ निरओदमं हवइ दुक्खं । कथइ तिरियसरित्थं माणुसजाइं बहुविचिन्ता
॥ ६४० ॥ १८७५ ॥ वट्टणवि अप्पसुहं माणुसं योगदोस (सोग) संजुत्तं । सुट्ठवि हियसुवहट्ठं कळं न सुणेइ
सूदजणो ॥ ६४१ ॥ १८७६ ॥ जह नाम पट्टणमओ संते मुल्लमि सूदभावेणं । न लहेति नरा लाहं माणुसभावं
तहा पत्ता ॥ ६४२ ॥ १८७७ ॥ संपत्ते यलचिरिए सभावपरिक्खणं अजाणंता । न लहेति बोहिलाभं दुग्गह-
मणं च पायंति ॥ ६४३ ॥ १८७८ ॥ अम्मपियरो भाया भज्जा पुत्ता सरीर अत्थो य । भवसागरंमि घोरे न
हुंति ताणं च सरणं च ॥ ६४४ ॥ १८७९ ॥ नवि माया नवि य पिपा न पुत्तदारा न चैव बंधुजणो । नवि य
धणं नवि धनं दुक्खसुहं उवसंमेति ॥ ६४५ ॥ १८८० ॥ जइया सयणिल्लगओ दुक्खत्तो सयणबंधुपरि-

भावयत् जीवो याः समुत्पत्तिं वैराग्यम् ॥ ६३८ ॥ भावयेः भावनाः पाळयेः ब्रवानि रत्नसदृशानि । प्रतिपूर्णापक्षपातानि अचि-
रात्सिद्धिर्नामि प्राप्स्यसि ॥ ६३९ ॥ क्वचित् सुखं सुरसमं क्वचिन्निरयोपमं भवति दुःखम् । क्वचिर्चिक्कसदृशं समुच्चजातिर्बहुविचित्रा
॥ ६४० ॥ दृष्ट्वाऽप्यस्सुखं मालुप्यं नैकदोषसमुत्तम् । सुसुप्तिं हियमुपदिष्टं कर्त्तव्यं न जानाति मूढजनः ॥ ६४१ ॥ यथा नाम पत्तनगतः
सर्वे मूल्ये मूढभावेन । न लभते नरा लाभं समुच्चभावं यथा प्राप्ताः ॥ ६४२ ॥ संप्राप्ते यत्कर्त्तव्यं सद्भावपरीक्षणमजानातः । न लभन्ते
बोधिलभं दुर्गतिमार्गं च श्रामुबन्धि ॥ ६४३ ॥ मातापितरौ भ्राता भर्गवो पुत्राः शरीरसर्पश्च । भवसागरे घोरे न भवन्ति त्राणं च शरणं
च ॥ ६४४ ॥ नैव माता नैव च पिता न पुत्रदारा नैव च बन्धुजनः । नैव च धनं नैव च धान्यं दुःसमुदीर्णमुपश्रामयन्ति ॥ ६४५ ॥ यदा शय-

॥ १८८८ ॥ जस्म न सुखं न दुःखमुच्छिष्टं । न य असुह्य सरीरं तस्मात्सणाईसु किं
कर्म ? ॥ ६५४ ॥ १८८९ ॥ जह निवदुमुष्णो कीदो बहुयं पि मन्त्र ए महुरं । तह सुखसुहृत्पुत्रत्वा संसारदुहं
सुहं विंति ॥ ६५५ ॥ १८९० ॥ जे बहुयदुमुष्णत्वा कीदा वरकाप्पपायवपुस्सत्वा । तेसिं विसालवल्ली विसं य
सगो य मुक्खो य ॥ ६५६ ॥ १८९१ ॥ तह परतित्थियकीदा विसयविसंक्रुविमूढदिदीया । जिणसास-
णकप्पत्तवरपावकखरसा किलिस्संति ॥ ६५७ ॥ १८९२ ॥ तम्हा सुक्खमहातस्सासयसिक्खफलयसुक्ख-
सत्तेणं । मोत्तूण लोगसणं पण्डियमरणेण मरियवं ॥ ६५८ ॥ १८९३ ॥ जिणमयभाविअचित्तो लोगसुईमल-
धियेयणं काउं । धम्ममि तओ ज्ञाणे सुक्के य महं निवेसेह ॥ ६५९ ॥ १८९४ ॥ सुणहंजह जिणवयणामय (रस्स)-

लोभाः ॥ ६५३ ॥ यस्य तं क्षुत्तं वृद्धं न च शीतोष्णं न दुःखदुःखदं । न चाक्षुचिकं शरीरं तस्याश्नादितिः किं कार्यम् ? ॥ ६५४ ॥ यथा
निम्बदुभोत्पन्नः कीटाः ऋकमपि मन्वते मधुरम् । तथा परोक्षमोक्षसुखाः संसारदुःखं सुखं भुवते ॥ ६५५ ॥ ये ऋकदुभोत्पन्नाः कीटाः
परोक्षवत्फलपादाः । तेषां विसाल(सुख)वल्ली विषवत्सर्गाश्च मोक्षश्च ॥ ६५६ ॥ तथा परतोर्विककीदा विषयविषाणुरविमूढदृष्टिकाः । परो-
क्षनिश्चासनफलसत्तवररसाः छिद्यन्ति ॥ ६५७ ॥ तस्मात्सौख्यमहातस्साश्चतुर्विधफलसौख्यसंकेत(वीचैर्न) । सुक्खा लोकसत्त्वां पण्डि-
तमरणेन मर्त्तव्यम् ॥ ६५८ ॥ जिनमतभाविचित्तो लोकश्रुतिमलविरचनं कृत्वा । धर्म्ये ततो ध्याने श्रुते च मतिं निवेशयेत् ॥ ६५९ ॥
श्रुत-अथा जिनवचनामृतसरभाविहृदेयेन ध्यानव्यापारः । करणीयः श्रमणेन यद् ध्यानं ये(ते)षु ध्यातव्यम् ॥ ६६० ॥

भावियहियण क्षाणवावारो । करणिज्जो समणेणं जं क्षाणं जेतुं द्वायदं ॥ ६६० ॥ १८९५ ॥ इति संलेहणा-
सुयं ॥ एयं मरणविभक्तिमरणविसोर्हि च नाम गुणरयणं । मरणसमाही तदयं संलेहणसुयं चउत्थं च
॥ ६६१ ॥ १८९६ ॥ पंचम भत्तपरिण्णा छट्ठं आउरपवक्खाणं च । सत्तम मद्दपवक्खाणं अट्ठम आराहणप-
इण्णो ॥ ६६२ ॥ १८९७ ॥ इमाओ अट्ठ सुयाओ भावा उ गहियंमि लेस अत्थाओ । मरणविभक्ती रइयं विय
नाम मरणसमाहिं च ॥ ६६३ ॥ १८९८ ॥ इति सिरिमरणविभक्तीपट्ठणयं संमत्तं ॥ ८ ॥ इति संलेखनाश्रुतम् ॥

॥ इति श्रीमरणविभक्तिप्रकीर्णकं समाप्तम् ॥ १० ॥

एतत् मरणविभक्तिः मरणविशोधिश्च नाम गुणरत्नम् । मरणसमाधिस्थितयं संलेखनाश्रुतं चतुर्थं च ॥ १ ॥

पञ्चमं भक्तपरिहारा एतमातुरप्रत्याख्यानं च । सप्तमं महाप्रत्याख्यानं अष्टममाराधनाप्रकीर्णकम् ॥ २ ॥

एतेभ्योऽष्टम्यः श्रुतेभ्यो भावेनावगृह्यार्थलेशम् । मरणविभक्ती रचिता द्वितीयं नाम मरणसमाधिः ॥ ३ ॥ इति श्रीमरणसमाधिः ॥

इति श्रीचतुःशरणादि मरणसमाध्यन्तं प्रकीर्णकदशकं समाप्तिमगमत्

इति श्रीआगमोदयसमितियन्योद्वारे ग्रन्थांकः ४६,

इति चतुःशरणादीनि भरणसमाध्यन्तानि दश प्रकीर्णकानि
सञ्छायानि समाप्तानि ।

इति श्रीभागमोदयसमितिग्रन्थोदारे, ग्रन्थाङ्कः-४६.

इति चतुःश्रणादीनि भरणसमाध्यन्तानि दश प्रकीर्णकानि
सञ्छायाणि समाप्तानि ।

इति श्रीभागवतसमितिप्रियोदारे, ग्रन्थाङ्कः-४६.